
དཀར་ཆག

ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་མཚན་གྲངས་དང་བཞུགས་བྱང་	
མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ།	1
རྩེ་སྤྲུལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པོ་ཏི་ཐོག་མའི་	
སྐབས་ལས་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར།	9
རྣམས་བཞུགས་པ་ལགས་སོ།།	9
དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་	
བསྟོད་ནམས་རབ་རྒྱས།	9
རྩེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་ཀུན་དཀའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་	
རྣམ་པར་ཐོལ་བ།	11
རྩེ་བཙུན་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ།	14
རྩེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དར་བ་པོ་མཚར་ཅུ་རྒྱུན་ཅེས།	15
ལ་སྟོར།	22
མཚན་སྤེལ་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་དཀོར་མཚོག་མ།	24
བདག་ཆེན་མུ་ཆེག་པ་ལ་བསྟོད་པ།	25
ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་པའི་བསྟོད་པ།	26
རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་དཀའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ།	27
རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ་ཀླ་ལི་སྤེལ་བ།	28
ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་བ་ལ་བསྟོད་པ།	29

མཁས་པ་གྲང་རུ་ལ་བསྟོན་པ།	30
བདག་ཆེན་སློ་གོས་པ་ལ་བསྟོན་པ།	31
ཀམ་པའི་བསྟོན་པ།	34
རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བའི་བྱང་གི་བསྟོན་པ།	35
རྩ་འདུས་མཁས་བཙུན་པ་ལ་བསྟོན་པ།	36
འཇུ་མ་སྟེ་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་ནམ་མཁའ་དབལ་སྐྱོང་གི་བསྟོན་པ།	37
སློབ་དཔོན་སྐྱེན་བཟང་པོའི་བསྟོན་པ།	38
རྩེ་ཉིད་གྱིས་བཞེངས་པའི་གསུང་རག་བརྒྱད་པའི་བྲིས་སྐྱེའི་ངོས་ནས་བཤུས་ཏེ་བྲིས་པའི་ བརྒྱད་འདེབས།	38
བདེ་མཆོག་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྒོང་།	40
གསང་འདུས་ཅིམ་ལྟའི་བརྒྱད་འདེབས་ཁ་སྒོང་།	41
ཆད་མའི་བརྒྱད་འདེབས།	43
རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པའི་བསྟོན་པ།	45
རྩེ་བཙུན་མ་སློལ་མའི་བསྟོན་པ།	47
ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྟོན་པ།	49

ཡར་བྱིན་དང་ཆད་མ་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་མ་ལ་མཆོད་བསྟོན་

རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་བ།	51
ཡར་བྱིན་སྐྱེ་མ་ལ་མཆོད་བསྟོན་པ།	51
ཆད་མ་སྐྱེ་བརྒྱད་ལ་མཆོད་བསྟོན་པ།	54

ཏྲགས་འབྲུག་གི་ཁྲི་ཀ་བཞུགས་སོ།།	60
གསལ་བྱེད་ལ་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན།	60
སྟོན་འབྲུག་ལ་ཏྲགས་བཞིར་དབྱེ་བ།	60
རྗེས་འབྲུག་ལ་ཏྲགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	62
 རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་ བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།།	68
༡༽ སྦྱར་བྱེད་དམ་པའི་ཀླད་ཀྱི་དོན།	70
༢༽ རྩོམ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན།	71
༣༽ ཐོག་མར་དགེ་བ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན།	71
༤༽ དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མྱིར་རང་དོན་ལེའུ་བཤད།	75
༥༽ ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།	75
༦༽ ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།	80
༧༽ དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད།	80
༨༽ མཐའ་དབྱེད་པ།	81
༩༽ རང་གི་ལུགས་བཤད་པ།	81
༡༠༽ ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	82
༡༡༽ གསུམ་གྱི་གངས་རེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	84
༡༢༽ མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	86
༡༣༽ གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	155
༡༤༽ བ་མར་མཚན་གྱིས་མཐུག་སྦྱད་བསྟན་པ།	192

ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཞུགས་སོ།།	193
ག༡ རོན་དང་རོན་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ།	193
ང༡ ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།	193
ང༡ བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	193
ཅ༡ མཐའ་དབྱེད་པ།	193
ཅ༡ རོན་དངོས་བཤད་པ།	194
ཆ༡ བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད་པ།	194
ང༡ བཅོམ་ལྡན་སྒྲིལ་བྱ་ཚད་མར་བསྟན་པ།	194
ང༡ གྱུར་པ་སྒྲོལ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།	197
ཆ༡ དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་གསུམ་བཤད་པ།	205
ང༡ མཐའ་དབྱེད་པ།	205
ང༡ གཞུང་གི་རོན་དངོས་བཤད་པ།	207
ཆ༡ ཚད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།	286
ང༡ ཚད་མ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ།	286
ང༡ རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	287
ང༡ ཐ་མར་མཚན་གྱིས་ མཐུག་སྟེད་བསྟན་པ།	287
མངོན་སུམ་ལེའུ་བཞུགས་སོ།།	288
ག༡ སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལེའུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པ།	288
ང༡ མངོན།	288
ཅ༡ ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།	288
ང༡ བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	289

ཆ། མཐའ་དབྱེད་པ།	289
ཆ༢ གཞུང་གི་དོན།༢	290
༤། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	290
ཅ༢ ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཛུགས་སྤྲད་བསྟན།	463
གཞན་དོན་ལེའུ་བཞུགས་སོ།།	464
ང༢ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།༢	464
ཅ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།	464
ཅ༢ བར་དུ་ལེའུ་འི་གཞུང་ཉིད་བཤད།༢	464
༤༢ ཐལ་བའི་ངག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ།	473
ཆ༢ རྫོངས་པ་ཐེལ་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།	474
༤། རང་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	474
ག། ཉོགས་པར་དཀའ་བ་རྩུ་བོའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ།	564
ག༢ གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉི་མའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ།	564
ག༢ བསྐྱར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛུགས་གི་དོན།	564

༡༡། གཏུག་མཁུན་སྒྲ་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་མཚན་གངས་
དང་བཞུགས་བྱང་མདོར་བསྡུས་སུ་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། གཏུག་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་མཁུན་བརྩེ་རྣམས་པའི་གཏེར་མཛོད་
སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཚལ་ཞིང་སྤྱབས་སུ་མཛེོ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། འདིར་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩེ་བཙུན་གོང་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་
ལ་འགྲན་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གཏུག་མཁུན་སྒྲ་མ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙུ་
གསུམ་གྱི་མཚན་གངས་དང་བཞུགས་བྱང་ཙམ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་ལ།

ཐོག་མར་སྒྲེགས་བམ་

༥ ། ཀླུ་པ་ལ། སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བསོད་ནམས་རབ་
རྒྱས། རོ་རྩེ་འཆང་གཏུག་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་འོལ་བ་དང་
མཚན་སྤེལ་གྱི་བསྟོད་པ། རྩེ་སེམས་དཔལ་འཛེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་རོ་མཚར་ཆུ་རྒྱུ་ཁ་སྐོང་བཅས་
དང་མཚན་སྤེལ་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་དགོན་མཚོག་མ། བདག་ཆེན་ཆུ་མིག་པ་སྟོ་གྲོས་དབང་
ལྷུག། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་གཏུག་དགའ་དབང་ལྷུག། ཁོ་པོ་རབ་འབྱམས་ཤེས་རབ་དཔལ་རྣམས་ལ་
བསྟོད་པ། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ་ཀླུ་ལི་སྤེལ་བ་དང་མཚན་
སྤེལ་གྱི་བསྟོད་པ། མཁས་མཚོག་གུང་སྤྱ འཁོན་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་པོ། བདག་ཆེན་སྟོ་གྲོས་
རྒྱལ་མཚན། སྟོབ་དཔོན་གཏུག་དགའ་འབུམ། རྩེ་ཉིད་དང་། ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཚོག་འཕེལ།
པའ་ཆེན་གྲགས་པ་དོ་རྩེ། སྤྱིང་སྤྱད་པ་རྩེ་ཉ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལྡན། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཚོས་
གྲགས་རྒྱ་མཚོ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྩེ་གཏུག་དགའ་བཀྲ་ཤིས། ཆུ་འདུས་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ། འཆུམ་སྤེ་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་ནམ་མཁའ་དཔལ་སྟོང་། སྟོབ་དཔོན་སྤྱིན་པ་བཟང་པོ།
གསུང་རག་རིན་པོ་ཆའི་བརྒྱད་འདེབས་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པའི་ཆོགས་བཅད་

དང་བཅས་པ། གྱེ་རྡོར་འགྲེལ་པ་ལུགས། བདེ་མཚོག་ །གསང་འདུས་རིམ་ལཱ་འཁྱུད་འདེབས་
 རྣམས་གྱི་ཁ་སྐོང་། སར་ཕྱིན་བརྒྱད་འདེབས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་འོད་ཟེར། ཚད་མའི་བརྒྱད་
 འདེབས་མུད་དུ་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར། རྒྱལ་ཚབ་མ་པམ་པའི་བསྟོད་པ་བྱམས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 མ། རྒྱལ་ཡུམ་སྟོལ་མའི་བསྟོད་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་ལ་
 བསྟོད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅས་ལ་ལྟེན་པ་༩༩། སར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་བརྒྱད་པའི་མཚོད་
 བསྟོད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱེད་བཤ། འདིར་ས་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་རྟེན། དམ་རིང་ཆོས་རྒྱུ།
 ཡག་དཀར་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་བསྟོད་པ་རྣམས་སྤར་བཅའ་དགོས། རྟགས་འཇུག་གི་འྲིག་
 བསྐྱུས་དོན་རབ་གསལ་ལ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་༩༩ལྟེ། བསྟོམས་ལྟེན་༩༩༩།

༥ ༼ཁ༽པ་ལ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དག་དོན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་ཉི་མ་༡༩༩། དེའི་བསྐྱུས་དོན་རྒྱས་པ་སྤར་བཅའ་དགོས། ལྷེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་
 དགོངས་དོན་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུས་པ་རིགས་གཏེར་གསལ་བྱེད་
 ༡༩༩ལྟེ། བསྟོམས་ལྟེན་༩༩༩།

༦ ༼ག༽པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་ལྷེ་བདུན་རབ་གསལ་ལྟེན་༩༩༩།

༧ ༼ང༽པ་ལ། འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་བསྐྱུས་དོན་རྒྱས་པ་སྤར་བཅའ་དགོས། རབ་བྱུང་གི་
 བསྐྱུས་བྱ་སྟོན་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོ་༥༠། གཞོན་ལུ་བཟང་པོ་ལ་གནང་བའི་དགོ་བསྟོན་
 གྱི་བསྐྱུས་བྱ་སྤར་བཅའ་དགོས། མདོན་པ་མཛོད་གྱི་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་དག་དོ་མཚར་གསུམ་
 ལྷན་༩༩། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་སྟོ་འབྱེད་༩༩།
 དབུ་མ་རྩ་ཤེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཡང་དག་ལྟ་བའི་འོད་ཟེར་༡༩༩ལྟེ། བསྟོམས་ལྟེན་༩༩༩།

༨ ༼ཅ༽པ་ལ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་རེས་དོན་རབ་གསལ་
 ༥༠༥། ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ཐེག་མཚོག་གནད་གྱི་བླ་ཟེར་༩༩། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀྱུས་གྱི་
 ས་བཅད་པ་དང་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སེལ་༡༩༩ལྟེ། བསྟོམས་ལྟེན་༩༩༩།

༥ ཁོ་ལ་ལ། ཤེས་ལྷན་མཛོད་རྟེན་སྒྲུབ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་
ནམ་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལྟེན་ ༣༡།

༥ ། རྟོག་པ་ལ། བས་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་སྤྲིའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་བའི་
གནས་ལ་དབྱད་པ་སྐྱས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏིང་གྱི་ཁ་འབྲུད་ ༡༩༧། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འབྲེལ་པ་
དང་བཅས་པའི་དག་དོན་སྐྱས་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་གྱི་སྦྱོན་མེ་ ༢༤༩། དབྱམས་ལྟེན་ ༣༠༡།

༥ གྲི་ཁྱེ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་མཚོན་བྱེད་གི་ཚེས་རྣམས་གི་ཡན་ལག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲས་དོན་རབ་གསལ་༥༩། ལྷགས་གནས་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་
སྤྲེས་བུ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད་༥༡། བསམ་གཟུགས་འགོག་སྟོམས་སོགས་གི་ རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་སྟོམས་འཇུག་རབ་གསལ་༥༥། རྟེན་འབྲེལ་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་
འཁོར་འདས་རབ་གསལ་༥༧། སྒོ་སྒྲུང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གི་བྲིད་ཡིག་ཟབ་དོན་གནད་གི་ཕྱེུ་
མིག་༥་བསྟོམས་ཕྱེད་༠༠༠༠།འདིར་རྒྱུད་སྒྲུབ་འབྲེལ་པ་རྩོམ་འཕྲོ་ཅན། སྐུ་ལྷ་ལྷང་པའི་མདོ་
རིགས་ཚོགས་སྤྱི་མ་བཞི། རིན་ཆེན་སྤེང་བ། བཞི་བརྒྱུ་བ། ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བཅུས་པ་
རྣམས་གི་ས་བཅད་རྣམས་སྤྲུང་བཅའ་ཏེ་བཞུགས་དགོས།

༥ རྒྱལ་པོ་ལ། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་སྟོམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་
 རྣམ་བཤད་གསུང་རབ་དགོངས་གསལ་༡༩༡། དེའི་སྤྱི་དོན་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་༥༡། དེ་ལ་དྲིས་
 ཤིང་ཚུད་པའི་ལན་སྟོམ་གསུམ་འབྲུལ་སྟོང་༩༩། བསྟུས་དོན་ཡིད་ཀྱི་སྟུན་སེལ་༡༥༡། ཁ་སྐྱོང་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་༥༡། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བསྟུས་དོན་རྒྱས་པ་༥༥༡། བསྟོམས་སྟེང་༥༩༠།

༥ གྲིབ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོན་མཆོག་གྲུལ་མཚན་གྱི་ནམ་ཐང་པོ་མཚར་གྱི་
མཚོ་༥༥། ཟིལ་གཞོན་པ་དགོན་མཆོག་གྲུལ་མཚན་སོགས་ཞལ་སྒྲོབ་བྱུང་པའི་གིས་ཞུས་པར་
བརྟེན་བཞད་པ། པར་ཆེན་ཉི་ལྔ་མེད་ཀྱི་མདོ་ཁམས་པ་དཔའ་ལྷག་གྲུལ་མཚན། ག་ཟེ་རིན་ཆེན་
དཔལ། ལྷན་ཐད་པ་རྩོ་རྩེ་གྲུལ་མཚན། ལྷུང་པ་བ་ཚུལ་གྱི་སེམས་བཟང་པོ། ལྷན་མ་བཀའ་བཏུ་
བ་ཤེས་རབ་མེད་ཀྱི་བཀའ་བཏུ་བ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ། ལྷན་མ་བཀའ་བཏུ་པ་ཆོ་གྲུལ་སྤྱངས་

ནམས་ཀྱིས་ལུས་ལེན་བཅས་ལ། ཟབ་དོན་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྒྱིན་པ་
 དང་། དེའི་ནམ་བཤད་བདུད་ཅི་སྒྲེལ་བ་གཉིས་ལ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་གི་གཞུང་བཞི་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡ། རན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་བཤད་གཞན་པར་ཀུན་བྱུང་ཡོ། ཀུན་རིག་
 ཞི་བའི་སྒྱིན་སྟེགས་ཡ། གཞན་པར་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོད་སྤོང་གཞན་པར་གཞོད་འཛོམས་པ། གསང་
 འདུས་འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉི་འོད་ཀྱི། འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་
 ཚོག་ཡེ་ཤེས་ནམ་རེལ། དེ་དང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་གྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར།
 གཏོར་ཚོག་ཕྱིན་ལས་ནམ་རེལ་བཅས་པ། མཐུལ་མཆོད་ཚོགས། རིམ་ལྡེའི་བྲིད་ཡིག་ཟུང་
 འཇུག་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་པ། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གནད་ལ་ལོག་སྒྲུ་ཆར་གཅོད་པ་རིགས་པའི་
 མཆོན་ཆ་པ། བསྐྱེད་པ་ལྟེན་པ་པ།

༼དེ༽པ་ལ། གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ཉི་འོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ལམ་བཟང་
 གསལ་བའི་སྒྲུང་བ་ཡ། འཛིགས་བྱེད་ས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་སྒྲོས་མེད་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་གཉིས་ལ། འཛིགས་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་པ། བདེ་མཆོག་ཚོས་འབྱུང་བརྒྱུད་པའི་ནམ་བཤ་
 དང་བཅས་པ་པ། བདེ་མཆོག་ལུ་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མངལ་སྤོང་སྤོང་ཚུལ་དང་བཅས་
 པ། མཁའ་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཐབས་ཚོས་བཅུ་སྒྱིན་སྟེགས་བཅས་སྤོན་པ་མཁའ་སྤྱོད་སྤོང་འབྱེད་ཀྱི། བདེ་
 མཆོག་ལུ་ཉི་བའི་ནམ་བཤད་འདོད་རྒྱུ་སྒྱིན་པའི་དབག་བསམ་ལྟོན་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་བྲིད་ཡིག་
 གསུང་སྒྲོས་མ་དང་བཅས་པ་པ། བསྐྱེད་པ་ལྟེན་པ་པ། འདོད་པའི་བདེ་མཆོག་སྒྲུ་མཆོད། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པ། གསང་འདུས་མདོར་བྱས། འཛིགས་བྱེད་རྟེན་བདུན།
 བདེ་མཆོག་རེས་བཞེད་སྒྲུ་མའི་ལྷོ་ཀ་ནམས་སྤྱར་བཅའ་ཉེ་བཞུགས་དགོས།

༼ནེ༽པ་ལ། ལམ་འབྲས་དོན་བསྐྱེད་པའི་ནམ་བཤད་པ། ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྱུང་
 གསུང་དག་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉི་འོད་པ། གྱེད་པའི་མདོར་རྟེན་ཚུལ་བཅུ་བཞིའི་དག་འདོན་མན་
 དག་སྤྱར་བ། མན་དག་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར། མཆོ་སྒྲེས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱ་མིག།
 སྒྲུ་ཁེའི་དཀྱིལ་ཚོག་དང་དབང་ཆུ་ཆེན་མའི་ས་ཚོག་གི་གསལ་བྱེད། རྟེན་རྟེན་པ་ལ་བྱ་བའི་
 ལྷ་ཁྲུའི་ཚོག་བཅས་པ། བདག་མེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་དཀྱིལ་ཚོག་དབང་གི་ཕོ་ཡིག་ཀྱི།

གྲུང་རིགས་བསྟུན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་དཀྱིལ་ཚོག་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་
༥༥། གྱུ་རྩོམ་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་༡༥། མགོན་པོ་ཁྲོ་བཙུང་སྒྲུབ་
ཐབས་༤། ལམ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གསོ་བ། བེར་སྒྲུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས།
རྣམ་འཛོམས་བེར་ལུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས། ལམ་འབྲས་མགོན་རྒྱུད་གི་རྗེས་གནང་བྱ་རྒྱུ་ལ་
བཅས་༡༥། ལམ་འབྲས་སྒྲ་མཚོ་ད། བད་དགོལ་ངེས་པའི་དཔལ་སྟེར། ཅ་རྒྱུད་ཚོག་དོན་ལ་
དོགས་གཙོད་གྱི་ཡི་གེ །སྐུ་ཁྲའི་བསྟུན་དོན། གཞུང་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དཀྱིལ་ལྟུང་། མདོན་པར་
བྱང་རྒྱུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱང་ངེས་དབྱེ་བ། གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཆག་ཚད། ཀྱན་རིག །གྲུང་རིགས་
བསྟུན། བདེ་མཚོག གསང་འདུས་སོགས་གྱི་སྒྲོས་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་སྒྲུག་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་
བཅས་༡༥། རྣམ་གསུམ་སྐབས་གྱི་ཉེར་མཁོའི་གསལ་བྱེད་༡༡། གྱུ་རྩོམ་བཤད་ལྷ་ཟེར་གྱི་
ཚོད་སྒྲོང་གནད་གྱི་གསལ་བྱེད་༤༤༥། **དམ་ཚིག་དང་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟེབ ༤ དམ་**
ཚིག་རྣམ་བཤད་བསྟུན་པ་ལ་ལྟེབ ༡༥ བསྟོམས་ལྟེབ་༥༤། འདིར་བྲག་རྩོད་ལྟ་ རྩོད་རྗེས་
གནང་། རྩོད་རྗེས་ཚིག་རྒྱུད་གི་ས་བཅད་དང་། དེ་ལ་ཉེར་མཁོའི་ཡི་གེ། ཚད་མ་བཞུགས་གསལ་
བྱེད་རྣམས་སྒྲུབ་བཅའ་ཉེ་བཞུགས་དགོས།

༥ །ཨོལ་ལ། གྱུ་རྩོམ་མན་ངག་ལུགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་མན་ངག་གསལ་
བྱེད་༡༡༡། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་བཤད་བདེ་ཆེན་བཙུན་གྱི་སྟོང་པོ་༡༥། དབང་རྒྱུའི་རྣམ་བཤད་
བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་༡༥༥། སོག་པོ་བཀའ་བཙུང་། གོ་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན། རྒྱུང་ཆེན་ཀྱན་
སྒྲངས་པ། དཔོན་རྒྱུང་གཡུང་པ། མདོ་ཁམས་དང་། བྱུང་གཉེར་དགེ་རུ་གསུམ་ལ་གནང་བའི་
ཞལ་གདམས་བཅས་༥། རྗེས་ཆེན་གྱི་བྱིས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ་དང་། སྟེ་པ་ཨོལ་སེང་པས་
གསུང་ངག་བརྒྱུད་པའི་གསེར་སྐྱེ་ལྟུང་སྐབས་སུ་བསྟོ་སྟོན་གནང་བ། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆའི་
ལམ་རིམ་གྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ། ཅ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ་དབང་བཞུགས་སྐབས་ལ། བདེ་
བཅུན་གྱི་སྟོན་ལམ། བསྟོ་བའི་ཡོན་བཤད་མདོར་བསྟུན། མདོ་སྟེ་ས་བཙུང་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་
པ་ལྟར་མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཙུང་བ་རྒྱས་བསྟུན་གཉིས་བཅས་༡༥། འདིར་ཚས་རྗེ་དང་།
བྱམས་ཆེན་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཐར། རྗེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་༥

ཡིག་རིང་མོ་རྣམས་སྤྲུང་བཅའ་ཏེ་བཞུགས་དགོས། དཀར་ཆགས་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་། བསྐྱེམས་
ལྡེབ་སྟེ། རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་འབུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ།།

དེ་ལྟར་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཛིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་དེ་སྤིད་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་གནས་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་
བཀའ་སློལ་བཟང་པོ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བཞེངས་པ་དང་།
འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་འཆལ་
ལོ། །

གོང་ཁྱེར་གསུམ་འཛིག་བྱབ་བསྟན་གོང་ཁྱེར་སྒྲིང་། །འཛིགས་རུང་ཞལ་གདངས་འཛིགས་
རུང་གད་བརྒྱངས་སྒྲོགས། །དཔུང་ཆེན་ལུས་མཐུས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་འཛོམས། །བསྟན་སྤྲུང་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་སྒྲིངས་ཤིག་། །བྱད་པར་གཉན་མགོན་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །སྟོན་
ཆེ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་སྟོན་ལྟ་སྟེ། །ཆོས་འདི་འཛིན་སྒྲིང་སྟེལ་བའི་བདག་པོ་སྟེ། །ཞལ་བཞེས་
དུས་ལ་བབ་པོ་ ས་མ་ཡ། །བྱང་ཕྱོགས་བྱབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ས་སྐྱ་པའི། །ཉུ་གྲུབ་འབྲུལ་མེད་
སེང་གེའི་ང་རོ་ཡིས། །པས་ཆོལ་གྲང་པོའི་གྲུད་འགེམས་གོ་རམས་ཆེའི། །རིང་ལུགས་ཕྱོགས་
བརྒྱར་འབར་བའི་བགྲ་ཤིས་ཤོག། །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།། །

༡༡། །རྩི་སྒྲ་མ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པོ་ཏི་ཐོག་མའི་
སྐབས་ལས་བསྟོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ནུམས་
བཞུགས་པ་ལགས་སོ། །

རྩི་སྒྲ་མ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་
གྱི་པོ་ཏི་ཐོག་མའི་སྐབས་ལས་བསྟོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར་
ནུམས་ བཞུགས་པ་ ལགས་ སོ།
དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་པོའི་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ལ་གསོལ་པ་འདི་བས་པ་བསོད་ནུམས་རལ་རྒྱས།

༡༡༡། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་པོའི་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ལ་གསོལ་པ་འདི་བས་པ་བསོད་ནུམས་
རབ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་པོའི་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཕུན་ཆོགས་
དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་པོའི་ཆེན་གཏེར། །ཆོད་བྱུང་གིན་སྐབས་རྒྱ་བོ་འབྲུང་བའི་གཞི། །བསམ་ཡས་
ཐིན་ལས་སྐབས་ཐེང་དང་ལྷན་བ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྩི་བཙུན་སྒྲ་མ་རྒྱལ། །ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་
བུ་རྒྱུ་ས་གཞིའི་དབུས། །དངོས་གྲུབ་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱེལ་བའི་པོའི་ཆེན་ཁྲི། །འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱིས་
མ་གོས་འདབ་སྟོང་ཅུར། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉི་ལྷའི་སྟེང་། །ཡོན་ཏན་རོ་བོ་པོའི་
ཆེན་འབྲུང་ལྷན་དང་། །དབྱེར་མེད་རྩི་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི། །གསེར་བཟང་འབར་བའི་མདོག་
ཅན་བརྩེད་པའི་སྒྲ། །གདུལ་བྱའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལ། །ཟུང་འཇུག་སྟོང་
དང་གསལ་བ་རྒྱུ་དག་པའི། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་མཚོད་སྦྱིན་གྱིས། །འགྲོ་བའི་
རེ་འདོད་སྟོང་ཞིང་ཕྱག་གཡོན་ནི། །མཉམ་བཞག་ཏིང་འཛིན་རྒྱས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལ། །
ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཞབས་གཉིས་སྦྱིལ་གྱུང་བཞུགས། །དངོས་གྲུབ་མཚོག་སྦྱེལ་མཚན་དཔེ་
བཟང་པོ་དང་། །གནས་སྐབས་དགོས་འདོད་སྦྱེལ་བའི་པོའི་ཆེན་གྱི། །རྒྱན་བཟང་དུ་མས་སྒྲིག་
ལ་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལ། །འོད་ཟེར་བྱེ་བའི་འཕྲོ་འདུས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་
དབྱངས་དང་ལྷན་པའི་གསུང་། །དཔག་ཡས་མཁུན་བཅུ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱགས། །སྒྲ་མའི་སྒྲ་
གསུང་ཕྱགས་ལ་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལ། །རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་སྟོན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །རྒྱུ་དག་
ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཁྲབ་ཡི་དམ་ལ། །རྒྱུ་མང་འགྲོ་བའི་སྐབས་གནས་མཚོག་གསུམ་ལ། །རྒྱུ་
དཀར་དད་པའི་ཡིད་གྱིས་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལ། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། །མཚོད་སྦྱིན་
རྒྱ་མཚོས་ཏྲག་ཏུ་མཚོད་པར་བགྱི། །སྒྲོ་གསུམ་བསགས་པའི་ཉེས་ཀུན་སོ་སོར་གཤགས། །

དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཟབ་ཡངས་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །
 ཉག་ཏུ་མུ་རན་མི་འདའ་བཞུགས་པར་གསོལ། །བདག་དང་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །
 མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཐྱིར་བསྟོ། །ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདིར། །
 དབུས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཞི་ལས་གྲུབ། །སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་། །དཔག་
 བསམ་གྲིང་དང་བ་མཚོག་མ་སྟོས་ལོ། །རྒྱལ་སྤྱིད་སྣ་བདུན་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ཆེ། །སྒྲིག་སོགས་
 ལྷ་མོས་མཚོད་རྗེས་དུ་མ་འཛིན། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་། །སྤྱི་རི་བ་དན་
 རྩར་སྟན་རོལ་མོའི་ཚོགས། །རིན་ཆེན་རྒྱན་དང་ཁང་བཙུགས་གོས་བཟང་དང་། །སྣ་ཚོགས་འབྲུ་
 བཟང་བཟང་བཏུང་སྐྱར་ལེགས་སོགས། །ལྷ་མིའི་ཡོ་བྱད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ། །ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་འཁོར་བའི་མཐའ། །རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་རྒྱུན་མི་འཆད། །
 གཞན་ཡང་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཅི་མཆིས་
 རྣམས། །ཡོན་གནས་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྗེ། །བརྒྱད་པར་བཅས་དང་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཚོགས། །
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །དམིགས་མེད་བྲགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་
 གྲང་། །བདག་དང་འགྲོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
 བར། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སྐྱབས་མཚོག་མཚུངས་མེད་ཁྱེད་ལ་
 གསོལ་འདེབས་ཀྱིས། །ཚད་མེད་མཁྱེན་བཙུང་བྲགས་ཀྱིས་དགོངས་སུ་གསོལ། །སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེ་ལས་རབ་བསྐྱུལ་ནས། །ལྷང་འདས་ཐར་པའི་སྐྱམ་སར་འཛོག་ཏུ་གསོལ། །བག་ཆགས་
 མཐུག་པོའི་ཚང་ཚིང་བསྐྱེད་ནས་གྲང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། །རྣམ་
 ཉོག་རྒྱུད་དམར་འཆུབས་མས་དཀྲུགས་པ་ཡི། །ཉོན་མོངས་ཐ་རྒྱལས་ཞི་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །
 རྒྱགས་དྲག་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བོས་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི། །རྒྱ་སྤོང་ཁ་རུ་བྱིད་ལས་བསྐྱོག་ཏུ་གསོལ། །བུམ་ས་
 དང་སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་གྲིང་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། །ལུས་
 དག་ཡིད་ལ་སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཡིས། །རྣམ་གྲོལ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་གདཔ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ཚེ་
 ཐོབ་པའི་དམ་ཚོག་སྟོམ་པ་ལ། །ཉེས་ལུང་དྲི་མའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱོག་ཏུ་གསོལ། །དབང་གིས་
 མཚོན་པའི་ཡང་དག་ལྷ་བ་ཡིས། །བདེན་གཉིས་རྒྱུད་འཇུག་ཉོགས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །

རིམ་གཉིས་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཚོགས་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །སྟོང་པས་བོགས་དབྱུང་ཉེ་རྒྱས་མཚམས་སྦྱར་ནས། །སྐྱབ་ཁི་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱུན་ཏུ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་
བསྐྱོག་ཏུ་གསོལ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྲོགས་མཚོག་དང་། །མ་ཞོར་དམ་ཚོས་
རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །འཚོ་མེད་གནས་དང་ཕྱིག་མེད་ཡོ་བྱད་དང་། །ནད་མེད་ཆོ་ཡི་
དངོས་གྲུབ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །རྣམ་དཔྱོད་སྟོབས་པ་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་སོགས། །ཡོན་ཏན་
དུ་མའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཚོས་མཐུན་ལའོར་བསྐྱས་ནས། །
འགྲོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་དག་སྟོན་མེད་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་ནས། །
ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཏུག་ཏུ་འཆད་ཚིང་ཚིམ་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །
ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་ཁམས་ཀྱུན་ཏུ་ཉེར་འཆོར་བཞེན་ནས། །
དཔལ་འབྱོར་ཐུན་ཚོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །མདོར་ན་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་
ཡི། །འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་མཐའ་དག་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་རི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་
རྣམས་ཀྱུན། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
གཅིག་བསྐྱས་པའི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ནས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་རེ་
འདོད་སྟོང་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཚོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཅི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་
དག་རང་གི་སེམས། །སེམས་ཉིད་གསལ་དང་སྟོང་བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་
ཅེ་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དཔལ་ལྷན་
སྤྲ་མ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བསོད་ནམས་རབ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་
བཙུན་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་སེང་གས་མེ་མོ་ཁྱིའི་ལོ་ཐ་སྐར་ལྷ་པོའི་ཚོས་
བཙོ་ལྡ་ལ་དཔལ་བུམས་ཆེན་གྱི་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྤེ་སྟོང་འཛིན་པ་བསོད་
ནམས་ལྷ་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བགྱིས་སོ། །འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་
དང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །ཤུ་རྩྱེ།

ཆེ་བླ་མ་ཀུན་མཁེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པོ་ཏི་ཐོག་མའི་སྐབས་ལས་བསྟོན་ཚོགས་གྱི་སྒྲིང་རྣམས་པར་འོས་པ།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་
 པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་འཇམ་པ་ལེ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱན་
 གྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྒྱ། །ཚངས་དབྱངས་ལྟར་སྟན་དགའ་བ་བསྟེན་པའི་གསུང་། །མི་
 རྟོག་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོའི་ཐུགས་མཐའ་བ། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །རབ་མཉེན་
 ལག་པའི་སོར་མོ་སྟིང་གར་ཟུམ། །རབ་སྟན་ངག་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཆེར་སྒྲོགས་གིང་། །རབ་དང་
 སེམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྗེས་དྲན་དེ། །རབ་ཏུ་བསྟོད་ལ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས། །
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་རྒྱལ་བ་དང་། །རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བརྗོད་དེ་ལྟ་ནའང་། །
 ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་ཞེས། །བྱང་བ་གཤོག་ཅེ་སྟོན་པའང་འདོར་རམ་ཅི། །སྟོ་གོས་
 རྒྱ་མཚོའི་དབྱས་ན་མཛོན་མཐོ་ཞིང་། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐྱོར། །
 འཆད་རྩྭ་རྩྭ་མ་པའི་བང་རིམ་སྟེང་བ་ཅན། །རྗེ་བཙུན་རི་དབང་ཆེ་ལ་བདག་ཅག་དད། །རྒྱུད་
 སྟེའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་ལྷན་པོའི་སྟོར། །རིམ་གཉིས་བདུད་རྩིའི་ཟས་ལ་རྟག་རོལ་ཅིང་། །
 མན་ངག་གླིང་བཞིར་ལྟ་པའི་མིག་སྟོང་ཅན། །རིག་འཛིན་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུལ་
 བྱང་མཁྱེན་པ་བྱབ་བསྟན་གསལ་བའི་འོད། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་མཁའ་ལ་རྣམ་རོལ་ཞིང་། །
 དཔག་ཡས་དག་ལེགས་ལོ་ཐོག་སྟེན་མཛད་པ། །དམ་ཚོས་སྒྲ་བའི་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །ཁྱོད་
 ཀྱི་སྟོ་གོས་ཤེས་བྱ་ལ། །ཐོགས་མེད་འཇུག་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །གཟུར་གནས་སྟོ་ཡིས་དུས་ཀུན་ཏུ། །
 རྣམ་པར་བཅའ་ཆེ་འདི་ལྟར་རྟེན། །སྟེས་སྟོབས་སྟུངས་པའི་མཐུ་ལྟན་པས། །ཟབ་དང་གསལ་
 དང་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ནི། །ཐོགས་ཅམ་མཚོན་པའི་དཔེ་རུ་མཐོང་། །
 ཐུ་མཐའ་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ། །ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི། །མ་ལུས་མཚོན་པའི་དཔེ་རུ་མཐོང་། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་ལ་མཁྱེན་པ་
 རབ་རྒྱས་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་མཐའ་ཀུན་རྟོག་མ་ལུས་འཛེམས། །དགའ་བའི་འབྱུང་གནས་
 རྒྱང་སེམས་རྗེང་བྱང་དགའ་བཞིའི་འགོས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཅེ་བར་བྱེད་པ་ཅན། །སྟོན་ལམ་
 བཟང་པོས་བསྐྱལ་བར་ལེགས་བསྐྱབས་བརྟུལ་ལྷགས་བཟང་པོས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་
 དཔེ་ལ་སྟོར། །མཐའ་ཡས་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིར་མཐའ་བརྩེ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་སྟིང་ནས་འདུད་དོ་བརྩེ་

བའི་ལུགས་ཀྱས་ཟུང་། །རབ་འབྲམས་ཤེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །རབ་གསལ་སྒོ་
གོས་དཀྱིལ་ལམོར་རབ་རྒྱས་ཏེ། །རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྟ་བདུན་གྱིས་བྲངས་ནས། །རབ་རིབ་མ་
ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་འདི། །རོ་མཚར་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་རོ་མཚར་ཞེས། །རི་བདུན་གསེར་གྱི་མི་
ཏྲིག་རབ་བཀྲ་ཞིང་། །མཚོ་བརྒྱད་མཚོད་ཡོན་ཐེང་བ་འཁྲིགས་པ་འདིས། །རྒྱན་དུ་མཚོད་པའི་
ཁྱད་པར་བཀོད་པ་འདྲ། །སྟོགས་དུས་འགོ་བའི་དཔལ་དུ་སྟ་འགྱུར་ཞེས། །སྟན་རས་གཟིགས་
མགོན་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཐུག་གིས། །འོད་ཟེར་དྲ་བས་ཐྱོགས་བརྩའི་ཐུན་བསལ་ཏེ། །སྟོང་ཐུག་
ཐུག་ཏུ་དེ་སྟེད་སྟན་སྟུལ་ནས། །མི་མཐེད་ཞིང་འདིར་གཟིགས་ཆོ་མགོན་ཁྱོད་གྱིས། །བསྟན་ལ་
སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མཐོང་ནས། །ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བཀྱར་འོས་ཞེས། །འཇུ་མ་པའི་བཞིན་
དང་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་འདྲ། །གང་སྐྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་འདབ་མ་འབུམ་ལྟན་ཞིང་། །ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་གོ་
སར་མཐོས་གསལ་བས། །སྟོམ་གསུམ་སྒྲིང་ཕྱིའི་རོ་མཚོག་མུང་བའི་ཕྱིར། །དོན་གཉེར་བུང་བ་
སྟོན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་འདུ། །དེ་ཆོ་མཁའ་ལ་རོལ་བའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས། །མཚོད་འོས་འདི་ལ་
མཚོད་པ་བྱའོ་ཞེས། །བཀོད་ལེགས་ཉིན་བྱེད་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅན། །མཐོས་པའི་གདུགས་
མཚོག་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བ་འདྲ། །ཀྱན་མཁེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེན་ཀྱང་། །དགའ་
བདེའི་འབྲུང་གནས་བསྟན་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་བཟང་པོས་མི་ཡི་གཟུགས་འཛིན་པ། །
ཁྱོད་ལ་བསམས་པ་དག་པས་བདག་སྐྱབས་འཆི། །གང་སྐྱ་མདངས་གསལ་བྲན་པས་བསྐྱ་གཡོ། །
གང་གསུང་རྟེན་སྟན་བྲན་པས་མཆི་མ་ལྟར། །གང་ཐུགས་མཁེན་བཟང་བྲན་པས་བྲན་པ་སྟོར། །
ཉམ་ཐག་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེའི་སྟན་གྱིས་གཟིགས། །གང་ལས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་གསུམ་ནོར་གྱི་
མཚོག་ །གང་ཡང་བདག་སྟོའི་མཛོད་དུ་སྒྲས་པ་རྣམས། །གང་གི་མཁེན་བརྩའི་ལུགས་གྱིས་རབ་
བསྟོམས་ནས། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གནས་པར་མཛོད། །རབ་དཀར་བསོད་ནམས་
གངས་རི་མཐོན་པོའི་སྟོར། །དྲི་མེད་ལུང་གི་ང་རོ་ཆེར་བསྐྱགས་ཏེ། །སྒྲིང་ན་ཕ་ཚོགས་ལུས་ཞིང་
སྒོ་གསལ་གྱི། །རི་དྲགས་སྒྱིང་བའི་སང་གེར་འགྱུར་བར་མཛོད། །སྟོན་པ་བདེར་གཤེགས་ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས། །བསྟན་པ་ཉིན་བྱེད་ལུང་རིར་སོན་དུས་འདིར། །བསྟན་འཛིན་ཁྱོད་
གྱིས་ཞིང་འདི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །བསྟན་ལ་སེམས་པ་མིན་སྟམ་ཐེ་ཆོས་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་འདུལ་

འོས་གདུལ་བྱ་སྒྲིན་མཛད་ནས། །སྤྱི་ཡང་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་སྐྱར་བ་ཞུགས་པ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རང་ཚུལ་ཡིན་པས་ན། །བདག་གིས་འཁང་བའང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དབག་མེད་བསྐལ་བར་བཞུགས་པའི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །བྱལ་བསྟན་སྒྲིན་བཞིན་དེངས་པར་རབ་མཁུན་གྱང་། །ཞིང་འདི་སྤངས་ནས་ཞིང་ག་ཞན་ག་ཤེགས་པ་ནི། །མཁུན་བཟང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་བ་མེད་སྐྱམ་སེམས། །འོན་གྱང་དགོན་མཆོག་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་ནས། །བྱལ་བསྟན་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་དེ། །བརྟེན་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་བྲགས་ལས་སྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོད་མེད་བྲགས་རྩེའི་བཀའ་འདྲིན་ལྟག་པར་དྲན། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་རྣམ་དཀར་དག་བདེས། །ནམ་ཞིག་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་ལུང་མ་ཐག། །འགོ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིང་བཟང་དེར་སྟེན་ནས། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞལ་མཆོག་མཐོང་བར་ཤོག། །དེར་ཡང་དགས་པ་ཆེན་པོས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་དབང་བཞིའི་ཆར་ཡབ་ནས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་བཞི་ཡིས་གོལ་བྱས་ཏེ། །སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །འབྲས་བུ་མཆོག་དེ་མ་ཐོབ་དེ་སྤིང་དུ། །ཁྱོད་སྐྱབ་མཚན་དཔེ་ཀུན་ལྡན་བལྟ་བ་དང་། །དེའི་གསུང་ལགས་བཤད་དགུ་འཕྲོན་ཏྲག་ཉན་ཅིང་། །གང་བྲགས་མཁུན་བརྟེན་བཟང་པོས་སྦྱོང་བར་ཤོག། །རྒྱ་རྒྱུད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལུགས་ཀྱི་ཁམས། །ཐབས་རྒྱུད་ལུས་ལྡན་ཅི་ཡིས་ཟེན་པ་ཡིས། །འབྲས་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཡུང་པོར་བསྐྱར་བ་ཡི། །གདམས་པའི་རྒྱལ་པོས་བདག་རྒྱུད་གཏམས་པར་ཤོག། །སྤྱི་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་བྲགས་རྩེའི་གཟི་འོད་དང་། །སྐྱབས་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བྱིན་ཆུབས་དང་། །དཔལ་མགོན་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཐུ་ཡིས། །བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་འདི་རྣམས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། །དེ་ལྟར་བསྟོད་འདི་བསྟོད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ། །དད་དང་བསྟོད་ནམས་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ནས། །དེས་བསྟན་གཞུང་ལུགས་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་བརྩི། །དེའི་གསུང་སྐྱབ་པའི་སྤེང་གྱུ་གང་དེའོ། །སྤྱི་ཉ་ཉིད་དང་རབ་དགའ་བསྟན་འཛིན་དང་། །སྤྱི་ཉ་ཉི་ཡིས་རིམ་བཞིན་དུ། །དུས་མེ་ལྷ་བ་མཁའ་ལག་བསྟེན་པར་འདི། །ཁྱུ་མཆོག་གོང་གི་ཅན་མཁའ་ལྷར་སྐྱར་།

རྗེ་བཙུན་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ།

༡༡། །རྫོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ། །ན་མོ་གྲུ་ར་མེ། །ལྟར་བཅས་འགོ་བ་

ཀྲུ་གི་ཅོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་པད་དགྲའ་བས་རྟག་བསྟེན་ཅིང་། །དད་པ་བཟུང་པོའི་
ཡིད་གིས་གྲུས་བཏུང་བ། །སྐབས་མཚོག་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཀྲུ་
གི་མཁེན་བཅེ་གཅིག་བསྟུས་ནས། །དམ་ཚེས་ཀྲུ་གི་སྐྱ་དབྱངས་སྟན་པའི་གསུང་། །དག་
འདུན་ཀྲུ་གི་དབུས་སུ་ཆེར་སྒྲོགས་པས། །སྐལ་ལྷན་ཀྲུ་གི་འདྲན་པར་གྱུར་ལ་འདུད། །
བདེ་ཆེན་དགྲའ་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བའི། །ལེགས་བཤད་དགྲའ་སྟོན་བྱེ་བའི་ཆ་ཟེར་
གྱིས། །མཁས་རྣམས་དགྲའ་བའི་ཟབ་དོན་རབ་གསལ་ཞིང་། །པན་བདེའི་དགྲའ་ཆོལ་རྒྱས་
པར་མཛད་ལ་འདུད། །སློ་གྲོས་བཟུང་པོས་གཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་བཟུང་པོས་
འགོ་ཀྲན་རྗེས་སུ་འཛིན། །ཐིན་ལས་བཟུང་པོས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་པ། །དངོས་གྲུབ་བཟུང་
པོའི་གཏེར་ཆེན་དེ་ལ་འདུད། །རྣམ་པ་ཀྲུ་ཏུ་དགྲའ་ཞིང་དང་བའི་སྟོས། །འདྲན་མཚོག་བཟུང་
པོ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་གྱི། །ཐོག་མེད་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཀྲན་སྦྱངས་ནས། །ཁིམ་
གཉིས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་བསྟེན་དུ་གསོལ། །གནས་སྐབས་ཀྲུ་ཏུ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད་པ་ཡི། །
ཐིན་ལས་དགྲའ་ཞིང་སྟོ་བས་བསྐྱབ་པ་ལ། །མཐུན་རྒྱུན་བཟུང་པོ་དེ་དག་ཐུན་ཚོགས་གིང་། །
མི་མཐུན་ཐྱོགས་ཀྲན་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །གང་ལ་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། །
གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྲན། །མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་ཀྲན་དང་ཐུན་
མོང་དུ། །ཤྲུ་མེད་གའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐུབ་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་དང་
དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཀྲན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་འདི་ནི་རྗེ་དེ་ཉིད་གི་ཞབས་རྩལ་སྟོ་བོས་ལེན་པ་དག་སྟོང་བསོད་ནམས་སེང་གས་སྤྱིང་ཁ་བདེ་
བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རབ་མཚོག་རྒྱལ་པོའོ། །

རྩོམ་པ་ལྟན་མཁེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་དང་པོ་མཚན་རྒྱུ་ཅེས།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མུས་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དོ་མཚན་རྒྱ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ།
རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དཀོན་མཚོག་མཁེན་པའི་གཏེར་ཆེན་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བསྟུས་སྟོན་རས་གཟིགས། །མཚན་མཚོག་ལྟ་བས་མི་
དོམ་དོ་རྗེ་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས། །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་

ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཆ་ཙམ་དད་པའི་སྤྱིམ་པས་ལེགས་བརྩས་ནས། །བདག་སློ་ཚིམ་ཞིང་དད་
 ལྷན་གཞན་ལ་ཡང་། དད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤེལ་སྤྱིར་སྤྱིན་པར་བྱ། །རྒྱ་ཆེན་སློན་ལམ་དག་པའི་དྲི་
 བཞོན་གྱིས། །དཔག་ཡས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏིར་བསྐྱབས་པ་ལས། །བསྟན་པ་གསེར་རིའི་
 དབུས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི། །ས་འཛིན་དཀར་པོ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འདུད། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་སྤྱིང་
 པའི་ལུན་ཚོགས་ལ། །ཞེན་པ་སྤངས་ཤིང་སྟོན་སྤྱངས་བག་ཆགས་གྱིས། །གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་
 བྱེད་དམ་པའི་ཚོས། །རྒྱ་ཆད་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བཞེད་ལ་འདུད། །བསྟན་ལ་འཇུག་ཆོ་
 དབང་འོད་བཟང་པོ་ཡིས། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱིམ་པས་པའི་ཁང་བཟང་དུ། །ཐབས་ཤེས་
 དབྱེར་མེད་གྱི་ཡི་དོ་རྩེ་ཡི། །སྤྱིན་བྱེད་ལོར་གྱིས་གཏམས་པར་མཛད་ལ་འདུད། །ཐོས་པ་རྒྱ་
 མཚོའི་གླིང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་སློ་གྲོས་ཐུགས་རྩེ་དཔལ་སོགས་ལས། །ལུང་དང་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལེགས་སྤྱངས་ནས། །སློ་གསལ་འདུས་པའི་རྒྱ་དུ་གྱུར་ལ་འདུད། །
 འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ། །དེ་སྤྱིམ་ཐུ་བོ་རོང་སྟོན་ཚོས་རྩེ་སོགས། །
 མཚུངས་བུལ་ཡོངས་འཛིན་མང་པོ་ཉིར་བསྟེན་ནས། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན་ལ་འདུད། །
 གཞོན་ནུའི་སར་གནས་རྒྱལ་སྤྱིམ་མཚོག་གྱུར་ལས། །དབུ་ཚད་རིགས་པའི་རྣམ་བཞག་མ་ལུས་
 དང་། །བྱམས་ཚོས་འདུལ་མཛོན་ལ་སོགས་ཐུགས་རྩུང་ནས། །སྤྱི་སྟོན་ཀུན་གྱི་གཏིར་དུ་གྱུར་ལ་
 འདུད། །དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་གདམས་པའི་བརྩད། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་སྤྱིང་བའི་མན་
 དག་གི། །བཀའ་བབས་རི་སྟེད་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བས། །བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་
 ལ་འདུད། །མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ཞབས་བྱུང་དུ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་ཞེ་གྲུའི་
 གདམས་པ་དང་། །རྒྱ་རོ་ཚོས་བྱུག་ཐུག་ཆེན་གཙོད་ལ་སོགས། །གདམས་པ་བདུད་རྩིས་ཚིམ་
 པར་མཛད་ལ་འདུད། །ཐེག་ཆེན་ཚོས་རྩེ་བརྟེན་ལྷན་བཀའ་ལྷ་པ། །ཀུན་དགའ་སྤྱོད་མ་ཡོན་ཏན་
 དཔལ་ལ་སོགས། །བརྩ་ཐུག་བཞི་ཡི་སྤྱོད་ལྷན་ཉིར་བསྟེན་ནས། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཛོད་དུ་གྱུར་
 ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ། །སེམས་དཔལ་དོན་རིན་དར་མ་
 རིན་ཆེན་ལས། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་མཐོས་ནས། །དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་
 མཚོག་དུ་གྱུར་ལ་འདུད། །གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤེའི་གདམས་པ་དོན་གཉིར་ཆོ། །འཛམ་དབྱངས་སྤྱོད་

མ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ཡི། རོ་མཚར་རྒྱུ་ཐར་ཐོས་པས་ཡིད་གཡོས་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པར་དེ་
བྱང་བསྟེན་ལ་འདུད། སྤྱི་མ་མཚོག་ལས་རྒྱུ་དག་དབང་ལོས་ནས། གྱི་རྩོར་རྒྱུད་གསུམ་
དབལ་ལྟན་འདུས་པ་དང་། བྱུང་པར་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གསང་མཐའ་ཡི། རྒྱུད་ལུང་མན་
ངག་རྩོགས་པར་མཐོས་ལ་འདུད། གང་ཆོ་གསང་མཐའི་གདམས་པས་ཡིད་ཚིམ་ནས། སྤྱི་བ་
ལ་གཞོལ་ཆོ་འདྲེན་མཚོག་བཟང་པོ་ཡིས། མ་འོངས་སྤྱི་རྒྱུད་མགོན་དུ་གཟིགས་གྱུར་ནས། མ་
གསུང་ངག་སྟོད་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ལ་འདུད། བྱོད་སྟོ་དག་པའི་རིན་ཆེན་བུམ་བཟང་དུ། མ་
གདམས་པའི་རྒྱ་རྒྱན་རྩོགས་པར་མ་གཏམས་པ། དེ་སྤྱིད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་རྩོགས་ཞེས། མ་
གོན་དེས་བརྟན་པས་སྤྱིང་བ་བྱོད་ལ་འདུད། དེ་ཆོག་ཞིར་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་བཞི་ལ། མ་
དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་ལམ་བཟང་བཞི་བསྐྱོམས་པས། ལྟ་བ་བཞི་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་འདྲེན་
པའི། སྟན་བརྒྱུད་བཞི་ཡི་གདམས་པ་ཐེབས་ལ་འདུད། རིང་བརྒྱུད་ཆད་མ་བཞི་ལ་དུག་སྤྲུག་
བཅུ། མན་ངག་སྤྲན་ཆོགས་བཅས་དང་ཏེ་བརྒྱུད་གཉིས། རྒྱུ་འགྲེལ་རྒྱུ་སོགས་རྒྱལ་འབྱོར་
དབང་སྤྲུག་གི། གདམས་པ་རྒྱ་མཚོས་བྱོད་སྤྲུགས་གང་ལ་འདུད། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱུ་
བཞིའི་དབང་དང་ལུང་། རྩོམ་གནང་རིག་གཏད་མན་ངག་ལག་ལེན་བཅས། རྒྱ་བོད་མཁས་
པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱམས་ལ་སོགས། དབག་ཡས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཐོས་ལ་འདུད། རྒྱ་
ཆེན་ཐོས་པས་སྟོ་འདོགས་ལེགས་ཆོད་ཅིང་། དབང་ལུང་མན་ངག་ནོར་གྱིས་རྒྱུད་སྤྲུག་ནས། མ་
སྟོམས་སྤྱིས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། དབེན་པའི་གནས་སུ་ཅེ་ཅིག་བསྐྱབས་ལ་འདུད། མ་
དབེན་གནས་དཔུལ་རྒྱུར་མཐའ་བྲལ་དོན་བསྐྱོམ་ཆོ། སྟོད་བཅུད་དཔུལ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་རི་བཞིན་
དུ། རྒྱུ་པར་གཡོ་ཞིང་ཐོགས་མེད་འཇུག་པ་ཡི། རྒྱུས་བྱོང་མཛོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད། རྒྱ་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤྱིང་རྩོམ་རྒྱུན་གྱིས། གངས་མེད་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཏུག་བསལ་ཞིང་། མ་
བདེ་དགའི་སྤྱིན་ཆོགས་ནམ་མཁའ་ཀུན་བཀའ་ནས། མ་རྒྱུས་ཀུན་ལ་སྤྱིན་པར་མཛད་ལ་
འདུད། བྱུམས་དང་སྤྱིང་རྩོམ་རྒྱུད་ལུང་སེམས་བསྐྱོམ་ཆོ། མགོན་མེད་སྤྲུག་པའི་ཡིད་ལྟན་རི་
དུགས་ཆོགས། མ་ལ་བུ་བཞིན་བྱོད་སྤྲུག་གསུམ་བུད་ནས། རིག་རིག་མིག་གིས་བྱོད་ཞལ་བསྟོ་
ལ་འདུད། ལས་གྱིས་དག་ལྷན་གྱུར་པའི་གནས་ཁྱི་ཡང་། མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་བྱང་བསྟེན་

པའི་མཐུས། །འབྲལ་མི་ཡོད་པའི་བྱམས་སེམས་ལྷན་པ་སོགས། །རྒྱ་བྱང་རོ་མཚར་བསམ་
 ལས་འདས་ལ་འདུད། །དེ་སྤྱད་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འགྲོ་ལ་སྤེལ་ཞེས་པའི། །ལུང་བསྟན་
 དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །དབང་གིས་མཚོན་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་དོན། །
 གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྟེས། །ཉམས་ལེན་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ལེགས་
 བསྐྱེད་པས། །འབྲལ་སྤང་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོར་གར་ལ་འདུད། །ཆོ་ག་གསུམ་དང་ས་བོན་སྒྲ་
 རྩལ་དང་། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་སྦྱོར་བའི་མངོན་བྱང་ལས། །ཐ་མལ་སྤང་བ་ཡི་ཤེས་ལྷན་
 བསྐྱེད་པས། །ཅིར་སྤང་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་གར་ལ་འདུད། །འཁོར་ལོ་ལྷ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་
 གནས། །ཆོགས་ཆེན་རྣམས་དང་དབང་པོའི་རྩ་ཐིག་རྣམས། །གདན་གསུམ་ཆར་བའི་ལྟ་རུ་
 ལེགས་བསྐྱེད་པས། །རྒྱུང་སེམས་མཁའ་འགོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་འདུད། །རྩ་རྒྱུང་ཐིག་
 ལའི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་དང་། །དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་འབྲལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཀྱིས། །གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་
 སེམས་དབུ་མར་རབ་བརྒྱག་ནས། །བདེ་སྟོང་མཚོག་གི་ཡི་ཤེས་བརྟེས་ལ་འདུད། །བསྐྱེད་པས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདེ་བྱོད་འབར། །སེམས་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་གར། །
 གཞན་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་མ་སོགས། །དད་ལྡན་སྟོབ་མས་ངེས་པར་གྱུར་ལ་འདུད། །
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་འཇམ་དབྱངས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །མ་རྟུ་ཀླ་ལ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་སོགས་
 ཀྱི། །གསང་སྟགས་ཁྱེ་བ་དུ་མ་རབ་བརྒྱས་པས། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ལ་
 འདུད། །བྱང་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱེ་དོ་རྩེ། །རྩ་སྟགས་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱས་
 པའི་ཚོ། །དམ་པ་བརྒྱུད་པའི་དབང་གི་རྩ་བོ་རྣམས། །བདག་ཉིད་དབང་གི་མཚན་མ་མཐོང་ལ་
 འདུད། །ཐུན་མཚམས་ཀུན་རྩ་མཚོད་གཏོར་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མདོ་རྒྱུད་སྟོག་དང་སྦྱིན་སྟེག་
 མཚོད་རྟེན་ལས། །སྤེལ་ལྷན་འགའ་ལ་ཟབ་ལམ་འཆད་པ་སོགས། །རྣམ་དཀར་དགེ་བས་
 འདའ་བར་མཛད་ལ་འདུད། །བཟའ་བ་བདུད་རྩིས་རང་ལུས་ཡི་དམ་མཚོད། །མནལ་ཆོ་འོད་
 གསལ་སྟོང་པའི་རང་ལ་འཛོག། །ལྷང་ཆོ་ཟུང་འཇུག་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱར་བཞེངས་ནས། །སྟོད་
 བརྒྱུད་དག་པའི་སྤང་བར་བལྟས་ལ་འདུད། །ཏིང་གྲོལ་གནས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིག་གིས། །

གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་གི་གཟུགས། །རྣམ་པར་གཏང་ནས་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏའི། །
བརྟན་པ་སྤེལ་ཞེས་ལུང་བརྟན་བརྟེན་ལ་འདུད། །མཚུངས་པ་དང་བྲལ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་
གཟུགས། །དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་སྐལ་ལྷན་འགའ་ཞིག་གིས། །ཁྱོད་ཉིད་འཛིག་རྟེན་མགོན་
པོར་གནས་པ་ལ། །དེ་ཉིད་དུ་མས་བཏུད་པ་མཐོང་ལ་འདུད། །དབེན་གནས་མཚོག་ཏུ་བསམ་
གཏན་བསྐྱབས་པའི་ཚེ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་རྩེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པས། །ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་
དཔག་མེད་འགོ་བ་ཡི། །དོན་མཚོག་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་ལ་འདུད། །འབྲེན་པ་
མཚོག་གིས་སྐལ་ལྷན་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །བརྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་མ་གཏང་དེ་སྤིང་དུ། །བརྟན་པར་
བཞུགས་ནས་ནམ་ཞིག་མཛོད་གྱུར་ཚེ། །རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་མཛད་ལ་འདུད། །
སྤྲུལ་ཉིད་གྱིས་དུར་སྤྱིག་རྒྱལ་མཚན་དང་། །དམ་ཚིག་མཚོག་གི་རྩི་རྩིས་བྱ་དང་། །དཔལ་
ལྷན་བརྩེ་བཞེན་པོའི་བྱིས་སྐྱ་རྣམས། །བརྟན་པའི་རྒྱུན་དང་མཉམ་དུ་གཏང་ལ་འདུད། །དམ་
ཚིག་སྤོམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་སྤྲད་དང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་འདུ་ཤེས་གྱིས། །སྤྲུལ་ཡང་སྤྱོ་
ཆེན་དེ་ཡི་ཐུགས་དགོངས་རྣམས། །ལེགས་བསྐྱབས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་འདུད། །སྤྲུལ་ཉིད་
དང་ཤུག་མེད་གའི་སྐྱ། །དམ་པ་བརྒྱད་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས། །རྒྱལ་མཚན་ལྷ་ར་
གསལ་ཚོས་སྤྱིའི་རྟེན་མཚོག་རྣམས། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱབས་ལ་འདུད། །འཇམ་
དབྱངས་སྤྲུལ་མའི་སྐྱ་གསུང་རིང་བསྐལ་རྣམས། །གསེར་སོགས་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་མཚོད་རྟེན་ནི། །
སྤྲོང་ཐག་བདུན་ཅུར་བསྐྱབས་ནས་ཕྱོགས་བཙུའི། །དད་ལྷན་མཚོད་པའི་རྟེན་དུ་སྤྱིན་ལ་འདུད། །
སྤྲུལ་མཚོག་གི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་བསྤྲད་དང་། །གངས་མེད་འགོ་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར། །
དམ་ཚོས་བདུད་རྩིའི་ཆར་གྱིས་དུས་ཀྱན་ཏུ། །ཕན་བདེའི་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པར་མཛད་ལ་འདུད། །
ལེགས་གསུང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་རྣམས། །དགེ་བསྟེན་དགེ་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་སྤོམ་པ་
ལ། །སྐལ་བཞེན་དེ་མེད་ཆོགས་ལེགས་བཀོད་པས། །ཀྱན་གྱི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོར་གྱུར་ལ་
འདུད། །ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་གདམས་པའི་ཉི་འོད་གྱིས། །བྱམས་དང་སྤྲིང་རྩེའི་པད་མོ་ཁ་འབྱེད་ཅིང་། །
བྱང་སེམས་བསྐྱབ་པ་སྤྲང་རྩིའི་བཙུན་གཏམས་ནས། །སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་ལ་
འདུད། །ཕྱན་མོང་ལམ་གྱིས་སྤྲངས་པའི་སྤོབ་མ་རྣམས། །གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོ་ལྷ། །བརྒྱད་པར་ལྷན་པའི་ཚོགས་དབང་བསྐྱར་བས། །སྐྱབ་འཁོའི་ས་བོན་ཐེབས་པར་
 མཛད་ལ་འདུད། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་དཔྱིད་གྲུ་གཟིངས་བཅས། །མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་
 རྒྱུད་དར་རབ་བསྐྱོད་ནས། །ཟབ་དོན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལེགས་སྤངས་ཏེ། །སློ་ལྷན་སློ་ཡི་བར་
 མཛོད་འགོངས་ལ་འདུད། །རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་འཆད་པའི་ཆོ། །རྟོག་གོ་འབྱུལ་བའི་བྲ་
 བ་ཀྱུན་བསལ་ནས། །མ་དག་འཁོར་བའི་མུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །དག་པ་ལྷ་ཡི་འཁོར་
 ལོར་སྟོན་ལ་འདུད། །རིམ་བཞི་རིམ་ལྷ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་མེད་དང་། །སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སོགས་
 རྫོགས་རིམ་གྱིས། །སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་ལྷར་ཞེན་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱར་ལ་འདུད། །ཁྱད་པར་སྟན་བརྒྱུད་ཆོད་མ་བཞི་ལྷན་གྱིས། །གངས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 དོན་གཉེར་རྣམས། །ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་ལེགས་བཀོད་ནས། །གསང་ཆེན་བསྟན་
 པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ་འདུད། །འབུམ་སྤྲུག་རྒྱུད་དང་གྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་དང་། །རྩ་བརྒྱུད་སྤྱི་
 མའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས། །སྡེ་སྡོད་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པའི་ལུང་རྣམས་གྱིས། །
 ཐུབ་བསྟན་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་མཛད་ལ་འདུད། །དེ་ལྷར་བྱི་མེད་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་མཐུས། །
 འཁོན་གྱི་གདུང་བརྒྱུད་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་སོགས། །རིགས་རུས་ཆོ་འབྱུང་དཔལ་གྱིས་མཛོན་
 མཐོ་བའི། །གངས་ཅན་ཆེ་རྒྱས་ཁྱེད་ཞབས་བསྟེན་ལ་འདུད། །གཞན་ཡང་དབག་ཡས་ལུང་དང་
 རིགས་པ་ལ། །དབང་བསྐྱར་མཁས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་རྣམས་གྱིས། །ཁྱོད་གསུང་ཐུབ་པའི་
 གསུང་ལྷར་གྲུས་བསྟེན་ནས། །བརྩོན་པས་བསྐྱབ་ཅིང་ཕྱོགས་བཅུར་སྤེལ་ལ་འདུད། །རིམ་
 བསྐྱར་ཕྱོགས་ནི་ཐུབ་པར་བཅས་པའི་ཆོ། །གངས་མེད་མཁའ་འགོ་འདྲུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི། །
 བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་མཆོག། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་མཐའ་རུ་ཕྱིན་ལ་འདུད། །
 སྤྱར་ཡང་དབེན་པའི་གནས་དེར་ཟབ་མོའི་ལམ། །རྩེ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་མཛད་ཆོ་མནལ་ལམ་དུ། །
 རྩེ་བརྩུན་སྤྱི་མ་མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་གིས། །ཞལ་མཆོག་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་
 འདུད། །འཆད་རྩྱུད་རྩྱུ་མ་ལ་འགན་གྱི་ལྷ་མེད་ཅིང་། །ཆོས་བརྒྱུད་སྟོམས་པས་འཛིན་པ་ཀྱུན་
 དང་བལ། །སྟན་པའི་གྲགས་པས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱབ། །རྣམ་ཐར་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་དེ་ལ་
 འདུད། །མིན་ན་ཁྱེད་འདྲའི་སྐྱབས་གཞན་འབྱུང་བ་དགོན། །རྣམ་དག་ཐུགས་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་

མ་མེད། ཁོའི་མོངས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་བའི་མཐུ་ལྟན་པ། རྩོམ་པ་ལྟན་སྐྱེ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། མཆོད་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་རྒྱུ། སྤྱིང་རྩེའི་གདུགས་དཀར་གདུང་བ་སྦྱོབ་
པའི་མཆོག སྤྱིན་ལས་གསེར་བཟང་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད། རྩོམ་པ་ལྟན་སྐྱེ་མའི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་དོ་རྩོམ་པ་ལྟན་པའི་ཡུམ་མཆོག་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན། རྒྱལ་ཕྱས་ཕྱོད་བྱམས་མགོན་ཕྱགས་རྩོམ་པ་ལྟན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། མཆོན་གྱིས་སྤྱིན་ཤིང་དཔེ་བྱུང་འབར་བའི་སྤྱ། མཆོན་རྟེན་ཀྱན་འཛོམས་སྤྱགས་
གྱི་རང་བཞིན་གསུང་། མཆོན་འཛོམས་རྣམས་སྤྱིང་རྩེའི་ཕྱགས་མངའ་བ། རྩོམ་པ་ལྟན་སྐྱེ་མའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞིང་འདིར་དཀོན་པའི་མཆོད་པའི་རྩལ་མཆོག་རྣམས། རྒྱལ་ཕྱས་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་འབྱུང་ལྟར། མཆོན་མེད་ཏིང་འཛོམས་རང་ནས་རབ་སྤྱལ་ཏེ། རྩོམ་པ་ལྟན་
སྐྱེ་མ་མཉེས་ཕྱིར་དབུལ་བར་བཅུ། བསྐྱེད་པར་དཀོན་པའི་སེམས་མཆོག་ཉམས་པ་སོགས། རྒྱལ་བས་
བཀག་པའི་ཉེས་ལྟར་ཅི་མཆིས་རྣམས། མཆོན་དང་ཉིན་དུ་གནོད་ཞིང་འགྱོད་པ་ཡིས། རྩོམ་པ་ལྟན་
སྐྱེ་མའི་སྤྱན་རླབས་སོ་སོར་བཤགས། བསྐྱེད་པར་དཀོན་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱ། རྒྱལ་བ་
དང་དེ་སྤྱིན་རང་རྒྱལ་ལ་སོགས་གྱིས། མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་དག་བ་མཛད་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བས་
བཀག་པའི་ཉེས་སུ་ཡི་རང་དོ། རྩོམ་པ་ལྟན་པའི་ཐེག་མཆོག་དོ་རྩོམ་པ་ལྟན་པའི་ཐེག རྒྱལ་བ་
ཀྱན་གྱི་གསང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཉེས་ལས་སྦྱོབ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་འགྲོ་ལ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཐོས་པར་དཀོན་པའི་ཞིང་མཆོག་ཆོས་གྱི་རྩོམ་པ་ལྟན་པ་
ཕྱས་བཅས་དགོངས་པ་བསྐྱེད་སྤྱད་དུ། མཆོན་མོའི་མགོན་དང་ཉིན་བྱེད་གནས་གྱི་བར། བྱ་
རན་མི་འདའ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། བསལ་གསུང་པར་དཀོན་པའི་དག་མཆོག་ཅི་མཆིས་
རྣམས། རྒྱལ་ཕྱས་དཔའ་པོ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོད་བ་ལྟར། མཆོན་མེད་རྣམས་པར་མི་རྟོག་ཤེས་རབ་
གྱིས། སྤྱིང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བཅུ། འདེབས་བཟུང་སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་ཅི་མཆིས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་ཏུ་བཅུ། འབྲལ་མེད་དང་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅིང་
མཆོད་ནས། ཡང་དག་གདམས་པའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག འོན་མེད་ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་མི་
གཡེང་བར། འོན་ཆེན་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་དང་། འོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ལུན་ཚོགས་རྣམས། །དོན་གཞན་སྤངས་ནས་ཅེ་གཅིག་བསྐོམ་པར་ཤོག། །དམ་ཚིག་སྒོམ་པ་རྣམ་
 དག་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་ཚོས་སྤིང་པོ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། །དམ་པས་བསྐྱགས་པའི་
 གནས་སུ་ལེགས་བསྐོམས་པས། །དམ་པའི་དོན་མཚོག་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པར་ཤོག། །དགེ་བ་
 འདི་ཡིས་བདག་གཞན་འགོ་བ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་མུར་རྫོགས་ནས། །
 ཤུག་སེང་གེའི་གོ་འཕང་མདོན་གྱར་ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་ཤོག། །རྗེ་
 བཅུན་གྲྭ་མ་མུས་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དོ་མཚར་ཆུ་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དུག་
 ཅུ་ཅུ་བཞི་བ་འདི་ནི། །རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་སྤངས་པ་ཕྱོགས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་བྱ་
 བལ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་ཆུ་མོ་རྟའི་ལོ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བའི་ཡར་ཚས་གཅིག་ལ་འབྲས་ལུལ་རྫོང་
 དཀར་གྱི་སྤྱོད་མོས་ཚལ་དུ་སྦྱར་བ་ལས། །སྦྲུང་ཡང་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དུག་
 ཤིག་བསྟན་པའོ། །བྱུ་ཏྲོ།

༥༩༥།

༄༅། །ཁ་སྐོང་། བ་མོ་གྲུ་ར་མེ། གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཚོག་མངའ་ཞིང་། །ཉེས་པ་བག་
 ཆགས་བཅས་སྤངས་ནས། །གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་གཞེས་བ། །མཚུངས་མེད་རྗེ་བཅུན་དེ་ལ་
 འདུད། །གང་དེའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཙམ་ཞིག་ །དོ་མཚར་རྒྱ་མཚོར་སྦར་བསྟན་ཟེན། །དེ་ཡི་ཁ་
 སྐང་ཐུན་མོང་དུ། །**གྲགས་པ་འདིར་ནི་བརྫོང་པར་བྱ།** །ཐུགས་རྗེས་གཞན་དོན་ལྟར་སྤངས་
 བས། །སྦྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །གྲ་གཉིས་བར་དུ་གདུལ་བྱ་ཡི། །འདྲེན་པ་མཛད་
 པ་དེ་ལ་འདུད། །ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྦྱིན་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམ་མང་དུ། །
 སྦྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱལ་ཡིས། །གངས་མེད་འགོ་བའི་དོན་མཛད་ཐིར། །གཞི་དུས་འབྱུང་བཞིའི་
 ཐིམ་རིམ་རྣམས། །ལམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བསྦྱར་མཛད་ནས། །རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། །
 མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ལ་འདུད། །དེ་ཆོ་འགྱུར་མེད་བདེ་སྟོང་གི། །ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་བྱི་
 རྟགས་སུ། །བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་བྱིས་པ་ཡི། །རྣམ་པ་རི་བཞིན་གཞོན་གཅེན་ཅན། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཉེར་མ་མེད། །དཀར་དམར་མདངས་གསལ་འོད་འཕྲོ་ཞིང་། །སྦྱན་ནི་དཀར་གནག་
 འབྲེས་པ་སོགས། །མཚན་མཚོག་མདོན་དུ་གྱུར་ལ་འདུད། །རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་རྟུང་པའི་

བདར། ཉིན་ཞག་བཅུ་བདུན་འདས་གྱི་བར། །འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་གི།
 བཞུགས་སྐྱེད་པའི་བཞེན་བྱང་པོར་བསྐྱར། །ཕྱག་གཡས་དོ་རྩེའི་ཁུ་རྩུར་དང། །གཡོན་པས་
 སྒྲིགས་མཛུབ་བསྟོལ་བ་ཡིས། །གྲིམ་གར་བཅས་པས་སྒྲུ་ལ་འབྱུང། །གཟི་བཙུང་མདངས་ལྡན་
 དེ་ལ་འབྱུང། །བྱམས་དང་སྙིང་རྩེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས། །བྱ་དང་རི་དྲགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང། །
 གནས་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ། །བཞོད་པ་བཞེན་དུ་འཁོད་གྱུར་ཅིང། །མཁའ་ལ་འཇའ་
 འོད་གྱུར་ཆེན་ལུབ། །ཁོར་ཡུག་བྱོད་གྱི་རྣམ་པ་དང། །རྩལ་བྲིམས་དག་པའི་བྱི་བཟང་གིས། །
 གུན་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་འབྱུང། །ཀྲུ་མ་འཛིག་རྟེན་གྲུན་གྱི་མིག་ །འགྲོ་མགོན་ཉི་མ་འདས་གྱུར་ནས། །
 སྒྲིགས་དུས་གདུལ་བྱའི་དད་པ་དང། །སློ་བྲོས་པད་མོ་སུ་ཡིས་འབྱེད། །ཁྱོད་འབྱེད་མགོན་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོ། །བདག་སྙིང་ཆོལ་བརྒྱར་མ་གས་པ། །ལྷགས་སམ་རྩོལ་ཁམས་ཉིད་ལས། །
 བྱས་པ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་ཅི། །ཁོན་ཀྱང་རང་སེམས་དག་པ་འདི། །སླེ་མ་མཚོག་དང་ཡི་དམ་དུ། །
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ན་མགོན་ཁྱོད་དང། །འབྲལ་བ་མེད་པར་བདག་གིས་རྟོགས། །དཔེ་བྲལ་ཁྱོད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ནི། །མ་ལུས་མཚོན་པའི་དཔེ་ལྷ་ཞིག་ །སྒྲིན་བྲལ་མིག་གིས་རྟོད་དཀའ་ན། །བདག་སློས་
 བཅོལ་ཡང་རི་ལྟར་རྟོད། །ཁོན་ཀྱང་སྤྱིད་ན་གྲགས་པ་ཡི། །དཔེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
 ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཡི། །ཆ་ཅམ་མཚོན་པ་འདི་ལྟར་མཐོང། །གང་གི་རྣམ་ཐར་མདོན་
 བསམ་ན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་ཐམས་ཅད་གྱི། །རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་མ་ལུས་པ། །གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་ནས་སྤངས་པ་བཞེན། །གང་གི་བརྩོན་བརྩུས་གཉིས་གྱིས། །སླེ་མེད་བྱང་རྒྱུབ་བསྐྱུབ་པ་
 བྱི། །མར་མའི་རྩེ་མོ་རབ་བཅིངས་དང། །རྩེ་མོའི་རྒྱུན་ནི་རབ་འབབ་བཞེན། །གང་གི་མཁེན་
 རབ་བྱི་མེད་གྱིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ནི། །སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ཉི་མ་ཡི། །
 དཀྱིལ་འཁོར་གར་བ་རི་བཞེན་ནོ། །གང་གི་བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་ཡིས། །འགྲོ་གུན་བདག་གིར་
 མཛད་པ་ནི། །སྤྱིད་ལྡན་སྒྲིས་བྱ་རང་ཉིད་གྱི། །བྲལ་བྱམས་པ་རི་བཞེན་ནོ། །གང་གི་རྣམ་
 དཀའ་སྤྱིན་ལས་གྱིས། །བྲུབ་བསྐྱེད་གུན་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྩ་རྩུང་གི། །ལྷ་
 ལྷས་བྲེས་པ་རི་བཞེན་ནོ། །རྩེ་བཙུན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གང། །དད་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཚོད་
 བ། །དགོས་འདོད་མ་ལུས་སྟོལ་བ་ནི། །ཡིད་བཞེན་ནོར་བུ་རི་བཞེན་ནོ། །དེ་སྤྱིད་བདག་

སོགས་གདུལ་བྱ་ནམས། ༼ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས། ༼དམིགས་མེད་བྱགས་
 རྗེའི་སྒྲུབ་རས་ཀྱིས། ༼རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་སུ་གསོལ། ༼ཆོ་འདིར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡི། ༼
 སྐལ་བ་མེད་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་། ༼མི་ལམ་ཉིད་དུ་ཞལ་བསྟན་ནས། ༼ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་གཅད་དུ་
 གསོལ། ༼ཁྱོད་ཀྱི་ཐིན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ། ༼འགལ་སྟེན་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས། ༼ཐྱི་ནང་
 ཉེར་འཚོ་མ་ལུས་པ། ༼ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ༼མཐུན་སྟེན་འཚོ་མེད་གནས་དང་ནི། ༼
 སྤྲིག་མེད་ཟས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས། ༼ཡིད་ལ་འདོད་དགུ་མ་ལུས་པ། ༼ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་
 དུ་གསོལ། ༼ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། ༼ཚུལ་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཀྱང་། ༼
 སྦྱོར་བྱེད་དབང་གི་རྒྱ་བོ་ཡིས། ༼བདག་རྒྱུད་གཏམས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ༼རིམ་གཉིས་
 གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིས། ༼དབང་ལས་ཐོབ་པའི་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི། ༼སྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་ཉིད་
 དུ། ༼འཕེལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ༼འདུས་པ་གསུམ་པོ་མཐར་ཐིན་ནས། ༼མཚོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། ༼སྤྲུལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ། ༼རྒྱན་ཏུ་འགྲིག་པར་
 མཛད་དུ་གསོལ། ༼འབྲས་དུས་དབང་གི་རྒྱ་བོ་ཡིས། ༼འགོས་བཞི་གཙུག་ཏུ་མཚོག་ཉིད་དུ། ༼
 ཐིམ་ནས་ཆེ་བ་གསུམ་ལྟན་པའི། ༼མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་སྟུལ་དུ་གསོལ། ༼མདོར་ན་མང་དུ་སྦྲོས་
 ཅི་འཚལ། ༼སྤང་རྟོགས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས། ༼མཐར་ཐིན་རྗེ་བཙུན་ཁྱོད་ཉིད་དང་། ༼
 རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ༼ཚུལ་འདིས་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཡིས། ༼སྤྲུ་མའི་ཡོན་
 ཏན་རྗེས་བྱན་ནས། ༼ས་སྤང་སྤེལ་པོའི་བཙུ་གཅིག་ལ། ༼སྤྱེ་ལུང་ཚོས་སྤེར་ལེགས་པར་སྦྱར། ༼
 དགེ་བ་འདི་དང་དགེ་བ་གཞན། ༼མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། ༼སྦྱོན་མེད་སྤྲུ་མ་དམ་པ་
 ཡིས། ༼རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུབ་སྟོ། ༼འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་དོགས་མེད་པར། ༼ངས་ཤེས་གང་གིས་
 སྦྱིས་གྱུར་པ། ༼འདྲེན་མཚོག་སྤྲུ་མ་དམ་པ་ཡི། ༼བྱགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ངས། ༼འུ་ཤྱི།

མཚན་སྤེལ་བྱི་བསྟོད་པ་ལྟར་ཞེན་དགོང་མཚོགས།

༄༅། ༼མཚན་སྤེལ་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་དགོན་མཚོགས་མ་བཞུགས་སོ། ༼ན་མོ་རྩ་ལྷ་
 རྩ་ཡ། ༼རིན་ཆེན་དགོན་མཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ༼ཚུལ་བ་ཀུན་འདུས་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་། ༼
 མཚན་ཅམ་བྱན་པས་སྤྲིད་ཞིའི་དཔལ་སྟེར་བ། ༼དངོས་གྲུབ་བཟང་པོའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །མཁའ་པ་འོད་གྱིས་ཟབ་དོན་བད་ཚལ་འབྱེད། །ཐུགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་
འགོ་བ་འདྲེན། །སྤོན་ལས་ཆར་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཆོམ་མཛད་བ། །དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཉིས་སྟོད་འདམ་བུའི་ཚལ་རྣམས་ཀྱན་རྒྱ་བཅོམ། །གཞན་པན་གསེར་གྱི་
བྱ་བས་གདོང་མཛེས་ཤིང་། །གསང་ཆེན་གདམས་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བའི། །དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་
མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲའི་ཐུགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །
ཡང་དག་ལྷ་བས་ཆོས་ཀྱན་སྒྱུ་མར་གཟིགས། །ཡི་དམ་ལྷ་དང་སྤྱོད་མའི་ལུང་བསྐྱར་བརྟེན། །
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་གྱི་ཡུང་བམས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །
དབང་སོགས་སེམས་དཔའ་ཡུལ་རྣམས་ལྷ་མོར་སྟོན། །ཉིད་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་ཁོ་བོ་བཅུར་སྤུལ་བའི། །
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱན། །གང་གི་བ་སྤྱིའི་ཁུར་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ། །རྣམ་པར་གནས་ཞེས་རྒྱལ་བས་བདེན་གསུངས་
པ། །དེ་སྤྱད་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་རབ་རྒྱ་མཛོད། །རབ་མང་ཉེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སོར་
བཤགས། །རབ་དཀར་དགོ་བ་ཀྱན་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །རབ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
བསྐུལ། །རབ་འབྱམས་འགོ་བའི་དོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་རྩེ་
བཅུན་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །སེམས་མཆོག་དད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །དགོ་མཆོག་
བསགས་པ་གང་དེས་འགོ་བ་ཀྱན། །འདྲེན་མཆོག་སྤྱོད་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག །དོན་མེད་
ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཡེང་བར། །དོན་ཆེན་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་སེམས་མཆོག་དང་། །དོན་དམ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལུན་ཚོགས་རྣམས། །དོན་གཞན་སྤངས་ནས་ཅེ་གཅིག་བསྐྱོམ་པར་ཤོག །
དམ་ཚིག་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་ཚོས་སྤྱིང་པོ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་ལམ། །དམ་
པས་བསྐྱགས་པའི་གནས་སུ་ལེགས་བསྐྱོམས་པས། །དམ་པའི་དོན་མཆོག་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་
པར་ཤོག །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་གཞན་འགོ་བ་ཀྱན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་
ལྷུང་རྩོགས་ནས། །ཤུགས་མེད་གོའི་གོ་འཕང་མཛོད་ལྷུང་ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་འདྲེན་པའི་
དཔལ་དུ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དད་ལྷན་གྱིས། །བསྐུལ་ནས་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཡིས། །
བདེ་བ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་སྐྱར། །དགོ་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཤུ་ཤྱོ།

བདག་ཆེན་ལྷ་ཆོག་པལ་བསྟོན་པ།

༄༅། །བདག་ཆེན་ཆུ་མིག་པ་ལ་བསྟོད་པ། བ་མོ་གྲུ་ར་མེ། ཟབ་ཡངས་སློ་གྲོས་དབང་
 ལུང་ལོར་གྱིས་ལྷུག། །དག་ལེགས་ཐར་བའི་འབྲུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་
 རྒྱལ་མཚན་ཅེར་མཆོད་པ། །དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་
 གཞིར་གྱུར་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་མཆོག། །ཁ་བ་དུང་དང་ཀྱུ་མུད་ལྟར་སྒྲུབ། །གང་གིས་བརྟེས་
 བས་མ་རིག་ལས་འཁོན་པའི། །ཆོ་འབྲང་མཆོག་ཏུ་འབྲུངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཐའ་དག་
 འགོ་ལ་བརྩེ་བའི་བྲགས་རྩེ་དང་། །གནས་ལུགས་འབྲུལ་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་གྱིས། །
 མཐའ་ཡས་གསུང་རབ་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །སྟན་བརྒྱད་གདམས་པས་ལྷུག་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །བྱབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྩ་སྒྲུ་ཆེར་
 འབྲུང་ཞིང་། །སློ་གསལ་ཉེ་དབང་བསྟེ་བའི་གནས་གྱུར་པ། །མཁས་མཆོག་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ། །དུར་སླིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །ཐེག་ཆེན་བསྐུབ་པའི་དཔལ་གྱིས་
 རབ་ཏུ་བརྩིང་། །དངོས་གྲུབ་བཟང་པོའི་གཏེར་གྱུར་རིམ་གཉིས་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་དེ་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས་བཙས་ཤིང་། །སྟེ་སྟོད་རྒྱུད་སྟེའི་
 གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྷན། །ལྷག་བསམ་སྤྱི་བོ་ཡོངས་འཛིན་ལོར་བུས་སྒྲུས། །འདྲེན་མཆོག་གྲུ་
 ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །སྤིང་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དོན་སྤྲད་དུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་བསྐྱེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་འགོ་ལ་སྒྲེ་བའི་སྐུར་སྟོན་པ། །འཇམ་
 དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་རྣམ་དཀར་དག་ཆོགས་གྱིས། །
 དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྒྲུ་ཆེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །ཕྱིན་ལས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་དང་། །གདུལ་བྱའི་
 རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པར་ཤོག། །བདག་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དོན་སྤྲད་དང་། །
 གཤགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དག་གིས་བསྐྱེལ་བའི་དོར། །བསྟོད་ཆོག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་སེང་གེ་
 ཡིས། །དཔལ་ལྷན་ལུ་རྒྱན་ཆོས་རྩོད་དགོན་པར་སྒྱུར། །ཤུ་རྩི། །

ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱལ་བའི་འཕྲོད་པ།

༄༅། །ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱལ་བའི་བསྟོད་པ། བ་མོ་གྲུ་ར་མེ། དཔལ་ལྷན་ཀུན་དགའི་
 ལམ་བཟང་བྱེད་པོ་ཡིས། །ཡོངས་བཟུང་གསུང་རབ་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །སྟན་བརྒྱད་

གདམས་པའི་ཁོར་གྱིས་རྒྱུད་ལྷག་པ། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། མཁེན་
 རབ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཟབ་ཅིང་ཡངས། བྲགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོམས། བྲིན་
 ལས་དབག་བསམ་གྱིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་པ། དག་མཚན་བྱེ་བའི་གཏིར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་། དེས་དོན་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་ལེགས་གཟིགས་
 བས། སྐལ་ལྷན་འགྲོ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་མཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཞབས་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་སྲིད་ལས་བསྐྱལ་བྱའི་ཕྱིར། དྲུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
 བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། སྟོམ་གསུམ་ཉམས་ལེན་བསྐྱང་ལ་གཡེལ་མེད་པའི། མཚོག་
 གསུམ་བསྟན་བ་སྤེལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དམ་བ་བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འདུས་པ་ཡིས། །
 སངས་རྒྱལ་དོ་བོ་སྤྲུམ་མཁའ་ལམ་དུ། དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྦྱིན་གྱུར་པས། །
 བྲོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བྱིན་དེན་འབྲེལ་དོ་མཚར་ཟབ་མོ་ཡིས། ས་
 སྒྲོང་དབང་པོས་འབྱོར་པས་ལེགས་མཚོད་ཅིང་། མཁམས་བཅུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གུས་
 བཏུང་ནས། མཛད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲུམ་མའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། ལེགས་ཚོགས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། མཁེན་རབ་དབང་ཕྱག་རྗེ་
 བཅུན་ས་སྤྱོད་པའི། བསྟན་པ་བྱི་མེད་བྲོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་ཤོག རྒྱལ་འདི་དང་ལྷན་སྟོབ་
 མས་རྒྱུད་རིང་ནས། བསྐྱལ་བའི་དོར་ནི་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཡིས། ལྷགས་སྟག་ས་གའི་རྒྱལ་
 གྱི་ཉི་མ་ལ། མདོ་མཁར་ཚོས་རྫོང་དགོན་པར་སྦྱར་བ་དགོ། ལུ་ཨྱོ། །

འད་འབུམས་པ་ཤེས་པ་དག་གསལ་བའི་ལ་བསྟོན་པ།

༣༡། རབ་འབུམས་པ་ཤེས་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོན་པ། བཞོན་གྱི་ར་མེ། རྒྱ་
 ཚེན་ཤེས་བྱའི་རྣམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། ཟབ་དོན་རབ་གསལ་མཁེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །
 དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བ། བྲུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུད། །
 བྱིན་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུམ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། དད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཡིད་གྱིས་ལེགས་བསྟེན་པས། །
 གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་དབང་འབྱོར་པ། འཛམ་གླིང་མཁམས་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །
 རྣམ་མང་རྒྱུད་སྤེལ་ལྷག་ཅིང་ལས་འབྱུངས་པའི། སྦྱིན་བྱེད་འདབ་སྟོང་རིམ་གཉིས་ཟེ་འབྲུས་

སྤྱིས། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྤྱང་ཅི་འབྱུང་བའི་གནས། །གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་ཚུ་སྤྱིས་དེ་ལ་
འདུད། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲོ་འབྱེད་ཅིང་། །དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོས་དགོས་འདོད་
ཆར་ལྟར་འབེབས། །བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་སྤྱིས། །མཚུངས་བྲལ་གྲུབ་
པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །པད་མ་འབྱུང་གནས་ཐུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ལས། །མི་བྱང་མགོན་
པོའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་སྤྱུལ་ཏེ། །སྤྱིགས་དུས་གདུག་ཅན་དྲག་པོ་འདུལ་མཛད་པ། །སྤྱུལ་སྤྱུ་འགྲོ་
བའི་དོན་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །གང་ཞིག་བྱེད་
འདའི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་ལ། །མཚོད་དང་བརྟན་པ་བྱས་པའི་སྤྱི་བོ་ཀུན། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
རྣམ་གྲོལ་བདེ་ཐོབ་ཤོག །ལྷག་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤྱི་བ་མ་ཀུན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་
འགལ་ཆུན་ཀུན་སྤངས་ནས། །བསམ་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བའི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱུང་འགྲུབ་ཤོག །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྤྱིས་བུ་ཆེན་པོ་རབ་འབྱམས་
ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ཐིན་ལས་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་འདི་ནི། དཔོན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་དཔལ་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་མ་བྱ་བྲལ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་
མདོ་མཁར་ཆོས་རྫོང་དུ་སྤྱུང་བའོ། །ཤུ་རྩི།

རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་པ་བསྟོད་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བ།

༢༡། །རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་པ་བསྟོད་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བ། ཞི་སྤྱི་ཀ་
ལ་པ་སོགས་རིག་གནས་མཐར་མོན་ནས། །ཁ་བ་ཅན་འདིར་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་མཚོག །
གན་བཞུགས་ཀྱང་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་ལྟར། །ང་བདག་སྤངས་ནས་ལྷན་གྲུབ་སྟོན་ལ་འདུད། །
ཅ་ཅོ་མི་མངའ་ལེགས་བཤད་སྟོན་པའི་གསུང་། །ཆ་གས་ཉེས་ལུང་དྲི་མས་དབེན་པའི་སྤྱི། །ང་
སོགས་སྤྱེད་པས་མི་རྗེ་དག་པའི་ཐུགས། །ཉ་བའི་ལྷ་ལྟར་དྲི་མེད་དེ་ལ་འདུད། །ཏ་ཐུ་ག་ཏའི་
སྤྱི་གྱ་བོ་སྤྱི། །ཐ་མལ་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་རབ་སྤངས་ནས། །ད་ལྟ་སྤྱོ་གསལ་བྱང་བ་འདུས་པ་
ལ། །ན་རྒྱ་སེལ་མཛད་བདུད་ཅི་སྟོན་ལ་འདུད། །པ་སངས་ལྟར་གསལ་སྤྱོ་གྲོས་ལྷན་རྣམས་ལ། །
ཕ་རོལ་ཐིན་སོགས་ཟབ་མོ་མདོ་སྤྱེ་དང་། །བ་མཚོག་ལྟ་བུར་འདོད་འཛིན་འདུལ་བ་དང་། །མ་
མོ་མདོན་པའི་ཚོག་དོན་སྟོན་ལ་འདུད། །ཅ་ར་ཀ་སོགས་སུ་སྤྱིགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས། །ཆོ་

ཟེར་རྒྱལ་པོས་ཐུན་པ་ལྟར་འཛོམས་ཤིང་། །རྩལ་སྤྲོས་བཅས་སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་རྒྱས། །ཕ་
ལྟར་ལོག་སྤྲོས་སྤྲོས་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཞུ་བཟང་ལྟ་བུར་མཁས་པའི་ཐོད་དུ་མཛོམས། །ཟུ་མ་ཏོག་
ལྟར་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གནས། །འ་འུར་སྟན་ལྟར་དམ་ཆོས་སྤྲུང་བྱངས་ལྟར། །ཡལ་མཚན་ཀུན་
གྱི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་འདུད། །རྩ་ཅེ་ལྟ་བུར་རྩོད་པའི་རིགས་པ་ཡིས། །ལལ་དག་ཏུ་ལོག་ཏོག་
སྤང་པོའི་ལུས། །ཤ་རུས་བཅས་པ་མ་ལུས་བཤིག་ནས་ཀྱང་། །ས་སྟེང་འགྲན་ལྷ་བྲལ་བ་དེ་ལ་
འདུད། །ཏ་ཏ་བཞད་པའི་བདེ་ཉམས་ལྟར་པའི་བྲགས། །ཞུ་ལི་ཀླུ་ལིའི་སྤྲུགས་གྱི་རང་བཞིན་
གསུང་། །ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྲུབ་རྟེས་ནས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་རྩེས་སུ་འཛོན་ལ་
འདུད། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ་བོད་གྱི་ཀླུ་ལི་སུམ་ཅུ་དང་སྟེལ་བ་འདི་ནི་བྱ་
བྲལ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་སྤྲུང་བའོ། །།ཕྱུ་མྱོ། །

ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ།

༄༅། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བསྟོད་པ། བཟོ་རྩལ་སྤྲོས་མི་བྱད་རྩལ་ཕ་རྩལ་
ཡོ། དཔལ་ལྟར་ལྟ་བུར་ཀྱུ་རྒྱལ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཏ་བདུན་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཞིན་
ཅོར། །སྤང་པོ་བསེལ་ཟེར་ཅན་འདའི་སྤྲུ་མ་ལ། །རྩེས་བསྤྲུགས་སྤེབ་སྤྲོར་སྤེང་བས་བསྟོད་པར་
བགྱི། །དགོ་ཆོགས་ལྟར་པོའི་སྟོ་ལ་བཏན་བཞུགས། །སྟོ་གོས་སྤྲུབ་སྟོང་ལྟར་པའི་གཟི་ལྟར། །
སྟོ་གསལ་ཉེ་དབང་ཆོགས་གྱིས་ཉེར་བསྟེན། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བྲག་འཆོལ། །
མཐའ་གཉིས་གནས་བསལ་དབུ་མའི་རྒྱ་མཚོར། །ཡང་དག་རིགས་པའི་གདེངས་ཀས་བཛིད་
ཅིང་། །སྟོང་ཉིད་སྤྲུབ་པའི་ཕུའ་སྤྲུ་ཆེར་སྤྲོགས། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བྲག་འཆོལ། །
རྣམ་མང་ཐོས་པའི་རྩ་བ་བཏན་ཅིང་། །བསམ་བྱུང་རིགས་པའི་ཡལ་གས་ཉེར་མཛོམས། །ཟུ་
དོན་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོང་ལྟར། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བྲག་འཆོལ། །མ་
ལུས་གསུང་རབ་མཁའ་པའི་ནམ་མཁའ། །སྟོན་བྲལ་སྟོན་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས། །
བྲམས་དང་སྟོང་རྩེའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བྲག་འཆོལ། །
ལེགས་བཤད་འཆད་པའི་ལུས་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས། །རིགས་ལམ་རྩོད་པའི་མཆེ་སྟོར་རྩོད་ཞིང་། །
སྟེལ་ལེགས་རྩོམ་པའི་རལ་པའི་ཁུར་ལྟར། །ཀུན་མཁའ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་བྲག་འཆོལ། །

སངས་རྒྱུ་བརྟན་པ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། །བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་མཚོན་ནས། །གདུལ་
བྱའི་དགོས་འདོད་འཕེལ་བའི་མཐུ་ལྡན། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །
ནམ་དཀར་འདུལ་བའི་བྱ་བས་ཉེར་མཛེས། །རྒྱ་ཆེན་མཛོན་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། །ཟབ་མོ་
མདོ་སྡེའི་ཁུར་གྱིས་བརྩིད་པའི། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དངོས་
སྟོབས་རིགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྱེན་འོད་དཀར་བྱ་བས། །བྱབ་
བརྟན་ཀུན་དའི་ཐེང་བ་རྒྱས་མཛད། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །བསྐྱགས་
འོས་གང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུམ། །རྗེས་བསྐྱགས་སྒྲེབ་སྒྱུར་ཐེང་བས་སྒྲེལ་བའི། །བསྐྱགས་འོས་
དགེ་དེས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ། །འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་བསྐྱགས་པར་ཤོག་ཤིག། །བྱབ་བརྟན་པད་
མོའི་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་སྤང་བའི་ཆེད་དུ། །འབྱེན་མཚོག་ཉིན་བྱེད་སྐྱ་ཆོ་
བརྟན་ཞིང་། །ཐིན་ལས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་ཤོག་ཤིག། །རྒྱལ་འདི་བསོད་ནམས་མེད་གཤེག་
མགུར་ནས། །ཡུང་སྟེ་སྒྲིབ་ཚལ་མཛེས་པའི་སྟོགས་ལ། །འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་སྒྲེས་སུ་འབུལ་གྱི། །
བསྟོད་དབྱངས་སྟན་པའི་རྩ་རྩ་སྟོགས་ཤིག། །ཤུ་ཉི། །

མཁས་པ་ལུང་རྩལ་བསྟོད་པ།

༄༅། །མཁས་པ་གྲུང་རུལ་བསྟོད་པ། །ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་པའི་འོད་སྟོར་གིས། །
རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །ཐིན་ལས་བཟང་པོ་གདུལ་བྱ་པད་མོའི་གཉེན། །
མཚུངས་མེད་བརྟན་པའི་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པའི་གངས་རི་མཐོན་པོའི་ངོས། །
ཡུལ་བྱུང་བསམ་པའི་སྐྱེ་འོད་གྱིས་འབྱུང་བས། །ཟབ་དོན་བསྐྱོམ་པའི་སྤང་བ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །
དམ་ཚིས་བསིལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་དེ་ལ་འདུད། །ནམ་མང་ཡུང་གི་གདེངས་གས་སྤྱི་བོ་མཛེས། །ནམ་
དག་སྒྲེབ་སྒྱུར་ཐེང་བས་མགུལ་པ་བརྒྱན། །ནམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་སྤྱུ་སྐྱེ་ཆེར་སྟོགས་པའི། །
མཁས་མཚོག་སྤྱི་ཡི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །མཐའ་ཡས་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །
ཟབ་ཡངས་སྟོ་གྲོས་བུམ་པར་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །སྟོ་གསལ་སྟོ་ཡི་སྤྱི་བོར་དབང་བསྐྱར་བ། །
མན་དག་བཅུད་གཏམས་བུམ་བཟང་དེ་ལ་འདུད། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུམ་བརྩོད་པ་ལས། །
དམ་ཚིས་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །དམ་ཚིག་སྟོམ་པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་། །དམ་པས་

བསྐྱགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཤོག། ལམས་པའི་ལམས་པ་གཤམ་རབ་བཟང་པོ་ལ། བསྟོན་
པའི་རབ་བྱེད་དོན་ལྷན་སྦྲང་ཅི་འདི། བསོད་ནམས་སང་གའི་སྒྲོ་ཡི་བད་མོ་ལས། ལྷུང་སྟེ་དོན་
གཉིས་བྱང་བའི་ཚོགས་ལ་སྦྱོན། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དཔལ་ལྷན་བྲམ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་
པར་གྱུར་ཅིག། །༥གའོ།། བཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོན་པ།

༡༡། འདྲེན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོན་པ། རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ལྷན་ཞིང་རིག་འཛིན་
གྱི། རིགས་འབྲངས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་པའི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་མ་མཆོག་
ཁྱོད་ལ། ཉལ་ཏུ་གུས་པས་བདག་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆི། །༥གའོ།། བདག་ཆེན་རྒྱ་ཆོས་པལ་བསྟོན་པ།

༡༢། བདག་ཆེན་སྒྲོ་གོས་པ་ལ་བསྟོན་པ། བཟོ་གྲུ་ར་མེ། ཟབ་ཡངས་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་
མཆོའི་དབུས་གནས་གིང། རིམ་གཉིས་རྒྱལ་མཆོན་གདངས་ཀས་མཛོན་པར་བརྗེད། དཔལ་
འབྱོར་བཟང་པོའི་ནོར་བུ་གཙུག་ན་མཛེས། ཡོངས་འཛིན་རྒྱ་ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །
ཕུལ་བྱང་རིགས་ཀྱི་གངས་རི་མཐོ་བའི་ངོས། ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་སྒྲ་ཟེར་དང་ལྷན་ཞིང་། །
དམ་པའི་སྟོན་རྒྱལ་རྒྱ་གཙང་འབྲུང་བའི་གཞི། འདྲེན་པ་རི་དབང་ཆེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། །
རྣམ་མང་ཐོས་པའི་ཅུ་བ་རབ་བརྟན་ཞིང་། བསམ་བྱང་རིགས་པའི་ཡལ་ག་ཕུན་ཚོགས་ལྷན། །
ཟབ་དོན་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བཟང་སྦྱལ་བ་ཅན། སྒྲ་ཆེན་དཔག་བསམ་ལྷོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །
དཔག་ཡས་ཕྱགས་རྗེའི་སྦྱན་ཟུར་དྲི་མེད་ཀྱིས། སྤིང་གསུམ་འགོ་བའི་སྦྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་
ནས། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་ལ་བརྩོན་མཛད་པ། མཆོན་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཁྱོད་
ཕྱག་འཆོལ། སྒྲོ་གོས་སྦྱི་བོར་སྒྲ་མའི་ཅོད་བན་འཛིན། སྤིན་ལས་རྒྱལ་མཆོན་མཁའ་འགོས་
ཕྱོགས་བཅུར་སྟེལ། སྦྱན་གྲགས་དཔལ་འབྱོར་སྦྱང་མས་སྦྱབ་མཛད་པ། དག་མཆོན་བཟང་
པོའི་གཉིར་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། འགོ་མགོན་སྐྱེ་མའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་བསྐྱགས་པའི། བསོད་
ནམས་གང་དེས་ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་ཀུན། སྦྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལས་རབ་བསྐྱལ་ནས། །
བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་གནས་ལ་འཛིན་པར་ཤོག། ཁྱུང་པར་མཁེན་རབ་དབང་ཕྱག་ས་སྦྱ་པའི། །
བསྟན་པ་དྲི་མེད་གདུལ་བྱའི་བསྟོ་ལ། རྒྱུན་དུ་བྱུང་ཅིང་ལམ་མཆོག་གསལ་བ་དང་། ལན་

བདེའི་ལོ་ཐོག་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱི་ཅིག །འགོ་བའི་སྒྲ་མ་སྒྲོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་
བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དད་ལྷན་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་
བའི་ངོར། སྤྱུའི་དགེ་སྦྱོར་བསོད་ནམས་སངས་གསལ་དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་
གནས་སྤྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དབུས་པ་གྲགས་བཟང་ངོ་། །སྒྲོ་བ་པོས་ཀུན་དགའ་འབུམ་གྱི་བསྟོད་པ།

༄༅། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འབུམ་གྱི་བསྟོད་པ། ཐུགས་རྗེས་ནམ་ཡང་འགོ་བམི་
གཏོང་ཞིང་། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་མཁྱེན་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། །ཟབ་དོན་དཔལ་འབྱོར་བཟང་
པོའི་སྤྲང་བ་ཅན། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཆ་
གསལ་ཡོངས་སྤྱོད་གས། །དམ་ཆོས་དགའ་སྟོན་གདུལ་བྱའི་མཁའ་ལ་འཆར། །དགེ་ལེགས་
འབུམ་ཕྱག་དུ་མའི་འོད་དཀར་ཅན། །སྒྲོ་བའི་ལྷ་བ་སྒྲོ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །

༥༥། །**ཨོ་སྤྲི་ལྷ།** རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་
སངས་གེའི་ངོ་ཡིས། །ལོག་སྤྱིའི་རི་དྲགས་མཐའ་དག་སྒྲག་བྱེད་པའི། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་
སྒྲོང་བ་དེ་ལ་འདུད། །དགེ་ལོ།

༥༦། །**གདམས་པའི་རིན་ཆེན་ལྷུན་བཅུགས་**མཆོག །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་གནས་
ཤིང་། །ལེགས་བཤད་སངས་ཀྱི་བསྟོན་གནས་ཆེ། །ཡོན་ཏན་རི་དབང་ལ་ཕྱག་འཆལ། །དགེ་ལོ།

༥༧། །**ཨོ་སྤྲི་ལྷ།** །**དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་**སྒྲ་མ་ཉེར་བསྟེན་ནས། །མྱ་བྱུང་ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་གཏོར་མངའ་ཞིང་། །གསང་ཆེན་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་ཐོན་ལས་ཅན། །འབྲེན་མཆོག་
ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དགེ་ལོ། མ་གཏུ་ཡོད་ཏེ་ཏེ་ཐོགས་པ་དོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་པོའི་པད་མོ་རྒྱས།

༥༨། །མ་རྩ་བ་རྩི་ཏེ་གྲགས་པ་དོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དད་པའི་བད་མོ་རྒྱས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་
ལྷན་འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྒྲོ་གོས་དཀྱིལ་འཁོར་གྲགས་པའི་གཟི་འབར་བ། །
མི་འབྱུང་དོ་རྗེའི་མཁའ་ལ་རྣམ་རོལ་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་བད་ཆལ་རྒྱས་མཛད་པ། །
མཁས་མཆོག་ཉན་བྱེད་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །ལེགས་གསུང་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་
གནས་ཤིང་། །རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱབ་པའི་མེ་འོད་ཀྱིས། །འཚལ་ཚུལ་སྒྲག་རུམ་ཐུན་པ་

བསལ་མཛད་པ། །གནས་བརྟན་གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །སྤྱི་གསུམ་འགྲོ་བའི་
སྤྱག་བསལ་སེལ་བའི་ཕྱིར། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱང་འཛེགས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་ཐིན་
ལས་མ་ལུས་བསྐྱབ་མཛད་པ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་སྤྱས་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །མཐའ་ཡས་
རྒྱད་སྡེའི་དགོངས་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱན། །མྱེད་བྱེད་བརྩོན་པའི་སྤྱི་མ་པས་ལེགས་གསོལ་ནས། །
སྐལ་ལྷན་འགྲོ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་མཛད་པ། །གསང་ཆེན་གདམས་པའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་
འཆེལ། །རིག་གནས་པད་མོ་ཟུམ་པ་མ་བཟོད་ནས། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་
པའི་ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་སྤྱར་ཡང་གསལ་བྱོན་པ། །འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལ་
ཕྱག་འཆེལ། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྱལ་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེན་འབུལ། །སྤྱི་པ་ཀྱང་བཤགས་དགོ་
ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །ཟབ་ཡངས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཐུང་ན་མི་འདའ་
བཞུགས་སུ་གསོལ། །གང་སྐྱེ་རིན་ཆེན་གསེར་ལྷར་བཟང་བ་དང་། །དེའི་གསུང་གྲགས་པས་ས་
དང་མཁའ་བྱབ་ཅིང་། །ཁྱོད་ཕྱགས་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་བརྟན་པ་ཡིས། །བདེ་བཤེགས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་
བཅུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །པཎ་ཆེན་གྲགས་པ་དོ་རྩེ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་བཛྲོད་པས་ཀྱང་། །
དད་པའི་པད་མོ་རྒྱས་བྱེད་འདི། །བསོད་ནམས་སངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དགོ། །

སྤྱི་ཐུང་བརྟན་པ་བཛྲོད་པ།

༄༅། །སྤྱི་ཐུང་པའི་ཏེ་ལ་བསྟོན་པ། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས། །
རབ་འབྱམས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བསྟོར་ཆེལ། །ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་དཔལ་ཡོན་སྤྱན་ཚོགས་
ལྷན། །ཀྱང་མཁེན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །སྤྱོད་ཆོ་འཕགས་ཡུལ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོའི་
སྤྱིར། །མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་རྫོགས་པའི་ཏེ། །ལེགས་འབྱུངས་ཕྱགས་རྩེའི་དབང་
གིས་གངས་ཅན་འདིར། །བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་ཤར་ལ་གུས་ཕྱག་འཆེལ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་
ཕྱག་དགོ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན། །རིགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱས། །བཤད་དང་
རྒྱབ་པའི་རིགས་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་པ། །དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྦྱོང་ལ་གུས་ཕྱག་འཆེལ། །ལུང་
རིགས་བྱེད་པའི་འབྲུག་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱིན་སྤྱོད་རོལ་པའི་ཁང་བཟང་དེར། །
ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་ལྷན་བཟང་པོ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་ཐུར་ལ་གུས་ཕྱག་འཆེལ། །སྤྱོད་
སྤྱོད་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་ན་གནས་བཅས་ཤིང་། །རྣམ་མང་རྒྱུད་སྤྱོད་གསེར་རིའི་དབུས་ན་བཛྲོད། །

ནམ་དག་བསྐྱབས་པའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚུལ། །
 དག་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་མཐུས། །སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གྲུང་ཅིང་། །
 ལུང་རིགས་མན་ངག་དུ་མའི་དཔལ་སྟེར་བ། །ཐིན་ལས་དབང་ཕྱག་དེ་ལ་གྲས་ཕྱག་འཚུལ། །
 ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་གྱི། །ལེགས་ཚོགས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་
 དེས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་པན་བདེས་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །ཡོངས་འཛོན་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
 འཇུག་པར་ཤོག། །རྒྱལ་འདི་དད་ལྷན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཡིས། །བསྐྱལ་ནས་བསོད་ནམས་
 སེང་གེའི་ནམ་དཔྱོད་ལས། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱུང་ནས་ནི། །སྤུང་བསྟན་ནམ་པར་
 རྒྱལ་པའི་དགོན་པར་བྱིས། །དགོའོ།།

ཀུ་ལའི་བསྟོད་པ།

༄༅། །ཀུ་པའི་བསྟོད་པ། བ་མོ་ལོ་གི་ཤུ་རྩ་ཡ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ཕྱགས་རྗེའི་
 ལྷན་གྱིས་གཟིགས། །དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་
 འདུས་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །སྐྱེས་མཚོག་ཀུ་པ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་མཚུངས་
 བལ་བག་ཤིའི་མཚན། །རང་བྱུང་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཐོང་བ་དོན་ལྷན་
 རྣམས་སུ་སྐྱབས་བརྒྱན་ནས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་འདྲེན་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚུལ། །མཉམ་གཞག་
 རང་བྱུང་བདེ་ཆེན་ངང་ལ་བཞུགས། །རྗེས་ཐོབ་ཚོས་ཀུན་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གཟིགས། །ཐིན་ལས་
 དམ་པའི་ཚོས་གྱི་འོད་ཟེར་འབྱེད། །སྐལ་ལྷན་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚུལ། །སྐྱེས་མ་ཐག་
 བས་བྱིས་པའི་སྟོན་པ་ལས། །ཤིན་དུ་འདས་ཤིང་ང་ནི་ཀུ་པ། །མིད་པ་གསུམ་ན་འགྲན་ཆེ་
 བལ་ལོ་ཞེས། །མི་འཇིགས་དམ་བཅའ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། །ཆད་མེད་བཞི་ལྷན་ལྷག་
 བསམ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས། །བསྐྱུ་དངོས་བཞི་ཡི་བང་རིམ་སྤང་བ་ཅན། །རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཡི་ལྷོག་གིས་
 ཉེར་མཛེས་པ། །གསང་བ་ཀུན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚུལ། །དུག་ལཱའི་རྩ་བོ་ཐབས་མཁས་བདུད་
 ཕྱི་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ལམ་དུ་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་། །རིགས་ལྷའི་ཁྱབ་བདག་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 གྱི། །གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། །རིགས་དྲུག་འགྲོ་ལ་སྤུལ་པ་འབྱེད་པའི་སྤྱ། །
 ཡིག་དྲུག་སྤྱ་དབྱངས་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོགས་པའི་གསུང་། །མཛོན་ཤེས་དྲུག་པོ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
 པའི་ཕྱགས། །ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཚུལ། །སྟེང་ནས་ལྷ་ཡིས་མཚོད་པའི་ཆར་

ཆེ་མོན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བའི་བྱང་མི་བསྟོན་པ།

35

དབྱུང་བརྟེས་པ་དེ་ལ་འདུད། རྩོགས་གཉིས་དཔལ་འབྱོར་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། སྤིང་
 ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་དུ་མས་གཏམས། རྩོན་གཉིས་དཔལ་འབྱོར་ཐ་རྒྱུའམ་རབ་གཡོ་བ། །
 དགེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་འདུད། བྲགས་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་མཚུངས་བྲལ་བའི། །
 ཡོངས་འཛིན་བཟང་པོའི་བཀའ་ལུང་མཐར་ཕྱིན་ནས། སྤིན་ལས་བཟང་པོས་བྱུང་བསྟན་རྒྱས་
 མཛད་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་འཛིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྟོན་རྒྱ་
 ཆེར་འབུལ། ཀུན་ཏྟག་རན་པའི་ཉེས་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས། ཀུན་གྱི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་
 ཡི་རང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་ཏྟག་བཞུགས་གསོལ། སྟོགས་མ་དང་བས་
 བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་གཞན་ཅི་མཆིས་པ། འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཤེས་རབ་ཀྱིས། སྟོགས་མ་མངོན་འབྱུང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །
 རྒྱལ་བ་འགོ་ལ་དམ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དམ་ཆོས་སྟོད་པས་དགེ་འདུན་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་
 འདུན་བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་སྟོང་བ་ཡིས། བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །
 རྒྱལ་འདི་ཐོས་བསམ་རི་མོ་རབ་བཀྲ་སྟག་དང་ནི། སྟོམ་པའི་ལོག་ཞོལ་འབྱུང་བའི་གནས་བརྟན་
 རྒྱ་བོ་ཡིས། ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ནས་གསུང་རབ་བྲག་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། ཡུང་རིགས་གསོག་
 ཡངས་རྒྱས་པ་གོ་བོས་སྒྲུབ། དགེའོ།

ཏུ་འདུས་མཁས་བཙུན་པ་ལ་བརྟོན་པ།

༡༢། རྒྱ་འདུས་མཁས་བཙུན་པ་ལ་བསྟོད་པ། བ་མོ་གྲུ་ཏུ་སྒྲག་ར། ལྷག་བསམ་
 གསེར་གྱི་ས་འཛིན་ཆེར་ཡངས་པར། མཛད་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བོ་ཀུན་འདུ་ཞིང་། སྤིན་ལས་རྒྱ་
 མཚོའི་ཐ་རྒྱུའམ་གཡོ་བ་ཅན། མཁས་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 སྤང་པོས་མངོན་པར་བརྗེད་པའི་སྒྲ། མཉམ་ངག་བདུད་ཅི་དུས་སུ་འདོམས་པའི་གསུང་། ཏིང་
 འཛིན་ཟབ་ཅིང་ཡངས་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། མཁས་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 ཐོས་པའི་ཁང་བཟང་དབང་ལུང་ཞོར་གྱིས་ཕྱུག །བསམ་བྱུང་རིག་པའི་རི་མོ་རྣམ་བཀྲ་ཞིང་། །
 ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཞོར་བུས་ལེགས་སྒྲས་པ། མཁས་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། སྟོགས་པ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལས། །

འཛུལ་ཕྱི་ཆེན་གྱི་ལ་བ་པོ་ནམ་ལ་བཟང་པུ་ཤོད་གི་པལྟོད་པ།

37

འདེལ་བར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ལས། །བྱུང་བའི་དགོ་ཚོགས་ཉི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྟོང་
 ལུན་ཀྱན་བསལ་ནས། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་གནས་
 མཚོག་སྟེ་ཆེན་འདི། །སྤྱི་མེད་དཔལ་འབྱོར་ཀྱན་གྱིས་ལེགས་གང་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ཏི་མེད་
 རྒྱུན་དུ་སྟོང་བ་དང་། །དམ་ཚོས་སྤྱི་ཆེན་སྟོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་གནས་
 མཚོག་དེའི། །སྟོབ་ཚོགས་ཀྱན་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་ནས། །སྟོ་ལྷན་བསོད་ནམས་སངས་ཀྱི་ཡིས། །
 གཞན་ལ་ཡན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར། །དགོའོ། །

སྟོབ་དཔོན་རྒྱུན་བཟང་པོའི་བསྟོད་པ།

༄༅། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱུན་བཟང་པོའི་བསྟོད་པ། བཅོམ་གྱུར་སྟེ། དགོ་ལེགས་རིན་ཆེན་
 ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་པ། །ལེགས་གསུང་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱས་གནས་ཤིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་
 གདེངས་ཀས་བརྒྱུད་པའི་གཟི་ལོད་ཅན། །འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 ལྷ་བས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །རྒྱུན་སྟོན་སྟོན་པའི་འདབ་སྟོང་རབ་རྒྱས་ཏེ། །
 སྤྱི་ལས་བཟང་པོའི་ཟུང་འབྲུས་ལེགས་སྤྱོད་པའི། །རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །རྣམ་མང་རྒྱུད་སྟེ་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །མད་བྱུང་དབང་བཞིའི་བང་རིམ་སྤེང་
 བ་ཅན། །རིམ་གཉིས་ཉི་ལྟར་གསལ་བའི་མདངས་ལྡན་པ། །རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །དཔལ་ལྡན་སྤྱི་མཚུལ་བཞིན་བསྐྱགས་པ་ཡི། །དགོ་ཚོགས་གང་དེས་གནས་འདི་
 ལོངས་སྟོང་དང་། །ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་ཤིང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའི་གོ་
 འཕང་གྱུར་ཐོབ་ཤོག །བསྟན་པའི་རྩ་ལག་རྒྱུན་པ་བཟང་པོ་ཞེས། །རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཡི་
 བསྟོད་ཚིག་འདི། །དད་ལྷན་སྟོ་གོས་འབྲུམ་གྱིས་ལེགས་བསྐྱེད་ནས། །མང་ཐོས་དགོ་སྟོང་
 བསོད་ནམས་སངས་ཀྱིས་སྦྱར། །དགོའོ། །

རྩི་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་གསུང་དག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་མཚུལ་འབྲུམ་ཏེ་སྤྱི་ལའི་བརྒྱུད་པའི་བསྟོད་པ།

༄༅། །རྩི་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་གསུང་དག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་མཚུལ་འབྲུམ་ཏེ་
 སྤྱི་ལའི་བརྒྱུད་པའི་བསྟོད་པ།

ཨོ་སྤྱི་སྤྱི། ཟུང་འཇུག་མཚོག་གི་ས་བརྟེན་དོ་རྩི་འཆང། །གསང་བ་ཀྱན་བདག་ཡི་ཤེས་

མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །མུང་སོགས་རྣམ་དག་གདན་གསུམ་ཚང་བ་ཡི། །སྐྱར་བསྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་
ལྷ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །མཐུ་སྟོབས་བསམ་ཡས་དཔལ་ལྷན་བིཛ་བ། །རྩོམ་མེད་ཚོག་གིས་རྣམ་
གྲོལ་ནག་པོ་བ། །བདེ་སྟོང་མཚོག་གི་དབང་ཕྱག་ཏེ་མ་རྩ། །གཉིས་སྒྲངས་སྦྱོད་པ་མཛད་ལ་
གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །གངས་ཅན་འདུལ་མཛད་ག་ཡ་རྩ་ར་དཔལ། །དམ་ཚོས་གཏེར་མཛོད་སྒྲ་
ཆེན་འབྲོག་མའི་ཞབས། །རྒྱས་མཐུ་མཐར་ཕྱིན་སེ་སྟོན་ཀྱན་རིག་དང་། །ཡོན་ཏན་མངའ་བཞེས་
ཆོས་འབར་ལ་ཕྱག་འཚལ། །འགྲོ་ཀྱན་ཕྱགས་རྗེས་དགའ་མཛད་སྦྱར་རས་གཟིགས། །རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །གསང་གསུམ་ཀྱན་འདུས་གསང་བདག་རྩོམ་འཛིན། །
རྩོམ་པོ་འཛིན་ས་སྐྱུ་པ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །མི་ཐུབ་སྒྲ་བའི་སྒྲུལ་པ་བསོད་ནམས་ཅེ། །རྩོམ་པོ་འཛིན་
ས་བདུན་བཞེས་གྲགས་པའི་མཚན། །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡིས་དོན་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྩ། །སྒྲ་ཆེན་
འཕགས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་འཛིན་ཚོགས་སྟོན་པ། །
ཉམས་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཉན་ཆེན་བ། །སྟན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་དཀོན་
མཚོག་དཔལ། །རིམ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་བྲག་ཕྱག་པ་ལ་འདུད། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་མཁེན་མཚུངས་མེད་རི་ཁོད་བ། །སྟན་བརྒྱད་གདམས་པའི་
བདག་པོ་དཔལ་ལྷན་བ། །སྒྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་གྲི་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་ཀྱན་འཛིན་
མཁེན་པའི་གཏེར་མངའ་བ། །ཀྱན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཀྱན་
འཛིན་ཕྱགས་རྗེའི་གཏེར་མངའ་བ། །དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་འཛིན་ཕྱབ་བསྟན་གྲོང་ཁྱེར་སྦྱོང་། །འཛིགས་རུང་ཞལ་གདངས་འཛིགས་རུང་
གད་རྒྱུད་སྟོན། །དཔུང་ཆེན་རུས་མཐུས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་འཛིན་མས། །བསྟན་སྒྲུང་ཁོད་
ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་སྦྱོངས་ཤིག། ། ། །
ཀྱི་རྩོམ་པོ་འཛིན་ས་ཕྱགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་སྟོང་།

༣༡། །ཀྱི་རྩོམ་པོ་འཛིན་ས་ཕྱགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་སྟོང་། །སྟོན་སྟོན་སྟོན་ཚོགས་ཕྱབ་
བསྟན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ་སྦྱེ་རྒྱའི་མགོན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཏྲག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྟན་ཏུ་གསོལ། །འཕགས་པས་རྗེས་

བཟུང་རྒྱུད་དོན་མ་ལུས་རིག། །མྱད་བྱུང་བཤད་པའི་སྒོལ་འཛིན་དགའ་ལྡན་པ། །བཀྲ་གིས་
 དཔལ་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །རབ་དཀར་
 བསོད་ནམས་བརྒྱལི་གངས་རི་ལས། །མྱད་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེའི་དཔལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅན། །རྒྱལ་བ་
 བྲག་ཕྱག་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །རྣམ་དག་སྟོ་
 གྲོས་རྣམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཉིང་འཛིན་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །མཚུངས་
 མེད་རི་ཁྲོད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཚོགས་
 གཉིས་དཔལ་ལྡན་སྒྲིབ་གཉིས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །སྟོམ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིས་གསུམ་དྲི་མས་
 དབེན། །དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ། །ཡེ་ཤེས་ཁང་བཟང་བྲགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །ལེགས་པར་སྤྲུམ་པའི་དཔལ་
 འབྱོར་བཟང་པོ་ཅན། །རྗེ་བརྩུན་རྟོག་མེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཁྲོད་བྲགས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལེགས་སྤྲངས་པས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྱུར། །འབྲེན་མཚོག་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་བདག་
 ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །རྣམ་དག་མཁྱེན་པས་ཚེས་ཀུན་སྒྱུ་མར་གཟིགས། །དམིགས་
 མེད་བྲགས་རྗེས་གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་པ། །དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
 རྟག་ཏུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པས་
 མཛད་པའི་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་པ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་སྐོང་དུ་དགེ་སྟོང་བསོད་ནམས་སེང་གེས་
 རྒྱུར་བའོ། །དགེའོ། །

བདེ་མཚོག་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་འགྲོ་བ།

༄༅། །བདེ་མཚོག་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་། །བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་འཆི་
 བདག་སོགས། །ཚོལ་བ་ཀུན་གྱི་ང་རྒྱལ་འཛོམས། །ལྷ་དང་དགེ་སྟོང་བུམ་ཟེ་སོགས། །བསྟན་
 ལ་དགའ་བ་ཀུན་དགའ་མཛད། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །མྱད་བྱུང་བའི་
 དཔལ་མངའ་བ། །བཟང་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཞབས་རུལ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྟོ་གྲོས་ཅན། །བྲགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་དྲི་མ་མེད། །ཐིན་ལས་དཔལ་འབྱོར་
 བཟང་པོ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོག་པར་དཀོན་པའི་བདེ་གཤེགས་

གསུང་། གདམས་པ་མཚོག་ཏུ་ཤར་བ་ཡི། སྟེ་རྒྱའི་དཔལ་དུ་གྱུར་བ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྟན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་ཅིང་། རིམ་གཉིས་ནལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ། རྩེ་བཙུན་བྲག་ཕྱག་པ་ཡི་ཞབས། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས། བསྐྱབ་གསུམ་བང་རིམ་རབ་ཏུ་བརྟན། བསྐྱ་བཞིའི་ཙོག་གིས་མཛེས་པ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་དང་ལྷན། བརྟེ་བས་འགྲོ་ལ་ལེགས་འདོམས་གིང་། སྟོམ་གསུམ་རྩལ་གྱི་མས་ལྷན་པ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་འགྲོ་ཀུན་སྦྱོང་། རྩེ་བཙུན་རྟོག་མེད་ཞབས་པད་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཤེས་བྱ་ཀུན་སྦྱངས་སྟོ་གོས་ཙན། འགྲོ་ཀུན་དགའ་མཛོད་བྲགས་རྩེ་ཙན། གྲི་མེད་བརྩལ་ཞུགས་བཟང་པོ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། གང་གི་མཚན་ཙམ་དྲན་པས་ཀྱང་། སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་བ། འདྲེན་མཚོག་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། ཏྲག་ཏུ་བྱག་འཆལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་འདྲིའི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ནི། སྤྱིང་ཀ་བདེ་བ་ཙན་གྱི་བྲག་དཔེ་རྟིང་པ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ན་འདུག་པ་བྲིས་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བརྟེ་ཏས་མཛོད་པའི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་དགེ་སྦྱོང་བསོད་ནམས་སངས་ཤེས་བྲིས་པའོ། ། །དགེའོ།

གསང་འདུམ་རིམ་ལྟེ་བརྒྱུད་འདེབས་ཀྱི་སྒྲོང་།

༣༡། གསང་འདུམ་རིམ་ལྟེ་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྒྲོང་། ཨེ་ཤྲི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དམ་ཚིས་ཀྱི། དཔལ་ལྷན་གནས་མཚོག་དབུས་བཞུགས་དོ་རྩེ་འཆང་། བཀའ་འདྲིན་མཉམ་མེད་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། གྲུས་པས་གསོལ་འདེབས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས།

༣༢། ལམ་ཕྱིན་བརྒྱུད་འདེབས། བཟོ་ལྷ་ཕྱ་མི་འྲུ་ལ། འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་རྩོགས་སངས་རྒྱས། འགྲོ་ཀུན་བྲམས་པས་རྩེས་བཟུང་མི་ལམ་མགོན། འགྲོ་ལ་བརྟེ་བས་རྩེས་ཆགས་ཐོགས་མེད་ཞབས། འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁེན་དབྱིག་གི་གཉེན། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ། རྒྱལ་སྐས་བྱུ་ལོ་བཙུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

དག་འདུན་འདུས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚོག་གི་སྟེ། །དག་ལེགས་བྱམས་པའི་བྱགས་མངའ་དུལ་བའི་
 སྟེ། །དག་བའི་གཏེར་མཛོད་མཁན་པོ་རྣམ་སྤྱང་མཛད། །དག་བའི་འབྱུང་གནས་གསུམ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཡུམ་དོན་དགོངས་པ་གསལ་མཛད་སེང་གོ་བཟང་། །ཡུམ་དོན་རྟོགས་
 བས་རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །ཡུམ་དོན་བྱགས་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་ཏེ། །ཡུམ་དོན་
 མཐར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་པའི་གཏུག་རྒྱན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། །
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་རྒྱ་བ་བཟང་། །མཁས་མངའ་དུས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་སྦྱང་ཞབས། །
 མཁས་གྲུབ་དམ་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་ལོ་རྩྭ་བ། །
 རབ་མཚོག་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་མཛད་ཤེས་རབ་འབར། །རབ་གསལ་བྱགས་མངའ་བྱང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་
 ཞབས། །རབ་དཀར་སྟོ་ལྷན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་གཞོན་ནུ་
 རྒྱལ་བྱིམས་དང་། །མཐའ་བྲལ་སྦྱང་ཉིད་དོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་འབུམ། །མཐའ་ཡས་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་ལྷན་བྱང་རྒྱབ་འབུམ། །མཐའ་དག་ཡོངས་འཛིན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་
 རྟོག་རྣམ་སྤངས་འཇམ་པའི་རྩོ་རྩེ་དང་། །ཀུན་ཏུ་གསལ་བའི་མཁྱེན་ལྷན་དར་རྒྱལ་ཞབས། །
 ཀུན་ལ་ཕན་དགོངས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོ་རྩེ་སྟེ། །ཀུན་གྱི་རེ་སྤོང་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 སྲིད་ཞིའི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ། །སྲིད་པའི་ཉེས་སྦྱང་གྲུབ་པ་སེང་གོ་དང་། །སྲིད་
 གསུམ་མཁས་པ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུའི་ཞབས། །སྲིད་པའི་འདྲེན་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 མཁྱེན་ལྷན་སྟོམ་བརྩོན་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། །མཁྱེན་པའི་སྒྲུབ་གསལ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་
 ཞབས། །མཁྱེན་བཟང་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སངས་རྒྱས་དཔལ། །མཁྱེན་རབ་དབང་བྱག་
 གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱབ་དབང་གཉིས་པ་རོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །བྱབ་པའི་བསྟན་པ་
 གསལ་མཛད་སངས་རྒྱས་འཕེལ། །བྱབ་མཚོག་དགོས་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་གཉིས་ལ། །
 བྱབ་པ་བཞིན་དུ་དད་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་འབྱམས་བྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་
 ཡས་ན། །རབ་མཛེས་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་མཆིས་རྣམས། །རབ་མཚོག་ཞིང་གྲུང་སྤྱི་མའི་
 ཚོགས་རྣམས་ལ། །རབ་དཀར་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འབུལ། །མ་དག་ཉེས་པའི་
 ཚོགས་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས། །མ་ལུས་དགོ་བ་ཀུན་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །མ་རིག་བསལ་བྱིར་

ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་དང་། །མ་རྒྱམས་དོན་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དེ་ཉིད་དོན་གཟིགས་སྒྲ་མའི་ཚོགས་རྒྱམས་ལ། །དེ་ལྟར་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུམ་མཚོག་ཤར་ཕྱིན་ལ། །དེ་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །རྒྱམ་དག་ཐོས་དང་བསམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །རྒྱམ་མང་འགོ་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱམ་དཀར་བྱང་རྩབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྟེད་དེ། །རྒྱམ་གོལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ཤོག །རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ། །ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་སྦྱངས་ཏེ། །གཞི་ཀུན་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་རབ་བྱེད་ནས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཤོག །མཁེན་གསུམ་བསུས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །རྟོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། །སྤྱར་ཡང་དེ་དག་གོ་རིམ་རི་བཞིན་དང་། །ཅིག་ཆར་བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རང་བཞིན་སྒྲ། །ཡིད་འོང་མཚན་དཔེས་རབ་མཛེས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས། །སྒྲ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་རེ་སྒྲོང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ། །མདོན་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིན་ལས་དབང་བསྐྱར་ཤོག །ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྒྲ་མ་ཐོབ་དེ་སྤིད་དུ། །དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་ཁང་བཟང་དེར། །མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ཞབས་དུང་དུ། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟོང་བར་ཤོག །ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །ཐོས་མང་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་། །ཡོངས་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་ཡིས། །སྟོ་ལྡན་སྟོ་ཡི་རེ་བ་སྒྲོང་བར་ཤོག །བརྟེ་ཆེན་སྒྲ་མ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །རིན་ཆེན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །ཡུམ་ཆེན་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་བདེན་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཆེན་སྟོན་ལམ་འདི་དག་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་བསྟོན་ཚོག་རྒྱན་གྱི་ཕྱང་བཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐོགས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་བྱ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་རྒྱ་ཐོ་རྟའི་ལོ་ཆ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་ལ་འབྲས་ཡུལ་རྫོང་དཀར་གྱི་སྟེད་མོས་ཆལ་དུ་སྤྱར་བའོ། །དགའོ། །

ཆོད་མའི་བརྒྱུད་འདེབས།

༣༡། །ཆོད་མའི་བརྒྱུད་འདེབས། །མཐར་དག་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མདོན་སྟོར་ནས། །གངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྟེན་པས་ལེགས་

བསྐྱོམས་པས། །བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་པ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསམ་ཡས་མཁྱེན་པའི་
 གཏེར་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཉོན་མོངས་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཛོམས་སྐྱོབ་ཞབས། །དེ་སྔས་
 སུ་བོ་པཌ་ཆེན་མེ་ཤང་འགའ། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 བས་ཆོལ་འདམ་བུའི་གོང་འཛོམས་ཕྱོགས་གྲང་བོ། །མྱ་བྱང་བཤད་པའི་སྒོལ་འཛིན་དབང་ཕྱག་
 རྩེ། །སྡེ་བདུན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོགས་གྲགས་པའི་མཆོན། །ལྟ་དབང་སྒོ་གོས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཤུ་ཀྱའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་སྒོ་གོས་བཟང་། །ལུལ་བྱང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒོ་
 གོས་ཆེ། །འཆི་བདག་བདུད་ཀྱི་དཔུང་འཛོམས་ཡུ་མ་གླི། །རྒྱལ་རྩ་བདུན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དམ་པ་རང་གཞན་སྦྱོང་མཛད་དུལ་བ་ལྟ། །བམ་ཟེ་ལྷ་རིག་བདེ་བྱིད་དགའ་བ་དང་། །
 ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩས་ལྷན་ཤང་གུའི་ཞབས། །འཕགས་ཡུལ་སྐྱོན་མེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆེའི་མཁའ་པོ་བསོད་སྟོམས་པ། །དེ་སྔས་བདེ་གཤེགས་དཔལ་དང་
 སམ་ག་གླི། །དྲ་བུ་ཤི་ལ་འཇམ་དབྱངས་བྲུ་མ་ཡི། །སྐྱ་ཆད་འབྱུང་གནས་བཞི་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བསྟན་པའི་གངས་རིར་གནས། །མུ་སྟེགས་ཆོལ་ངན་ཤ་ཆོགས་
 མཐར་མཛད་ཅིང་། །སྐལ་ལྷན་སྒོ་གསལ་རི་དྲགས་ཆོགས་སྦྱོང་བ། །འཇམ་མགོན་བྲུ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སེང་གེ་འུ་ཡུག་པ། །སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་མདོ་སྟེ་དཔལ། །མཁྱེན་པའི་སྐུན་གསལ་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་བོའི་ཞབས། །
 སྒོ་གོས་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་
 དཔལ། །རིགས་ལམ་གསལ་མཛད་མཁས་པ་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ། །དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཆོབ་སངས་རྒྱས་དཔལ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱིད་གསུམ་འགྲོ་
 བའི་རྩ་ལག་གྲགས་པའི་མཆོན། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་སངས་རྒྱས་འཕེལ། །
 ཟབ་དོན་གནད་ཀྱི་རྩ་ལག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག །རིགས་ལམ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡི། །དམིགས་རྣམ་སྐྱོབ་དུ་མར་གོམས་
 པའི་མཐུས། །འབད་རྩྱུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་ཉིད་ཀྱིས། །སེམས་ཉིད་ཕྱགས་རྩེར་འགྲུབ་བར་
 ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་ཡིས། །སྟུག་བསྟུང་རྒྱ་དང་

གཉེན་པོ་ལེགས་བརྟགས་ནས། །བདག་མེད་ཉོགས་པ་གཉེན་པོར་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །བརྩོན་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ལམ་མཚོག་གོམས་པ་རབ་མཐར་བྱིན་པའི་མཐུས། །
ཉོགས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སྤངས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་མངོན་གྱུར་ཏེ། །
བདེ་བཤེགས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཉིད་ཀྱི་རི་ལྗོངས་གཟིགས་པའི་ཐེག་གསུམ་
གྱི། །ལམ་བཟང་འབྲུལ་མེད་གཞན་ལ་ལེགས་བརྟན་པ། །རི་སྒྲིང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གནས་ཀྱི་
བར། །འགོ་བའི་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྲིན་གསལ་བའི་ཉི་
འོད་ཀྱིས། །གཞན་གཞུང་ལོག་སྤྱི་ལྟན་པ་ཀུན་བསལ་ནས། །ཡང་དག་དོན་གྱི་པད་མོ་ཁ་བྱེ་
སྟེ། །དོན་གཉེར་བུང་བ་སྒྲོང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཚུལ་འདི་རིགས་ལམ་བརྟུན་པ་ལ། །
དད་པའི་བསོད་ནམས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །ལྟ་ངན་ལོག་ཉོག་ཀུན་སེལ་བ། །དམ་ཚིས་སྤྱོད་པའི་
སང་གས་བསྐྱབས། །རྒྱ་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
སོ། །གང་ཞིག་དད་པས་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཆོག་འདིས་ཉུག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་
ན། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་དེ་དག་གི། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྤྱང་བ་འཇུག་པར་འགྱུར། །
དགེའོ། །

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པའི་བསྟོན་པ།

༡༡། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པའི་བསྟོན་པ་བཞུགས། །ན་མ་ཡུལ་མི་ཉི་ལྔ་ལ། །བྱམས་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཚས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་འཆར། །མཁེན་པའི་ཉི་འོད་གདུལ་བྱ་པད་མོའི་
གཉེན། །སྤྱིད་ཞིའི་སུན་པ་སྟོང་གིས་མ་པམ་པ། །རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །
ཆགས་པའི་སྒྲོན་བྲལ་པད་མོའི་ཉེ་བར་ནི། །བྱགས་རྩེའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྩོགས་རྒྱ་གདན་ལ། །
སེམས་ཅན་དོན་ལ་དབྱེས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ནི། །གསེར་བཟང་མདོག་ཅན་རྣམ་པར་འབྱིང་ལ་
འདུད། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་ཕྱགས་ཁར་ནི། །གངས་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་
འབྱེད་པའི་ཚུལ། །ཕྱག་གཡོན་ཉིང་འཛིན་བྱེད་བརྒྱས་མཛད་པའི། །མཉམ་བཞག་ཕྱག་རྒྱས་
བཞུགས་པ་དེ་ལ་འདུད། །རབ་མཛེས་པད་མོའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་
པའི་ཕྱེ་མོར་ནི། །ཟུར་སྤྱད་ལྷ་ལྷན་ལྷང་ལོ་འབྲིལ་བ་ཡི། །བུང་བ་གཞོན་རུ་རོལ་པ་དེ་ལ་འདུད། །

བེལ་བ་ལྟར་དམར་མཆོས་ཡིད་འོང་ཞིང་། །ཁ་བ་ལྟར་དཀར་མཛོད་སྤྲུག་ཡས་སུ་འཁྱེལ། །
 མིག་སྒྲུབ་ལྟར་གནག་རལ་པའི་ཐོར་ཕྱིན་ནི། །ཆོས་སྤྱིའི་རྟེན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ལ་འདུད། །
 ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་ལྷོན་པ་ལ། །མཚན་གྱི་མེ་ཏྲག་དཔེ་བྱད་ཟེ་འབྲས་སྤྲུམ། །རིན་
 ཆེན་མཚན་གྱི་འབྲས་བྱའི་རྒྱུན་འཕྲུང་ཅན། །སྤྱོད་ཆོག་ས་དར་གྱི་ན་བཟས་མཛེས་ལ་འདུད། །ཉི་
 མ་འབྲུམ་གྱི་མདངས་ལས་གསལ་བ་ཡི། །རྣམ་བཟླ་འོད་གྱི་འཕྲོ་འདྲེ་སྐད་ཅིག་ལ། །འགྲོ་
 བའི་ལས་ཉོན་ཆོང་ཆོང་ཀུན་བསལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱས་པར་མཛོད་ལ་འདུད། །ཉི་རིང་
 ཀུན་ལ་སྟོམས་པ་ཆོངས་པའི་དབྱངས། །ཐར་ལམ་སྟོན་པ་ལྟ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ། །སྤྱོད་མེད་འགག་པ་
 མེད་པ་བྲག་ཆའི་གསུང་། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྟན་དེ་ལ་འདུད། །ཆོས་ཉིད་དག་པ་
 གཉིས་ལྟན་མཛོད་དུ་གྱུར། །ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གཟིགས། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་ཀུན་
 མཛོད་རྩོགས་བྱང་རྒྱུལ་པ། །སྤྱི་བ་བྲལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་ལ་འདུད། །སྟོབས་ཉིད་རྩོ་རྩོ་
 མི་འཛིགས་སེང་གེ་བཞིན། །མ་འདྲེས་མཁའ་དག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་ལྷ་ལྟར། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་
 སྤྱོན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་བཞིས་བརྒྱན་དེ་ལ་འདུད། །བརྒྱ་བྱིན་རྩོན་ཆོངས་
 ཉི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྤྱོད་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྤྱིད་མཐའི་བར། །འབད་མེད་རྩུབ་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་མཛོད་པ་ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལ་འདུད། །གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ཀུན་
 བཟང་མཚོད་སྤྱོན་འབུལ། །སྤྱིག་པ་ཀུན་བཤགས་དགེ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 ཞིང་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །རབ་དཀར་དགེ་ཆོགས་བྱང་རྒྱུལ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །
 དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་གཉེར་མངའ་མགོན་ཁྱེད་ལ། །མཐའ་མེད་འགྲོ་བ་སྤྱིད་ལས་བསྐྱལ་བའི་
 བྱིར། །ཡེངས་མེད་ཅེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་གྱི། །དམིགས་མེད་བྲམས་པའི་ཐུགས་
 གྱིས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ཀུན། །དུས་གསུམ་
 ཏྲག་ཏུ་བདག་ལ་བླངས་བྱས་ནས། །སྟོན་གསུམ་འབད་པས་བསགས་པའི་བདེ་དགེ་རྣམས། །
 ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་སྤྱོན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ལ་རོལ་བྱིན་དྲུག་སྟུང་པའི་གོ་བགོས་
 བས། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྟོང་གསལ་བ་ཡི། །རང་བཞིན་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཛོད་
 གྱུར་ཏེ། །བག་ཆགས་སྤང་བྱིར་བསྟོམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །སྤྱི་བ་གཉིས་སྤྱོན་བྲལ་ཆོས་

དབྱིངས་ནས་མཁའ་ལ། །སྒྲ་གསུམ་ཉིན་བྱེད་དཀྱིལ་ལའོར་རབ་རྒྱས་ཏེ། །ཐིན་ལས་ཆ་ཟེར་
 བྱོགས་བཅུར་འགྲོ་བ་ཡིས། །འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་སྟོན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གནས་སྒྲ་བས་
 ཀྱུན་ཏུ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི། །གསུང་གི་དགོངས་པ་འབྲུལ་མེད་ལེགས་རྟོགས་ནས། །ལྷག་
 བསམ་དག་པས་བྱོགས་བཅུར་སྟེལ་བ་ཡིས། །ཐེག་མཆོག་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
 ཆོ་འདིའི་སྣང་བ་རྒྱུ་པར་གྱུར་མ་ཐག །དགའ་ལྷན་གནས་སུ་བྱགས་རྗེའི་བྱག་གིས་བྱོངས། །རི་
 སྒྲིང་ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་དྲ། །དམ་ཆོས་བདུད་རྩིས་ཆོས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མདོར་
 བ་སྒྲས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་ཆོགས་རི་སྟེང་ཀྱུ། །
 བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ། །ལྷུར་དུ་འབྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །
 རྒྱལ་བ་མི་པམ་མགོན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་སྤེལ་
 བྱམས་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་སྦྱར་བའོ། ། །
 དགོའོ།

ཆེ་བླ་མ་སྒྲུལ་མའི་བསྟོན་པ།

༣༡། །རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པའོ། །ན་མ་ལྷུ་རྩ་རྩ་རེ་ཡེ། སུན་ཚོགས་དངོས་
 གྲུབ་གཏེར་ཆེན་རྗེ་བཙུན་མ། །སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་གཤེགས་བཅོམ་ལྷན་མ། །
 མཐའ་མེད་ལའོར་བའི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་མཛད་མ། །ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །ལྷ་
 དང་ལྷ་མིན་གྲུ་དབང་ཅོད་པན་ལ། །གང་གི་ཞབས་པད་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི། །ཤེང་བ་འཛིག་
 ཉེན་ཀྱུན་ན་རབ་མཛེས་མ། །ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲ་
 བའི་དཀྱིལ་ལའོར་དབུས། །དྲྀ་ཡིག་ལས་འབྲུངས་མར་གང་ལྷ་བུའི་སྒྲ། །ཞལ་གཅིག་བྱག་
 གཉིས་ཞི་བའི་གཟུགས་ཅན་མ། །ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །བྱག་གཡས་མཆོག་
 སྦྱིན་འགྲོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །གཡོན་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་བྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལྷུང་ལ་ཡུ་
 བ་བྱགས་ཁར་འཛིན་མཛད་མ། །ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །ཐབས་མཁས་འགྲོ་
 དོན་ལ་བཞེངས་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད། །ཤེས་རབ་གཟུང་འཛིན་རབ་སྤངས་གཡོན་བསྒྲུམ་གྱིས། །
 མི་འབྲུལ་མཆོན་བྱིར་འབྲིལ་བའི་ཚུལ་མཛད་མ། །ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །སྒྲ་

འབྲིལ་མེ་ཉླ་གིས་བརྒྱན་མཛེས་པའི་དབུ། ༼ཅུང་ཟད་ཡོ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་རླབས་གྱིས། ༼
 མཐའ་དག་འགོ་ལ་རྟག་ཏུ་གཟིགས་མཛད་མ། ༼ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ༼རྒྱུ་
 ཡོལ་རླབ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་བ་རྟེན་ནས། ༼འགྱིང་བག་གཞོན་ལྷ་ལ་རྩེ་ཆོ་འགྱིང་མཛད་ཅིང་། ༼རྒྱུ་
 མཆོག་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་མ། ༼ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ༼རྟུ་འབྱར་རྩུང་
 མཛེས་ཉི་རླུ་ལྷ་བུ་སྟེ། ༼དྲི་ཞིམ་དང་ལྷན་མ་ལ་ཡ་ཡི་རི། ༼ལྷ་རྒྱལ་བསྐྱམས་པས་རྗེ་དང་དང་
 མཆུངས་མ། ༼ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ༼བཀྲ་ཤིས་ཨོ་གྱིང་རོས་རབ་དྲངས་ནས། ༼
 སྦྱོབ་མཛད་ཏུ་རེས་འཛིགས་སྦྱོལ་ཏུ་རྟེ་། ༼ལྷ་རྩེ་མགྲོགས་ཏུ་རེ་སྤྱོད་ཏུ་དང་ལྷན་མ། ༼ཡི་དམ་ལྷ་
 མོ་དེ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ༼སྦྱོན་བྲལ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཉི་ཟེར་གྱིས། ༼བད་མོ་གཞོན་ལྷ་སྟེ་བ་
 རི་བཞེན་དུ། ༼ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁྱེན་པ་རབ་རྒྱས་མ། ༼ཡི་དམ་ལྷ་མོའི་ཐུགས་ལ་བདག་
 སྐྱབས་མཆི། ༼འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་ཆབ་ལས་འབྱུངས་ཆོ། ༼མཐའ་ཡས་འགོ་བ་སྦྱོབ་
 པའི་དོན་མཛད་ཅིས། ༼དམ་བཅའ་ཞལ་བཞེས་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བར། ༼བདག་དང་མཁའ་
 མཉམ་འགོ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ༼སྦྱོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏོར་གྱུར་བ། ༼སྦྱིང་པོ་ཡོད་
 གུང་དྲི་མས་བསྐྱབས་གྱུར་ནས། ༼ཡོན་ཏན་འབྱོར་པས་དབུལ་བའི་འགོ་རྣམས་ལ། ༼ཐུགས་
 རྗེའི་ཚུ་ཡིས་དྲི་མ་སྦྱང་དུ་གསོལ། ༼བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བའི་ལམ་མཆོག་ལ། ༼ཐོས་བསམ་
 ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་གྱུར་གྱང་། ༼བསྐྱོམས་པའི་རོ་མཆོག་ལྷང་བར་མ་གྱུར་བ། ༼དམན་པ་
 བདག་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྤུལ་དུ་གསོལ། ༼སྦྱིགས་དུས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡི། ༼
 བྱི་ནང་བར་ཆད་མཐའ་དག་ཉེར་ཞི་ནས། ༼རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་པ། ༼
 འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ༼ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་ལུབ་པར་གྱུར་མ་ཐག། ༼
 འོད་དཔག་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་དེར། ༼རྗེ་བཙུན་སྦྱོལ་མའི་དྲུང་དུ་སྦྱིས་ནས་གྱང་། ༼
 ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ༼རྒྱལ་ཡུམ་སྦྱོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དོན་ལྷ་བའི་ཆད་དུ་ཐུག་པའི་དགོས་སྤོང་
 བསོད་ནམས་སེང་གེས་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་རྒྱལ་གྱི་ཉི་མ་ལ་དགའ་བ་ཆོལ་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ། ༼
 དགའོ།། ༼༼རྩེ་རྒྱུང་གི་བཞུགས།

༡༡། ཚོས་སྒྲོང་གི་བསྟོན་པ་བཞུགས། དཔལ་ས་སྒྲུའི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྩ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲུམ་དང་དཔལ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
རབ་འབར་བསྐལ་པའི་མེ་དཔུང་གྲོང་དཀྱིལ་ན། །རབ་འཛིགས་གཞུགས་སྲུང་མདོག་ནག་ཆེར་
འབར་ཞིང་། །རབ་གསལ་སྒྱུན་གསུམ་མེ་སྟག་ལྷ་བྱར་འཕྱོ། །རབ་གདངས་ཞལ་དམར་རྣམ་
པར་གཡོ་ལ་འདུད། །ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཕྱགས་ཁར་ནི། །གྲི་གྲུག་ཐོད་པ་རྣམ་འཕྱལ་
གཞི་བསྐྱམས། །ལྷུམ་པོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཞབས་གཉིས་དབྱ་བཞེགས་ཀྱི། །སྟིང་ཁར་བདབས་
པས་ས་གསུམ་གཡོ་ལ་འདུད། །རབ་མཛེས་རིན་ཆེན་དར་གྱི་ཅོད་པན་བསྐྱབས། །མི་སྟག་སྒྲུལ་
དང་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་འབྲེལ། །འཛིགས་རུང་ཁྲག་འཛག་མགོ་བོའི་དོ་ཤལ་བྱས། །དཔའ་བོ་
སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་ཅན་ལ་བསྟོན། །རིགས་ལཱའི་དོ་བོ་བྱང་ཆེན་ནམ་མཁར་སྟོ། །བྱ་ནག་གཤོག་
བསྐོར་ཁྱི་ནག་ལཁང་ཞིང་ཟུག་ །ཁྱེ་སྒྲུང་འབྲོས་འདེད་མི་ནག་བཤུགས་སྒྲུ་ལེན། །སྒྲུལ་བའི་ཐོ་
ཉས་དབྱ་བཞེགས་སྟོལ་ལ་འདུད། །ཉ་ཉ་འདོད་ཁོ་མོངས་པའི་གོང་ཁྱེར་བསྟེལ། །རྩྱི་རྩྱི་གཟུང་
འཛིན་རྟོག་པའི་བྲག་རི་བཤིག །ཡེ་ཡེ་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་སྟིང་རབ་འགས། །སྟིང་
གསུམ་སྒྲག་མཛད་དག་པོའི་གསུང་ལ་འདུད། །སྟོས་ཀྱན་ཉེར་ཞི་ཚོས་སྒྲུ་མདོན་གྱུར་གྱང་། །
གདུག་ཅན་ཞི་བས་འདུལ་བར་མི་རུས་པ། །རྣམ་འཕྱལ་དག་པོས་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁེན་ནས། །
ཆར་གཅོད་རྩེས་འཛིན་མངའ་བའི་ཕྱགས་ལ་འདུད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཅིག་དཔལ་
ལྷན་མ། །སྒྱུན་གསུམ་ལྷན་པའི་ཞལ་གཅིག་མཆེ་བ་གཅིགས། །ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གཞོན་རལ་
གཅིག་གཡོན་དུ་འཕྱང་། །སྟིང་གསུམ་གསོ་མཛད་ཡུམ་ཆེན་མ་ལ་འདུད། །འདོད་ཁམས་ཟིལ་
གཞོན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ། །མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་མཁའ་འགྲོ་འབུམ་གྱིས་བསྐོར། །
ཁྲག་གི་མཚོར་གནས་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེས་བརྒྱན། །འཛིགས་པའི་མཚོན་ཆས་འཛིགས་རུང་མ་ལ་
འདུད། །ཞལ་བཞི་ཐིན་ལས་བཞི་ཡིས་འགྲོ་བ་སྟོང་། །མཆེ་བ་བཞི་ཡིས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་
འཛོམས། །ཕྱག་བཞི་སྟེ་ཚོགས་མཚོན་ཆས་རྒྱུད་བཞི་བསྲུང་། །སྟིང་མོ་བཞི་ལྷན་གདོང་བཞི་པ་
ལ་འདུད། །གཞོད་སྟིན་ཡབ་ཡུམ་བདུད་གྱི་མགོ་བོ་གཙོད། །བཀའ་སྟོན་སྤྱང་དབྱ་བོའི་གྲོང་
ཁྲག་འདྲེན། །འཛིགས་བྱེད་རྩྱ་ཏྲ་དབྱ་སྟིང་སྟར་གྱིས་འདེབས། །བསྟན་དབྱ་སྟིང་ཁྱེད་ཁྱེད་འབར་

མ་ལ་འདུད། །མགོན་པོའི་བཀའ་ཉན་ལས་མཁན་མ་རུངས་པ། །བྱད་མེད་སྒྲིམ་པ་དག་སྒོར་
 རྟགས་པའི་ཚུལ། །བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་ཡིས་ཕྱོགས་བཞིའི་རུ་འབྲེན་པ། །སྤྱུལ་པའི་དམག་ཚོགས་
 རྣམས་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །དྲི་རྩེ་འཆང་དབང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བཀའ་བསྟོད་སྤང་
 མའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་སྤྱུལ་ནས། །བརྟན་པ་རིན་ཆེན་བར་མཛོད་བསྤྱང་མཛོད་པ། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ཉིང་འཛིན་རྟགས་རྒྱས་སྤེལ་བའི་གཏོར་མ་དང་། །དམ་རྩ་སྤྱན་
 གཟིགས་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །སྤྱོད་པ་དྲི་རྩེ་འཛིན་པས་བཀའ་བསྟོས་ལྟར། །རྣལ་འབྱོར་
 བདག་ཅག་དཔོན་སྒོར་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །ནད་དང་གཏོན་དང་གཞན་ཀྱི་བྱད་ཁ་སོགས། །
 དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ནས། །ཚོ་དང་བསོད་ནམས་འཁོར་དང་འོངས་སྤྱོད་
 སོགས། །མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པར་མཛོད། །བརྟན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
 བརྟན་པ་དང་། །བརྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །བརྟན་ལ་གཞོད་བྱེད་དག་
 བགྱིགས་འདུལ་བ་དང་། །བརྟན་པས་བྱབ་པའི་འགོ་རྣམས་བདེ་བར་མཛོད། །དབལ་ས་སྤྱོད་
 པའི་བཀའ་སྤྱང་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྩ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རྩེ་བཅུན་དམ་
 པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ཡལ་སྤྱས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་ལ་ཡན་ལག་མཚོག་གིས་རིག་པ་ཤུགས་
 དག་སྒོར་བསོད་ནམས་སེང་གེས་ཏྲ་ནག་གསེར་གླིང་གི་དགོན་པར་སྤྱར་བའོ། །

༥ འགོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱན་གཅིག་སུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །
 བརྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱི་རྩེ་ཅིག་ །དགོའོ། །

༡༡། །ལར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་ལ་མཚོན་བསྟོད་རིན་པོ་ཆའི་
ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལར་ཕྱིན་སྐྱ་མ་ལ་མཚོན་བསྟོད་

༡༡༡། །ལར་ཕྱིན་སྐྱ་མ་ལ་མཚོན་པར། རྒྱལ་ས་ཆེན་མཁའ་མཁའ་པའི་ཕྱི་བས་སྟོང་ལྷན་པའི་
དམིགས་མེད་བྱགས་རྩེ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རབ་བཤོད་མི་འཛིགས་
བཞི་ཡི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྟོང་དང་བཅས་པའི་ བདུད་ཆོགས་མཐའ་དག་སྟོང་རབ་འདར་ཞིང་
རྣམ་པར་ཞུམ་ནས་ཁྱོད་ཞབས་པད་མོ་སྒྱུ་པོས་གྲུས་མཚོན་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་གྲིང་བཞིའི་ཆོགས་
གྱིས་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་སྐྱབ་པའི་སྟེམས་གྱིས་ཏྲག་
ཏུ་མཚོན་ཅིང་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྟོབ་མའི་སྟོན་ཆོགས་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་དཔའ་བོའི་བུ་སྟོང་
དབུས་ན་ཐེག་གསུམ་བསྟན་པའི་ཁྱིམ་ས་ཆེན་བཅས་ཏེ་རིགས་གསུམ་གདུལ་བྱའི་མངའ་འབངས་
ཆོགས་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་བདེ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་སྟོན་པ་འཁོར་ལོས་རྒྱར་རྒྱལ་
ཤུགས་ཏྲག་གྲུར་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་སེང་གེ་དེ་ཉིད་མཚོན། ། །

ཐབས་མཁའ་བྱགས་རྩེའི་གྲུ་གཟིངས་རབ་བསྐྱམས་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་ལམ་བ་དན་དཀར་པོའི་
ཕྱིང་བ་འཕྱར་ཞིང་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་བརྩོན་པའི་སེར་བུས་སུ་མེད་སྟོང་ཞིའི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་
ཕ་མཐར་རྒྱལ་ཏེ་སྒྱུ་གསུམ་རིན་ཆེན་གྲིང་ནས་རྣམ་མཁའ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་སྐྱངས་ཏེ་དགའ་
ལྷན་ཆོས་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཕོ་བྲང་དབུས་ན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
གྱིས་ཕོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གྱི་དབྱིག་གི་ཆར་ཆེན་ཕབས་ཏེ་སྐར་ཡང་མ་
འོངས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིའི་དབུས་ན་སྟོང་བས་བཅུའི་སྟོང་བས་ལྷན་བྱམས་པའི་མཚོན་དང་མི་འཛིགས་བཞི་
ཡི་དབུང་ཆོགས་བཤམས་ཏེ་བདུད་གནས་ཀྱན་དུ་ས་ཆེན་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོས་ཏེ་བདུད་དབུང་བྱེ་
བ་མཐའ་དག་ཕམས་པར་མཛད་ནས་རབ་དཀར་དགེ་ཆོགས་དང་ལྷན་སྟེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་རིམ་གསུམ་
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་
མི་ཕམ་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་མཚོན། ། །

ཚོས་བརྒྱན་ཉིང་འཛིན་སྟེ་མ་པས་མ་པས་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་གསོལ་བས་རྟོགས་པའི་ལུས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། །རབ་གསལ་སྟོ་གོས་སྟེ་བོར་གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྟག་དག་
 བཅུ་གོ་དགའི་གདེངས་ཀ་མངོན་མཐོ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གི་གཉེན། །སྟོ་གོས་ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་
 དངོས་སྟེ་ལུན་པ་བསལ་ནས་ཡུམ་དོན་གོ་སར་གསལ་མཛད་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ། །
 དམ་པའི་གསུང་ལ་དམ་པར་བཟུང་བས་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་པའི་ས་བརྟེས་བཅུན་པ་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཡུམ་བརྒྱད་པའི་པའ་ཆེན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་
 པ་ཐམས་ཅད་མཛོད། །

ཁྱད་པར་དོན་གཉིས་སུ་ཚོགས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གོམས་
 པའི་མཐུ་ཡིས་བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་སྟོ་གོས་ལུན་པས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱོད་གཅིག་
 ལམ་གྱུར་ཡུམ་གསུམ་ཀུན་གྱི་བཛོད་བྱའི་མངོན་རྟོགས་སྤྱིད་གསུམ་སྟེ་མ་མ་པས་དགོངས་པ་རི་
 བཞིན་འབྱེད་ལ་མི་འཛིགས་བཞི་ཡི་སྟོབས་པ་བརྟེས་ཤིང་ཚད་མེད་བཞི་ལུན་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དང་
 བསྟུ་དངོས་བཞི་ཡི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་པས་རྒྱད་ལུང་འགོ་བ་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་
 ལུང་ཉམས་ལེན་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་གནས་ལུ་རིགས་པའི་པའ་ཆེན་སེང་གོ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་
 མཛོད། །

ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལུན་རྒྱ་མཚོ་
 གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུས་ལེགས་གཏམས་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་བའི་ལྷགས་གྱི་
 ར་བས་བསྟོར་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡི་གླིང་བཞིའི་སྟོ་གསལ་སྟེ་བའི་ཚོགས་གྱི་ཉིར་འཛོམས་གཞིར་
 ལྷུང་ཚོས་མངོན་གསེར་གྱི་རི་དང་ལེགས་གསུང་འདུལ་བ་རོལ་མཚོའི་དབུས་ན་རྣམ་དཀར་ཚོགས་
 གཉིས་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཡི་བར་རིམ་བརྟེགས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ལྷག་གིས་
 ཉིར་མཛེས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ལྷན་པོ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་འཛིག་རྟོན་མིག་གཅིག་འཛིག་
 རྟོན་རྒྱུར་སྟོ་ལུན་བཟང་པོ་སྟོ་ལུན་གཤེས་རབ་ལ་སོགས་སྟེ་གཉིས་སྟེ་བའི་དབང་པོ་རབ་
 དཀར་གངས་རིའི་སྟོངས་འདིར་རབ་མང་གདུལ་བྱའི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་མཛོད། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོར་སྟེ་བ་བཞེས་ཤིང་བཟོ་དང་གསོ་བ་སྟེ་དང་ཚད་མ་ནང་

དོན་རིགས་པའི་གདེངས་ཀས་རབ་བརྩེད་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲུལ། །ཆོས་
དང་ཆོས་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་མཁས་མཁུན་བརྩེད་ལྟ་ཟེར་ཀྲུན་དུ་འཕྲོས་པས་ཕས་ཆོལ་སྤྱེ་བོའི་
ལོག་ལྟའི་མིག་འཕོར་དུང་ནས་ཐུང་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ངན་པའི་ཆང་ཆིང་མཐའ་དག་བསྟེགས། །
ཡང་དག་རིགས་པའི་ཐུད་སྤྱེ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོགས་པས་དྲེགས་པར་རབ་གྲགས་དྲེགས་པར་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་
ཆོལ་སྟོན་པ་འཕྲོག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དྲེགས་པ་བཅོམ་ནས་ཡང་དག་བསྟན་ལ་འཕྲུག་པར་མཛད། །
དྲི་མེད་ལེགས་བཤད་ཆར་གྱིས་དཔག་ཡས་སྤྱེ་དགུའི་ལོ་ཐོག་མཐའ་དག་རྒྱས་མཛད་དཔལ་ལྷན་
གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ས་སྤྱེ་པ་ཞེས་ས་སྟེང་ཀྲུན་དུ་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་འཛིན་པ་འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་ས་ལོ་རྩེ་བ་ཀྲུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་མཆོད། ॥ ॥

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཆོས་མཛོན་རལ་པ་མཐུག་པོས་གཉའ་ཁབས་དང་
ལྷན་རིགས་ཆོགས་གཡེར་ཁའི་ཐེང་བ་མགིན་པར་འཕྲོལ་ཞིང་སྤྱབ་དང་སུན་འབྱིན་རིགས་པའི་
སྤར་ཁྱིམ་ཕས་ཆོལ་གྲང་བོའི་སྤྱི་བོར་བགད་དེ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གྲང་པ་ཆེས་ཆེས་གཅོད་ཅིང་
གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་ག་རུས་དུམ་བྱར་ཕྱལ་ནས་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གད་རྒྱངས་
ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོགས་པས་ལོག་སྤྱིའི་རྩེས་འབྲངས་ཕ་ཆོགས་མཐའ་དག་ཁོར་ལུག་ཆེན་པོའི་ཕ་
མཐར་བསྐྱད་དེ་ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྟོལ་འགུན་པར་བཟོད་པའི་འགུན་ཟུ་ཀྲུན་དང་བྲལ་བར་
ནམ་པར་འབྲིང་ཞིང་དོན་གཉེར་སྟོལ་གསལ་རི་དྲགས་ཆོགས་ནམས་རྩེས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་སྤྱེ་
བའི་ཐེང་གོ་སྤྱེ་བའི་རོ་སྒྲོགས་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མཆོད། ॥ ॥

འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་ཆོས་མཛོན་གསེར་གྱི་དྲུ་བས་གདོང་པ་ལེགས་
སྤྲུལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གོས་བཟང་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་སྤྱ་ཆད་མཆེ་བ་རྫོང་ཀར་དང་ལྷན་མི་ཟད་
སྟོབས་པའི་སྤྱ་ཞགས་རྩ་ལ་སྟེ་བདུན་རིགས་པའི་རར་དང་ལྷན་པས་སྤྱབ་དང་སུན་འབྱིན་གནམ་
ལུགས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཉེ་སྤྱིང་བོས་དཔེན་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་ལྟར་སྟོན་ཀྲུན་ནས་སྤྱིག་ཅིང་དཔུང་ཆོགས་
ངོམས་པའི་འདམ་བུའི་ཆལ་ནམས་ཕྱེ་མར་བསྐྱགས་ཉེ་ཕས་ཆོལ་དཔུང་གི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ནས་
ལོག་སྤྱིའི་རྩེས་འབྲངས་ཕ་ཆོགས་མཐའ་དག་ཕམ་པར་མཛད་ནས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་སྤྱིད་ནལ་དུ་
འགོད་པར་མཛད་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གྲང་བོ་སྤྱིགས་དུས་འགོ་བའི་སྤྱབས་མགོན་རྒྱལ་བས་

ལུང་བསྟན་བརྟེས་པ་རོང་སྟོན་སྒྲ་བའི་དབང་པོ་ཤུ་ཀྱ་ཀྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་མཚོད། །
 རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་ལུན་པོའི་སྟོ་ལ་རབ་གསལ་སྟོ་གོས་རྟོགས་པའི་སྒྲུན་སྟོང་ལྷམ་མེར་
 འབར། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དབུས་ན་རྣམ་གྲོལ་རིམ་
 གཉིས་ཟས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གཟི་མདོངས་རྒྱས། །ལེགས་གསུང་འདུལ་བ་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་ན་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྩ་ཆེན་སྟོགས་ཅིང་ལེགས་པའི་ལམ་གནས་སྟོ་གསལ་ཉེ་དབང་ཚོགས་
 ཀྱིས་བསྟོར། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ས་སྒྲུང་ཞོན་ནས་རིགས་པ་འབར་བའི་རྩོ་རྩེ་འཕྱར་ཏེ་
 རིགས་མིན་སྒྲ་བའི་ལྷ་མིན་དབུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ལམ་པར་མཛད་པ་དཔལ་ལྷན་གདེངས་ཅན་
 དབང་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་རི་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་སྤོན་ལས་
 མངའ་བ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩ་ཆེན་ལྷར་བཅས་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་
 དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མཚོད། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྟོང་མཛེས་འདི། །བསོད་ནམས་སེང་
 གེའི་སྟོ་ཡི་བང་མཛོད་ནས། །ལྷུང་སྟེ་སྟོ་གསལ་མགྱིན་པའི་རྒྱན་དུ་སྦྱོན། །དགོ་བས་བྱུང་བསྟན་
 ལུས་བཟང་མཛེས་གྱུར་ཅིག། །

ཚད་མ་སྒྲ་བརྒྱད་ལ་མཚོད་པས།

༩ ། ཚད་མ་སྒྲ་བརྒྱད་ལ་མཚོད་པས། སྟོ་གོས་པསྟོ་ཁ་འབྱེད་པའི། །འཇམ་དབྱངས་ཉི་
 མ་ལ་བརྟུང་ནས། །རིགས་ལམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །བསྟོད་ཆོག་རིན་ཆེན་སྟོང་འདི་འབུལ། །
 གང་གིས་ལེགས་གསུང་ལུང་གི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་སྒྲུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་
 ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་རི་ལྷར་བསྟན་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོན་ལེན་
 བའི་གཞལ་བྱའི་གནས་ལུགས་ལུས་པ་མེད་པ་ཀྱན་ལ་དེ་ལྷར་གྲུབ་པས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་
 གཏུལ་བྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོབ་པར་གྱུར་པ་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཚད་མའི་སྟེས་སྒྲར་གྱུར་པ་དེ་དང་
 དེ་ཡི་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མཚོད། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་གྱུང་གཞོན་ལྷའི་སར་
 གནས་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞོན་ལྷའི་ཚུལ་འཛིན་ཚུ་སྟེས་གཞོན་ལྷ་གསར་པའི་སྟེང་ན་ཚུ་གེལ་གཞོན་ལྷ་
 རྒྱས་པའི་དབུས་སུ་བྱན་མཚམས་གཞོན་ལྷའི་མདངས་རབ་འཕྲོག་བྱེད་གྱུར་གྱུམ་གཞོན་ལྷའི་
 མདངས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མཚོག་གཞོན་ལྷ་ལོ་བརྒྱད་རབ་དུ་ལོན་པ་ལྷ་སྒྲར་རབ་ཏུ་འབྱིང་ཞིང་ལུང་

པལ་གཞོན་ལུ་ཟུང་གི་སྟེང་ན་སྒྲེགས་པམ་རལ་གྱི་འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་གསལ་གཞོན་ལུ་འདུས་
པའི་ཚོགས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་གཞོན་ལུ་ཡང་ཚོའི་དགའ་སྟོན་སྟོལ་མཛད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ལུར་ཐུར་བ་དེ་ཉིད་མཚོད། །སྒྲོ་གྲོས་སྒྱི་གཙུག་དམར་པོ་ལས་བྱུང་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་
གདོང་པ་ལུང་རྟོགས་གསེར་གྱི་བྱ་བས་སྒྲིས་ཏེ་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁུར་གྱིས་
བརྗིད་ཅིང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་གོམ་སྟབས་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་དཔུང་
གིས་དྲེགས་པའི་བྱི་རོལ་སྟོན་པ་འདས་བུའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྱེ་མར་བརྒྱག་ནས་འཕགས་པ་ཉིད་
བྱོན་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱགས་ཀྱས་སྒྲར་ཡང་ཐུབ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོ་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་དཔལ་
ལྷན་སྒྲེགས་གྱི་སྒྲུང་པོ་དེ་ཉིད་མཚོད། །གང་ལ་འཕགས་པ་ཉིད་བྱོན་རྗེས་སུ་གཟུང་བས་དཔལ་
ལྷན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་མངའ་སྒྲེགས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བྱིར་སྟེ་བདུན་ཚོས་
གྱི་ཆ་ཟེར་ཀུན་དུ་འཕྲོས་པས་དྲང་སྟོང་སེར་སྒྱའི་རྗེས་འབྲང་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེ་གངས་འདྲེན་པ་
ལ་བརྩོན་པའི་ལོག་ལྟེ་ཆང་ཆིང་བསྒྲེགས་ཏེ་ལྷག་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་འཛིན་པས་འདག་གྲོལ་ལྟ་
བའི་ལྷག་སྒྲུག་པ་རྣམས་ཐུན་པའི་དངོས་པོར་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་གི་དོན་དགའའི་སྤང་བས་དོ་ཤལ་བས་
ཤིང་ལུས་གྱི་ཆད་ལྟར་སྒྲེས་བུ་རྗེས་བྱུང་ལྟ་བུའི་སྟོམ་པས་ཁངས་པའི་རྒྱལ་བ་པ་ཡི་ཟེལ་པ་སྐད་
ཅིག་ཉིད་ལ་འཇོམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱུད་དུ་དོར་ནས་རྩུ་རོལ་ཆེ་འདིར་མཛོམས་པའི་བརྩོན་
པས་དུས་འདའ་ཆད་པར་ལྟ་བུའི་ཐུན་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་ནས་ཐར་འདོད་གདུལ་བུའི་ཚོགས་ལ་
ཡང་དག་ལམ་མཚོག་སྒྲུང་བའི་གྲགས་པས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་བསྟན་པ་
ནམ་མཁའ་ཞོར་བུ་དེ་ཉིད་མཚོད། །དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པད་མོའི་ཆལ་ནས་ངེས་
དོན་གནད་གྱི་སྒྲུང་ཅི་སྒྲུངས་ཏེ་ལེགས་བཤད་དར་དེར་ཀུན་དུ་སྒྲོགས་པས་འཕགས་ལུལ་བསྟན་
པ་འཛིན་པའི་དཔལ་དུ་ཐུར་པ་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་
སྒྲེས་བུ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྟོལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཚོད། །དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆའི་མཁན་པོ་
སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡི་ངེས་དོན་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་བུམ་པ་རབ་དུ་
བཀའ་ཞིང་ཟས་བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་པ་དང་བྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མེད་
པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པར་གྲགས་ཤིང་མ་བྱོན་

སངས་རྒྱལ་གསུམ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ཤུག་གི་ལྷ་ཏུ། འཁོར་སྒྲ་ཚད་ཀྱི་མཆེ་བ་རབ་ཏུ་
 གཅིགས་པ་རྟ་ན་གྱི་ལ། སྤེབ་སྒྲོར་གྱི་བཞིན་རས་མཛེས་པ་སང་ག་གྱི། མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་ཐེང་
 བས་སྒྲིག་པ་སུ་ག་ཏུ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་
 གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བྱོན་ཏེ་སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་བཤད་སྒྲོལ་རྟོག་གི་རན་པའི་རྟོག་
 མས་མ་གོས་པའི་ཚུགས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་མཆོད། །ལུས་བཟང་སྒྱེ་བ་ལྷ་ལྷག་
 ལྷ་ཡི་བར་དུ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཁྲོ་ཆེན་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲ་དང་ཚད་མའི་དྲག་སྒྲགས་བསྐྱས་
 བས་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྷ་བའི་ལོག་ལྷ་བསྐྱེལ་ནས་སྒྲགས་པ་བཤུས་པའི་མི་ལྷགས་ཀྱི་གཡང་
 གཞིའི་གདན་ལ་གཏི་སྒྲག་ཅན་ཆོངས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ལྷག་བསྒྲོལ་བའི་སྤེང་
 བ་སྐྱབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྱེན་གྱི་ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་དངོས་སྒྲ་བའི་བྲག་རི་
 འཛེམས་པའི་རྩོད་རྩེའི་ཐེང་བ་དང་། རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲས་ཤིང་།
 ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ལྷག་ཆོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་མགོ་བོ་བྲེགས་པའི་མགོ་བོའི་དོ་
 ཤེས་འབྱུངས་ཏེ། བསམ་པ་སྟན་ཆོགས་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པའི་ནང་དར་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་
 བ་སྟན་ཆོགས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོད་ཁ་ཁྱོན་ཞིང་ཆོད་མ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་དམར་ལ་ལྷུམ་པ་བགྲང་པ་དང་། འགལ་འབྲེལ་དང་དགག་བསྐྱབ་ཀྱི་མཆེ་བ་
 བཞི་རབ་དུ་གཅིགས་ཏེ། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་འཕྲོག་
 བྱེད་རལ་པ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་འབྲུབ་ཁུང་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱབ་དག་གི་
 རྩི་རྩི་དང་སྟན་འབྱེན་གྱི་ཕུ་ཕུ་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་ཤིང་མི་ཟད་སྟོབས་པའི་རྩེ་ཆེན་བརྒྱུད་ཏེ།
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྒྲགས་པའི་འགྲིང་དབྱངས་
 དང་བཅས་པས་རལ་པ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་ལུས་འདུ། སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲ་
 གོལ། སྟོབས་པ་ལུམ་པའི་མིག་ནས་འཆི་མ་འཛེག་། སྒྲ་འདོད་ཀྱི་ཁ་ནས་ཁྲག་སྒྲགས་པར་བྱས་ཏེ་
 དེ་དག་གི་རལ་པའི་ཁུང་བྲེགས་ནས་དཔལ་ས་སྒྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་རྒྱན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲར་
 ཡང་ཤུག་ཀྱི་ལྷ་པོའི་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྱེན་པ་གང་དག་བྱུང་བ་ན་དེ་བཞིན་དུ་གསུལ་བར་བྱའོ་
 སྒྲམ་དུ་དགོངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཀླས་ས་ཆེན་འདི་ན་ལྷ་ཆེན་པོ། །

འཕྲོག་བྱེད་བྱེད་དེ་དག་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་དྲང་སྲོང་གཞུ་སོགས། །ཀྱུས་པ་གྲོག་མཁར་བ་དང་
གཟེགས་བཟན་རྐང་མིག་མེར་སྐྱའི་རྗེས་འཇུག་པ། །ཐོར་ཚུགས་གིང་ལྷན་ལོ་མའི་གོས་ཅན་ཐལ་
བ་དབྱུ་གྱའི་ཀྱ་ཤ་ཐོགས། །རལ་པའི་ཁུར་འཛིན་མུམ་ལེགས་དགྲིས་རི་དྲགས་གཡང་གཞིའི་
སྟོང་གཡོགས་ཅན། །སོ་རིས་གསུམ་མཚན་ཅེ་མོ་ཅན་མཆོད་ཚངས་སྐྱད་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་པ་
འཆང་། །རིགས་བྱེད་ཀྱན་སྐྱངས་ངེས་བཟོད་འདོན་མཁས་སྐྱ་དང་སྟེབ་སྐྱོར་མཐར་སོན་པ། །
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་རྒྱུན་དུ་དཀའ་སྐྱད་ར་རྒྱལ་ཅན། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་ཅན་མུ་སྟེགས་སྐྱང་
ཆེན་རབ་དུ་མྱོས་པའི་ཀླད་འགམས་པ། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་བའི་སེང་གོ་སྟོ་གོས་སྟོབས་ལྷན་རིག་
པའི་མཆེ་བ་ཅན། །བད་སྟོང་བྱེད་གཞུང་ཡན་ལག་རབ་ཚྩོགས་བདེར་གཤེགས་བསྟན་པའི་རལ་
པས་བཟིང་། །ལེགས་སྐྱར་ར་རོ་གཏན་ཆོགས་གད་རྒྱངས་ལྷག་བཟོད་སྟན་འབྱེན་མིག་བགྱང་པ། །
དེ་ལྟའི་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་དེ། །དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་གངས་རིར་གནས། །སྟོ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་རི་
དྲགས་སྟོང་། །ཞོ་ལ་བ་ངན་པའི་ཕ་ཆོགས་འཛོམས། །ད་དུང་དུ་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད། །ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕམ་མཛད་ནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ། །ཀྱན་དགའི་རྒྱལ་
མཚན་འཛིན་པར་ཤོག །ཞེས་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ཆེད་དུ་བཟོད་ཅིང་སྐར་ཡང་སྟན་པའི་དྲི་བསུང་
གིས་བསྐྱས་པའི་དོན་གཉེར་བུང་བ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱར་ཅི་བཀྱེ་བས་
སྐྱའི་དཔོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། །རྟོགས་པའི་བརྒྱད་འཛིན་གྲུབ་ཆོགས་རྣམ་གཉིས། །མན་
ངག་གི་བརྒྱད་འཛིན་རྟོ་དམར་རྣམ་གཉིས། །སྐྱབ་པའི་བརྒྱད་འཛིན་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ།
བཤད་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ཤར་ལུང་གྲུང་གསུམ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྒྱད་འཛིན་བགྲེས་པ་དཔལ་
བཟང་པོའི་མཐའ་ཅན་བཏུ་གསུམ། །གཞོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཐའ་ཅན་བདུན་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱར་པར་མཛད་དེ། །སྐྱིད་གྲོང་འཕགས་པ་ཕ་ཁྱིའི་གཙུགས་ལག་ཁང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྐུལ་
པའི་སྟེའི་ཕོ་བྲང་གི་བར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ལ་རྩ་ལྷང་གིས་
ཁུབ་པ་བཞིན་དུ་ཁུབ་པར་མཛད་པ་སྐྱ་འཇམ་པའི་དཔལ། །གསུང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཐུགས་
འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བརྗེད་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་
ཉིད་མཆོད། །སྟོན་ཆེ་མ་ག་རྟའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྟ་རིག་པར་ཆེན་བཏུ་ཡི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་

སྒྲུབ་ཡང་སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གངས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩལ་སུ་འབྲང་བའི་གངས་
 ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཆར་བཅད་པ་དང་སྒྲལ་ལྡན་རྩལ་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུབ་
 བྱས་དཔག་ཆད་གཅིག་བཟོད་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཟུང་ནས་སེར་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་ས་སྒྲུབ་
 པའི་གྲུབ་མཐའི་སྒོལ་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་དངོས་གསལ་པ་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། གསལ་པ་
 རང་གཞན་རང་གི་ལྟོག་པར་སྒྲུབ་དང་། ཡན་ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པ་ཅམ་འགལ་བར་སྒྲུབ་དང་།
 བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། གཞན་ཡང་མཚན་
 མཚོན་དགག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སེལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་ནམས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་ནས་
 སྒྲུབ་ཡང་གྲུབ་བསྟན་གངས་ཤིང་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་འགྱིང་བ་ན་རིག་སྒྲགས་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ལྷག་པའི་
 ལྷས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན། རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པའི་ཆོ་རྟོག་གའི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་བཞི།
 རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག །མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་རྫོགས་པ་འབུམ་ཕྲག་
 བརྒྱད་ཀྱི་རལ་པ་རྣམ་པར་གཡོ། ལུང་རིགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཆོ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷས་
 མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་ཆེལ་ལི་ལི། རྒྱལ་ཡུམ་འཆད་པའི་ཆོ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ ལྷས་ཅན་དན་
 ཀྱི་རྒྱ་བཟང་བྱ་ལུ་ལུ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པས་སྒོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཆོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་
 ལྷའི་རྩ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་སྟོན་པའི་སྒྲ་འུ་རུ་རུ། ཟབ་དོན་བསྒྲུམ་པའི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་དབང་
 ཕྲག་གི་སྒྲ་ལས་ཁྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཁ་ལ་ལ། བུམས་ཚོས་འཆད་པའི་ཆོ་སྒྲུའི་བཀོད་པ་དུ་
 མས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་སོགས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིག་
 པ་དང་གོལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་འགན་ལྷ་མེད་པ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་གཡག་ཕྲག་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྒྲུབ་
 ཆེའི་མཇུག་ཏུ་མི་ཡམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མཚོད། །ཤུག་མེད་
 གའི་བསྟན་པ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཕྲག་གསུམ་འདས་ནས་བསྐྱབ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཚོའི་སྒས་ཀྱི་བྱ་བོ་མཁས་པ་པད་མའི་རང་ཚུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྲེལ་སྟེགས་
 ཀྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་ནས། སྒྲ་ཆད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བསྟན་པ་ཀུན་དུ་གསལ་བར་མཛད་དེ་
 དེ་ཉིད་དམ་པ་རྒྱ་གར་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་གངས་ཤིང་ཁྲོད་འདིར་གདུལ་བྱ་སུ་ཞིག་ནི་རྒྱད།

སུ་ཞིག་ནི་དང་། སུ་ཞིག་ནི་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱ་ར་མཛད་ཅིང་
འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲན་ལྗོངས་སུ་ནམ་གྲོལ་བཟང་པོའི་མེ་ཏྲག་དང་
འབྲས་བུའི་ཉེ་བར་འཛོལ་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་སྤྲར་ཡང་ལུང་གི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤྲག་གཉིས་པ་ལ་
ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་སྤྱུ་འབྲུངས་ཏེ་གཞན་རོར་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བསྟེན་ཅིང་ཐོས་པས་སྒྲོ་འདོགས་
བཅད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་མི་འགྲུར་བའི་སྒོག་གིང་
དམ་པ་རོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཉིད་མཚོན། །ཚད་མ་དང་། གཞུལ་བྱ་དང་།
ཐེ་ཆོས་དང་། འོགས་པ་དང་། དཔེ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང་། རྟོག་གི་
དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་དང་།
གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་བ་དང་། ཆིག་དང་། ལྷག་ཆོད་དང་། ཚར་བཅད་པའི་གནས་ཏེ་རྟོག་
གའི་ཆིག་དོན་བརྒྱ་དྲུག་ལ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་སོ་སོར་བྱེས་ནས་སྤྱོ་གོས་ཀྱི་
བཞིན་རས་གསལ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་སྒྲུལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་
བསྟན་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་བསྟན་འཛིན་རྩ་ལྷང་གི་ལྷ་གྲུས་ཁྲབ་པར་མཛད་པ་སྤྱུ་
བའི་དབང་པོ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མཚོན། །

རིགས་པའི་སྒོལ་འཛིན་གཙོ་ནམས་ལ། །མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལེགས་བཀོད་པའི། །སྤེབ་
ལེགས་ཆིག་གི་འོད་ཟེར་འདི། །རིགས་སྤྱུ་བསོད་ནམས་སངས་ཀྱི་སྤྱུར། །དགོའོ། །

༥ །འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྤྱོ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག།འགོ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྒྲན་གཅིག་ལ། །
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟོན་དང་བཀྲར་སྟོན་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་
གནས་གྱུར་ཅིག །དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། །

༡༡། །རྟགས་འཇུག་གི་རྒྱ་ཀ་བཞུགས་སོ། །

རྟགས་འཇུག་གི་རྒྱ་ཀ་བཞུགས་སོ།

༡༡། །མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བླ་ཀ་ར་ཏ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་
པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བརྟན་པ། རྟོན་འཇུག་ལ་
རྟགས་བཞིར་དབྱེ་བ། རྗེས་འཇུག་ལ་རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །

གསལ་བྱེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བརྟན།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱེད་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྔ་ཡི་ཡི་གེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། སྔ་ཚན་ལྷན་པོ་དང་། མ་ནིང་དང་།
མོ་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཀ་སོགས་ལྷན་པོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་སོགས་
ལྷན་པོ། །གསུམ་པ་ནི་ག་སོགས་ལྷན་པོ། །ཕ་དང་། ལྷག་མ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ག་ས་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །
བཞི་པ་ནི་ད་སོགས་བཞིའོ། །ལྷ་པ་ནི་ར་ལ་ཏ་གསུམ་མོ། །རྟགས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་སྔ་དང་མ་
ནིང་མོ་གསུམ་དུ་བསྟར་བའི་ཆེ། ཤིན་རྩ་མོ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མོ་ཡིག་རྩ་བསྟར་དགོས་ཏེ།
འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་ཆར་མོ་ཡིག་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མོ་ཡི་ཡི་
གེ་དེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དབྱེད་བའི་ཚུལ་སུམ་ཅུ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བརྟན་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་བྱེད་བྱག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟོན་འཇུག་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། རྟོན་འཇུག་ལྷ་ལས་བཞི་སྔ་ཡིག་གོ། །
ག་ད་གཉིས་ནི་མ་ནིང་རོ། །འ་ནི་མོ་ཡིག་གོ། །མ་ནི་ཤིན་རྩ་མོ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེར་
བཞི་བཞི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

རྟོན་འཇུག་ལ་རྟགས་བཞིར་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་འཇུག་པ། གང་གིས་འཇུག་པ། རི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅིའི་
ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་འཆད་པ་ནི། སྔ་ནི་ཞེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། སྔ་ཡི་ཡི་གེ་བཞི་སྔ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་བཞི་དང་། མོ་ཡིག་ག་ད་ཞ་ཟ་ག་
ས་རྩལ་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ར་ལ་གཉིས་ལ་རྟོན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་

ལ་ར་ལ་གཉིས་ནི་བརྟེན་པ་ཁོ་ན། ཀ་ག་ས་གསུམ་ནི་བརྟེན་པ་དང་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀ། གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གོ། མོ་ཡི་ཡི་གེ་འདི་མོ་ཡི་གེ་ག་ཇ་ད་བ་ཇ་ལྷ་དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་སྟེ་རྒྱུ་པ་བཅུ་ཉེ་ཐོན་དུ་འཇུག་གོ། མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ལས་ག་ནི་པོ་ཡི་གེ་ཏ་ཅ་དང་། མོ་ཡི་གེ་ད་ཞ་ཟ་ཡ་ག་ས་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་ཉ་ན་སྟེ་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཐོན་དུ་འཇུག་གོ། ད་ནི་པོ་ཡི་གེ་པ་དང་། མོ་ཡི་གེ་པ་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་ ང་མ་སྟེ་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཉིས་གི་ཐོན་དུ་འཇུག་གོ། ཤིན་རྩ་མོ་ཡི་གེ་མ་ནི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་དང་། མོ་ཡི་གེ་ག་ཇ་ད་ཇ་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་ད་ཉ་ན་སྟེ་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཐོན་དུ་འཇུག་གོ། མི་འཇུག་པ་ནི་བ་ཡི་གེ་ནི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་ལ་མི་འཇུག་གོ། མ་དང་འདི་པོ་ཀ་ཏ་ཏ་པ་ཅའི་ཐོན་དུ་མི་འཇུག་གོ། ག་ད་གཉིས་ནི་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་ལ་མི་འཇུག་གོ། ག་དའི་ཡི་གེ་ག་དའི་ཐོན་དུ་ལྷགས་པ་ནི་མོ་ཡི་ཐོན་དུ་མ་ནིང་ལྷགས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ནིང་རང་ལ་རང་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གཞིའི་ཐོན་རྟགས་ནི་སྟེ་ཆ་ན་ལྷ་རུ་འལ་བའི་རྟགས་ལས་རྟགས་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇུག་པ་རྣམས་ལས་དམིགས་བསལ་ནི། བ་ཡི་གེ་ནི་རང་གི་སྟེ་པའི་མོ་ཡི་གེ་དང་ཤིན་རྩ་མོ་མའི་ཐོན་དུ་མི་འཇུག་གོ། མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་རང་གི་སྟེ་དང་ཐུད་པ་ན་མོ་ཡི་ཐོན་དུ་མི་འཇུག་གོ། མོ་ཡི་གེ་མ་དང་འགཉིས་ཀྱང་རང་གི་སྟེ་པའི་མ་ནིང་གི་ཐོན་དུ་མི་འཇུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། རི་ལྷ་ར་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་སྟེ། ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྷ་ར་མིང་གཞིའི་སྐྱ་ལས་རང་གི་སྐྱ་ཆེས་གསལ་བ་དང་། དེ་དང་འཆོམས་པ་དང་། དེ་ལས་ཞན་པ་དང་། དེ་དང་མཉམ་པར་གྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། བཞི་པ་ནི། ཅའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་སྟེ། པོ་ཡི་ཡི་གེ་བ་ནི་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གསོལ་བ་བཏབ། སྤང་བ་བཏགས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི་གཏོར་མ་བཞེས་ཏེ་བཞེངས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི་སྟོན་ལམ་བཏབ། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལྷ་བྱའོ། མ་ནིང་ལ་ག་ད་གཉིས་ལས། ག་ཡི་གེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་ཅེས་པ་ལྷ་བྱའོ། རྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བགེགས་གཞོམ། སྤང་བ་གཏད་ཅེས་པ་ལྷ་བྱའོ། རྟེན་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དཔལ། དབྱངས། དབང་པོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱུ། ད་ལྷ་ར་བ་ལ་

འཇུག་པ་ནི་མེ་ཏྲག་དགོང་། གྲིལ་བྱ་དགོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། མོ་ཡིག་འཛི་བདག་ལ་འཇུག་པ་
ནི་བདག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་འགོད། བགེགས་
འཛམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་བདག་དང་། གཞན་དང་། བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རྣམ་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་བདག་སྐྱབས་སུ་མཆི་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་གྲུབ་མཛོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་
མཁས། མཛེས། མཆོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་ལ། འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མཛོད་པ་
མཛོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ད་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོད་ལམ་མཛེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མ་འོངས་པ་ལ་
འཇུག་པ་ནི་མཛལ་ཀ་ལྷ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། སྟོན་འཇུག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྩིས་འཇུག་ལ་ཉན་ཀ་གཉམ་དུ་དེ་ཅི་ག།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན། འཇུག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྩིས་འཇུག་ཡི་གེ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། རྩིས་འཇུག་བཅུ་ལ་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ཕོ་ནི་ག་ད་བ་ས་བཞིའོ། མོ་ནི་ང་ན་མ་ར་ལ་ལྟའོ། མ་ནི་ང་ནི་འའོ། ལོ་
ལ་སྐྱེས་བུ་རབ་འབྱིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། ས་ནི་སྐྱེས་བུ་རབ་བོ། བ་ནི་འབྱིང་ངོ། ག་ད་
གཉིས་ནི་ཐ་མའོ། མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། མོ་ནི་ར་ལ་གཉིས་སོ། ཤིན་ཏུ་
མོ་ནི་ང་ན་མ་གསུམ་མོ། མ་ནི་ང་ལ་གོགས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་
བ་བརྒྱད་དོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའོ། གང་
པོ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་འཇུག་པ།
གང་གིས་འཇུག་པ། རི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། གང་པོ་ནི། གང་ལ་
ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་པ་སྟེ་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གང་
གིས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས། ཞེས་པའོ། གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཡི་
འཇུག་ཚུལ་དོན་གྱི་ཚུལ། ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། དང་པོ་སྐྱེའི་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཕོ་
གསུམ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ཕོ་གསུམ་དང་། མོ་གཉིས་དང་།
གོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་མ་ནི་ང་གསུམ་ནི་སྟོག་འདོན་པའི་རྣམ་སུ་རིམ་པ་ལྟར། མིང་གཞིའི་སྐྱེའི་
གདངས་ལས་རང་གི་གདངས་ཆེས་གསལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཞན་པ་དང་། དེ་དང་འཆོམས་པར་

འདོན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཚོག་བར་གཅིག་གི་བར་དུ་པོའི་སྐྱེས་ལུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་མཁུ།
གཉིས་ཕྱད་པའམ། པོའི་སྐྱེས་ལུ་གཉིས་ནང་ཕྱད་ན་ནང་སེལ་གྱིས་དྲག་ཞན་དུ་དབྱེ་སྟེ། རབ་ཏུ་
ནི་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་དང་། འབྲིང་ནི་དྲག་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། བ་མ་ནི་དྲག་པོའི་ཆུང་ལུང་འདོན་ནོ། །
མོ་ནི་ཞན་པར་འདོན། ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་པར་འདོན། དེ་ལ་གསུམ་ཕྱད་པ་ནི་གོ་ཆ་བགོས།
ཐུགས་དགེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཕྱད་པ་ནི་གཤམ་ཡིག །བག་ཡངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་ཕྱད་པ་ནི་རང་། རན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ནིང་གསུམ་དུ་གྲོགས་གྱིས་ཇི་ལྟར་
དབྱེ། སྐའི་གདངས་ཇི་ལྟར་འདོན་ཞེན། གྲོགས་གྱིས་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་གང་གཏོགས་པའི་འ་
ནི་པོ་ཡིག་དང་ཚོག་བར་གཅིག་གི་བར་དུ་ཕྱད་ན་རང་གི་གདངས་དྲག་པོར་འདོན་ནོ། །ཞན་པ་སྟེ་
མོ་ཡིག་དང་ཕྱད་ན་རང་གི་གདངས་ཞན་པར་འདོན་ནོ། །པོ་མོ་གཉིས་ཀ་དང་ཚོག་བར་གཅིག་གི་
ནང་དུ་ཕྱད་ན་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་སྟེ་གང་རུང་དུ་འདོན་ནོ། །པོ་མོ་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་པར་མ་
ནིང་དང་ཕྱད་ན་མཉམ་པའི་གདངས་སུ་འགྱུར་གྱི། དྲག་ཞན་གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་
པོ་ཡིག་ནི་ཀ་སོགས་མི་འཇུག་པ་ལྟ་དང་། ཀ་སོགས་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ་དགུའོ། །དེ་འང་དཔེར་ན་
བཀའ་བཅའ་སོགས་དང་། དགའ་གདའ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །པོ་ཡིག་ནི་བརྗོད་ཟེན་པའི་མོ་
ཡིག་དགུ་དང་། མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་དབྱངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ཏེ། མངའ། འཇའ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཁ་སོགས་ལྟ་སྟེ། མཁའ།
འཚའ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་འདི་གྲོགས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འགྱུར་དང་།
མཚན་གཉིས། མཚན་མེད་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། པོ་མོ་གང་རུང་དང་ཕྱད་ན་དྲག་ཞན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་དང་ཕྱད་ན་གཉིས་ཀ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ནིང་ཁོ་ན་དང་
ཕྱད་ན་གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ནི། དོན་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྡེ་མ་གང་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། བྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་པས་མདོར་
བསྟན་ནས། དང་པོ་ནི། སྡེ་མ་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྟུང་། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་གི་སྐབས་
སུ། པོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་པ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ག་ད་བས་རྣམས་
གྱིས་འདས་པ་དང་། གཞན་དང་། བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། བཞག །བཞེད། བཀའ།

མཁས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ང་ན་མ་ར་ལ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་
 ལྟོན་ཏེ། གཟུང་། འཛིན། ལྟོམ། འདིར། འཚལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་གིས་བདག་
 དང་མ་འོངས་པ་ལྟོན་ཏེ། ལྷ་པོ་ལས་འདུལ། དུས་ལས་འདུལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྐྱ་སྐྱར་གྱི་
 གདམས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གསུམ་སྟེ། ཐོ་
 ཡིས་ཐོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་བ་ནི། ག་སོགས་བཞི་ཤིང་མཐར་རིམ་པ་ལྟར། རིག་པ། བྱེད་པ།
 གྲུབ་པ། སྤངས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདྲེན་པ་དང་། ག་ད་བའི་མཐར་ཅེ་ན། ཅིང་། ཅེས་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཅ་འདྲེན་པ་དང་། ད་བ་སའི་མཐར་གྱི་ཀྱང་ཀ་རྣམས་འདྲེན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
 གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བདུན་པ་རྣམས་ནི་ག་
 དང་བའི་མཐར་ཏུ་ཡིག་སྐྱར་ཏེ། མཚོག་ཏུ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐམ་ཅུ་པར་བདག་
 ཐོའི་ས་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་མཁྱེན་དཔེ། རོལ་དཔེ། རོར་དཔེ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ནི་ཐོ་ཡིག་གི་
 མཐའ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཐོའི་རྟགས་ཡིན་པས་ཐོ་ཡིག་གིས་མིང་མཐའ་དྲང་བར་བྱའོ། །སྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་སྐྱ་ཅོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ཐོ་ཡིས་ཐོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲངས་སུ་དོགས་ནས་ད་དྲག་སྐྱར་བར་མཛད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེ་
 བ། མཁྱེན་དཔེ། མཁྱེན་ཅིང་། མཁྱེན་ཏོ། །མཁྱེན་དཔེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ན་མཐར་ད་དྲག་
 ཅན་དང་། སོ་ཐར་དཔེ་སྟོམ་པ། རྣམ་ཐར་དཔེ་བཞིན། ཐར་དཔེ། ཐར་དཔེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་
 མཐར་ད་དྲག་ཅན་དང་། དོན་འགྲེལ་དཔེ་བཤད། བཀའ་འགྲེལ་དཔེ་བཞིན། འགྲེལ་དཔེ། །
 འགྲེལ་དཔེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཐར་ད་དྲག་ཅན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་
 རྣམས་ཀྱིས་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མིང་མཐའ་དྲང་བའི་ཆོད་དྲག་སྐྱར་བར་བྱའི། ན་ར་ལ་གསུམ་
 གཞན་རྣམས་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །དོན་དམ་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་
 མཐར་ད་དྲག་ཅན་དང་། ཀྱང་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་ད་དྲག་ཅན་ཡང་བཞེད་དོ། །མོ་ཡིས་མོ་
 ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་བ་ནི། བྱང་བ། རིང་བ་ཞེས་དང་། ཆོད་དཔེ་ན་པ། དམན་པ་ཞེས་དང་།
 བསམ་པ། ལྟོམ་པ་ཞེས་དང་། ཆོར་བ། དོར་བ་ཞེས་དང་། ཉལ་བ། བྱོལ་བ་ཞེས་པ་སྟེ།

འདི་དག་ནི་མོ་ཡིག་བ་ཡིག་གིས་ང་ན་མ་ར་ལའི་མིང་མཐའ་བྲང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་
 མཐའ་ རྟ་དང་། གི་དང་། གྱི་དང་། ཞེན་དང་། ཞིང་དང་། ཡང་རྣམས་སྦྱར་བར་བྱའི།
 རུ་དང་། རྟོ་དང་། གྱི་དང་། ཅེན་དང་། ཅིང་དང་། གྲང་རྣམས་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ། །མ་ནིང་
 གིས་མ་ནིང་གི་མིང་མཐའ་བྲང་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རུ་འགྱུར། དགའ་རུ་སོང་ན་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུའོ། །ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྟགས་དང་མཐུན་པར་རྣམ་
 དབྱེ་བདུན་བོད་པ་དང་བཅས་པ་བྲངས་ཏེ། ཆོས་དངོས་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་བོའོ། །ལས་ནི་གཉིས་
 བའོ། །བྱེད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །དགོས་ཆེད་ནི་བཞི་པའོ། །འབྱུང་ལུངས་ནི་ལྔ་པའོ། །
 འབྲེལ་པ་ནི་དྲུག་པའོ། །གནས་ནི་བདུན་པའོ། །བོད་པ་ནི་དང་བོའི་ཆ་ཤས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་
 དབྱེ་དང་བོ་ལ་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པའི་འདྲེན་ཚུལ་མེད་ལ། གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་།
 བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། སའི་མཐའ་རུའོ། །རའི་མཐའ་རུའོ། །དའི་མཐའ་རུའོ། །
 དེ་དག་གྲང་སུམ་ཅུ་པར། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་པ་གནས། །
 ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་བཅུས་སྟོན་ནོ། །རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། བས་དང་། ལས་
 ཞེས་སྦྱར་རོ། །དྲུག་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། ག་པའི་མཐའ་གིའོ། །ད་པ་པའི་མཐའ་གིའོ། །
 འའི་མཐའ་འའའོ། །ན་མ་ར་ལའི་མཐའ་གིའོ། །བདུན་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། གའི་མཐའ་རུ་ལ་
 སྦྱར་བ་སོགས་སོ། །བོད་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། མིང་གང་ཡིན་གྱི་ཐོག་མར་གྱེ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །
 གཞན་ཡང་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་རྟགས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་སྦྱོ་སོགས་དགུ་
 འདྲེན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱོ་ནི་རྗེས་འཇུག་བཅུའི་མཐའ་ཨོ་སྦྱར་བ་སྟེ། གཞག་གོ་ ཞེས་སོགས་
 ལྟ་བུའོ། །ལྟག་བཅས་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་དེ་དང་། བས་
 དང་། ཅིང་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱེད་སྤྱད་ནི་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལ་མ་སྦྱར་བ་སྟེ། འཛོག་གམ།
 འོང་ངམ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་པ་ནི་ངས་གཟུང་སྟེ། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ནི་དང་།
 ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །ན་མཐའ་ཡིན་ན། ངས་གཟུང་ནི་
 ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་པོ་ནི། མཁུན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་པོའི་
 རྟགས་ཡིན་པས་པོའི་ཡི་གེ་སྦྱར་བ་དང་། གསུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མའི་རྟགས་ཡིན་གྱང་པོའི་ཡི་གེ་

སྐྱར་བ་གཉིས་སོ། །དགག་པ་ནི། མིང་མཐར་ཐོ་ཡིག་ཐོབ་པ་ལ་མོ་ཡིག་སྐྱར་བ་ནི་མ་རིག་པ་
 མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མོ་ཡིག་ཁོ་ན་ཐོབ་པ་ནི་རིག་བྱ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །སྐྱབ་པ་ནི། འགྱུར།
 ཡིན། ཡོད་ཅེས་མིང་མཐར་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བའོ། །ཚིག་རྒྱན་ནི། ས་རི་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་
 དང་། ཨ་རུ་ཞེས་རྗེས་སུ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ལ་འཇུག་པ་འདྲེན་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། དུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་དག་གྱང་ལྷ་ལྷགས་འདྲེན་
 པས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བདུན་བོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱར་བ་སྐྱུ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་
 དག་རང་རང་གི་ཡི་གེ་སྤེལ་འདྲེན་གྱིས་སྦྱོར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲེན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ནང་སེལ་གང་འཇུག་པ། །ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་བྱེད་དང་ལྟ་སྟེ། ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བྱེད་པའི་ཆོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་
 རང་ཚལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ལ་འཇུག་པ་བཏགས་སྟེ། སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་བྱང་གཞི་པལ་ཆེ་བ་ཅིག་བྱང་
 པར་གྱི་ཚེས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱར་ཡོད་པ་རྣམས། འོག་མ་བྱང་པར་གྱི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེའི་མིང་དོན་
 ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་སྟེ་ལོ། །གང་བསྐྱབ་ཅེན། སྐྱར་འཇུག་སོགས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་སྐྱར་འཇུག་ནི་གང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱང་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ། ཆེད་བྱང་ནི་བཞི་པ།
 ཉེན་བྱང་ནི་བདུན་པ། ལས་བྱ་ནི་གཉིས་པ། སྐྱར་བྱ་ནི་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་དུག་པ་
 དང་། དང་པོ་འང་གཟུང་ངོ། །བོད་སྐད་དུ་བྱང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྦྱོར་བར་འོས་པའི་བྱང་གཞི་
 རྣམས་སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་འང་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་གང་མས་
 པའོ། །གཞན་ཡང་ཚིག་དོན་ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། གར་ཡང་དྲང་དུ་རྩད་བའི་ཚིག་བྱང་
 བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཆད་པར་སྦྱར་སྟེགས་སུ་རྩད་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །རྣམ་གངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་ནི་བསྐྱར་བ་ཡོད་པས་ཏེ་མ་འདོམས་ན་ཚིག་གར་བདེ་བར་སྦྱར་ཐོགས་
 ཤིག །འདོམས་ན་སོ་སོར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་ཤིག །པོ་སྤྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
 སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་རྩད་བའི་ཚིག་དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་
 མིང་མཐར་ཐོ་མོ་མ་ཅིང་གི་ཏྲགས་ཡོད་མེད་བཏགས་ནས་དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཚིག་རྒྱན་ལ་དོན་ལ་སྟེགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱར་བར་བྱའི། མེད་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱར་བར་མི་

བྱེད། །སྤྱི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བསྟན་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉེ་སོགས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་། མེད་ན་
སྤྱི་མི་དགོས་སོ། །སྤྱི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་ཆོག་དོན་རྟོགས་ན་པོད་རྒྱུ་ལ་འདྲ་ཆོག་དོན་རྟོགས་པར་
བྱེད། མེད་ན་མི་བྱེད། །དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུ་ལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་གི་གདམས་པ་གནང་བའོ། །
བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུག་སྟེ། རྟེན་འཇུག་དེ་དག་དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡི་གེའི་ཁོང་ནས་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཤང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཉེ།
དེའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །མེད་ཡི་གེ་དབྱེད་ཡིག་བཞི་མེད་ན་པོ་ཡིག་བཞི་མི་
ཤེས་ཉེ། སྤྱི་མེད་འོད་དུ་གྱུ་ཡིག་གསལ་བྱེད་བཞི་དུ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མོ་ཡིག་
སྟོན་ཏུ་ཞུགས་པའི་པོ་ཡིག་རྣམས་ལ་འདྲ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་སྟོན་རྟེན་གདམས་དུ་འཇུག་པ་
མེད་ན་མིང་ཆོག་གསལ་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དོན་རྣམས་བཞི་དུ་མེད་པར་མི་འཇུག་པོ། །དེ་ལྟར་
ཇུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་མཆོག་པའི་བཞི་དུ་མེད་པ་སྟེ། ལུགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། རིག་བྱེད་སྤྱི་
བ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་
འགེལ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་ཉེ། མིང་ཆོག་གིས་དོན་བཞི་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེ་དག་
མེད་ཀྱང་རང་རང་གིས་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས། མ་ཡིན་ཉེ། འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་
རྣམས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་དང་། རང་ལ་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་སྟོན་པ་
པོ་མེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། ཡི་གེ་སྟོན་འཇུག་དང་རྟེན་འཇུག་གི་ཚུལ་སྤྱི་བ་
ཀྱན་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་། བཞི་དུ་བྱེད་དོན་གྱི་རང་གི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས།
དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱིར་བ་ག་ལ་ཤེས་ཉེ། མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་གོང་གི་
ཉེས་པ་དེར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་བའི་དབང་ལྷན་གིས། རྟེན་སྤྱི་སྤྱི་
འདི་ཀྱན་རྟོགས་ཀྱང་ཅིག་ །ཅེས་སྤྱི་བའོ། །བྱུ་ཀ་ར་ཆའི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་འགྲེལ་
ཆོག་ཏུ་ཁོང་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་འདི་ནི། སྟོ་ལྟར་བསོད་ནམས་སེང་གོས་མཁས་པ་སྤྱི་མའི་
ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པའོ། །

འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྤྱི་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །འཇམ་དབྱེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག། ། དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། །

༣༡། ཁྱེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།།

༡། མཐུགས་ཀྱི་ལ་བ་བསྟོགས་པ་།
 སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཞབས།

༢། རྩེ་བདུན་མཛོད་ཀྱི་སྒྲོ་འབྲེད་པའི།
 གནད་ཀྱི་ཕྱེལ་མིག་དབྱིག་གི་གཉེན།

༣༣། ཁྱེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ལྷག་
 པའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཛལ་ལོ། ཁ་ལུས་འགྲོལ་མ་
 ལྟར་བཅེ་བའི་དམིགས་མེད་བྱགས་རྩེའི་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་ནི། ཁྱེ་བཅས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་ཐབས་མཆོག་རྟོགས་པ་སྟོན་པའི་ཏྲ་བདུན་གྱིས། ཁྱེད་པར་གསུམ་གྱིས་ཁྱེད་པར་བྱས་
 པའི་བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་བྱངས་ཏེ། རྣམ་མང་གདུལ་བྱ་རྣམ་དཀར་སྤང་
 བས་སྟོབ་མཛད་ཚད་མར་གྱུར་བ་དེ་ལ་འདུད། ཉི་བཟང་འཆར་ཀའི་དམར་སེར་ལ་འགན་དམར་
 སེར་འོད་ཀྱི་ཁོར་ལྷག་ཅན། སྟོག་སྤེང་འགྲུ་བའི་སྤེང་མཛེས་དང་འགྲོགས་སྤེང་མཛེས་གཡོ་བའི་
 སིལ་སྒྲུ་འབྲིན། ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ཁོར་འོད་ཟེར་དང་འབྲེས་འོད་ཟེར་སྤེང་ལྷན་པད་མར་འགྲུང་།
 ལྷ་མཆོག་གང་དེ་བདག་གི་ཡིད་ལ་བདག་གི་རེ་བ་རྩོགས་པར་མཛོད། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་གཞན་
 ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཞེས་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། བྱི་མའི་དུས་ན་བསྟན་
 བཅོས་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་འགྱུར་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོས་དབྱགས་དབྱང་མཛད། ལས་

སྐྱོལ་འདམ་ལུའི་གྲོང་རྒྱུས་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྒྱུ་ཞེས་མིན་ན་གྲགས་པའི་གོམ་སྟབས་
གཡོ། བྱིན་དུག་སྟོད་པའི་བྲ་བས་མཛེས་གིང་ཐུབ་བསྟན་དྲི་མེད་ཁུར་གྱིས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འདུད། །
གང་ཞིག་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བཙུགས་བཙོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱབ་ཐག་བསྐྱར་
བ་ཡིས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་བདུན་བདུན་རྩེའི་ཐིག་ལེ་འོད་
དཀར་ཅན། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་བསེལ་ཟེར་
འཕྲོ་བ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་སྟོང་མཛད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བར་འདུད་དོ་བདག་སྟོའི་ཀུན་དཔེར་རྒྱས་
པར་མཛོད། །དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཟབ་ཡངས་མཁུར་པའི་གཉིང་མཐའ་མི་
མངོན་ཡིད་མཚོར་ནི། །བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་པའི་ཆེན་སྟོ་ཡི་མ་དྲོས་ལས་བྱུང་སྤྱོད་ཆུན་བཞི་
ལེགས་འབབ་ཅིང་། །སྤྱབ་དང་སྤྱན་འབྱེན་རིགས་པའི་སྤྱན་སྤྱོད་སྟོགས་རྣམ་དཔྱོད་སྟོབས་པའི་
སྤྱད་བབ་བསྟོ་བའི་གནས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ས་སྤྱོད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཐ་སྲབས་གཡོ་བ་དེ་ལ་
སྟོང་ནས་འདུད། །རིགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་མེད་གེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་པའི་ཆོགས་
རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་དཔལ་གྱིས་རྣམ་རེལ་མཁས་མཆོག་
གང་དེ་དང་། །ཤུགས་རིགས་འཁུངས་ཤུགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མིན་པ་གསུམ་ན་འཛིན་
མཛད་དང་། །རབ་འབྱམས་འགྲོ་ལ་རབ་འབྱམས་གཞུང་གི་དགའ་སྟོན་འགྲེད་མཛད་ཡོངས་
འཛིན་མཆོག་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་ཐོས་ན་འབྲུག་སྤྱོད་ལྟ་བུར་དོན་གཉེར་ཆར་འདོད་བྱེད་ལྟེ་
སྟན་ཅིང་། །ལེགས་པར་བསམས་ན་སྟོག་སྟེང་ལྟ་བུར་མཁས་མང་རྩ་ལྟ་བུར་ཕྱེད་ཅེ་ན་མཛོད། །
རྩལ་བཞིན་བསྟོམས་ན་གནམ་ལྷགས་ལྟ་བུར་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་བྲག་རི་བཞིག་ཕྱེད་པའི། །
གཞུང་ལུགས་ནམ་མཁའ་རྣམ་དཔྱོད་སྤྱིན་ལས་ལེགས་བཤད་ཆར་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་པར་བྱེད། །
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གནས་སྤྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་སྤྱིན་པའི་གཉེན་
གཅིག་ལྟ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཕས་ཀྱི་སྐྱོལ་བའི་
ལོག་སྤྱོད་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ངེས་པ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་
འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་ཆད་མའི་བསྟན་བཙོན་ཐོར་བུ་མང་དུ་མཛོད་
ཅིང་བྱིས་དེ་དག་གི་དོན་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛོད་དོ། །འདི་

ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྲགས་སུ་རྒྱུད་པ་
 བྱི་འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་རྩ་ཞེས་སྟོམ་བརྩོན་ཉིད། །ལྟོ་ཡི་བྲོགས་སུ་རྣམ་པར་
 བསྒྲགས། །ལ་རོལ་ཚོལ་བ་བསྒྲོག་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་སྟོམ་བརྩོན་སྒྲགས་ཀྱང་འབྱུབ། །ཅིས་ལུང་
 བསྟན་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྦྱེས་བྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བདུན་མཛད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
 བདེ་སྤྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ཀ་
 རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་
 འབྲིང་རྣམ་ངེས། རང་ལུགས་གཞག་པ་ཡང་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་བསྡུས་པ་རིགས་ཐིགས་ཏེ་གཙོ་བོ་
 ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་འབྲོས་པ་ནི་མེད་ལ། རང་དོན་ལེའུ་
 ལས་འབྲོས་ནས་བྲོགས་ཆོས་དང་བྱུང་པ་སྦྱིར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ།
 རྟོགས་དཀའ་བ་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འབྲེལ་བ་བཟླ་བ་གཉིས་དང་།
 གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་འབྲོས་ནས་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་ཅོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆར་གཅད་
 ཀྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅོད་པའི་རིགས་པ་དང་། དག་ལས་གཞན་གྱི་སྒོ་ཐ་
 རྟེན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱས་པ་ཡན་
 ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་མཛད་དོ། །

དེ་དག་ལས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འཆད་པ་
 ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་བྱེད་དམ་པའི་གྲྲ་གྱི་དོན། །ཚོམ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན། །བསྦྱར་
 བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །

གཉིས་སྦྱར་བྱེད་དམ་པའི་གྲྲ་གྱི་དོན།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འབྱུང་གྱི་ཕྱག་གོ།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་བསྦྱར་བ་ནི་རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས། སྐ་སྒྱི་ཏའི་སྐད་དུ་པ་ལྷ་ཅེ། བོད་སྐད་དུ་ཆད་མ། བྲ་ར་ཏི་ཀ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀྲ་རི་ཀ་ནི་
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི། ཆད་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཆད་མ་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་དངོས་སུ་བྱི་མ་ལ་འཇུག་

ཅིང་དོན་གྱིས་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དངོས་སུ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་བཤད་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་འགྲེལ་པས་ན་རྣམས་འགྲེལ་། རྗེས་
སུ་བསྟགས་པའི་སྤེལ་སྒྲོར་དུ་ཡོད་པས་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་མཆོན་འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ནི། ཚད་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་། རྣམས་འགྲེལ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་རྗོད་
བྱེད་ལས་བཏགས་པའོ། །བཞི་པ་མཆོན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་སྐད་སྟོོས་པའི་དགོས་པ་
གཉིས། བོད་སྐད་སྟོོས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་སྟོོས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་རྣམས་ནི་
བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ།
ལོ་པའ་བཀའ་བཅད་ལྟར་ན་མཛོན་པའི་སྤེལ་སྒྲོར་དུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིས་གྲང་མདོ་
སེམས་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྤེལ་
སྒྲོར་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། ལོ་རྩ་བས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་བ་སྟེ་དགོས་པ་ནི་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གྲང་རྩ་བ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་དགེ་བ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན། །བར་དུ་དགེ་བ་
འཇུག་བྱའི་གཞུང་ཉིད་བཤད། །ཐ་མར་དགེ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །གཞོན་མར་དགེ་བ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་མཆོད་པར་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དགོས་དོན། བསྟན་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་ནས་དེས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སྟེ་གསུམ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་
དེའི་རྒྱ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་
གིས་བཤད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཏོན་པས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་
ཆོགས་རྗོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དགོས་པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཆའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ལོ། །དོན་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རང་དོན་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཉེ་སྤྱར་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བསལ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གནས་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལ་བཞགས་ཤིང་འཁོར་ས་བརྩ་བའི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པས་ཟབ་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱར་སྟོན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་གསུམ་མངའ་བའོ། །ཅིང་གཉིས་ནི་སྤྱད་ཆོག་གོ། །གཞན་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཡིན་ལ་དེ་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་མ་ལུས་པར་འཕྲོ་བར་མཛད་པའོ། །ཡང་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་བྲང་སྟོང་ཆེ། །ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། སྤྱ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་སྐྱས། །ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེའི་འོད་ཟེར་ནི་དེའི་དམ་ཆོས་ཏེ། དེ་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་ནི་འོད་ཟེར་དང་འབྲེལ་བས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལོ། །རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་ཡང་སྤྱང་སྟེ། སྤྱ་མ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱ་མ་དག་ཡལ་ཆེར་ཆོག་རྒྱང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་དང་། བཞི་པ་རང་དོན་དུ་རྩོམ་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཅེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། གང་ལ་འཕགས་པ་ཉིད་བྱོན་རྗེས་བཟུང་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་དུ་མེད་སྟོ་མངའ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་སྟོ་གོས་སྒྲན་པོ་འདིས་ནི་དེའི་ཆོག་བསྐྱང་བ་གསལ་བར་མི་ཤེས་པས། །ཉེར་བསྟེན་འཛིག་རྟེན་རྒྱས་མཛད་དེ་ལ་སྟོངས་པས་ཅུང་ཟད་སྤྱད་བྱས་ནའང་། །དོན་མིན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས་བརྟེ་བས་དེ་ཡི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་དུ་བརྩམས་ནས་རྣམ་འབྲེལ་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩོམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྤྱས་ཀྱང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན་སྟོན་གྱི་སྟོན་དང་ལྷན་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་ཡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་བསྟན་

དེ་དག་ལ་ཡང་བརྒྱད་ནས་ཕན་པར་བསྟན་པ་དང་། འང་གི་རྒྱས་པས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པར་བསྟན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ཚས་གྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་གཞན་ཉན་པ་པོ་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་འང་མེད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་པལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་ལ་མེད་པས་ན་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པའི་སྟོན་དང་། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ན་དོན་གཉེར་མེད་པའི་སྟོན་དང་། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཐུག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་བས་ན་སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་སྟོན་ཏེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་ཡང་བརྒྱད་ནས་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་ལེགས་པར་སྤངས་ནས་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆེན་དངོས་སུ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རྣམ་ངེས་ཐུག་དོག་གི་དྲི་མ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཉན་པ་པོ་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་པལ་པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་ལ་ཡོད་པས་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཐུག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་བ་མེད་པས་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ནའོ། །གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པས་སྟོན་གསུམ་སྟོང་དགོས་པར་དངོས་སུ་བསྟན། འང་གི་རྒྱས་པས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཕན་པར་བསྟན། རྣམ་ངེས་ལས་སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པས་མཚོན་ནས་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་ཕན་པ་དང་། ཀུན་སྟོང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱེས་ནས་རིགས་གཉེར་ལས། ཤེས་ལྷན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དོན་གཉེར་བ། །གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་

དོན་ལེུ་བཤད། ཁྱེས་པ་རྣམས་ནི་ལེུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་སྤང་
ཡང་། གཞུང་འདིའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེུའི་གོ་རིམ་མ་ཐོན་ཅིང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་མདོ་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡང་འོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་
དོ། །

གཏེན་དང་དོན་མིན་རྣམས་པར་འབྲེད་ཕྱིར་རང་དོན་ལེུ་བཤད།

འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེན་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དང་དོན་མིན་རྣམས་པར་འབྲེད་ཕྱིར་རང་དོན་
ལེུ་བཤད། དོན་དང་དོན་མིན་རྣམས་པར་འབྲེད་ཕྱིར་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད། སྐབས་སུ་བབ་པའི་
ལེུ་ལྟག་མ་ལུས་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པའོ། །
༡༡། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན། བར་དུ་ལེུའི་གཞུང་
ཉིད་བཤད། ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཇུག་སྟེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་བརྟས་གྱི་རྣམས་འབྲེལ་དུ་རྩོམ་ན། དེ་དང་ལེུའི་གོ་རིམ་
མི་མཐུན་པར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། རང་འབྲེལ་སྟོང་ཐུག་
ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམས་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། པརྟེན་ཁ་ཅིག དོན་ནི་ཡན་པ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་ཡན་པ། དེ་རྣམས་པར་
འབྲེད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་
དང་པོར་འཆད་ཅིས་འདོད་པ་ཤྲ་གྱ་སྟོས། དེ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
མི་ལྟན་རྣམས་གཅོད་ཡིན་ནམ། རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཞེས་གཞན་ལྟན་རྣམས་གཅོད་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་མདོན་སྟུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། མདོན་སྟུམ་ཡང་དང་པོར་
འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་མདོན་སྟུམ་ལ་ཡང་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཁོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ཞེས་འཆད་ན་དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡན་གཞོད་བར་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཡང་རྗེས་
དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཤད་པའི་ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་དོན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པས་བཤད་པའི་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ཅེས་ཏེ། ལྷན་
 ལེའུ་གཉིས་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་
 པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

འདི་ལ་ཡང་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་བཤད་པའི་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་མ་གཏོགས། མ་གཏོགས་ན་ཚད་མ་ལ་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པ་དང་། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ལུར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་
 གནས་ཤིང་། གཏོགས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོན་དུ་འང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་དགོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁྱབ་ཁས། ལུགས་སྒྲ་
 མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས་པན་པ་དང་མི་པན་ཐོབ་པ་དང་སྒྲོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསམ་པར་
 སྒྲུབ་ན་ཡང་འདི་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟན་པའི་ཚད་
 མའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ནི་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་ཆར་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་དོན་གཅིག་ན་
 ལེའུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྷའི་དགོངས་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རང་དོན་དང་
 པོར་འཆད་ཅེས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་མདོའི་མངོན་སུམ་ལེའུ་ཁོ་ན་ལ་
 བཞེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་མཚོད་བརྟེན་གྱི་
 ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ལེའུ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་ནི་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲོས་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཚད་མ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལོག་རྟོག་བཞི་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་

ལོག་རྟོག་བཞི་པོ་ནི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བར་གྱིས་
རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལེའུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་
པའི་དོན་ཡང་གྲངས་སོགས་བཞི་བསྟན་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ།
འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྟོན་དུ་རྗེས་དཔག་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་
ཀྱང་། ཀུན་བརྒྱུས་དང་རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་།རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་
པ་འཇུག་སྟེ། ལོག་རྟོག་རྣམ་བཞི་བསལ་བའི་སྟོན་ས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ནི་དེ་
གཉིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱན་མཛད་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གོ་རིམ་དང་། སྒྲིགས་བམ་གནས་པའི་གོ་རིམ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོའི་གོ་རིམ་ལྟར་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་དོན་ལ་རང་
འགྲེལ་ཡོད་པས་ལེའུ་དང་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་དབང་སྒྲོས་ནི་ལེའུའི་གོ་རིམ་ཙམ་ལ་ཡང་
འབྲུལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གོ་རིམ་དངོས་ནི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་གོ་རིམ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་
བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས་གཞན་དོན་ལེའུའི་མཚན་སྒྲུབ་དུ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྒྲུབ་དཔག་པའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྒྲུབ་དཔག་པ་འཆད་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྩམས་པའི་ཆོ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བརྩམས་ཀྱང་སྒྲིགས་བམ་གནས་པའི་ཆོ་
མགོ་མཇུག་བསྒྲིགས་ཏེ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གོ་རིམ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རྟོག་པའི་
བྱ་བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་ཚད་མ་གྲུབ་
པའི་ལེའུའི་མགོར་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་རང་འགྲེལ་གྱི་མཚོན་བརྗོད་
དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་སྒྲིལ་
མཚོན་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་མེད་པར་བར་སྐབས་ཀྱི་ལེའུ་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི་རྒྱ་གར་

མཁས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་བརྟམ་གྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་དང་། གཞུང་འདིའི་ལེའུའི་གོ་རིམ་
སོ། །

དང་པོ་ནི། མཚན་བརྗོད་དུ་མཚན་བྱ་ཚད་མའི་མིང་ཙམ་བསྟན་ནས་མངོན་སུམ་ལེའུའི་
ཐོག་མར་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་མངོན་རྗེས་གཉིས་རིམ་
པ་བཞིན་འཆད་པ་ནི་མཚན་དམན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གྲང་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་
ཅིང་། གཞུང་གྱི་ཡང་མཐར་རང་མཚན་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལ་རང་
དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་
རང་དོན་སྒྲུབས་ཀྱི་ཉམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་ངག་མི་དགོས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྒྲུབས་ཀྱི་ཉམས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་ངག་ལ་ལྟོས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་དེ། རྣམ་ངེས་
གྲང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པས་གོ་རིམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གཞུང་
འདིར་གོ་རིམ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཆད་ཅེ་ན། དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་དང་པོར་
འཆད་དོ། །དགོས་པ་གང་ཞེ་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་སྒྲིམ་སུ་ཡིན་པ་ནི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
བཙུམ་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྟན་བཙུམ་འདིའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་པོ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་སུ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་
ནན་ཏན་བྱེད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པས་སྒྲུབ་
བྱེད་ཡོད་པ་དང་། ལུགས་བསྒྲོག་ཏུ་བཤད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པར་བསྒྲུབ་
པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་གྲུབ་པར་དོན་
དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོན་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཀུན་བརྟམ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལེའུ་མེད་
པས་མངོན་སུམ་དང་པོར་འཆད་ཅིང་། འདིར་རང་དོན་དང་པོར་འཆད་པའི་བྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པའོ། །འདི་དང་ཚུལ་འདྲ་བའི་བཤད་པ་
ནི་ཡ་མཁའ་རིམ། འཆད་པར་འགྱུར་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སུ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པ་
བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པར་བདེ་བླག་ཏུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་པོར་བཤད་རིགས་
སོ་ཞེས་དང་། ཉི་མས། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
དབག་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་གཉིས་པ་ཐུག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དང་
དོན་མ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་སྟངས་གི་མི་
རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་དང་། རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་གསལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དབག་དེ་ལ་འང་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དག་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་
དག་བསལ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་དོན་ལ་རང་འགྲེལ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་གྱི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཚུལ་གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་ནི་ཆོའི་ཚུལ་གཞན་འདོད་པ་དང་། གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རྒྱ་ཚིགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བུ་དཔོག་པ་དང་། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་གསུམ་པོ་
ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། དུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་ཕྱིན་སྟེ་བོ་
ལས་བྱུང་བས་མེ་དུ་ལ་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་འགོ་འགྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་
དང་། བྱས་མི་རྟག་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དང་།
གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་རྒྱ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱས་རང་
མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྟེ་སྟེ་རྟོག་གི་
རྒྱར་འདོད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ཡོད་
པ་སྐབས་ཚོས་སུ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་

ལས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྤང་གི་
 སྐབས་སུ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བརྫོད་བྱའི་དོན་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་
 རྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཙན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་
 དག་དགག་པ་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །
༼འཇམ་བུ་ལེའུ་ཁྱེད་ཉིད་འགྲུ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན། །དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་
 བར་བཤད་པའོ། །

༣༩ རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་
 མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ནི་ལྷ་བྱ། དེ་ལ་
 གངས་དུར་ངེས། གོལ་ས་གང་ཞེན། རྟོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཙན་གྱི་ཚེས་སུ་གྱུ་བ་
 ཅིང་། རྟོགས་བཏགས་པ་བ་དེའི་ཆར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པའི་
 རྗེས་འགོ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ལྷོག་པ་ཆང་བ་ཡི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚེས་ཙན། རྗེས་དཔག་གི་
 རྟོན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་
 ཚིགས་དེ་ནི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ།
 རྟོགས་ཚེས་གྱུ་བ་ཅིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 དེ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་ཚེས་ཞེས་པའི་རྟོགས་ལས་འབྲོས་ནས་ཚེས་
 དང་ཚེས་ཙན་ལ་རྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཚེས་གསུམ་དང་། ཚེས་ལས་འབྲོས་ནས་
 རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མཐུན་རྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ་བའི་རྫོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་
 ལས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས་དང་པོ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་ལ། རྣམ་
 ངེས་ལས་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་ལ་མི་དགོས་ཁ་
 མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྤང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་དེ་ལས་
 གཞན་ཏེ་མ་གྱུ་བ་རྟགས་ལ་རྟོགས་ཚེས་མ་གྱུ་བ་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བརྟེ་བའི་གཞི་མེད་ཅིང་
 འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཙན་དུ་སོང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

༣༩ དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད།

གཉིས་པ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས།

ཆ༩ མཐའ་དབྱེད་པ།

དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །ཡང་དག་རྒྱུ་བཤད། ལྷར་སྤང་རྒྱུ་བཤད། འབྲེལ་པ་རྒྱུ་བཤད་
གསུམ་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་བཞི་པོ་ལྷར་སྤང་རྒྱུ་
བཤད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
གཞུང་ལུང་བས་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་བཤད་གྱི་གོང་དུ་སྦྱོར་སོ་སྟུང་ན། དེ་ལྷར་ན་ཡང་དག་རྒྱུ་བཤད་
གྱི་གོང་དུ་སྦྱོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞུང་ལུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །གངས་ངེས་གྱི་
འཕྲོས་དོན་ལ་ཡར་སྐྱར་བ་དང་། གཞན་དག་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་བཤད་ལ་མར་སྐྱར་ནས་གཏན་
ཚིགས་ལྷར་སྤང་རྒྱུ་བཤད་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིག་ཀླང་དང་
པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་བཤད་ཡོད་ཅིང་ཚིག་ཀླང་བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་བཤད་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་མི་ཉིད་ཅིང་།
མདོར་བསྟན་རྒྱུ་བཤད་མ་འབྲིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་རྩོམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་
དང་། རྣམ་ངེས་ལས་ཚོགས་བཅད་བྱི་མ་གཉིས་ཁོ་ན་འབྲེལ་པ་སྐབས་བྱེད་ལ་སྐྱར་བ་དང་ཡང་
འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གངས་ངེས་གྱི་འཕྲོས་ལ་ཡར་སྐྱར། བྱི་མ་
གསུམ་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་བཤད་ལ་མར་སྐྱར་བ་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས་གཞན་དོན་ལེའུར་གངས་ངེས་གྱི་
འཕྲོས་ལ་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་ལས་མེད་པས་འབྲེལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྷར་ན་རྣམ་ངེས་
ལས་འབྲེལ་པ་སྐབས་བྱེད་ལ་ཚོགས་བཅད་བྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་པས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་པ་ཡར་
སྐྱར་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །

ཆ༩ རང་གི་ལུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཚོགས་བཅད་བཞི་པོ་གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྤང་རྒྱུ་
བཤད་དུ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་རང་འབྲེལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལས་གསལ་ཀ་མི་སྤང་ཡང་རྣམ་
ངེས་དང་བསྟན་ན་འདི་ལྷར་སྤང་སྟེ། གཞན་དོན་ལེའུར་གངས་ངེས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚོགས་བཅད་
དང་པོ། རང་དོན་ལེའུར་འབྲེལ་པ་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཐོག་མར་ཚོགས་བཅད་བྱི་མ་གཉིས་གསུངས།
ཚོགས་བཅད་གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་ན་མི་སྤང་ཡང་གཞུང་འདིའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་
ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་པ་གསལ་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྤང་རྒྱུ་བཤད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གྱི་ཐུ་
སྟོད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པས་རྒྱུ་བཤད་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱུ་བཤད་པར་བཤད། །

གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་རྒྱས་པར་བཤད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

མཉ ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་འགྲེལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་གོ་བྱེད་ཡིན། །རང་བཞིན་ངོ་བོའི་གོ་བྱེད་ཡིན། །མ་
དམིགས་པ་ལས་དགག་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་ཚོས་གསལ་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་རང་བཞིན་ཏེ་ཚོས་སྤྱིར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་མི་ཡོད་
པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་མིན་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་གི་ལྷོག་བྱེད་མིན་པའི་ཚོས་ཁྱད་པར་བ་གསལ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་འབྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོས་
ཅན། རྒྱའི་སྟེང་དུ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་མི་རྟག་པ་
ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་
གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་འགོག་པར་བྱས། སྤང་རུང་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་བྱས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐལ་དོན་ག་ཟེའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་
མི་འཇུག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། སྐལ་དོན་དེ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མི་
འཇུག་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ ཆད་མ་རྣམས་ཞེས་མང་ཚིག་བྱས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་
སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མ་གསུམ་ཆར་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། རྩོད་སྤྱོད་རོ། །

དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ངེས་འགོག་ཅེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཏེ་སྤང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་
པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་སྤང་རུང་གི་དགག་བུའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་
བརྗོད་པ་དོན་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་སྤང་རུང་བུམ་པ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་།

གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན།
རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་དག་གྲུབ་པ་དང་།
རྒྱ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་
གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་
པ་ནི་དུ་བས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མེ་མེད་པས་དུ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
བཞི་པ་ནི་སྣང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པས་སྣང་རུང་བུམ་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་རོ། །རང་བཞིན་
འགལ་དམིགས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་རིམ་པ་ལྟར་མེས་བམའི་
རེག་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཤིང་བཀག་ནས་ཤ་པ་འགོག་པ་ལྟ་
བུ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དག་གྲང་གོ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མའི་འབྲས་བུས་གྲང་རེག་འགོག་ལུས་ན་མེ་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གྲང་
གྲང་རེག་འགོག་ལུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན། མའི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཚོས་རེས་
མི་ལུས་ཤིང་རྒྱ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མེ་ཡི་ནི་རྒྱ་བྱད་ཤིང་དམིགས་
པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེ་རྒྱ་
བྱད་ཤིང་གིས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག །མའི་རྒྱ་མཚན་བྱད་ཤིང་དག་ནི་གྲང་རེག་
དང་འགལ་བ་ཉིད་མེད་ན་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྒྱ་མཚན་འགལ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། གཏུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་བྲག་མེ་ཉི་བས་གྲང་འབྲས་སུ་ཡོང་བྱེད་འགོག་པ་ལྟ་
བུ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་དང་། དུ་བས་གྲང་འབྲས་སུ་ཡོང་བྱེད་འགོག་པ་ལྟ་
བུ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་དང་
བསྐྱེམས་པས་འདིར་བརྒྱད་གསུངས་ལ། རྣམ་རེས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མེད་པས་དུ་བའི་དངོས་
རྒྱ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་། མེས་གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་
འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གསུངས་སོ། །མེ་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་
གྲང་རེག་འགོག་མི་ལུས་ན་མེ་འབྲས་ཙམ་གྱིས་གྲང་གྲང་རེག་འགོག་མི་ལུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན་
གྲང་རེག་དང་འགལ་བ་མའི་འབྲས་བུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞི་འགྲུལ་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་

ཡང་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་མེ་དེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ནི་དུས་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་མཚུལ་དུ་དགྲ་བའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་འགོག་སྲིད་ཅིང་ཡུལ་དུས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་གྲང་རེག་དེ་འགོག་པ་ལ་འབྱུལ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞི་འགར་མི་གྲང་བ་སྟེ་གྲང་རེག་མེད་པར་རྒྱབ་པ་ལ་ནི་འགལ་འབྲས་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གིས་འབྲས་རྟགས་སུ་ད་པ་བུ་ཀྱའི་འོ། །བུམ་ཟེས་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་རྟགས་མིན་པར་མ་ཟད་འགལ་འབྲས་ཀྱང་ཙམ་པོ་རྟགས་མིན་པར་ཁྱེད་པར་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། །

མཇུག་གི་གྲངས་རེས་རྒྱུ་ལར་བཞད་ག།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཡང་དག་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག། ལྷར་སྤང་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཚོགས་པས་འབྱུང་རུང་དཔོག་པ་རང་བཞིན་ཡིན། རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་གངས་རེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་དཔོག་པ་རྟགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རི་ལྷར་འདུ་ཞེན། ལྷ་གྱའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་གངས་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་སྟེ་བར་རུང་བ་ཉིད་དུ་རྟེས་སུ་དཔོག་པའི་ལྷ་གྱའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་འབྱུང་རུང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་རྟེ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ལྷ་གྱ་འབྱུང་རུང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་གྱ་འབྱུང་རུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རེས་ཅིའི་ཕྱིར་དཔོག་པར་མི་བྱེད་ཅེན། ལྷ་གྱའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ཙམ་ལྷ་གྱའི་རྒྱ་དུ་རྒྱུར་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ཚོས་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་འབྱུང་རེས་བརྒྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་དེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་རྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱ་བརྟེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ནུས་པ་རྣམས་ཁྱི་མ་ཁྱི་མ་སྟལ་དུ་བྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། བར་འདིར་གོགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རོའི་རྟགས་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་གསུམ་དུ་རི་ལྷར་འདུ་ཞེན། ལུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྷར་བ་དེ་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལམར་ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དེ་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁྱོད་གཞི་ལམར་རང་གི་རྒྱ་རོ་རྩ་མ་དེའི་ཚོས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་བྱུགས་ལས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དྲག་ལྷུར་བས་རང་གི་རྒྱ་མེས་བྱད་གིང་གི་ཚབ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དངོས་སུ་དཔག་པའི་སྒོ་ནས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་བྱད་གིང་གི་འབྱུར་བ་སྟེ་ཚབ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཚོས་ཅན། གཞི་ལམར་འདས་པ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་རྩ་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་རྟོགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་རྩ་མའི་རྩས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། ཁྱོད་མེད་ཅིང་རོ་རྩ་མ་དེ་ཉིད་རོ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རོའི་རྟགས་ལས་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་དཔག་མི་རུས། །འབྲས་སྤྱིས་རྒྱ་ཡི་བྱད་པར་དཔག་མི་རུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེན། ལྷ་གྱའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པ་ཁ་ཡར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱའི་འབྱུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་ལྷ་གྱའི་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་མེད་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་རྒྱལ་དཔོག་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པ་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། སྒོ་ལ་སོགས་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་སྤྱིས་བྱ་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་ལས་གཞུགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲས་ཏྟགས་ཡིན་ན་འབྲས་
བུའི་སྒྲིས་རྒྱུའི་བྱང་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཏྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་
སོགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་
པ་སྟེ་བཟུང་བའི་འབྲས་བུའི་སྒྲི་དུ་ཙམ་མཐོང་བ་སྟེ་ཏྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གཞི་འགར་རྒྱུའི་བྱང་
པར་རྩ་སོགས་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཏྟགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེ་
བྱང་པ་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྟགས་སུ་གཞུང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་ཁེགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བརྗོད་འདོད་སྒྲིའི་འབྲས་བུ་ཚིག་ལས་རྒྱུའི་བྱང་པར་ཆགས་པ་ཅན་དང་
ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

ཐུག་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

གསུམ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིའི་འབྲེལ་དང་། གཞུང་གི་
དོན་དོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་དེས་ལས་བསྟན་ཚུལ་དང་། གཞུང་འདིར་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་དོན་ལེའུར། ཐོག་མར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་
འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
ཉེན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ངོས་གཞུང་བ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གཏན་ཚིགས་གྱི་དབྱེ་
བ་ལ་གསུམ་ལས། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཕྲོས་དོན་
དང་བཅས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
བྱང་འབྲེལ་དེས་བྱེད། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་རྣམས་བསྟན། དེ་ནས་འབྲས་
ཏྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱང་འབྲེལ་དེས་བྱེད། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་སོགས་བསྟན།
དེ་ནས་སྒྲུབ་ཏྟགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་འབྲེལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་དེས་བྱེད་དང་། རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་
གྱིས་དེས་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྟོག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇུག། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སྟེལ་ནས་
གསུངས། དེ་ནས། ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་
གཞན་ཡང་ཞེས་པའི་མཚམས་སྟོར་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། དེ་ཉིད་ལ་བྱས་མི་ཏྟག་རྗེས་གཞན་

ཡིན་ཡང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འབྱུང་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 འཕྲོས་མཛད་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྱུང་པ་མེད་པ་མིན། །ཅེས་
 པ་ནས། མ་རྟོགས་རྟོགས་བྱའི་སྒྲིབ་སྒྲོ་ནས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་རང་དོན་ལེུ་
 རྩོགས་སོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་གྲངས་ངེས་སོགས་གཞན་དོན་ལེུར་གསུངས་ཤིང་། གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནི་རྣམ་འབྱེལ་གྱི་བྱང་ཆོས་
 སུ་སྒྲུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་གཞུང་འདིར་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འཆད་པ་ལ་ཡང་
 གསུམ་པོ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཆུག་ཏུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གྲངས་གཞན་
 འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡང་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་། གྲངས་གཞན་འགོག་པ་བསྟན། དེའི་
 མཆུག་ཏུ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་
 ལྷོག་པ་མི་གྲུབ་པས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་དགོས་པར་བསྟན།
 དེའི་མཆུག་ཏུ་བསྟན་བཙུག་ལས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་མི་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལས་
 འཕྲོས་ནས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་རྒྱས་བཤད་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
 ཞིབ་ཏུ་ན་གཞུང་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མའི་མཆུག་གིས་སྤྱི་མའི་མགོ་འདྲེན་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་སྟེ། ཙམ་པ་པོས། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 དོན་རང་གི་བསྟན་བཙུག་ལ་གནས་པར་མཛད་པའོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་། མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་མི་གྲུབ་པས་དེ་ལྷོག་ལྷན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པར་སྟོན་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པར་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་གྲུབ་ན་རང་སྤེལ་ལུང་འགལ་དུག་དང་།
 ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གཞན་སྤེལ་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན། འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། བདག་དང་
 སྟེ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གྲུབ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་
 སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གཉིས་ཀ་མེད། དེས་ན་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་

དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་དགག་ཏུགས་ཀྱི་བྱའ་པ་ཡང་འབྲུག་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་
 བློ་རིམ་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་
 ཆོས་མི་མཐུན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དང་རང་བཞིན་ངེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་
 པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་རི་
 ལྟར་ངེས་སྟུམ་ན། འབྲས་ཏུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ནི། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 སོ། །རང་བཞིན་ཏུགས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་གང་ངེས་པར་བྱ་བའི་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །གང་ལས་ངེས་པར་བྱ་བའི་རང་
 བཞིན་ཏུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་བྱེད་པར་བྱེ་བྲག་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དེ་ངེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་གིས་རྒྱ་བ་ཏུགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ་ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །རྒྱ་བ་ཏུགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་
 དགག་ཏུགས་ཀྱི་བྱའ་པ་ཡང་འབྲུག་པོ་ཞེས་པ་ནི། འབྲུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ནས་རིགས་པ་
 རྒྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། ཅེས་པའི་བར་རོ། །སྟོ་གཟུ་པོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད་
 ཅིག །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན། མི་
 འབྲུལ་བ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དགོས། །ངེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས། །ངེས་བྱེད་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྟེ་རྒྱའི་བྱེད་པར་ལ་མི་འབྲུལ་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏུགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། ཏུགས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུགས་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་འབྲུལ་པ་བྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་པའི་
 འབྲས་དང་སྐྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པའི་ཏུགས་ལས་འབྲས་ལྟག་མ་ནི་ཆོས་པར་

སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ན་ལྷག་ལྷན་གྱི་དོན་གང་ཞེས་
རིགས་པ་ཅན་པ་འདྲི་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་དང་ལྷན་པ། འབྲས་
བུ་ལས་རྒྱ་གྲུབ་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ། སྤྱི་འཇོག་སྟོན་ཆགས་ཙམ་ལས་མགྱིན་པ་དང་ལྷན་པར་
བསྐྱབ་པ་ལྷ་བུ་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷག་ལྷན་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་དག་སྤྱིའི་
སྤྱིས་བུ་པ་ལོ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤྱི་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རྟགས་གང་
ཞེས། །མི་མཐུན་སྟོན་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་རབ་རྒྱ་སྟོན་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྟོན་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་
མཐུན་སྟོན་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བཞེད། །འབྲེལ་མེད་
ལྷག་པ་གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་བྱབ་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་སྟོན་སྤྱང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་
བ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིས་སྟོན་པ་
ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་དོན་ཏེ་འགལ་བ་དང་། དེ་དང་སྟོན་པ་མཐུན་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་
དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་ཏེ་བྱུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་།
བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ཆོས། རྗེས་འགོ། ལྷག་བྱབ་སྟེ་
གཏན་ཆོགས་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་འང་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ནི་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རབ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ནི་ངེས་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་སྤྱང་དེ་ཡིས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་སྟེང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྟེ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག། བྱུན་མོང་དངོས་སྟོབས་
རིགས་པས་དགག། །གཞན་སྟེ་ལས་སྤངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། ལྷག་བྱབ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། །ལྷག་ལྷན་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། །སྟོན་
ལྷན་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྟགས་སུ་ཐལ། །མཉན་བྱས་གཉིས་ཀ་ཞེས་པར་

ཐལ། །རིག་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་
གྱིས་ལྟོག་པ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྲང་བཞེད་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་རིགས་སྒྲར་འབྱུང་
པ་ཙན་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཕྱིར་སྟོལ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོག་བྱུང་བ་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཙན། དོན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་རྟགས་པའི་འབྲས་བུ་འམ་དགོས་པ་ཙན་ཡིན་པ་ནི་གང་
ཞིག །དགོས་པ་དེ་བྱོད་དེ་མ་སྟོས་གྲང་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རིགས་
སྒྲར་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །མ་མཐོང་ཙམ་རྟགས་གྲང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་
པར་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྟོས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་མ་རྟགས་ན་རྟགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོག་བྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་གིས་གྲང་
ཆོས་ཙན། བྱོད་ལས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་
གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི། མེད་པའི་རིགས་པ་མ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རི་ལྟར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་
ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་དག་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཙན། བྱོད་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་
བར་རྟགས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་
བརྗོད་ན་སྟེ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་དག་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཆོས་བརྗོད་ཅེས་པའི་
དོན་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ལ་འཆད་པ་ནི་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་
ལས་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་རྟགས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཆོག་ལས་དོན་གྲུབ་པ་
བཀག་པའི་གོང་འོག་གི་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་། འབྱུང་པ་ཙན་གྱི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་དག་ལས་རྟགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་སྟེ་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་འད་སྟོགས་སྡེ། །སྟོན་པའི་

ཤིང་ཐོག་དང་གཞུགས་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་སྒྲིབ་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་
ལྷག་ལྷན་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེན་ལྷོག་བྱེད་ལྟུང་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱུ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་
མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གཏོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་
སློབ་དཔོན་པའི་རྟགས་སྟོན་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་
གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཉན་བྱ་དང་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་མཚུངས་པར་
སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་
ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་ནས་མ་གྱུ་བའི་རྟགས་དང་སྐྱར་ནས་ལྷོག་བྱེད་མ་གྱུ་བའི་སྒྲིབ་ཅན་ཡིན་པར་
བརྟེན་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོ་ལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་
གཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཆོ་ལ་ཕྱིར་ཆོ་ལ་
གཉིས་ཀ་ལ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྱུ་བ་དང་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་གཞི་མ་གྱུ་བ་བཞི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་ལྷོག་པ་ལ་གཞི་མ་གྱུ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྗེས་
སུ་འགྲོ་ལྷོག་གང་རུང་ལ་མ་གྱུ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་
སྒྲིབ་དུ་མ་བཤད་དེ་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྒྲིབ་པས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ལྷོག་པ་ལ་གཞི་མ་གྱུ་བ་སྒྲིབ་དུ་མ་
བརྟེན་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་སྒྲིབ་དུ་མ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་
ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྱུ་བ་
པ་དང་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གཞན་དུ་འགལ་བ་

གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི་སྐྱེ་རྒྱལ་པའམ་མི་རྒྱལ་པར་བསྐྱུབ་པ་ན་ཚུད་གཞིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་
མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ལ་རྒྱལ་མི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་ལུས་
པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རྟེ། སྐྱེ་རྒྱལ་པའམ་མི་རྒྱལ་པ་གང་གི་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནའང་ཕྱོགས་
ཆོས་དང་ལྷོག་བྱུབ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རི་ལྷོ་
ན་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། གལ་ཏེ་
དེས་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རུས་རྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ཀ་འགོག་ན་ཆང་མ་གཞན་གཞི་གཅིག་ལ་
དངོས་འགལ་གཅིག་བཀག་ན་གཞན་དེ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་ཆང་མས་གཞོད་པས་ན་གཞོད་པ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྷོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
ཙམ་ལས་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྤྱི་ལྟར་དུ་རྒྱལ་མི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་
འགོག་པ་ལ་ཆང་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡང་ཆང་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དུག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱུབ་པར་འདོད་ནས་
མཐོང་བའི་ས་ཁུ་མེ་གསུམ་ལ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མི་ལྡན་རྟེ། རེག་བྱ་བཏང་
སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་བྱུབ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་པ་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་
གྱིས་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་རེག་པ་འགོག་པར་
བྱེད་ན་དེ་ཡང་རེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་འགྲུབ་ན་རོ་རུས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཨ་
མ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཨ་མ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་རུས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་རྟེ།
ཨ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ཨ་མ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུབ་ཆང་བར་ཐལ།
དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྒྱལ་མི་ཡང་དག་

ཏུ་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཕྱོག་ཁྲབ་ཚད་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་བཟང་ངན་
དང་། ལེགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ལས་རྩལ་ཨ་མ་ལ་རྣམས་པ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་
ཐ་དད་པར་སྦང་བས་ཨ་མ་ལ་དེ་ལ་གཅིག་རོ་རྣམས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བས་ཨ་མ་
གཞན་ལ་རོ་རྣམས་བྱད་པར་ཅན་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཚོས་དེ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཚོས་དེ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཏེ། བྱེད་བྲག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་།
རྒྱུང་འཕེན་པས་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྐྱས་པ་གངས་ཅན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མ་
དམིགས་བཞེན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཕྱོག་པ་གྲུབ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་འགོ་ཕྱོག་མེད། །
འབྲེལ་བ་དབེལ་སྟོན་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་དེས་དགག་རྟགས་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་
མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱའི་རོ་བོ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་
ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལོག་པ་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་
རོ་བོ་ཉིད་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་བྱས་པ་ལ་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་རྟག་པ་ཕྱོག་པས་
བྱས་པ་ཕྱོག་པ་བཞེན་ནོ། །འང་ནི་ཕྱི་མ་འབྲེན་པ་སྟེ་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ལོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་གཏན་ཚིགས་དེ་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་རྩེས་སུ་
འགོ་ཕྱོག་འཁུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་དུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་དུ་བ་
ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་
རྟགས་ནི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཚོས་ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རི་ལྟར་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་འགའ་ཞིག་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅས་ཏེ་མེད་པས། རྟགས་
ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་འབྲེལ་མེད་རྟགས་མི་ཕྱོག་པ་བཞེན་ནོ། །ཕྱོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞེན་
དུ་གཅིག་རྟགས་ཚོས་ཅན། གཅིག་རྟགས་ཉི་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་གཞན་ཚོས་ནི་ཉི་བ་འཕམ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་འགའ་ཞིག་ལ་

ཐུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
 འོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་རྟོགས། རིགས་པ་དཔེ་ལ་
 མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན། རིགས་པ་ཤེས་ལ་སྐྱབ་རག་བརྗོད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་
 པ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡང་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྤྲིད་ཅིང་། གཉིས་པོ་
 དེ་ཡང་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྷོག་པ་སྟོན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷོག་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་
 སམ་ཞེན། འབྲེལ་བས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་པ་
 གྲུབ་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ངེས་པར་གཞི་དངོས་པོར་གྲུབ་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། མི་
 མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དེ་དག་མེད་ནའང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་
 རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ལུ་ཆེད་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་
 པོར་མེད་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་རྟོགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འད་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
 ལུས་པ་མ་ཐོན་ཅིང་། འདི་དང་ཆོགས་བཅད་འོག་མའི་བར་དུ་རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཞེས་
 པའི་ཆོག་ལས་མཚམས་སྦྱར་གཞན་མེད་པས་གོང་གི་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་གཞུང་འོག་མས་
 སྟོན་དགོས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རིགས་པ་དེ་གང་ཞེན། དཔེ་བུམ་པ་ལ་
 མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། དཔེ་ཆ་ང་མང་ལ་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་རིགས་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་གི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་མེད་པའི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་
 མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་ཏེ། ཕྱིར་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་
 ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་
 མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་འགོ་བསྟན་པས་ལྷོག་པ་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་འོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་འབྲེལ་ཤེས་པས་སྤྱི་བྱུང་བྱན་པའི་མཁས་པ་དང་། དང་པོ་
 བསྟན་སྤྱི་བྱུང་བྱན་ཟེན་མ་བརྗོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་སྤྱི་བ་བྱུང་པ་
 བརྗོད་པའི་སྐྱབ་རག་ལ་མི་སྟོན་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྤྱི་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་

བརྗོད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་ཀྱང་སྤྱི་བྱུང་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་
ཚོལ་བ་སྐྱོངས་པ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དཔེའི་སྟེང་
དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་ན་སྤྱི་བྱུང་མ་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་
ཏེ། སྤྱི་བྱུང་མ་བྱེད་པ་བྱེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དགོས་སམ་གཤེན། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་དངོས་སུ་སྤྲོས་
པས་གཅིག་ཤོས་མ་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཅིག་ཤོས་དེ་དོན་གྱིས་
གོ་བས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག མཁས་པའི་དོན་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཙམ་
ལ་བཤད་ནས་དེ་ལ་བྱུང་བ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་
བ་ཤེས་པ་ཙམ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྤྱི་བྱུང་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
བྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་སྤྱི་མའི་དོན་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་
མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་ལྟོག་པ་རྟགས་པའི་དོན་ལ་བཤད་ནས་བརྗོད་པ་ལས་རྟགས་ན་རི་ལྟར་
བརྗོད་ཅེ་ན་གང་ཟག་གཉིས་ལས་མི་མཁས་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་
པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་། ཕྱགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་
བརྗོད་པའི་དོན་ཕྱགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྟོག་བྱུང་བརྗོད་
པའི་ངོས་འཛིན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་བྱུང་བརྗོད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ནང་འགའ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་
ཤེས་པའི་ལོག་ཕྱགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་དང་། འདིའི་མཁས་པ་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཕྱགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ལ་འཆད་ན། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་
སྤྲོས་པས་ཞེས་པ་ཡང་བྱུང་བ་ངེས་བྱེད་ལ་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལྷགས་འདི་
ནི་རང་འབྲེལ་དང་། རིགས་གཏེར་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་
ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདིའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་རོ། །བཞི་པ་ནི་འབྲས་བུ་
དང་རང་བཞིན་ཅན། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མི་དང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྲིང་དག་མེད་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་དུ་བ་དང་ག་བ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱི་བ་པའི་ཡང་
གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡོད་

ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་
 ལྷང་རུང་བུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་
 ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 བཤད་ཅིང་འདུས་ཀྱང་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་མ་རྟོགས་པ་
 གསུམ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་པ་གསུམ་དང་། ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་འབྲས་
 བྱ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་བྱེད་གཉིས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། གཉིས་པོ་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་ངེས་དགོས་ན་དེ་གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་མེད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་ངེས་པ་མིན་ཞིང་ཆོས་ཡོད་ལ་མཐོང་
 ཅམ་ལས་ངེས་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དངེས་པོར་ངེས་པའམ་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་ཁྱེད་ངེས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་འབྲས་
 རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བྱུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱུབ་ན་གཞན་དུ་བ་ནི་ཆོས་
 ཅན། གཞན་མེད་གང་དང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མེད་འབྲེལ་
 མེད་རྩལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་
 ལས་གཞན་དུ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་
 འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཇིག་པ་རང་རྒྱ་
 ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་བཅས་ཡིན་ན་ངེས་པ་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་སྟེ། ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཆོན་ལ་ལྟོས་པའི་གོས་ལ་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལས་རྩལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་

ཀླུ་ལས་ཕྱིས་བྱང་བའི་ཀླུ་དོན་གཞན་གྱི་ཀླུ་མཚན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་ཀླུ་ཡིན་ནམ་འབྲས་བུ་ཡིན། ཏང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་
པའི་ཀླུ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན།
བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་འགར་ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་བྱང་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀླུས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏང་པོ་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་སྐྱར། །བསྐྱོག་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་
ལ་སྐྱར་བའོ། །ཏང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་ཀླུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད། །རང་བཞིན་
རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་ངེས་བྱེད་བཤད། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའོ། །
ཏང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀླུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆོད་མ་བཤད། །འབྲས་བུ་ཀླུ་ལ་འབྲུལ་པ་དགག། །འབྲུལ་
པ་མེད་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །ཏང་པོ་ནི་དུ་བཙུག་ཅན། མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རྟགས་
པར་ཐལ། མེ་ཡོད་ལ་མཐོང་ཅམ་དང་། མེ་མེད་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་མི་
རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་བྱུང་སྟེ་དུ་བཙུག་ཅན། མེ་ཡི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྟངས་བྱར་བུང་སྟེ། མེ་ཐན་
བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། རང་ཀླུ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱའི་ཆོས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་
བས་དགག། །རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །ཏང་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་པ་ན་རེ་འབྲས་བུ་རྣམས་
རང་གི་ཀླུ་ལ་འགོ་ལྟོག་འབྲུལ་ཏེ། མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀླུ་དང་ལྟན་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཀླུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། རང་ཀླུ་དེ་མེད་པར་ནི་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དུ་བཙུག་ཅན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ངེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ལ་བྱང་པ་ཡོད་དེ། ཏང་པོ་རྣམས་ནི་ངེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་དེ་མེ་
ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་
པར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་

དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། འོན་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་མེད་རང་བཞིན་མིན་པའི་
 བྱིར། ལྷ་ལྟེ་ དུ་བའི་རྒྱུ་རྟེ་རང་བཞིན་མེ་ཡོད་ཁོ་ན་ལ་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟན་
 བྱི་མེ་མེད་ལ་མི་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། གཞན་ཡང་དུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཚོས་ཅན། མེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་
 ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཏེ། མེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ལས་ཁྱོད་གང་ཞིག་མེ་གང་གི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་བྱེད་པ་པོར་མཐོང་བའི་བྱིར། ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེས་བྱ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ། །དེས་གཞི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་
 བ་བཤད། །དེས་བྱེད་ལྟོས་མེད་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བསྐྱབ། །ཚོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་སྟོང་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་ཅི་ལྟ་བུའི་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སྟར་བཤད་ཟིན་ནང་།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་ཐལ་འོ། ། ཞེས་ཚུད་པས་དེ་བསལ་བའི་
 དོན་དུ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་འཆད་པར་བཞེད་དེ། ཡང་བསྐྱེས་པ་
 བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་
 མེད་ན་ནི་ཁྱོད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་

ཕྱོགས་ཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོམ་པོའི་གཞན་སེལ་སྒྲ་རྟོག་སྒྲོ་ནས་བཤད། དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྒྲ་ཡི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྒྲུབ། འདོམ་ཡུལ་སེལ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག །ཁྱད་པར་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ཀ་སྒྲིལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། སོ་སོར་བཤད། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་འབྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག །ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བའི་ཡུལ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འཐད། །སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད། །ལོག་ཕྱོག་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་ཅིག་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །[ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་དང་རིས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱོག་པ་དུ་མ་ལ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་མ་བཅགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་འདིས་ཕྱོག་པ་དུ་མ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོས་འབྱེད་པར་བསྟན་ལ། དངོས་ཀྱན་ཞེས་པས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོག་པ་དུ་མར་དབྱེར་རུང་བར་བསྟན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རིས་མཐུན་པ་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མ་བྱས་རྟག་པ་གང་ལས་ཕྱོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་རིགས་ཏེ་ཕྱོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། སྒྲའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིས་རིགས་དང་ལོག་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །སྒྲ་ལ་ཕྱོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དེ། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་སེལ་ངོར་

རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་དུ་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ནི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་དུ་སང་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱས་མི་རྟག་
པ་གསུམ་པོ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟམ་པར་གནས་ཏེ་སྒྲིའི་སྟེང་གི་སྒྲིལ་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་
ཚེས་མི་རྟག་པ་ཅེས་པའི་མིང་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པའི་མིང་གིས་གོ་
བར་རྟམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །འདིར་གནས་མ་བྱ་བ་
སོགས་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྩ་ས་གཞན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་
གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་
ལྟོག་པ་ཐ་དད་རུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྟམ་གཞན་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་པོ་གཅིག་དང་
ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཐན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་
དོན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བསྒྲུབ།
གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་གཞུང་གི་
བབས་མ་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རྟགས་དང་རྩིས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་རྩིས་ཀྱི་རིས་ཤེས་སེལ་
བས་འཇུག་སེལ་བས་འཇུག་ལ་སྒྲིག་ཞན་འཐད། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་ལ་དེ་མི་འཐད། །སྒྲུབ་པས་
འཇུག་ཀྱང་འཐད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་
ཐལ། །གཉིས་ཀའི་བྱུབ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་མཐོང་ཕྱིར་འཇུག་པ་མིན། །སྟོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཆོད་
དུ་འཇུག་གཉིས་ཀ་བསྟུ་བའི་ཚིགས་བཅད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲི་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་ལ་སྟོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཆོད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་པ་ནི་སྒྲི་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་གཅིག་གི་བདག་
ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚིས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་

པའི་ཆ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། རང་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་དཔག་རིམ་ལྔ་འཇུག་ཅེན་སྐྱེ་འཛིན་མཛོན་སུམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས། རྟག་པར་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྟག་པ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་འཇུག་མི་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་
དཔུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་པ་ལྟར་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་འབྱུལ་པ་ཡོད་
པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཆོས་
ཅན། སེལ་བས་འཇུག་སྟེ། སྐྱའི་དངོས་པོ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་སྟེ་ཡོད་པས་དེ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་འབྱུལ་པའི་
རྒྱས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་དེ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར།
ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་
ནས་འཛིན་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་ཆོས་བྱས་པ་སོགས་ཀུན་འཛིན་
པར་ཐལ། སྐྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྟོ་ནས་ངེས་པར་གྱུར་པས་སོ། །འདོད་ན་ཚད་མ་
གཞན་མི་འཇུག་པར་འབྱུར་རོ། ཁྱོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུར་རོ་ཞེན་རྗེས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་
པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་མི་རྟག་པ་གཅིག་འཛིན་ན་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་འདིར་
ནི་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྟོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་སྟོན་ཡོད་ཅིང་སེལ་བས་འཇུག་ན་སྟོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་

སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པར་རབ་རྒྱ་
བསྐྱགས་ཏེ། གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། ཆོས་ཙན་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཉིད་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་མི་
རྟག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་སྒོ་བྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་རང་
འགྲེལ་ལས་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བས་སེལ་འཇུག་རྒྱ་འདོད་ན་སྒྲོན་པོ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པ་འགལ་ལའང་སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཆོས་ཙན། སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
སྒྱུ་ཡི་དོན་ཙན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སེལ་འཇུག་རྒྱ་ཁྱོད་རང་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཙན། སེལ་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཙན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱེད་པ་མ་
ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཆ་སྒྲོ་མ་
བཏགས་པ་དེ་ཙམ་རྣམས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་
འདི་ནི་ཆོས་ཙན། རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཆར་སྒྲོ་འདོགས་པས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་
འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཁྱོད་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་གཞོད་
བྱ་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ངེས་པ་དང་སྐྱ་ཡང་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དེ་དག་
སྒྱུད་ཡུལ་ཐ་དད་ཙན་ཡིན་གྱི་རྣམ་གངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་མ་བྱས་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱང་བསལ་བྱའི་གངས་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་
འཇུག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

བཞེ་པ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་
དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བྱམ་པ་བྱས་པར་བརྟེན་པའི་སྐྱའམ་འདི་ངེས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
གིས་བྱབ་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ན་བྱམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྟོག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་

གྲིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱམ་པའི་ཆོས་གཞན་དང་གཞན་སྐྱོ་གཞན་གྲིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྲིས་བྱམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱམ་པ་མི་
ཏྲག་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་དེ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་དེ་དང་
ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྟེན། སུན་འབྱེན་བཤད། ཉེས་སྦྱོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལྷ་ར་ན་བྱམ་པའི་བྱོད་པར་བྱས་མི་ཏྲག་སྟགས་ནང་ཕན་ཚུན་
རྩིས་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་བྱོད་པར་ཅན་གྱི་དོན་རྩིས་བྱམ་པ་ལས་ཀྱང་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་
པས་ཏྲག་པའི་སྐྱོས་བྱོད་པར་དང་བྱོད་པར་ཅན་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་གྱིས་གཞན་མི་འཛིན་
པའམ་བྱོད་པར་རེ་རེས་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱོད་པར་ཅན་འཛིན་གྱི་གཞན་གྱིས་བྱོད་པར་དུ་
བྱས་པ་མི་འཛིན་པས་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་པས་འབྲུག་ཅིང་རྣམ་གྲངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི་བྱོད་པར་ཅན་གྱིས་བྱོད་པར་སྤྲུལ་ཆོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་རྣམས་པ་དགོས་
པས་བྱོད་པར་སྤྲུལ་ཆོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱ་བྱོད་པར་ཅན་བྱམ་པ་དེ་རྣམས་པ་དེ་
རྣམས་ལས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། བྱམ་པ་དེས་པའི་
ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ཐལ། རྣམས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་སྐྱོ་བ་པའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་ཞིང་དེས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པས་ཕན་གདགས་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་མ་དེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱོད་པར་ཅན་དེས་པ་ན་དེ་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་རྣམས་པ་རྣམས་དེས་ཀྱང་དེ་ལས་
ཐ་དད་པའི་བྱོད་པར་རྣམས་དེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱོད་པར་ཅན་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
སྐྱོ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་ན་བྱོད་པར་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡང་དེས་པར་ཐལ། བྱོད་
པར་ཅན་གྱིས་བྱོད་པར་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དེ་དག་བྱོད་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་པ་སྟེ།
རྩིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་། བྱོད་པར་ཅན་བྱམ་པ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
གཅིག་སྟེ་བྱོད་པར་ཅན་བྱོད་པར་རྣམས་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། བྱོད་པར་རྣམས་
ཀྱང་བྱོད་པར་ཅན་གྱི་ཕན་བྱེད་དེས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དེའི་ཕན་བྱེད་མ་དེས་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་

བྱེད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོལ་པོ་མ་ཤེས་ན་དེའི་རྗེ་པོར་མ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་
 བྱེད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་རྣམས་ལྟར་པར་ཅན་ལས་ཐ་དད་པས་ན་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་སྒྲོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱེད་པར་ཅན་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་གང་ཞིག་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ་དེས་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འོ་ན་བྱེད་
 པར་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམས་པ་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་
 པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམས་པ་དེ་བྱེད་པར་ཅན་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་འདུམ་པ་བྱས་པའོ་ཞེས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་བྱེད་པར་གཅིག་ལ་
 ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྒྱུད་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དེས་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བྱེད་པར་
 གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་བར་ཐལ། བྱེད་པར་ཅན་བྱས་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཞིག །བྱེད་པར་ཅན་དེ་ནི་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་ལ་
 ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་གཞན་མིན་པར་འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱེད་པར་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པར་
 ཅན་དེ་བརྒྱུད་ན་ནི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུད་བར་ཐལ། བྱེད་པར་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་བརྒྱུད་ན་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པར་ཅན་བྱས་པ་
 བརྒྱུད་བ་ན་བྱེད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུད་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྒྲུ་
 བས་བྱེད་པར་གཞན་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲུལ་བ་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་སྲིད་པས་དེ་ལྟོག་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་པས་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་སྒྲ་སྟོ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་དེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྟོ་ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྱས་
 པ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་འང་ཚོས་ཅན། ཕྱི་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་
 བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་

འཇུག་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་བྱས་པར་ངེས་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་ངེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་ཡིན་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བུམ་
པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་བུམ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་
ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གོང་དུ་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་ཅས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་བུམ་འཛོན་
མངོན་སུམ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་
རྣམས་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པར་སྤངས་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་བས་དོན་དམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པ་ལའང་ཐ་སྟོད་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་
ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ངེས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་གྱི་བསྟོག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་སྟོགས་ལ་བ་དང་གོམས་པ་ཆེ་
བ་དང་། དོན་དེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འགལ་རྒྱུན་ནི་ཆོས་
མཐུན་པ་དང་ཐག་རིང་བ་དང་སྟོ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོག་ལྟོག་པར་རྟགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱོད་པ་སྟོང་བ་ནི། རྒྱ་རྟོག་ལྟོག་པའམ་ཆོས་
ལ་འཇུག་པས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། བ་ལང་རྟ་ལས་ལོག་པ་དང་། བ་ལང་གི་རྟེན་གྱི་རྟ་མ་
ཡིན་པའི་ལྟོག་པ་དག་ཐ་དད་ན་ངེད་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་མེད་ན་དེ་
དག་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟོ་ཐ་དད་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བྱེ་བྲག་
པའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ལན་དུ་འཆད་ན་གསུམ་སྟེ། ལོག་ལྟོག་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་
འཇུག་ །དོན་གཞན་མེད་པས་སྤྱི་ཡི་སྟོན་མི་མཚུངས། །དོན་ལ་ལྟོས་ན་སྤར་གྱི་ཁྲེན་ཀ་འཇུག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ །དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། །
ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་ཀུན་ལའང་སྤར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱ་རྟོག་ལྟོག་པའམ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལའང་། ལོག་པ་དང་ལྟོག་པ་དེ་
དག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བ་ལང་འདི་གཞན་རྟ་ལས་ལྟོག་པ་ཞེས་དང་། བ་ལང་འདི་གཞན་རྟ་

ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ཐ་དད་པ་
 ཉིད་དག་ནི་ཚོས་ཕན། རོན་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདས་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་
 ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱག་པའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པར་འཐད། །བད་ཡི་བྱེ་བྲག་དགོས་
 བར་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་རོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་རྒྱག་པའི་སྐྱ་ཐ་
 དད་དུ་སྟོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཅེ་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བ་ལང་
 གཅིག་ལ་རྟ་ལས་ལོག་པའི་རོན་དེ། གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཚོས་ཕན་ལས་ཚོས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱག་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཕན། ཁྱོད་དེ་ཡིས་རོན་གཞན་
 མེད་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་རོན་ཐ་དད་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་སྤྱིད་དེ། བརྗོད་བྱ་
 གཅིག་བདས་ཐ་དད་པར་བྱས་པའི་ཤན་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་ལྟོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ན་བདས་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་ཐ་དད་
 དུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཕན་བ་ལང་གི་སྟེང་དུ་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཏེ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། མ་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་
 གཞན་ནི་སྟོང་བ་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྒྱང་པ་དེ་དང་། མི་སྟོང་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཚོས་ཕན།
 རིམ་པ་རྟར་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་འཇུག་པའི་གཞིའམ་
 རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་རྟོགས་པ་པོ་སྟེ་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་
 བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རོན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཕན་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཚོས་ཕན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་

ལ། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་དཀར་པོ་དང་། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་
 ཕན་བཅོད་པ་དང་། བ་ལང་འགྲོ་བ་དང་བ་ལང་གི་འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཕན་བཅོད་
 པ་ཀུན་ལ་རྩལ་ཏེ་ཆོས་ཕན་བཅོད་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་བཅོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཕན་
 ཁྱོད་ཀྱི་བཅོད་བྱ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་
 དོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་དང་མ་སྤངས་པར་བཅོད་པ་འདི་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་བས་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པར་འདོད་པས་བཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་ཕན་ནམ། བྱེད་ལྗན་གྱི་རྒྱུན་
 ཀྱི་མཐའ་ཕན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཕན་ནམ། བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་མེད་པ་
 གཞན་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཕན་
 བར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཅོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོན་གཅིག་
 ཉིད་བཅོད་ཚུལ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བཅོད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཕན། རིགས་
 དོན་གཞན་དེ་དང་ལྗན་པའི་བྱེད་བྲག་བཅོད་པར་འདོད་པ་བྱེད་བྲག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཅོད་པའི་སྒྲོན་
 མཚུངས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་ལྗོག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁབ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་
 ཏེ་སྒྱི་དང་། དེ་དང་ལྗན་པ་དག་རྩལ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྒྱི་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་བྲག་ལ་
 སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་ན། ཉེས་པ་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་
 ཕན། གསལ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྱི་དོན་གཞན་བཅོད་ནས་གསལ་བ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཕན། གསལ་བ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡང་བཏགས་པ་བར་ཐལ། སྒྱི་དོན་གཞན་བཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་བཅོད་
 པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྒྲོན་དེ་འཇུག་པར་བསྟན། །རང་ལ་སྒྲོན་དེ་མེད་པར་
 བསྟན། །གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་དག་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་དུག་པའི་ཚིག་དང་། མང་
པོའི་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེན། བྱེ་བྲག་པ་དང་བརྟེན་པ་གང་དག་
གི་ལྟར་ན། དུག་པ་དང་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བརྟེན་
ཀྱི་ལྟར་ཏེ་གཙོ་བོར་བརྟེན་འདོད་ལ་མི་རྟོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚེས་ཅན། དུག་པ་དང་།
ཚིག་དབྱེ་སྟེ། མང་ཚིག་དང་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཕན་
ཀྱི་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གྲུག་ཀ་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རེད་ལྟར་ན་དུག་པ་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་ཚེས་ཅན།
རོན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཐ་དད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲ་བ་པོ་སྟེ་བརྟེན་
བྱེད་པ་པོས་རི་ལྟ་བུར་རོན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་ཉིད་དུ་རེས་པར་བྱེད་པ་དེ། བརྟེན་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རོན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དེ་བརྟེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་གི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གཅིག་དང་
དུ་མས་བྱས་པར་འདོད་ན་བྱེད་མེད་གཅིག་དང་བྱེད་མ་གཅིག་ལ་ཚེས་ཅན། བཅུན་མོ་རྣམས་ཞེས་
དང་། བྱེད་མ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མང་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གོང་དུག་ཚེས་ཅན། ཁང་བཟང་གི་ཐོང་བ་ཞེས་པའི་གཅིག་
ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ཐ་དད་ལ་སྟེ། རམ་མཁའ་ཚེས་ཅན། རམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དུག་
པ་དང་། རམ་མཁའི་རོ་བོ་ནི་རམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཕན་ཀྱི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདི་ལ་
སྒྲ་དེ་དག་གི་རྒྱ་རོན་ལ་ཐ་དད་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྟེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དད་གཅིག་
ཏུ་སྟེད་ལ་རིགས་སྟེར་འདོགས། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་རོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་ །དེས་ན་སྟེ་འཛིན་
རྟོག་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན། །འབྲུལ་པ་དེ་ཡི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་འོ་ན་རི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་ལོག་པའི་རོ་བོ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྟེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་

པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དང་། མ་འབྲེལ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་ཞེས་གསུང་སྟེ། དེའི་དོན་ལ་ཁ་
 ཅིག་སྒྲི་ནི་གཉིས་ཉེ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲི་ལ་ཡོད་པའོ། འདྲ་བོ་ནི་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་
 མིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྒྲི་ཞེས་བརྗོད་དེ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟུང་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲ་བ་སྒྲི་མ་བཤད་ཟིན་ནས་ཕྱི་མ་
 འདྲིར་སྟོན་ཅེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲི་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་མཚུངས་སྒྲི་བཤད་
 བ་མ་ཡིན་གྱི་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷོག་པ་དུ་མ་སྒྲི་བའི་སྒྲི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་
 འདོད་པའི་སྒྲི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་
 བར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག སྒྲི་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལོག་ཅིང་རིགས་མི་
 མཐུན་དང་མ་འབྲེལ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
 རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་སྒྲི་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ་ཞེས་མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །
 ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་དག་རིགས་མི་མཐུན་
 ལས་ལོག་པའི་ཆ་རང་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིར་འདོགས་པའི་ལན་ཡང་གསུངས་ལ་ཞེས་
 འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲི་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲི་དེ་དོན་རང་མཚན་ལ་སྒྲིའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རང་མཚན་དུ་ལས་
 ལེན་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འདྲེས་ན་འདིའི་དོན་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྲི་བརྗོད་ཏེ་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་
 བོས་བཤད་པར་བྱའོ། རྟོག་གའི་གསང་ཆོག་ལ་དགའ་བ་རྣམས་མགྲིན་པ་བཀུག་སྟེ་ཉོན་ཅིག །
 ལོག་ལྷོག་དོན་གཞན་མེད་ན་ལོག་པ་རང་མཚན་རྣམས་ལ་སྒྲི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་
 རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་སྒྲི་རྗེས་གཅིག་མེད་ཅིང་ལོག་ལྷོག་དོན་གཞན་མེད་པས་སྒྲི་
 རྗེས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་སྒྲི་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 ལྟར་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས་ལྷོག་

ཞེས་པ་ལྷར་གཅིག་ཤོས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་པ་སྟེ་ལོག་
 པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་སྟེ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་སེལ་ངོར་སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་སྤྱི་
 སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་བཤད་ཟིན་ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། གཞན་སེལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པས། །
 གཅིག་ལ་འདྲ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་རུང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྷར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡང་། གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཏུ་མ་རྟོགས་པ། །རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་རྣམ་པར་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་སྤྱི་ལས་གཞན་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྤར་བའི་སྤྱི་
 འདི་ནས་འཆད་ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་གཏེར་དུ། བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། །བག་ཆགས་
 ལྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཅིས་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡང་། ཐ་དད་རྣམས་ལ་
 དགག་སྐྱབ་གྱི། །བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྤྱིའི་སྟེང་གི་
 སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་། སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་སྤྱི་དང་གཞན་སེལ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ནི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་དེར་
 སང་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཛིག་ཚུལ་དང་ནི་ཆ་གས་ཙམ་ཡང་མི་འགྲིག་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྤར་གྱི་དོགས་པའི་ལན་དུ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་
 འབྱེད་པའི་སྤྱི་བཤད་ཟིན་ནས་འདིར་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཤིང་གསལ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བརྒྱད་ནས་སྟེས་ཤིང་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤར་
 བའི་རྟོག་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤར་སྟེ། ཟློན་གང་གི་རང་གི་
 རོ་བོ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་རོ་བོ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་སྤྱི་བ་
 པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱན་རྫོང་པའི་སྟོ་དེས་ཤིང་གསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་
 ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་བ་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལྷོག་པའི་རོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ལྷ་བྱ་སྤར་བའི་བྱིར་། རྟོག་པ་ལ་སྤར་
 བའི་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཟློན་ལ་བྱེ་རོལ་ཤིང་གི་རོ་བོར་ཞེན་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 བ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། ཟློན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་ཤིང་

གསལ་རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་པ་
ཉིད་རྟོག་པ་རང་གི་ངོར་སྒྲིབ་དང་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཅིང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དགག་
སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པ་རང་གི་ངོར་འདི་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་ལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ནི་
རང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་ཇེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་དེའི་གནས་
ལུགས་འབྱེད་པའི་ཆོ་རྟོག་པའི་བཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྒྲིབ་ལ་དོན་དུ་
བརྟགས་པའི་ཆོ་རྟོག་པས་དངོས་པོར་མེད་ཞེས་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས།
འཆད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་གྱི། ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་པར་བྱུང་བར་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་
དང་། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། འཆད་ཆོ་རྣམ་པར་བྱེད་བས་མཁས་། ། འཇུག་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་
བས་ཐོབ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་པ་རང་ངོར་སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན། །དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་མཚན་
ཡིན། །སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་རུ་ཞེན་ལ་ལྟོས། །རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུབ་བས་འགྲུབ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོས་
རྟོག་གཤིགས་ཆོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་བའི་གཏམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤིང་གི་གསལ་བ་
རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྒྲིབ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་
མེད་དེ། ཁྱོད་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཇེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་སྒྲིབ་ཇེས་གཅིག་མེད་ཅིང་། ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་
དོན་གཞན་ནི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲིབ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་
ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ངོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་
ན་དོན་གཞན་ཤིང་ལ་ཇེས་སུ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་འབྲུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་
ཐ་དད་མིན་པ་དེ་དང་ཇེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཇེས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེས་ན་འོ། །
བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་། རྒྱ་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེན་ཤིང་ཅེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ལ་ལྟན་པའི་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་

དང་པོ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཚེས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་ས་ཐོན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བརྒྱད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་རྒྱ་རུ་གྲུབ། གཞོན་
བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞན་སྤྱི་དངོས་བཀག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་ན་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གཅིག་
བསྐྱེད་ཅེན། ཤིང་གསལ་འག་འཁྱིལ་ནི་ཚེས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་
ཤིང་རོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མེ་དང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ།
དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་དོན་གཉིས་ཏེ་དབང་གཉིས་གཅིག་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། སྤྱི་ཏེས་དང་།
པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོན་ཁ་ཅིག་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བའམ་སོ་སོ་
ཡིས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་ལུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་གཞན་ཞོ་དང་། ག་གོན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་ཏེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་རིམས་ནད་ཞི་བར་
བྱེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། སྤྲོན་གྱི་སྤྱིས་ཚེས་ཅན། རིམས་ནད་ཞི་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ།
སྤྲོན་གསལ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་སྤྱེ། གཞན་དུ་ན། སྤྲོན་གསལ་དེ་
དག་ཞིང་ས་བབ་རན་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་རིམས་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་སྤྲོན་སྤྱི་ཚེས་ཅན། འབྲས་ལུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡང་རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟན་པ་སྤྱི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིན་བྱེད་རྟོག་པའི་སྣང་བ་བཤད། དེ་ལ་ཐ་སྣང་
གཞན་ཡང་འཛིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་རྟོག་པས་གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པར་འཛིན་པས་སྤྱིར་འཛིན་ན་
གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བས་མཚུངས་པར་མི་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་
པའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པོ་ཞེན། དེའི་ལན་དུ་རྟོག་པ་
ལ་སྣང་བའི་གསལ་བ་མཚུངས་པར་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་དེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ཡིན་པས་འཇུག་

ཡུལ་ཐོབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཤིང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་
ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲུག་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཟུང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ་དོ་བའི་ཟུང་པར་ཟུང་ལ་
སྤང་བ་ཤིང་གི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་དེ་ཤིང་གི་དོན་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་།
འབྲས་བུའི་ཟུང་པར་ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་ཟུང་པར་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུང་ལ་
ཡུལ་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་ཟུང་པར་གསུམ་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་པ་དེ་སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པས་བྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་བ་རིགས་མཐུན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྤང་བས་
གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། རྟེན་སྤང་བའི་
རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པའི་ཡན་
ལག་སྤང་བ་ལྷར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྟད་གཞན་ཡང་འཛིན་པ་ལ་བདུན་ཏེ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་ཐ་སྟད་འཛིན། །
སྤྱི་བཞིན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་འཛིན། །བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མེད། །མེད་ཀྱང་བཞག་པའི་དགོས་
པ་བསྟན། །དོན་ལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། །སྤྱི་རྟོག་འཇུག་
ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྟད་འབྲུལ་པས་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་འཛིན། །འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་
རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྒྱ། །འབྲུལ་བར་འབྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཐོབ་པ་མིན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཤིང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤང་བའི་དོན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། ཟུང་ལ་འབྲུལ་དོར་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འདོགས་ཏེ། ཟུང་འདི་ལྷར་ཤིང་མ་
ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པའི་དོ་བོ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེས་ན་ཤིང་དུ་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་
སྤང་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། ཡང་ཟུང་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་གཞན་ལས་ཡང་
ལོག་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྟོག་པ་
སྤྱི་ཡིས་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་ལོར་བའི་དོན་ཅན་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་མཚན་ནམས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཤེས་བཟོད་དེ་ཀྱན་ཡང་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་དངོས་སུ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་རྟོག་པའི་རྟོག་ཡིན་
 ཏེ། བྱོད་གང་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དང་། བྱོད་ཡན་ཚུན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྟད་
 ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དཔེར་ན་སྤྱད་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་
 མི་སྐྱེ་བར་ཇི་སྟད་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱད་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་ཡང་གཞན་འཇུག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཐ་སྟད་ལས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེའི་འོད་ལ་ལོར་བྱུང་འཛིན་པས་ལོར་བྱུང་ཐོབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱད་ཀྱི་དོགས་པ་གསུམ་པ་རྟོག་པས་གསལ་བ་རང་མཚན་མཚུངས་པར་
 བཟུང་བ་ལ་སྤྱིར་འཛིན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ལ་
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྤྱད་བའི་ནམས་པ་དེ་ལ་ཤིང་གསལ་དུ་
 མའང་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་ཅན་དང་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ལ་
 བརྟེན་པ་ཅན་དུ་སྤྱད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཟོད་པ་སྐྱེ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ཤིང་ཞེས་རིགས་
 གཅིག་ཉིད་དུ་ཐ་སྟད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱད་བའི་ཤ་བ་གཅིག་ཀྱང་།
 ལྷོག་ཆོས་སྐྱ་ཆོགས་པར་ཤེས་ཏེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་སྤྱད་བས་སོ། །ཤ་བ་གཅིག་ལ་རྟོག་པས་ལྷོག་ཆོས་དུ་མ་
 བྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤ་བས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་དེ་ཤ་བའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་
 བརྟེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པས། རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་
 རྟོགས་པར་བྱེ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་སྤྱད་མ་ལལ་ཆེད། སྤྱིའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཞེས་ས་བཅད་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་སྤྱིའི་ཐ་སྟད་རྟོག་པའི་སྤྱད་
 བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་ཡང་རྟོག་པའི་སྤྱད་བ་ལ་འཇུག་ཞེས་མཐུན་
 དཔེར་བྱང་བའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད་འཇུག་ཚུལ་སྤྱད་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་

འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཤམ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ལ་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཕན་གྱི་ཐ་
སྟོན་རྣམས་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་བར་འདིར་སྦྱིའི་ཐ་སྟོན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཕན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོད་འདི་དང་། སྒར་
བཤད་པའི་གཞི་མཐུན་ཉིད་འདི་ནི་ཆོས་ཕན། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་མི་སྲིད་དེ། དོན་ལ་ཡོད་པ་
མིན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཇི་ཉལ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་
མ་དག་སྐྱོད་འདི་ཞེས་པ་སྦྱི་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ཡིས་ཇི་ཉལ་གྱུན་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྦྱི་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ཅིན་ནས་གཞི་མཐུན་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཕན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོད་འདི་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་གསུངས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་
པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་བཞག་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེན་དོན་གཅིག་ལ་ཆོས་
དང་ཆོས་ཕན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐ་དད་ཅི་འདྲ་བ་གཞི་མཐུན་དང་། ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་
འདྲ་བ་སྦྱིའི་རྣམ་བཞག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་བཏགས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ཉལ་གསལ་པ་དེ་
ལ། གསལ་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་གྱུན་
བཞག་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཕན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་དོན་རང་མཚན་
གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་
ཏུ་འབྲུལ་ནས་དགག་སྐྱབས་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །

ལྔ་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རང་མཚན་རྣམས་ནི་ཆོས་ཕན། བྱོད་དེ་ལ་དུ་མ་ལ་ངོ་བོ་
གཅིག་པ་དང་། གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྟོན་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་སྟེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དུ་མ་རང་གི་
ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་མེད། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་སྦྱོའོ། །འདི་ནི་བྱོད་
པར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོན་འདི་ནི་ཆོས་ཕན། རྟོག་པའི་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་
ལ་འཇུག་གི་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་གཅིག་ལ་དུ་མར་
འབྱེད་པའི་སྐྱོ་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ་རང་མཚན་ལ་དེ་ཉལ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་ལ་སྒྲུང་

བ་བརྟུན་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཐ་དད་པ་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན།
འབྲུལ་ངོར་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ། འབྲུལ་ངོར་ལོག་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
མ་ལས་ཐོག་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བས་སོ། །

དུག་པ་ནི། འོན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ནི་གཞན་སེལ་བའི་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་འཛིན་ཏེ། ཞེས་སྟེ་དང་འབྲེས་པའི་རང་མཚན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བརྟུབ་བྱའོ། །འདི་ནི་བརྟུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་
ལ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་
མཚན་མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གྲུང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱུང་པར་སྟེ་
དང་འབྲེས་པ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟེ་དང་འབྲེས་པ་རྗེས་
དཔག་གི་གཟུང་བྱར་སྟོན་ཞེས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱུང་པར་གཞན་
སེལ་གྱི་སྟེ་དང་འབྲེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
སྟེ་འཛིན་པ་དང་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སོགས་པ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཅིར་ཡང་རྟོག་པས་དངོས་
སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་བྱུང་པར་མང་པོ་རྣམས་དེ་གཅིག་ལུ་ལ་ནི་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀུན་ལས་
ལོག་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟེ་ཉིད་དུ་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་ནས་འདིའི་བར་ནི་བསྟེ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་བརྟ་
ཡུལ་དགག། རང་སྟེ་འདོད་པའི་བརྟ་ཡུལ་བརྟུབ། །དེ་ལ་གཞན་སྟེ་འདོད་པ་སྟོང་། །དགག་
སྟུབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་བརྟ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག། སྟེ་དངོས་བརྟ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག། སྟེ་
ལྟན་བརྟ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། སྒྲ་ཡོད་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ། བརྟ་སྟོང་པ་

རྣམས་ན་མེ། རང་མཚན་སྤེལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ལུས་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ན་ཅུ་སྟོར་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་མཚན་ཆོས་ཅན།
རྗོད་བྱེད་སྤེལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྲེལ་རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བརྟེན་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོག་གས་
ནི་རང་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྦྱར་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་བརྟེན་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་སྤྲེལ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་སྤྲེལ་བརྟེན་དེ་ནི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ལུས་སུ་དོན་གོ་
པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བྱེད་བྲག་པ་དང་། བྲངས་ཅན་པ་ན་མེ། རིམ་པ་ལྟར། གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་
དད་པ་དང་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ལས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྗོད་དངོས་ཡུལ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ལུས་སུ་འདྲ་ཡོད་པས་རི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། རིགས་རྒྱུང་
བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བ་ལང་ཞེས་
པའི་བརྗོད་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་
སྤྲེལ་བརྟེན་བྱེད་པར་རྩོམ་པ་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་བ་ལང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིས་སུ་དེ་བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་པར་
ལུས་པ་དེ་ཤེས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་
ནས་དོན་རྣམས་ལ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་བརྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་བརྟེན་བྱེད་པས་རི་སྒྲིབ་
བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྤྲེལ་ རིགས་ལྟན་གསལ་རྒྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས། སྤྱི་གཞན་བརྟགས་
པ་དགོས་པ་མེད། སྤྱི་གཞན་མེད་ཀྱང་རོ་ཤེས་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟེན་ཡང་ནི་དངོས་སུ་སྤྲེལ་བར་མ་ཆོད་པར་གསལ་བ་ཉིད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྦྱར་བར་མི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས་གལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་སྦྱར་མི་ལུས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
རིགས་ལྟན་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་སྦྱར་མི་ལུས་པར་ཐལ། མཐའ་ཡས་པ་

འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གྱིས་གསལ་བ་ཉུང་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞོལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དོན་རྣམས་དོན་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་དོན་དུ་འབྱུང་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་སྐྱུ་ཅིས་
མ་བྱས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རིགས་དེ་དང་ལྷན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྤྱོད་གས་སྤྱང་གིས་དེ་ལྷན་རང་
དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བཀོད་པ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེད་ཀྱི་རིགས་ལྷན་
དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་ལྷན་གཉིས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་མེད་
པར་འོག་ནས་འཆད་ལ། ཉེས་པ་འདི་འགྱུར་ཡང་སྒྲ་སྟེ་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱུ་སྒྲོ་
གཅིག་འཇུག་པ་ལ་རིགས་གཞན་དངོས་པོ་བ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་
མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱུ་སྒྲོ་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་པ་ལང་
ཞེས་པའི་སྐྱུ་དེས་དེ་མིན་རྣམ་པར་མི་གཅོད་དམ་གཅོད།

དང་པོ་ལྟར་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུར་བ་དོན་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་དོན་དེ་མི་གཅོད་ན་ནི་སྟེ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། འཆད་པ་པོས་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འདོད་
པའི་དོན་ལ་ཉན་པ་པོ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བསམས་ནས་སྐྱུ་བརྗོད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
ཀྱང་ནི་དེ་མིན་སྒྲོང་བར་མ་ཟད་དེར་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་འམ། འགྲེལ་བཤད་ལས་
ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱུ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་པ་མིན་ཏེ་ཡོད་པས་
སྐྱུ་དགོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་འཇུག་ཡུལ་རིགས་དོན་གཞན་
ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འདོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འདོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་བྱོད་ལ་བར་དེར་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད། རོ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དགག། རོ་
ཤེས་རྒྱ་ལ་རྩྱེད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེ་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཅིག་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་དང་

ཀྱང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བ་འཐད་དེ། བྱ་བ་ཚུ་སྒྲོར་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་དོན་རྒྱ་བུ་
ལྟ་བུ་རྣམས་སྤར་མཐོང་ནས་བྱིས་གསེར་བུ་སོགས་གཞན་མཐོང་ཡང་ཚུ་སྒྲོར་བ་དང་བུ་ལ་འཛིན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་དེ་དག་མི་བྱེད་པ་དང་བུ་ལ་བའི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ནི་སྒྲུ་སྟེ་ནང་གི་བརྗོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་སྤྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱར་ནས་
གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞུགས། སྤྱི་རྒྱང་ངོ་ཤེས་སྒོ་ཡི་རྒྱར་མི་འཐད། །སྤྱི་ཡིས་གྲོགས་བྱས་གསལ་
བ་རྒྱར་མི་འཐད། །སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་དུ་མ་རྒྱར་མི་འཐད། །གང་རུང་ལ་ལྟོས་སྤྱི་ཡང་རྒྱར་མི་འཐད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་སྤྱི་ལས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ན་འདྲ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་སྤྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཏག་ཏུ་སྤྱི་དེ་
ཙམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནམ་ཡང་ནི་
སྤྱི་དེ་ལྟར་གསལ་བ་གཉིས་འབྲེལ་པར་མ་བཟུང་བར་ཐལ། གསལ་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ན་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་གསལ་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་རི་ལྟར་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཏེ་མི་འདོགས་
པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པའི་འབྲེལ་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསལ་
བ་ཁས་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གྲོགས་བྱས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་
འཛིན་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་གསལ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་
ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་སྟེ་
སེལ་བ་ཐལ། ཐ་དད་མ་བསལ་ན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་
རྣམས་ལ་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་མི་འདོད་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་སྤྱི་
འཛིན་སྤྱི་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་བུལ་བའི་དུ་མས་སྤྱི་སྒོ་མི་བསྐྱེད་གྱི་གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྐྱེད་ཅེན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལུས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་སྒོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡིས་གསལ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་དང་པོ་མ་ངེས་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལས་མིག་ཤེས་སྟེ་བས་སྟོ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྟེ་བའི་ལུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཚོགས་པ་ལའང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་འགྱུར་སྟེ། ཁྱོད་རྣམས་རེ་རེས་ཀྱང་རང་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུང་བ་དང་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་སྤྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་སྤྱི་སྒོ་བསྐྱེད་མི་སྤྱི་དཔེ་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་དེས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་གསལ་བ་སྤྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གསལ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་སྒོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་པར་ཐལ། གསལ་བས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་སྒོ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་སྟེ་བར་མི་འདོད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་སྒོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡི་གསལ་བ་རྣམས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་དེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཐ་དད་པ་སྒོམ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲ་
 གཟུང་བྱར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་མཚུངས་པར་འཛིན་ན་ནི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཡོད་དེ།
 སྤྱི་དང་གསལ་བ་དུ་མ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པའི་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་ཅིང་
 མཚུངས་འཛིན་གྱི་རྒྱ་སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མཚུངས་
 འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་
 འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་གྱིས་དེ་པར་འདྲ་བ་དེ་ཁོ་ནས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་མས་
 འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གསེར་བུམ་སོགས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དབང་སྒོ་དེ་ཡང་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བུམ་འཛིན་གྱི་མིག་སྒོ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་
 སེལ་ངོར་རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་རྒྱར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་རིགས་ཐ་
 མི་དད་དེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱི་རིགས་གཅིག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ཡིས་སོ། །
 འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མིན་ནམ་ཞེན། གསལ་བ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་གཅིག་པ་དེ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་དང་བུམ་བར་སྤྱང་བའི་སེལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་
 དངོས་པོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན་
 མཐོང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་རོན་ལ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །
 གཉིས་པ་རང་སྤེའི་འདོད་པའི་བད་ཡུལ་བསྐྱུབ་པ་ནི་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་དངོས་དང་། སྤྱི་ལྟན་
 བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་པས་ན་གྲིང་ཞེས་པའི་བད་ནི་ཆོས་ཅན། གྲིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པའི་
 རོན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གྲིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་གྲིང་དུ་ཞེན་པ་དེ་རིག་པའི་
 འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤས་ལོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་འོངས་པ་རྣམས་པར་
 རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་པ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བར་གྱུར་
 པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་སྤྱིའི་ཤེས་པ་ལ་
 སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་མི་ཐ་སྟོད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། ཞེས་སོ། །གྲིང་ཞེས་པའི་
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་གྲིང་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲིང་རང་མཚན་

ལ་བད་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བར་གིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་བད་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་གིང་འཛིན་རྟོག་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་འང་ཆོས་ཅན། གིང་རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་སུ་གིང་གི་དོན་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། གིང་གི་དོན་དེ་མི་བྱེད་པའི་གིང་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གིང་གི་དངོས་པོ་གིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་གསུམ་པོ་གང་ཞེན་གིང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ཏེ། གིང་གི་དོན་དེ་བྱེད་པ་མིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་གིང་གི་དོན་དེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྦྱང་བ་ཅན་དང་། གིང་གི་དངོས་པོ་གིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱིས་བོན་ཏེ་རྒྱ་ཅན་དང་། རང་ལ་སྦྱང་བ་གིང་གི་དོན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གིང་གི་དོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་གིང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་སྟེའི་རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྦྱང་། བཅད་བྱ་མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྦྱང་། རྟོག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་སྦྱང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཐལ་བ་བརྟེན། དེ་ཉིད་མགོ་མཚུངས་རིགས་པས་དགག། དངོས་པོའི་ལན་གྱིས་ངེས་པ་བསྟེན། སྒྲ་ཀུན་ངེས་བཟུང་ཅན་དུ་གྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་གིང་དང་གིང་མིན་གང་ཡང་བསྒྲུབ་པས་མི་འཛིན་པར་སེལ་བ་ཁོ་ནས་འཛིན་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཀྱིས་གིང་དང་གིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་སྟེ་པན་ཚུན་གཅིག་འཛིན་པ་ལ་ངེས་པར་གཞན་དེ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། བྱད་ཀྱིས་གིང་མ་ཡིན་ལས་རྟོག་པ་སྟེ་གིང་མ་ཡིན་བསལ་བ་ཡིས་གིང་གི་དོན་འཛིན་དགོས་གིང་། གིང་མིན་ཡང་གིང་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། བྱད་པ་ཡོད་དེ། གིང་དང་གིང་མིན་མ་བཟུང་བར་དེ་དག་སེལ་མི་རུས་པས་སོ། །འདོད་ན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གིང་དང་གིང་མིན་གཅིག་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་གིང་དང་གིང་མིན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་

ཐལ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་མིན་བསལ་
བའི་སེལ་བ་ལ་སྐྱབ་བདར་བཏགས་པ་མི་སྲིད་ཀྱི་སྒྱུ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་བད་བྱ་བ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གཞན་རྒྱུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེལ་བས་བད་སྐྱབ་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་འགོད་པ་
དེ་དག་གི་ནི་ལྟར་ན་ཡང་ཤིང་གི་བདར་འདོགས་པ་ལ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་འོན་ཏེ་མིན།
གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན་ཤིང་བད་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་བདའི་དུས་ན་
ཤིང་མིན་རི་ལྟར་གཤེས་ཏེ་མི་གཤེས་པར་ཐལ། ཤིང་གི་བདའི་དུས་ན་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་སྟེ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ནི་ད་གཞོད་ཤིང་དེ་གཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་གི་བད་དོན་
དུ་གཉེར་ཤིང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འོ། །འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་བད་ལས་ཤིང་མིན་དེ་དག་
བརྗོད་བྱར་མི་སེལ་བར་ཐལ། ཤིང་གི་བདའི་དུས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་མི་གཤེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་
ཁས། འདོད་ན། ཤིང་མིན་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྐྱེ་ལས་ཕྱིས་ཤིང་ལ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
འཇུག་པ་རྣམས་ཁྱོད་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་
དེས་ཁྱོད་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་བ་སོགས་ཤིང་གི་བདའི་ཡུལ་དུ་མ་
བསལ་བས་བད་ལས་དེ་སྤངས་ནས་མི་འཇུག་པ་བཞིན་འོ། །གལ་ཏེ་བད་བྱེད་པ་ན་སྤར་གཞན་
ཤིང་མིན་བཀག་ནས་མི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་མདུན་ན་གནས་པའི་གྲ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལ་ཡོད་པའི་སྒྱུ་དོན་གཞན་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྒྱུ་ལ་བད་བྱེད་པ་དེས་
གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བད་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་སྟེ་
འཇུག་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྒྱུ་དེའམ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཕན་
ཚུན་བརྟེན་པའམ་ཤིང་མིན་ལ་འཇུག་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན་དེ་ལའང་
ཡལ་འདབ་ཅན་འདིའང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དམ་འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་
ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བད་སྒྱུར་དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཆོ་ཤིང་གི་སྐྱེ་ལས་ཤིང་མིན་
སྤངས་ནས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བད་དུས་ན་ཤིང་བདས་ཤིང་མིན་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤིང་མིན་བསལ་ནས་ཤིང་བད་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཤིང་མིན་མི་སེལ་

བར་ཐལ། ཤིང་མིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་མེད་སོ་
སོར་མཐོང་བས་བདེ་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བད་སྒྱུར་བས་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་ཤིང་མིན་ལ་
འབྲུག་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ་སྤྱི་ལ་བད་བྱས་པས་བསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བད་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བས་སོ། །སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་དེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་
ཅིང་བད་དུས་གྱི་དོན་འགགས་པས་ཐ་སྙད་དུས་གྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་དེད་
ལྟར་ན་ཡང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཚོས་ཅན། བྱིད་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤིང་དང་ཤིང་
མིན་གྱི་གསལ་བ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་འདོན་
ཤ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འདོན་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་བད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ཤིང་བདེའི་སྤྱོད་ལ་
དུ་ཡང་སྤྱེ་སྤྱེ་ཤ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པས་ཏེ་སྤྱང་བའི་
དངོས་པོ་རྣམ་པ་དེ་སྒོ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སྤྱང་བ་དང་། སྒོ་དེའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པ་ཤིང་མིན་གྱི་དོ་བོ་དང་བལ་བ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་
འདྲ་བར་ཡང་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པས་བདག་ཉིད་གྱི་ཤ་བ་སོགས་རྣམས་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་ལ་
སྤྱང་བའི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བད་སྒྱུར་སྒྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྒྲིན་དེ་ལས་ཐ་སྙད་
གྱི་དུས་སུ་འདྲ་སྒོ་ལ་སྤྱང་བའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྤྱང་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
དུས་གྱི་སྒོ་དེ་ཡང་སྤྱང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྱུལ་པས་སྤྱང་དང་ཕྱིས་གྱི་དོན་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་
བུར་རྟོགས་པས་སྤྱི་མེད་ཅིང་བད་དུས་གྱི་དོན་འགགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་དོན་མི་ཤེས་པར་
ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲིན་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཐེ་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་འབལ་ཞིག་

ལས་རྣམས་པར་བསྟོག་ནས་ངེས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་
བྱེད་དེ། ཉན་པ་པོ་དེ་འདྲོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཅད་བྱ་མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་སེལ་བས་
འཇུག་ནའང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་སེལ་བས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ཅིང་མ་བྱས་ན་དེ་སེལ་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཆོག་གཞན་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐ་སྟངས་དུ་ནི་འཛོག་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་པར་
གཙོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་བརྗོད་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བའི་དག་གང་ཞིག །ཉན་པ་པོ་ནི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་
ཡུལ་གཙོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཙོད་ན་དོན་བརྗོད་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེས་
ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྷོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་སྤང་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷོག་པ་བརྗོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཚུལ། །དེ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། །ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དེས་ན་ལྷོག་
པ་དངོས་པོར་མེད། །སྒྲ་རྟགས་ཕྱི་མ་དོན་མེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །བྱེད་འདྲོད་པའི་ལྷོག་པ་དེ་
དངོས་པོར་གྲུབ་ན་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྱོན་མཚུངས་ལ་དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་བརྗོད་པ་
ལ་དགོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་བྱུང་པར་ག་
པ་སོགས་མཚུངས་པར་སྤང་བའི་སྒྱིའི་རྒྱ་མཆན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཤིང་དུ་ཞེན་
པ་དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འགོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཉེར་སྐྱེས་བྱ་ཤིང་གང་
ཞིག་ཤིང་མ་ཡིན་གང་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམས་བསྟོག་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་འཛོམ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཤིང་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་
ཤིང་གི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ནི་ཆེད་མ་མདོར་
རབ་ཏུ་བཤད་དེ། ཆོད་མ་མདོར་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། སྐྱས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྷོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་
དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱས་ནི་སྐྱ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་བྱེད་

པ་བརྗོད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས། ཤིང་གི་དངོས་པོའི་ཆ་
ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྟོགས་སོ། །རྣམ་པ་ལ་ཤིང་གི་དངོས་པོའི་ཆར་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་ཅི་
ན། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས་འཛིན་ཅིས་པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཤིང་ཞེས་
པའི་སྐྱས་གཞན་སེལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་ཅིས་པ་
སྟེ། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་རྣམས། ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་གཞུང་
གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་
ལའང་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་
པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི་ལྷོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན། སྤྱི་ལྟན་སྤྱིའི་
ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་ལྷོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཡང་ཤིང་སོགས་གྱི་སྐྱ་རྣམས་ལས་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་
གྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ་ཞེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྱི་དོན་
གཞན་འགའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྐྱ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སྤྱི་དོན་གཞན་འགའ་
ཡང་ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི།
ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ལ་ཤིང་མིན་སེལ་བ་དང་། ཤིང་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
འགྱུར་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་ཤིང་མིན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་སྐྱབ་པ་དང་ཤིང་མིན་སེལ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་དེ། ཤིང་སྐྱབ་
པ་ཉིད་ཤིང་མིན་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་པམ་ཚུན་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་སྤྱིའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་ལྷོག་པ་འདི་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། ལྷོག་པ་འདི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
པོར་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དེ་ག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་

ནམ་ག་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། པ་ལ་ག་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་
ལས་ལྷོག་པ་དེ་ག་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ག་པ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ག་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ག་པ་དང་པ་ལ་ག་འདི་ཤིང་མིན་འདི་ལས་ཐ་དད་ཅིས་
ནི་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་ན་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་ཤིང་
མི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་
འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཤམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་སོགས་
ཀྱང་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་རྟོག་དོར་འདྲེས་པར་སྒྲ་བའི་དོན་རྟག་པ་གཅིག་གཅོད་པ་ན་ཤིང་མི་རྟག་ཅིས་པའི་སྒྲས་དེ་
ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་གཅིག་པུ་ཡིས་དེ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་གྱི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་དེ་
གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བཅད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་
གྱི་བརྗོད་བྱ་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རང་མཚན་སྒྲ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྗོད་ན། རང་མཚན་
གང་གིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་མཚན་དེའི་ཚེས་མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི།
རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟུས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། དེས་ན་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཤིང་མི་རྟག་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། འབྲས་བུ་འཕ་
དགོས་པ་དུ་མ་ཅན་དང་རྟེན་ཚེས་ཅན་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་སྟེང་གི་སེལ་བའི་ཆ་དུ་
མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཤས། སྒྲ་བའི་རྣམ་པ་ཡང་གསལ་པ་ལས་ཐ་མི་དད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསལ་པ་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་དེ་བརྗོད་པ་ན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ལུས་པར་
རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་གསལ་པ་དེ་ལས་ཐ་
མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་པ་དང་འདྲ་བར་རང་རིག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ནི་ཕྱི་
རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་

པར་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུང་བས་ན་སྐྱུ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲི་ནས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་
དུ་ཡང་། དོན་ལ་ནམ་པར་ཉོག་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་ཉིད་ལ་ཉོག་མི་འདོད། །ཅིས་གསུངས་སོ་
ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་འགྲུར་བའི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ནི། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་གཞན་སེལ་ལ་
འཇུག་ན་ཡུལ་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་གཞི་མཐུན་
མེད་ཀྱང་སེལ་ངོར་གཞི་མཐུན་འཐད་དེ། གང་གི་ཆོ་སྒོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་སྒྲོ་མིན་ནམ་པར་གཅོད་
པའི་ལྷོག་པ་གཅིག་མེ་ཏོག་གཅིག་ལ་སྒྲོན་པ་ན་གཞན་ཡུལ་འདི་ལྷོག་པ་མི་སྤོང་ཞིང་མི་སྐྱབ་པར་
གནས། ཡུལ་ལ་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཆོ་སྒོན་པོ་དང་ཡུལ་ལ་དེས་ནི་མེ་
ཏོག་དེར་བྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་སུའང་སྤང་བ་དེའི་ཆོ་དུ་ལྟ་བུའི་ཉོག་སྤྱིའི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོན་པོ་
དང་ཡུལ་ལ་འདི་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ནི། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལུས་མིན་
ནམ་པར་གཅོད་པ་སྐྱས་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཁྱོད་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་རེག་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་
འགྲུར་བ་སྤྱིད་དེ། ལུས་མིན་ནམ་པར་གཅོད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ནི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་ཁྱོད་གྱི་དངོས་པོའི་
ཆོས་དེ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན་ཆད་མའི་སྒྲོ་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་ལས་སྤང་བ་
མིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གང་དང་གང་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པས་
ངེས་པ་སྟེ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱན་པ་ནི་གཞན་སེལ་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་
པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ནམས་དང་ནི་ཉོག་པའི་སྒྲོ་
ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱན་ཏེ། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་། སྤྱི་
དངོས་པོ་བ་ལ་ཁྱོད་དེ་དག་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་ཡུལ་སེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་
འཇུག་ན་གཞི་མཐུན་དང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྤྱི་གཞན་ལ་འཇུག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་སྟེ།
དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དབྱེད། སྤྱི་གཅིག་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤྲོད་པ་དང་བཞིར་བྱས་
ནས་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་
གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་མིན། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་བྱིས། །
ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟོག་པ་སྤྲངས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། ཞེས་
འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མའི་མཇུག་ཡིན་
ཀྱི་འོག་མའི་མགོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་བྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
རྒྱབས་སུ་སྤྱི་གསལ་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་གཞན་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་གཞན་ལ་གཞི་
མཐུན་མི་སྟེ། བཞི་པ་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས།

ཁ་ཅིག་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟན་བཟགས་སྟོན། ཅིས་པ་མན་ཆད་ལ་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་
བར་བཤད་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། མེད་པའི་ཡུལ་
ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། འདིར་ཡང་སྤྱི་དང་སེལ་བའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ།
སྒྲ་ལས་བརྗོད་བྱ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཀྱི་བྱེད་པར། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་རུང་མི་རུང་གི་བྱེད་པར།
སྤྱིའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ནི་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན། །
ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་མིན། ཅིས་སོགས་དང་། གསུམ་
པ་ནི། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་བྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དེ་བྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀའི་མཇུག་
སྟེད་ཡིན་གྱི་སྤྱིའི་འཇུག་ཚུལ་ཁོ་ན་སྟོན་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་
བྱིས། ཞེས་སོགས་སྤྱི་གསལ་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་བཅད་ནས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྟེ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གི་
འཇུག་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་བྱིས། ཞེས་པ་མན་ཆད་གཞུང་གི་མའི་རྒྱབས་སུ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་བསྟན་

པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚོག་རྒྱུ་དང་པོ་དྲུག་པོས་སྒྱི་དངོས་
མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་ཚུད་སྒྲིབ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དངོས་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྱི་དངོས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་སེལ་བའི་སྒྱི་ལ་
མཚུངས་པ་སྒྲིབ་། སྒྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་གཅིག་འཐད། སྒྱི་དངོས་སྒྲ་བའི་ཚུད་པ་སྒྲིབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱེད་མིན། ཁྲོ་ལ་སྒྲིབ་མིན་ཅིས་དང་། དངོས་ལ་དེ་
དག་མི་སྲིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་བརྗོད་བྱེད་སྒྲིབ་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྱི་གསལ་ཇུས་གཅིག་དང་གཞན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
སྒྱི་དང་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་འམ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཁྲོ་ལ་གང་ལས་སྒྲིབ་སྟེ་མི་སྒྲིབ་བར་ཐལ།
དངོས་པོའི་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པར་ཁས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
པས་སོ། །ཡང་དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། བག་སྒྲིབ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་མི་འགོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།
བ་ལང་གི་སྒྱི་དང་རྗེས་གཅིག་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དཀར་
ཟལ་གཅིག་ནི་བག་སྒྲིབ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་གི་དོན་གཅིག་སྒྱིད་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱེ་
བྱག་པ་ན་མེ། སྒྱི་གསལ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་དང་སྒྲིབ་པོ་ཆོས་ཅན་
གཅིག་ལ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའི་ཐ་སྟངས་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྲོད་སྒྲིབ་
པོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཉིས་པ་དེ་ཁྲོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་གེ་ན། གསལ་བ་ཀུན་
ལ་ཆོས་ཅན། སྒྱི་མེད་པ་དང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉིས་པ་དེ་དག་མེད་
དེ། སེལ་དོར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྟོག་པ་དེ་ཁྲོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་པས་སྒྲ་གཅིག་འཇུག། སྒྱི་དངོས་དབང་གིས་
འཇུག་པ་དགག། འབྲས་བུ་གཅིག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ། སྒྲ་གཅིག་འཇུག་ཚུལ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཅིང་སེལ་བའི་སྒྱི་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་ན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་བཞེས་སོགས་ཡོངས་སུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་མེད་པའི་བ་ཡང་ཐ་དད་འབྲས་ལུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ་བརྟེན་མི་ཀླན་
པོས་བ་ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བརྟེན་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་
ཡིན་ཏེ། བ་ཡང་དེའི་འབྲས་ལུ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལྷོག་པར་མཚུངས་པ་ཡིས་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་ནི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དུ་མ་ལ་སྐྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བརྟེན་མི་བྱེད་པར་སྐྱ་གཅིག་གིས་
བརྟེན་བྱས་ཞེན། བ་ཡང་གི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་བརྟེན་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ནི་དཀའ་བ་དང་། མི་རྣམས་པ་དང་།
རྣམས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བ་ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ།
གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པས་སྤྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ཡང་ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བ་ཡང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བ་གསལ་རྣམས་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཅེན། བ་ཡང་ཁ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་འབྲས་ལུ་གཅིག་པར་བརྟེན་དུ་རུང་སྟེ། བ་ཡང་དེའི་འབྲས་
ལུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བ་གསལ་ཀུན་ཆོས་
ཅན། བ་ཡང་ཞེས་པའི་རིགས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་ཡི་འཇུག་མི་འཇུག་ཐ་དད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། བ་ཡང་
གི་འབྲས་ལུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་
གསལ་གྱི་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོད་འདོད་ན་ཡང་བ་ཡང་དེའི་འབྲས་ལུ་མེད་པ་ལས་ཐ་
དད་པའི་གཞན་སེལ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་སྤྱི་དངོས་
པོ་བ་མེད་ཀྱང་འབྲས་ལུ་རིགས་གཅིག་པས་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
མིག་དང་། ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
གཅིག་གི་འབྲས་ལུ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གང་ཞེན་མིག་སོགས་དེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལས་ནི་ཐ་དད་
མེད་དུ་ཟེན་ན་ཡང་མིག་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་

ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་གང་གི་ཚེ་ན་བྱད་པར་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཐུན་
མོང་གི་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དེའི་རྒྱར་སྒྱིར་སྟོན་དགོས་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་
བའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་རིགས་གཏེར་དུ། བ་དད་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི། །བྱ་བ་ཕྱོགས་ཅིག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་དངོས་སྒྲུབའི་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་སྒྲུབ་གཅིག་
འཇུག་པ་དགག། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པས་དུ་མ་ལ་སྒྲུབ་གཅིག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དངོས་
པོ་བ་གཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལའང་བ་ལང་ཞེས་པའི་མཉན་
པ་སྟེ་སྒྲུབ་གཅིག་འཇུག་གོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གནས་པ་ཡི་རྟགས་མ་གྲུབ། །མཉན་པ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་
པ་མེད། །ཐ་དད་མཚུངས་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །གནས་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་ལྟན་ཅིག་དགག། །བརྟགས་དོན་མཐའ་
གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་གནས་པ་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནམ། གསལ་བ་དུ་མས་སྤྱི་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་གནས་པ་ཡིན་བརྟགས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་
སོ་སོར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དགག། །གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བརྟགས་པའི་དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་རྟག་པའི་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁུབ་སྟེ། ལམར་གཞོང་གིས་རྒྱ་ཤུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལམར་གཞོང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཤུག་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། ལམར་གཞོང་གིས་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་ལམར་གཞོང་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམར་གཞོང་མེད་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ལ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཞིག །རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡུལ་མཆུངས་པས་ཉེར་ལེན་དེའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་བསྐྱེད་པ་ལམར་གཞོང་ལ་སོགས་པས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་སྤྱི་ལའང་མཆུངས་སོ་སྟུམ་ན། སྤྱི་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་ཡུལ་མཆུངས་པར་གནས་པ་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དེའང་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་གནས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དེ་མེད་ན་ཡང་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བས་བྱས་པའི་གནས་པ་རང་དང་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྣམས་པར་དཔྱོད་པས་བརྟགས་ན་གསལ་བས་གནས་པ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་ན་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གནས་པར་མ་བྱས་པར་ཐལ། སྤྱི་ལས་རྫས་གཞན་པའི་གནས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་མིན་ན་སྤྱི་གནས་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་མ་བྱས་པར་ཐལ། གསལ་བས་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དཔེ་མ་གྲུབ། །གྲུབ་ཀྱང་རིགས་དང་ལྡན་མི་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བརྟགས་པའི་གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་བྱས་ཡིན་དགོས་ཏེ། གསལ་བྱ་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་དོན་དུ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོར་ལྟོས་ནས་རང་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་དེ་ཡང་གསལ་བྱ་དེའི་

རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བྱ་བུམ་སོགས་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ལ་མ་
ལྟོས་པར་སྤྲོ་ནས་རང་འཛིན་གྱིས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་རང་འཛིན་
གྱིས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དེ་ལ་དངོས་སུ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་
ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དང་ལྷན་པའི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་
བས་པན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཛིན་གྱི་གྱིས་པ་བསྐྱེད་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། གསལ་བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་པ་བསྐྱེད་ལུས་སུ་
འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་སྤྱི་འཛིན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ཚོས་ཅན། མིག་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པ་བཞིན་
དུ་བྱོད་ལས་དབང་པོ་དེ་སྤྱི་འཛིན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། བྱོད་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་དུས་དག་ལ། དབང་པོས་སྤྱི་ཚོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་
རིགས་དང་ལྷན་པའམ་གནས་པར་འདོད་ན་སྒྲོན་མ་དང་ལ་སོགས་པ་དབང་ཡིད་ནི་ཚོས་ཅན། བ་
གྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པའམ་གནས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་དག་གིས་པ་ལ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གནས་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྤྱི་བློ་མེད་པར་
ཐལ། ཐལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་ནམ་གངས་ཅན་པ་
གང་དག་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྤྱི་མེད་གསལ་
བྱེད་གི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བ་སྤྱི་གནས་པའི་སྒྲོན་སྤྱི་ཡི་བློ་གྲོས་ཇི་ལྟར་
སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གཅིག་བ་གསལ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་བའི་བ་སྤྱི་ནི་གཞན་བྱོད་ལ་
མཐོང་བ་མི་བྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་
བ་སྤྱི་མ་ལ་དོན་དམ་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལས་གཞན་ཉིད་མིན་ན་སྟེ་

གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་སྤྱི་གསལ་བ་ལས་རྩལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ཚོས་
ཅན། དོན་གཞན་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མེད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མི་འགོ། གསལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྱི་
པ་དེ་ན་བྱེད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱེད་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་
གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཏུན་ཚིགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་དེ་རྟེན་གསལ་བ་
སྤྲོ་མ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་བྱུང་བ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་
གཅིག་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཀྱང་མ་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་དགག། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་
དགག་པའོ། ཁང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་གཞེག་ཟན་གྱིས་སྤྱི་གཅིག་གཡོ་བ་མེད་པ། ཆ་མེད་
པ། གསལ་བ་ཐམས་ཅན་ལ་བྱུང་བ་སྤྲོ་མ་བྱུང་བ་འདོད་ལ། དེའི་སྟོན་པ་ལ་ཐ་མས་རྟེན་མིན་ཕྱིར་
ཞེས་པ་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་སྤྲོ་མའི་སྤྱི་དེ་
ཕྱི་མ་ལ་རྩལ་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། ཉེ་ལྟར་ན་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ།
གཞན་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ལས་གཞན་དུ་
མི་གཡོ་ཞིང་། གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་གསལ་བ་གསར་དུ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་དེ་
གནས་ན་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྟན་ཡང་དེ་འདྲ་མི་སྤྱི་དེ་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་སྤྲོ་མ་ལས་མི་གཡོ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡུལ་གང་ན་གསལ་
བ་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྤྱི་དེ་འབྲེལ་པའང་མ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་དེ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ལ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཅིག་ངོ་
མཚར་ཆེ་སྟེ་རིགས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། རྟེན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་
ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་པས་གསལ་བ་གསར་སྤྱི་ལ་ཡང་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན།
གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་བར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
གསལ་བས་བྱེད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་གང་ཞིག། ཕྱོགས་ཀུན་ན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ་སྤྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ན་ཡོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དྲ་མི་མཐོང་སྟེ། སྤྱི་མཐོང་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་
བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྟོས་
ནས་གསལ་བྱེད་གསལ་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བ་བྱ་སྤྱི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁས་སྐྱབས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་
རྒྱུ་ལ་གོ་བསྟོན་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་བཟུང་ནས་གསལ་བ་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱབས་གིང་འདིར་ནི་
གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཉན་པ་འཇུག་པའི་བྱབ་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
འགོད། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དྲ་མ་ལ་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་ན་དེའི་རྒྱར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་མ་བྱབ་
སྟེ། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྐྱེས་བུ་དྲ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་དང་འདོན་པ་པོ་
ཞེས་སོགས་སྐྱ་གཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆོད་ལས་མཉན་པའི་རྒྱར་མི་འཐད། འཆོད་སྤྱི་མཉན་པའི་རྒྱར་
མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིས་བུ་དེ་ནམས་གྱིས་འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཅིག་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་སྤྱིས་བུ་སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་སོ་སོ་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་མཆོན་
མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ལས་ཀྱི་རང་མཆོན་དྲ་མ་ཡིན་ཡང་ལས་ཀྱི་
རིགས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་འདིའི་རིགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བུ་དྲ་མ་ལ་འཆོད་
པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་བུ་ལ་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་ལས་ཁོ་ན་
ལ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྤྱིས་བུ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་
ནམས་ལ་འཆོད་པ་ཞེས་མཉན་པ་གཅིག་གི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཆོད་ལས་
བཞོལ་དུས་ཀྱི་སྤྱིས་བུ་ཆོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཆོད་པའི་ལས་
ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལ་འབྲེལ།
ལས་ཀྱང་རྩིས་ལ་འབྲེལ་བས་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ནས་རྩིས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། རྩིས་སྤྱིས་

བྱ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་བཤོལ་དུས་ན་ཚོས་ཅན། ལས་
 གྱི་རིགས་ལས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ལས་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལས་གྱི་སྤྱི་ཚོས་
 ཅན། ལས་བཤོལ་དུས་ན་སྐྱེས་བྱ་ལ་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ལས་གྱི་སྐྱོ་ནས་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
 པ་མིན་པ་ནི། དེ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རིགས་ན་ཏྲ་
 ཡང་བསྐྱང་ལ་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཟེར་དང་།
 ཕྱིས་བྱེད་འགྱུར་གྱི་ལས་ད་ལྟ་སྐྱ་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་ཕྱིས་གྱི་ལས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟ་
 ཤེས་བརྗོད་དག་གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན་ཤེས་བརྗོད་དེ་དག་
 རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་ལས་གྱི་རྣམས་པ་དེ་འཛོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དུ་མ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་
 ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་སོ་སོའི་རྣམས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། དུ་མ་ལ་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྣམས་གཞན་དང་གཞན་ལ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་འཛོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པས་འཛོད་པ་པོ་དུ་མ་
 ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཛོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་ཚོས་ཅན།
 འཛོད་པའི་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཉིད་དུ་འཛོད་པ་པོའི་སྐྱ་སྟོ་འཇུག་པར་
 ཐལ། དེའི་དུས་ན་འཛོད་པ་པོའི་སྤྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་དོན་ལ་
 འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ནི་འདྲིའི་སྤྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདྲ་
 བ་ཅུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་སོ། །གཞུང་དེ་ལས་འདས་ནས་དང་པོ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ནི་
 རྣམས་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱི་དེ་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་ཡང་མི་
 གསལ་བས་དང་པོ་ནས་སྐྱ་སྟོ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དེ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 སྤྱི་སྤྱི་རུ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྣམས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ནས་གསལ་བ་
 བཞིན་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མི་གསལ་ཏེ་འཛོད་པའི་བྱ་བས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱི་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། རྩམ་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་བྱ་བ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྩམ་འདི་ནི་རྒྱུན་གྱིས་ལུལ་
 ཏུ་བྱུང་བར་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་རྩམ་ཚོས་ཅན། རྒྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་རྩམ་ཚོས་ཅན། ལས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིམ་ཏུ་གྲག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལས་ཡོད་
 དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐ་དད་མཚུངས་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི།
 འཚོད་པ་པོ་དུ་མ་དང་བུམ་སྒྲུམ་སོགས་སྒྲིམ་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་འཚོད་པ་
 པོའི་སྒྲིམ་སྒྲོ་འཇུག་མི་འཇུག་མི་རིགས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འཚོད་
 པ་པོའི་གཞན་སེལ་བའི་རིགས་ཉི་ལ་དང་མི་ཉི་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྲིམ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་
 འཚོད་པ་པོའི་སྒྲིམ་སྒྲོ་གཅིག་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་བུམ་སྒྲུམ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་སྒྲོ་དང་། ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིམ་དངོས་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེར་སྒྲིམ་པ་ཡི་
 འདོད་པ་བརྟེན། །དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སེར་སྒྲིམ་པ་ན་རེ་གལ་ཏེ་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་བ་སྤངས་པ་སྟེ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོའི་
 རྩམ་འགོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་ལྟུག་དེ་རྒྱ་ལུད་སོགས་གཞན་གྱི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལུད་སོགས་
 ལས་གིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་མའང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱེད་
 ཏོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་ཅན་ལུགས་ཉིད་རིགས་པས་དགག། །དེ་ཡིས་འཛེམ་མེད་
 པ་ཡང་ཞིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འཇུག་ཡུལ་མིན། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་
 བར་བསྟན། །འཇུག་རྒྱལ་སྒྲིམ་གཉིས་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དགག། །དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་
 པ་དགག། །རང་བཞིན་རྣམས་འགྱུར་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་དོན་མེད། །དུ་མས་བསྐྱེད་ན་སྤྱི་དོན་མེད། །
དུ་མས་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱད་པར་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིས་ཆུ་ལུང་སོགས་དུ་མ་
འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱེད་ན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆུ་ལུང་
སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་འདྲ་བྱེད་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཏྲག་ཏུ་
ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བྱས་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་
ལས་གཞན་དུ་མི་འགོ་བར་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཏེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་
ཅན། ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
གཙོ་བོ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་གི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འདོད་ན། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་རྣམས་ཆོགས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་
འབྱུང་ཁིང་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དོན་འབྲས་བུ་བྱེད་
པ་སྟེ་བྱེད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་དེ་ཡང་ཡན་ཆུན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་བཅད་འདིས་ནི་དངོས་པོ་དང་སྤྱིའི་གཞི་
མཐུན་དང་། དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་པ་གཉིས་
ཀ་བཀག་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལུང་ལྟ་བུ་སོགས་སྐྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་
དད་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེས་ན་
ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྱི་ལུང་ས་བོན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མཆུངས་ཀྱང་སྤྱི་ལུང་ས་བོན་སོགས་
འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལུང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་གཞན་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱི་ལུང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་

༡༩། དེ་ལྟ་བུ་འདི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཐལ་བ་འགོད་ཅིང་ཉེས་
སྤོང་དགག། སེལ་བའི་སྒྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་། །རང་མཚན་སྦྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྤང་། །དྲུ་མས་
བསྦྱེད་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད། །གཅིག་གིས་བསྦྱེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྱ་ཕྱིར་
འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་སྦྱེ་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྩས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་དད་གཏན་མེད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་
དད་དྲུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཆར་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཀྱང་རང་
བཞིན་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཅན། བྱད་པར་དེའི་རང་བཞིན་དྲུ་གཅིག་
པ་མིན་པར་ཐལ། བྱད་པར་གཅིག་འཛིག་པའི་ཆོ་ཁྱོད་མི་འཛིག་པར་གནས་ན་སྟེ་གནས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྱི་དང་བྱད་པར་དོན་ལ་ཐ་དད་དྲུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན། སྒྱི་དང་བྱད་པར་ཚོས་ཅན།
བྱད་པར་འདིའི་སྒྱི་འདི་ཞེས་སམ། སྒྱི་འདིའི་བྱད་པར་འདིའི་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་དོན་མཐུན་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་སྒྱི་འཛིག་མི་འཛིག་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སེལ་
བའི་སྒྱི་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སེལ་བའི་སྒྱི་འང་གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པས་འཛིག་པ་ལྟར་ན་གསལ་
བ་ལྟག་མ་སྒྱི་མེད་དྲུ་འགྱུར་ལ། མི་འཛིག་ན་སྒྱི་དང་བྱད་པར་རྩས་ཐ་དད་དྲུ་འགྱུར་རོ་ཞེན།
འདིར་སེལ་བའི་སྒྱི་ལ་དེ་མིན་ལས་ལྟོག་པ་སེལ་ངོར་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པར་ལ་སེལ་བར་
བྱས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དྲུ་བྱས་ན་ལྟོག་པའི་སེལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པ་
ན་ཁྱོད་དོན་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དྲུ་བྱས་ན་དྲུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒྱིའི་སྒྲོ་
ཡང་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་ཁྱོད་དོན་ལ་གནས་པ་འམ་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་
གང་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སུན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་

བསྐྱེད་པ་ལུའལ་གཤམ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་དང་རྣམ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པའི་རྣམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གཤམ་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། རི་ལྷར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་ལྷུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

འདིར་བོད་དག་དོན་རང་མཚན་ལ་སེལ་བར་བྱས་པ་དང་། དེ་མིན་ལས་ལྷོག་པའི་མེད་
དགག་ལ་སེལ་བར་བྱས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཞུག་བརྟན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ལ་སེལ་བར་
བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསལ་བ་དང་སྟེ་འཛིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་
ཁ་བསྐྱར་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་རྒྱུ་དང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་དེ་ཡང་སྤྱི་འོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་
གཅིག་ཞིག་པ་ན་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་དབྱེད་པའི་སྟོ་ནས་སུན་དབྱེད་དུ་མེད་དེ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་
པས་རང་གིས་སྟོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྟོག་པོའི་ཟེར་
སྟོས་ཆོད་མར་བྱས་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་སྟེ། དང་པོ་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡང་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གིས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བཀག་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་དང་།

གསུམ་པ་སྤྱི་འོ་སྟོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལ་སྐྱར་བ་ནི། ལྷོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
པ་དང་ཁྱད་པར་མི་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་
ཐལ། ལྷ་གྲུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཆུ་ལུད་སོགས་ཉིད་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ཟེན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་པ་སྤྱི་གཙོ་བོའང་ཡོད་པས་ལྷ་གྲུ་
གཅིག་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པོ་དེས་ལྷ་གྲུ་དེ་བསྐྱེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་བརྟེན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། དེས་ན་ས་བོན་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་བྱ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་ལུའལ་
བ་ལ་སྐྱར་བའང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་བར་སོ་སོར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར།

འང་གིས་སྒྲིཨགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་སྤྲད་དོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དེ་ཉིད་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བྱང་པར་དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་པར་དེ་ནི་སྒྲིཨ
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང་བྱང་པར་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ་
 བྱང་པར་དེ་ནི་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲིཨ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་སྤང་དོར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པས་འབྲས་བུ་སྒྲིཨ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐ་དད་དུ་བྱང་པར་དུ་མེད་ན་ཡང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ལཱི་
 རྒྱ་གྲུ་སོགས་ཀྱང་ཀྱི་སྤྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་བྱང་པར་མེད་ན་ཡང་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤྲུལ་ལཱི་ས་བོན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྤྲུལ་ལཱི་རྒྱ་གྲུ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་བོར་
 འབྱུར་ཀྱི་ནས་ཀྱི་རྒྱ་གྲུ་སོགས་ནི་དེའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་གངས་ཅན་
 བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་བྱང་པར་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀྱང་ཀྱི་སྤྲུབ་བྱེད་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ནས་
 ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྲུལ་ལཱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། སྤྲུལ་ལཱི་རྒྱ་གྲུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཆ་
 གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པར་འགའ་པར་འབྱུར་ཏེ། རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་
 བོན་ཚོས་ཅན། སྤྲུལ་ལཱི་རྒྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་མི་འགའ་ཏེ། སྤྲུལ་ལཱི་ས་བོན་ལས་གནས་
 སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལུད་ཚོས་ཅན། སྤྲུལ་ལཱི་རྒྱ་གྲུ་མི་
 སྐྱེད་པར་ཐལ་། གཏན་ཚིགས་སྤྲུལ་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྤྲུལ་ཚོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་དུ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་ཚོགས་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་
 གྱིས་བྱེད་པ་དེ་ཅི། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པའམ་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཏག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་
 གཙོ་བོ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྣམས་འབྱུར་གཅིག་པ་དགག་པ་ནི། དེ་བྲག་དེ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་དངོས་

པོ་བཞེས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ནི་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་མ་དང་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཞེས་ཅན། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གཅིག་དང་
དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ནི་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་སྟེ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་རྣམས་གངས་ཚེས་ཅན།
ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཉིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་རྣམས་པ་དང་གསལ་བའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་བྱད་པར་གཉིས་པོ་ཚེས་ཅན། རང་བཞིན་
ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བ་དང་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་འདི་
ནི་དེ་དག་གི་བྱད་པར་རོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཛོག་ཅིང་གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དང་
གསལ་བ་དེས་བྱེད་དེ་དག་ཐ་དད་ན་སྟེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་སྤྱི་དང་བྱད་
པར་དུ་འདོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་འང་ཚེས་ཅན། བྱད་པར་སྤྱི་ཅན་དང་སྤྱི་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་འབྲེལ་བ་
ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ནི་ལྟར་ན་
བུམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་ལྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་
འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བུ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་རྟེན་རང་མཚན་ཐ་དད་དང་
ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་
ལ་འཇུག་རིགས་ཏེ། བ་ལང་རང་མཚན་པ་གང་གི་བདག་ཉིད་འདུན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
བྱོད་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཇུག་ཚུལ་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ནི། བ་ལང་རང་མཚན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ཚེ་ན་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་མི་རིགས་
ཏེ། སེལ་ངོར་ལྟོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དག་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་
གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་
ན་བ་ལང་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བུ་བུམ་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་འཛོག་ཅིག་ཆར་དུ་
བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་འཛེམ་མེད་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྡེ་མས་ཁེགས་
པར་བསྟན། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བདག་ཐ་དད་རིགས་པས་ཁེགས། །འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་རིགས་པས་
ཁེགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ལོག་ཏོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་ཏེ། འཛེམ་མེད་པ་སྟེ་གཅིར་བྱ་བ་དག་ཟུན་
པ་གཏི་ཟུག་གིས་སྒྲུལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞོ་རྩ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་
གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞོ་རྩ་
གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཅིག་པ་སྟེ་གིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ནི་སྤིང་
པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞོ་རྩ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། ཞོ་དོན་གཉིས་
གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྒྲུལ་བ་ན་ཅིའི་བྱིར་རྩམ་འབྱུང་བ་ལ་མི་རྒྱུག་
སྟེ་རྒྱུག་རིགས་པར་ཐལ། ཞོ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུག་རིགས་པའི་བྱིར་བྱ། རྒྱབ་པ་ཁས་ཏེ། ཞོ་རྩ་དེའི་བྱང་
པར་ཐ་དད་པ་བསལ་བའི་བྱིར་བྱ། འོན་ཏེ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་རྩ་
མོ་ལས་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་གིས་བྱང་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞོ་
ཆོས་ཅན། ཞོ་རྩ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྩམ་མོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་འོ་
མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་བྱང་པར་ཅིང་དེ་གཞན་རྩམ་མོ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་བྱ། གཉིས་པ་ནི། ཞོ་རྩ་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་ཀྱང་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཞོ་རྩ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གྲོ་སྒྲུབ་ཐ་དད་པ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱ། རྒྱབ་པ་ཁས་བྲལ་ཏེ། ཞོ་སྒྲུ་ཏོག་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་པར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་
པར་འགྱུར་པ་དེ་མི་སྤིང་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་བྱའོ། །འདི་ཡན་
ཆད་དུ་གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡིན་པར་གྲེས་པར་

བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྒྲུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གསལ་སྒྲུམ་པའི་དོག་པ་སྲིད་ན་ཡང་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་དག་ཉིད་རྣམས་པར་གཅོད་པའམ་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་གཏེར་ལས། དངོས་པོ་རྒྱ་ལས་གྱུ་བ་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས། དངོས་པོ་བཀག་ནས་སྒྲོ་ངོར་བསྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད་དུ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ངེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་དག་ལྟོས་གཉིས་སུ་དབྱེ། དག་པ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྒར་བཤད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྟགས་ཀྱི་རང་ལྟོས་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་རྟགས་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་མི་ལྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཛིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་སུ་བྱས་པའམ་རྩོལ་བྱུང་ངམ། སྒྲེ་ལྟ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་ན་ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའང་རི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་མཚུངས་པས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་ལུས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཚེས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་ན་དགོས་པ་མེད་ལ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྟག་གཅིག་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པ་གྲུབ་ན་གཙོ་བོ་འགྲུབ་ཀྱང་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཡོད་ཅམ་རྟགས་སུ་བྱེད་ན་དགོས་པ་མེད། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིའི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གཉིས་ཀ་དག་ལས་ཉམས་པར་མཚུངས་སོ་གེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད། །རྟགས་སུ་བཟུང་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ན་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད། །རྟགས་སུ་བཟུང་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་ཅམ་མམ། གཙོ་བོའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ལྟོ་མཉམས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅམ་དུ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་སྤར་རྒྱུ་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་དེ་འདྲ་བ་ཡང་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟོ་མཉམས་ཀ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་དུ་ཁྱད་པར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཚེས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚེས་ལྟར་གྱི་དཔེ་གང་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་

ཡོད་པ་དེ་རྟག་གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པར་
འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་
ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་
སྒྲིའི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ནི་སྒྲིའི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཙམ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
དུ་རུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་
ཆོས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད་ཆོས་གཉིས་
ཀའི་ཆོས་གང་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་
ཉིད་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་
རང་མཚན་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་འདྲ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡོད་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་ཆོས་སྐྱབ་ན་ཤེས་འདོད་མེད།
གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་ན་ཁྱབ་པ་འབྲུལ། མེད་ཆོས་སྐྱབ་ན་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པའི་
རང་བཞིན་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་ངེས་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་ཡོད་པ་དེ་ལས་
ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་པ་ནི་གོ་བྱའི་ཆོས་
ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཡོད་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་རྟགས་ཆོས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་ན་
ཆོས་འདི་ཕྱོགས་པ་ན་རྟགས་དེ་ཕྱོགས་པ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྗེས་འགྲོའི་རག་གིས་མི་རྟག་པ་

ཉིད་གྱིས་བྱས་པ་ལ་བྱབ་པར་ངེས་པ་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ལྷགས་ལ་ངེས་པ་འཕམ་ལྷོག་
 པའི་དག་གིས་མ་བྱས་པས་ནི་མི་འཛིག་པ་ལ་བྱབ་པར་ངེས་པ་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་
 ལྷགས་ལ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ཡོད་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་
 བའི་དཔེར་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པར་སྤང་བས་
 ལྷ་མའི་འཕྲོས་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་། རྣམ་ངེས་ལས། འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །
 ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྟོས་ནས་བར་གྱི་གཞུང་འདི་མ་
 བུང་བས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོད་པ་དང་དངོས་
 པོ་སྐད་དོད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བོད་དུ་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་དོན་ལ་
 ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པས་མི་རྟག་པ་
 སྐྱབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ལྟོས་མེད་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་
 རིགས་པ་སྟོན། རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྐྱར་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འགོད། རྟོགས་ཚེས་བསྐྱབ། གྲུབ་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་
 པའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི།
 ལུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཏེ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། རང་གི་དངོས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་དངོས་རྒྱ་ལས་རང་གི་འཛིག་པ་སྐྱེ་
 པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་བསྐྱབ། རང་རྒྱད་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རེས་པར་
 འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་མི་འཛིག་པ་སྟོན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིག་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་
 གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུམ་པ་འཛིག་པ་དེའི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་

པ་མང་པོ་ཡོད་པས་འཛིག་པར་ངེས་སོ་ནི་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན།
འཛིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། འཛིག་རྒྱ་ཐོ་བ་སོགས་དང་མ་ཕྱད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་ཕྱིས་འབྱུང་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྒྱ་ཚམ་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པ་
དེས་ན་ལུམ་པའི་འཛིག་པ་ཕྱིས་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱིས་ལུམ་པའི་འཛིག་པའི་རྒྱར་
བརྟགས་པའི་ཐོ་བ་སོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ལུམ་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པ་
ལ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པར་ཐལ། ལུམ་པའི་འཛིག་པའི་བརྒྱུད་པའི་
རྒྱ་ཚམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། རྒྱ་ཚམ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཛིག་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
དེ། རང་གི་འཛིག་པ་དེའི་རྒྱར་རང་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེས་རང་གི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་དང་ཞིག་
ཟིན་གྱི་དངོས་མེད་གང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་རྒྱས་ཞིག་ཟིན་གྱི་འཛིག་
པ་དངོས་མེད་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་གཞུང་གི་དོན་རིགས་པ་སྒྲ་མ་སྟུང་པར་གསལ་
ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལུམ་སོགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་
པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལུམ་སོགས་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་བྱས་ཡོད་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་
གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་འཛིག་པར་སྐྱེས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་བའི་དབང་
གིས་རྒྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དེས་ན་འབྲས་རྟགས་དང་།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་དངོས་པོ་སྟེ། རྒྱབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་པ་ཁྱོད་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལས་
རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོར་གྱུར་པས་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་པར་
ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱོག་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་དང་པོས་

དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། མ་དམིགས་གཉིས་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། མ་དམིགས་གཉིས་སུ་བྱེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་ངེས་འགོག་ལ་ཚད་མ་ཡིན། །མེད་ངེས་བསྐྱབ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་འང་དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། མི་སྤང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་ཐ་སྙད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མི་དམིགས་ན། ཚོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ནི་ཚོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སློ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པས་སྐལ་དོན་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། གཞི་འགར་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་མ་དག་འདི་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་དགག་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱར་བ་དང་འགལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱབས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། དོན་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་ནས་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་སུམ་ལ་ལྟར་མི་རུང་བ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་སྐལ་དོན་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། གང་ལ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །རང་འབྲེལ་དུ། ཚད་མ་དག་ནི་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ལྟས། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འབའ་ཞིག་

བཟུང་དུ་ཟེན་ཀྱང་འབྲུལ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཆོད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མ་
 དེས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་བ་མ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆད་མ་ནི་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཤུལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་འཛིན་པ་ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། ཀུན་གྱིས། མ་ཞེན་
 པའི་དོན་ལ་མི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདི་
 ལྟར་མངོན་སུམ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྦྱོར་ན་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནང་ཁོ་ན་
 ལ་རྟོག་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ་གང་ལ་བསྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
 བཟུང་དུ་ཟེན་ཡང་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ངེས་པ་མི་སྦྱོང་བ་དེར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྟུན་རིགས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག། མངོན་སུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་དང་། ངེས་
 པ་མི་སྦྱོང་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཀག་གོ་ཞེས་སྦྱོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་
 ཆད་མ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ན་ངེས་པ་སྦྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོ་
 ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་དོན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྦྱང་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་ངེས་པ་འདྲེན་པས་ཁྱབ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ། རྒྱུ་པར་སྦྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་མེད་ངེས་
 འབྱུང་། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་
 མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མི་སྤྱིད་དམ་སྟུམ་ན། རྟགས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་སྟེ་སྤང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཅན་
 གྱི་མ་དམིགས་པ་ལ་ལ་མེད་ངེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འབྱུར་ཏེ། སྤང་
 རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་མི་འབྱུང་
 ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བས་མི་ཤེས་
 ཤིང་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ལས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྐལ་དོན་ལ་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་མི་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་སྒྲ་བཀག་པས་མེད་ངེས་འགྲུབ། །འགལ་སྒྲ་དམིགས་པས་
མེད་ངེས་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་བཀག་པས་འགྲུབ། །སྤང་རུང་རང་བཞིན་བཀག་
པས་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའི་ལྷོག་པ་གྲུབ་ན་
སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅི་ན། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་ལྷོག་པ་དེ་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཐམས་
ཅད་མཐར་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་
པས་མཐར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སྟོན་པ་ལས། དུ་བའི་རྒྱ་མེ་མི་ཤེས་ན་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་འབྲས་སུ་དུ་བ་
ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
ཤིང་མི་དམིགས་པ་ལ་འང་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་ཤིང་ཅམ་གྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གྲ་བ་མེད་པ་
རྟགས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཡོད་ན་ལྟར་རུང་གི་རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
འགལ་ཞིག་གིས་འབྲས་སུ་དང་བྱབ་བྱེད་མེད་པར་ནི་རྟགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་མི་རུང་གི་རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་ན་འབྲས་སུ་དང་བྱབ་བྱེད་མེད་པས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སྤང་རུང་སྟེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྲིད་པར་
ནི་གྱུར་པ་ན་ཚོས་ཅན། སྤང་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་སྤང་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་རུང་
བུམ་པ་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གྲང་རིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་

དམིགས་པ་ནི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་ལས་གཞི་འགར་ཁྱོད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོན་གསུམ་བཟུང་ནས་འགལ་མེད་བསྐྱབ། སྐྱོད་ན་རང་མཚན་
ཡིན་པ་དགག། སྐྱོད་ན་བཀག་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །དབྱེད་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན། །
ལུང་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ནི། མེད་ངེས་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤད་པའི་རྟགས་འདི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་འཇམ་ཡོད་
ངེས་འགོག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཙོ་བོ་ཡོད་ན་དགག་མི་རྣམས་གིང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་མི་འཐད་
ལ། མེད་ན་ཆོས་ཅན་མེད་པས་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་མེད་ཅིང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱབས་པ་ལྟེ་སྐྱོབ་པ་འགགས་པའི་སྐྱོད་ན་གྱི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མེད་པ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་མེད་ཅེས་
པའི་ཆོག་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱོད་ན་གསུམ་ལས་དངོས་
མེད་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ན་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་
པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ན་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ན་ཡོད་ན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་པར་འགལ་རྟེ། སྐྱོབ་པས་ཅན་
དོན་དམ་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱོད་ན་དང་རང་མཚན་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་པོ་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་དོན་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་ཅེས་པ་དང་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱོབ་པས་ནི་

འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དེ་གཉིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་ཆོག་མི་འཇུག་པར་
ཐལ། ད་ལྟ་རང་མཆོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་པ་ཡི་དོན་ཅན་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མཆོན་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ན་སྐྱ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་སྐྱོ་ལ་སྐྱང་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྫོང་བྱེད་
གང་ཞིག་རང་མཆོན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་རྟགས་དེས་གཙོ་བོ་རང་མཆོན་འགོག་པ་མ་
ཡིན་གྱི་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཅེ་ན། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ལ་
བསྟོན་ནས་མེད་པ་རྟགས་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སྟེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་མེད་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་དང་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསལ་བའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་དེ། ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་གར་བའི་
ཆོས་གཙོ་བོས་ཁྱོད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དེའི་ངོར་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྟོག་དེས་གྲུབ་བཞིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་མེད་ཅེས་མི་བསྟོན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་འཇུག་
ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིད་སྐྱ་དོན་བསྟོན་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནམས་
གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱོད་ལ་བརྟགས་པ་ན་ཁྱོད་རང་
མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་རང་མཆོན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
བ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ལ་དོན་གཉིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་དེ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་
ཁིང་གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་འདོད་ལྟར་ནམས་གྱིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡན་ཏེ་མི་ཡན་པ་
བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྐྱོདོན་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ན། མདོ་ལས་གང་ཡང་བརྟགས་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་
པ་ཞེས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་མ་དམིགས་པས་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོའི་སྐྱོ་ཡི་དོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟགས་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྐྱོདོན་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པར་
མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྐྱོ་དོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་
མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲང་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^{༡༠༠} གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་པར་བཤད་པ།

བཞི་པ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་།
དོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་མན་ཆད་འུ་ཡུག་པས། བསྟན་བཅོས་སྐྱབས་དང་འབྲེལ་མེད་
དང་། །ཞེས་པའི་འབྲོས་དོན་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱས་པའདད་ལ་མ་སྐྱར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཕྱི་མ་ལལ་ཆེར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་དོ། །གཞུང་དེའི་འབྲོས་དོན་ཡིན་
པས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱས་པའདད་ཡིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་དེ། ཀྱས་པའདད་
བཞི་པོ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་མཇུག་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲོས་པ་སྐྱར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཞུང་འདི་མན་ཆད་
ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སྟོན་པའི་གནས་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་ཆོགས་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་མདོར་
བསྟན་དང་སྐྱར་མི་དགོས་པས་སྐྱབས་འདིར་མ་བྱུང་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་དུ་དེ་དང་སྐྱར་དགོས་པས་
སྐྱབས་འདིར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་
གསལ་བར་བྱས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དུ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱབ་
དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་
སྐྱབ་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གི་བཤད་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་
སྐྱབ་ཀྱས་པའདད་གང་ལ་སྐྱར་མཐུན་སྐྱབ་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞུང་ཚོགས་ཆེས་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་མ་རྟེན་པར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་ཙམ་ཞིག་
ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རྒྱས་བཤད་གཏན་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་གང་
མོ་བྱོ་བའི་རྒྱལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚད་མ་གཉིས་ལོག་པས་སྐལ་དོན་མི་ཁྱེད་ཀྱང་ལུང་ལོག་ན་
ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་འགོག་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྐྱ་
ཙམ་དོན་ལ་མ་ངེས་ལྟར་སྤང་ཡིན། ཁྱུང་པར་ཅན་ཚིག་མ་གྲུབ་ལྟར་སྤང་ཡིན། རིགས་སྐྱ་
བདེན་དོན་བསྐྱབ་པའང་ལྟར་སྤང་ཡིན། དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲུག། བྱང་
འགལ་བསྟན་ཏེ་སྐྱ་བ་པོ་ལ་སྤྱད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལས། རང་
གི་བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཆོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་རང་མཆོན་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་བ་སྟོན་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་མིན་དེ།
དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བར་དོགས་པའི་ལུང་ཚིག་དྲང་། ལུང་དོན་བཤད་ནས་འགལ་
མེད་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་མདོར།
ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྐྱ་བའི། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་རྗེས་དཔག་མཆོན་ཉིད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟགས་
ལྷན་གྱིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་འཇུག་ལྟོག་
བྱེད་མི་རྒྱས་པས་ལུང་ཁོ་ན་ལས་བྱེད་དགོས་ལ། ལུང་གི་ནང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་
ཞེས་ཆད་མར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་མཚན་གཞི་བཤད། །མི་སྤྱི་བ་ཡི་དོན་ལྡོག་
བཤད། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། ལུང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པར་བྱང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པ་ལ་དག་སྟེ་
སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་ནི། དགོས་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། དགོས་མེད་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཐོང་བའི་དགོས་
པའི་དོན་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དག་ཡིན་མིན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཡི་དོན་ལྡོག་གྱུར་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྤྱི་བའི། །ཞེས་པ་འདི་ཡི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྤྱི་
བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་
དེ་གིན་ལྡོག་ལ་མི་སྤྱི་བར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྡོག་གྱུར་དང་
གིན་ཏུ་ལྡོག་གྱུར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རང་ཚིག་གི་གཞོད་པ་མེད་པ་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་། གཞན་
དག་མཐོང་བ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡོག་གྱུར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་མ་མཐོང་བ་ལ་རྗེས་དཔག་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་
ལོངས་པ་སྟེ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རྣམས་གཉིས་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བ་དང་། སྤྱི་ལས་ཞེས་
དང་། འདིའི་མི་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རུས་པ་མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བུའི་གནས་
གསུམ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གིན་ལྡོག་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་གཞུང་དེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཉིད་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་མངོན་གྱུར་དང་ལྡོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བར་
དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྤྱི་ལས་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གིན་ཏུ་ལྡོག་གྱུར་རྟགས་པའི་སྟོན་

ཆོས་ཅན། འདིའི་ཡུལ་གིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཚུར་
མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གིན་ལྷོག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་
ཚད་མ་གིན་ལྷོག་ལ་འདུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏྲུང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ཅུས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། གཞན་གིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ལ་མི་སྲུ་བར་རྗེས་
སུ་དཔག་ཅུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་གྱུར་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན། བདེན་བཞི་ལ་མི་སྲུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བའི་དེ་ཉིད་སྲུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
ཐབས་ལམ་ཀུན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་
པ་ཡིས་སོ། །སྒྲ་མ་དག་འདིར་ཡང་ན་ཞེས་པའི་མཚམས་སྟོར་བྱས་ནས་སྒྲ་མའི་རྣམ་གངས་སུ་
འཆད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ངེས་པས་རྒྱ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིས་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྒྱུར་པ་ནི་གིན་ཏུ་ཕྱ་
བའི་དོན་ལ་སྟོ་གྲོས་རྩེངས་པ་སྟེ་སྒྲ་མས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱི་མས་སྟེ་
ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་བཞི་རབ་ཏུ་ངེས་པ་བདེན་བཞི་སྟོན་
པའི་རྒྱུར་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངེས་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅིང་ཉེས་པ་ཟད་པའི་
སྦྱིས་བུ་སྐུལ་བྱུང་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་དེས་སྦྱས་པའི་ཚིག་ནི་ཅི་ལྟར་བཞེན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་རིགས་པ་ཅན་
པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ལས་བརྗོད་དོན་སྒྲུབ་ཅུས་སོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་སྦྱིས་བུ་སྐུལ་བྱུང་མེད། །རང་ལ་སྦྱིས་བུ་སྐུལ་བྱུང་
གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྦྱིས་བུ་སྐུལ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་ཅུས་ན་དེའི་ཚིག་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་དེ་འདོད་པར་རིགས་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ས་རོལ་པོ་
སྦྱིས་བུ་སྐུལ་བྱུང་ཡིན་མིན་ཏུ་རིམ་ལྟར་བཞེན་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། ས་རོལ་པོ་འདི་ནི་ཉེས་པ་
འདི་ལྟར་བྱུང་ལྡན་པའམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་ལྡན་ནམ་སྟོན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟོག་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྤྱིད་པར་བསྟན། །སྤངས་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་
བསྟན། །ཉེས་པའི་རྒྱལ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤྱིར་བཏོན། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྤྱིས་བྱ་གཏན་མི་སྤྱིད་དམ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕེལ་ན་ཁྱེད་འགྲིབ་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་འགྲིབ་ན་ཁྱེད་སྤུལ་
བྱུང་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཟད་
པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་སེམས་རྒྱུད་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལན་གཅིག་ཟད་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱིར་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ཕྱིས་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལམ་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་
འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གི་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དག་གིས་མི་སྤྱོད་སྟེ་ལམ་ལ་སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་
ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་མི་སྤྱིད་པས་དེ་སྤྱིར་བ་ལ་མི་འབད་ཅིང་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱོ་ནི་ལམ་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་དེའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབད་རྩིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ན་ཉེས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་གཏི་མུག་ཉེས་པའི་རྒྱར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཞིང་འཛིག་ལྟ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
བདག་དེར་ཆགས་ཤིང་དེ་ལས་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཆགས། ཆགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །མདོ་གཞན་ལས་འཛིག་ཆོགས་ལ་

ལྷ་བ་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། འཛིག་ལྷ་དེ་སྤངས་པ་ན་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་རིག་སྒྲ་བདེན་དོན་བསྐྱབ་པའང་ལྷར་སྤང་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག། བྱོགས་གཅིག་མི་སྤྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རིག་བྱེད་ཚུལ་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་གང་
ཞིག རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚིག་རྣམས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
ནི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་
བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ནི་དཔྱད་པ་བ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་སྐྱབ་དགག། ཚ་བའི་གཏན་ཚིགས་
བརྟགས་ནས་དགག། ཚ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་རིགས་བས་དགག། ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཚུལ་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་
དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་འགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་
དོན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་སྤྱད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་བརྟེན་ནི་རྒྱུས་
བྱ་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱུས་བྱས་བརྟེན་བྱས་པ་མ་
ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། རོན་གང་ལ་བརྟུར་བ་རིག་པ་མེད་པར་བྱོད་
ལས་བརྟུན་དོན་རྟགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲ་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་
འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱོད་ལས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བྱས་བརྟུར་ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དོན་གོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས། རིག་
བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱིས་བརྟགས་པ་བརྟུན་ལ་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་
བ་དག་ལ་དོན་གོ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟུར་ན་དོན་གོ་བར་བྱེད་ལ་མ་སྒྲུར་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གོ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟུན་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག། རྟོན་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་དེ་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་ན་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཕྲུ་མ་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ།

དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཚེས་ཅན། བྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་རྟགས་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྟོན་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྒྱིན་སྟེག་སྒྱིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་
ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཁྱི་ག་ཟ་བའང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དོན་དུ་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མཛོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདོད་ན།
རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་མི་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་སྒྲ་དོན་ཐ་དད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར།
གཏན་ཚིགས་བརྟུན་རིགས་པ་ལས་སྒྲ་དོན་ཚེས་ཅན། འབྲེལ་བ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་དང་དེ་
བྱུང་གང་རུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཅིང་སྒྲ་རྟག་
པར་འདོད་པས་སོ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། བྱོད་ལས་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་གོ་བ་མེད་

པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་བྱས་
པར་ཁས་ལེན་པས་དོན་གོ་བར་ནུས་སོ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་
སྤང་ཆེན་གྱི་བྱས་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར་ཏེ་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་བསལ་བའི་བྱིར་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་
ལ་དོན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱིས་གོས། དོན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱན་བསལ་བའི་བྱིར་བྱས་པར་འདོད་པ་ལ་
འབྲུལ་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་དགག། གཅིག་དང་ཐ་དད་
བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་བཤད། །མ་ངེས་པ་ཡི་དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་བུ་
སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རིག་བྱེད་སྐྱའི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་རྩིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
རྣམས་མི་རྟག་པའི་བྱིར། དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་སྐྱ་འབྲེལ་པར་སྤང་བའི་
འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་སྐྱོ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་སྟེ་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་དོན་ལ་མེད་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གསར་བྱུང་མི་རྟགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གསར་བྱུང་རྣམས་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གསར་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་
སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་དོན་བྱི་མ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
རང་བཞིན་དག་བྱིས་རྣམ་པར་ལྟོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་
པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱ་དོན་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་
འདོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། འབྲེལ་བ་
རྟོག་བརྟགས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་བརྗོད་བྱ་མི་རྟག་ན་བརྟེན་པ་འབྲེལ་པའང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྗོད་བྱ་ནི་འཇིག་ན་ཡང་ཁྱོད་འཇིག་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཛིག་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་
ན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི་གསལ་བ་དང་བརྟེན་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་གིས་
ན་དོན་གཞན་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པར་ཐལ།
རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོན་སྲས་ལན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་གྱི་དོན་སྤྲུལ་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བར་
བྱེད་པས་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།
བུམ་འཛིན་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་ན་བུམ་པ་བུམ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པ་རུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་
རིགས་པ་ཤེས་པས་བུམ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྟེ་
སྐྱེ་བའི་སྟོན་སྲས་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རིགས་སོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་
རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གསལ་བྱ་དང་བརྟེན་བྱ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་
པར་དུ་བྱར་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གསལ་བྱ་དང་བརྟེན་བྱ་དེས་
ཆོས་ཅན། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་རང་གིས་དོན་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རང་འཛིན་པ་སྐྱེད་རྒྱས་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད་དེ་སྐྱ་དོན་གཉིས་
ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྟོ་མ་འབྲུལ་
བས་སྐྱ་དོན་གཉིས་དང་རྣམས་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དོན་གཉིས་ལས་རྣམས་
ཐ་དད་དུ་སྤྲང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དོན་དེ་
ཉིད་དུ་ཐལ། རྣམས་སུ་གྲུབ་སྐྱ་དོན་དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱ་དོན་འབྲེལ་བྱེད་
དུ་མི་རུང་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་
ཅན། དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དོན་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམས་ཐ་དད་དང་རྣམས་གཅིག་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོད་ཅོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་འབྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་རྟོག་པས་བྱས་པ་སྟེ་
སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གཉིས་འབྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །
བྱེད་གཉིས་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱོད་ཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚོས་ཅན།
གཞན་སྐྱོད་ཅོས་ལ་རག་ལས་པའམ་གཞན་སྐྱོད་ཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། རིམ་པ་ལྟར་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རྒྱས་གཞན་
འགོག་པའི་གཞུང་ལ་ཡར་སྐྱོར་བ་ནི་གཞུང་གི་སྟོད་ཚུལ་དང་། ཡོད་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་པ་མ་རྟོགས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད་ན་ཡི་གེ་དང་
དོན་ལ་ཡོད་དམ་ཆོག་སོགས་དང་དོན་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོག་དང་རག་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱེད་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་
དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་པ་འདི་རི་ལྟར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པས་ཀྱུན་
བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲའི་སྐད་
ཅིག་རང་མཚན་རྣམས་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་ཅིང་ཆོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ན་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་མ་
ཡིན་ལ་རྟོག་པས་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སྟེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བབུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་རག་ཆོག་དང་རྗོད་བྱེད་
སོགས་སུ་འཛོག་པས་ན་དེ་དག་དོན་ལ་མེད་དོ། །ཡི་གེ་ཡང་སྒྲའི་ཆ་ཤས་རང་མཚན་ལ་ཡི་གེའི་
མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། དེ་དག་དུ་མ་ཆོགས་པ་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བབུང་བ་མིག་འཇུག་པའི་
ཡུན་ཚད་ཡན་ཚད་ལ་ཡི་གེ་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་
སྟོན་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པ་རག་ཆོག་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ཅུ་བའི་གཏན་ཆོགས་བཏགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱོགས་ཚོས་སྐབ་
བྱེད་བཅས་པ་དགག། ཁྱབ་པ་སྐབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག། བྱོགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །བྱེད་པོ་མི་དྲན་གཏན་ཚིགས་དགག། །འདོན་པ་ཐོག་མེད་གཏན་
ཚིགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀླུ་དཔོག་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་ཀྱང་
འདོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། འདི་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདི་གཉིས་དེ་དཔོན་པོའི་ཐུན་པས་བྱུང་སྟེ། དྲགས་དེ་ལ་སྟོགས་ཚོས་དང་།
བྱུང་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པས་བརྒྱུད་པ་དང་། མི་འཕྱུང་ལྟ་དང་།
སྤྲེལ་ཚིགས་བཞེས་གཉིས་བྱེད་པ་པོར་དྲན་ལ། །ཐོན་པ་རྟིང་པ་སོགས་ལ་དྲགས་ཞུགས་པས་བྱུང་
པ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ལས་གཞན། བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དབྱིག་གི་སྒྲིང་པོ་
སོགས་ལའང་ཚོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཏུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རི་
ལྟར་ན་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་ཐ་མ་སྐྱེས་བྱུང་། ཐ་མ་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ཚིག་གི་བཞོད་པ་དག་ནི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་འདོན་པ་པོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཏུ་
སོང་བ་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཏུ་བྱུང་པས་མ་བྱས་པར་བྱུང་པོ་
ཞེས་དཔྱད་པ་བཤད་ཞིག་སྤྲེལ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་ན་བྱེད་པོ་ཐོག་མེད་ཏུ་མི་འགྲུབ། །ཐོག་མེད་གྲུབ་ཀྱང་
མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། །མ་བྱས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་དོན་ཅན་མི་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤེབ་སྤྱོར་མཁན་པོས་སྤེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡང་
ཚོས་ཅན། གང་གིས་ན་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔག་རིགས་
པར་ཐལ། ཐ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བྱས་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་
མཐོང་སྟེ་འདོན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་སྐྱེས་བྱུང་ལས་འབྱུང་བར་མཛོན་སུམ་ཏུ་མ་

མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་གཞན་ཡང་ཚོས་ཅན། རྒྱུས་བྱ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་གཤམ་
 ཏེ་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱས་བྱས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དག་ཚིག་དང་དག་ཚིག་ཏུ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རིགས་གང་རྒྱུའི་རིགས་གང་ལས་རྒྱེ་བར་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་ན་འབྲས་བུ་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་རྒྱེ་བར་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། མེའི་
 རྩལ་པར་འགའ་ཞིག་གི་དང་ལས་རྒྱེ་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་མེ་གཞན་ཡང་གི་དང་ལས་རྒྱེ་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྩལ་པར་དག་ནི་མ་
 བསྟན་པར་ཏེ་བསྟན་མི་རྣམས་པར་ཐལ། རྒྱུས་བུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དག་ཚིག་དང་དག་ཚིག་
 ཏུ་མཚུངས་པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚིག་ཚོས་ཅན། རྩལ་རྒྱུས་
 བྱས་མ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟུང་པ་ལ་ལྟུང་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལ་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་རིག་བྱེད་དེ་ནམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་
 ཐོག་མེད་གྲུབ་འབྱུང་མོད་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱུས་བུ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན། རིག་བྱེད་ལས་
 གཞན་བྱས་པས་ས་རྒྱལ་ལ་ཅེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། མི་ལ་མི་བརྟེན་པར་འབྱུང་ཏེ། ཐོག་
 མེད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་བག་མར་ལེན་པ་གྲུ་གྲོའི་ཐ་སྟངས་དང་། ལུ་
 བཅས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། རྒྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲ་བའི་རྒྱང་འཕེན་
 གྱི་ཚིག་ནམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ།
 ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ་ཐོག་མེད་ནས་སྟོན་མ་སྟོན་མས་འདུས་བྱས་
 པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 ནའང་ཁྱོད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 ཐ་སྟངས་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་ཐོག་མེད་ཡིན་པས་མ་
 བྱས་པར་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་

སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱང་
པར་དུ་མ་རྣམས་ལ་འཆད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་སྒྲིས་བྲས་མ་བྱས་
དགག། ངག་རྣམས་སྒྲིས་བྲས་མ་བྱས་དགག། སྒྲུ་དང་རུས་པ་རྟག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲིས་བྲས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་ན་ཡི་གེ་འམ་ངག་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིས་བྲས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན། འབྲས་
བྱ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་དང་བྱང་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དག་ལ་ངོ་ཤེས་གཅིག་འཇུག་
པས་རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་ངག་མི་འཐད། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ངག་མིན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་གྱིས་དགག། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
རིགས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ངག་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་ན། ངག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྒྲིས་བྲས་བྱས་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྟགས་
ལ་དགག། ཁྱབ་དང་མ་ཁྱབ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་ཤས་ཡོད་པ་དགག། ཆ་ཤས་མེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་དོན་མེད་པ་དགག། རེ་རེ་ལ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་ངག་ཡོད་ན། ངག་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཅན་ནམ་ཆ་མེད་
གཅིག་ཡིན། ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཡན་ལག་རེ་རེས་ངག་རིལ་པོས་
བརྗོད་བྱ་སྟོན་རུས་སམ་མི་རུས། ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ལ་ངག་རིལ་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་རུས་

པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེན། དག་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཚོགས་པ་དེ་བཟོད་བྱའི་
 དངོས་པོ་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་མིན་པ་ལ་ཁྱོད་ཚོགས་པ་དེ་བཟོད་བྱའི་དངོས་པོ་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་དུ་
 རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རེ་རེ་ལ་བཟོད་བྱ་སྟོན་པའི་ལུས་པ་མེད་ཅིང་། ཚོགས་པས་
 སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར། བུམ་ཟེའི་བྱེད་སེང་གེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སེང་གེ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡང་དག་རིལ་པོའི་བཟོད་བྱའི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེན་འང་། དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆ་ཤས་དུ་མ་དགོས་པ་ཉིད་དུ་
 བཏགས་པ་དེ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་
 དག་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཅིག་
 ཆར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་ཆ་ཤས་གཅིག་རྟོགས་པས་དོན་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་འང་། དག་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོས་པའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་སྡེ་
 ཕྱི་དུ་མ་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཐོས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་
 ཅད་ཅིག་ཆར་ཐོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དག་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེན་འང་། དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་དག་དེ་མི་རྟག་གམ་རྟག་ །མི་རྟག་ན་ནི། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དག་ཚོས་ཅན། ཚུལ་བྱུང་དུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ །ཚུལ་པ་ལས་རྒྱ་གཞན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཚོས་ཅན། ཅིས་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚུལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚོས་ཅན།
 རྟག་པར་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་རུང་གི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ །ཐོས་པ་ལ་
 འགལ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དག་ཐོས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་
 འགལ་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཐོས་པ་མིན་པས་རྟག་ཏུ་མི་ཐོས་སོ་ཞེན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་

ཤེས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་སྟེ་ངེད་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་
ངེས་པའི་རྟག་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩལ་བྱེད་མིན་པར་དགག། རྩལ་བྱེད་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆ་མེད་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩལ་བམ་མ་རྩལ། གལ་ཏེ་
དེ་དག་རྩལ་བྱེད་མིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་འགོད། ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རག་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩལ་ཅེ་ན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཐོས་
རུང་གི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་བའི་ཐོས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་རྩལ་བར་ཡོད་པ་དགག། ལེགས་བྱས་རྩལ་བར་
ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཐོས་རུང་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཁོ་ན་དབང་པོ་འདུས་བྱས་
པ་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མི་དམིགས་ཞེན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
རྒྱུན་གང་གིས་འདུ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་སྒྲ་ཐོས་རུང་དུ་དབང་པོ་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པར་གྱུར་ན་སྒྲེས་བྱ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཐམས་
ཅད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་རུང་དུ་དབང་པོ་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པའི་
རྩལ་བར་ལས་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཤེས་དེ་དོན་སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པར་
ངེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཀུན་མི་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་རྟག་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲའི་ཆོགས་པ་དུ་མའི་ཅ་ཅོ་རི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་
པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅ་ཅོ་ཐོས་པ་དེ་ལ་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་

ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི། རྫོང་བྱེད་དག་ཚིག་ནི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཞེན། སྐྱུ་
 ཅམ་ཡན་གར་བ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མོས་
 པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཅ་ཅོའི་ནང་ནས་སྐྱུ་གཞན་དག་ནི་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་སྐྱེས་ལུ་
 གཅིག་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ན་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཐོས་པར་ཐལ།
 སྐྱུ་ཅམ་ཡན་གར་བ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཐ་དད་པའི་སྐྱུ་
 ཅམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱུ་ཅམ་ཡན་གར་བ་ཡང་རེ་རེ་
 ཐོས་པ་ལ་རྩས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རེས་ན་རྫོང་བྱེད་ཀྱང་རེ་རེ་ཐོས་པ་ལ་མ་རེས་པར་
 མཚུངས་སོ། །དཔྱོད་པ་པ་དག་སྐྱུ་ཅམ་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དེ། རྩ་བྱི་ཆ་དང་
 བཅས་པའི་ཉེས་པ་གང་དང་ཆ་སྐྱུ་བྱི་ཆོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྡེ་དེའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རིམ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ཅམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་དག་ཚིག་ཆ་མེད་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །རྫོང་བྱེད་དག་ཚིག་ལ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་གོ་རིམ་དེ་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གོ་རིམ་
 ཅན་གྱི་སྐྱུ་ཅམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་དག་མིན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བཀོད་པའི་རིམ་པ་མ་བྱས་དག་མ་
 ཡིན། །གསལ་བའི་རིམ་པ་འདང་མ་བྱས་དག་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྡུ་མས་ཁེགས། །
 དེས་ན་གོ་རིམ་སྐྱེས་ལུས་བྱས་པར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དག་མེད་པས་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཉིད་དག་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་བོ་ཞེན། ཡི་གེའི་རིམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ལུས་མ་བྱས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་
 རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་ལུས་མ་བྱས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་
 པར་གཞག་པའདང་མེད་དེ། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་དེ་སྐྱེས་ལུས་མ་བྱས་ན་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
 བྱར་ཡོད་པ་ནི་འགལ་ལ། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་
 བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྡུ་མ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་།

འགའ་ཞིག་སྒར་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་ཕྱིས་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྟོན་ཡང་མི་རྟག་ན་ནི་རྩལ་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་སྒར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞུགས། རྟག་པ་ཡིན་ན་གསལ་བར་འགལ། རྩོད་བྱེད་ན་གསལ་བྱེད་མིན། སྒྲིབ་བྱེད་བྱལ་ཙམ་གསལ་བ་མིན། ཉན་སྒྲོ་སྒྲིས་པ་གསལ་བ་མིན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་གྲུབ་ཟིན་རྟག་པ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་རིམ་པའང་དག་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་གང་ཞིག རྟག་པ་ལ་རྟག་གིས་གསལ་བ་གོང་དུ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་གིས་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་གསལ་བྱ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་རུས་པ་ཉིད་ལས་ཁྱོད་གྱི་རྩོད་བྱུབ་པ་ལྟེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བྱ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་མཛོད་དུ་གྲེས་པས་གཞན་གསལ་བྱ་འཛིན་པའི་སྟོན་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་གསལ་བྱེད་གིས་གསལ་བྱའི་རྩོད་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་མའི་འོད་གིས་བུམ་པ་གྲུབ་ཟིན་སྟོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། རྩལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བྱེད་གིས་གསལ་བྱའི་རྩོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་། གསལ་བྱེད་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བྱའི་བྱེད་པ་པོ་ཉེར་ལེན་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱའི་རྩོད་བྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་གིས་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལ་བྱ་བ་ལས་ནི་ཁྱོད་གྱི་རྩོད་དེས་པར་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་རྩོད་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡི་གེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་ལས་སྒྲིས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡི་གེ་ནི་ཡི་གེའི་ཆ་གསལ་

ཡི་གེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་
བྲལ་བ་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཙམ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་བྱེད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་པ་དེ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལས་གཞན་རྗེ་བུམ་སོགས་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། འཛིམ་པ་དང་རྗེ་
མཁན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལྟེ་ཀན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བྱ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག །སྒྲ་ལྟེ་ཀན་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཁྱོད་འཛིམ་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་
ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། འཛིམ་པ་སོགས་རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་
ཀྱི་ཚོས་ཅན། རྗེ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེ་བུམ་
སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་སོགས་སྒྲར་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲ་རྟག་
པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་སྒྲ་རྟག་པར་ཅིས་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང་སྒྲར་
ནས་ཡོད་པ་དོན་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་སྒྲར་བ་སོགས་གང་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ནི། དེ་གཉིས་
ཚོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཛིག་པའི་ཕྱིར་
ངོ་། །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ལ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་སྟན་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཡི་གེ་གསལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསལ་བར་ཐོས་པའི་ཉན་སྟོ་ཡིན་ལ་དེའི་གོ་རིམ་དེ་
རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་སྟོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲིས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཐལ།
སྒྲིས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིས་
བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱད་པ་བར་དགིས་སྟོ་སྒྲིས་བུའི་
ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། སྟོ་སྒྲིས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། སྟོ་
སྒྲིས་བུ་ལ་བརྟེན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་དང་། སྟོ་སྒྲིས་བུའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་

རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཆར་ཏེ་པན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་སོ་སོ་ནས་གཞིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྡེ་མས་ཁེགས་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་
རིམ་པ་འང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཅད་ནས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་དེས་ན་གོ་རིམ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་
གྲུབ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྐྱེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཡི་གེ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཞག་པའི་ཕྱིར་
ནའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་དང་ལྷན་པ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་པས་སྒྲུབ་ལ་མི་རྟག་བསྒྲུབ། །
དེས་ན་སྡེར་བཤད་རིགས་པ་གྲུབ། །དེ་ཡིས་ལྷན་པ་རྟག་པ་ཁེགས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷབ་སྒྲུབ་བཅས་པའི་རྩ་རྟགས་དགོད། །ལྷབ་སྒྲུབ་བཅས་ལ་ཅོད་པ་སྤང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ན། རྟག་པ་མིན་པར་གང་
གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
ལྷབ་ན། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅོད་དང་ནི་དངོས་པོ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིས་སྡེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་སོགས་ན་དེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པར་མི་འདོད་ལ་གིང་
དང་བྱམ་པ་སོགས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་ཅིང་དེ་རྒྱུ་མི་དང་ཐོབ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་ཅིས་སྒྲུབ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ལྷབ་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་མ་གྲུབ་སྤང་། །རྩ་བའི་རྟགས་ལ་མ་དེས་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞིག་པ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགག། །དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་དགག། །ཞིག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དགག། །

ཞིག་པ་ཕྱང་གསུམ་སྒྲེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེས་ཤིང་གི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་ན་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་དག་གམ་རྒྱུ་སྤྲུལ་གཅིག་པ་བསྐྱེད། དང་པོར་ལྷ་ར་ན་ཤིང་ནི་ཆོས་ཅན། མེས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མེས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིས་ཁྱོད་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེས་བསྐྱེད་མེད་པ་ན་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་དག་མེ་ལས་སྒྲེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེད་དེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདིའི་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མེ་ལས་སྒྲེ་བ་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷ་ར་ན་གཞན་ཤིང་གི་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་གྱང་སྟེ་དེ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཙམ་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྤང་ཞེས་དྲིས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྤང་བ་མིན་ཏེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་བཟུང་བ་སྟེ་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ཙམ་དུ་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་རིག་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་དེ་ཡིས་ཤིང་མི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་པ་སྟེ། མེ་ལས་སྒྲེ་བ་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྷ་ན་འང་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེས་བསྐྱེད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེས་བསྐྱེད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཞིག་པ་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན་བསད་ཟིན་པའི་ནག་པ་སྤྲུང་འབྱུང་བ་མིན་པ་རི་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་འདི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྤང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅེ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཞིག་ན་ཁྱོད་སྤྲུང་འབྱུང་དགོས་པ་དང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ན་ནག་པ་སྤྲུང་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་མི་མཆུང་ས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་དང་ནག་པ་བསད་པ་དེ་མཆུང་ས་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དེ་ནག་པ་བསད་པ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མེས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་དེ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཅེ་ན། ཤིང་པ་

ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིད་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་
ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གིང་གི་འཛིག་པ་ཚོས་ཅན། མེད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
པ་ཉིད་དུ་ཐལ། མེད་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་གིང་གི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་དེ་གིང་དང་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་གང་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གིང་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་གང་རུང་འདི་ལས་
གཞན་པའི་འཛིག་པའི་རྣམས་པའང་མེད་དེ། ཁྱོད་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞིག་དངོས་ལྟན་ཅིག་འགྱུར་བ་སྤོང་། །
དངོས་པོ་འཛིག་པ་མེད་པ་སྤོང་། །བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་སྤོང་། །ཚུལ་དེས་རིགས་
ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་ཏུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་ནའང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གིང་གི་དངོས་པོ་དང་འཛིག་པ་སྟེ་གིང་གི་ཞིག་པ་
དག་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གིང་ཞིག་པ་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གིང་གི་
ཞིག་པ་མེད་དགག་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཡིན་ཡང་རྟག་ཏུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་པ་དངོས་པོར་མེད་ན་དེས་དངོས་པོ་བཞིག་མི་རྣམས་པས་དངོས་པོ་མི་
འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན།
དངོས་པོ་འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་པ་ཡིས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྤྲད་ཅིག་མར་སྦྱེས་པ་ཉིད་འཛིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་པ་
དོན་གཞན་དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱ་
མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་རི་ལྟར་རིགས་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རང་ཉིད་རང་གིས་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་
ལས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་ཡིན་པ་དེ་གེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་རྟོག་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཛིག་པ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་འཛིག་པའི་

གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཞིག་ཟེན་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་
གཏན་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཞིག་པ་དེ་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པར་ཤིང་རང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ལས་ཡོད་ན་ཡང་འཛིག་པ་དེ་ཤིང་དང་གཅིག་གསུམ་ཐ་དད་
ཅས་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་ཡིན་ན་ཤིང་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་
ཡིན་ན་ཤིང་སྒྲེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་དེའི་དངོས་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཤིང་ཞིག་ཟེན་
ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་གཅིག་གསུམ་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་རྟོག་
འདི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་རྒྱུ་བ་ལྟེ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་
ན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞིག་ཟེན་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་སྟེ་བརྗོད་པ་དེ་
ནི། དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་དགག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
པས་དངོས་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞིག་ཟེན་གྱི་མེད་དགག་
དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ལྟོས་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱལ་སྟེ།
གལ་ཏེ་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་གྱི་
མེད་ན་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་ལ་སྒྲོན་འགོད་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཅིག་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་སྒྲིས་པ་
ལས་སྟེ་མ་སྒྲིས་པའི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
འདོད་ན་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིག་པ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ། དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རི་ལྟར་བསལ་ཅེ་ན། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་སོགས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདིར་འཛིག་པ་ཅས་པའི་སྐྱ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པས་ཤིང་ཞིག་ཟེན་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་

ཞིག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ལ། སངས་རྒྱལ་པས་ནི་ཤིང་ཉིད་རང་རྒྱ་
ལས་སྐད་ཅིག་མར་སྦྱེས་པ་ལ་འདོད་པས་སྦྱོར་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་གཤམ་དགོས་ལ་རྒྱ་མེད་དུ་
བཤད་པ་ནི་དང་པོ་ནི་རྒྱ་གཏན་མེད་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་སྤང་བ་ནི། ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེ་རི་
ལྟར་ན་སྦྱེ་ལྟན་གྱི་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་བུམ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་
ལ། རིག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།
སྦྱེ་ལྟན་གྱི་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་སྦྱེ་ལྟན་མིན་པའི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་
པ་མིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་བུམ་པ་དང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། ཐོགས་བཅས་
ཐོགས་མེད་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་
སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྦྱེས་པའི་བྱིར། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་
དད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་གྱི་
བྱིར། གཉིས་པ་དེས་ན་སྤར་བཤད་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ནི། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་བསྟན་
པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་བསྟན་པ་དེའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་རྒྱས་པ་རྟག་པ་ཁེགས་པ་ནི། སྐྱའི་རྒྱས་པ་རྟག་པ་འདར་སྤར། འབྲེལ་པ་
ཅན་རྣམས་མི་རྟག་བྱིར། ཁེས་བཤད་པའི་འབྲེལ་པ་རྟག་པའི་སྦྱོན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱས་པ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་བྱིར། རྒྱས་པ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། ཁེས་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་ཆོག་
པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྦྱབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་བྱས་གཏན་ཆོགས་
འབྲུལ་བར་བསྟན། གཏན་ཆོགས་འགལ་བའི་སྦྱོན་ཡང་བསྟན། ཁི་འབྲུལ་བ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱེས་བུས་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མ་བྱས་པ་ཁེས་བྱ་བ་
ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིག་བྱེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་གཤམ་པ་ཁོ་ན་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྦྱབ་

བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པས་མ་བྱུང་པའི་
 བྱིར། མ་བྱུང་ན། སྐྱེས་བུའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་
 མེད་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། མི་འབྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་མེ་འོད་དང་ལྷ་འོད་སོགས་མི་འབྱུལ་བའི་ཤེས་པའི་
 རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུལ་རྒྱ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན། མཆོན་
 མོ་ལྷུང་ལ་སྐྱོན་པོར་དམར་པོར་མཐོང་བ་དང་། སེར་པོ་ལ་དཀར་པོར་མཐོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 མ་བྱས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ནའོ། །བྱུང་སྟེ། རྟག་པ་དག་ལས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་
 འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ནམ་མཁའ་
 རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཁོ་ན། རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་སྣ་མའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཞིང་ཡུལ་སྐྱོ་
 བཏགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟག་སྐྱོ་དག་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། བག་
 ཆགས་སྣ་མ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ནམ་མཁའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
 བ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱུང་པའི་
 རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་ལྷོག་བྱུང་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ནི་བྱེད་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བ་ལོག་པས་བྱུང་བའོག་པའི་དོན་ཅན་ལོག་ནས་
 བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལས་ལྷོག་པ་བྱས་པས་
 བསྐྱུང་བུའི་ཆོས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ལོག་པའི་བག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ནའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུང་བྱེད་མེད་པས་ལྷོག་པ་མེད། །ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྟགས་
 ལ་དགོས། །ལྷོག་པ་ཡོད་ན་རྗེས་འགོ་བྱུང་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་
ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཆོགས་མ་བསྟན་ནའང་
སྟེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་མ་
བྱས་འགལ་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། བྱོད་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་འགལ་
བ་གཅིག་ལ་མཐོང་བས་འགལ་བླ་གཞན་ལ་ཆོས་དེ་མེད་ངེས་སུ་མི་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ལ་བ་ལས་བྱུང་
མ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལྷ་དུ་རུང་
མི་རུང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་སུ་མི་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དེ་
མེད་པ་ཆོས་མ་དམིགས་པས་མི་གྲུབ་ཅེས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུས་
མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ་ཕྱོག་བྱབ་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོག་བྱབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
པོ་དེ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟེ། རྒྱུར་གྱི་ཆོད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཁོ་
ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ག་བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱོད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ཕྱོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཕྱོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཏན་ཆོགས་སྐྱེས་
བུས་མ་བྱས་པ་འདིའི་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་

བད་ལ་ལྟོས། ཡི་གེ་འི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ནས་སྟེར་བ་དགག། དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ཆ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །
དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲགས་བྱེད་གྲུབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྦྱར་རིག་བྱེད་ཙམ་དང་། དེའི་ཡི་གེ་དང་། ཆོག་དང་། དག་སྦྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པ་རྣམས་བཀག་ཟེན་ནས་འདིར་ཁྱད་པར་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
འགོད་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཁྱད་
པར་ཅན་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཡིས་སྒྲགས་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་
བད་བྱས་པ་སྟེ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་འབྲས་བུ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་ལོག་པས་སྟེར་བར་ཐལ། །འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་སྟེར་བར་
ཐལ། །ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲགས་གྱི་སྒྲ་རྟག་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། གཞན་འདོན་པའི་གོ་རིམ་ལོག་པ་ཡི་གེའི་གྲངས་ཆར་བ་ལའང་ཆོས་
ཅན། སྒྲགས་འབྲས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གོ་རིམ་མ་ལོག་པའི་སྒྲགས་
དང་སྒྲགས་གྱི་སྦྱེད་རོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དང་སྒྲགས་གྱི་ཡི་གེ་ཁྱད་མེད་
རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །གལ་ཏེ་གོ་རིམ་ལོག་པས་མི་འབྱུང་སྟེ།
ཡི་གེའི་བཀོད་པ་སྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལས་
སྒྲགས་འབྲས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་ཁྱོད་གྱི་བཀོད་
པའང་སྤར་ནི་གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིམ་པ་དག་ཅེས་སོགས་སུ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལས་
དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བཀོད་པས་སྒྲགས་འབྲས་འབྱུང་བ་ལ་ནི་སྤར་གྱི་སྦྱོན་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲགས་དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྦྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཆོག་ལ་
ལྟོས་ནས་འདོད་པའི་དོན་བསྦྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོག་སོགས་
གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གནོད་བྱེད་ཐལ་བ་དངོས་སུ་བརྟེན། །བྱེད་པོའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་
དགག། །བྱེད་པོ་འདོད་ན་ཁས་སྤངས་འགལ། །རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བཅའ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། །གལ་ཏེ་སྟེན་སྲུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་རྟག་པའི་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྦྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ལ་ནི་སྟེན་སྲུང་ལ་
ཉི་རིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེན་མེད་དེ། བཅའ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་རིགས་བཟང་རན་གྱི་བྱེད་
པར་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྣམས་འབྲས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྣམས་ཚོས་ཅན། །བྱེད་ཀྱིས་འབྲས་སྲུང་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་བཅའ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་རིགས་
བཟང་རན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། །བྱེད་སྟེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་སྟེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་སྲུང་དངོས་པོའི་
ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱ་ཐ་དད་པས་བྱེད་གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་བཅའ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་
རིགས་བཟང་རན་གྱི་བྱེད་པར་ཚོས་ཅན། །བྱེད་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་པ་སོ་
སོར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། །བྱེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་བརྟེན་ཚམ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམས་ཚོས་ཅན། བཅའ་ཟེ་བྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་བཅའ་ཟེ་
བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྲུབ་བར་ཐལ། །བྱེད་སྟེན་གྱིས་བྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་བཅའ་ཟེ་རྣམས་ལ་བྱེད་པར་གསལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྣམས་མངོན་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམས་ཚོས་ཅན། །བྱེད་སྟེན་གྱིས་གསལ་
བྱ་མིན་པར་ཐལ། །བྱེད་རྟག་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་སྟེན་གྱིས་གསལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་
བསལ་ཟེན་རྟོ། །གལ་ཏེ་བཅའ་ཟེ་གང་ལས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེས་པ་དེ་ནི་
རྣམས་བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ་སྟོ་དེ་ནི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སྲུང་ཡང་སྦྱོར་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྣམས་སྟོས་པ་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཉན་པ་པོ་འང་ཚོས་ཅན། རྣམས་བསྟེན་པའི་འབྲས་སྲུང་འབྲེལ་

བསྟེ་ཐོབ་པར་ཐལ། རྒྱ་གས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒྲོ་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག། སྒྲ་བ་པོ་ལས་རྒྱ་གས་གསལ་བ་
སྟེ་ཐོས་པ་ཉིད་རྒྱ་གས་བཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བར་སྒྲ་རག་གི་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་ལྟར་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ར་
བ་ལྷུ་བ་བུས་བཞུགས་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གས་བཞུགས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་གས་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གས་གྲུབ་སྟེ།
མངོན་གསལ་གྱི་སྒྲ་ནི་རྒྱ་བའི་སྒྲོ་དུ་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷུ་བ་བྱུང་བ་ཡིད་
བཞུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྒྲ་བའི་རྒྱ་སྒྲོ་དེའང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་
ཏེ། བརྒྱད་པས་རྒྱ་གས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལས་སྒྲེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་བཞུགས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། ལྷུ་བ་བྱུང་བ་ཡིད་བཞུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ཉི་རྒྱས་པ་སྒྲ་བའི་རྒྱ་གས་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་སྒྲ་རང་
མཚན་གྱི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་གས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྒྱས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་
རྒྱ་གས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འོན་པར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་བྱེད་ལྟར་
ན་རི་ལྟར་ཡིད་བཞུགས་དོན་མེད་མིན་ཅེ་ན། ལྷུ་བ་བྱུང་བ་ཡིད་བཞུགས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་འབྲུང་བར་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་གས་སྒྲོ་བ་བའི་བསམ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱ་གས་ཀྱི་སྒྲེ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་གས་རང་མཚན་པ་དང་
རྒྱ་གས་ཀྱི་སྒྲེ་ཡི་རང་བཞིན་པ་རྒྱམས་པོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཞེན་ནས་བརྟེན་པ་
པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱ་གས་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གས་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་
འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡིད་བཞུགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིད་བཞུགས་ལ་རྒྱ་གས་སྒྲ་རང་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ཆ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི་རོ་དང་མཚོ་སྟེ་ར་
ས་དང་ས་ར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐོས་པ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་རོ་དང་མཚོ་ཐ་
དད་དུ་གོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་བྱུང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་ལ་ཡང་

ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏཱ་ལའ་སྐྱེ་མ་ལས་སྒྲུངས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཡི་གེ་ཏཱ་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་
གྲུབ་ཅིང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེའི་རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས། །དེས་ན་གོ་རིམ་
གཞན་ལ་འབྲས་ཁྱད་ཡོད། །ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ར་སེང་ས་རེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གོ་རིམ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་དད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་དང་། ཉན་ཤེས་དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསུམ་ལས།
རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་གི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ར་སེང་ལ་ར་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་ར་དང་ས་
ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། ས་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་བུའི་ཕྱིར་དང་། ས་རེ་ལ་དེ་
ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ར་སེང་ལ་ར་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་ར་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ས་དེ་ནི་ན་བས་དེས་པ་སྟེ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཅིང་། ས་ར་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
དེ། ར་སེང་ལ་ར་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་དེ་
ཐོས་པ་ཏ་ཅང་ལྟར་བ་མིན་པ་སྟེ་ཕྱི་སོ་སོར་དེས་རུང་དུ་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོ་སྒྲུ་མ་ར་དེ་དྲན་པ་ལ་
ལྟོས་ནས་ནི་ཕྱིས་ནི་ས་བདག་ཉིད་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ས་རེ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ར་སེང་ས་རའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་
བུས་བྱས་ཏེ། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དང་། འཛིན་པ་ཉན་ཤེས་དང་། དྲན་པའི་སེམས་
ཀྱི་གོ་རིམ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།
དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀུན་སྒྲོང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ར་སེང་ཞེས་པའི་ཆོག་
དང་ས་རེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་
གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་འདུ་བྱེད་དེ་ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རོ་མཆོག་པོ་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དེ་ར་སེང་ལྟར་

ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། ས་རུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་ཚུལ་ཅན། སྦྱོར་བ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྒྲེལ་བར་གོ་རིམ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་འདོད་པས་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚུལ་ཅན། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་དང་གིང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པས་མའི་བྱུང་བར་ཅན་དན་གྱི་མེ་ཡང་རང་རྒྱ་གིང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྒྲགས་བྱེད་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་མཐུས་སྦྱོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱབ་བྱས། །བྱུང་བར་ཅན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་བསལ་བར་བྱས། །བྱུང་བར་ཅན་མེད་གྲུབ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲགས་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་རང་དབང་དུ་བྱེད་བྱས་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། ཡི་གེའི་སྒྲེབས་དང་ཚོགས་སྒྲགས་ཤེས་པ་དང་། རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་གྱིས་རྫོབ་བྱས་པའི་མཐུ་དག་གིས་ཁྱོད་གང་ཟག་པལ་པ་ལས་བྱུར་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་མཐུ་དེ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །པལ་པ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བས་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱུད་ཤེས་པའི་པལ་པས་དུག་ཞི་བ་ལ་སྒྲགས་པའི་སྒྲགས་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། གང་ཡང་རྒྱུད་རིག་འགའ་ཞིག་གིས། །གསང་སྒྲགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་གིས་སྒྲགས་སྦྱོར་བ་དེ་ཚུལ་ཅན། གཙོ་བོ་རྒྱུད་བྱེད་པ་པོའི་མཐུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་ལྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱེད་པ་པོ་དེས་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་མན་ངག་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲགས་སྦྱོར་བའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲགས་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཁྱོད་སྦྱིར་བྱེད་གྱིས་བྱས་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྒྲེལ་བར་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་སྦྱོར་བ་སྒྲེལ་བ་ལས་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔྱད་པ་པས་སྐྱེས་སུ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་
དོན་མཐོང་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྐྱེས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྟོ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་བྱུང་པར་
ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས། སྟོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དག་སྐྱེ་བ་
དང་། སྐྱེས་སུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གང་
བརྗོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་རིམ་བྱ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་
རྟགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པས་
བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ངེས་སྐྱེས་སུས་བརྟགས་པས་བརྟུན་པར་ཐལ། །ཆགས་
སོགས་ལྡན་ལ་དོན་ངེས་རྟགས་བྱུང་མེད། །བྱེད་ཆོག་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱེས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་ན་རྒྱལ་དཔོག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་
རྟགས་ཞེས་པའི་རང་ཆོག་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། །ཁོ་བོས་འདི་
དོན་ཡིན་ཞེས་དང་འདི་དོན་མིན་ཞེས་རྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་འདི་བརྗོད་བྱའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེས་སུ་
རྒྱལ་དཔོག་པ་རང་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། །བྱེད་གྱིས་
རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པར་ཐལ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །བྱེད་གཅིག་སུས་རིག་བྱེད་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་ །
སྐྱེས་སུ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མིན་ཅེས་པའི་བྱུང་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ། སྐྱེས་སུར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། །བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པའི་སྐྱེས་སུ་འགའ་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། །བྱེད་སྐྱེས་སུ་ཉིད་ཡིན་གྱང་རིག་
བྱེད་གྱི་དོན་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་སུ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྣམས་པ་འགས་གྱང་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ཤེས་
པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྦྱིས་བྱ་གང་གི་ཚིག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིས་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དོན་གིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེའི་
 དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐམས་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཚིག་གིན་དུ་
 ཤོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གིན་ཏུ་ཤོག་ཏུ་གྱུར་ནམས་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་
 སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་ལུང་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཚད་དུ་སྦྱིས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱིས་བྱ་གང་གི་ཚིག་ནི་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིས་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་པའི་སྦྱིས་བྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་
 ཡིན་ཞེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་གིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་གྱི་དོན་
 རིག་པའི་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་འདོད་འགྱུར་ཏེ་འདོད་དགོས་པར་
 ཐལ། གལ་ཏེ་གིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་དོན་ལུང་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་ཤེས་
 སྤྱིད་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རྟགས་
 པ་མེད་པར་བསྟན། །དེས་ན་དོན་ངེས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད། །སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 གཞན་ལན་དགག། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ངེས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱིས་
 གང་ལས་རྟགས་ཏེ་མི་རྟགས་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པ་འམ་སྟེ་
 ལྡན་པས་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་མ་སྟོས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་རྟགས། གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་
 ལྡན་པས་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན་ལ་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེ་དེའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་འདོད་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་སྟེ་
 སྐྱ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་བྱི་ཤ་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་མིན་ཞིང་སྟགས་སྐྱངས་
 ཀྱིས་མར་མེ་ནང་དུ་སྐྱགས་པ་ཁོ་ན་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་

པར་ཐལ། དེའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དགག། རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞེས། གྲགས་པས་སྒྲོག་གྲུབ་སྒྲུབ་མི་ལུས། །གྲགས་པ་ཉིད་དང་འགལ་
བར་བསྟན། །གྲགས་པས་གྲུབ་ན་རང་ཆོག་འགལ། །གྲགས་པ་ཐེཛོམ་གྱི་རྩ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོག་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སོ་སོ་དོན་སོ་སོ་ལ་རབ་ཏུ་
གྲགས་པ་ལས་ཤིང་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སོ་སོའི་དོན་ཤིང་པ་ཡིན་ཞེས། འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཆོས་
ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་ལུས་ཏེ་མི་ལུས་
པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་དོན་བརྟེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་ན་མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ནི་རིམ་པ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གནས་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་བུ་མོ་ལ་གྲགས་ལ་ཁྱོད་
ལས་མིའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ཤིང་ལོ་ཤེས་པས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐོང་རོ། །གལ་
ཏེ་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྒྱུན་སྒྱུན་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ལས་དེའི་དོན་སྒྲགས་སྒྲུངས་ཀྱི་
མར་མེ་ནང་དུ་སྒྲགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས། མེ་ལ་སྒྱུན་སྒྱུན་ཞེས་པ་དེ་དང་
འདྲ་བའི་སྒྲ་གཞན་དེའི་བཤད་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤིང་པ་སྒྲིམ་
བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲིམ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལུས་སམ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལས་སམ་སྒྲ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་
ཞེས་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པ་དག་གྱང་མི་སྟེ་སྒྲིམ་བས་སྒྲ་ཆོག་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་བས་ཆོག་དེ་
ཡང་ཆོད་མར་མི་འདོད་པ་དང་། སྒྲ་ཡང་ཆོག་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
ཆོག་ལ་སྒྲ་བ་དང་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་

ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་བརྒྱལ་བའི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱི་ཤ་ཟ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྲགས་སུ་ཆུག་གྱང་རབ་གྲགས་ཚད་མ་
ཉིད་མིན་ཕྱིར། སྐྱེད་འདི་དོན་སྦྱངས་སྟགས་ཀྱི་མར་མེ་ནང་དུ་སྦྱགས་པ་དེར་འཛིན་པ་ལའང་རྒྱ་ཅི་
ཡོད་དེ་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་དོན་
གཅིག་གི་རྫོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་པ་སྦྱེད་པ་ནི་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་གྲགས་པ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་མས་དོན་སྦྱོར་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྦྱོར་ཚོགས་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་རང་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
དོན་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་ངེས་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་དག་གིས་ངེས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་
གང་ཡིན་དོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་དོན་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་
པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཟོལ་གྱིས་སྦྱོས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ། །སྦྱོས་བྱས་བྱས་
པ་མིན་ན་དོན་ངེས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་དོན་ངེས་སྟོན་ཅིང་། དེས་གཞན་
ལ་སྟོན་ཅོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྦྱོས་པར་ཐལ།
རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་བཅགས་ནས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྦྱོས་པ་གང་ཞིག། །དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྦྱོས་མ་སྦྱོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག་
ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས། སྟོང་དུམ་འདི་ནི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྦྱོས་བྱ་གཞན་ནི་
སྟོང་དུམ་ལ་བསྟན་མི་འདོགས་པར་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་
རང་ཚིག་གིས་སྦྱོས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་དེ་
རྫོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་ཚོས་ཅན། བརྫོད་འདོད་ཀྱི་སྦྱོར་ནས་དོན་སོ་སོའི་རྫོད་བྱེད་དུ་

དེས་པ་མ་གཏོགས་པར་བཟོད་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཚད་མ་གང་གིས་ཤེས་ཏེ་མི་
ཤེས་པར་ཐལ། བཟོད་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཚད་མའི་
ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དེ་ཚོས་ཅན། བཟོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོད་བྱེད་དུ་དེས་པ་
ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། འདོད་བཟོད་
ནི་སྐྱ་རྣམས་དོན་སོ་སོའི་རྫོད་བྱེད་དུ་དེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་བད་ནི་བཟོད་འདོད་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་
ཡིན་ལ་བད་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་ན་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། བཟོད་དོན་གཞན་ལ་བཟོད་འདོད་དེས་ཀྱང་སྦྱར་
དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བཟོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་དེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བད་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་བད་ལས་
གསལ་བར་བྱེད་པས་བད་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྐྱ་དོན་རང་
བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་དེས་པ་འང་གང་
ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བད་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་བཟོད་བྱ་དེས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་
ཡོད་དེ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་འཇུག་པས་སོ། །
ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་མི་སྐྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
བཟོད། སུན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེས་གང་བ་སྒྲོག་ཅེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཡང་ཚོས་ཅན།
བདེན་པའི་དོན་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་མི་གང་བ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པའི་ངག་བདེན་པ་བཞིན་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་དབྱོད་པ་པ་ཀན་
རབས་གཞན་དག་ཟེར་རོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་ཉིད་བསྟན། །བསྐབ་བྱེད་ལ་གཞོན་པ་
བསྟན། །ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོ་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཚེས་ཅན། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཕྱོགས་གྱི་
སྒྲུང་པོས་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་བ་བཀག་སྟེ། བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་
མ་དང་ལྷན་པའི་འབྲུལ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་རོ་འདྲ་
བར་བསྐབ་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་དབྱིབས་གྱི་རོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་གཅིག་
ཏུ་བཅོས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་སྟེ་དེའི་རྟགས་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ཚོས་པར་སྐབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ཚེས་ཅན། ལུང་མེད་གཡེམ་མ་མུ་ཙུའ་གྱིས་བདག་པོ་ལས་
རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཀུན་
ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་འབྲེལ་སོགས་ཚེས་གསུམ་པོ་ཡང་
ཡོད་པར་མ་བསྟན་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱུ་པའི་རྟགས་གྱིས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གསུམ་དང་
འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅིང་དེ་མ་བསལ་ཅེ་ན། རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་
བའི་དོན་བརྟུན་དེ། སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་རྟག་པ་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྐྱིད་བང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་། དངོས་པོ་
རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་རྟེན་དོན་གཞན་གྱིས་
གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་མི་མཉམ་པ་རང་རྒྱུད་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཛིག་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྟོ་སྟོག་གྱུར་དང་། སྐྱུ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་
པར་བསལ་བའི་སྟོན་ཡུལ་ལམ། སྤྲིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱས་ཀྱིས་
སྤྲིག་པ་འདག་པར་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་ལུང་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་དག་ནི་རྟོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་
ཏེ། དེ་དང་འགལ་བའི་ལན་མ་བཅུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚིག་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པར་མཐོང་བས་ཚིག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་

དེ་ལྟར་ཆོད་མ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འོ་ན་སྒྲིམ་བྱས་མང་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མིན་ཏེ་མི་བདེན་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན་པ་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ལུལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཙམ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད། དེས་ན་བརྗོད་དོན་ངེས་མི་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་འཕམ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་པ་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་འདི་ལས་རྣམ་པར་ལྟོག་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལུལ་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ལས་དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ལས་བརྗོད་འདོད་སྟེ། དེ་ལས་ཆོག་སྟེ་བས་བརྗོད་བྱས་བརྒྱད་ནས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བུམ་པ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དེ་ནི་རྟེན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ལུང་ཆོས་ཅན། ལུང་དེ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཆོད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལུང་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལུང་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་ཆོད་མ་རྣམས་པ་འགལ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་སྐལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་མལ་པའི་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། སྐལ་

དོན་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པས་ནི་མི་གྲུབ་པར་བཤམ། སྐལ་དོན་
ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ཏེ་སྤྲོ་བ་པོ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། སྤྲོ་བོ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཚོས་ཅན།
ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་འགལ་སྤྲོ་ཚོགས་སྟོན་པའི་
རིག་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་ནི་སྤྲོས་བུ་ཏྲག་པ་འགས་ལས་བྱེད་པར་སྦྲེལ་བ་དང་། ལུས་ལ་
ཁྱུས་བྱས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་འདག་པའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ཞེས་རིགས་སྤྲོ་བས་དྲེགས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་
གཞོམ་པའི་ཕྱིར་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་གདུང་བ་ཚྱོམ་ཞེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ང་ལ་ཁ་སང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་
འོད་ཟེར་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དགེའོ། །
དགེའོ། །དགེའོ། །

༡༡། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཞུགས།

གཤམ་ དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ།

༡༡། གཤམ་པ་དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན། བར་དུ་ལེའུ་ལྷུང་ཉིད་བཤད། །
ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཇུག་སྟེད་བསྟན་པའོ། །

༥༡ ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།

དང་པོ་ལ་ལྟ་ཤུག་གཤམ་གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་
མདོའི་མངོན་སུམ་ལེའུ་ཡིན་ལ། དེ་འཆད་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལེའུ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་
རྒྱུ་གཙོ་པོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་སྒར་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཚད་མ་
མདོའི་མཚན་བརྗོད་གྱི་འགྲེལ་པ་འཆད་ཅེས་བཞེད་དེ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་དུ་བསམ་མོ། བོད་དག་ལྟའི་དགོངས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ཚད་མ་མདོ་སྟོན་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒོ་སྟོན་རྩིང་བའི་མཚོ་ལས་ཅལ་ཅོལ་གྱི་ལྷ་བརྗོད་པའོ། །
རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གཤམ་གྱིས་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་བདེན་བཞིན་
གནས་ཚུལ་འབྱེད་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་ཅེས་
བཞེད་དེ། སྒྱུར་གོ་རིམ་གྱི་རོ་བོ་རྩ་བའི་དགོངས་པར་སོང་ཚུལ་དང་། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་
འབྱེད་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༥༢ བར་དུ་ལེའུ་ལྷུང་ཉིད་བཤད།

གཤམ་པ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་གཤམ་ལས། ༥༢ མཐའ་དབྱེད་པ།
དང་པོ་ནི། སྒར་བསམ་པ་ཁ་ཅིག མདོའི་མཚན་བརྗོད་རིམ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་།
རིམ་བརྒྱུག་ཏུ་བཤད་པ་གཤམ་སུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་ཚད་མ་བཤད། རྒྱར་པ་བཤད། འགྲོ་
ལ་ཡན་བཞེད་པ་བཤད། ཅེས་སོགས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་སྒྲུབ་མ་བྱེད་པ་སྟེ། འདིར་ཚད་
མར་གྲུར་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་པོ་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་

བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་དང་གྱུར་པ་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ།
གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པས་ཚད་མ་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་བཤད་དོ་སྟུང་ན། །འོན་དེ་
ཕྱིར་ཚད་ཡིན་ཅེས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚད་མ་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་བཤད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་ནི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་
བསྐྱོག་ཏུ་བཤད་པའི་གཞུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅན་དོན་དངོས་འཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་གསུམ་
བཤད། །ཚད་མས་བསྐྱོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་སྟེས་བྱ་ཚད་མར་བསྟན། །གྱུར་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པའོ། །

ཅན་བཅོམ་ལྡན་སྟེས་བྱ་ཚད་མར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་བསྟན། །རང་གཞུང་གཞན་དང་
འགལ་བ་སྟངས་། །དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད། །མཚན་ཉིད་སྟེ་ཡི་སྟོན་

གསུམ་སྟངས་། །མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ངེས་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་མདོའི་མཚན་བརྗོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་ན་ཚད་མའི་ངོ་བོ་
ནི་ཅི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་ན་དེ་ཚད་མར་འཛོག་ཅེ་ན། །འདིར་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པའོ། །མི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། །ལས་གང་ལ་མི་སྐྱབ་ན་འཇུག་ཤོག་གི་
ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ། །བྱེད་པ་པོ་གང་མི་སྐྱབ་ན་ཤེས་པ་ཚད་མས་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་བློ་དེ་
མི་སྐྱ། །བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མི་སྐྱབ་ན་རང་མཚན་ཡོད་པས་འཇུག་ན་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱ།
རང་མཚན་མེད་པས་ཤོག་ན་དོན་བྱེད་ཅུས་པས་སྟོང་པ་ནི་མི་སྐྱབ་བའི་ཕྱིར། །ས་སྐྱབ་པའི་བཤད་ཚུལ་
དེ་གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་བྱབ་པའི། བྱབ་ཆེས་པའི། མི་སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྟངས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱབ་པ་ལ་མ་བྱབ་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། །སྐྱབ་བྱེད་གི་ཚད་མ་ལ་མི་

སྐྱབ་མེད་པས་སོ་ཞེན། སྐྱབ་མེས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཀྱན་སྦྲང་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་
བྱེད་དམ། བརྫོང་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཆོས་
ཅན། མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པོའི་བརྫོང་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར་
རོ། རྟེན་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྐྱབ་པོའི་བྱེད་པ་སྟེ། བརྫོང་འདོད་ཀྱི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
བུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གང་གི་ནམ་པ་སྟོ་ལ་རབ་གསལ་བ་སྟེ་ཤར་བའི་བརྫོང་འདོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ།
གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་བྱི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་སྟེ་རྟོགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། རྩལ་གསུམ་ཚད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་དེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱབ་བས་ཚད་
མའོ། རྟེན་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་ནས་
དེ་ལས་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱེད་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱེད་
དོན་གྱི་གྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་ཆེས་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཀྱན་རྫོང་
པའི་སྟོ་དེ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། བུམ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་བུམ་པའི་སྐྱེ་
སོགས་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོང་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་
དེ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བུམ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བེན་པའི་བུམ་པ་ལ་བསྐྱན་ནས་འཛོན་
པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱེད་བྱག་དུ་སྐྱབ་པ་ན་རོ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་མི་སྦྱིད་པའི་
སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྦྱིད་པའི་བྱིར་ཞེན།
གཞལ་བྱེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
དང་པོ་སྤང་བྱེད་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོའི་དོན་སོ་སོར་ཤེས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་དེ་
གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སོགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་གཞལ་བྱེད་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དོན་རྟོགས་འདི་ཡོད་ལ། མེད་ན་དབང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ཆོག་སྐྱེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་
གྱིས་སྟོ་ཡི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟོན་ཐ་དད་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱུ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཇི་
 ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། རང་རིག་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། རང་སྤྱིང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་
 ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་ཤེས་པའི་ཆ་ལ་རང་ངེས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་མི་སྐྱུ་བ་
 ལ་རང་ངེས་སུ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་དང་། དེ་
 ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཆ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་གཉིས་གཞན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱུ་བ་ལའང་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་སམ་སྟམ་ན།
 ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ངེས་པ་སྤྱོད་ཐ་སྟད་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལས་ནི་ཚད་མའི་
 དོན་ལྟོག་མི་སྐྱུ་བ་ཉིད་ངེས་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་པ་ན་ཚད་
 མའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངེས་ཤེས་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདྲེན་ཞེ་ན། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་གཉིས། རྗེས་སུ་དབག་ཅུམས་རང་ལས་ངེས། །
 དང་བོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །འབྲུམ་རྒྱ་ཅན་ཅུམས་གཞན་ལས་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བོད་ལལ་ཆེར། སྤྲ་མས་རང་ངེས་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་མས་གཞན་ངེས་ཁོ་ན་བསྟན་པར་
 འདོད་པ་ནི་གཞི་གང་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པར་སྤྲང་ཞིང་།
 རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་
 པར་སྤྲང་ངོ་། །འདིར་བཤད་པ་ནི་འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱུ་པའི་བཤད་སྟོལ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་ཤེས་པའི་ཆ་དོན་ལྟོག་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མ་ཉིད་
 ཅེས་པའང་དོན་ལྟོག་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟད་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་གལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
 འོ་ན་ཤེས་པ་རང་ལས་དང་། མི་སྐྱུ་བ་ཐ་སྟད་ལས་ངེས་ན་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཚོས་ཅན། དོན་མེད་མིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མར་སྐྱབ་མི་ཤེས་པས་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་མྱོངས་པ་སྟོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

མོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགའ་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་དོན་གཅིག་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་ས་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་མཚན་མཚོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་རིགས་གཉིས་ལས་བཀག་ལ། ཁ་ཅིག་སྒྲ་མས་ཚོས་གསལ་ས་རང་ལུགས་དང་། བྱི་མས་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ལུགས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །འདིས་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱལ་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་ཁ་ཅིག་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ཉིད་དམ། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དམ། རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་དུ་སྟོན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་མཛད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ནི། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱིར་འབད། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་རང་མཚན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པོའི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ཤེས་པའི་སྤྱི་ཤེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོའི་སྤྱི་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་རུང་སྒར་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེའི་དགོངས་པ་སྟེ་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཁྱེས་བྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། གུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ཤེས་པ་དགོས་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་ཁྱོད་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ་དེ་ངོ་བོར་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་བོད་པ་ལ་ཆེད་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་སྒྲ་མས་མདོའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚད་མའི་དོན་ངོས་བཟུང་ནས་གཞུང་བྱི་མས་གཞུང་གཞན་དང་འགའ་བ་སྤོང་བའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །

མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་འགྲན་པ།

གཉིས་པ་གྲུབ་པ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བྱུང་དགག་བྱིར་གྲུབ་

པ་སྒྲིམ། ཁྲོད་མ་ཐབས་ལ་ལྟོས་པ་གྲུབ། །རང་བྱུང་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟོད་པས་ཚོག་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་སྒྲིམ་གཤམ། མདོའི་
མཚན་བརྗོད་དུ་བྱུང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྒྲིམ་པ་
རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ནི་བསྟོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་ནན་ཏན་
མཛད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། སྒྲིམ་བྱ་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་བྱུང་གི་ཚད་
མ་བཀག་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཏྲག་པ་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག། མི་ཏྲག་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག། །
རང་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཏྲག་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་བྱུང་པ་སྒྲིམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཕྱག་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཏྲག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཕྱག་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཏྲག་
པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་
བྱའི་དངོས་པོ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
གལ་ཏེ་ཚད་མ་མི་ཏྲག་ནའང་ཚད་མ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཏྲག་ལ་དེ་ལས་ཚད་མ་སྒྲེལ་ཞེན། དུས་རིམ་
བཞིན་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲིམ་བྱ་ཏྲག་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲིམ་བྱ་ཏྲག་པ་དེས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཏྲག་པ་དེ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་པན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་མི་ཏྲག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་
པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་འདྲ། དབང་ཕྱག་དེ་འདྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་
མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དབང་ཕྱག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་
ལོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། སུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།

སྔོན་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་ཡས་
ཁང་བཞིན། འོན་ཀྱང་རྩལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགྲ་སྟ་བཞིན། ལ་སོགས་པ་གྲངས་དང་ཚད་དང་
ལྷན་པ་དག་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་ཕན་གྱི་སྐྱེས་སུ་ནི་དབང་
ལྷག་ལས་འོས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། བསྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་
བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྔོན་འཇུག་སོགས་ཚོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་
ཕན་གྱི་སྐྱེས་སུ་སྔོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
གནས་ལུས་ནམས་ལ་སྐྱེས་སུ་སྟོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ན་འཛིག་རྟེན་སྟོ་ཚོགས་ལས་
ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་སྟེ་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ།
དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པར་བསྐྱབས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་སྟེ་ཙམ་འབྲུལ་པར་བསྟན། ཁྱེ་བྲག་དབྱིབས་ལྷན་
བརྟགས་ནས་དགག། ཚུལ་དེས་རིགས་ཕན་གཞན་ཡང་ཞེས། དེ་ཡིས་གྲུབ་པའི་འཕྲོས་དོན་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་ན་སྔོན་འཇུག་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་
དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་བྱང་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་ལྷག་ཉིད་ཀྱིས་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། དབྱིབས་ཀྱི་མིང་ལ་
བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་པར་ཕན་དབྱིབས་མ་གྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན། དབྱིབས་ཙམ་
མཚུངས་པ་མ་ངེས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་ན་འབྲས་མཚུངས་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་དོན་སྐྱེས་སུ་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ན་
ནི། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་སྟེ་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་མཚོན་རྟེན་གྱི་

དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པ་
མིན་ཏེ། གནས་ལུས་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་ལས་
གནས་ལུས་སོགས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
ཡང་། གནས་ལུས་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལས་ཐ་
དད་པ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་དབྱིབས་དེ་
དང་། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུག་པར་མཚུངས་པས་དབྱིབས་ལྡན་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་ལུས་སོགས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རི་བོ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ལས་མེ་བསྐྱབས་ན་
ཁུབ་པ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་མཚུངས་
པས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་འགྲུབ་ན་གོག་མཁར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེ་
མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་མཁན་གྱིས་བྲམ་པ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་
འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་སྟེ། བྲས་པ་དེ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི་དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པ་འདི་
འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་དུ་ཐལ། སྟེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་ནས་
སྟོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ལྟ་ཆོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱིབས་ཀྱི་སྟེ་རྟགས་སུ་མི་རུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟེ་རྟགས་སུ་རུང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྟོན་བརྗོད་ན་འབྲས་མཚུངས་
ཀྱི་ལྟ་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྲས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྲས་པའི་འབྲེལ་པ་
ཅན་སྐྱེད་དང་། བྲས་པ་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར་ཏེ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ནས་བྲམ་པའི་བྲས་པ་སྐྱ་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་།
སྐྱའི་བྲས་པ་དཔེ་ལ་མེད་ཅེས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་
ཆོད་དུ་འདོད་དེ། འབྲས་བུ་བྲས་པའི་སྟེ་རྟགས་ཀྱང་སྟེ་བྲས་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རུང་པ་ལ་རྟགས་
བྲས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲས་ཙམ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་སྟེ། སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་

པ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་ཅེས་པ་ནི་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་
 ཅིག་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིར་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྲད་པར་མཚུངས་པ་དང་མ་བྲད་པ་
 མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་ལྷག་ཚད་
 དངོས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡང་འབྲལ་ཏེ། ཆོག་གོང་འོག་སྒྱུར་བ་ལོར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་ཞེན། མདོ་ལས། འབྲས་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་
 མ་གྲུབ་པར་མཐོང་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་འདི་ཡང་ནི། །སྒྲི་བའི་བསམ་པས་རྣམ་གསུམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིགས་གཏིར་དུ། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲི་མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲིའི་བྱས་པས་སྒྲི་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ།
 བུམ་པའི་བྱས་པ་སྒྲི་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྲི་བའོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་སྒྲི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ་། །སྒྲིའི་
 འབྲས་བུ་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་
 ངོ་། །འདི་ཉིད་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་པ་ལ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེའི་
 སྒྲོན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པས་དཔེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྗེས་དཔག་
 སྒྱི་ལ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འཇུག་ལ། འདིར་དོན་སོ་སོར་ངེས་པས་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ལྡན་གྱི་དོན་དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྒྲིའི་སྒྱི་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་
 བ། དབྱིབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚོན་རྟེན་སོགས་ལ་རབ་རྟུ་གྲུབ་པའི་དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྒྲིའི་
 སྒྱི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རི་བོ་ལ་ཡང་ཁྱོད་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ངག་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ར་ཅན་ཡིན་ཏེ། གོ་ཞེས་པའི་སྒྲི་འཇུག་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་མ་ངེས་པ་བཞིན་ལོ། །དེའང་། ངག་དང་ཕྱོགས་དང་འོད་ཟེར་དང་།
 །ཕྱགས་དང་མིག་དབང་དོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་རྩ་སྟེ་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲི་བརྟག་
 པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་དོན་

ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཐལ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམས་དོན་གང་ནའང་འཇུག་རུ་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཡོད་པ་ནི་བརྫོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནོ།
གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམས་བརྫོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅམ་གྱིས་དོན་
ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་ཅམ་ལས་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན།
སེར་སྐྱ་སྟེ་གངས་ཅན་དང་། ལ་སོགས་པ་གཅིར་བྱ་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་དེ་ཚོས་
ཅན། སེམས་མེད་དང་སོགས་པ་ནང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དང་། ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་པ་བཤུས་ན་ནི་འཆི་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་སྟོན་དབྱང་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ལ།
རྟགས་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཤིང་ལ་སྟོག་འགག་པའི་འཆི་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། འཆི་བའི་སྐྱ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པས་མ་དེས་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་གྲུབ། །མིང་ལས་དོན་ཉིད་གཙོ་བོར་
གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་དོན་ཅོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་ན། རྟོགས་ཚོས་མ་
གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་དོན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅོད་གཞི་ལ་གྲུབ་ན་དེའི་བྱང་
པར་སྐྱ་དང་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱང་པར་མ་གྲུབ་པ་དེས་གཏན་
ཚིགས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན་
སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཁོ་ལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱས་པའི་བྱང་པར་དུ་བཏགས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོགས་ཚོས་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་མིང་འགའ་ཞིག་ཁོ་ལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གཉིས་ཀས་ཅོད་གཞི་ལ་
མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་ནི་ཁོ་ལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཅོད་གཞི་ལ་

མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷག་པ་བ་སྟེ་རྩལ་ཕྱན་རྟག་པར་
འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་རྩལ་ཕྱན་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སོགས་པ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་
ལུས་ཅན་གྱི་མིང་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་རེག་བྱ་ཅན་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་ཕྱི་གཉིས་ཏེ། བདག་དང་ཡིད་དང་། ཕྱོགས་དང་དུས་
དང་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་རྩལ་ཡིན་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱི་ཚད་ནི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ནང་ཚན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་མིང་ཁས་ལེན། རྩལ་ཕྱན་ལ་ཁས་མི་ལེན་པས་མིང་
མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་རེག་བྱ་ཅན་ཚོའི་ཕྱིར་ཚོའི་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་ལུས་ཅན་གྱི་དོན་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མ་
གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲོན་ལྡན་
དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་གཉིས་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་ནི་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་དོན་འབྲུལ་པའི་དཔེ་ནི་བ་ཁ་མོ་ཚོས་ཅན།
རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་ཕྱ་གུ་ཚོས་ཅན། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ།
ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་འགོ་བ་དང་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་
འདི་ཡི་སྒྲུ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་བསྤང་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་རྩ་ཅན་དང་
སྤང་པོ་ཆེ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་ཡིན་གྱི། ཚིག་དེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་འགོ་བ་དང་
ལག་ལྡན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ཆེར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཡང་ཁྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཅིག་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་འགལ། །ལྷོག་པ་མེད་པས་རྒྱར་མི་འཐད། །
རྩེས་འགོ་མེད་པས་རྒྱར་མི་འཐད། །སྤྲེའི་གཏན་ཚིགས་མ་དེས་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱག་རྟག་པ་གཅིག་གིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་ན། དབང་
ཕྱག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་འབྲས་ལུའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དེ་

ཉིད་གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་མིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་རྒྱལ་ཡོན་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །ཡང་དབང་ལྷག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གང་གིས་རྒྱར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱར་འདོད་པའི་སྐབས་ནའང་རྒྱ་མིན་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཉག་པའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་སོས་སྒྲེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤང་དུམ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མིན་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་ཡོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མཆོན་སོགས་དང་ནག་པའི་ལུས་འབྲེལ་པ་ལས་ནག་པའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲན་སོགས་དང་འབྲེལ་པ་ལས་དེ་འདྲའབྲས་པ་སྟེ་སོས་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ན་དབང་ལྷག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲ་ཕྱིའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ལྷག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་དཀའ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་རྩ་མཐུན་དང་འཛིམ་པ་སོགས་གང་དག་ཡོད་ན་བུམ་པ་གང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དབང་ལྷག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་དེའི་རྒྱར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱ་རྣམས་ཡན་ཚུན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་ཡི་རྒྱེན་གྱིས་མ་ངེས་སྤང་། །ནང་གི་རྒྱེན་གྱིས་མ་ངེས་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་གོང་གི་རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ས་སོགས་རྟག་པ་ཡིན་པས་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་ལྷ་གྲུའི་རྒྱལ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་

ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མ་གྲུབ་ན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ཚོ་བ་སོགས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན་སུ་
གྲུ་དེའི་ཁྱད་པར་བཟང་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡུལ་དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་དེ་མ་
ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་དབང་སྤྲུག་འདི་ཡང་རྒྱ་མིན་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་དེས་
ཞེན། རྒྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེའང་ཚོས་ཅན། མ་ཚོགས་པ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་
གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། མ་ཚོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་རྒྱེན་
གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སོ་སོ་
སོ་སོར་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་རྒྱེན་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་
པ་མེད་པས་ན་འོ། །དེས་ན་རྒྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། མ་ཚོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱེན་གསུམ་པོ་
དེ་དག་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་གང་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་སོགས་
བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་ཀྱང་ཚོགས་ན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོན་
ཏན་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་སྤྲུག་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་དེ་ལི་རྒྱུ་ཅིད་རྣམ་གཞུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་ཐུན་ཚོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་།
གཞུང་གི་དོན་དངོས་སོ། །

ཇ.9 མཐའ་དབྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་རབས་པ་རྣམས་གྲུབ་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་
གཙོད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཚད་མ་དྲག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །ཞེས་
སོགས་དང་། བྱི་མ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཚད་མ་སྒྲིག་གྲུབ་དོན་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་
བཅད་གཅིག་དང་། ལན་ནི་མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་བཞིའོ་
ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུའོ། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་བྱེད་ལ་
ལྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པའང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་གྱི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་

དགོས་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ནའང་རྩྱུང་པའི་སྐབས་སུ་
 རྩྱུང་བ་གསུམ་བསྐྱངས་ནས་ཚིགས་བཅད་བཞི་པོས་དང་པོ་ཁོ་ནའི་ལན་བཟུང་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་
 གྱི་ལན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་ལན་སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བརྒྱུག་
 ཏུ་བཤད་པས་བཟུང་བོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྩྱུང་བ་གསུམ་པོ་གཞུང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱོགས་
 སྒར་འཆད་རིགས་གྱི། ཚིགས་བཅད་བཞི་པོ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་སྒར་འཆད་པ་ནི་མགོ་བོ་གོས་གྱིས་
 བཟུམ་ནས་མཐུག་མ་སུས་བྱིར་མི་ཚོར་བའོ། མདོར་ན་རྩྱུང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱུར་པའི་དགོས་པ་
 ལ་རྩྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚིགས་བཅད་བཞི་པོས་དེའི་ལན་མ་བཟུང་ཅིང་། རྩྱུང་བ་དང་པོ་ལ་ཚིགས་
 བཅད་བཞི་པོས་ལན་བཟུང་ཀྱང་གྱུར་པའི་དགོས་པ་ལ་རྩྱུང་བ་མིན་པས་འབྲེལ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །
 འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མ་དང་གྱུར་བ་བཤད་ཟིན་ནས། ཆད་མའི་
 དོན་ལ་རྩྱུང་བ་ནི། ཆད་མ་གློག་གྱུར་དོན་གཤམ་ཡིན། ཞེས་དང་། གྱུར་པའི་དགོས་པ་ལ་རྩྱུང་
 པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་པའི་རྩྱུང་
 བ་གསུམ་ནི་འདིར་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། རྩྱུང་བ་དང་པོའི་ལན་མདོའི་མཆོད་
 བརྗོད་དུ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་ཚིགས་བཅད་བཞི་སྟེ་འདིས་དགོས་
 པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཆད་མ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་དེ་གྲུབ་པའི་ཆེ་གཤམ་བྱའི་དོན་ཀུན་
 མཁྱེན་པའང་བསྐྱབ་ཅུས་པ་ནི་ལུ་འུ་དང་པོར། སྒྲུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། དེས་ན་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆོད་
 གཞིར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་བཟུང་བ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའོ། རྩྱུང་བ་
 གཉིས་པའི་ལན་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བཞི་པོ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དུ་
 མར་སྐྱེ་ད་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་པས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་ལ་ཕན་
 བཞེད་པ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས། དེ་གྲུབ་ན་བརྩེ་ལྟན་སྟུག་བསྐྱལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཐབས་
 རྣམས་ལ་ནི་མདོར་སྦྱར་མཛད། ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་བསལ་བའི་ཆད་དུ་
 ལམ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོན་པ་འབྲུབ། དེ་གྲུབ་ན། གྲུབ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་
 འདི་ནི་རྒྱ་ཁུ་བཤད། ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱངས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་བདེ་གཤམ་གསུམ་

འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་ལམ་བདེན་ལ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པར་འགྲུབ། དེ་
 གྲུབ་ན། སྐྱབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་
 ལམ་གཞན་ལ་བརྟན་པའི་སྐྱབ་པ་འགྲུབ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་
 རྗེ་གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བཞི་པོ་ལྷགས་
 བསྐྱོག་ཏུ་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། ཐོག་མར་གཞན་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 སྟོན་པའི་སྐྱབ་པ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས། དེ་གྲུབ་ན་རྟོག་པ་བྱེད་པར་ཅན་གསུམ་ལྡན་མཛོན་
 ཏུ་བྱས་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་ལམ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་
 གྱི་སྐྱག་བསྐུལ་བསལ་འདོད་ཀྱི་བཙེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏུ་སོང་བར་གྲུབ། དེས་ན་སྟོན་པ་
 འདིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་ན་སྐྱོབ། །བདེན་
 པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་ལྷགས་འབྱུང་ནི་རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚད་གི་
 ཏྲགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ། ལྷགས་བསྐྱོག་
 བེ་རྒྱ་སྟོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཡང་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་ཅམ་དང་།
 སྟོན་པ་འདིས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པ་གཉིས་སོ་སོར་གཤམ་པར་བྱའོ། །སྐལ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྲུང་རོ། །

མཁན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམས་ལུགས་

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་དམས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད། །
 ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའང་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་
 དེ། སྐྱར་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ལྟོག་གྲུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་གཤམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཚད་མ་བསྐྱབ། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་བཀག་
 བས་སྐྱབ་བྱེད་བརྟན། །ནན་ཏན་མ་བྱས་བཀག་ནས་བྱས་པ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་གཤམ་ལྡན་འཆོལ་བ་འཐད། །དེ་ལ་དོན་གཤམ་

ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་རིགས། །དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་གཤམ་ལྷན་ཚད་མར་བསྟན། །དེ་ཉིད་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་གཤམ་པའམ་མི་གཤམ་གྱང་རུང་ཐར་པའི་ཐབས་
ལེགས་པར་གཤམ་པ་ཉིད་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པ་པོ་
འདིས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་གཤམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ན། ཐབས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་གྱིད་སྟུམ་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་པོ་ལ་འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་རྟོག་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན། ཐར་པའི་ཐབས་གཤམ་པ་
དང་ལྷན་པའི་བཤམ་གཉེན་འགའ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད་དེ། སྟོན་པ་པོ་དེས་བཤད་པའི་ཐར་
པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤམ་གཉེན་འཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཚོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་
བྱ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་རུ་གྱུར་པའི་ཡེ་གཤམ་གང་ལ་ཡོད་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་ཡི། བཤམ་
གཉེན་འདི་ཡིས་སྲིན་བུའི་གྲངས་སོགས་མཁྱེན་ནམ་མི་མཁྱེན་དབྱེད་པར་མི་འོས་ཏེ། དེས་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་ངེད་ལ་སྐྱབས་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྒྲུང་བྱ་འགོག་བདེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་བཅས་
པ་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཐབས་ཀྱན་འབྲུང་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
གྱི། དེ་ལས་གཞན་རྟོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པའི་ཐབས་མ་ལུས་པ་ལེགས་པར་གཤམ་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཐོག་མར་རིགས་པས་
བསྐྱབ་མི་རུས་པས་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མི་སྲིད་ནས་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རིག་
པ་མཛད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་འགོག་པ་མིན། །ངེད་ཀྱིས་གཤམ་པར་མི་རུས་པས། །
མཚོག་གཤམ་པར་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོན་པ་པོ་འདིས་རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཡང་རུང་། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་
བདེན་བཞི་མཐོང་བ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་དོན་མ་གཤམ་གྱང་ཐག་རིང་པོ་
མཐོང་བ་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བྱས་འདོད་པའི་དོན་གཤམ་པའི་མཁས་པ་ཐག་རིང་པོའི་

དོན་མ་མཐོང་བ་དག་པོར་ལ་ཚུར་ཤོག། །བྱ་གྲོད་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་
པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། བསྟེན་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་བྱེད་
ཐུགས་རྗེ་རིགས་པས་བསྐྱབ། །དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་
བའི་ཚུལ། །དེ་ལས་སྒྲོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱ། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲིམ་བུ་
ཚད་མ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཡན་བདགས་པའི་ལན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་
མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་བལ་བར་འདོད་པའི་ནམ་
པ་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རྒྱེ་བ་དུ་མར་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་ནམ་
གོམས་པ་ལས་ཁྱོད་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོམས་པ་མི་སྤྱིད་འབྱུང་བའི་ཚྱོད་པ་སྤང་། །སྤྱིད་ཀྱང་རང་
བཞིན་ལས་འདས་མིན་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྱོད་པ་དགོད། སུན་འབྱིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་ལྟ་བུ་རེ། སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། རྒྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་
དེ། རྒྱེ་བ་སྦྲ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཞིག་པ་
ན་སྒོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ཚུལ་ཡང་ཆང་ལ་སྒྲོས་པའི་བྱས་པ་ལྟར་སྒོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དམ། སྒྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ལུ་རམ་ལ་མངར་བ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྒོ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
གོམས་པ་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སྒོ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་
པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན། ཐམས་པ་རྒྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་དཔུགས་འབྱུང་

རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་སློང་གཞི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ལུས་
 ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ན་རྫོང་པ་སོགས་ལའང་སེམས་སོགས་སྐྱེ་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིའི་རིག་པ་སྡེ་མ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་བར་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བ་
 གང་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གང་མེད་པ་གང་གིས་ཕྱི་ནས་
 ཐ་མལ་པའི་འཛིན་པ་མའི་ཆོ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འདོད་དེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྡེ་རབས་པ་དག་ཚིག་ཀྱང་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས། རྒྱས་བཤད་ལ་སྐྱེ་བ་སྡེ་མ་མེད་ན་
 ཉ་ཅང་ཐལ། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་རིགས་པས་བསྐྱབ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ས་བཅད་མཛད་པ་ནི་
 སྦྱིང་རྗེའི་དམིགས་ནུམ་གོམས་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོ་དང་།
 འོག་དུ་སྟག་བསྐྱལ་བ་དེན་པའི་མཚན་གཞི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་འཁོར་བ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་
 སུ་སྐྱེ་བ་སྡེ་མ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་ཅིང་། གང་དུ་ཤོད་གཤེར་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐ་མའི་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། མཚམས་སྦྱོར་
 འགལ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུང་བའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དབང་བཅས་ལུས་ལས་
 སྐྱེ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དྲག་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་པ་སོགས་ལས་
 སེམས་སྐྱེ་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྦྱོར་མེད་དེ། འབྲུང་བ་འགའ་ཞིག་སེམས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་
 ཅིང་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཐལ། །རྒྱེན་གཞན་ཚང་ན་གཞི་གང་དུ་ཤོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
 བའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 སོགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་འབྲུང་བ་ཡིན་ན། ཅི་ལྟར་འབྲུང་བ་གཅིག་ནི་དབང་སོགས་སུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་ཀྱང་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་
སྣང་། །རིགས་པས་བསྐྱབས་ན་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ཡིད་སྒྲུབ་དངོས་ཏེན་དུ་འདོད་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིད་
སྒྲུབ་དངོས་ཏེན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་སྒྲུབ་ཚེས་ཅན། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་
ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འགལ་
ཏེན་གྱིས་གནོད་ན་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་སོགས་དབང་
པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་
ན་ནི་ཁྱོད་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།
ལུས་ཅན་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལས་དབང་པོ་ཕྱི་མ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྒྲུབ་
མ་གནས་པ་ཡི་ཏེན་ཡིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པའི་ལས་འགལ་ཞིག་དབང་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་པོ་ཕྱི་མའི་འཕྲུལ་
བྱེད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཀྱང་སྟེ་འཆི་ཁ་ཐའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྒྲུབ་ལས་དབང་པོ་སྒྲེབ་པ་དེ་
འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཉིས་དུ།
རྒྱ་ཆོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི། རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་
པ་འདིའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་དང་སེམས་དག་པན་ཚུན་རྟེན་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཚེས་ཅན། ཡིད་སྒྲུབ་ལ་དངོས་སུ་
བརྟེན་པར་མ་བཤད་དེ། ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་པན་འདོགས། ལུས་དེའི་ཤེས་པས་ཡིད་སྒྲུབ་ལ་
པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཡིད་སྒྲུབ་དངོས་ཏེན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་སྒྲུབ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་དབང་པོའི་དངོས་བརྟེན་དུ་ཐལ། དབང་པོ་དེ་ཡང་
ཁྱོད་མེད་པར་སྒྲེབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནའང་སྒྲོ་དབང་གཉིས་པོ་ཚེས་ཅན། ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་པན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆི་ཁའི་ཆོ་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་

ॐ

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དགོད། །ཉིས་སྒོང་ཁས་སྒྲངས་
འགལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུང་འཕེན་པས་ལུས་ཏྲག་པ་ལས་ཡིད་སློ་སྟེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར་ན་ལུས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་མིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་མིན་པར་བཤལ། ཁྱོད་མིམ་ཅན་མིན་པའི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་
བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ལུས་རྟག་པས་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ནས་ཡིད་རིམ་ཙན་
 ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེན། ལུས་ཆོས་ཙན། རྒྱུན་ལ་སྟོན་པ་འདར་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་
 པར་ཙན་ཏུ་བྱ་བ་མེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་རིམ་ཙན་ལ་སྟོན་ནས་ལུས་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་
 རིམ་གྱིས་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན། ལུས་ཆོས་ཙན། དེའི་ཡང་རིམ་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟེ་སྤྱི་རིམ་པ་ཙན་ཏུ་ཐལ། སྟོ་རིམ་ཙན་ལ་སྟོན་ནས་ཡིད་རིམ་ཙན་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་ལུས་ཙན་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཅིག་སྟེ་མ་
 སྟེ་མ་ནི། རྣམ་ཅིག་རེ་རེ་སྟོན་མེད་སྤྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྟེ་སྤྱི་རིམ་
 པ་ཙན་ཀྱི་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཙན་ཆོས་ཙན། ལུས་སེམས་སྟེ་མ་ལུས་
 སེམས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་ཁྱེད་འཆི་ཁ་ཐ་མའི་ཆོ་ན་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྟེ་མ་ལུས་སེམས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ནའོ། །འདོད་ན་སྟེ་བ་
 སྤྱི་མ་གྱུ་བ་དོ། །

གཉིས་པ་མཚམས་སྒྱུར་འགལ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་སེམས་
ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ངེས། ཉེ་ཡི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་། མི་སྟོང་བ་ཡི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འཕེན་པ་ན་རེ། བ་མལ་པ་འཆི་ཁ་བ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་
 གྱི་མང་མཚམས་མི་སྟོར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་འི་འཆི་སེམས་བཞིན་ཞེ་
 བ། འཆི་ཁ་བ་མའི་སེམས་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་བ་མལ་པ་འཆི་ཁ་བ་མའི་སེམས་རིག་པ་གྱི་

མ་མཚམས་མི་སྒྲོར་བར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་གཞན་
དང་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐ་
མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་རིག་པ་བྱི་མ་མཚམས་མི་སྒྲོར་བར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མིན་
པར་ཐལ། བྱོད་ཚད་མ་གང་ལས་མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དགག། རྒྱུང་འཕེན་རང་གི་
རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་བྱོད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་གྲགས་པས་དཔེ་ཉིད་དུ་བཟོད་དོ་ཞེ་
ན། རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་
མཚམས་སྒྲོར་མེད་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གྲུབ་མཐའ་
ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྗེས་སུ་འབྱུང་
ངམ་ཅི་སྟེ་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷ་ལྷག་གིས་དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་
སེམས་བྱི་མ་མི་སྒྲོད་པ་དེས་དོན་བསྐྱེད་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལས་
བསྐྱོག་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུང་འཕེན་པ་ལ་ཁས་སྐྱབས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དག་བཅོམ་
འཆི་ཁའི་སེམས་མཚམས་སྒྲོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་
མཚམས་སྒྲོར་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་བཟོད་དེ་དྲི་བ་དགོད། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད། །དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཚྱོད་པ་སྟོང་། །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་མཐུག་སྐྱེད་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་བྱི་མ་མི་བསྐྱེད་དེ། སེམས་དེའི་རྒྱ་
ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁ་ཐ་མའི་
སེམས་བྱི་མ་མི་སྒྲོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་པར་ཐལ།
དཔེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཟོད་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྲུབ་པ་

མ་ངེས་པའི་འཆི་སེམས་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཡིད་སློའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག། །ལུས་སེམས་ཉིད་
ལེན་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལབས་དགག། །སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག། །རིགས་པ་གཞན་
གྱིས་ལུས་སེམས་རྒྱ་ལབས་དགག། །ཡིད་སློ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་དགག། །ལུས་ལ་
བརྟགས་ནས་ཡིད་སློ་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་བརྟགས་ནས་དགག། །རྒྱ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྷོག་
བྱེད་མིན། །དངོས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་དཔེ་དང་ཚུངས་ཀའི་གཉིས་ཀ་ལ་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་
བྱེད་ཉིད་དུ་ངེད་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པའམ་དབང་པོ་
མེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ། རེ་ཞིག་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་
མིན་ཏེ། སྐྱེ་ན་ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་དཔྱད་སློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་དེས་དབང་པོ་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་
ལྷ་ཆར་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི་ཡིད་
ཤེས་གཅིག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་
སོགས་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་
སློ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ན། གཞན་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དངོས་
སུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་ཡིད་སློ་
རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མིན་ཏེ།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མིན་ཡང་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ལུས་ཅན་འགལ་ཞིག་གི་དབང་པོ་ལྷ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་དང་། ཆོགས་པ་གཅིག་
ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ནད་ལ་སོགས་

པས་འགྱུར་ན་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་
མཚོན་བསྟན་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་སློང་རྟེན་
དུ་བལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡིད་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
ལ་བྱེད་ན་དེ་དང་བལ་ན་སེམས་མེད་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ནམས་ཆོས་ཅན།
ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་སྒར་ཡོད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པས་དེ་ལོག་ན་ལྡོག་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་ངེས་པ་རང་གི་སྒར་ཡོད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་
བྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྒར་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཆོས་ཅན། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་དང་། འདི་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྦྱེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་འདི་ཡོད་ན་ཞེས་བདུན་པའི་ཆོག་དང་། འདི་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟ་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱ་སྒར་
ཡོད་དུ་བསྟན་ལ། འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྦྱེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱིས་
ཡོད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྒར་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་བྱུང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ལུས་སེམས་ལ་མ་གྲུབ་
ལ། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བརྒྱད་ནས་
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ལྡོག་པས་སེམས་རྒྱན་ལྡོག་པར་འབྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་
ཉེར་ལེན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྲ་བ་སོགས་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་
པས་ཕན་འདོགས་ཀྱང་མེ་ལོག་པས་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དགོད། །མཐུན་རྒྱུན་མེད་པའི་
གཞན་ལན་དགག། །འགལ་རྒྱུན་གནས་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན་ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་འདོད་ན། གི་ལུས་ཆོས་
ཅན། སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་
ན་སྟེ་ལུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤི་ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་དབྱུགས་མེད་པའི་
 བྱིར་ཞེན། སེམས་དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་ཡིན་གྱི། དབྱུགས་དེ་
 ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུགས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཁྱོད་ཉིད་ཡོད་ན་དབྱུགས་ཡོད་
 པ་དང་། དབྱུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུ་བྱིར་འབྱིན་པ་
 དང་ནང་དུ་འབྱེན་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གང་ལས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་སེམས་ཚས་ཅན། དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་དག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཁྱོད་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དབྱུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་རྒྱུས་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་འདོད་ཅིང་གི་ལུས་ལ་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དབྱུགས་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་གི་ལུས་ཚས་ཅན། དབྱུགས་ཡོད་པར་
 ཐལ། དབྱུགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །ཁྱེད་སེམས་སྡེ་
 མ་སེམས་བྱི་མའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 སེམས་ཀྱི་རྒྱར་སེམས་ཡིན་ན། ཤི་ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཚང་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་ལུས་འདི་ལ་སེམས་གནས་
 པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་ཆེ་སྡེ་མའི་ལས་དག་ཀྱང་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་
 པས་གི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། །དཔེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཉེས་སྤོང་དགག། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཡོད་ན་
 སྟོན་མེ་མི་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ནད་ཀྱི་ཉེས་པས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་
 འགལ་རྒྱུན་བྱས་པའི་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་གི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དུག་སོགས་ཀྱིས་གི་བས་དུག་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཉམས་པ་སྟེ་ལོག་པར་གྱུར་
 པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་ནད་མེད་
 ཅིང་འཆོ་བའི་དངོས་རྒྱ་ལས་ཚང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་པ་མེད་དེ། ཤིང་བསྐྱེགས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་མེ་ནི་ལྷོག་ན་ཡང་ཤིང་གི་
འགྱུར་བ་སོལ་བ་སོགས་ཤིང་དུ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་ཤི་བ་ན་སེམས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དུག་སོགས་
ལོག་ན་ཡང་སེམས་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུག་སོགས་གྱིས་བྱས་པའི་ལུས་སེམས་གྱི་
འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཚིག་པ་དང་འབྲུ་བར་གསོར་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། གསོ་བའི་སྦྱོར་
བ་སྟེ་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་བ་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་
པོ་འགའ་ཞིག་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
གནས་སྐབས་ལ་ལར་སྤྲར་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་
གསེར་ལ་མེས་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷོག་རུང་གི་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྷོག་མི་རུང་གི་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུང་ཡང་སྤྲར་ལྷོག་
པ་མིན་ལ། གཉིས་པ་སྤྲར་ལྷོག་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲར་ཡང་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་གྱི་འགྱུར་བ་ལྷུ་བ་དེ་སྤྲར་ཡང་སྤྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །
འོ་ན་སྤྲན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསོར་མི་རུང་གི་ནད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྲན་གྱི་
བསྟན་བཅོས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མིན་པའི་ནད་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ནད་གྱི་
ཉིས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནད་འཚོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲན་པ་
དང་སྤྲན་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ་ནད་པའི་ཚེ་ཟད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལས་གཞན་དུ་ནད་གྱི་ཉིས་པར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་གསོ་བྱ་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ།
ནད་ཡིན་ན་སྤྲན་གྱིས་གསོར་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤི་བའི་རྗེས་ལ་ལུས་དེ་ལ་དུག་དང་རིམས་སོགས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རམ།
ཡང་ན་དུག་སྐྱལ་དེ་ཡི་སོས་ཟེན་པའི་ག་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཤི་ཟེན་དེ་ཅིས་སྤྲར་ཡང་
འཚོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཚོ་བར་ཐལ། སེམས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འགལ་རྒྱུན་དང་བལ་བའི་ལུས་ཡོད་
པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉར་ལེན་ཡིན་ན་ལྷོག་པ་གྲུབ། ལྷོག་པ་མིན་ན་ཉར་ལེན་མིན། །
དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར། །ལྷན་ཅིག་གནས་དང་འགལ་བ་སྤྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དག་
འགྱུར་བར་ནི་བྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འཛིམ་པའི་ཉེར་ལེན་
ལས་བྱུང་བའི་བུམ་སོགས་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱའི་དངོས་པོ་གང་འགྱུར་
བ་མེད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་ཉེར་ལེན་
དུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་བ་སྤྱང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བ་མེན་ལ་སོགས་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་བ་
སྤྱང་དེ་བ་མེན་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཚུལ་ཅན། བ་སྤྱང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་
ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ། ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེན་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་
གནས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལུས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཚུལ་ཅན། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་
ལེན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱས་
ལུས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟངས་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་མེ་དང་
ཟངས་མའི་ལུ་བ་ཉིད་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ལུས་ཚུལ་ཅན། ཡིད་སློའི་དངོས་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་ན་ཡོད་པ་
དང་མེད་པའི་སེམས་དག་ལ་ཁྱོད་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་དགག། གྲུབ་ཟིན་
གནས་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་དཔེ་དགག། ཚུལ་དེས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་གཞན་ཡང་ཞིགས། །
གནས་རྒྱས་གནས་པ་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག། ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སེམས་
གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུས་འདི་ཚུལ་ཅན། སེམས་གྲུབ་

ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་སེམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་བྱེད་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་དེ་གནས་པ་པོ་སེམས་དང་གཅིག་
ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་མ་སྦྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གནས་པ་པོ་
སེམས་ལས་གཞན་མིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་དེ་གནས་པ་
པོ་སེམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་
བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སེམས་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་མི་འཛིག་པར་
གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ལུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་སེམས་མི་འཛིག་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེ་འཛིག་རྒྱ་དང་
ཐུད་པ་ལས་འཛིག་པར་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་འཛིག་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱས་བསྦྱེད་
པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་སེམས་ཀྱི་འཛིག་པ་སེམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐལ་བ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འཛིག་པ་སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱས་བསྦྱེད་མི་དགོས་
ལ། ཐ་དད་ན་འཛིག་རྒྱ་དེས་སེམས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་པ་སེམས་ལས་
རྩིས་གཞན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སེམས་མི་
འཛིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། འཛིག་རྒྱ་དང་མ་ཐུད་ན་ཁྱོད་མེད་ཀྱང་སེམས་མི་འཛིག་
པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྒྱ་དང་ཐུད་ན་ཁྱོད་ཡོད་ཀྱང་སེམས་མི་འཛིག་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་དང་ཐུད་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་དེས་སེམས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
སེམས་ཆོས་ཅན། གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
འཛིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དཔེར་ན་རྒྱ་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་
བུམ་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་

རྩལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་སེམས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སོགས་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སོགས་
 མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་འདི་ལའང་འདི་རྟེན་མེད་ཅེས་པ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཞེས་
 པའི་བར་གྱི་གནོད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་
 མཐོང་བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུ་སོགས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་
 སྒོ་ནས་ཀུ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། ཀུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི་འཛིག་
 པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཀུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གོ་ས་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུ་
 སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི་རྟེན་གྱི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ན་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་
 ལ་སོགས་པ་ཀུ་སོགས་ཐུར་དུ་འབོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུ་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་དུ་
 འགྱུར་གྱི། ཡོན་ཏན་དང་སྟེ་དང་ལས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་དོན་གཞན་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་མི་འཛིག་གནས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐ་དད་མེད་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་
 ཅན་གྱི་རྒྱ་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་། ལྷམ་བུ་ལ་གནས་པའི་དཀར་པོ་སོགས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་
 འཛིག་པར་རྣམ་པར་གནས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་
 རྟེན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་འོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེའི་
 མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱས་དེ་མི་འཛིག་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟེན་ཡོད་ཀྱང་
 འཛིག་རྒྱས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་ན་
 ཡང་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་མི་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་
 ལུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ན་ཡང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་འཛིག་

པར་གནས་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
ཅན་ཁྱོད་ཀྱན་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་གམ་མི་འཇིག། །དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཇིག་
པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞན་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་
པའི་རང་རྩལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཇིག་
པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞན་གང་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གི་རང་
གིས་འཇིག་པའི་རང་རྩལ་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་པར་འཇིག་མེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་གཞན་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད། །མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྟོག་
ཁུབ་བསྐྱབ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་བ་དགག། །རང་རྒྱ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ།
ལུས་ཀྱི་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་དངོས་སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྟོ་ཡི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་ལུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁུབ་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། མར་མའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་བཞིན་དུ་སྟོ་ཡི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འདི་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ཡི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ཉེར་ལེན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཙ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་དར་གྲུད་ལས་ཤེས་རབ་གསལ་
མི་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་དར་གྲུད་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁྱད་པར་
དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་དར་གྲུད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པ་ལས་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དར་གྲུད་ཀྱིས་སེམས་དབང་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ལ་
ཕན་པ་མིན་པས་ལུས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ལུས་དར་གྲུད་ལས་ཆགས་སྣང་སྐྱེ་བས་ཙ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྩལ་མིན་ཡིད་
བྱེད་དང་ཆོགས་པ་འགའ་ཡི་ཆོ་ཆགས་པ་དང་སོགས་པ་ཞེ་སྣང་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་རྒྱས་པ་དང་།

སོགས་པ་རྒྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དེ་ཡང་ཚས་ཅན། ལུས་དང་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་
 མིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ལུས་དང་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྤྱད་ཏུ་ལྷུང་པའི་དབང་གེས་ལས་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སྤྱད་དེ་ཡང་ལུས་དང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་།
 ལ་སོགས་པ་མ་སྟོམས་པའི་ནང་གི་དོན་རིག་བྱའི་བྱུང་པར་ནི་ཉེ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་
 ཚོགས་པ་ལས་ལུས་གེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་
 སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཚས་ཅན། འདུས་པའི་རིམས་ནད་དང་། ཆང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། མྱོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆང་སོགས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆང་སོགས་ཀྱིས་ནང་གི་དོན་རིག་བྱའི་བྱུང་པར་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དབང་སྟོས་ནི་ཡིད་སྟོལ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱུད་ནས་
 ཡན་འདོགས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱད་
 ཉིད་བྱུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ནི་གཞན་ལ་མཚོན་བསྟན་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ལྟར་བློས་པ་
 དང་ནི་མཐོང་བ་ལས་ཡིད་མྱོངས་པ་དང་། སྒྲག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 ཡང་དེ་དག་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ལུས་ཡིད་སྟོལ་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཚས་ཅན། སེམས་སྤྲ་
 མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྤྲ་མ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བར་སེམས་སྤྲ་མ་
 གང་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་སེམས་གཅིག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །འོག་སྟེང་སྟོན་སོང་རང་
 རྒྱུད་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ། །མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྤྲ་བྱི་མེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་ནས། ལུས་ཀྱི་རྩས་པ་འཇམ་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་ལུས་ཚས་ཅན། དཔེ་རིམ་ན་སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས་བློས་པ་དང་
 བཟོ་ལ་སོགས་པ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་ནི་རྩས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གསལ་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་ལའང་བོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། བྱེད་ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་གསལ་བའི་སེམས་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཚེས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་བཤེས་དོར་བར་འདོད་པ་སྒོར་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་
ལྷན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་དགྱི་བ་མིན་པར་དམན་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། རྣམ་བཤེས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་། སྐྱེ་བར་
ཀྱན་ནས་འཆིང་བའི་སྟེང་པ་ནི་ཡང་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལ་ལོག་སྟེང་གཉིས་
པ་དེ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡང་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཚེས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་དེ། ཕྱི་མར་འགོ་བ་དང་།
སྤྲུལ་ནས་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་འགོད་ན། རྒྱུད་འཕེན་པ་ཚེས་ཅན། རྟོན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་སེམས་ཅན་འགོ་འོང་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་
མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་
ཅན་དེ་ཚེས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སུ་ཐོགས་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལུས་ཅན་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། བར་དོའི་ལུས་དེ་
ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐ་ཞིང་དྲངས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མངལ་སོགས་སུ་ཐོགས་མེད་
དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་བཞིན་དང་། འདུལ་སྦྱོང་བྱས་པའི་གསེར་ལ་
དཔུལ་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྒྱུད་འཕེན་ཚེས་ཅན། རྟོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྟོན་
གྱིས་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
དུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་གཙོག་རྒྱུར་མི་འཐད། །ཡན་ལག་དུ་མའི་ལུས་ཀྱང་
རྒྱུར་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་གཙོག་དགག་ །དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། །
གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་ཡིན་ན་རགས་པ་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་སམ། རྩལ་ཕྱན་དུ་
མའི་ལུས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དག་
ཚོས་ཅན། ལག་སོགས་གང་རུང་གཅིག་གཡོ་ན་ཁྱོད་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལག་སོགས་
གང་རུང་གཅིག་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། གཡོ་མི་གཡོ་ལག་པ་ཅན་
ཀྱི་ལས་ནི་རྫས་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལག་པ་གཡོ་བ་ན་ཡན་ལག་གཡོ་བ་
ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོའོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ལས་རྫས་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གཡོ་ན་ཡང་གཞན་དུ་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལུས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་མགོ་བོ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། མགོ་བོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གོས་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པ་ན་ཁྱོད་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའམ་གཅིག་གོས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་ན་ཁྱོད་ཀྱང་གོས་ཀྱིས་
མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མགོ་བོ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཤོང་པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། གཤོང་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བའམ། གཅིག་མ་བསྐྱར་ན་ཁྱོད་ཀྱང་མ་བསྐྱར་
བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཤོང་པ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ལུས་དེ་ཚོས་ཅན། རྩལ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། དེའི་སྟན་འབྱོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ལུས་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་
གཅིག་མེད་པར་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ལུས་བུམ་སོགས་ཚོས་ཅན། དབང་
ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱབ་ཐོགས་རྣམས་པ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
ཤིང་སྐྱབ་ཐོགས་མི་རྣམས་པའི་སྤར་གྱི་རྩལ་ཕྱན་དང་ཁྱོད་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིས་ཀྱང་
སྤར་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་མ་རགས་པ་མ་བརྟམས་དུས་ཀྱི་རྩལ་དེ་ཉིད་བཞིན་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱོད་མེད་ཕྱ་རབ་རྟོགས་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འང་
མཚུངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ལུས་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱོད་རྒྱལ་ཕྱན་ཡིན་ཡང་སྤར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དབང་པོ་ལས་
 འདས་པ་དེ་དང་བྱོད་མེད་ཅིག་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་རྒྱལ་གཞན་དང་ཕྱད་པ་
 ལས་བྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་སྟེས་པ་ཡིན་པས་སྤར་མ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་བྱད་པར་
 ཅན་ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། བྱོད་དོན་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་ཕྱན་ཞེས་པའི་
 ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་རྒྱལ་ཕྱན་ཡིན་ཡང་དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་སྟོང་ནས་དེའི་
 ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། འདི་ནི་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡིད་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་རང་
 ལས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྣམས་པས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོབ་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་དབང་གེས་གྱི་ཡུལ་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་སྣང་བས་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེར་སངས་པལ་ཆེར། རྒྱལ་ཕྱན་དབང་གེས་གྱི་ཡུལ་མིན་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི་
 ལྷེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོཾ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པས་ནི་རྒྱལ་
 ཕྱན་སྟོགས་གྱི་ཆ་མེད་དང་གེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱིའི་ཆ་མེད་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་
 འཛིན་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་པར་འདོད་ལ། རགས་པ་
 དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འབྲུལ་པར་འདོད་དོ། །
 དེས་ན་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མས་རགས་པ་རྫས་གཅིག་རྩོམ་པ་མེད་པས་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
 རགས་པ་དོན་ལ་མེད་ཅིང་། དབང་གེས་གྱིས་མི་མཛིན་ལ་ཕན་ཚུན་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་ཉིད་
 དབང་གེས་གྱིས་འཛིན་ཏེ། དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱལ་ཕྱན་
 དབང་གེས་གྱིས་མི་འཛིན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་མ་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་ལ་
 དགོངས་པ་ནི་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གྱི་དགོངས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་
 ལ་དབང་གེས་གྱིས་སྟོང་དོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱ། དེས་གཏད་པའི་རྣམ་པ། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་གེས་གྱི་ཡུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཕན་ཚུན་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་བྱད་པར་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་གེས་ལ་རང་
 དུས་སུ་སྣང་བའི་རགས་པའི་རྣམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་
 བའི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ལ་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་བཤགས་པའི་གཞན་སེལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། གཉིས་པ་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རགས་པ་མ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་རགས་པར་སྒྲོ་བཅུགས་པའོ། །རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་རྒྱལ་ཕྱན་ཡིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་རིག་པས་མདོ་སྟེ་པ་ལ། རྒྱལ་ཕྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །ཅེས་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་གཞན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཇམ་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་ཀར་རྒྱལ་ཕྱན་མ་གཏོགས་པའི་བེམ་པོ་རང་མཚན་འདོད་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་མ་བྱུང་ཡང་། སྟེ་བདུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལྷགས་འཆད་པ་ཙམ་ལའང་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟེ་བདུན་ལ་མ་ཁས་པར་སྒྲོམ་པའི་གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གི་པ་རྣམས་གོས་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་མཐུན་ནས་ཁ་འཆམ་པར་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མིང་འགོག་ཅིང་། རྒྱལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཞིང་སྒྲིབ་ཐོགས་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བརྩམས་ཤིང་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རགས་པ་རང་མཚན་དོན་ལ་ཡོད་ལ། དེས་སྒྲིབ་ཐོགས་རྣམས་ཤིང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ལ་ཡན་ལག་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ལྷིད་སྒང་ལས་མི་རྟོགས་ཀྱང་དེས་བརྩམས་པའི་རགས་པའི་ལྷིད་བདེན་པ་སྒང་གིས་རྟོགས་ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་། ལྷིད་ལྷག་པོ་བྱེད་བྲག་པས་རི་ལྷར་འདོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཁོ་བོ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོངས་པའི་ཁུར་མེད་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཞུགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེར་གཤེགས་སྒྲས་བཅས་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དང་སང་གི་མ་ཁས་སྒྲོམ་རྣམས་བརྟག་དབྱེད་རེ་མཛད་འཆལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རགས་པ་མ་ཞོར་བ་གནད་དུ་ཆེའོ། །རྟགས་གཉིས་པོ་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སོགས་དེ་སྟར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་དང་ཕྱད་པ་ལས་སྒྲིབ་ཐོགས་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲིས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དཀྱུ་ཁྱུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ་དྲོ་ཚན་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་རི་ལྷར་སྒྲུང་སྟེ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་གཅིག་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་དབང་།

ཤེས་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སོ་སོར་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་
 པའི་དབང་སོགས་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་གྱི་རྟགས་ཁས་སྤངས།
 གལ་ཏེ་དབང་སོགས་ཚོགས་པ་ལས་ལྡན་པ་སྟེ། ལྡན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྟེ་ཞེན། དབང་
 སོགས་ཚོགས་པས་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་དབང་སོགས་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ལྡན་པ་འང་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། ལྡན་པ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་དབང་སོགས་སྒྲ་མ་དང་བྱུང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཛུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གསེར་དང་དཔུང་ཆུ་ནི་འདྲེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་རྫས་མེད་ཀྱང་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་སྤྱད་པའི་ལྡན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ཞེན། དབང་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། གསེར་དང་དཔུང་ཆུ་འདྲེས་པའི་ལྡན་པ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་
 པར་ཐལ། ལྡན་པ་དེའི་རྟེན་གསེར་དཔུང་གྱི་རྩལ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་ན། སུར་ཆར་སྐྱར་
 པའི་བརྟུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྡན་པ་སྟེ་ཡོད་པར་འགལ་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་རོ་གཟུགས་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་རོ་གཟུགས་
 དངོས་གཉིས་བརྟུང་བའི་རྩལ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རོ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་ཉི་
 བར་བཏགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་ཅི་ན། སུར་ཆར་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བའི་རོ་
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། རོ་གཟུགས་དངོས་ལས་སྟོ་ལ་རྣམས་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་གྱི་རོ་གཟུགས་
 དངོས་ཀྱི་སྟོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རོ་གཟུགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱ་ཆར་དུ་
 དངར་བའི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གངས་ཡིན་པས་རིང་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་རིང་པོ་དང་དོན་
 གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གངས་སོགས་རྫས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དགག། ཐ་དད་མེད་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། ཐ་དད་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དགག། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཉིས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་གྲངས་དང་། ལྷན་པ་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཚོས་ཅན། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་རྣམས་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་མིང་དག་ལས་ཐ་དད་དོན་ལ་མེད་དེ། དེ་དག་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་སློ་མ་ལའུལ་པ་ལ་མི་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྒོ་ལས་ཁྱོད་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བུམ་པ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་ལས་དངོས་པོ་སྟེ་ལྷན་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་གྱི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་དག་གི་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སྐྱོ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའམ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དག་ལ་དེ་དག་གི་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སྐྱོ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འདིར་ནི་གྲངས་གྱི་སྐྱོ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་གི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་གྲངས་སོགས་གྱི་སྐྱོ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཡོན་ཏན་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ཀུན་ལ་གྲངས་སོགས་གྱི་སྐྱོ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གྲངས་སོགས་གྱི་སྐྱོ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་སྤྱིད་ན་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཡང་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ལ་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་སྟེ་དངོས་སུ་འཇུག་ལ། དེ་མེད་པ་དེ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གྲངས་སོགས་ཐ་དད་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་གྲངས་སོགས་གྱི་སྐྱོ་དངོས་མིང་

དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་གང་ལས་གངས་
སོགས་ལ་བྱུལ་མེད་དུ་གོ་བའི་མིང་དེ་གངས་སོགས་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར་བ་སྟོང་། ། འབྲུག་སྒྲ་མི་སྲིད་འགྱུར་བ་
སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུམ་པ་དང་ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཚུལ་ཅན། ཐ་དད་དོན་མེད་པ་སྟེ་
རྣམ་གངས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མིང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་གངས་དང་ལ་སོགས་དང་ལུན་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་
གངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གངས་སོགས་ལུན་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་གངས་སོགས་དོན་
གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་སྟེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁུལ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་རྣམ་
གངས་པ་མིན་པས་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་སོགས་དེ་ལའང་གངས་སོགས་དོན་
གཞན་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཅན། རྩམ་དང་ནི་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་དང་
ལུན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལུན་པ། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་རྩམ་སོ་ཞེས་པའི་རྩམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུམ་པ་དང་ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་
ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མིན་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་
གངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལྟོག་པ་ཡི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་འདི་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འདི་རྩམ་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་
ཀྱི་ཡུལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པས་རྣམ་གངས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་བརྗོད་པའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད། །རིགས་དང་
ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཚུལ་ཅན། ལུམ་པའི་གངས་ཞེས་སོགས་སྤྲུག་པའི་
སྒྲས་ལུམ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལུམ་པ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། ལུམ་པའི་གངས་དང་ལུན་པ་ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་སྟེ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་
གངས་དང་ལུན་པ་སོགས་དེ་དང་ལུན་པའི་ལུམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་

དེའང་ཚེས་ཅན། གངས་མ་གཏོགས་པའི་བུམ་པའི་ཚེས་གཞན་བྱང་པར་ཏེ་གཙོང་ཅིང་སྤོང་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་གངས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚེས་
 གཞན་སྤངས་ནས་བུམ་པའི་གངས་དེ་ཙམ་གཤམ་པར་འདོད་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་བུམ་པའི་ཚེས་
 གཞན་ཀུན་བརྗོད་བྱར་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི་བུམ་པའི་གངས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཚེས་ཅན།
 བྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་གངས་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚེས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 བུམ་པའི་གངས་སོགས་བུམ་པ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱོད་བུམ་པའི་གངས་
 སོགས་བུམ་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བརྗོད་
 པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་སོར་མོ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་
 ཀྱང་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚེས་ཅན།
 བྱོད་དང་བུམ་པའི་གངས་ཞེས་པའི་ཚེས་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀས་དོན་བུམ་པ་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་བྱོད་
 ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བུམ་པའི་བྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་བྱར་
 འཕེན་པའི་བུམ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་བརྟེན་ནི་བུམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོ་ལྷན་པར་འགྲུབ་ཞེས་བརྗོད་ན་སོར་མོའི་བྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 བྱར་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་བརྗོད་པའི་བྱང་པར་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན།
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚེས་ཅན། བུམ་པའི་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་ལ་ལྷོས་ནས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
 ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་ཙམ་བྱེད་རྩལ་ནམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྩས་པ་དང་སོ་སོའི་རྩས་པ་གཉིས་ཡོད་
 པ་ལས་གཞུགས་སོགས་སོ་སོའི་རྩས་པའི་བྱང་པར་གཞུགས་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱ་དེ་ནི་བརྗོད་
 བྱར་སྤོང་བའི་སྐྱ་ནས་གཞུགས་སོགས་དེ་ནམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྐྱོར་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་གིང་ལ་སོགས་པ་ནི་ནམ་པར་གཙོང་པ་ལ་བྱོད་འཇུག་པར་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་གཞུགས་སོགས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་གཞི་གཅིག་
 པ་སྟེ་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་སྐྱས་བུམ་པའི་གཞུགས་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་
 དེས་ན་འོ། །རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རིགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་གཞི་མཐུན་རུང་སྟེ། རིགས་

ཅན་བརྗོད་བྱར་མ་སྤངས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ག་པ་གིང་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་བརྗོད་
 གྱི་སྐྱེ་རིགས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་གཞི་མཐུན་རུང་ཞིང་ཚོགས་བརྗོད་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་པ་
 དང་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བ་དེས་ན། རིགས་དང་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་
 གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
 སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་བ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་འདི་ནི་
 ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་
 མེད་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་དང་བུམ་པ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བུམ་པས་
 ཡན་ལག་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་དྲི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་དེ་ཚོས་
 ཅན། དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཟུགས་དང་དྲི་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་
 བས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་
 པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་འདིས་ཚོས་ཅན། ཅན་ཅན་གྱི་དྲི་ཞེས་སོགས་གཞན་ལའང་རྣམ་པའི་
 ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅན་ཅན་གྱི་དྲི་དེ་དྲི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བཀར་བ་མཚོན་
 རྣམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
 རྒྱར་མི་འཐད། །ཡན་ལག་རེ་རེ་རྒྱར་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིད་སློའི་དངོས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་འཕམ་རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་སློའི་ཚོས་ཅན།
 ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ན་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བུམ་ནའང་ཁྱོད་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་མ་ལུས་པ་ཚོགས་པ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞོད་བྱེད་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག། །རང་ལ་
 མཚུངས་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་སློ་
རྩིས་རྒྱུ་མང་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་ཡིད་སློ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱགས་གཅིག་ཡིད་སློའི་རྒྱར་མི་འཐད། །རྟོས་ཡིད་སློའི་རྒྱར་
མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་རྟོས་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་སློ་རྟོས་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཡིད་རེ་སྐྱེ་བ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་དག་ནི་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིད་སློར་རེ་རེ་རེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ལུས་དང་རྟུབ་རྟོས་ཉིད་རྟོས་མཚན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ་དབྱགས་དང་ལུས་རྟུབ་པ་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་ཡིད་རེམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང་ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན།
རྟོས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་སློ་རྩིས་མང་པོ་གསལ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་སློ་རྩིས་མང་པོ་
དེའི་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དབྱགས་དང་ལུས་རྟུབ་པ་རྟུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་དབྱགས་དང་ལུས་རྟུབ་པ་གཅིག་ནི་ཡིད་རྩིས་རྟོས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་གྱི་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབྱགས་དང་ལུས་རྟུབ་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་རྟོས་བསྐྱེད་པ་མིན་
པར་ཐལ། རྩིས་ཡིད་རྟོས་མི་སྐྱེད་པ་དེ་དང་རྟུབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་གཅིག་ཡིན་དུ་རྒྱུག་ན་འང་ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་དེ་གཅིག་
ཏུ་རེས་པ་ལས་ཡིད་སློ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱགས་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་
ཡང་དོན་ལྡན་ཕྱི་རྟོས་མ་འཛིན་པའི་སློ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དོན་ལྡན་ཕྱི་རྟོས་སློ་ཆ་
མེད་གཅིག་གིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ལྡན་ཕྱི་རྟོས་དེ་ནི་དོན་ལྡན་མ་འཛིན་
པའི་རྟོས་ཉིད་ན་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལྡན་མ་འཛིན་པའི་རྟོས་ཉིད་ན་དོན་ལྡན་
ཕྱི་རྟོས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་
དོན་ལྡན་ཕྱི་རྟོས་མ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱང་དོན་རྟོས་མ་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་དགག། ཏུ་མ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བས་
བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབུགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་མིན་པ་ལུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་སྔ་ཕྱི་
རིམ་པ་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག། གཤམ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སེམས་རྟོག་པ་རིམ་པ་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དབུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱི་རིམ་ལྡན་དུ་ཅི་
ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གོ་རིམ་སྔ་མ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཆོ་འདིའི་
དབུགས་དང་པོ་འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། ཆོ་འདིའི་དབུགས་ཀྱི་སྔར་དབུགས་དེའི་རྒྱ་
རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །དབུགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཡོད་ཀྱང་དབུགས་ཆོས་ཅན། ཏུ་མ་ཉིད་དུ་རེས་པར་ཐལ།
འབྱུང་ས་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་སུ་གཅིག་ལ་
ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་རྩལ་དུ་མ་ནི་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དབུགས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དབུགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་གྱི་དབུགས་དུ་མ་འང་གཅིག་དུས་ཏེ་དུས་གཅིག་པ་ཅན་རྟོག་པའི་སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་
པས་ཡིད་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། དབུགས་རྒྱ་བ་ཞན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་མ་ཆར་ནའང་ཁྱོད་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དབུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཆར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་
དབུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབུགས་
འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཁྱོད་ལ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབུགས་
དག་ཞན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབས་སུ་གང་ཞིག་རྒྱ་
གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ལས་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་པ་དེ་དེའི་འབས་སུ་མིན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བ་ནི། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྐྱེས་སུ་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་

ཆར་སྐྱེ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེན། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅིག་ནི་ཕྱི་མ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་
 གྱི་རིགས་འདྲ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་དེ་དོན་གཞན་སྐྱེ་སྟེན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་དེ་
 ཡིས་གནས་སྐབས་དེར་གཟུགས་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་རྣམས་མེད་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གཞན་
 གཟུགས་སོགས་ཉེ་ཡང་མི་འཛིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མངལ་ལ་སོགས་པར་དང་
 བོར་ལུས་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་བློ་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱིས་ནི་བློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་རྣམས་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རེ་
 རེ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་མཚུངས་སོ་ཞེན། ལུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ནི་དུས་
 ཕྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ལྟོག་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱང་སྐར་བློ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དེ་དང་
 ཁྱད་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་པའི་རྩྭ་དང་བལ་གཉིས་ཏེ། རྩྭ་དང་དང་། ལན་ནོ། །

དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་གི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ནི་ལྟོག་པ་ན་ཚོས་ཅན། སེམས་འབའ་
 ཞིག་ཡན་གར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེམས་གནས་ཤིང་དེ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་གཉིས་བཤད། །མཚམས་སྦྱོར་མེད་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་དགག། མཚམས་སྦྱོར་འཐད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །

དང་བོ་ནི། ལུས་ཅན་ཚོས་ཅན། གི་བའི་འོག་དུ་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡན་གར་དུ་གནས་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱ་འཛི་ཁའི་ལུས་དེ་ལས་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་
 བསྐྱེད་པའི་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གནས་པའི་རྒྱར་འཛི་ཁའི་
 སེམས་དེ་ཡན་ལག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ན། གི་བའི་འོག་དུ་སེམས་འབའ་ཞིག་
 ཡན་གར་དུ་གནས་ཀྱང་འཛི་ཁའི་སེམས་དེ་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་གང་ཞེན། ལུས་གཞན་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཉར་ལེན་ཡོད་དེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛི་ཁའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་པོ་དེ་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཉར་ལེན་
 ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕལ་ཆེར་ཞལ་མཐུན་པར་གནས་རྒྱར་ཡན་ལག་མི་འགྱུར་ན་

འདོད་དེ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེབ་བཞིན་ནོ། །འཇུར་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་
 འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེབ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ནམ་པར་བྱེ་བའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་ན་གཟུགས་གཏན་མེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་དོན་གཤམ་པ་རིས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་
 གྱི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། བྱི་མས་ནི་དངོས་རྒྱུ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུད་ལན་གིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དོན་ནམ་པར་བྱེ་བའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་
 འཆད་པ་ཡང་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷ་ཞེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ངེས་པར་མི་སྒྲུ་ནའོ་ཞེས་པའང་ནམ་པར་བྱེ་
 བའི་ལན་མ་ཡིན་པ་དང་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷ་ས་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་དེས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་སྒྲ་མོ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 མེད་དུ་སྒྲེབ་པ་ལ་བར་དོ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་མཛད་པ་རྩེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པས་བག་ཆགས་རྒྱར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ཅི་ལྟ་བ་
 བཞིན་སྒྲུབ་གངས་ཅན་འདིར་གཞན་མ་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་བྱི་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུས་བྱི་མ་དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་དངོས་པོ་སེམས་ཡིན་པ་
 དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་སྒྲར་ཡང་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པས་མི་ཁེགས་ཀྱང་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟགས་གྱིས་ཁེགས་སོ་ཞེན། དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་འགོག་པ་ལ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆི་ཁའི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་ན་དབང་
པོ་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་དག་གྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སྤྲ་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་དག་ནི་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་སྤྲ་མ་དྲངས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱི་མ་དྲངས་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་དབང་པོ་སྤྲ་མ་ལས་མི་སྐྱེའི་ལུས་རྟག་པ་
གཅིག་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚོས་ཅན། སྤྲ་མ་དེ་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་
དུ་དབང་པོ་རིགས་འདྲ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་རིགས་འདྲ་དུ་མའི་
དངོས་རྒྱ་ལུས་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སེམས་ལས་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སྤྲ་སྐྱེ་ཞེ་ན།
ལུས་གཞན་ཆོ་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་སྤྲ་ཡང་ཚོས་ཅན། སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་མཁུག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་དང་། དགྲ་བཙུམ་
པ་འཆི་ཁ་ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱན་ཚོས་ཅན། ལུས་དང་དབུགས་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་སེམས་དབུགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་
ཁྱོད་རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ལུས་དང་དབུགས་སེམས་ཀྱི་
ཉིང་ལེན་མིན་པ་དེས་ན་འོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་
དང་འདྲ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་གཞན་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྤྲ་མ་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་རིག་པ་
ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱར་བར་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་འཇུག་སྲིད་པའི་ལྷག་ལྷན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྲིད་གྱང་རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་པ་སྦྱོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྩོད་པ་དགོད། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་དཔེ་དོན་དགག། རང་ཕྱོགས་འཐད་པའི་དཔེ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིང་རྗེ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་འགྱུར་དུ་རྒྱག་ནའང་སྤྲ་མ་གྱི་རང་

བཞིན་ལས་འདས་ནས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ།
མཚོངས་པ་དང་ཆུ་ཡི་བྱོད་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་ཚད་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་
བཞིན་དུ་འོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་ལ་མཐའ་མེད་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད། །དོན་ལ་མཐའ་
མེད་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། །དཔེ་ལ་དོན་དང་མཚུངས་པའི་རྩྭ་པ་སྟོང་། །དོན་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བའི་རྩྭ་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚོངས་པ་དང་ཆུ་ཡི་བྱོད་ཚོས་ཅན། སྒྲིང་རྗེའི་རང་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་རང་གི་རང་
གིས་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། མཚོངས་པ་དེ་ལ་
ཕན་འདོགས་པར་རྒྱས་པའི་རྩྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་མ་དག་ལ་ནི་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
བར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུ་ཡི་བྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཆུ་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་ལན་ཅིག་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་གལ་ཏེ་སྐར་ཡང་ནི་འབད་རྩྭ་པ་གྱི་མ་
ལ་ནི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རམ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་གོམས་པ་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་
གྱི་མ་དག་ནི་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྩེ་སོགས་ཚོས་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་
ཁྱད་པར་གྱི་མ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འབད་རྩྭ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
སེམས་ལ་གོམས་པ་ལས་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལ་སོགས་པས་གིང་
བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་རྩྭ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གིང་དག་ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
དདུལ་ཆུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་འདུལ་བ་ན་རྩྭ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྩྭ་པ་ལ་གྱི་མ་གཞན་ལ་མི་
ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཆོ་འགལ་
ཅིག་གོམས་པར་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྐར་ཡང་འབད་རྩྭ་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ན་རྩྭ་པ་སྟེ་མ་
དེས་རྩྭ་པ་གཞན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མཚོངས་པ་གོམས་པ་དང་མི་
མཚུངས་པར་བསྟན་ནོ། །རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྒོ་དེ་དག་ཚུལ་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ན་
གནས་ཏེ་མི་གནས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྡེ་མའི་ས་བོན་ལས་ནི་
འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཡོད་དེ། གོམས་པ་དེ་དག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེས་ན་རྩྱལ་བ་སྡེ་མ་དེས་
ཁྱད་པར་བྱི་མ་དང་བྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱེའི་བྱོད་དང་མི་
མཚུངས་པར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྟེ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ན་མཚོངས་པའང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚོངས་པ་ཚུལ་ཅན། ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
དེའི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩྱལ་དག་གི་རྣམ་པ་ཚད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཡོད་དེ།
བརྟེ་སོགས་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལས་འཕེལ་བ་དེ་ལྟར་མཚོངས་པ་སྡེ་མ་ཉིད་ལས་མཚོངས་པ་བྱི་མ་
འཕེལ་བ་མིན་པར་སྡེ་བྱི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་འབད་རྩྱལ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དང་པོ་མ་
སྐྱངས་པའི་དུས་ནས་བྱིས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་མཚོངས་རྣམས་པར་ཐལ། རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་རྩྱལ་
སྡེ་བྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚོངས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། དང་པོ་མ་
སྐྱངས་པའི་དུས་ནས་བྱིས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་མཚོངས་པ་མིན་ཏེ། དང་པོ་མ་སྐྱངས་དུས་ནས་བད་
ཀན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་བས་པས་ལྷི་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་རྩྱལ་བས་རིམ་
བྱིས་མི་མཐུན་པ་བསལ་ན་ཡང་མཚོངས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚུལ་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་
མཚོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉིད་དུ་མཚོངས་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བརྟེ་སོགས་རང་རིག་ལས་འཕེལ་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རིག་ཡོད་
པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པ་ཚུལ་ཅན། བརྟེ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་
མི་འཕེལ་ཏེ། བརྟེ་བ་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་ས་བོན་སྡེ་མའི་རྒྱ་ཅན་
ཏེ། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེ་སྣང་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་ན་སེམས་རྒྱུད་ལ་
བརྟེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྣང་སོགས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གནས་པའི་ཕྱིར།
འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་ཡོད་ན་བརྟེ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་

འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་སྔ་མའི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བརྟེན་པ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་
ནི་སྤྱི་མ་གཞན་དག་གི་བྱུང་བར་གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ཕྱོགས་འཐད་པའི་དཔེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། བརྟེན་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་མི་
འཕེལ་བའི་དཔེ་མེད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་དཔེ་རིམ་བྱ་ཞེན། བརྟེན་བ་གོམས་པ་ལས་
སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྒྲོབ་པར་བཞེད་པའི་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དཔེ་ཡོད་
དེ། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཡིད་ལོག་སྟེ་མི་སྤྱག་པ་བསྒྲོམས་པས་དེ་དག་རང་གི་
རང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་བས་སྟོན་པ་དྲང་པའི་ཚུལ། །
སྟོན་པའི་དམིགས་རྣམས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ། །དམིགས་རྣམས་གོམས་པ་སྟོན་པར་བསྟན། །དེས་ན་
བསམ་སྒྲིབ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཞེས་གསུངས་ན་རྒྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེན།
སྒྲིབ་རྒྱ་ཙམ་ལས་འབྲས་བྱ་རྒྱབ་པ་འབྲལ་ནའང་། རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་རང་དབང་དུ་
འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱི་དཔེ་ཡོད་ན་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཐུང་པོ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཡོད་ན་སྟོན་པ་སོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་རང་དབང་དུ་
འབྱུང་བས་རྒྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ནི་བརྟེན་ལྟར་ཚུལ་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གཞོམ་
པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་
པར་སྒྲོབ་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་བྱུང་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཐབས་
དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་
ནི་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱའི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དབྱེད། །དེ་རྒྱ་གཞོམ་ཕྱིར་གཉེན་
པོ་དབྱེད། །དབྱེད་པས་གྲུབ་པའི་སྤང་གཉེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་

བརྩེ་ལྷན་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱི་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་གང་ཞིག་སྒོང་བས་
འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཛོམས་པར་རྩས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་དང་། ལས་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད་དེ། འབྲས་བུ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གཞོམ་པར་འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་ན་སྤྲ་མ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དེ་
གནས་ན་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བརྩེ་ལྷན་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དེའི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དེ་གཞོམ་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་བརྩེ་
ལྷན་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་རེས་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
རྒྱ་ཡི་རོ་བོ་རྟོགས་པའི་བྱིར། བྱད་རོ་ཤེས་ན་ནི་སྤྲ་རོས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེན། རྒྱ་བདག་དང་
བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པས། འདུས་བྱས་ལུང་པོ་ལྷའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་པ་སྟེ་སྟེད་པ་
ནི་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱལ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དེའི་གཞོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི་
ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཤིང་འཛིན་སྟངས་
འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཏེ་ལམ་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེ་རྣམ་པ་དུ་མར་
མང་པོ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོན་
པ་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ལས་སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེ་ལ་
རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར།
འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་དེས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་
པོ་གཞན་དོན་ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་

ཀྱས་དང་། ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་འདི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤར་ཐབས་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མདོའི་མཆོད་བཟློན་དུ་སྟོན་པ་
ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་དེའི་རྒྱུ་འདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
བཞི་པ་ནི། བསམ་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཐབས་གོམས་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་པོ་
འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདེར་གཤེགས་དང་སྟོན་པའི་རྒྱ་རུ་མདོའི་མཆོད་བཟློན་ལས་བཤད་དེ།
མདོའི་མཆོད་བཟློན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེར་གཤེགས་དང་སྦྱོབ་པ་ལས་དང་པོ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་
བདེ་བར་གཤེགས་སུ་བསྟན། །སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་མེད་པའི་རྩྱུང་པ་སྦྱོང་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཀྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐད་དོད་སུ་ག་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སུ་ཞེས་པ་ལེགས་
པ་སོགས་དང་། ག་ཏ་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་
པ་ལས་སུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེར་
གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེགས་པར་སྤངས་པ། སྤར་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་པ། མ་ལུས་
པར་སྤངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
བཅས་ཀྱི་སུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྤྱི་རོལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤངས་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སུ་འདོད་བའམ་དེའི་ཐབས་
ལ་སྦྱོར་བ་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། སྤར་མི་གཤེགས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐེག་དམན་སྦྱོབ་པ་

ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུ་བྱེ། ཐེག་དམན་སྒོ་བ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དག་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤར་ཡང་
ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པ་དེའི་རྒྱ་གང་ཞེན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡོ་
ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་དང་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་
པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུ་བ་
སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ནད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་
པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བྱགས་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་ན་སྤེལ་ལྟར་མཆོངས་བྱེད་པ་དང་། དག་གི་གནས་
ངན་ལེན་འགའ་ཞིག་ལ་དམངས་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
རེས་འགའ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་བུ་དང་
ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཁ་ཅིག །
ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། དག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ལྷག་ལུན་ཉིད་དུ་བརྟན། །བསྐྱུ་
བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྤྱོད་སོགས་འདི་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པ་
སྒྲིན་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་བཅས་ན་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རམ། དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན་རྟགས་གསུམ་ཀ་མ་གྱུ་བྱེ། རྒྱ་མཚན་རིམ་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་གཤམ་པ་ཡིས་རྒྱའི་གཉེན་པོ་དེ་གཤམ་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚས་ཅན། མདོའི་མཆོད་
བརྗོད་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་གིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་གེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚས་ཅན། བརྒྱན་ཏེ་ལམ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་མི་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་
བརྟེ་བ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་ངོ་སྤྲུལ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚས་ཅན། བརྟེ་བ་མེད་པས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་དུ་མར་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུ་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཟིན་ཅིང་དེ་
ལས་སྟོན་པ་དང་། བདེར་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་
དའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནན་ཏན་མ་བྱས་བཀག་ནས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྐྱོབ་པ་དངོས་
སྟོབས་རིགས་པས་བསྐྱབ། །དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། །དེ་ལས་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་
ཚུལ། །དེ་ལས་བརྟེ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ། །དེས་ན་ནན་ཏན་བྱས་པར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོབ་པར་བསྟན། བསྟན་བྱ་བདེན་བཞི་རིགས་
པས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་པའི་དོན་ལམ་བདེན་གསུངས་པ་ལ་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ཞེས་པའམ་
སྐྱབ་བྱེད་བཞི་པོ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅུམ་གྲུབ་པ་ལས་ཡང་ན་ལུགས་སྒྲོག་
ཏུ་བཤད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཚས་ཅན།

སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉིས་ལ་ཤེས་བྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་། ཐོབ་བྱ་
འགོག་པ། བསྐྱེན་བྱ་ལམ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སྟོན་པ་འདིས་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པ་
ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་དང་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབས་ཏེ་སྤྲུག་བདེན་བཤད། །སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བཅས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་བཤད། །སྤྲུག་བསྐྱེད་འགགས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་འགོག་
བདེན་བཤད། །བདག་ལྟའི་གཉིན་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ལམ་བདེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་འཁོར་བ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ། །མཚན་ཉིད་མི་རྟག་ལ་
སོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་དུ་བསྟན། །འཁོར་བ་ཡོད་པར་རིགས་
པས་བསྒྲུབ། །འཁོར་བ་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གསུམ་པོ་བར་མེད་པར་འཁོར་
བ་ཅན་གྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ཚེས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་
གྲིས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོམས་ལས་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། །ཉིར་ལེན་རིགས་མཐུན་
རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། རྩོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་ལྟ་བ་ན་རེ། འཁོར་བ་ཅན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིབ་སྤྲུག་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། སྒྲིས་མ་ཐག་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཆགས་སོགས་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་
རྒྱུད་ལ་ཆགས་སོགས་གསལ་བར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཆོ་འདིར་སྤང་ཆགས་སོགས་གོམས་
པ་ཉིད་ལས་ཕྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་སྒྲིབ་དགག། །རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྒྲིབ་
བ་དགག། །དེས་ན་རིགས་མཐུན་རྒྱ་དུ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་གོམས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མེད་དམ་རྒྱ་གཞན་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་
ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། འདོད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མེད་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་དེས་འགའ་སྐྱེ་བ་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག།
པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མིན། །རྗེས་འགོ་མེད་པས་འབྲས་བུ་
མིན། །འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཀྱང་གོམས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མཁྲིས་བད་
ཀན་གསུམ་ལས་དེམ་པ་ལྟར་གཏི་མུག་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་གསུམ་གསལ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། གཏི་མུག་སོགས་ཆོས་ཅན། དེམ་པ་ལྟར་རྒྱ་མེད་དང་། སོགས་པ་མཁྲིས་པ་དང་། བད་
ཀན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེམ་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་
ཀན་ཤས་ཆེ་ཞིང་མཁྲིས་པ་མེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་
བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་མཁྲིས་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་
ན། བད་ཀན་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མཁྲིས་པ་དེའི་ཆོས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཤ་སེར་བ་དང་།
དྲི་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཁྲིས་པ་ལུས་པ་ཐོགས་
མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཁྲིས་བད་ཀན་དེ་དེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན།
གཏི་མུག་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སོགས་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་བད་
ཀན་མཚུངས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ། བད་
ཀན་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྱུང་བཞི་
མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བད་ཀན་
མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་མཚུངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་
གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་བཟང་ངན་རྣམས་བདག་པོའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་
བཞི་ཉིད་ལས་སྐྱེས་ན་འབྱུང་བཞི་ལས་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་དེར་ཡང་ལུས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན།

གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲུང་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། རྩལ་གསུམ་བསྐྱབ། ཉེས་སྤོང་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཉི་མུག་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱང་སོགས་སོ་སོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་རྒྱང་སོགས་ནམས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ན་ལུས་གདུངས་བས་ཞེ་
སྤང་འཕེལ་བར་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ།
ཡིན་ན་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ཞེ་སྤང་གི་ཉེར་ལེན་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་འགྱུར་བ་
ཡིས་ལུས་གདུངས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱང་སོགས་
ཀུན་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའང་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཞེ་སྤང་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་
རྟགས་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་སོགས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བད་ཀན་སོགས་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་
པ་ན་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་འགྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་
བ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཚ་བའི་ནད་འགྲིབ་པ་སོགས་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་གྱི་འགྱུར་བ་ཚོས་
ཅན། ནད་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མིན་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱིས་བྱས་པའི་
བདེ་སྟུག་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་རྫོད་བྱེད་རྒྱ་ཉིད་ནི། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཉིས་སོ་སོར་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིར་བད་ཀན་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་
ལས་སྟེས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་གཞགས་བྱས་པའི་ཆོ་བད་ཀན་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་མི་སྟེད་ཅེ་

ན། བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆེ་རྒྱ་ཅིས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་སྒྲོས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཁུ་བ་ཆགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད། །གཟུགས་སོགས་ཆགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེའི་ལན་དུ་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་བའི་དངོས་འབྲས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལ་འང་བྱོད་དང་ལྡན་པ་ཅན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་ཆགས་བྲལ་ནི་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་འང་བྱོད་སྐྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་ཆགས་ལྡན་ནི་ཁུ་བ་ཟད་ནས་བྲག་འཛིག་ཀྱང་བྱོད་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 ཆགས་ལྡན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་མེད་གཟུགས་མཛེས་པ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བྱུང་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཁུ་བ་ངེས་པར་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་སྐྱོད་ལམ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཁུ་བས་འདོད་ཆགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལྡན་ཅིག་ཕྱེད་སྟེན་ཡིན་པས་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་
 བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆགས་པའི་དངོས་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཉེ་བར་སྒྲོང་བའི་གང་ཟག་ཀྱན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གཟུགས་ངན་པ་ལ་གཏན་ནས་འབྱུང་
 བའང་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མཛེས་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལ་འང་བྱོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། གཟུགས་མཛེས་དེ་བྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་སོགས་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་མཛེས་
 མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁུ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་
 པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་མཛེས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་གཟུགས་མཛེས་དང་ཁུ་
 བ་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲགས་ཁས་བླངས། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་ནི། བད་ཀན་དེ་ཆགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་ན། བད་ཀན་ཅན་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་
 ལ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་དེར་དེ་འདྲ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་སྐབས་དེར་
 ཆགས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། ཆགས་སྒྲུང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་འགལ་

བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བད་ཀན་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ཞེ་སྒྲུང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་འཕམ་མེད་པས་སོ། ། བཞི་པ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ནི།
ཆགས་སོགས་རྒྱུ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ནམས་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་གེ་ན།
སངས་རྒྱུ་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་རྒྱུ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་འདིར་
ཐལ་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་གང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་པ་སྟེ། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ཆགས་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་པ་
ལས་ནི་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་
པ་དགག། གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ས་རྒྱ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་ཆགས་པ་
དང་། མེ་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་སྤར་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆགས་སོགས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆགས་སོགས་
འབྱུང་བའི་ཆོས་སམ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའང་བཀག་སྟེ། རྒྱུ་མཁྱིས་བད་ཀན་གསུམ་ནི་རིམ་
པ་ལྟར་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བཤད་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ་སྤྲུལ་སྤྲོས་ཤིགས། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་སྤོང་། ཏ་
ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྤར། ཡོད་མེད་དག་ལ་བརྟེན་མེད་ཕྱིར། ཁེས་པའི་
རིགས་པས་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་ན། འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གུར་གྱི་
གཟུགས་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་གུར་གྱི་
གཟུགས་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ས་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་གུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཅེས་

པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅས་པའི་སྐྱའི་དོན་
ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་སྐྱ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་
དུས་མཉམ་པའི་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དག་དང་དབྱེར་མེད་པར་ནི་སྟེ་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་གནས་
པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་ཁྱོད་
འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་འབྲད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་མ་ལོག་ཀྱང་ཁྱོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྩས་པ་ལྟོག་པས་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་ཡང་
དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་ཁྱོས་པའི་རྩས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
ཆང་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཞིག་ན་
རྟེན་ཆང་གི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་ཆང་གནས་པ་ན་བརྟེན་པ་ཁྱོད་འཛིག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཆང་གི་ཁྱོས་པའི་རྩས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་ཀྱང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་སེམས་ཚོས་ཅན། དབྱེར་མེད་མིན་པར་ཐལ།
རྩས་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བ་ཐ་དང་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་འབྲལ་བས་རྩས་ཐ་
དང་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བའམ་ལུས་ཡིད་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ན་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་
ཚོས་ཅན། ཅི་སྲིད་ལུས་ནི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྩམ་པ་
མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་དེ་ཁྱོད་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སོགས་
མཚུངས་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱབ་པ་མེད་དེ། རྟེན་མཚུངས་ཀྱང་གཟུང་དོན་གྱི་
དབང་གིས་རྩམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། རྩམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་
གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེས་ན་རིགས་མཐུན་རྒྱ་རྟུག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་ལས།
ཆགས་སོགས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་ལ་རྟོས་པ་མེད་
པར་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སང་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་ཏུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་གྲུབ། གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་གྲངས་ཅན་ཅོད་པ་སྔོང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་པ་སྐྱེས་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་གི་སྐྱས་ལུས་ཏུག་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་ན། སྐྱ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དེ་གྲུབ་ཅས་པ་སྐྱད་དོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། གོམས་ལས་གསལ་བའི་ཏུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ཅས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་ན་ཤེ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ན་རྣམ་ཤེས་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མ་སྔོན་སོང་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་དང་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ན་གྲང་ཆེན་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྔོན་ཆོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱད་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་ལས་གཞན་ངོ་ཆ་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཅི་ན། རྒྱ་རྒྱ་དང་འབྲུང་བ་སོགས་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་ན་གྲང་ཆེན་རྒྱ་དང་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཡང་གྲང་ཆེན་བརྒྱ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱར་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྐྱར་མི་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་སོགས་བཅས་པར་འབྲུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཆགས་སོགས་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བཤོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། ལྷབ་པ་མ་ངེས་སྔོང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ལ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་འབྲུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཆགས་སོགས་རིགས་འདྲ་སྐྱེན་མེད་པ་འབྲུང་བ་ལས་གསལ་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ལྡོ་ནས་མ་ངེས་སྔོང་། དཔེ་ལྡོ་ནས་མ་ངེས་སྔོང་བཤོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུང་བའི་བདག་ལས་བྱང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། འབྲུང་བྱང་ཡིན་ན་ཆགས་
བྲལ་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་ཀྱན་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ། ཆགས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཆུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
དངོས་རྒྱུ་འབྲུང་བ་བྱང་མེད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲུང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཡོད་པ་ལས་
ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོ་ན་འབྲུང་བ་རྣམས་ལས་སྟེས་པའི་སྟོག་
ཆགས་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཙམ་དང་། ཆེས་སྟོག་ཆགས་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་
བྱང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲུང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ལས་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐར་འབྲུང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་
འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དེ་བྱོད་ལ་སྤར་ཡོད་པ་ལས་བྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲུང་བ་དེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བྱང་པར་
འདིའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་སྟོ་ནས་ཆགས་བྲལ་མེད་པ་དགག། །དཔེའི་སྟོ་ནས་ཆགས་
བྲལ་མེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཆགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་
མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགོ་བ་མིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆུངས་པའི་
བདག་ཉིད་འབྲུང་བ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་སོགས་
ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲུང་
བ་ཙམ་བྱང་མེད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བ་ལང་དུ་མཆུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་
བྱང་བའི་བ་ལང་གི་ལྷལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བ་གླང་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་གླང་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་

སྤང་ངོ་སྐྱུལ་པའི་བྱད་པར་མེད་པའམ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བས་ས་སོགས་ལ་སློག་ཆགས་སྦྱིབ་པ་
འདོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལས་སྦྱིས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་སློག་ཆགས་དང་།
ཆེས་སློག་ཆགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལ་རྩོད་པའི་རེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་རྩོད་པ་མེད་པའི་
མེ་འགའ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཆགས་
སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་ཡོད་
པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱབ་པ་མ་དེས་སོ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། རེད་གྱི་ཉགས་ལ་དོན་
གཞན་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་དེ་མེད་དང་རྩོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ།
འདི་ལྟར་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཁྱོད་འཕེལ་
འགྲིབ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་མེ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་གང་ཞིག། ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་ལས་
འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཅན་དེའི་བྱད་པར་
བྱི་མ་ནི་ལ་ལར་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དཀར་
སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་བྱི་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཡང་འབྱུང་བ་ལ་དེས་པར་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མ་
དེས་སོ་ཞེན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པར་
དེས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་གྱི་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ།
ཁྱོད་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་
མི་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཆགས་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་
བ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཆགས་སོགས་ལ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་མཚུངས་ན་

ཆགས་སོགས་དང་འབྲུང་བ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། འབྲལ་མི་
ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དམིགས་སྐྱེན་ལ་ལྟོས་པས་འབྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་མི་འབྲུང་ཞེན། ཆགས་སོགས་
ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་རེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་རེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཆགས་སོགས་
ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྲུང་བའི་རེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐལ་མཉམ་སྟེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
པར་འདོད་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱན་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་
དུས་ཀྱན་གྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་དངོས་རྒྱ་འབྲུང་བ་ནི་ཀྱན་
གྱི་ཆེ་ཉི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག །སྐྱག་བསྐྱལ།
བདག་མེད། སྟོང་པ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་
རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་དམིགས་པ་སྟེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིས་པ་བདག་
དང་། བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་། སྐྱེ་ཆུ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་སྤྱང་
པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་མིན་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བདག་
གི་བའང་མིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་

མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་འང་རི་ལྗང་འབྲས་ལུ་
སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མིན་པས་སོ། །བདག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་གཅིག་ལས་འབྲས་ལུ་རྩ་མ་ནི་
དུས་ཐ་དད་པར་ཏེ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་རྣམས་ཚེས་ཅན། སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཚོགས་ན་ཡང་ཁྱོད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་ལྟོག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་ལུ་
འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་ཚེས་གང་ཞིག་མེད་པས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན། ཚོགས་པ་དེ་ལས་རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་བསྐྱབས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ནི། འདིར་
རྒྱ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བ་དང་།
ལྟམ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
གསུམ་བསྟན་པས་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གསུམ་གསུམ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས།
ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་གསུམ་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ། རྒྱ་ཉིད་གཞན་དུ་རྟོག་
པ་དགག། རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་སྤྱིད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བས་རྒྱ་བཅས་བསྐྱབ། རྒྱ་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཚོགས་དགག་པའོ། །

དང་བོ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་འདི་ཚེས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགའ་
སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་
གྱི་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་རྒྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་དགོས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྐྱབ་པ་ན་ཟེ། ཅི་ལྟར་ཚེར་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྫོ་
བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་
བརྗོད་དོ། །མི་འཐད་དེ། ཚེར་མའི་རྫོ་བ་སོགས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་

ཚོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་དེ། རོན་གཞན་སྤྲུལ་པ་ལ་གི་རྩེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྟབ་སྟེ། རོན་གཞན་སྤྲུལ་པ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རོན་གཞན་ཕྱི་མ་གང་སྟེ་བའམ་
 རོན་གཞན་སྤྲུལ་པ་གང་འགྱུར་བ་སྟེ་ལོག་པ་ན་ཡང་ཕྱི་མ་ལྟོག་པར་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱི་མའི་
 རྩེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱར་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་སྟེན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཚོས་ཅན། མིག་ཤེས་དེའི་རྒྱར་ཐལ། རོན་གཞན་ཕྱི་མ་
 མིག་ཤེས་དེའི་རྩེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་གྱི་རྒྱར་
 གྱུར་པའི་རེག་པ་ཚོས་ཅན། མཐོང་བ་སྟེ་མིག་ཤེས་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མིག་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་གྲུབ་ཅིང་། རེགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་
 ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་ཚོས་ཅན། དབང་ལྷན་དང་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་སྟེན་པ་མིན་ཏེ། སྟེར་རྟག་པ་ནམས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པས་
 འབྲས་བུ་སྟེན་པའི་རྩུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟེན་པ་སྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན། །དེ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་
 དགོད། །སྟེན་པ་ཁོ་ན་བཤད་པའི་རྒྱལོ། །

དང་བོ་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་དང་རྟག་པའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་མིང་ཅན་སྟེན་པས་བསྐྱུས་པའི་ལུས་ལོངས་སྟོན་འདོད་པའི་སྟེན་པ་ནི་སྟུག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། མིས་མཚོན་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་
 གང་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་ལེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ་སྟེན་
 པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེན་འདོད་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་མདོར། སྟུག་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་
 བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་གང་སྟེན་པ་འདི་ནི་ཡང་སྟེན་པར་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་རང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་
 པའི་སྟེན་པ་དང་། སྟེན་པའི་སྟེན་པ་དང་། འཛིགས་པའི་སྟེན་པའོ་ཞེས་སྟེན་པ་གསུམ་ཆར་རྒྱར་
 བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས། མི་འགའ་ཏེ། ཅི་སྟན་བཤད་པ་དེ་ནི་སྟེན་པའི་སྟེན་པ་ཡིན་པར་

འདོད་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་སློག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་འདོར་བར་འདོད་པས་སྒྲུང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་པ་དེ་དག་ནི། རིམ་པ་ལྟར་འདོད་སྲིད་དང་། འཛིགས་སྲིད་ཅེས་གསུང་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ནི་ལྷ་འི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཤུགས་འདོད་ཁམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདོད་སྲིད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྲིད་སྲིད་དང་། སྤྱག་བསྐལ་འདོར་བར་འདོད་པ་འཛིགས་སྲིད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་མངོན་པ་དང་བསྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་མི་སྣང་རོ། ། ། ཉེས་ན་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། བདག་དུ་ཆགས་པའི་སྲིད་པས་རྒྱ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། བདེ་བ་ལ་སྲིད་པས་ཡུལ་བཟང་ངན་ཀྱན་ལ་རབ་དུ་འཇུག་ཅིང་ལེན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ནི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ་ཞེན། ལུས་སྤྲ་མ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འོ། ། འོ་ན་སྤྲ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལུས་སྤྲ་མ་ཆོས་ཅན། རྩོད་འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པ་སྤྲ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། རྩོད་འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ནི་སྤྲ་བསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བས་ལུས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྒྱར་འདོད་ན་ནི་རྒྱང་འཕེན་

ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྐྱས་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྐར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བྱིས་ལུས་དང་ཆགས་པ་སྐྱ་མ་ཆགས་པ་དང་ལུས་བྱི་
མའི་རྒྱར་སྐྱས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་
ཅིག་གཅིག་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱོད་མཐོང་གི་དེའི་སྐར་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེན།
འོན་ལུས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཆགས་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
བྱིར། འདོད་ན་ཆགས་པ་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་གཞན་ལུས་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་
ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚོ་འདིའི་ཆགས་པ་དང་པོ་ཚོས་ཅན། རང་གི་སྐར་རིགས་འདྲ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐལ་མཉམ་སྟེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟེང་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། མི་ཤེས་ལས་དང་སྟེང་ལས་བྱུང་རིག་
མཛོད། ཁྱིམ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་
ཚོས་ཅན། ཡང་སྟེང་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་འདིར་མ་བཟོད་དེ། ཡང་སྟེང་འཕེན་པར་ངེས་པ་
མིན་པའི་བྱིར། སྟེང་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིད་སྐབས་འདིར་རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཡང་སྟེང་གི་ལུང་པོའི་རྒྱན་ནི་འཕེན་པ་སྟེ་འཕེན་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་རྒྱར་བཤད་པར་འོས་པ་
མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྟེང་པའི་རྒྱན་དང་བྲལ་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་སྦྱར་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་མི་
མཐུན་གྱི་རྒྱ་བཀག་ནས་རིགས་མཐུན་རྒྱར་བསྐྱབ། དེ་ལའང་མ་རིག་པ་དང་། སྟེང་པ་དང་།
ལས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་གཉིས་པོ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཁོ་ནར་སྟུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པས་
འདིར་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེང་པ་རྒྱར་གྲུབ་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟུག་བསྐྱལ་འགགས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟུག་
བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་ཐར་པ་བསྐྱབ། གྲོལ་བ་པོ་ལ་ཙོད་པ་སྟོང་། གྲོལ་བའི་རྩལ་ལ་ཙོད་པ་སྟོང་། །
བཅིངས་ཐར་བདག་གིས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྟེང་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ།

རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད། རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ལ་གོགས་དང་། རྒྱུ་མ་ཚད་བ་
སོགས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་རྩེ་སྡོད་ལ་བསམས་ནས་སེམས་ཅན་ཚོས་ཅན།
ལའོར་བ་ལས་ཐར་བ་མེད་པར་ཐལ། ལའོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ལས་མི་
ཐར་བ་བཞིན་ཞེན། ཐལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་
རྒྱས་པས་འདོད་པ་དང་ཉམས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོན་ལའོར་བ་དང་ཐར་བ་གང་ལ་འཛིག་ཅེན། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཙམ་འབའ་
ཞིག་པོ་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལའོར་བ་དང་། རྒྱ་སྤངས་པས་མི་འཕྱུང་བ་ཙམ་ལ་
ཐར་པར་འཛིག་གོ། གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལའོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
འབད་ཚུལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ལའོར་བ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
འདི་ལྟར་སྤྱིས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ལའོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚུལ་
བྱེད་པ་འཐད་དེ། རི་སྤྱིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་དེ་
ནི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བདག་རྒྱལ་བསྐལ་བར་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ལའོར་བ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་
པོའི་བདག་ནི་དོན་ལ་མེད་ན་ཡང་། བདག་དང་བདག་གིར་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞོམ་པའི་
ཕྱིར་ཡུང་པོས་བཙོན་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བདག་བཙོན་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། མང་པོས་བཀུར་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་སྤྱི་དངོས་སྒྲོ་བ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བདག་དང་།
སྤྱིས་བྱ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། གང་ཟག་རྩེ་སྡོད་པས་དོན་ལ་བཅིངས་ཐར་མི་འཐད་ལ་
ཡུང་པོ་རྩེ་སྡོད་པས་དོན་ལ་བཅིངས་ཐར་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་བདག་བཅིངས་ཐར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་རྒྱལ་བསྐལ་བ་ལ་བདག་རྒྱལ་བསྐལ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་པོ་
རྒྱལ་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདག་རྒྱལ་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་
བཀུར་བ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི་བདག་རྩེ་སྡོད་པས་དོན་ལ་བཅིངས་ཐར་འཐད་དོ། །ཡུང་

པོ་དང་བདག་ལ་རྩམ་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྤང་པོས་ལས་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་
སྤྱོད་བ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་བདག་གིས་ལས་བྱེད་བ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བར་འཛིག་པ་ནི་གནས་སྐབས་
མང་པོར་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་གནས་པ་མེད་པ་སྤྱང་། །འཕགས་ལམ་
དང་པོར་ཡང་སྤྱིད་མེད་པ་སྤྱོད་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་གནས་པའི་རྒྱ་གཉིས་བཤད། །རྒྱ་ཡི་དོན་ལ་རྩོད་པ་
སྤྱོད་། །གནས་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་
ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་བ་ཇི་ལྟར་གནས་ཤེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རེ་ཞིག་འཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་
ལས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་བརྟེན་བ་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོ་འམ་ཡང་ན་ཐེག་དམན་
དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་གྱི་
ལས་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་སྤང་པོ་འཕངས་ཟེན་པ་ལ་རེ་ཞིག་ལྷོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་དུ། འཆི་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །གསོན་པ་ལ་ཡང་
དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན་དབང་པོའི་སྤང་བཞིན་དུ། །ཁོ་བོ་དུས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་། །བརྟེན་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་ན་དེའི་ལས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་གཞན་
དུ་འང་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒལ་བའི་ཆགས་
བྲལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤྱིད་གཞན་འཁེན་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་ལོག་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་རྗེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྟག་བསྐལ་བདེན་པའི་མི་རྟག་སྟག་
བསྐལ་སྤྱོད་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བ་སྤྱོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བདག་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་ཞེ་སྤང་སོགས་མེད་ཅིང་མཐུན་

སྐྱེད་སྤྱིང་རྗེའི་འདུ་བྱེད་སྤྱིང་མ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཙན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དཔོན་པོའི་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཙན། ཆགས་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་རྟེ། སྤྱིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཆགས་བྲལ་གྱི་བརྟེན་བ་ཆོས་ཙན། ཆགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་སྤྱོད་
 འདོགས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་ནི་ཁྱོད་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་གི་བ་དེའི་བདག་
 ཉིད་མིན་པའི་ཆོས་སྤང་པོ་ལ་ནི་ཡུལ་དེའི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་
 འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཙན། བརྟེན་ཡུལ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱོད་བར་ཐལ། བརྟེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཙན།
 ཉེ་རྒྱ་སྟེ་བརྟེན་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་ཁྱོད་བ་སྤྱོད་བ་མིན་རྟེ། གཏི་མུག་ནི་ཉེས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་
 སོགས་པའི་ཕ་བསྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བརྟེན་བ་ཆོས་ཙན། ཞེ་སྤང་གི་ཉེས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་ལས་
 བྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱིས་གནས་ལ་ཕྱོད་པ་སྒྲིང་། །བརྩེ་བས་གནས་ལ་ཕྱོད་པ་
སྒྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་ལས་ཀྱིས་འབངས་པའི་ལུས་ཡོད་ན། འཁོར་བ་ལས་
མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདིའི་ཡུང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྤྲ་མའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་
ཟད་ནས་ལུས་དེ་ལྷོག་ཅིང་སྤེལ་བ་མེད་པས་སྤྱིད་པ་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་བྱིར་རོ། །ཆགས་
བྲལ་འཁོར་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མ་ཟད་ན་ཡང་
འཁོར་བར་བཅིངས་པ་མིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡང་ཆགས་བྲལ་ལ་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་བོར་ཅིའི་བྱིར་མི་གནས་ཤེ་ན། ཉན་
རང་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ།
སྤྱིང་རྗེ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་

པར་གནས་པའི་རྒྱ་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཕགས་ལམ་དང་པོར་ཡང་
 སྲིད་མེད་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་ལྟ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ལམ་དང་པོ་མཐོང་
 ལམ་དུ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བལ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེན། རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་མེད་པས་ཡང་སྲིད་པར་མི་སྦྱེ་བ་མིན་ཏེ། འཛིག་ལྟ་
 གྲུག་བཏགས་སྤངས་ཀྱང་ལྟ་ཅིག་སྦྱེས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་སྤངས་ན་རྒྱན་ཞུགས་
 ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་མ་སྤངས་ཤེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་སྤངས་ཏེ། བདག་
 བདེ་བར་གྱུར་བའམ་སྟུག་བསྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ཡོད་པས་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ།
 དེའི་ཆེ་ངོའི་སྟུམ་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་འདོད་པས་དེའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་རྒྱག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི། འགའ་ཡང་
 བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པས་མངོན་པར་རྒྱག་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བཅུངས་ཐར་བདག་གིས་བྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་གིས་
 བྱེད་པ་དགག། བརྗོད་དུ་མེད་པས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བཅུངས་བ་པོ་དང་ཐར་བ་པོའི་བདག་ཡོད་དེ།
 བདག་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་བཅུངས་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟས་བྱིན་
 ལུགས་སྟོག་གིས་བཅུངས་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ཞེན། བདག་རྟག་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
 འཆིང་བ་དེ་གང་ལས་སྲིད་དེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 སྟུག་བསྐལ་གྱིས་འཆིང་བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བདག་རྟག་
 པ་ལ་ཆོས་ཅན། སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟུག་བསྐལ་
 ལྟོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་མི་སྦྱེད་པ་སྟེ་
 ལྟོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེན། བདག་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་འགའི་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་མ་བྱ་པ་ན་རེ། བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་མི་འཐད་ཀྱང་རྟག་
མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་ལ་བཅིངས་ཐར་འཐད་དོ་ཞེན། རྟག་མི་རྟག་ཏུ་
བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལ་འང་ཚོས་ཅན། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཅི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲིབ་དང་ལྷོག་པ་གང་གི་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཚོས་
ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མི་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཚོས་གང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་
མེད་པ་དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་མ་བྱ་པ་ཚོས་ཅན། བདག་
རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ངོ་ཚའི་ལྟ་བུ་འདི་སྤྲོངས་ལ་བདག་དེ་ནི་
རྟག་པར་སྒྲིས་ཤིག་སྟེ། བདག་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །

བཞི་པ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་
རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་བསྟན། །གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་གོམས་པས་གནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བསྟན། །གནས་
ཀྱང་ཐོབ་ཀྱང་སྤང་བྱས་འཛོམས་པ་དགག། གནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཚོས་
ཅན། འཁོར་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་བསྒྲུམས་པ་རྫོགས་པ་
ན་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེའི་རྒྱན་ཉེས་པའི་རྟོན་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་གནས་ཀྱང་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱས་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན། །རྒྱས་པ་མེད་
པའི་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། །རྒྱུ་བྱེད་འཛིན་སྤངས་འགལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ཉེས་མེད་དུ་ལན་གཅིག་གནས་
ཀྱང་མིན་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་སྟོན་ནི་སྤྱར་ཡང་འབྱུང་བས་
འཁོར་བ་ལས་གཏན་གྲོལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ལམ་འབྱུང་བ་

བཞིན་ནོ་ཞེན། ལམ་གོམས་པ་ལས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཚས་ཅན། ཉེས་པ་རྣམས་སྤར་
ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་རྣམས་སྤར་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤར་གཉེན་འཛིན་སྤངས་འགལ་གྱིང་གཉེན་པོ་དོན་ལ་ཞུགས། །
རང་བཞིན་གྲོ་བྱར་བྱུང་བར་ཡོད་པས་སྤར་རྒྱས་མེད། །རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་གཉེན་པོ་འབད་མེད་
བསྐྱེད་པར་རྒྱས། །བྱུང་པར་སྤུམ་ལྟན་གཉེན་པོ་འབད་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རྒྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་ཅེ་ན། ལམ་བསྐྱོམས་པས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་
འདི་ཚས་ཅན། བྱོད་ལ་བདག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤར་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་
མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚས་མཁས་གནས་ལུགས་ནི་ཡུལ་ཇི་
ལྟར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡང་རང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་
ཤེས་འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་མ་འབྱུལ་བས་ཡུལ་འཛིན་པའི་
རང་བཞིན་དེ་བྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱོད་འདི་ལས་བདག་འཛིན་དེ་གྲོ་བྱར་བའི་རྒྱེན་གྱིས་ནི་
ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འཛིན་པ་ལས་གོམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་ནི་རྒྱེན་རང་ལ་
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་ར་ན་སེམས་རྒྱུད་ལ་མི་བརྟན་པ་གྲོ་
བྱར་གྱི་རྒྱེན་གྱིས་བྱུང་ཞིང་འབྲལ་དུ་རུང་བ་ཐག་པ་ལ་སྤུལ་གྱི་སྤོ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲི་མ་རྣམས་ཚས་ཅན། ལམ་གོམས་པས་སེམས་རྒྱུད་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཕྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྤར་བདག་
མེད་མ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། གྲི་མ་རྣམས་ནི་གྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྤར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་
མེད་པས་ཕྱིས་གྲོ་བྱར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
སྤར་བདག་མེད་མཐོང་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་
ཐོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་གནས་གྱུར་པའི་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་ཅན། དྲི་མ་རྣམས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཅན་བདག་མེད་མཐོང་བ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་རྩོན་ལ་ནི་མེ་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཉམས་སྲིད་ཀྱང་མྱུར་དུ་སོར་ཆུད་པར་བསྟན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞིབ་དང་བདེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མྱུར་པའི་སེམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་དུ་ཟློན་ཀྱང་མི་བསྟོག་སྟེ། སྒོ་རང་ཉིད་ནི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་སྟེ་རང་དུ་མྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། ཁྱོད་གསུམ་པའི་མགོ་གོན་ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། །དེས་ན་མཐའ་དག་དབྱིས་འབྱིན་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་རྣམ་འགལ་བས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འཇུར་ན་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་འགལ་བས་ཕན་ཚུན་གཉེན་པོར་འཇུར་རོ་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་སྒོ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ཡང་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྟུག་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱང་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཅིག་སུ་གཉེན་པོར་འཆར་ཅིན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤིན་རྒྱ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་པ་སྟེ་དུངས་ནས་འབྱིན་བྱེད་མིན་ཏེ་མྱོངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་པ་ཀླུ་མྱོངས་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མའི་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ། ཉེས་པའི་རྩ་བ་མྱོངས་པ་དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་དང་

འཛིན་སྐྱབས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ནི་དོན་ཕྱི་ཅི་
ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནི་རིགས་པ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲང་
དོ་ཞེན་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་ལྟ་ལས་གཞན་རིག་པ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡོ་ཤེས་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལོག་པར་
ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། གཞོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་སེམས་བྱུང་ཡིན་
ན་སེམས་དང་རྣམ་པ་ལྡས་མཚུངས་དགོས་པས་ཁྱོད་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་
འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ཅིང་། དམིགས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་
བས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོར། དེ་ལ་མ་རིག་པ་མེད་པ་གང་ཞེན།
གང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །འོ་ན་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་ཉིད་
རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་
བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཅན་དང་འཛིན་
ལྟ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཆར་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེན། ཡུང་པོ་ལ་བདག་གིས་
སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལྟ་དེའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་
པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་དང་འགལ་བར་དག་ཏུ་གྲུབ་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་
བདག་ལྟ་དེ་འཛིན་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་གོམས་ཀྱང་ཟད་པ་མིན་པར་ཐལ།
སློག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཅན་ལ་གཞུགས་དང་། མི་ལ་དྲོ་བ་སོགས་མི་

ཟད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་མི་ཟད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་
 པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུགས་དང་སེམས་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ན་ཁྱོད་མཛོན་དུ་རྒྱ་ལྡོག་པ་དག་གྲང་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་མེས་བཞུས་ན་མེ་ལོག་པའི་ཆོ་སྤྲུང་སྤྲུང་བར་
 འཁྱར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་སྤྲུང་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན་
 བདག་མེད་གོམས་པས་ཉེས་པ་རྣམས་པར་འགགས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ནི་ཚོས་ཅན། གསེར་གྱི་སྤྲུང་བ་
 བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ཉེས་པ་སྤྲུང་ཡང་སྤྱེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་གཉེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དང་བྲལ་
 ཡང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ན་དེའི་སྤང་བྱ་སྤྲུང་ལྡོག་པར་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 བདག་ལྟའི་གཉེན་པོར་བསྟན། །བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྤེད་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན། །དེ་ལས་
 ལོགས་སུ་ལས་ལུས་གཉེན་པོ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན། །རྩ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་
 འགོད། །དེས་ན་རྩ་བ་དབྱུང་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཁོར་བའི་གཉེན་པོར་འཁྱར་ཞེ་ན། འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་ལྟ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་ཕྱིར་
 རྩ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིས་བྱ་གང་ཞིག །ཐུང་པོ་ལ་བདག་
 ཏུ་མཐོང་ན་བདག་དེ་ལ་ནི་ངའོ་ཞེས་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་འཁྱར་ཞིང་བདག་ལ་མཛོན་པར་
 ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤེད་དུ་བདག་ཆགས་ཅན་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལ་
 ཞེན་པ་དེ་ལས་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པ་སྤྱེ་བར་འཁྱར་ཏེ། སྤེད་པ་དེ་ལས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤེད་པའི་
 སྒོ་ནས་ངའི་ཞེས་འཛིན་པ་བརྟན་པོ་ཅན་དུ་འཁྱར་ཏེ། བདག་བདེ་བ་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་ལེན་པ་

དེས་ན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ལྟ་ཉེས་པའི་ཙུ་བར་བསྟན། །བདག་ལྟ་ཡོད་ན་ཆགས་
བྲལ་མེད། །ཆགས་བྲལ་མིན་ན་ལཞོར་བར་ལཞོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་ལྟ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྲུ་གང་ལ་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལས་གཞན་ལ་གཞན་དུ་འདྲ་ཤེས་ལ་བདག་གི་ཆ་ལས་འཛིན་པ་སྟེ་
ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་སྟེ་ཞིང་ཆགས་སྒྲུང་འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་
ལས་ཐུག་དོག་དང་མེར་སྒྲ་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལྟ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟེན། །གཉིས་པོ་སྟོང་པའི་ཐབས་
གཞན་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ཙུ་བ་དེ་ཚོས་ཙུ་བ།
བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཐལ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཙུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་འཛིན་ཙུ་བ་དེ་ཚོས་ཙུ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙུ་བ་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་གཞན་མེད། །བདག་གིར་ཆགས་
པ་སྟོང་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་ཙུ་བ་ཤེས་པས་ཞེན་ཡུལ་འབྱིན་མི་རུས། །སྟོན་ཙུ་བ་ཤེས་པས་
དངོས་རྒྱ་བསྐྱོག་མི་རུས། །སྟོན་ཙུ་བ་ཉིད་ལ་ཁས་སྦྱངས་འགལ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉེས་མེད་དུ་མཐོང་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་བཅས་སུ་
མཐོང་ངོ་ཞེན། མཐོང་བ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེན།
བདག་ཆགས་སྟོན་ཙུ་བ་དུ་མཐོང་བའི་སྟེས་བྲུ་དེ་ཚོས་ཙུ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་བར་ནི་
རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདིའི་ཞེན་ཡུལ་བདག་ཡོན་ཏན་ཙུ་བ་དེ་སྟེན་སྦྱང་
བ་མེད་པར་ནི་སྟེ་བདག་ཡོན་ཏན་ཙུ་བ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྲལ་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་
བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་

ཡུལ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། སྒྲོན་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་དོག་དང་མེད་སྒྲུ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བཞི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་
 བས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སྤྱོད་བ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཆགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་གང་གིས་བསྒྲོག་པར་བྱེད་དེ་བསྒྲོག་མི་རུས་པར་ཐལ། བདག་ལ་
 ཆགས་པའི་མ་ཆར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོན་
 ཏན་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་མིན་གྱི་དོན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་
 བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྒྲོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་དོར་བྱ་ཡིན་ཅེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱུག་
 བསྐྱལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
 ཉེན་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
 ཉེན་ཡིན་ཡང་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་བདག་སྒྲོན་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་གི་བ་དེ་དག་གོགས་སུ་
 མེད་ན་བདག་ཁོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་དུ་ཆགས་པ་སོགས་དེ་
 ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གོགས་སུ་མེད་ན་ཁྱོད་
 ཁོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། །དེ་གཉིས་ཀ་འང་སྒྲོན་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བསྒྲོམས་པས་སྤོང་མི་རུས། །དབང་བདག་ཐ་
 དད་ཤས་པས་སྤོང་མི་རུས། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་སྤོང་མི་རུས། །སྐྱུག་བསྐྱལ་
 བསྒྲོམ་བྱར་གསུངས་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། ལུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒྲུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པས་
སྒྲོང་བ་བཞིན་དུ། བདག་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་གི་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་བསྐྱོམས་པས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བས་ན། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དགག་ཏེ་འདོད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱོམས་
པ་ཁོ་ནས་སྒྲོང་བ་མིན་ཏེ། བདག་གི་བའི་སྒྲོ་བཙམ་པས་ཁྱོད་འདོར་བ་ཡིན་ཀྱི་བསྐྱོག་པ་བདག་
གི་བའི་སྒྲོ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱོད་འདོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འདོར་མི་སྲིད། །བདག་གི་འདོར་
ན་བདག་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །བདག་འཛིན་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་འབྱུང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་
སྐྱོམ་པའི་རྩོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །བདག་སྒྲོན་མེད་ན་ཆགས་དང་བྲལ་ཡུལ་མེད། །སྒྲོན་ཅན་
ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྒྲོང་མི་རུས། །རྒྱུ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པས་སྒྲོང་མི་རུས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཆགས་བྲལ་མེད། །བདག་གིར་
འཛིན་པ་བཙམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བསྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་
བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་བྲལ། བདག་གི་བ་ལ་རང་གིར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་
གི་བ་དེ་ཡོངས་སྒྲོད་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་རང་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལུས་ལས་
བོག་པའི་སྒྲ་སེན་སོགས་ལ་རང་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་མ་བཟུང་བས་ཡིད་འགྱུར་སྒྲོ་ནི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
ཞིང་གཞན་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་སོགས་ལ་རང་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་བཟུང་བས་ཞེན་བཙམ་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་བཙམ་པ་དགག་ །སྒྲུག་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པས་བཙམ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་
སྒོར་བས་རང་སྒོ་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། བདག་ལ་ཆགས་པ་
སོགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྟུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་གི་བའི་སྒོ་སྒོར་བར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་འདྲ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྟུག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། དྲེ་བྲག་པ་འགོག་པའོ། །བྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་
གིར་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་སྟེས་བྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས། དེ་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་སྟེ་ཞིང་
གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །མི་འཐད་དེ། བདག་གི་གཟུགས་
སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་བདག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་
བ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
བདག་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་གི་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་སྟེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་ནི་
སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་སོགས་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེད་བྱེད་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་དུག་སྐྱུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན། དེས་ན་རང་སྒོ་གང་གིས་བསྐྱོག་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། དབང་པོ་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་
ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེད་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འང་རྒྱར་
མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་སོགས་པ་ལ་ཆེར་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེད་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་སྒོར་བ་ཡིན་ཏེ། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་པ་ལ་ཆེར་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེད་བྱེད་དུ་མཐོང་བས་སྒོར་བ་
བཞིན་ནོ་ཞེན་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་དོར་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟེན་ན་དེའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བའི་དུག་
བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པས་བདེ་
བ་རྩུང་ཟད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒོར་བས་སོ། །སྒྲུང་དོར་གྱི་བསམ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་རྟེན་པ་བཞིན་ལ་འང་འཇུག་སྟེ་

སྒྲུང་དོར་གྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་ཟས་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་འདོད་
ལྷན་ལག་ལ་ཞིག་བྱུང་མེད་དག་ནི་མ་རྟོན་པར། རྟུང་འགྲོ་མོ་ལ་འདོད་པ་སྦྱོང་བ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པར་ཐལ། སྤར་
བདག་གི་བ་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་བདག་གི་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བདག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་རི་
ལྷར་འཛིག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན།
བདག་འཛིན་ཅན་གྱིས་རི་ལྷར་ཞེན་པའི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མིན་པར་ཐལ། མྱོང་བ་ཀྱུན་
དང་ནི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱུན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལོག་པ་ཅན་
རྟུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། བདག་འཛིན་ཅན་གྱིས་ཞེན་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་ནི་མྱོང་
སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལོག་པ་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས། ཉིས་སྦྱོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན།
བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བདག་རྟུ་འཛིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྣམ་པ་
ཀྱུན་རྟུ་བདག་འཛིན་གྱིས་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་
བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྟུ་གནས་པས་སོ། །དེས་
ན་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་རྟུ་བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྟུ་སྦྱོམ་པའི་གང་ཟག་
དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྟུ་བསྦྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེས་བདག་
གི་བ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། བདག་གི་བ་དེའི་སྦྱོན་ཡང་སྦྱོབ་
ཅིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་རི་ལྷ་
བ་བཞིན་རྟུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་འཇུག་པའི་ས་བོན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མི་འབྲལ་
ཡང་ཆགས་བྲལ་དེ་བདག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་

བོ་ཞེན། ད་ནི་ཆགས་བྲལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་འདོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་ཐལ། བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཅི་ལྟར་བདག་འདོར་ཏེ་མི་འདོར་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། བདག་གི་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་
 བསྐྱོམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བདག་གི་བ་
 མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་
 བདག་གི་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་དེ་དག་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་
 བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྣམ་པར་གཤམ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གི་བ་
 འགའ་ཞིག་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་མཐོང་ན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་འཛིན་ཅན་ཆོས་
 ཅན་གལ་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་སྤྲིད་དུ་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་ཡི་སྤོ་ལྷོག་ཀྱང་བདག་གི་བ་དེ་ལ་གཏན་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཞན་
 དག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། སྤྱིར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱར་འཛིན་
 པའི་ལྷད་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་གཅིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོར་བྱ་སོགས་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཆགས་པའི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་པས་
 སོ། །དཔེར་ན་འདོད་ལྷན་ལ་ལ་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་སྤྱོན་མཐོང་བས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ལོག་
 ཀྱང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་བྱད་མེད་དེ་ལ་འདྲ་ཆགས་པ་
 སྤྱི་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚེས་ཅན། དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཚེས་སྟོན་བཅས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་སྟོན་མེད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་འདྲ་སྟོན་
མེད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བདག་གི་བ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྟོན་མེད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འགོ་བ་སྟེ་འཁོར་བའི་ཚེས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པས་
ནའོ། །སྐྱ་མའི་རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། བདག་སྟོན་མེད་ཡིན་ན་གཞན་གཉིས་སྟོན་མེད་དུ་རིགས་
པས་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་དེར་
ཆགས་པ་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྟོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། ཀྱང་གི་སྐྱས་ནི་
བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་སྟོན་མེད་ཡིན་པ་སྟུང་དོ། །འོན་པར་དག་ཚེས་ཅན། སྟོན་ཅན་དུ་
ཐལ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེ་ནི་
རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཚེས་ཅན། སྟོན་ཅན་ཡིན་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདག་གི་བ་གང་ལ་
དེ་ཆགས་པ་བྲལ་ཏེ་མི་འབྲལ་བར་ཐལ། བདག་སྟོན་ཅན་ཡིན་པ་དེར་ཡང་བདག་དེའི་སྟོན་ལ་
ཆགས་བྲལ་མེད་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་ན། བདག་གི་
བ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཛིག་དགོས་ན་འང་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཚེས་ཅན།
བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། སྟོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་
པའི་བྱིས་པ་དང་ལྷགས་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱེད་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། རང་གི་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ལ་
ཡང་ཁྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་དབང་སོགས་དག་ལ་
ཁྱེད་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འདས་པ་དང་ལུས་ལས་ཐོག་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གི་བ་ལ་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ཡང་ཁྱེད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ཆགས་པའི་རྒྱ་ནི་
བདག་གི་བའི་སྟོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བས་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་
སྤོང་རོ་ཞེན། བདག་གི་བ་ལ་བདག་གི་བའི་སྟོ་སྟེ་བའི་རྒྱུའང་ཚེས་ཅན། བདག་གི་བའི་ཡོན་

ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་མིན་པར་ཐལ། གྱིས་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནོ། །
 དེས་ན་སྐྱེས་སུ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མིན་པ་སྐྱོན་མཐོང་བས་དབང་སོགས་ལ་
 བདག་གི་བའི་སྒོ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་
 བྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་བསྐྱུབས་པས་ཆོས་
 ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་རིམ་གྲོལ་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་བདག་ལ་
 ཆགས་པ་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པས་བདག་གི་བ་དེར་ཡང་ཆགས་པ་མཐོང་བ་
 དེས་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་བདག་ཐ་དད་ཤེས་པས་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་ན་རེ།
 ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཆགས་ཡུལ་དང་། སྐྱེས་སུ་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་
 འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས་བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིས་བདག་གཞན་
 དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་དབང་སོགས་མཆོག་གཞན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དོན་
 དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏྟག་པར་མཐོང་ཡང་དབང་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་པར་ཤེས་
 པའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་སྐྱེས་སུ་གཅིག་ཉིད་དུ་
 མཐོང་བས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དང་སྐྱེས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་གི་བར་ཆགས་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་བདག་གིར་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་པ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 རང་གི་ཡན་ལག་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་
 ཆགས་བྲལ་མིན་པར་བསྟན། །ཆགས་བྲལ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཞིང་དེས་ཡུལ་དེ་
ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ཅན་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་
སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྟངས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་གྱི་ཆགས་
བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོངས་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྐབས་གཞན་བདེ་བ་
ཆོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞེ་སྟངས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟུག་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིང་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟུག་བསྐྱེད་དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱིང་བརྟེན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་མི་སྤྱིང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་སྟུག་མི་སྟུག་གི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འདོད་མི་འདོད་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་
ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སྤྱང་བྱ་དང་དོར་བྱ་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་སྟོམས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་བརྟོག་ཅི་ན། སྟུག་བྲལ་གཅིག་གིས་གྲུག་པས་
སྟུགས་གཅིག་ཙན་གྱིས་བྲུག་ ཅིག་ཤོས་སྟངས་བས་སྟེའུས་ག་བཅད་པ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་
ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པར་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བརྟོག་དེ།
ཁྱོད་སྤང་དོར་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྟུག་བསྐྱེད་བསྟོམ་
བྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་དབང་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་སྟུག་
བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་བསྟོམ་བྱར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་
སྟུག་བསྐྱེད་བསྟོམ་བྱར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་
སྟུག་བསྐྱེད་བསྟོམ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་
ཀུན་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེད་པ་ལས་སྟུག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟུ་མ་དག་དངོས་
པོ་སྤྱད་ཅིག་མ་རྒྱུན་ལས་སྟུག་པ་དེ་རྒྱུད་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་འཆད་པ་ནི་གྲུབ་

མཐའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ནམས་ཀྱང་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ནས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་གཞན་དང་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་རྟེན་ཅམ་ཡིན་ཅིང་། དོན་གཞན་དང་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲིམ་པ་སྤྱག་མ་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ནམས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་རྟོགས། སྤྱག་བསྐྱལ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དག་འདི་ལྷ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། བཙུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན། བཙུན་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལགས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་ངའོ། །འདི་ནི་ངའོ། །འདི་ནི་བདག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་ལྷ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནམ། བཙུན་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་མིན་ན་ལཾར་བར་ལཾར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསུམ་ལྡན་ལཾར་བ་པ་རུ་བསྟན། །གསུམ་ལྡན་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་ཆོས་ཅན། ལཾར་བ་པ་ཞེས་བྱའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པ་དང་། བདག་གི་བ་ལ་སྤྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་གི་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་སོག་པའི་རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་ཆགས་བྲལ་མིན་དང་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པ་སྟེ་དོར་བའི་བྱིར་ནའོ། །འདོད་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། བདག་དེ་ལས་བྱ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་ན་རྩ་བ་དབྱུང་བར་གདམས་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་འདོད་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་
འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་དག། བདག་མེད་བསྐྱོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་
སྟེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གང་ཞིག། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་སྟུག་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་
གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རྣམས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་སྟེད་པ་སྟོང་བར་རྣམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་གཉེན་
པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། ཆོག་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། དེས་ན་ཡང་དག་ལྟ་
བ་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་གི་ཆོག་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དགག། རྟུགས་གྱིས་བྱུང་བ་
གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དགག། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་ལྟ་རྩ་བ་ནས་མ་སྤྱང་ཡང་དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ན་གྲོལ་ཏེ།
དེ་ལྟར་དུ་དབང་ལྷག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
དབང་ལྷག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དབང་གི་ཆོག་གས་གྲོལ་བར་སྒྲ་བ་ཡང་ཁྱོད་ཡོངས་
སུ་མཁུ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་ལྷག་གི་ལུང་ནི་རང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་
བརྗོད་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ལྷག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་རྟུགས་གྱིས་བྱུང་བ་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྱུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་ལ་རྟུགས་
བྱུང་བས་ལྷ་གྱུ་མི་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཆོག་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཡང་སྟོན་ཕྱི་མ་
མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་རྣམས་པ་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ཏིལ་མར་གྱིས་བསྐྱས་པ་
དང་། མས་བསྟེན་པ་དང་། བཙུན་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཡང་སྟོན་ལས་གྲོལ་བར་ཐལ། ས་
བོན་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལྷ་གྱུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེ་ལྔ་བསྟེན་པས་ཡང་སྟོན་ལས་གྲོལ་ཏེ། མེ་ལྔ་བསྟེན་པས་སྐྱེས་བུའི་

ལུས་སྒར་བས་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིག་པ་ཟད་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་
ལ་བསྟེན་པའི་སྒྲིག་བུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལུས་སྒར་ལྷི་བ་དང་། ཕྱིས་ཡང་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིག་པ་
བཅོམ་པར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ལུས་འདིའི་ལྷི་བ་ས་དང་རྒྱུའི་ཁམས་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་
བས་སྒར་ལྷི་བ་ཕྱིས་ཡང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་པ་ལྷི་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིག་པ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་སྒྲིག་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད། །ཉམས་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག །ཉམས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། །བདག་ཀྱང་སྒྲིག་རྒྱར་དགོས་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་དང་།
དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཚོས་ཅན། དེ་དག་བཅད་པ་སྟེ་སྤངས་ན་ཡང་སྲིད་དུ་
འགོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་མངལ་སོགས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་
སྒྲིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོག་སྲིད་དང་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་དུ་སྒྲིག་
བ་ལ་རུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་ལས་ནི་ཡང་སྲིད་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་དུ་སྒྲིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལས་ནི་ཞེས་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན།
ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྟོན་གྱི་ལས་ཁྱོད་ལས་ལོགས་སུ་
གྱུར་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
བདག་འཛིན་ཅན་དབང་ལྷན་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་དུ་སྒྲིག་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཡང་སྲིད་དུ་སྒྲིག་པའི་རྒྱ་ལོག་སྲིད་དང་སེམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིག་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག །སྒྲིག་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ལྷན་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་དུ་འགོ་བ་མེད་དེ།
མ་མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ལུས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། གཟུགས་
སྒྲིག་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཡིན་ལ་དབང་སོགས་དེ་དག་ནི་མ་མཐོང་བ་
ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས་ལས་སྒྲིག་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་

ནི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། མི་དགོ་བཅུ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་ལ། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་པ་ནི་ལས་མིན་པས་སྐྱེ་བྱུ་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་
ན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲིད་སེམས་པའི་སྒོ་ཡི་ནི་
རྣམ་པ་མཐོང་གི་དེ་ལས་གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
ལོག་སྲིད་སེམས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་དེ་ལས་གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་འཛིན་ཅན་དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་
པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཅིས་མི་འགོ་སྟེ་འགོ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བྱུ་
ལོག་སྲིད་དང་སེམས་པ་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ལོག་སྲིད་སེམས་པ་དེ་དག་རྣམས་
མེད་དུ་བྱས་པས་ཡང་སྤྱི་ལོ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་
ཅན། དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པ་མིག་སོགས་དེ་དག་སེམས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབང་
གིས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཡེང་བ་སྟེ་འབྲུགས་པ་དང་། འབྲུགས་
པ་འགོག་པ་དེ་རྣམས་མེད་པར་འཇུར་བར་ཐལ། དབང་བསྐྱར་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ལོག་སྲིད་དང་
སེམས་པ་རྣམས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་གི་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་
གཞན་དུ་འཕེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆི་ཁའི་དྲི་མ་
ལོག་སྲིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ལོག་སྲིད་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བར་ཐལ། ལོག་སྲིད་
ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
དབང་གིས་ལོག་སྲིད་དེ་རྣམས་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་མེད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེ་ན། དབང་
བསྐྱར་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་དྲི་མ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་མེད་དུ་བྱེད་
པར་འཇུར་བར་ཐལ། ཤི་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ལོག་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་
པར་ཐལ། རང་གི་ས་བོན་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དེ་ལ་མི་
གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེས་པ་ལོག་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། བདག་འཛིན་སྤྲ་མའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་

ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འགྲིབ་པ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་པ་བདག་འཛིན་སྲུ་མ་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན། དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་སྤྱོད་དང་སེམས་པ་ཁོ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པའང་འཁོར་བའི་རྒྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་སྤོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། འབྲས་ལུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་མི་བྱེད་པའི་དུས་དག་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་འང་གཅིག་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་དག་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་ཟ་བ་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་དང་། མཐོང་བ་སོགས་ལ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། རོ་ཤེས་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤོང་བ་པོ་དང་དྲན་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་ནམ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཕེན། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤོང་བ་པོའི་གང་ཟག་དང་དྲན་པ་པོའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་གསལ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་འགའི་སྤོང་བ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གསལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་དོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆོས་སྤང་པོ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་ཆོས་སྤང་པོ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྤོང་བ་པོའི་ཆོས་དང་

དྲན་པ་པོའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཚོས་ཅན། བྱོད་
 ཚོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མུང་པོ་སྤྲ་མས་མྱོང་བ་ལས་ཕྱི་མས་དྲན་པ་སོགས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་དུ་བཟུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཚོས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལས་ཚོས་ཀྱིས་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་ནི་
 ཡོད། གང་ཟག་གིས་མྱོང་བ་ལས་གང་ཟག་གིས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེས་ནའོ། །འདིར་
 གནད་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་མྱོང་དྲན་སོགས་རིགས་པས་དབྱུང་བ་བཟོད་འདོད་
 ཅིང་། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གིས་མྱོང་བ་གང་ཟག་གིས་དྲན་པ་
 སོགས་རིགས་པས་དབྱུང་བ་བཟོད་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅུམ་ཡིན་ཅིང་། མྱོང་དྲན་སོགས་རིགས་
 པས་དབྱུང་བ་བཟོད་ནི་ཚོས་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཛོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མྱོང་བ་དེ་
 དེའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་། སེམས་པས་ལས་བསགས་པ་དེ་དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཚོར་བས་
 འོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ལ་མྱོང་དྲན་མེད་པས་
 གང་ཟག་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་གཞན་ཀྱིས་དྲན་པ་སོགས་མེད་ལ། ཚོས་ཀྱི་མྱོང་དྲན་ནི་གཞན་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མྱོང་དྲན་ཚོས་དང་
 གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་འཛོག་ཏུ་རུང་ཡང་མྱོང་དྲན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་གཞན་
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ནི་དབུ་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གིན་ཏུ་མཁོ་
 བས་དཔྱོད་ལྡན་དག་ཡིད་ལ་བྱུང་གིག །

གསུམ་པ་དེས་ན་ཡང་དག་ལྟ་བུ་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་འཛོམས་པའི་
 གཉེན་པོ་བསྟན། སྤྱོད་པ་མེད་ན་ཡང་སྤྱོད་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་
 ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་སེར་སྤྱོད་པ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་པ་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་པོ་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རྗེས་སུ་

རྟོགས་ཤིང་སྒོམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལས་སྟུག་བདེན་པ་བརྟན་པ་སྟེ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རའོ་ཞེས་དང་། རའི་ཞེས་དང་། སྟགས་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྒྱ་མིན་སྟགས་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟགས་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པ་སྟགས་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མ་རིག་པས་སྟོ་བཟགས་ནས་ནི་མ་རིག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེད་པས་བདེ་སྟུག་ལ་སྦྱང་དོར་དུ་ཡོངས་སུ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྟེད་པ་སྦྱངས་པའི་སྟེས་ལུ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལུས་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་སྟེ་བ་ལེན་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་མེད་ན་སྟུ་གུ་མི་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལམ་བདེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་འཁོར་བའི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་འཛིག་ལྟས་བསྐྱས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། རྟེན་སྟེད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་གི་སྐབས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་ཞེས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་བ་སྦྱོང་བའི་རུས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་དང་། བདག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཚོས། །ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །ཞེས་སྟགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་སྟགས་སོ། །ལམ་གཞན་བདག་ཆགས་སྟོན་བཅས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་སྟགས་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། དབང་བདག་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བདག་ལྟ་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བས་བདག་ལྟ་སྦྱོང་མི་རུས་ལ། དེས་ན་འཁོར་བའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྟོན་བཅས་ན། །ཞེས་སྟགས་སོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོགས་མེད་པའི། །ཞེས་སྟགས་

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་པའི་སྐབས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་
 པ་སྟག་བསྐལ་བསྒྲེད་ངེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་
 སྤོང་མི་རུས་ལ། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚོག་ནི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོན་པས་འབྲས་བུ་ལོག་
 སྤོང་སྤོང་མི་རུས་ཞེས་པ་ནི། ལུང་ནི་དེ་ལྟའི་དངོས་ཡིན་པའི། ཞེས་སོགས་སོ། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་རྒྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་སྟོན་པས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་
 སྤོང་རུས་སོ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། འོན་
 མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ལས་ལུས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི། ལས་
 དང་ལུས་དག་སྤང་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པ་སྐབས་དོན་ཀྱི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་སྐབས་སུ་བབ་པ་འགོག་པའི་རྩལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གྲོ་ཁ་
 མ་བྱོགས་པར་བོད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་བྱེད་པ་དག་ བདག་མེད་བསྟོམས་པས་གོལ་བའི་རྩལ། དེ་ལ་
 གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་བསྐྱབ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་
 གཉེན་པོ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་དང་བཞི་ལས། བྱི་མ་ལ་བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལུང་
 བས་བཤད་པའི་ཚོག་ཙམ་དང་། ལས་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་གསུམ་ཞེས་
 དང་། གཞན་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་བསྐྱབ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་དགག་པ་གཉིས་
 སུ་བྱས་ནས། བྱི་མ་ལ་བདག་གིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དབང་སོགས་སྟག་བསྐལ་དུ་
 བསྟོམས་པ་དང་། དབང་བདག་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་།
 ལུང་ནས་བཤད་པའི་ཚོག་དང་། ལས་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་ཞེས་པའི་
 བྲང་བསྟོག་པ་ནི་གཉེན་པོར་འགོ་རྩལ་གྱི་སྐབས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 གཞན་ལུགས་འགོག་པ་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་བྱེད་པར་སྐབས་དོན་ཉམས་སུ་འཇུག་ཅིང་གཞུང་འདི་
 རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་ནན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །ཁོ་བོ་ནི་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉའི་བྱིན་ལྟམས་
 དང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཐུས་རྟོག་གའི་གནད་རྣམས་ལ་རྟོངས་པའི་ཁྱུང་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ལས་ལུས་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ལུས་སྤངས་ལ་

དགོས་ལུས་མེད། །ལས་འཛད་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དགག། །ལས་འཛད་འདོད་དང་འགལ་བ་སྤོང་། །
ལས་ཉོན་རྒྱ་འབྲས་མཚུངས་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡིན་པ་ལྟར། ལས་ལུས་སྤོང་བའི་
གཉེན་པོ་ཡང་ལམ་དུ་འགྱུར་རྟེ། ལས་ལུས་ཉོན་མོངས་གསུམ་ཀ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་ཁོན་སྤོང་བ་མིན་རྟེ། དེ་གཉིས་ཁོན་
སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་བ་མ་སྤྲངས་པར་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་ལུས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། སྤོང་བ་ནི་ཡོད་ན་ལས་ལུས་སྤྲུལ་ཡང་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤོང་བ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ་ཞེན། ཐར་པ་
དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། སྤོང་བ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་ལས་ཟད་པའི་
ཆེད་དུ་དུབ་པར་བྱས་པའི་ཆ་དེ་དོན་མེད་ཡིན་རྟེ། སྤོང་བ་སྤྲངས་པས་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཀའ་
ཐུབ་ཀྱིས་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ལུས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཆོས་
ཅན། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་
སྤྱ་ཚོགས་སྤྱི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་
རིགས་མཐུན་པ་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུར་བར་འགྱུར་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་
པ་ཅན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཅམ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་པ་ཡིས་ལས་ཀྱི་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་ནས་དེ་སྟུག་
བསྐྱུལ་གཅིག་སྤོང་བའམ་དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ཟད་པར་བྱེད་ཅི་ན། དཀའ་ཐུབ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཆ་སྤྱི་འཕྲོགས་པ་ལྟ་བུ་འགས་ལས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའམ།
ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱུལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཀུན་སྤོང་བར་འགྱུར་བར་ཐུབ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
ལས་ཀྱི་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་བྱས་ནས་དེ་སྟུག་བསྐྱུལ་གཅིག་གམ་དཀའ་ཐུབ་
གཅིག་གིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱུལ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་

པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། དཀའ་བྱུང་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། འདིས་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་ཟད་པ་སོགས་བྱེད་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱེད་ཀྱང་བདག་མེད་མཐོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་ཟད་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ལས་འཛད་པའི་གཉེན་པོ་མེད་ཅེ་ན། བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཆོས་
ཅན། གང་ཡང་སྒྲིན་སྟེད་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྟེད་པ་སྤྲུལ་ལས་མ་
འོངས་པ་ན་སྟེད་པ་བྱི་མ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་སྟེད་པ་བྱི་མའི་ས་བོན་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟེད་པ་བྱི་མ་དེས་བསྟེད་པའི་ལས་འཛུལ་པ་ལ་
རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་ཇི་ལྟར་ན་སྤྲུལ་བྱས་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟེད་པས་བྱས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་མི་གོལ་བ་བཞིན་དུ་
ལས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བས་ལས་ཡོད་ན་ཡང་མི་གོལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ན་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི།
བསྐྱོག་པ་མི་ལྡན་པ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལས་
བཟང་ངན་ལས་བདེ་སྤྲུག་སྟེ། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་སྤངས་པའི་
སྒྲིས་བུ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་ཀྱང་འདོད་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་སྒྲིབ་པ་མི་འགྱུར་
ཏེ། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་དཔེ་ཡིན་པ་མེད་པར་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉེགས་སུ་བཞག་དང་ལས་ཁྱོད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་
ཇི་ལྟར་བདེ་ཉིད་མཁུན་པ་དང་། མཁུན་པ་སྤྲུལ་མི་སྟོག་པས་བཟན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་
མ་ལུས་པའི་བྱུང་བར་མཁུན་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་མཁུན་པ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་

རྒྱ་ཚོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་མཁྱེན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤར་བདེར་གཤེགས་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྤྱུག་ཏུ་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་དོན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱབ་པ་ཚོས་ཅན། བྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་། སློབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དང་། མི་སློབ་པ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་ལས་ལྷག་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤྱབ་བྱེད་རིམ་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་དང་། མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་གསུམ་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱབ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ལ་སློབ་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་བརྩེ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་བྱབ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཉི་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་སུན་ཚོགས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་དོར་ཚོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེས་ན་ནན་ཏན་བྱས་པར་གྲུབ་པ་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། ཚད་མའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་སྦྱེས་བུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ལེགས་པ་སྟེ་པན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལས་བདེན་པ་གསུང་བར་མཛད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཙས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གསུང་བར་ཡང་མཛོན་སློབ་ཏེ་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་ན་ལོ། །

ཆ་ན་ཚད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

གསུམ་པ་ཚད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བརྟན། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཆ་ན་ཚད་མ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོན་པ་ལ་

བསྟོད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཚད་
མའི་རྣམ་བཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། བྱོན་སྒྲུབ་གིས་རང་དགར་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

མ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཞུགས།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གསུང་རབ་ལས་མཛོན་སྤྲུལ་ཚད་མར་གྲུབ་མོད་གྱི། རྗེས་དཔག་
ཚད་མར་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ལྟོན་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཞེད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་
པའང་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་བསྟོག་ཅིང་། སྒྲུབ་སྟོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྟོག་པའི་བྱིར་དང་། མ་
བསྟོག་པར་མ་ཟད་ཅུང་ཟད་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པ་སྟེ་འཛིག་
པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སྟོན་རྣམ་པ་དུ་མར་
ནི་རྗེས་དཔག་འདིའི་སྒྲིབ་བའང་གསུང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པའི་རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་ལ། རྟགས་
ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་སྤར་གྱི་ངག་དེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་སྟོན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྟེ་ལྷན་སྟོན་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་ནི་བསྟན་པའི་
བྱིར་རོ། །

ང་ལ་ཅ་མར་མཚན་གྱིས་མཐུག་སྟེ་བཞུན་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་དུ་བཟང་བའི་འོད་ཟེར་ལས་ཚད་མ་
གྲུབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།

༡༡། མངོན་སུམ་ལེའུ་བཞུགས།

མངོན་སུམ་ལེའུ་བཞུགས།
གཤམ་ལྷ་པོ་ལེའུ་ལྷ་མ་ལུ་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པ།

༡༡། །གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལེའུ་ལྷ་མ་ལུ་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པའོ། ། མངོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྒྲུབ་བསྟན། །བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་
ཉིད་བཤད། །ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཛུགས་སྒྲུབ་བསྟན་པའོ། ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྒྲུབ་བསྟན།

དང་པོ་ལ་ལྷའི་འབྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་
པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲུབ་ཅུམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དང་པོ་ཐུག་འཚལ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐུང་ལོག་མ་རྟོགས་སྟེ། བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུང་
གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། ད་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་
པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་གཞུག་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ལ་བོད་དག །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས་བཏུས་སྟེ། ལ་
བྱས་ནས་དེ་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པའང་བཤད་ཟིན་ནས་ད་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་མངོན་
སུམ་ལེའུ་འཆད་ཅས་འདོད་པ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། འདིའི་མངོན་སུམ་ལེའུ་མན་ཆད་ལ་མདོའི་ལེའུ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པའི་རྒྱར་ཡང་རང་
དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་
དོན་རྗེས་དཔག་དང་། མདོའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཤད་
ཟིན་ནས་ད་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་ཅས་པ་སྟེ།
འདིར་ལོག་རྟོག་རྣམ་བཞི་བསལ་བའི་སྟོན་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་

སུམ་གྱི་ལེའུ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སྟོས་གེ་ན། གྲངས་སོགས་བཞི་བསྟན་
 བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་བར། གལ་ཏེ་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
 རྟེ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 འོ་ན་རྣམ་དེས་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཐོག་མར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཚད་ཅི་
 བ། དེ་ནི་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱ་བའི་ཁོ་པོ་ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་སྟོར་བས་
 སྟོན་དེ་དག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་རྟེ། །

དཔ ལར་དུ་ལེའུ་ཉིད་ལགས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷའི་འགྲེལ་བར་ཚད་མ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་རྣམ་པ་བཞི་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྡུ་ཁ་ཁ་ཅིག །གྲངས་དང་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཞེས་སྟོན་ཡུལ་
 དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྟོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བར་ཡང་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པའི་གོང་དུ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་
 པའི་སྡུ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་རོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 སེལ་བ་ནི་ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །སྟེ་རི་བཞིན་དུ་ས་གཅན་བཞིར་བྱས་
 བས་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་
 མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་བྱེད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་
 ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་དང་མངོན་སུམ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཞུང་གིས་སྟོན་ཡུལ་
 ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷའི་
 དགོངས་པ་ནི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་སྡུ་ཁ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུམ་པར་གསུངས་པ་སྟེ། གྲངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པར་བསྐྱབ་
 ཅིང་གྲངས་གཞན་འགོག་པ་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་དབང་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་སྟེ་དང་

ཆ། མཐའ་དབྱེད་པ།

ལྷོག་པ་དུ་མ་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིད་མངོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། རང་རིག་གི་སྐབས་
 སུ་བདེ་སོགས་བེམ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་རིགས་གཉེར་ལས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
 བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཚད་མ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཚན་
 ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་པས་དེའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འཆད་
 པར་བྱའོ། །

ཆ་དགུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟན། ། སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ཆ་དགུང་གི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྐྱབ། ། བྲངས་གཞན་འདོད་པའི་
 ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་
 བསྐྱབ། ། ཚུལ་དེས་བྲངས་གཞན་སེལ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ ། ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །
 ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ། ལྷུ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། ། བསྐྱབ་བྱ་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་མ་བྱུང་སྟེ། ། ལྷུ་ལ་སྤོར་བོ་སོགས་རང་
 སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ། ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཚོས་ཅན།

གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་ཏེ། རོན་བྱེད་རྩལ་པ་དང་མི་རྩལ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལུལ་བ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་དང་ལྷ་གཉིས་སོགས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། རོན་བྱེད་མི་རྩལ་པས་རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། གསལ་
 བར་སྤང་ཞིང་ཐེས་འགོ་མེད་པས་སྤྱི་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དབང་ཤེས་ལུལ་བ་ལ་
 སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་དང་ལྷ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚེས་ཅན། རང་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་གཞལ་
 བའི་རོན་མིན་ཏེ། རང་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་གཞལ་བའི་རོན་དུ་དབང་ཤེས་དེས་བྲངས་པའི་
 ངེས་པས་མོས་པ་སྟེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཚེས་
 ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲ་བ་སྟེ་སྤྱོད་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཉིད་དེས་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དངོས་
 ཡུལ་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བརྟ་
 འཛིན་པ་སོགས་ནི་ཡོད་པ་ན་སྤྱོད་ཡོད་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་། བརྟ་འཛིན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྤང་
 ཡུལ་གྱི་རོན་མེད་ན་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤང་ཡུལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཚུལ་སྟོན་ས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བསྟན། །འཇུག་ཡུལ་
 གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟུ། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱར་བཤད་ཕྱོགས་གཉིས་མཚན་གཞིར་བསྟན། །མཚན་ཉིད་
 དངོས་པོར་ཡོད་མེད་བཤད། །སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་དངོས། རྩོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཞེན། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 དང་སྤྱི་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཚེས་ཅན། རྩོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་གང་ཞིག་རོན་དམ་པར་
 རོན་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་རྩལ་པ་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤྱི་དངོས་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཐེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤང་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུང་འདིར་རོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་མི་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་འདིར་ཀྱན་
 རྩོད་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་རོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་རྩོད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་

མཚན་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀའི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པ་སྟེ། ཡ་མྱ་ངེས་ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་གལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་སྡེ་མའི་བྱུང་བ་སྤྱི་བ་དང་།
རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་དང་པོའི་ཚུད་པ་སྤྱོད་། །མཚན་གཞི་གཉིས་ཀའི་
ཚུད་པ་སྤྱོད་། །མཚན་གཞི་སྤྱི་མའི་ཚུད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་ན་ཤེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་རང་མཚན་
ཀྱི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མྱ་གུ་དང་དྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་
པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པས་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ན་བྱུང་ཆེས་ལ། དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་
མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ན་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེན། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དོན་བྱེད་
རྣམས་པར་ཆད་མས་མཐོང་བ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་མིང་འདོགས་ན་ཅི་སྟེ་
མིང་ལ་ཚུད་པ་དེ་ལྟར་འཕྱུར་ཏེ། དེད་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་རང་མཚན་དང་། དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་སྤྱི་མཚན་
ཀྱི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དེ། རང་སྤྱི་ཀྱན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅི་དང་འདྲ་བར་མ་མཐོང་ཞེན། མིག་
དང་། གཟུགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མིག་སྒོ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
རོ། །སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་མི་སྤྱི་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། དེ་བྲག་པས་བྲག་པས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་མིག་སྒོ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
ལས་དང་། སུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་ནི། གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གངས་དང་།

སོགས་པ་བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་སྟེ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་འཛིན་པའི་བློ་ནི་རྫས་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
རྫས་སོགས་ཀྱི་རྫེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལས་སྐྱེ་ན་རྫས་
སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་བློ་ཚེས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་དེ། བད་ཤེས་པ་བྲན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་
སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཁོ་ནའི་རྫེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞེསྟེ། སྐྱ་སོགས་སྐྱི་མཚན་ཡིན་པ་སྟོང་། །དངོས་པོ་མེད་ལ་མཚུངས་པ་
སྟོང་། །སྐྱ་སྒྲུང་རང་སྒྱིར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད། །རང་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་སྐྱི་མཚན་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྒྲུང་
བའི་སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྐྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་ཤད་
སོགས་ནི་ཚེས་ཅན། སྐྱི་མིན་ཏེ། རང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཐ་སྒྲུང་
བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་སྐྱི་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཚེས་ཅན། སྐྱི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། རྟོག་པས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱ་ཤད་ཀྱང་སྐྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཤེས་བྱར་ཞེན་པས་སོ་ཞེ་
ན། སྐྱ་སོགས་དེ་དག་གི་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱ་ཤད་སོགས་དེ་ལྟའི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་
རྟོག་སྟེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཚེས་ཅན། སྐྱི་མཚན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ལ་སྐྱ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚེས་ཅན། རང་
མཚན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་སོགས་ཞེས་བྱ་བར་དཔྱད་པའི་
རྫེས་ཀྱི་རྟོག་སྟེའི་དག་ནི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟེའི་སྟོང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་སྐྱི་
གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱི་སྟེ་
རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པའི་ངོ་
བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མདོ་སྟེ་པ་ཚེས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་རང་མཚན་

ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྒྲིར་རི་ལྟར་འཛིག་ཅེ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་རོ་བོར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སྒྲིར་འཛིག་སྟེ། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་རོ་བོར་ཞེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་རྟོག་ངོར་བུམ་བསལ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་ངོར་དེ་
བུམ་མིན་ལས་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱི་མཚན་དངོས་པོར་
མེད་པར་བསྐྱབ། །དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྒྲ་ཡི་
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་བསྐྱབ། །དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་བརྗོད་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱབ། །ཞིག་པ་
འཛིན་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྐྱབ། །ལྟོག་པ་མཚུངས་པའི་སྒྱི་ཉིད་ཡིན་པར་བསྐྱབ། །
འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བསྐྱབ། །བད་པོར་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་
བསྐྱབ། །རང་དབང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་བསྐྱབ། །དོན་བྱེད་ལུས་ངེས་སྟོང་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འགོད་དེ་བྱབ་པ་བསྐྱབ། །བྱབ་སྐྱབ་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་
སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་
བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྣང་ནས་རྟོགས་པ་ལ་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ། བྱོད་སྒྲ་ལས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབང་
སོགས་རྒྱུན་གསུམ་པོ་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རང་མཚན་
སྣང་ནས་རྟོགས་པ་ལས་དགོས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་སོགས་བརྗོད་པས་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་སྟོང་། །སྒྱི་
དངོས་བརྗོད་པས་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་སྟོང་། །མངོན་སུམ་ཤེས་ཕྱིར་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་
སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་བྱི་བ་དགོད། །བྱིས་པའི་མཐའ་གསུམ་སོ་སོར་

དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སྐྱས་དངོས་པོ་དངོས་སུ་
བརྗོད་ཀྱང་དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་སྟེ་སྐྱའི་རྣམ་པ་དང་། སོགས་པ་མཚན་
མ་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞུགས། སེམས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་གཞུགས་སོགས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ལ་དབང་སོགས་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སྟོ་དང་འབྲེལ་པའི་
མིང་སོགས་བརྗོད་དམ། བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བརྗོད་དམ།
མིང་སོགས་སྟོ་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་བརྗོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོ་དང་
འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་དགག། རྒྱལ་དེས་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་ཞེས། །དོན་དང་འབྲེལ་པ་བརྗོད་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཐལ་བ་འགོད་དེ་ཉེས་སྟོང་དགག། །རང་ལ་མི་མཚུངས་རྒྱ་མཚན་
དགོད། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་མེད། །ཡོད་ཀྱང་འདོད་པ་བྱུང་མི་འགྱུར། །སྐྱབ་བྱེད་ཤེས་
ཀྱན་དོན་ལྷན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྟོ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱའོ་ཞེན།
དོན་གཉེར་སྐྱས་བུ་ཚས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་བུམ་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་པ་རང་མཚན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
བུམ་པའི་མིང་སོགས་དང་བུམ་པ་རང་མཚན་གཉིས་རྒྱལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་བུམ་
པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་
ཅན། རྟོད་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལ་བུམ་པར་འབྲེལ་ནས་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་དང་བུམ་པ་
འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆོ་མ་གཉིས་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་ན་
ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། རྟོད་ལས་དོན་ལ་འཇུག་
པའི་ཆོ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་དང་བུམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་མིན་

བར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་བུམ་པའི་མིང་སོགས་དང་བུམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་ས་བྱིན་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མདུན་མ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་རྒྱབ་མ་ལ་
མི་འབྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་
ཏེ། སྐྱས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་ཀྱི་དོན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་
བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་སྐྱས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བརྗོད་པའི་སྐོན་སྐྱེས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་
པའི་སྐོན་སྐྱེས་སྐྱས་བརྗོད་བ་ན། རྣམ་པ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དེ་འདྲ་བར་སྣང་བའི་སྐོ་སྐྱེ་ཞིང་
དེ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལས་དོན་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་འབྲལ་བ་དེ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཡི་སྐོ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་སོགས་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་མིང་
སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྣམས་གཞན་ཐ་དད་པའི་མིང་སོགས་ནི་ཁྱོད་གྱི་
གཟུང་དོན་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་མིང་སོགས་
ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁྱོད་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། མིང་སོགས་
འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་མིང་སོགས་གྱི་གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པར་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་
རང་མཚན་པའི་དོན་ལྷན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པས་
ཁྱབ་པ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་
པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པོ་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་

འོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་སོ། །
གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྡོ་སོགས་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྡོ་སོགས་རང་མཚན་པ་མིན་ཏེ་རྩིག་པ་
སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ན་གཞས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་སྒྲུང་ནས་མི་ཤེས་
པར་མི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་
བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་སོགས་ཤེས་པར་བརྟེན་
པ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་སོགས་དེ་གཞན་ལ་མི་སྒྲུང་བར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲུང་ནས་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་གཟུང་
དོན་དང་ལྷན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལྷན་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ཆང་
ཡང་གཟུང་དོན་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཤེས་ལས་
གཞན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་
པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱས་སྡོ་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་གྱི་མིང་སོགས་རྒྱང་པ་བརྟེན་ཅེན་
ཡང་། དོན་གཉེས་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བུམ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱས་དོན་
རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་དང་ལྷན་པའི་མིང་སོགས་ཁོན་བརྟེན་ཅེན། ད་ལྟར་ཆོས་ཅན། འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་སྐྱའི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་དེ་ནི་ཟད་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་མིང་སོགས་དེ་དག་
མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། །དེ་དག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་ཤེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ཡང་དབང་
སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དེ། སྐྱ་ཡིས་སྐྱི་ཡན་གར་བའི་དངོས་པོ་ནི་དངོས་སུ་བརྟེན་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་ལས་སྤྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་གིང་རང་མཚན་སྣང་ནས་རྟོགས་པ་ལ་དབང་
སོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡན་གར་སྤྱི་ཉིད་བརྗོད་པ་མེད། །བརྗོད་ན་ཐལ་བ་གཉིས་གྱིས་
གཞོད། །ཐལ་བ་ཕྱི་མའི་ཉེས་སྤོང་དགག། །རྣམ་པ་རྒྱ་མེད་ཐལ་བས་གཞོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་སོགས་དོན་
མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ནི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་སྐྱས་བརྗོད་ཅེ་ན། ཡང་སྤྱི་དེ་
ཚེས་ཅན། གསལ་བ་ཀུན་ལ་འང་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་
འཛིན་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་
ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ན། སྤྱི་ཚེས་ཅན། གསལ་བ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་ལ་
མི་ལྟོས་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དང་དམིགས་རུང་གི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་སྤྱི་མངོན་
སུམ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་ན་སྤྱི་མ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་
ཚེས་ཅན། རང་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དུས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་དམིགས་
པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཏྲག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མེད་
དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་
ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་འགའ་ཀྱེན་གྱིས་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཡི་རང་འཛིན་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འགའ་ཀྱེན་དང་

མཐུན་ཆེན་གྱི་རྩམ་པ་གང་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཆེན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤོན་པའི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་
སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལ་དོན་གང་གིས་སྤྱུལ་ཏེ་སྤྱུལ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ།
སྤྱི་ནི་སྤྱི་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་ཁྱོད་ལ་སྤོན་པའི་རྣམ་པ་མི་འཛོག། །གསལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་
སྐྱེ་ལས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་དབང་པོ་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་དབང་སོགས་དོན་ཅན་དུ་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས། གཟུགས་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་ལས་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས། དབང་སོགས་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་
དབང་ཤེས་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བ་བྱེད་རིགས་པ་དངོས་ཉིད་བཤད། །དེས་ན་དངོས་མེད་
བརྗོད་བྱར་གྲུབ། །བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ། གཏན་ཆོགས་དགོད། ཅོད་པ་སྟོང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྗེས་གཞན་ཡིན། གངས་
ཅན་པ་ན་ཅེ། རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ལུས་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རིགས་ལྡན་ལུས་གསལ་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་པའི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་གསེར་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔུལ་ལུས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྲག་པ་ན་ཅེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་
གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅེས། ལུས་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ལུས་གསལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཞན་ལུས་གསལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་གསལ་གྱི་
འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ན་ནི་ལུས་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་གསལ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ལུས་
གསལ་གྱི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་སུ་དུ་

བ་སོགས་ནི་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་
རྟོག་པ་ཡིས་ནི་མེ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་བ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མིན་པའི་རྫས་
གཞན་ནི་རི་ལྷར་ཡང་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གསལ་
བ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བུམ་གསལ་
ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བུམ་གསལ་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན་
བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩའི་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། མེད་པ་རི་
བོང་གི་རྩའི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མེད་པ་རི་
བོང་གི་རྩ་ཡང་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་བྱེད་པས་ནི་དུག་སྒྲིའི་ནུས་པ་མ་ཐོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞེས། བརྗོད་བྱ་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བསྟན། རྟོག་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་
བསྟན། །འབྲུལ་པས་བརྟགས་པ་དངོས་པོར་མེད། །དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྤྱི་གསལ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་གསལ་གྱི་རོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རོ་བོ་མེད་པའི་
བུམ་པའི་རིགས་སྒྲོས་བརྟགས་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་དུ་བསྟན་པ་ཚེས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་པར་བུམ་པ་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚེས་ཅན། འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་
བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་བུམ་པའི་རོ་བོར་སྣང་བའོ། སྤྱི་རོལ་བུམ་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་
དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་
དེ། ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་བུམ་གསལ་མཐོང་བ་ན་སྣང་བརྟག་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་
གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འབྲུལ་པར་སྤྱུལ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བུམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་ལས་
ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཚེས་ཅན་བདེན་
པའི་རོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འབྲུལ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

།དེས་ན་བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་ཆུང་པ་ལ་འབྲུལ་ངོར་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་
གསལ་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའོ། བུམ་པའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྟོག་ངོར་སྤྱིར་
འདོད་ཅིང་རྟོག་པ་དེའང་བསྐྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་པ་དེ་བུམ་པའི་
དོན་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དེ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ།
སྤྲུམ་བུའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྤྲུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲུམ་བུའི་སྤྱི་ལས་གཞན་ཡིན་པ་
ཅུམ་གྱིས་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
དངོས་པོ་རྣམས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཅི་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་
གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་
ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུམ་བུའི་སྤྱི་ལས་རྣམ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི་བུམ་པའི་སྤྱི་དང་།
སྤྲུམ་བུའི་སྤྱི་ཚེས་ཅན། རྣམ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་བུམ་སྤྲུམ་གཉིས་པོ་
རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཐལ་བ་དགོད། །ཉེས་སྤོང་དངོས་བཏགས་
ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་དོན་ལའང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་ཉིད་
ཀྱང་དངོས་པོར་མེད། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པས་སྤྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། བུམ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་བ་ཚེས་ཅན། ད་ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པའི་
ཚེས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ད་ལྟར་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། དངོས་མིང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ཅེས་
 པའི་མིང་བྱོད་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། །སྐུམ་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱད་
 བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག
 །སྐུམ་སོགས་ལ་མེད་ལ་བྱོད་དང་ནི་ཉེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱི་
 དངོས་པོ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ན་གཤམ་པའི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་མིང་དེ་ལས་
 དོན་དེ་ལ་སྦྱོ་ནི་འབྱུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་ནི་རྟག་ཏུ་དངོས་མིང་དང་། དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ཚོས་འགལ་ཞིག་མཚུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མིང་དེ་དོན་གཞན་ལ་
 སྦྱོ་འདོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་གཤམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་གེ་ལ་མེད་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་
 དང་། དེ་དང་དཔལ་འབྲས་སྐུ་ཚོས་མཚུངས་པའི་བུམ་ཟེའི་བྱེའུ་ལ་མེད་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་
 པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་བསྟན་བཅོས་ལས་གཤམ་པའི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་
 བྱད་པར་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དོན་དེ་དངོས་པོར་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས་
 ཡུལ་གང་ལ་གཤམ་པ་སྦྱེ་འདོད་རྒྱལ་བས་སྦྱ་སྦྱེ་མིང་བཀོད་པའི་ཡུལ་དེ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་།
 དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ཚོས་འགལ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མིང་དེ་ལས་དོན་དེ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུལ་པའི་རྟོག་པ་སྦྱེ་བ་ཅན་གྱི་མིང་ནི་དོན་གཞན་ལ་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་དུ་
 གཤམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་
 པས་མ་བྱལ་སྦྱེ། ཅི་ལྟར་བྱ་སྟོན་པའི་དངོས་པོ་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་མེད་
 ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའམ། གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཅི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དུ་མ་
 བྱེད་རྣམ་པའི་ཡུལ་མི་རྒན་པོ་ལའང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པས་སྦྱེ་བོས་བཏགས་མིང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འགོད་དེ་བྱབ་པ་བསྐྱབ། །ཉེས་སྤོང་སྤར་བཤད་རིགས་
པས་ཞེགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་
དངོས་པོར་མེད་དེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་ལ་སྐྱེ་ལས་རྟོག་པའི་སྤོང་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཅི་
འདྲ་བར་སྤང་བ་དེ་འདྲར་བྱོད་ལའང་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། རྩ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུང་དོན་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ཞིག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་
པ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སེམས་གཉིས་
དག་ནི་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་
གར་བ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པས་སྤང་ཚུལ་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དེ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤྱི་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན་ཞེས་པར་སྤར་
ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དགག། །ཕྱོག་པའི་སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་
སྤང་། །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་ན་སྤྱི་གསལ་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྩིས་གཞན་ཡིན། གངས་
ཅན་པ་ན་རེ། རྩིས་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་
བྱོད་པར་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སེམས་
ཡོད་མེད་སོགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་བྱོད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། བྱབ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་བྱོད་པར་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་གནས་སྐབས་བྱོད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཡང་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་པར་ཅན་དང་བྱོད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྤྱི་དེ་

གསལ་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་ཅེན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་
ཞེས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། ལྷག་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན།
བྱེད་ལ་ནི་དོན་ལ་གསལ་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སུ་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དོན་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། གསལ་བ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། མཚུངས་སྤྱི་ཡིན་
ན་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གནོད། །འབྲས་བུ་མིན་ན་ཐལ་བ་གཉིས་གྱིས་
གནོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། སྤྱི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེན།
སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། དུ་མ་དང་འཛིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྩབ་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་སུ་དང་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་
ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། འཛིག་པ་
ནི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་ན་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་
ཚོས་ཅན། བ་གསལ་རྣམས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། བ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

དུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩབ་པ་བསྟན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དགོད། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་
བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་ནི་རྟོག་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ།

ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་བད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། གཟུང་དོན་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བད་པ་དག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏྲ་དང་བ་སྤྱང་དཀར་ཟལ་གཉིས་ལ་བ་
ལང་སྟེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་མི་སྟེ། དཀར་ཟལ་ནག་སྤྱང་གཉིས་ལ་བད་མི་ཤེས་ན་ཡང་བ་ལང་སྟེ་འཛིན་
གྱི་སྟོ་གཅིག་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དཀར་ཟལ་ནག་སྤྱང་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་སྟོ་འགའ་
ཞིག་བད་པ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཚོས་ཅན། སྟེ་དངོས་པོ་བ་ལས་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་གསལ་གྱི་དོན་ཏེ་བ་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་
དེ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རི་ལྟར་ན། རིགས་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་
པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱར་གྱུར་པའི་མིག་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཏེ་བ་ལས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྟེ་
བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བ་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་རིགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།
དཀར་ཟལ་ནག་སྤྱང་གཉིས་ཚོས་ཅན། བ་སྤྱང་གི་རིགས་ཀྱང་རྗེས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་
འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་
ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཟླ་བ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་
རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཁྱོད་དེའི་དངོས་པོར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་
དངོས་པོ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་དངོས་པོར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གལ་ཏེ་ལྟོ་བ་པོ་འཕགས་པ་ལྟོ་བུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་དེའི་
ལུས་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྟེ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེན། རིགས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་
ལའང་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་ཡན་གར་དུ་སྤང་རུང་མཐོང་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྤྱི་དེ་ཡང་མཐོང་ངོ་སྟུམ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆོ་ནའང་དབང་གཤམ་དེ་ཆོས་ཅན། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མཐོང་བ་མེད་དེ། བ་ལང་དེའི་སྒྲ་སྟེ་མིང་དང་། ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྤྱི་སྒྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གཤམ་པ་སྤྱི་དེ་ཕམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རང་འཛིན་གཤམ་པ་ལས་ཡན་གར་དུ་མི་སྒྲ་བ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་མཚན་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅེས་པའི་ས་གཙང་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་མའི་ལུས་པ་མ་གོ་བར་ཆོག་གིས་འགོས་སྒྲུབ་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་དབྱེ་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ལྟ་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཤམ་བྱའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་ལེའུ་དང་པོར་སྤྱི་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་འཛིག་པ་ནི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དེར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་པས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མིང་གསུངས་ལ། གཞན་སེལ་ལ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་མཛོད་པ་ནི་གཞན་སེལ་རིགས་མི་མཐུན་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པས་བཅད་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ངོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་

རང་མཚན་སྣང་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་
འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་སྣང་ནས་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་སྣང་ཡུལ་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོའི་རང་མཚན་
དང་འབྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞན་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་དངོས་པོའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་དེ་དངོས་པོ་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་སྤྱི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་
ཚེས་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་མངོན་
སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་སྟོ་དེ་ཁྱོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་ནི། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ལ་ངོ་
བོའི་སྒྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀྱན་ཏུ་བ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཕྱོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་དང་ཕྱོག་བྱ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དབྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་རང་
མཚན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བ་ན་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྗེས་དབག་གིས་གཞལ་བ་ན་
ཞེན་ཡུལ་དང་། གཉིས་ཀའང་སྤྱི་བྱ་འཇུག་པ་ན་མི་སྤྱི་བས་འཇུག་ཡུལ་དུ་བཞག་ཅིང་། རྗེས་
དབག་གིས་གཞལ་བ་ན་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པའི་ཆ་སྤྱི་མཚན་དུ་
བཞག་པས་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་གའི་
གནད་འདི་ཤེས་ན་སྐབས་འདིར་དོགས་གཅོད་གཞན་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་ཚུལ་
སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་གཞལ། རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་སྟངས་
བཤོ། །

དང་པོ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གྲང་གིས་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གྲང་ཚས་ཅན། གཞལ་བྱ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་
སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་རྟོགས་པ་
དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་
བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་
དེ། རང་མཚན་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མངོན་པར་ཞེན་པ་མིན་པར་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། །སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་ནི་
རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། རང་མཚན་འཕྲོ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་མཚན་མིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་གྱི། རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
ཀས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ནུས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་བཤད། །དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་
མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་བསམ་པའི་དོན་འཇུག་ཡུལ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་མེད་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྲུལ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། རོར་བུ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་རོར་
བུའི་འོད་ལ་རོར་བུར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རོར་བུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ཐལ་བ་དང་པོས་འཕེན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་སྣང་ནས་
རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་

སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་རང་མཚན་དུ་མེད་པར་
 མཚུངས་ན་འང་ཆད་མ་ཡིན་མིན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ནོར་བུའི་འོད་དང་སྒྲོན་
 མའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ནོར་
 བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བྱེད་དེ་ཡིས་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་
 རྒྱག་པའི་ཆེ་ནོར་བུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་
 རོ། །འདིར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སྟོ་ནི་ཤས་རྗེས་དཔག་དང་། རྒྱན་གྱིས་མངོན་
 སུམ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ཉིད་
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་སྟེ། ལོག་པའི་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་དོན་བྱེད་ལ་བྱེད་ཡོད་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་སྟུམ་ན་ཐོག་མར་ནོར་བུའི་
 འོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ནས་འབྲུལ་རྒྱའི་དབང་གིས་འདི་ནི་ནོར་བུའོ་སྟུམ་པའི་ལོག་
 ཤེས་སྟེ། དེ་ནས་ནོར་བུའི་འོད་ཡིན་པའི་སྟེ་རིས་ཟིན་པ་ན་དེའི་རྟགས་ལས་ནོར་བུ་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བ་ཡང་སྤིང་ཅིང་། ནོར་བུའི་འོད་དུ་མ་ངེས་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཆད་དུ་རྒྱག་
 པས་མདུན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆེ་ནོར་བུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟེ་བས་ནོར་བུ་ནི་ཆད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 འཇུག་ཡུལ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དཔེར་གཟུང་བ་ནི་ལོག་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་དེས་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མར་མའི་འོད་མཐོང་བའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་ནི་ནོར་བུའོ་སྟུམ་པའི་ལོག་ཤེས་སྟེ་ཡང་སྤར་གྱི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་
 བསྐྱེད་པ་མི་སྤིང་པས་དོན་བྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་རྒྱག་པ་
 ཞེས་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཞེས་དང་། དོན་བྱེད་ལ་བྱེད་ཡོད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྩས་
 པ་ཐོན་ཅིང་། དཔེར་སྟོང་རྒྱལ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན། །གཞན་གྱི་ངོ་བོས་
 རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན། །དེས་ན་གཞལ་བྱས་ཆད་མའི་གངས་ངེས་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གང་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་དོན་གྱི་རྩས་པ་ལ་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། རོན་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ཏེ།
 རོན་རང་མཚན་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་མང་པོ་དག་ལྟའི་འབྲེལ་
 པར་འདི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ནི་
 རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་དང་། རྟོགས་
 པའི་རྟོན་ནི་རོན་གཞན་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུམ་པོ་སྦྱར་བའི་ཆེ་འདི་ལས་མ་འདས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྟགས་ལ་སྟོས། །རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་བྱ་བ་
 བཤད། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་རོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་དབང་པོ་ལས་
 འདས་པ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོན་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་
 དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ཏེ། །ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་རོན་གཞན་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྟོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་རྟོགས་སམ་ཞེན།
 གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟོན་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་དུ་བ་ལྟ་
 བུ་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་རྟོག་གྱུར་གྱི་མའི་གོ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་རྟོག་གྱུར་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་སམ་
 ཞེན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེའི་ཆེ་གོ་བྱེད་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ལས་གཞི་འགར་རྟོག་གྱུར་
 གྱི་མའི་རོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱོད་
 ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བྱ་བ་པའི་མེ་དེ་མེ་སྦྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི། གསལ་འབར་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་མཚན་རྟོག་གྱུར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་རང་མཚན་རྟོག་
 གྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་མངོན་རྟོག་

གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
མཚན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལས་གཞལ་
བྱ་རྟོགས་ཚུལ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གྲངས་གཞན་སེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་
གྲངས་མང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉུང་བ་གཅིག་གི་གྲངས་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་
བྱ་རང་མཚན་ལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲངས་གཞན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ལོག་རྟོག་དགག་པ་མང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ནམ་པར་བརྟགས་
ནས་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་རེ། སྤྱི་མཚན་ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་
སུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཚན་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁོ་བོ་འང་
འདོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་ངོར་མེད་
པའང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དམ་ཅེས་པ་ནི་ལོག་མ་འདྲན་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་ཁས་བླངས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ། །སྐྱབ་
པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་
མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དེ་ངེས་
པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་འཇུག་པའི་སྤྱབ་
བྱེད་དགག། མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། མེད་དགག་
དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཚེས་
ཅན། མེད་དགག་ལ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ནི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དང་
ཡུལ་གྱི་བར་དུ་བར་ཚད་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་
གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་བྱའི་ཚེས་
དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་པ་ལས་དགག་བྱའི་ཚེས་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་
སུམ་འཇུག་པས་མེད་དགག་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལྟོག་པའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་
གྱིས་སྤྱི་མཚན་མེད་པར་ངེས་ཞེས་པ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བའམ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་
མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་མངོན་སུམ་
ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ལྟོག་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སེམས་རྟོགས་པས་རྗེས་དཔག་གྲུབ། །བསྐྱེད་པའི་པས་
ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ལྟ་མས་མ་ཟད་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་
མཐོང་གིས་པ་རོལ་པོ་གཞན་ལ་སེམས་སམ་ངག་ནི་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
ལྟར་ཞེ་ན། དག་སྤྱིའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཚེས་ཅན། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ།
དག་སྤྱི་བ་སོགས་ཐ་སྟད་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཁྱོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་བ་ལས་མེད་དང་། ཤ་བ་ལས་ཤིང་དཔོག་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཚེས་

ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་གེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྱོད་པ་དང་། །ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་མི་ལུའུ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་མི་སྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་བུ་ལས་སྒོ་སངས་བསྐྱུ་བ་པ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་ལུའུ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུའུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་རྟགས་ལ་ལུའུ་བ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཀྱིས་རྟགས་ལོག་པ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་རྟགས་དེ་ལུའུ་བ་དེ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དེ་ལ་རྩོད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་མཐོང་ཡང་དོན་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་ལ་ལུའུ་བ་མེད། །དགག་པའི་རྟགས་ལ་ལུའུ་བ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་བ་དང་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མེད་དང་གིང་དེའི་རྟོག་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་དུ་བ་དང་གཤམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་མེའམ་རང་གི་ངོ་བོ་གིང་དག་མེད་པར་རྩོད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱིད་པ་མིན་ཏེ། རྩོད་མེད་ལས་སྤྱེས་པའམ། གིང་དེའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་ལུའུ་བ་མི་སྤྱིད་དེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་དེ་དག་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་མི་ལུའུ་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དུའང་མི་ལུའུ་བར་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོད་ན་ལྟར་བུང་གི་གཤམ་རང་གི་ངོ་བོ་གིང་མམ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མེའམ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པའི་གཞིར་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་དེར་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དེ་དང་ལྷན་པ་རང་བཞིན་ཅན་གཤམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་དུ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་

ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་རང་བཞིན་གིང་དང་། རྒྱ་མེ་ཚད་མས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་སློ་རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མིན་པར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚུ་
རོལ་མཐོང་བ་ཚོས་ཅན། རང་ལ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
རང་ལ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ད་ལྟར་རང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་ལྟོག་གྱུར་ན་མས་རང་གི་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་ནམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་པ་སྤྱིང་པས་དེ་དག་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཚོས་ཅན། ལྟོག་གྱུར་མ་ལུས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་
གཞན་གྱི་ཚེ་རྟོགས་པ་དེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། རྒྱས་འབྲས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ལ་ཁྱོད་འཇུག་པ་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་
མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དབང་པོའི་སྟོ་དང་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།
མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྟེ། རང་མཚན་མངོན་
གྱུར་ལ་ནམ་རྟོག་མེད་པའི་སྟོ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིན་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་
འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག། །ནམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་
ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོག་རྟོག་གཉིས་པོ་ལྟན་
ཅིག་བརྟེན། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཁྱད་པར་མཐོང་བ་
ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་གཉིས་ལས་གངས་གཞན་སེལ་མི་རྣམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ཚོས་ཅན། །ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་འོ། །བྱབ་སྟེ།
ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་

འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་བ་ན་རེ། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། ཕྱིས་ཁང་རྒྱབ་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་སྤར་གྱི་མེའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། རང་གི་རྟོན་གཞི་རྟགས་དུ་བ་དང་ནི་མེའི་ཁྱད་པར་དེ་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་དང་། རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། གཞལ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་གྲང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་པོ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མེད་པར་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པས་ཅིག་གོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན། ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་གྲང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞན་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་སོགས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲེས་པ་འཛིན་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲོང་། །ཁྱད་པར་མཐོང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །རྗེས་ཀྱི་ངེས་པས་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན། །ཞིག་འཇིག་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་འང་རྗེས་དཔག་ཡིན། །ཁར་ལ་གཞན་སྟེའི་མི་རྟག་འདོད་ཚུལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དོན་མདོར་བསྟན། ཁར་བྱུང་རྒྱས་པར་བཤད། དཀྱུས་མའི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། དེ་ལ་རབ་སྒྲུར་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་

པའི་དོན་འཆད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་རང་མཚན་ལ་མི་
 རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྲུང་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པའི་སྦྱོན་འདྲིར་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྲུང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་ འདྲིར་བྱི་
 བ་གཉིས་བྱས་ནས་བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་
 རྟོགས་སྒྲུ་མ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ། རྟགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་ལ་མི་
 གཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་ཤུག་དང་འགལ་ཞེས་བཀག་ནས།
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི། དངོས་གང་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། ཞེས་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། དེས་ན་རྟོགས་སྒྲུ་བྱི་གཉིས་ཆར་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་ཅིང་།
 རྟོགས་སྒྲུ་མས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པས་བཅད་ཤེས་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་བྱུང་། རང་གི་རྗེས་
 དཔག་ལ་སྦྱོར་དུ་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་འཛིན་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ལ་སྦྱོར་ཡང་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གྲུབ། གཞན་ལ་འབྲུལ་
 ཡང་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་མེད། འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཅིང་
 དེའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཚོས་མིན་ཏེ།
 དོན་ལ་ཁ་དོག་དེ་ཉིད་ཁྱོད་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྦྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཁ་དོག་རང་མཚན་པ་དེ་
 ཁྱོད་རང་མཚན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབས་པས་གཞན་ཁ་དོག་རང་
 མཚན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། ཁ་དོག་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་
 པའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མི་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་ལ་སྦྱང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཁ་
 དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་ཡུལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་
 མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་པ་མེད། །དགག་པའི་
རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་དངོས། །དེས་ན་བསྐྱབ་མེད་འགྲུབ། །བསྐྱབ་མེད་ཀྱང་
འབྲུལ། ཚུལ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅི་
ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མེ་ལྷན་དེ་ལྟ་ཡི་དངོས་པོ་ལ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་
མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མེ་ལྷན་རྟགས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མེ་
དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་མེའི་དངོས་པོ་གང་བྱས་པའི་
རང་བཞིན་དང་། ཏུ་བའི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དེ་འདྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་མེ་དེ་ནི་རྟགས་བྱས་
པ་དང་། ཏུ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཁྱོད་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན།
རང་མཚན་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིས་ནི་སྒྲོང་ཡང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་རྟགས་འཛིན་སེམས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་འཇུག་ཡུལ་
ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། ཤས་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མར་ཐ་སྙད་བྱ་སྟེ། ཚད་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་ཚད་མ་མདོར་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་
སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེན། རྗེས་དཔག་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་
འབྲུལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དེའི་དོ་བོས་སྒྲོང་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་
ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དེའི་དོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཅན་དེའི་

མོ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚུལ་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མེ་ལྷན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་མི་བསྐྱབ་
 ཡིན་ཏེ། རྩལ་བྱེད་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པའམ་དུ་བའི་རྒྱ་མེད་གསུམ་བྱ་བ་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་།
 དུ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྱུང་བྱ་འཛིན་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དེ་ལས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་རང་ལྷོག་ངེས་པའི་བཅད་
 ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །སྒྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་
 སྒོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ། །
 དེས་ན་འགལ་ལྷོ་དམིགས་པས་མི་དམིགས་འཕེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱབ་པར་གྲུབ་ཀྱང་དགག་
 རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
 ལ་ལྷོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གྲུབ། རྩལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་ལྷོག་འབྲེལ་བ་དག་གཅིག་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་རྣམས་མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ནི་མཐར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 སུ་འདུས་པས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དགག་གཞི་འགོག་པར་དགག་
 ཚུལ་དགག་པ་ཉིད་ནི་འགལ་ལྷོ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་ཚུལ་
 ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་འཛིན་བྱེད་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལོག་པ་ཉིད་ལས་དགག་ཚུལ་
 དེ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགལ་དམིགས་གཉིས་ཀྱི་མི་དམིགས་འཕེན། །མི་འཕེན་ན་ནི་
 ཏ་ཅང་ཐལ། །མ་དམིགས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་འགལ་ལྷོ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

གཞི་འགར་གང་རེག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ་གང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་འཕྲུ་
སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་དང་འགལ་བའི་མེ་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
གང་རེག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ཡི་དམིགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕྲུ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་གང་རེག་དང་གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་འགོག་ཅུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། གཞི་འགར་མེད་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན་
པས་གཞན་གང་རེག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཞེས་བྲིས་པས།
དེ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་གྲུབ། ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་གང་ལས་གྲུབ་པར་འདོད།
གང་རེག་གི་རྒྱུ་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ན་མེ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་རེག་སྤྱང་དུ་རུང་བ་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེས་ན་མེ་ལས་གང་རེག་མེད་པར་
འགྲུབ་ཅེ་ན། མས་གང་རེག་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། མེ་ཉེ་བ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གང་རེག་སྤྱང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། གང་རེག་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འགལ་བ་སྤྱོད་དམིགས་པས་མི་དམིགས་པ་འཕྲུ་ན། མི་དམིགས་པ་རྟོགས་
སུ་བཞེད་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་གཞན་ཞིག་འཕྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པ་
ལས་གཞན་གྱིས་མེད་པ་གོ་མི་ཅུས་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་མ་དམིགས་པ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན།
གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་ཕྱིར།
གཞི་འགར་ཆོས་འགལ་ཞིག་དགག་པ་གང་ལ་ཆོས་དེ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་མ་མིན་
པར་འདོད་པ་དེས་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ།
ཆོས་དེ་མི་དམིགས་པས་ཆོས་དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་ཅུས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཆོགས་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་གཉིས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཆད་མས་མ་

དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་པར་བརྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། གཞི་འགར་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མེད་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་
བ་དྲག་ཕྱར་བ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་གྲང་རེག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་
པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་དང་མ་དམིགས་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། །དམིགས་པ་
ཉིད་ཀྱང་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། །མ་དམིགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་འབྲེད་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་གོ་བྱེད་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱན་ལ་
ཚོས་ཅན། སྟོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་
བ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྟོར་བ་དང་། མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
སྟོར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དོན་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། །དཔེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་དང་། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་
དགག་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་པས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེན། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་
འགལ་བ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐབས་འབྲེལ་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པར་ནི་དགག་བྱ་དགག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་
མ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་
འབྲུལ་པས་དགག་བྱ་འགོག་ཅུས་པར་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་
དག་སྒྲུབ་དང་སྒྲེས་བུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལ་ངོ་ལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་།
འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་མེད་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་འཛིག་

རྟེན་གཞན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངག་སྐྱེའི་རྟགས་ཀྱིས་པ་པོ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། ངག་སྐྱེ་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དང་ངག་སྐྱེ་གཞོན་བྱ་དང་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ངག་སྐྱེ་བ་པོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། ངག་སྐྱེ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་དེ་འདྲ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་པར་ཐལ། ངག་སྐྱེས་ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པ་དེ་མཐར་ངག་སྐྱེའི་ཀུན་མཁྱེན་མ་དམིགས་པ་ལ་གྲུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟེན་ན་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་སྐྱེས་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་སྐྱེས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེས་བྱེད་མིན་པར་གོང་དུ་རབ་ཏུ་བརྟེན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྲུར་ལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་འབྲེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྲུར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ནི་རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་དམ། རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་པ་དགག་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར། གཞི་འགའ་ཁ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། །སྣང་རུང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷན་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་

ན། ཅི་ལྟར་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་གི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་
 རྣམས་གི་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་གི་དངོས་པོ་ཉིད་
 རང་ལྷོག་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་ཚུལ་ཅན། གཞི་འགར་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལྷོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་གིས་འབྲེལ་ཡུལ་གི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 ཅིང་། འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལྷོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚུལ་ཅན། དགོས་
 པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་རང་འགར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སྐྱར་ཏུ་གཤམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་
 ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དང་། མོགས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་
 གྲངས་པ་དང་། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སེལ་ཅུས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 འབྲུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཡུལ་ལྷོག་པས་འབྲེལ་ཚུལ་ལྷོག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལའང་
 ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་མེད་དང་གིང་བཀག་པ་ཚུལ་ཅན། གལ་ཏེ་རང་གི་ལྷོག་པ་དེ་བསྐྱོག་
 འབྲེལ་ནི་ཚད་མས་རྣམ་པ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་གཞི་འགར་ཁྱབ་བྱེད་དང་གཤམ་པ་ལྷོག་པའི་
 གོ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། བསྐྱོག་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་འགར་སྐྱང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་དེ་ཉིད་
 དམིགས་བྱེད་གི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། ཚོལ་བ་དོན་
 ཤེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་གིན་ཏུ་མྱོངས་པས་ཐ་སྙད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པས་གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་སྐྱང་རུང་
 གི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་ཚུལ་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཁས་པ་ནས་གནག་
 རྩི་མའི་བར་དུ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
 གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞི་འགར་དགག་ཚུལ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་

ཏེ། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་
ཅད་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་ལྷན་དགག་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་
སྤང་བར་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུའམ། བྱུང་བྱེད་དམ། རང་བཞིན་སྤང་བ་མེད་པ་དེ་མ་དམིགས་
པ་ཉིད་དགོས་ཏེ། སྤང་མི་རུང་གི་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་གཞི་དེར་དགག་ཆོས་
མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སོགས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་
དོག་གི་སྒྲིལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲིལ་རྒྱར་ནས་ཁ་དོག་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
འདིར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པས་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཟེན་འཛིན་པས་ཚད་
མ་མིན། །སྔ་མས་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། །རྗེས་དཔག་དོན་མེད་འགྱུར་བ་སྤོང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་གི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་
དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཟེན་པའི་ཁ་
དོག་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དེས་མི་རྟག་པ་དེ་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་ཅེན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ངེས་ཤེས་དེའི་སྒྲར་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གྲུབ་སྟེ།
ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་ལས་དེའི་
མི་རྟག་པ་གཞན་དུ་མེད་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དུག་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བརྟེན་དུ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁ་དོག་དང་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དུ་མའི་དངོས་
པོ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་
པའི་ཆོས་ལྟོག་པ་དུ་མ་ཙམ་དེ་སྒྲ་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། མཐོང་ཡང་མ་ངེས་རྗེས་དཔག་འཇུག་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་འབྲུལ་རྒྱ་

བཤད། །མཐོང་ཡང་མ་ངེས་དཔེ་དང་བཅས། །འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་དགོས། །
འབྲུལ་པ་མེད་ན་རྟགས་མི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དེ་མི་རྟག་པ་ཡི་ནི་རྟེན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པ་ན་སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྗེས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་རྗེས་དཔག་རིམ་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་
པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དེ་མི་རྟག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ཀྱང་ངེས་ཤེས་གིས་མ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་དེ་ངེས་ཤེས་གིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཁྱོད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་
གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྒྱ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལར་ཚོས་
ཅན། དངོས་པོ་དེའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ།
དངོས་པོ་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་རྗེས་སུ་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ནི་བར་མ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དེས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཐ་དད་པར་མཐོང་
བ་སྟེ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ། །དཔེར་ན་སྒོང་སྒོང་ཐ་དད་པ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་གིས་
ཐ་དད་པར་མ་མཐོང་བ་བཞིན། འདིར་ཁ་ཅིག །སྒོང་སྒོང་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་དབང་ཤེས་གིས་
མཐོང་ཡང་རྟོག་པས་ཐ་དད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་
བའི་རྒྱུན་ལས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་མ་འབྲུལ་པར་ཁས་སྤྲང་དགོས་པས་
མི་འཐད་དོ། །འདྲ་བ་གཞན་བྱུང་རྟག་པར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པར་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པོས་རིགས་འདྲ་བྱིས་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་མར་མེ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན། ས་
བོན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་

པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སྐབས་འགར་རྒྱས་པ་དེ་ལ་སྐྱོངས་པར་
གྱུར་ནས་མི་ངེས་པ་སྤྱིད་དེ་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་མྱ་གུ་སོགས་སྒྲེ་བཞིན་པ་ཁྱོད་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་དེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་མྱ་གུ་བསྐྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་གུ་
འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དང་ས་བོན་རྒྱས་ལྡན་སོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་
རྗེས་སུ་དབག་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདྲ་བ་གཞན་བྱུང་སོགས་གྱིས་བྱས་
པའི་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཁ་དོག་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་
གོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ངོར་ཁ་དོག་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་
དབག་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་ཁ་དོག་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་
སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་
དང་དེའི་མི་རྟག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་རི་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེན། དོན་ལ་ཆོས་
ཐ་དད་པ་དུ་མ་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྡོག་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་དང་། རི་ལྟར་བརྒྱུས་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་པ་དག་ནི་དོན་ལ་ཐ་དད་
པའི་རྟེན་ཅན་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མ་བྱས་རྟག་སོགས་
རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཡིས་སོ། །དེས་ན་སྐྱ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་
འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
རྟགས་དང་རྗེས་དབག་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་དེ་ཡིས་ནི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཞིག་འཛིག་གཅིག་པའི་ལྷགས་ལའང་རྗེས་དབག་ཡིན་པ་ནི། སྤར་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལས་
ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སོགས་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལའང་ཁ་
དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་

ཏེ། ལ་དོག་གི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྤར་གྱི་ལ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ལས་ལ་དོག་གི་འཛིག་པ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་
གི་ལུགས་ལ་སྤར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བྱིས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་
མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཞར་ལ་གཞན་སྟེའི་མི་རྟག་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླགས་སྤར་བརྗོད་
དེ་དེ་དོན་ནི། ཁྱིས་པའི་མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གསལ་བྱེད་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅུམ་མི་
རྟག་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། འདོས་པོ་ཞིག་
ཅུམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་འདིའི་མི་རྟག་པ་ནི་འདི་ཡིན་
ཞེས་ཐ་སྟོན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་མི་རྟག་ཅེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་ཚོད་པ་སྟེ། ད་ལྟར་དབུས་ན་གནས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་
པ། དེའི་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲུའོ། འོ་ན་ཡོད་པ་
ཁྱད་པར་བ་དེའི་བྱེད་ཚུལ་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅེས་དྲིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤར་བྱིར་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་ཡིན་པ་དགག། ཁྱུ་དང་འབྲས་སུ་མཐའ་
གཉིས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྤར་ན་མ་སྟེས་ནས་མེད་པ་དང་། བྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་ན་སྤར་ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པས། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱུག་པ་དང་།
ཚོས་ཚོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོར་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱུག་
པའི་སྒྲ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲུར་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་
པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤར་བྱིར་མེད་པ་དང་བྱིན་མེད་པའི་མཐའ་
ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་ལས་

སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་སྤར་མེད་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད། །འབྲེལ་བ་རྟག་པ་
ཡིན་པས་འབྲས་བྱ་མིན། །དངོས་པོ་སྤར་མེད་བྱེད་ན་རང་ཚིག་འགལ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སྤར་
མེད་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་སྤར་མེད་མཐའ་དང་། འབྲས་བྱ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། བར་
ཕྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ།
སྤར་མེད་མེད་པ་དེ་ལ་སྤར་མེད་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤར་མའི་
གཏན་ཚིགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རིག་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྤར་མེད་འདོད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་སྤར་ན་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ།
འབྲས་བྱ་དེ་རང་རྒྱ་དང་འཕྲོད་འདྲའི་རྒྱས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། འཕྲོད་འདྲའི་རྒྱ་དེ་ལ་
རྒྱ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེས་དེ་དག་འབྲེལ་བར་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱ་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤར་ཡོད་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དེ་དང་། རང་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་
ཚོས་ཅན། འདི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་འོན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྤར་མེད་པ་དེ་རྒྱས་བྱེད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། རྒྱས་ཁྱོད་སྤར་མེད་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤར་མེད་ལྟན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤར་མེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དངོས་པོ་རིལ་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་མེད་སྒྲིས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་
བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་དང་སྤར་ན་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲ་རྟག་མི་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྤར་མེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་སྒྲིན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་ཚོས་

ཅན་དངོས་པོ་དང་། ཚས་སྡེ་ན་མེད་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་ཞེན་པའི་སློ་ནི་ཚས་ཅན། དངོས་པོ་དང་སྡེ་ན་མེད་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་དངོས་པོ་དང་སྡེ་ན་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་སློ་འདོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་སྡེ་ན་མེད་པ་བརྟེན་པའི་སློ་ལའང་ཚས་ཅན། དངོས་པོ་དང་སྡེ་ན་མེད་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟོག་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཞིག་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་མཐོང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། སློ་དེ་ཚད་མ་མིན་པ་བསྟན། །བྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག། །དྲན་པ་བཅད་ཤེས་ཉིད་དུ་བསྟན། །དྲན་པ་མིན་པའི་སྐབ་བྱེད་འབྲུལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་མེད་འགྱུར་བྱན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། ཕྱིས་ཁང་རྒྱབ་ཏུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱུང་པར་ངོ་ཤེས་པའི་སློ་དེ་ཚས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་གྱི་སློ་དེ་ཚས་ཅན། མའི་བྱུང་པར་སྤང་མའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱིས་གྱི་མེ་དེ་འཛིན་པ་སྟེ། སྤྱི་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གྱི་སློས་མེ་ཕྱི་མ་འཇལ་བའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སློ་དེས་སྤྱི་མཚུངས་པའི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ནས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤར་མེ་ཚས་ཅན། ངོ་ཤེས་གྱི་སློའི་སྤར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་ཤེས་གྱི་སློའི་ངོར་དཔེ་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་མེ་དེ་ཚས་ཅན། བྱུང་འཇལ་བ་ལ་ངོ་ཤེས་གྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ངོ་ཤེས་གྱི་སློའི་དུས་ན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན། སྤྱི་མེ་དེ་ཚས་ཅན། ངོ་ཤེས་གྱི་སློའི་ངོར་དཔེ་སྟོན་མེད་མིན་པར་ཐལ། ངོ་ཤེས་གྱི་སློའི་དུས་ན་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེས་རང་གི་མཐོང་བའི་མེ་བྱི་མ་ལ་སྒར་གྱི་མེ་དེའི་དངོས་
 བའི་ཆོས་སྒར་མ་རྟོགས་པ་ནི་ཆད་མ་དེས་གྲུབ་པས་ན་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མེ་སྒར་གྱི་མ་
 དད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་བཤམ། སྒར་གྱི་མེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་བྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་སྒར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དེས་གྲུབ་པ་དེ་ཆད་ཅན་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒར་མེ་འཇལ་བ་ལ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒོ་དོན་མེད་པར་བཤམ། སྒར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཅིག་མེ་སྒར་མ་གྲུབ་པ་ན་མེ་སྒར་གྱི་གཉིས་ཀ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མེ་སྒར་མ་དང་། ཅིག་ཤོས་བྱིས་ཀྱི་མེ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་བྲན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱི།
 ཆད་མ་མིན་ཏེ། སྒར་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་དང་བྱིས་ཀྱི་མེ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་ནི་སྒྱུར་བའི་
 ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། སྒྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་སུ་བཞོད་
 ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེས་འགོད་ན་བྲབ་པ་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །
༣༩ རྟགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་བལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་ཤེས་སྒྲུབ་བྱེད་

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་བལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་ཤེས་སྒྲུབ་བྱེད་
 མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད། །མ་འབྲུལ་རྟོགས་བྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད། །གཞལ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་འབྲས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་དང་། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒར་མ་དག །མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བཤམ་བར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་ནས་
 མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མངོན་སུམ་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། གལ་ཏེ་མངོན་

ལུས་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། མངོན་ལུས་བཞི་པོ་སོ་སོར་བསྟན་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་ལུས་མོ། །
 ཞེས་པས་མངོན་ལུས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་འདིར་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་འགལ་ཞིང་།
 མ་བསྟན་ན་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པས་སྤྱི་མ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་ལས་སྦྱས་པ་ཡིན་
 པར་མ་ཟད་ཡིད་མངོན་ཡང་དོན་ལས་སྦྱས་པས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་
 གཉིས་ཆར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་མངོན་ལུས་ཐམས་ཅད་གཞུང་དོན་ལས་སྦྱས་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡིན་ན་ཡང་མངོན་ལུས་གཞུང་དོན་ལས་སྦྱས་པར་མ་ཟད་ཡིད་མངོན་ཀྱང་གཞུང་དོན་
 ལས་སྦྱས་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་མ་དག་འདིའི་ཚོགས་བཅད་དང་པོས་
 མངོན་ལུས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྟན་ནས། །ཞེས་པ་མན་ཆད་
 དབང་མངོན་ལ་སྦྱར་ནས་འདི་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་
 ངེས་ལས་མངོན་ལུས་དང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་མར་དེ་དག་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡོད་ཅིང་འདིར་མེད་པའི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པར་སྣང་ཞིང་།
 འདིའི་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་མངོན་ལུས་རྟོག་བྲལ་མ་ལའུལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་
 འདོད་ན་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་མ་བལྟས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་འོག་དུ་ཡང་ན་དབང་པོའི་སྟོ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་ལུས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྟན་ནས། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་དབང་མངོན་ལ་སྦྱར་
 ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ། རྟོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་
 བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་མངོན་ལུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། རྟོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་
 པ་གསུམ། ཕྱི་མ་ལ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག། །སྒྲུ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག། རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་
 དང་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་
 དགག་པ་དང་། ཕྱི་མ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྒྲུབས་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡང་། ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་རྟེན་ཅན། ཞེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བད་པོར་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། ཞེས་པ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་
པ་དགག་པ་ལས་ལོགས་སུ་འབྱེད་པ་ཡང་དེའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་རྣམ་དེས་ལས། གང་ལ་ཐ་དད་པར་
རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་འཛིན་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བློགས་སྒྲུང་གིས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་དབང་མངོན་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས་སྦྱབ་བྱེད་
ལྷགས་ལ་བསྟན། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་ཡིད་མངོན་ལ་སྦྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས་དམ་
བཅའ་ལྷགས་ལ་བསྟན། དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་དེ་གཉིས་སྦྱར་ཏེ་དབང་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་
དོན་ལས་སྒྲེས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྱུབ་པ་དང་། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་བར་བསྒྱུབ་པ་དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་བྲལ་བར་བསྒྱུབ་པ་གསུམ་མཛད་ནས། རྣམ་
དེས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའི་དོན་རྟོག་དོས་བཟུང་།
དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་མངོན་དེ་དང་བྲལ་བར་བསྒྱུབ་པ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་
དོན་ལས་སྒྲེས་པ་བཀོད། དེ་ནས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞེན་གསུངས་སོ། །འདིར་དེ་གསུམ་གོ་རིམ་བསྒྲོགས་སྟེ་གསུངས་པ་
ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་མདོའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཅིང་། དོན་ལས་སྒྲེས་པ་འཇུག་དུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་
ནི་མཚན་གྱི་དབང་གེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྦྱོང་བའི་འཕྲོས་ཡུལ་དུ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་
ལས་སྒྲེས་པ་སྒྲོས་དགོས་ལ། དེའི་ཡ་བྱལ་དོན་ལས་སྒྲེས་པ་གེས་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། རྩོན་
ཆད་བོད་འདིར་འདི་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་བཤད་པ་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེས། རྟོག་བྲལ་རྩོད་སྦྱོང་བཅས་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད། །
རྒྱུན་གསུམ་རྩོད་སྦྱོང་བཅས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད། །མུང་བྱ་གེས་པར་བསྒྱུབས་ཏེ་རང་
རིག་མངོན་སུམ་བཤད། །ཡང་དག་གསལ་སྣང་བསྒྱུབས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་རིགས་པས་བསྒྱུབ། །མཚན་མཚན་གཉིས་ལ་རྩོད་
པ་སྦྱོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱབ། །སྐྱབ་བྱེད་ཤུགས་བརྟན་སྐྱར་ཏེ་
བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སྦྱར་རྟོག་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ། །རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་
རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། །སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱར་
བགོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ། །འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ། །འབྲུལ་རྒྱ་བརྟན་ནས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་ཚུལ་བཤད། །མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་
སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དབང་མངོན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་
འབྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཆོས་ཅན། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲུབ་པར་འབྱུང་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཁྱོད་མྱོང་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱེས་བྲུ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
ན། སོ་སོར་རང་གི་རང་རིག་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རི་ལྟ་བུ། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རྟོག་
པའི་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་
གནས་པ་ནང་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་བཤད་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་སྐྱར་ཡང་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་
ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་འགྱུར་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་རིག་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁ་ཉི་ཅིག་འདི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རིགས་
པ་ཅན་པ་ལ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱོན་མཚན་བསྐྱབ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱས་
དངོས་སུ་བརྗོད་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་བརྟུན་སུ་མཐོང་བ་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་འགའ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྦྱི་དངོས་སུ་བརྗོད་
པ་ཡང་ཤིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱི་རྗེས་གཞན་ཡོད་པས་དེ་དངོས་སུ་
བརྗོད་དོ་ཞེན། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྦྱི་གཞན་
གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྦྱི་འཛིན་པའི་
ཚད་མའི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་སྐྱས་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་
སྦྱིས་པའི་སློ་མ་འབྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རང་
མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་བརྟུན་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན། བརྟུན་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་
ཁྱོད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅུ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་སྐྱ་
དག་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་བརྟུན་དང་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་མིན་དེ་ལ་བརྟུན་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྐྱ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་སྟེ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མིང་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་

སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཚོས་ཅན། བདའི་དངོས་
ཡུལ་མིན་ཏེ། བད་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དོན་དེའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་དོན་དང་སྒྲུའི་ནམ་པ་
སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་དོན་དུ་ཞེན་ནས་མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ནའོ། །སྒྲ་མའི་གཏམ་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། བད་འབྲེལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་
གསལ་བ་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་
ཡིས་ནི་དོན་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་དང་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བ་སོགས་ལ་བད་བྱེད་
པའི་ཆོ་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བས་དེ་ལ་བད་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་
གཟུགས་བསྟན་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བད་བྱེད་པའི་ཆོ་རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་གཟུགས་སྣང་བཞིན་པ་ན་ཡང་གཟུགས་འདིའོ་ཞེས་ཉན་པ་པོ་ལ་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པའི་བདའི་དངོས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ནམ་པ་ལ་ཕྱི་
རོལ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་མེད་
པ་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་རག་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་ཚོས་ཅན། མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་བད་མ་བྱས་པ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བད་མ་མཐོང་ཡང་། རང་ཉིད་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་
དེའི་དོན་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱ་བསྟན། ཚུད་པ་སྒྲོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་དབང་པོའི་སྒྲོར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་རྟོག་དེ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་ན་དེའི་འབྲུལ་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན།
སྒྲུན་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་ལྟ་

བྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་
ན་སྟེ། དེས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་རྒྱ་དང་པོ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་སྟེ་བས་རྟོག་པ་དང་སྟེལ་ནས་
སྟེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བར་མ་ཆད་
དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། རང་གི་སྣ་ཕྱིའི་བར་དུ་ནུམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་གཞན་ལ་མཚུངས། མི་མཚུངས་པ་ཡི་གཞན་
ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་འང་ད་ལྟར་གྱི་
རྟོག་པ་ལས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་འདས་པའི་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོ་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་
འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཆད་པ་རི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣ་ཕྱིའི་བར་
དུ་འདས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་བརྗོད། དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བར་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་སྣང་སྟེ། སྟོབས་དང་ལྷན་པས་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར།
མགལ་མེ་དེ་མྱུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་འཇུག་པ་མྱུར་བས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་
འདོད་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དགག་ །དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པ་མྱུར་བ་གཞན་ལ་མཚུངས། །དབང་སྟོ་ཅིག་ཆར་འཇུག་
པར་ཐལ། །ཡིད་སྟོ་ཅིག་ཆར་འཇུག་པར་ཐལ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་སྟེལ་ནས་སྟེ་ན་ཡང་གཞན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འཇུག་པ་མྱུར་བ་དེ་ནི་ཁྱེད་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་ས་ར་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཆར་

ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པར་མུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་འཇུག་པ་
 མུར་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་མི་ཐོས་སོ་ཞེན། སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་འདིར་
 ཡིད་བྱེད་ལྷ་མ་ཡུལ་དུག་ཆར་ལ་མཉམ་དུ་འཇུག་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དུག་པོ་ཀྱན་དང་
 ཅིག་ཆར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་ན་ཆོས་ཅན།
 འཇུག་ཤེས་དུག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དུག་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །འཇུག་ཤེས་དུག་
 ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་བར་དུ་འཇུག་ཤེས་གཞན་ལྷ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཆོད་ན་ཡང་འཇུག་པ་མུར་བ་ཆོད་
 མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སློ་ཡང་ཡིན། ས་ར་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་
 གེ་ས་ར་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་
 བར་ཆོད་པར་སྤང་བར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་ངོ་མཚར་ཏེ་བཞད་
 གང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལྷས་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་དུ་སྤང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ཀྱང་
 བར་ཆད་དང་བཅས་པར་སྤང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་སྟེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སློ་ནི་ཅིག་
 ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འཇུག་ཤེས་དུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་གཅིག་སྟེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་སྤང་བའི་བྱུང་བར་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལའང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་འགགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་ཆོས་
 ཅན། རང་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མུར་བའི་
 ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སློ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན། དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷ་ཉི་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
 ལར་གཟུང་འཛིན་ལྷ་སྟེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། གནས་སྐབས་

ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དོན་སྒྲ་སོགས་ཉེ་བ་ལའང་
དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སློ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་མིན་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྒྲ་འཛིན་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་
ཉམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པའི་རྩོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སློ་དུ་མ་ཅིག་
ཆར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་བ་དང་རིམ་
གྱིས་སྒྲེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཁྱོད་སྤང་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་
དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། མགལ་མེ་རང་མཚན་པ་དེ་མཐོང་བ་འཇུག་པ་མུར་བས་མཚམས་སྦྱར་
བ་ལས་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་མུར་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་
སུ་འགོ་བས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མིག་ལས་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པར་ལུལ་པ་སྒྲེ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བཞོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་
བརྗོད། དཔེ་དོན་སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ལ། བད་བྱང་སྒྲིམ་
བུའི་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལ་
སོགས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱིས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སློ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སློ་རྟོག་མེད་ཉིད་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱིས་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་བད་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དགག་ །དོན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤང་བའི་བདག་པོ་སོགས་དེ་དག་གི་ནི་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་ཆོས་ཅན།
མདོན་སྲུང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དབྱེད་ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་དེ་
བད་འཛིན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱིས་པའི་སློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱིས་ཀྱང་བད་འཛིན་པ་མི་

སྤྱིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་
བརྟ་ལ་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྤྱང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱིས་བརྟ་དེ་
འཛིན་པར་འདོད་ཅི་ན། བྱིས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡིད་ལ་
བརྟ་མ་བྱུང་བ་ན་དཔྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱེད་ཀྱང་བརྟ་འཛིན་པ་མེད་ན་ཡང་དཔྱོད་པ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་
དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷག་ལྷན་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངས་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བརྟ་བྱེས་སུ་འདི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་
འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བརྟ་ཉམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྟུན་པར་བྱ་བར་རིགས་གྱི། དབང་སྐྱེས་རྟགས་སུ་བཞག་
པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་རྟེ། བྱིས་པའི་དབང་སྐྱེས་དང་ཁྱོད་དབང་པོའི་སྤྱོད་ནི་མཚུངས་པས་བརྟ་
ཉམས་པ་དེ་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་སྐྱེས་ལྟར་སྤྱང་དུ་བསྐྱན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། མྱོང་བ་
དང་སོགས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྟར་སྤྱང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་རྟེ། རིགས་པ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཐ་དད་རྟོགས་པ་
མེད་པས་བསྐྱབ། །མྱ་ཕྱི་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཁྱབ་པ་བསྐྱན་ཏེ་གཏན་ཆོགས་དགོད། །གཏན་ཆོགས་དེ་ཡི་
ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་པ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ནི་བ་
ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགོ་འོང་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བས་པ་ལང་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་
དགག་པ་ནི་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་དེ་རིགས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྒྲུབ་རྟོག་པའང་མེད་དེ། རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་
བ་ལང་ལ་རིགས་སོགས་སྒྲུབ་བཞིན་པ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་རིགས་དང་
འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཟུད་པར་གྱི་ཆོས་
དང་ནི། ཟུད་པར་གྱི་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སོ་
སོའི་མིང་རྣམས་ནི་སྤར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་བསྟོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཟུད་གཞི་ལ་ཟུད་ཆོས་
སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་སོ་སོར་གཟུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་གཟུང་ན་ཕྱིས་བསྟོམས་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟུད་ཆོས་དབྱུག་པ་དང་། ཟུད་གཞི་སྒྲུས་བྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་དང་། སོ་སོའི་མིང་ཤེས་ན་སྒྲུས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འཛིན་གྱི། མི་ཤེས་ན་མི་འཛིན་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན། །འབྲེལ་པ་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན། །རིགས་སོགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
མཐོང་བའི་དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྒྱི་དངོས་པོ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
ཅན་གྱི་སྒྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཟློད་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་བ་སྒྱི་
དངོས་པོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། གསལ་བའི་ཁ་དོག་དང་།
དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་། ཡི་
ག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཡིས་སྟོང་བ་དེ་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱི་དག་ཏུ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་སྟེ་བ་ལང་གི་སྒྱི་ཉིད་ཡིན་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་། བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་གི་
ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་དེ། རང་ཡུལ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་གསལ་
བར་སྒྲུང་བའི་སྟོ་བ་དང་པའང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་
གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲོད་འདྲ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས། །འཕྲོད་འདྲ་ཡོད་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་དགག། །འཕྲོད་འདྲུ་མེད་ཀྱང་དངོས་མིང་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཚོས་ཅན། རིགས་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་འཕྲོད་འདྲུའི་
འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ། སྤྱིར་འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཕྲོད་འདྲུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་ཁས་སྐྱབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕྲོད་འདྲུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་གཟེགས་ཟན་
གཅིག་ཤུས་འདོད་ཀྱི། རེད་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟར་ན་འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་
ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བྱུང་ཞེས་དང་། རུ་ལ་བ་ལང་ངོ་ཞེས་
པའི་སྐྱ་སྟོ་དོན་མཐུན་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བྱུང་ཞེས་པའི་
སྐྱ་འདི་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོད་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་
ཅན་པ་རང་གིས་རང་དགར་སྟོ་བཏགས་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར། རུ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡང་
འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོད་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ལ་རུ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
ཀྱི་རུ་ལ་བ་ལང་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། འདི་ལ་
འདིའོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེན། བ་ལང་ལ་རུའོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྟོ་
ཚོས་ཅན། འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ནི་ལྷག་མ་ཞོག་སྟོག་ཤལ་སོགས་དང་རུ་དེ་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པར་དམིགས་
པ་མེད་པར་འབྱར་བར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ན་སྣལ་མ་ལ་
སྣམ་བྱུ་ཞེས་གྲགས་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་འདི་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟོད་དེ་ཚོས་ཅན། འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། སྤར་གྱི་སྣལ་མ་ཐག་
མཁན་གྱིས་འདྲུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟེན་པ་ཡིན་
གྱི། རི་ལྟ་བུར་ཡང་སྣལ་མ་དང་དུས་གཅིག་པའི་འཕྲོད་འདྲུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྣམ་བུ་བརྟེན་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྣལ་མ་དེ་དག་གར་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་
འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་རྒྱ་སྣལ་མར་སྟོ་བཏགས་པའི་སྟོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྣམ་བུ་བཏན་ནས་འདིའོ་
ཞེས་པའོ། ཡང་ན་སྣམ་བུའི་སྐྱའི་རྟེན་ཏེ་རྒྱ་ནི་སྟོན་པ་ན་སྣམ་བུ་ལས་སྣལ་མ་ཅིག་ནི་ལོགས་སུ་

བཀར་བར་བྱས་ལ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཚོས་ཅན། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་
 ཏེ། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་འམ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་ལ་རྒྱ་སྒྲུལ་མ་འདིའོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་བ་ལང་ལ་རུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། རུ་དང་བ་
 ལང་གི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་།
 རུའི་རྒྱ་དག་རུ་དང་ཡན་ལག་གཞན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་དམ། ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་རུ་དེ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲར་བ་ཉིད་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བརྩོད་བྱ་
 རོན་གཞན་མེད་ན་དངོས་མིང་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་
 དངོས་མིང་ཚོས་ཅན། འཕྲོད་འདུ་རོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། བ་ལང་མ་
 ཡིན་པ་ལ་བ་ལང་དེར་འཛིན་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བ་ལང་དེར་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་བ་ལང་གི་མིང་དང་པོར་བརྟེན་སྒྲར་བ་ཡི་བརྟེན་ཡི་སྒྲིད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
 ཁྱོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞེསྟེ། རིགས་གཞན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་དགག། རིགས་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོ་འཐད། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རོན་བསྐྱེད་བསྐྱར་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རོན་ལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་
 རོགས་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། འཇུག་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དང་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟུང་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་རོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྒྲོ་འཇུག་པའི་བྱིར། སྤྱིས་བུ་ལ་དབྱུག་པ་རོན་གཞན་བྱེད་ཚོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སྤྱིས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་འཇུག་པ་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་། །གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཞུགས། །ཉིས་སྟོང་དངོས་རྟགས་ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ལྷ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཚོས་
ཅན། དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་དབྱུག་པ་ཅན་དོན་གཞན་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུག་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་དང་། ཁྱད་ཚོས་སུ་སྟོ་ཀུན་རྫོང་པ་རྟོག་པས་
སྟོ་འདོགས་པ་ཅམ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་རྟོག་ཡོད་པས་ཚོས་དེ་དོན་གཞན་ཚེ་ཁྱད་ཚོས་སུ་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐྱོ་ཡང་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་ཚིག་གི་དོན་དུག་དང་ཁང་བཟང་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
ཚིག་གི་དོན་དུག་དང་ཁང་བཟང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་དོན་གཞན་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་དུག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཀུན་འདུས་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཁང་
བཟང་ལ་སྤང་བ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་ཁང་བཟང་རྫས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁང་པ་རྟུལ་
རིགས་མི་མཐུན་འདུས་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་དེའི་སྤང་བ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། རེ་
ཞིག་རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤང་བ་ནི་ཁང་བཟང་དེའི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་
པའི་སྐྱོ་ཚོས་ཅན། ཁང་བཟང་གཅིག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་
ཁང་བཟང་གི་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱོ་དེ་ཤིང་གཅིག་
ལ་འང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་མང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁང་བཟང་གི་སྤང་
བ་ཞེས་པ་དེའི་སྐྱོ་རྟོག་ལྟར་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་
སྤངས་ཏེ། རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁང་བཟང་
དང་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚེན་པོ་དང་རིང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལ་ཚེན་པོ་དང་རིང་པོ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྲེང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
 ལས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པར་འདོད་དེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་མིང་དེ་
 དངོས་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཁང་བཟང་གི་བྲེང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་བ་མིན་
 པར་ཐལ། ཆེན་པོ་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་རི་པོ་སོགས་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་
 འབྲུལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་
 ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་
 མ་ངེས་པར་ཐལ། དོན་དེ་དངོས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འང་དོན་དེའི་མིང་དངོས་
 མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་
 ཞེན། ཆོག་གི་དོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོག་གི་དོན་དུག་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་མིང་དུ་མི་
 འཇུག་པར་ཐལ། ཆོག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་གང་ལ་
 ལྟོས་པར་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་ལྟར་གྲགས་ལས་ཏེ་འདོད་རྒྱལ་དང་པོར་
 མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གཞན་གང་ལ་མིང་དེ་སྟངས་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཕལ་པ་སྟེ་བཏགས་མིང་ཡིན་
 གྱི་མིང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་དུ་འཛོག་པ་
 མིན་ཏེ། བྱ་སྟེན་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་འང་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་པའི་མིང་ནི་བཏགས་
 བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲགས་པ་དངོས་མིང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གྲགས་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་
 བྱ་དོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་
 དོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ཏེ། བདའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁུབ་སྟེ། བད་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་གཞན་ལ་
 མི་ལྟོས་ན་བད་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན། བད་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྟད་འཇུག་ལྟོག་གི་དོན་
 དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེབ་སྟོར་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་ཏོག་གི་བྲེང་བ་དོན་
 གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་མེད་ཀྱང་མེ་ཏོག་བྲེང་འཛོན་ཅེས་པའི་མིང་དང་། སྒྲའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་

བྱིངས་དང་རྒྱུན་དོན་གཞན་ཁྱད་ཚུལ་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་པས་སྦྱི་འཛིན་འཇུག །གཞན་སེལ་སྦྱ་ཡི་ཡུལ་
དུ་བསྟན། །སྦྱི་དངོས་སྦྱ་ཡི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྦྱི་གཅིག་དོན་ལ་མེད་ན་སྦྱི་འཛིན་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན།
བུམ་གསལ་དུ་མ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། བུམ་འཛིན་དུ་རིགས་གཅིག་
པ་དེ་འབྲེལ་མཁས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ནི་དོན་བུམ་གསལ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་ཅན། བུམ་པའི་སྦྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་
འཇུག་སྟེ། གང་ཡང་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པའི་སྦྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་བུམ་པར་
རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་གསལ་དུ་མས་སྦྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་
གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་བུམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བུམ་གསལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་བུམ་པར་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་ནི་རྟོགས་པའི་རྒྱར་མཚུངས་
པས་བུམ་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། བུམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཚུལ་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་
རིགས་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པའི་སྦྱི་འཛིན་པ་གཅིག་གི་རྒྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་གསལ་
རྣམས་ཚུལ་ཅན། བུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་སེལ་བའི་སྦྱི་རྩལ་སུ་འགོ་
བ་ཡིན་གྱི། སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ལོག་པར་
མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱི་གཞན་སྦྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྟན་གྱི་ཡུལ་གཞན་སེལ་ཡིན། བད་ཡི་ཡུལ་ཡང་གཞན་སེལ་
ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན། །དངོས་ཡུལ་སྟོ་ཡི་གཞན་
སེལ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བུམ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་སྟེ་སྦྱ་ཚུལ་ཅན།
བུམ་པ་རང་མཚན་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བད་
སྦྱར་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ཞེན་པའི་བུམ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བུམ་
པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་བུམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྣམ་གཅོད་
དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་རེག་པ་སྟེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དེའི་མཐར་ཐུག་
པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པ་གང་ཞེས། གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་རང་མཚན་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་བརྒྱུད་ནས་
འབྲེལ་པ་དེས་ནའོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། བུམ་པའི་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་བུམ་པའི་དོན་གྱི་
གཞན་སེལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོ་ལ་དོན་དུ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ། འབྱུལ་པ་མེད་ན་བརྗོད་བྱ་མིན། །
འབྱུལ་ན་བརྗོད་བྱར་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་གེས་པ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་
དོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱི་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་
སྟུམ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་
པའི་གེས་པ་ལ་གཞན་བུམ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་ཆོས་ཅན། བྱི་
རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་འབྱུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
འབྱུལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྤང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་སྒྲ་མ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་དུ་མ་ཞེན་པར་སྤང་བ་
ནས་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལས་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་
སྤང་བའི་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོན་དུ་མ་ཞེན་པ་དེ་ནི་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་བྱིར་ནའོ། །འདོད་ན།
བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་ཆད་དུ་བརྒྱ་
བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ནའོ། །
དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅིས་འདི་ན། དེ་ལ་བུམ་པའི་གཞན་

སེལ་བ་ཤོད་དོ་ཞེས་བཤོད་པར་བྱ་སྟེ། སྐ་དེས་ལུས་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལུས་པ་
ཞེན་པ་དེ་བཤོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཚུས་ཅན། རི་ལྟར་ན་དེ་བཤོད་
པ་སྤྱི་དོན་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་ལུས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ལུས་པ་ཞེས་སོགས་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རིགས་བཤོད་པའི་སྐྱ་ཚུས་
ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དོན་དུ་མ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་མ་བཤོད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་
གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དངོས་སུ་བཤོད་པ་དེ་སྤྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྣང་བ་ལ་དོན་དུ་མ་ཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྱུལ་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་
དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་སྣང་བའི་སྒོ་ལ་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རོར་ལུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། ལུམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྒྲི་ལས་ལུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ལུམ་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པ་ཡིས་གཞན་ལུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །གཏན་ཚིགས་
 གྲུབ་སྟེ། ལུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཡིས་ངེས་པར་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་ཚོས་
 ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ཚོས་ཅན། ལུམ་པའི་གཞན་
 སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། སེལ་རོར་དོན་ལུམ་གསལ་གྱི་ཆ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལུམ་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ཕྱོག་པ་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བ་སྙད་གྱི་དྲུས་སུ་རྒྱས་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེའི་
 དྲུས་ན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཚེས་ཅན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། བད་དངོས་
 སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོག་པས་བུམ་པ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་འབྲས་སུ་ཅན་
 དུ་གྱུར་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྲུལ་བ་
 དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱི་དངོས་སྦྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་
དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ནི་སྦྱི་གཞན་དངོས་པོ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུང་
སྟེ། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་རང་གི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བརྟེན་སྦྱར་བ་མ་མཐོང་པ་ལ་སྟོས་
པ་དང་། རང་གི་དོན་ལ་ལར་བརྟེན་སྦྱར་བ་དེ་མཐོང་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར།

བཞེ་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་བསྟུ་བསྟན་པ་ནི། དབང་གེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་
གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་སོགས་
པ་དང་། རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ལྡན་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་
པའི་རིགས་དང་རིགས་ལྡན་སོགས་དབང་གེས་ལ་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་
དབག་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡན་ལག་ཅན་
ཀྱི་རྗེས་དང་། རིགས་སོགས་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། གཞན་ལས་ནི་
སྟོན་པའི་སེལ་བ་ཉིད་ལ་སྦྱར་དེ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩ་སྦྱི་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། གཞུང་
གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དབང་མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་འཕམ་བརྟེན་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པ་
གསུམ་དུ་བྲས་ནས་སྦྱི་མ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པའང་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། འདི་དོན་
སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འཛིག་རྟོག་གཞུང་
ལུགས་དབང་གེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྦྱར་བྱུང་པར་སོགས་གསུམ་པོ་དབང་གེས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྐབས་དོན་ཡིན་ལ།
འདི་ནི་སོ་སོར་གཞུང་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རང་ལུགས་ནི། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་བ་
ལར་ལྟ་བུ་དབང་གེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་
དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་གསུམ་དབང་གེས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་དག་སྦྱོར་བའི་དོན་

སྒྱོར་རྟོག་པ་མིན་ཞེས་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སོ་སོར་གཟུང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྱོར་བ་དབང་གས་ལ་མི་སྤྱིད་ཅེས་སྟོན་ཏེ། གཞུང་སྤྱི་མར་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་ནམ་དེས་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོག་པས་དག་ལ་
ཡང་བསྐྱེད་བའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་པ་མེད་པས་བསྐྱེད་བའེད། གཞན་ལ་རྟོག་ཀྱང་
མཐོང་བས་བད་མི་འཛིན། མིང་སྒྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གས་
སོགས་དབང་གས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བད་དན་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྤྱི་མར་བད་དུས་དང་ད་
ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་དོན་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་
སྒྱོང་པ་ཡི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་ལས་གཞན་འདས་པའི་སྒྲུ་ལ་
འཇུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་
བར་ཉེ་དེས་པར་བད་དན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་མིང་དོན་སྒྱོར་བའི་རྟོག་པ་འདར་མེད་དེ། ཡུལ་དེའི་
བདའ་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་གས་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་སྒྱོང་
བ་མེད་པར་ཐལ། །རང་མཚན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དབང་གས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲུ་དངོས་སུ་འགོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུ་
དོན་སྒྱོར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱེད་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ་མིང་གི་སྒྲུ་ནི་དེས་པར་དངོས་སུ་
འགོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བད་སྒྱོར་རྟོག་པ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་པའི་བྱིར་འདོད་ན།
དབང་པོ་ལས་སྒྲུ་པའི་གས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི།
གཟུང་དོན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དགོད། མྱོང་བྱེད་ཡོད་པའི་གཞན་ལ་ན་
དགག་ རྟོག་མེད་ཡིན་ན་འདོད་པ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུ་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། མིག་གས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་

དུས་དེར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་སྟེ་ངེས་པ་ན་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཞེས་ནི་རི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་ངེས་
ཏེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས་སྤངས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་
རྟོག་མེད་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དང་དེའི་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའང་ཅིག་ཆར་ཡོད་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་དགག། །དུས་མཉམ་གཞན་
ཀྱིས་མྱོང་བ་དགག། །ཕྱིས་བྱུང་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོགས་མ་
གྲུབ་སྟེ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་གཟུགས་འཛིན་
ནོ་ཞེས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་རྩལ་ཐ་དང་
པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བྱིད་པར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་འཛིན་
ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལྟར་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་
གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་
རྩལ་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བས་སྒྲ་མའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རྩལ་ཐ་
དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
རྟོག་པ་དེ་དེ་དང་དུས་མཆུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལ་ཡང་སྟོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རྩལ་ཐ་དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་གསུམ་ཀྱིས་གཞོད། །ཕྱི་མའི་ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་དེ་ཕྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བས་སྒྲ་
མའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་འདས་པ་ལ་ནི་
བྲན་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་སྒྲ་མ་དེ་ལ་བྲན་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྒར་གཞུགས་འཛིན་དེ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སློང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློང་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སློང་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་ཅིང་འཇལ་བའི་ཆོ་ཆད་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་གྱི་དོན་གཅིག་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལྷོག་གྱུར་གྱི་སློང་དང་ས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་རིག་འདས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་དཔག་
 གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བྱོད་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་ན་
 བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་། བྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་ན་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་སྟོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་ཡོད་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རིག་འདས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་
 ཆད་མས་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་
 བའི་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རིག་འདས་པ་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པར་ནི་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་དེའི་
 རྗེས་ཐོབ་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་སློས་དོན་རིག་འདས་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་
 གཞུགས་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་སློས་གཞུགས་སོགས་སྒྲུ་མ་འཛིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུའོ་
 ཞེན། དོན་རིག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྦྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་
 སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་མའི་སློང་དེ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པར་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་རིག་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་མ་རྣམས་དང་བྱོད་གྱི་བར་དུ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཆད་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱེད་མངོན་སུམ་དེ་
 ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་བད་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཇི་ལྟར་དེ་རྟོག་
 མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་
 ཡུལ་ལ་བད་བྱེད་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱོད་པར་རང་མཚན་སྒྲུང་ནས་སློང་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་

བར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་སྒོ་མེད་ན་ནིའོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་ནི་སྒྲི་དངོས་སུ་བརྫོང་
 པའི་རང་རྩུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་འང་སྒྲ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་དེས་རང་མཚན་སྒྲ་རྣམས་
 རྟོགས་ཤེ་ན། དབང་ཤེས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་གཅིག་རྟོག་མེད་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་གཅིག་སྤྱེད་དེ་དང་རྟོག་གསུམ་
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱ་ཚོགས་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཤུགས་བསྟན་སྒྲུབ་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲིར་བ་ཡི། །
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བསྟན། སྒྲུབ་བྱེད་ཤུགས་ལ་བསྟན།
 ཡིད་མངོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དམ་བཅའ་ཤུགས་
 ལ་བསྟན་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་དམ་བཅའི་དངོས་བསྟན་
 བྲལ་བུ་རྟོག་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཤུགས་བསྟན་གཟུང་དོན་
 ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ཡིད་མངོན་ལ་རིགས་
 པ་དེ་ཁ་སྒོ་བས་ཚོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་དང་
 བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིང་སྒྲིར་རྟོག་པ་དང་རིགས་སོགས་སྒྲིར་བའི་
 རྟོག་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་འདི་ནས་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རིགས་པ་འདི་མིང་སྒྲིར་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་གོང་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཉེས་སྒྲིང་དགག། བྱུང་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། མིག་གི་སྒོ་མ་འབྲལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མིང་སྒྲིར་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་དེའི་བདེ་བར་པ་ཅམ་ལས་མིང་དོན་སྒྲིར་བའི་
 རྟོག་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེའི་བདེ་བར་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་གཟུང་དོན་
 གྱི་དངོས་རྣམས་ཉིད་ལས་ཁྱོད་སྒྲེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་
 བྱི་རང་གི་བད་པོ་ལ་ལྟོས་ན་རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དག་ལ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་གྱི། རང་གི་བད་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམས་པ་མིན་ཅིན། དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་དོན་ཚུལ་ཅན། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་ལོ་ལ་དུ་རང་གི་བད་པོ་ལ་ཉིད་
 བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་
 ཐལ། རང་གི་བད་པོ་དེ་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། མངོན་དུ་ཐྱོགས་པ་ལས་རང་འཛིན་
 དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་འབྲེལ་བ་པོ་ལ་
 ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་དེའི་སྒྲ་ལོ་ལ་བད་པོ་བསྐྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་སྒྲོའི་རྒྱུན་གསུམ་ཚང་བ་ནས་ཡང་རེས་འགའ་དབང་སྒོ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའམ། རེས་འགའ་མིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བར་མ་རེས་པར་ཐལ་བ་དང་། བད་པོ་དེ་ལས་
 དབང་སྒྲོའི་རྒྱུན་གསུམ་ཚང་བ་ལས་གཞན་དུ་འང་དབང་སྒོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་སྒྲོའི་
 གཟུང་དོན་གྱི་བད་པོ་ལས་དབང་སྒོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རེས་འགའ་རྒྱུན་
 གསུམ་མ་ཚང་བ་ན་ཡང་བད་པོ་ཡོད་མིན་ཅིང་། ལ་ལར་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཡིད་ཡུལ་
 གཞན་ལ་རྣམས་པར་གཡང་ནས་གཟུང་དོན་གྱི་བད་པོ་པོ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དབང་
 ཤེས་བད་པོ་ལས་སྐྱེ་ཡང་གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དོན་གཅིག་
 གིས་རིམ་གྱིས་ཏེ་སྒྲར་བད་པོ་དང་། ཕྱིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲར་བད་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་
 ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲར་བད་པོ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་དབང་ཤེས་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
 སྟེ། གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་བད་པོ་བསྐྱེད་པ། དབང་པོའི་སྒྲོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 དོན་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཚུལ་ཅན།
 རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བད་པོ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བད་པོ་
 གྱིས་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ཅིང་། ཁྱོད་གྱིས་བད་པོ་གྱིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་

གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྟུག་པ་ན་རི་
ལྷར་བརྟུག་པའི་དོན་སྲ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་འདོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ནི་
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟུག་པ་མེད་པའི་དོན་ཕྱི་མ་འཛིན་ཞིང་། དོན་ཕྱི་མས་དབང་ཤེས་
དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟུག་པ་དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ནི་བརྟུག་པ་ཡིན་པ་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དབང་ཤེས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་སྐྱེད་ཡོད་པ་ལ་
ལྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ན་གར་བ་ཅམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མིག་སྒྲོས་མཆོན་ནས་དབང་སྒྲོཆོས་ཅན། མིག་དང་གཟུགས་ཀྱིས་མཆོན་
ནས་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི། བརྟུག་ལས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་རྒྱུ་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་གྱི། བརྟུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྟོག་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཆོན་མཆོན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་བྱའི་མིང་ལ་རྩོད་
པ་སྤང་། །མཆོན་ཉིད་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་
རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་ན། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པ་ལས་སྟེ་
བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེས་མཆོན་ནས་ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་མི་བརྟོག་པར་དབང་པོས་མཆོན་
ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྟོག་ཅི་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྟེས་པའི་
ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡང་ཐ་སྙད་དེས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིར་རྟོགས་ལྷན་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐ་

སྙད་སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་དེ་དོན་དེའི་མིང་དུ་ངེས་པར་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་མ་ལུལ་བ་འདི་ལ་ནི་སྒྲུབ་བར་བྱ་བར་འོས་ཏེ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
 པ་མ་ལུལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་ཅུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་ཏེ། སྐབ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་བདག་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ལུལ་བ་དེ་ལ་ཚོས་
 ཅན། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བར་འོས་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་སྒྲུབ་བར་འོས་པའི་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དེ་ལས་རང་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་གོ་ཅུས་པ་དེ་ནི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་། རིགས་པས་གཞོད་པའི་
 ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། དེ་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡོ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་མདོ་
 སྤེ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་ན། བྱེད་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 ལྷ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་
 སྤོ་ཚོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། རིགས་སྤྱི་
 འཛིན་པའི་སྤོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པའི་
 བསགས་པ་དག་ནི་ཚོས་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་དེ་རིགས་སྤྱི་ཡོན་ཁོང་དེ་ལ་དབང་སྤོས་
 དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདི་
 རྣམས་སྤྱི་མཛད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཀྱི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དབང་ཤེས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཅེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་སྤང་། །མཁས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། །ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཚོས་ཅན། ཏུ་མ་ཚོགས་པའི་རིགས་སྟེ། བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་དག་དོན་གཞན་རྒྱལ་ཕྱན་སྟེ། ཏུ་མ་དང་ནི་མངོན་པར་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟོན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་ལས་རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཏུ་མ་དེ་དག་བཤད་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན། བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཚོས་ཅན། རིགས་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། སུན་ཚུན་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མ་དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྟེ། བའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་དེའང་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་རིགས་སྟེ། རྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་རྟོག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་དང་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མ་ལ་སྟེ། ཞེས་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བཞེད་དེ་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་གཞན་དག་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་བྱེད་རུས་དེའང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དབང་ཤེས་དེ་མ་འབྲས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་འཛིན་བྱེད་ཏུ་ངེས་པ་མིན་གྱི། སུན་ཚུན་སྤང་བའི་ཡུལ་ཏུ་མ་འཛིན་བྱེད་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱན་ཏུ་མ་ཚོགས་པ་དེས་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པས་སྟེ། མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཏུ་ཟེན་ན་ཡང་རྒྱལ་ཕྱན་ཏུ་མ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཏུ་མ་ཤེས་པས་འཛིན་ན་རིམ་གྱིས་འཛིན་པས་ཁྱབ་པས་དབང་ཤེས་སྟེ། རྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཏིལ་སོགས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཁྱ་བོ་ཅིག་ཆར་

འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། རོག་སོགས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །སྣ་ཚོགས་གཞན་དུ་
ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། །དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་གཞན་ལ་འང་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཏིལ་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་
སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བར་ཐལ། རྩ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཏིལ་སོགས་ནམས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས། འཇུག་པ་མགོགས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཆར་སྣང་ཞེས་པ་
འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་ཐུར་དུ་རིམ་ཅན་འབབ་པའི་ཏིལ་
སོགས་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རི་ལྷར་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཁྱོད་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློ་ནམས་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་རིམ་མིན་དུ་འཛིན་པར་
སྣང་བ་དང་། གཞན་ནི་ཡུལ་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐམས་
ཅད་རིམ་མིན་དུ་འཛིན་པར་ཁོ་ནར་སྣང་བར་ཐལ། དུས་སྡེ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་པའི་མྱུར་བར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རོག་ཀུན་འཛིན་པའི་སློ་ལ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་འདི་ནི་རིམ་མིན་
ཅིག་ཆར་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་མྱུར་བར་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་ཐལ་བ་དགོད། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྒྲུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ན་ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་། མ་བྱ་དང་། ལྷ་མ་བུའི་
ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྡེ་སེར་སོགས་དུ་མ་འང་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སློ་ལ་ཅིག་ཆར་སྣང་
བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྩ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲད། ལྷ་ཚོགས་
གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཏྲན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་པོའི་ཁ་དོག་ལྷ་ཚོགས་དེ་ཡན་ལག་ཅན་

གྱི་རྩེ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷ་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་
ཆོས་ཅན། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེ་བས་ཆེས་བཞད་གད་གྱི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་ཡིན་པས་གཅིག་ཉིད་མེད། །ལྷ་ཚོགས་ཡིན་པའི་
རྒྱབ་བྱེད་དགོད། །རགས་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོའི་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཆོས་ཅན། རྩེ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་
མིན་ཏེ། རྩེ་སྒྲོ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་
གཟུགས་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རོར་བུ་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་ཆོ་འདི་ནི་སྒྲོན་པོ་འདི་ནི་
སེར་པོ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷ་མ་བུ་དང་སྟན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་དག་
ཆོས་ཅན། རོར་བུ་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་གཟུགས་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེ་གཅིག་མེད་པར་མཚུངས་
ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོན་པོའོ། །འདི་ནི་སེར་པོའོ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཁྱོད་ལའང་བྱས་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་སེར་
སོགས་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་གི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྩེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེན། ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་
སོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེ་མ་གཏོགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཞན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་
བྱར་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་ཏེ། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་སོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
སོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བུང་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་དེ་བཙོས་
མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེ་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེན། ཁ་དོག་གི་གྲངས་མཉམ་པའི་
བྱེ་མ་ལེབ་ཏུ་བཙོས་པའི་ཁྲ་བོ་དང་། བཙོས་མིན་གྱི་བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་ཡུལ་རིམ་ལྟན་དུ་སྤྱང་ཞིང་དོན་ནམ་ཡུལ་མང་བ་དང་། གཅིག་ནི་
ཡུལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱང་ཞིང་དོན་ནམ་ཡུལ་རྩེ་གཅིག་གིས་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་

ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་རང་ཡུལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་གྱི་ནུས་
པ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བར་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། གཞན་ལན་དགག། ཁྲུབ་དོན་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་གི་དོན་ནུས་ཚོས་ཅན། རྩ་སྣ་
ཚོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ནུས་ལ་ནུས་པར་དབྱེ་རྩས་ཀྱི་རྩ་སྣ་ཚོགས་
པའི་རོ་བོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པ་དེའི་རྒྱ་
མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བུམ་སྣ་མ་སོགས་རྩ་སྣ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ནུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འབྲུབ་སྟེ་མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་
དད་དུ་སྒྲུང་བས་ཁྱོད་ཐ་དད་དུ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བས་དོན་
སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། སྟོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་སྣ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་
ཀྱི། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་རྩ་སྣ་ཚོགས་ནི་སྟོ་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེན། རི་མོ་དང་སྟན་
ལ་སོགས་པའི་ཁྲ་བོ་ཚོས་ཅན། སྟོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྩ་སྣ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་ནུས་ཀྱིས་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྩ་སྣ་ཚོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་མོ་སོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་སྣ་གཅིག་
མེད་ཀྱང་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲུང་བའི་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྟོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེན།
ལྷན་པ་ཚོས་ཅན། དབང་གེས་མ་འབྲུལ་པ་ལ་རྩ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས་སྒྲུངས། གལ་ཏེ་ལྷན་པ་དེ་ལ་ཁ་
དོག་སྣ་ཚོགས་དངོས་མེད་ཀྱང་བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་
དང་འབྲུ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་ནས་བཞག་ཅིན། ལྷན་པ་ཚོས་ཅན། བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲུ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་
བརྟེན་པའང་མིན་པར་ཐལ། བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་མི་

སྤྱད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷན་པ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་ལྷན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོགས་ཤེ་ན། འོན་དེ་གཉིས་གང་དུ་འཕྲོད་པ་འདྲ། སྡོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཞེ་ན། སྡོ་སོགས་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་ལྷན་པ་དང་སྣ་ཚོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣ་ཚོགས་
འདྲ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རི་མོ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སྡོ་སོགས་རིམ་གྱིས་
མཐོང་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་སྡོ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་ནས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྡོ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ་སྡོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཕྱིས་ཀྱི་སྡོ་གཅིག་པོ་
དེ་ཡིས་བསྐྱེས་ནས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། སྡོ་གཅིག་གིས་རྫས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྡོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་
སྟེ། ཁྱོད་གཅིག་གིས་བླ་བོའི་ཁ་དོག་རྣམས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་
ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་
རྟོག་པ་དོན་སྡོན་པོ་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ན་འང་གཞན་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་
དེའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རགས་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ཅོད་པ་དགོད། ཕྱོགས་གཉིས་བརྟགས་ཏེ་
ལན་གཉིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་གང་ལ་ཅོད་པའི་ཡུལ་ནི། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྡོ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་བྱེད་སྐབས་བདེ་ལའོ། །
གང་གིས་ཅོད་པའི་གང་ཟག་ནི། ཅིག་ཆར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་
རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་སྡོ་མ་
ལྟུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་དོག་
སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རྫས་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་སྐྱབ་ན། རེ་ཞིག་བླ་བོ་འཛིན་པའི་
སྡོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་

མི་སྣང་བར་ཐལ། རྩལ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བདེན་པར་མེད་པས་རྩལ་གཅིག་ཉིད་མི་འགྲུབ། ཡོད་
གྲང་ཉགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་རྩལ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགོད། །གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་
པར་གྲུབ། །ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས། །དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་བསྟན། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་
ཚོས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་དེར་འགྱུར་གྱི།
ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པ་རྩལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བཞེན་ནས་རྣམ་པ་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་སྟོན་དེར་
མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་བདེན་ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བསམ་
ཞིང་དབྱད་པ་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་དང་བྲལ་ཞེས་མཁས་པ་རྣོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་རྣམ་པ་བདེན་པར་མེད་
པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་ན་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་སྟོ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་ན་ཁྱོད་དུ་མ་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དུ་སྣང་བ་
རྣམས་མི་བདེན་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་ན། དེ་ལ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་རྩལ་པ་
ངས་དགག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་འགོག་པར་ཐལ། རྣམ་པ་རྩལ་པ་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། དོན་གཟུང་བར་འདོད་པ་
དང་། ཤེས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པའི་

ངོ་བོར་བདེན་པ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རོན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
གྲུབ་པ་ནི་རགས་སྒྲུང་དེའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། རགས་པ་རྫས་གཅིག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ། རགས་པ་རྫས་གཅིག་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐུན་མང་པོ་ལ་ཡང་བདེན་
པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་བ་ལ་ཁྱོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མང་པོ་ཆོག་པ་ལ་ངོ་
བོ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འབྲུལ་པ་ཡིན། །དེས་ན་གཉིས་སྟོང་གནས་
ལུགས་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་
དོ་ཞེན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་
བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་སྔོ་སོགས་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་སྒྲུང་བ་ནི་ནང་ཤེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་སྔོ་སོགས་ལྟར་གནས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་
ནི་ཤེས་པ་ལས་ཆ་གཞན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་སྔོ་བཅུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་སྔོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྔོ་ཆོས་ཅན།
བསྐྱད་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཉམས་པ་སྟེ་མི་བདེན་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་བདེན་པར་མེད་པས་ཀྱང་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཀྱུན་
ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདིར་རྣམ་བདེན་བརྟུན་ཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྔོ་ཆོག་སུ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་
ཞེས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། རགས་སྒྲུང་ཞེས་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་འཛིན་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོ་སེར་སོགས་སྐྱང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་བདེན་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འདོད་ལ། རྣམ་བརྟུན་པས་དོན་
 ཤེས་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འདོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་བཅད་
 བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ཁོད་འདིར་རྣམ་བདེན་བརྟུན་ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དང་།
 གཟུང་རྣམ་དུ་འདོད་ཀྱང་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལའང་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟེ་ལོག་ཏོག་གི་གཙོ་
 བོ་གཉིས་ལས་སྡེ་མ་ནི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་པ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲུབ་མེད་པས་ཁྱེད་ལ། །གཟུང་རྣམ་ལ་ཤེས་པས་བྱུང་པར་འདོད་
 པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པས་བྱུང་པའི་གནད་འདི་ཤེས་ན་ས་སྒྲུབ་པའི་ཏམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལ་
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་ཡང་འབད་
 མེད་དུ་ཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་མེད་པས་དེར་འཛིན་མེད། །ཅིས་པ་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་
 ཀ་འདྲ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་བདེན་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་
 པའི་འཛིན་པ་མེད་ཅིས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གནས་
 ལུགས་སུ་འདོད་ལ། རྣམ་བརྟུན་པས་དེའི་སྟོང་དུ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་
 ལ་སྒྱུར་འཛིན་རྣམ་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པས་དེ་འཛིན་
 རྣམ་ཀྱིས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ཚད་འབྲས་འཛོག་
 པའི་ཆོ་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དང་། རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་

བཞག་པ་དང་། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་སྐབས་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་།
རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་
སྐབས་གཉིས་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་སོགས་ཞིབ་པར་དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་
ཅུང་ཟད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་གཟུང་འཛིན་ཁེགས། །མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་
བྱེད་པ་ཁེགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་སྟོན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་སྟེ། གཟུགས་
སྤང་གཟུང་བ་དང་ཚོར་བ་སོགས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གཟུང་
འཛིན་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟེ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་
ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་བསྟན་པ་སྟེ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་སྟེ།
སྤང་པོ་ལྷ་འི་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཆ་འདི་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་
དད་དུ་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་བཤེན་པར་མེད་པར་མ་ཟད་མཚན་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཚོན་
པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀླར་རང་བཞིན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་གྱིས་རབ་རྒྱ་བཤད་དེ། དངོས་པོ་དེ་
དག་འཛིན་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྱུབ་སྟེ།
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། བཤེན་པར་མེད་དེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །མཚན་ཉིད་དེའི་བྱེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
དེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྟད་དུ་སྤང་པོ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་གྱི་བྱེད་བྲག་གི་མཚན་
ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་སྤངས་པའི་དོན་དང་། འབྱུང་ཁུངས་གྱི་དོན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྟེ་བའི་
སྟོ་འབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པའི་བྱད་པར་དང་
ལུན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཚོན་བྱ་དེ་དག་མཚོན་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་
པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྟོ་བཏགས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་གྱི་གཞི་མཚན་
ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་པོ་ལ་སོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་

མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱེད་པ་མེད་པ་དེས་ཀྱང་ངོ་། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་། །ཀུན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་
སྒྲུང་། །བྱུང་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མངོན་
སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་གིས་སྒྲོ་བ་སྒྲུང་པའི་
བདག་ཉིད་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བག་ཆགས་སང་བྱེད་རི་ལྟ་བུའི་རང་རང་གི་རྒྱུན་སོ་སོར་
ངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་ན་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
རྣམས་གྱིས་དང་པོ་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡ་རོལ་མཐོང་བ་
མིན་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚོས་ཅན། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་མཐར་ཕྱིན་
པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་རྩད་ནས་བཏོན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བསྒྲུད་པ་དག་མེད་ན་ཡ་
རོལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
སྟམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་
ཆོན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོང་པ་ལ་
འཇུག་པར་མཛད་པ་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་མིན་ཏེ། འཛིག་
རྟེན་པ་རྣམས་རིལ་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པ་སོགས་གྱིས་དགོས་པའི་བྲགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཏྲགས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་སྒྲུ་

ཚོགས་རྒྱུ་དབྱེར་མེད། །དོན་གྱི་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱུ་དབྱེར་ཡོད། །རྩལ་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་
འཐད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེད་འཛིན་དབང་གེས་ལ་བྱ་བོ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་ཚོས་ཅན། རྩལ་
གཅིག་མིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་མདོ་སྒྲེ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འདེབས་པ་ནི། དེད་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
རྟགས་རྒྱུ་པར་དབྱེར་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ།
བྱེད་འཛིན་དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ནི་རྒྱུ་པར་དབྱེར་མི་བྱས་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་
སྟོན་ཏེ། བྱ་བོ་འཛིན་པའི་གེས་པ་ལ་སྒྲོ་སྟགས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཚོས་ཅན། གེས་པའི་བྱུང་
པར་ཏེ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྩལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའམ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་
པར་དབྱེར་མི་བྱས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པ་དབྱེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡན་གར་བར་
མཐོང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་གྱི་རྟགས་པས་འདི་ནི་སྟོན་
པོ། འདི་ནི་སེར་པོའི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྩལ་གྱི་རྟགས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུ་པ་དབྱེར་བའི་རྟགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དབང་གེས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ནས་རྒྱུ་
པ་དབྱེར་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དོན་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་དོན་ལ་རྒྱུ་པ་དབྱེ་
བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བོ་འཛིན་པའི་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱུ་པ་ནི་
ཚོས་ཅན། སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་གེས་པ་གཅིག་གི་ངོར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གེས་པ་གཅིག་
པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པ་དབྱེར་མི་བྱས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་སུ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མྱོང་
བ་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གེས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱུ་པ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། རས་དང་བྱེ་མ་ལེབ་
ལ་སྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་སེར་རྒྱམས་ཀྱང་ནི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེན། རས་ལ་སྟགས་པའི་
གཟུགས་ཚོས་ཅན། གེས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་པ་དབྱེར་ཡོད་པ་དེ་ཡན་ལག་གི་སྒྲ་ཚོགས་ཡིན་གྱི་ཡན་
ལག་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རས་སྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སྟགས་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་པ་ཅན་ཡན་

ལག་གི་སྒྲ་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། ཡན་ལག་གི་སྒྲ་ཚོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཚོགས་གཞན་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གཅིག་མེད་ན་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཀྱང་དབང་གཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རྩལ་ཕྱན་གཞན་དང་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པར་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་མང་པོ་དག་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དབང་པོའི་སྟོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཆར་དབང་པོའི་སྟོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གཅིག་མེད་ཀྱང་དབང་གཤེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དབང་གཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་གཤེས་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྟོ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་གཤེས་མ་འབྲུལ་པ་དེའི་གཟུང་བར་བརྗོད་དེ། དབང་གཤེས་མ་འབྲུལ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནོག་སོགས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྟོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་བ་ལང་རང་གི་ཡན་ལག་ནོག་སྟོག་ཤལ་སོགས་དང་བཅས་ཏེ། ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དེ་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་དེ་ཚོས་ཅན། དཀར་ཟལ་དེ་བ་ལང་དུ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དཀར་ཟལ་དེ་སྟོག་ཤལ་སོགས་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་མེད་པར་ནིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བ་ལང་དང་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཚོས་ཅན། རྩལ་དུ་མ་ཡིན་ཡང་སྟོ་

གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་བོ་སྟེ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྩལ་ཐུན་སོ་སོ་བ་ལྟ་བུ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་
 ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་གྱི། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དུ་མ་
 ཡིན་ཡང་ཅིག་ཆར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་སྟོ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན། དུས་ཅིག་ཆར་དུ་བ་
 ལང་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཆར་དུ་བ་
 ལང་གི་ཡན་ལག་རྫམས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྫམས་བྱད་པར་དང་
 བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྟེན་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྩ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟི་དང་། གཡོ་འགལ་ལ་སོགས་པའི་
 ལས་དང་ལྷན་པའང་ཆོས་ཅན། སྟོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱད་པར་
 དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་དང་བ་
 ལང་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་མེད། བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་
 པར་ཅན་དུ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་བ་སྤང་
 ར་ཅན་ཞེས་དང་། རེས་འགའ་ར་བ་སྤང་ཅན་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་བ་སྤང་དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་
 བའི་ཡན་ལག་གཅིག་ཕྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི་
 ཡན་ལག་དུ་མས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཅིག་
 ཆར་དུ་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་སྟེ་ཆོགས་གཞན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་
 སྤང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་སྣམ་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན་ལུས་སྣམ་སོགས་གཞན་དང་གཞན་
 མཐོང་ཡང་སྟོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ནས་ཐ་དད་དུ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ལུས་སྣམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་
 སྟོ་ནས་བྱད་ཆོས་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡན་ཚུན་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལུས་སྣམ་སོགས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཡོན་ཏན་སོགས་དུ་མའང་ལུས་

སྒྲུལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་འབའ་ཞིག་གཟུང་ནས་ཕྱིས་ཡོན་
 ཏན་དང་སྒྱི་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་འབའ་ཞིག་ནི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུལ་སོགས་དུ་མ་སྟེ་ཐ་
 དད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་སྟོ་གཅིག་ཆོས་ཅན།
 ཡོན་ཏན་སོགས་ཡན་ལག་འདི་དག་གི་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་
 བ་སྟེ། ཡན་ལག་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཅན་ཅིག་ཆར་དུ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་གཞན་ལ་འང་
 ཡོད་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དོན་དུ་མ་འཛིན་པ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲུལ་སོགས་དེ་ཅུལ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྩལ་ལྷན་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 མ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་ལྷན་སོགས་གཟུང་
 བ་མེད་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྩལ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྒྲུལ་སོགས་འཛིན་པ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། བཀོད་པ་ཅན་རྩལ་སོགས་ནི་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སོར་མོ་མ་གཟུང་བར་དེའི་བཀོད་
 པ་ཁུ་རྩུར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོག་པ་དུ་མ་དབང་པོའི་
 སྒྱིད་ཡུལ་མིན། དབང་པོའི་སྒྱིད་ཡུལ་སྒྲུ་ཡི་བརྗོད་བྱ་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྤྱིད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ། དབང་པོའི་སྒྱིད་ཡུལ་
 མིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་སྒྲུ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏེ། མ་བྱས་
 ཏྲག་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྷོག་
 པ་ཐ་དད་དུ་མར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་སྟེ་ལོག་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྒྲུ་ཆོགས་རྟོག་པ་

ལ་སྒྲིང་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་དབང་པོའི་སེམས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲིང་བ་མིན་ཏེ།
རེས་འགའ་བ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟློན་ནི་སྟོ་བཏགས་ཡིན་ལ།
དབང་ཤེས་ནི་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་མདོར། རང་རང་རིག་བྱ་བ་སྟོང་གིས། བསྟན་མིན་ངོ་པོ་
དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཟུབ་པ་བསྐྱབ།
ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཀྱི་སྟི་སྒྲིང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་
ཀྱང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཟློན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་དཀར་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྟོ་
ཡིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། ཟློན་དང་སྟོ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་བ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་སྟོ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་སྟོ་རྣམས་དོན་ཏེ་ཡུལ་
གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟོན་དབང་པོ་དང་ཡིད་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བརྟན་པས་རང་ཡུལ་
གསལ་མི་གསལ་བ་དད་པ་དེར་འགྱུར་གྱི། དངོས་ཡུལ་ཐ་དད་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ནི་རྣ་བ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལྟ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྒྲིང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་རྟོན་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞེས་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོན་ནི་གཞན་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟི་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་ལ།
རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲིང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲིང་བའི་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་སྟོ་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྟོ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཅན། ཟློན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་དང་། ངོ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དངོས་ཡུལ་

དུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་
མེད་པར་ནི་བ་ལང་སྤྱི་ཕྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཁྱོད་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་
པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མངོན་སུམ་དང་སྐྱ་རྟོག་དངོས་ཡུལ་ཐ་དད་བསྟན་པ་འདི་ཡིས་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བ་ལང་ལ་སོགས་དབང་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་རིགས་
སོགས་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་འཛོན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྟགས་ལས་རིགས་
སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སུན་སྦྱར་བའི་བྱིར་། འོ་ན་
གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་དོན་ལ་མེད་ན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་རི་ལྟར་སྤྱེ་ཞེན། མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་ཐ་
དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་འཐད་དེ། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྤར་རང་དོན་ལེའུར་བརྟེན་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱེན་གསུམ་ཅོད་སྟོང་བཅས་ཏེ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར།
ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡིད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་
བ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་
འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་དགོས་པ་སྟོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱོགས་སྤང་
གིས་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་རྟོག་བྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དམ་བཅའ་ལྷགས་ལ་
བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ལབ་པའོ། །དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་རྟོག་བྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྤར་
དབང་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དེ་མ་བཤད་པར་ཕྱོགས་སྤང་གིས་
ཡིད་མངོན་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་ལ་སུ་སྟེགས་ན་བ་མ་ལུག་པས་ཅོད་པ་གཉིས་བཞོད་པ་དང་།
དེའི་ལན་ལ་འགའ་ཞིག་ཡིད་མངོན་གྱི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུང་ཟེན་པའི་
དོན་འཛོན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། རང་ལུགས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་

གཟུང་ཡང་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་རང་ཡུལ་མ་ངེས་
 པ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་
 དུས་མཉམ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དུས་མི་མཉམ་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་འགལ་བ་
 སྤོང་བ་སྟེ་དུག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྤང་སྤྱོད་འཛིན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཞེས་སོགས་དང་། རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་དང་བྱེད་དུས་ཞེས་སོགས་དང་། དུས་ཐ་དད་པས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེས། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་པའི་རྩྱུང་པ་དགོད། །སྤྲུལ་འཐད་པའི་
 གཞན་ལན་དགག །ཕྱི་མ་འཐད་པའི་རང་ལན་བརྗོད། །དེ་ལ་རྩྱུང་པ་བརྟུང་མ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ན་བ་མ་ལྷག་པ་ན་རེ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དེས་སྤང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཟུང་བྱེད་གྱི་དོན་འཛིན་ནམ་མ་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
 བེཾ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་ཆད་མས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྤྲུལ་
 སོགས་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་ཡང་ཡིད་
 གྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་འཛིན་པ་གང་ཞིག །ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་ཕྱིར་སྤང་སྤྱོད་མཐོང་བ་མེད། །མཐོང་ན་ཐལ་བ་གསུམ་
 གྱིས་གཞོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དེས་སྤང་དབང་གེས་གྱིས་གཟུང་བྱེད་པའི་དོན་འཛིན་པ་
 ཡིན་ན། གཟུང་དོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་གཟུང་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་ན་འདས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་རྟག་པ་ཡིན་
 པས་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཛིན་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤང་

གཟུང་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚད་མ་སྡུ་མས་གཟུང་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་པོ་ཅན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།
 གཞན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་འཇལ་བའི་
 བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཅི་ལྟར་འདོད་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་
 པོས་འཇལ་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་ནི་འཇུག་གི། གསར་དུ་རྟོགས་
 པའི་བྱད་པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་བཅད་ཟིན་ན་སྤྲུ་གི་གཙོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་སྒྲོའང་ཐམས་ཅད་
 ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་སྒྲིས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གཤེས་པ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྒྲེལ་ཞེ་ན། རྟོག་
 པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བྱད་པར་བྱུར་ཡོད་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མིན་ཏེ།
 རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཟུང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་ན་རི་སྐྱད་བཤད་
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་ཡོང་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་
 ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་
 དབང་པོའི་རྣམ་པར་གཤེས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་མངོན་
 དེས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
 དང་དེ་གཉིས་ཚད་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱང་ཚད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ །དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚད་
 ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་མ་ཚད་བས་ཡོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་

པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲིམ་བྱ་ནད་མེད་གྱིས་མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་
འགགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས་བྱེ་བའི་ཚད་ལྷན་སྤྱོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
མིག་འཛུམ་པའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ངེས་མེད་འཛིན་པ་སྤང་། ཡིད་གྱི་གཟུང་
འཛིན་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་སྤང་། དུས་ཐ་དད་ན་གཟུང་འཛིན་མིན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་
གཟུགས་སྒྲོ་སོགས་ངེས་མེད་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན།
རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་རང་ཡུལ་ངེས་པ་
དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
བསྐྱེད་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱི་མ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་
པ་ཅན་གྱི་དབང་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཁྱོད་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་
ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་ཡིན་ཏེ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་དབང་ཤེས་དེ་དང་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་པ་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དབང་ཤེས་ཡིད་མངོན་གྱི་སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་རང་འཛིན་ཡིད་གྱི་
མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་
དོན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་མིན་ཏེ།
རང་འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་རོ། བྱང་སྟེ། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བྱང་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་
མཉམ་ན་རྒྱ་མ་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་དུས་མཉམ་མཐུ། སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་དུས་མཉམ་མཐུ། དང་པོ་ལྟར་
ན་སྤྱར་རྒྱ་མ་སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། རྒྱ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱིས་རྒྱ་སྒྲིམ་པའི་
དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་པན་པ་ཏེ་

བར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས།
གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཚུལ་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་
འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་བཤམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་ཐ་དད་པས་སོ་ཞེན། རིགས་པ་ཤེས་
པ་མདོ་སྤེལ་ཡིས་ཚུལ་ཅན། དུས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་འཛིག་ཤེས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་
འབྲེལ་ལྡན་པ་དངོས་སུ་འཛིག་ནུས་པ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་
ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་
རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཅན། དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་
ལ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་དེས་ཀྱང་དེ་གཟུང་ངོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟུང་པ་ཡིན་
ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐུང་བྱ་ཤེས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་
རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་བོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་པའི་ཆོ་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་ལ། ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་པའི་ཆོ་རང་རིག་ཡིན་
པའི་དོན་ཡང་ཐུང་བྱ་སྤྲས་སྒྲིས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་པའི་དོན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
འདས་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲིས་པའི་ཆོ་
སྤྱོད་ཅུམ་མམ། རིག་ཅུམ་མམ། གསལ་ཅུམ་དུ་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་ཕྱིས་བདག་གི་
ཤེས་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དྲན་པ་འབྱུང་བས་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ངམ། རང་རིག་
བསྒྲུབ་པའི་གནད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྒྲིས་པའི་ཆོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་
རང་ཉིད་སྤྱོད་ཅུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིས་པའི་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་
སྒྲིས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་བཤམ་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ཚད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་འདྲ་
རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་རང་རིག་ཏུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཆགས་
སོགས་དང་། རྟོག་པའི་སྤྱོད་ནས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་

ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཏ་གྱིས་ཀྱང་། རང་རིག་བཅ་པོ་ལོག་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིར་མཆོན་གཞི་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པས་བདེ་
སོགས་ནང་གི་བཅ་པོ་དང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་བཅ་པོར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླ་བྱེད་རྟོག་བྲལ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ། །ཟླ་བྱ་བཅ་པོ་ཡིན་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟླ་བྱ་དེ་དག་ཟླ་བའི་རང་རིག་
ནི་བརྗོད་པ་དེའི་མིང་དང་དོན་གཉིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཟླ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་ནི་ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བྱ་ལ་དུས་
གཞན་དུ་རྗེས་འགོ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་བཅ་པོ་ཡིན་པ་དགག་ །བདེ་སོགས་ཕྱི་
དོན་བཅ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་པར་ཐལ།
གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དོན་བདག་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྗེས་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
འགའ་ཞིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབ། །རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་
ཟླ་བྱ་བ་དགག་ །ཡུལ་གཞན་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བསྐྱེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུབ་པ་བསྐྱེན་ཏེ་གཏན་ཆོགས་དགོང་། །ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱེན་གསུམ་
མཚུངས་པར་བསྐྱབ། །རྒྱེན་གསུམ་མཚུངས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཅིས་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་རྒྱེན་གསུམ་
ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པ་མི་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་

ཅན་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་ལྟར་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གསུམ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
དབང་པོའི་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་ཚེས་ཅན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་གྲེས་
པ་དེ་དང་རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རོན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་མ་
ཉམས་ཤིང་རུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་རྣམས་ཡོད་ན་དེ་ལས་
ཁྱོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གྲེས་ཀྱང་དེ་དང་རྒྱུན་གསུམ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་
མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཡང་རྒྱ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་
འགྲུབ་ཟླ། བདེ་སྤྲུག་ནི་ཚེས་དང་ཚེས་མིན་གྱི་ལས་ལས་བཅའ་པོར་སྐྱེ་ལ། རྣམ་པར་གྲེས་པའི་འདྲ་བྱེད་
ལས་པེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་གྲེས་ཀྱི་འཁོར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་
པོའི་སྒོ་དེ་ཚེས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཡི། གཞན་འདྲ་བྱེད་དང་ལས་ལས་དངོས་
སུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་
དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི། འདྲ་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་བདེ་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སྤྲུག་ཚེས་ཅན། རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་དུ་མཚུངས་
ཡང་བདེ་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་མི་འགའ་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་བྱེད་
པར་ཡུལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་སོགས་ལས་བདེ་སྤྲུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་ཡུལ་དབང་མཚུངས་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ནང་གི་བྱེད་པར་ལས་
གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒོ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་ཕྱོང་མེད། སྒོ་
གཉིས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་ཕྱོང་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་ཟླ། དུས་མཉམ་གཞན་གྱིས་ཕྱོང་བ་དགག། བྱིས་བྱང་གཞན་གྱིས་ཕྱོང་བ་

དགག། གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག། བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་དགག། །

གཟུང་བ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་རང་གིས་མི་རིག་པར་རང་དང་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
གཞན་གྱིས་རིག་ན་རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིག་གས། སྦྱིས་སྦྱེས་པའི་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་རིག། །དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཉེ་བས་སྟོ་དབང་ཤེས་དང་ནི་
བདེ་སོགས་དེ་དག་སྦྱེས་པར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་
བོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཤེས་
ཀྱིས་བདེ་སོགས་འཛིན་པས་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་བདེ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲེལ་ནས་འཛིན་
ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཕྱོད་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་དེ་ཕྱོད་བ་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་
སྒྲུབ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་ཕྱོད་བ་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པས་
ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་
ཕྱོད་བ་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མགྲོགས་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུབ་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་འང་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཕྱོད་བ་མེད་པར་གཟུགས་སོགས་བར་
མ་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་མགྲོགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་རང་དང་དུས་
མཉམ་པའི་བདེ་སོགས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་སེམས་མ་ལུས་བ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བདེ་སོགས་
གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཆར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་
ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཁོ་ནར་ངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་
བདེ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བདེ་སོགས་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱར་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་དོན་གཟུགས་སོགས་དག་ལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔ་སོགས་

ཚོགས་པས་མིག་གཤམ་བསྐྱེད་ཅུས་ཀྱང་སྒྲོ་སོགས་རེ་རེ་བ་ལ་མིག་གཤམ་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་མེད་པ་
 མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀས་དབང་གསུམ་བསྐྱེད་ཅུས་ཀྱང་
 གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་དབང་གསུམ་བསྐྱེད་ཅུས་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཅོལ་ན། དབང་གསུམ་
 ཚོས་ཅན། རེས་འགའ་བདེ་སོགས་འབང་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་རྒྱང་
 པས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེས་འགའ་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོ་པོ་
 རྒྱང་པ་དབང་གསུམ་ཀྱིས་འཛིན་པ་བཞིན་ཅོལ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུད་དོན་
 གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་གསུམ་ཀྱིས་མ་གཟུང་བར་བདེ་སོགས་དེ་ཁྱོད་བར་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དབང་གསུམ་ཀྱི་བདེ་སོགས་རྒྱང་པ་མི་འཛིན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདེ་སོགས་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་ཅོལ། དབང་པོའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱིས་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ཅུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་
 དེས་གཟུང་ཡུལ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱོད་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གཏན་ནས་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅོལ་ནི། མིག་གི་རྣམ་གསུང་ཀྱིས་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུབ་
 བྱེད་གཟུགས་སོགས་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོད་པར་ནམ་ཡང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 བདེ་སོགས་འབང་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེ་གི་ཡན་ལག་
 བདེ་སོགས་དབང་གསུམ་བསྐྱེད་ཅུས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་དབང་གསུམ་ཀྱིས་དེ་འཛིན་ན་དབང་གསུམ་
 ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། དབང་གསུམ་ཀྱིས་དོན་གཟུགས་སོགས་ཁོ་ན་འཛིན་ཅོལ་ནི། དབང་གསུམ་ཡོད་
 བཞིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་པས་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་ཁྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་དེས་དོན་ཁོ་
 ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་ཡོད་པ་ལས་
 གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་གསུམ་དང་། བདེ་སོགས་ཁྱོད་པའི་ཡིད་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ནི་ཅིག་

ཆར་སྒྲེལ་ཞེན་ནི། ཏུས་ཅིག་ཆར་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་གཉིས་ནི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ན་
 སྒྲིས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་དག་ནི་ཅིག་ཆར་དུ་རིག་པ་འཕམ་མྱོང་བར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ཅོམ་གྱིས་བདེ་སྤྱད་གཉིས་སྒྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱད་
 གི་ཉར་ལེན་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་དང་ཆོགས་པ་ཡོད་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་
 འབྱུང་བས་དེས་ན་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲེལ། ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་
 གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྤྱད་འགལ་བ་གཉིས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉར་ལེན་མིན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཤེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉར་
 ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ཤེས་པ་ཡི་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཉར་ལེན་མིན་ཡང་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
 བདག་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲེད་པས་བདེ་སྤྱད་གཉིས་
 ཅིག་ཆར་མི་སྒྲེད་ཞེན། བདག་རྒྱུན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་
 ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 གཅིག་གིས་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་འུག་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་མི་ལ་སོགས་པའི་
 མིག་གི་དབང་པོ་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་མཐུན་པའི་
 རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གཞན་རིག་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི།
 བདེ་སོགས་དེ་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད་པ་
 དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་དེ།
 རང་ཉིད་ལ་འཕོས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤང་བ་དང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་རིག་པར་བྱེད་པའི་བདེ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་
 དེའི་རྣམ་པ་ལྡན་དུ་སྒྲེལ་བ་ཅོམ་དུ་ཟད་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་
 པ་དེ་དངོས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་དོན་མྱོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་ཅོམ་དུ་ཟད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་དེས་ཚེས་ཅན། འོན་གྱི་རྣམ་པ་ཁྱོད་པ་ལ་དོན་ཁྱོད་བར་
བཏགས་ནས་བཤད་དེ། འོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་གཤེས་པ་དེ་དག་
གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སོགས་ཚེས་ཅན།
ཁྱོད་གྱི་དོན་དམིགས་པ་ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་རུང་སྟེ། འོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བཅའ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད།
དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག །བདེ་སོགས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ན་གཟུགས་
སོགས་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་པའི་བཅའ་པོ་དང་རྣམ་གཤེས་
གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྟེ་རང་རིག་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་གཟུང་བ་དགག །བདེ་སོགས་ཕྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པ་དགག བདེ་སོགས་སེམས་མེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་དེའི་ཡང་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་དབང་གསལ་ཚེས་ཅན།
དུས་ཅིག་ཆར་དུ་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་དྲགས་ཀྱིས་དགག །ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པས་
དགག །དེ་ཡི་ཉིས་སྒྲོང་བརྒྱད་མ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཚེས་ཅན། བདེ་སོགས་དང་ཅིག་
ཆར་འཛིན་ཏེ། བདེ་སོགས་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་དེ་ཚེས་ཅན།
ཇི་ལྟར་ན་ཐ་མི་དད་དེ་ཐ་དད་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ནི་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་པོ་མང་པོ་དག་ལ་ཚེས་ཅན། ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་དོན་དེར་འདོད་མི་འདོད་
བར་མར་གནས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་བར་མར་

གོམས་པ་ཡི་ནི་བྱད་པར་ལས་རང་རང་གི་སྒོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་བྱད་པར་ཐ་
དད་དུ་ནི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་བདེ་སོགས་དེ་བདེ་
སྒྲུག་གང་རུང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་བྱ་རྩལ་གྱི་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་རྩལ་གྱི་བདེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་
མེད་ཀྱང་བྱ་རྩལ་དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་བདེ་སོགས་ཡིན་པ་ལྟར་སྒོའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
དེ་དག་དགའ་གདུང་གི་བྱད་པར་དུ་སྒྲེ་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་མིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཙན། བྱ་
རྩལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་རི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དགའ་གདུང་གི་བྱད་པར་དུ་སྒྲེ་བ་དེ་སྒྲོའི་བདེ་སོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་བྱ་རྩལ་ཡང་ཆོས་ཙན། བདེ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་
སྒོའམ་ཆེན་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རིགས་ནི་ཐ་དད་དག་གཟུང་འཛིན་མིན་
པའི་བྱིར་ཞེན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བྲལ་ནི་ཆོས་ཙན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་ཀུན་བཅའ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཙན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མིན་
པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར་རོ། །རིགས་མི་མཐུན་གཟུང་འཛིན་མིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་
ཆོས་ཙན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱ་རྩལ་ཆོས་ཙན། བདེ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་
སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་སྒོའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རིགས་མི་
མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེན།
སྒྲེས་བྲལ་ཆོས་ཙན། ཡུལ་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་དང་
རིགས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་ཟ་བ་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །
ཡང་ན་བྱ་རྩལ་གྱི་བདེ་སོགས་དང་སྒོའམ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཙན། རྣམ་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་། དེས་
གཞག་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་
མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་
གཞན་སྒྲེས་བྲལ་དང་ཡུལ་ལའང་ཆོས་ཙན། རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་དེ་ནི་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བདེ་སོགས་སེམས་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མྱུང་བྱ་ཡིན་པས་
སེམས་སུ་བསྐྱབ། མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གོམས་པ་ལས་བྱོད་གྱི་
ངོ་བོ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་
གྱིས་མྱུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མྱོང་བྱེད་གང་གི་རང་བཞིན་མྱུང་བའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མྱུང་བྱ་དེའི་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་
རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོ་མྱོང་ཐ་དད་མ་དམིགས་རྟགས་གྱིས་དགག། བྱབ་པ་མ་ངེས་
མཚོན་པའི་དཔེ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་
མྱོང་བ་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུས་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཤར་བའི་བདེ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
རིག་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བདེ་
སོགས་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བར་མྱོང་བ་མཛོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་རྩིས་
སུ་འབྲེལ་བ་བྱན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་གཉིས་པོ་འདི་མ་གཏོགས་པའི་བྱོད་གྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བའི་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱོད་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པའི་
དོན་དེ་དང་མི་འདོད་པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་དང་སྐྱབ་བསུལ་སོགས་རང་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་
དང་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི། །ཡུལ་ཤེས་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཚོས་ཅན། སྟོ་འམ་
ཆེན་པོ་གཞན་མེད་དེ། སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་གཞན་ནི་ཡོད་ན་སྣང་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་དཔེ་དགག། ཁང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷགས་མེར་བསྐྱེགས་པའི་ཚོ་ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་
དུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་མྱོང་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་མེད་
པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཚོས་ཅན། འདི་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་འགའ་

ཞིག་ཐ་དད་པ་དང་། འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་ཉམས་པར་ཐལ།
 མངོན་གསུམ་གྱིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །
 དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲུབ་པ་མིན་
 པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་འདི་རྫས་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པའི་
 བྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱོང་བ་དེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གང་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྐྱོང་བ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་
 གྲུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་དང་། དོན་
 འགའ་ཞིག་ཐ་དད་མེད་པར་འཛིག་པའི་རྟེན་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཆོར་བ་སྟུག་
 བསྐྱལ་སོགས་དང་། དཀར་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཐོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན། གློ་དང་
 སྐྱོང་བ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གསལ་པོར་སྒྲེས་པའི་ཆོ་
 སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གློ་སྐྱོང་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་གསལ་པོར་སྒྲེས་པ་གཅིག་གི་ཆོ་བདེ་བ་གསལ་པས་སྟུག་
 བསྐྱལ་སོགས་བསྐྱིབས་ནས་མ་རྟོགས་ན་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་རྒྱན་བྱི་མ་དག་ལ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་
 ལས་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་བྱིར། འདིར་བོད་པ་ལ་ཆོར་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་
 སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གསལ་པོ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་བསྐྱིབས་ནས་ཐ་དད་
 པར་མ་མཐོང་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་འཆད་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། སེམས་བྱུང་ནང་ཕན་ཚུན་
 རྫས་ཐ་དད་པ་བྱེད་གཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་སྟོང་ལ་འཆངས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ཆོར་
 བ་གསལ་པོར་སྒྲེས་པའི་ཆོ་ཀྱན་འགོ་གཞན་རྣམས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་ན་
 ཀྱན་འགོ་ལྟ་དང་ལྟན་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་དང་ཆོར་བ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ་
 རྫས་གཞན་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་འདོད་པ་གྲུབ་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྫས་

གཞན་དུ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་བས། བ་དད་བ་དད་མི་
གཞག་ཉམས། །ཞེས་པ་དང་། བ་དད་བ་དད་མེད་རྟེན་ཅན། །ཞེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གཞོད་བྱེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་མི་འབབ་ལེགས་པར་སོམས་ལ་སྒྲིམ་ཤིག། །དེས་ན་གཙོ་སེམས་གཅིག་
གི་རྒྱན་ལ་སྒྲ་ཕྱིར་འབྱུང་དུ་རུང་ཞིང་། ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་
རྩ་ས་གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་གསལ་པོར་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་གཞན་སྒྲིབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ཡང་དག་གསལ་སྒྲུང་བསྒྲུབས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་
མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གི་སྒྲ་མས་བསྟན། །ཁ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གི་སྒྲ་མ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེས་མཐོང་
ཞེས་སྒྲུང་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན་བསྟན་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་མཐོང་
ན་བདག་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་གི་དོན་ཅམ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་གི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་བདག་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ལུང་པོ་རང་
མཚན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་བཀག་པའམ་མེད་དག་མཐོང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གཞུང་འདིར་ཡང་བརྗོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་མཐོང་བའི་དོན་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་།
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གི་སྒྲ་མའི་དོན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཉིས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་བསྐྱོམས་བྱུང་བསྟན། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་བསྒྲུབ།
བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གི་རྒྱུད་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་ཞེན།
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་སྒྲར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་
གིས་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་བྲུག་པོ་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གི་སྒྲོ་དེ་
ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡང་
དག་པའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོམས་ལས་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བར་བསྐྱབ། །གསལ་བར་སྒྲུང་བས་རྟོག་
མེད་འགྲུབ། །ཡང་དག་མིན་ལའང་གསལ་སྒྲུང་ཡོད། །ཚད་མ་ཡིན་མིན་སྟེ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒྲུམས་པའི་བློ་ཚེས་ཅན། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་
གོམས་བྱའི་དོན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་གོམས་བྱའི་དོན་
ལ་རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། འཛིགས་
པ་དང་། བྱ་བ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་པོ་གོམས་པའི་མི་ལམ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་ཡང་དག་མིན་པ་ཆགས་ཡུལ་
ལ་སོགས་པའང་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་འགྲུབ་ནས་འདྲོག་པ་མེད་པ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚེས་ཅན། ཡང་དག་གི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་བློ་ནི་རང་གང་ལ་རྟོག་པར་སོང་བའི་དོན་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་དེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཡང་རང་ཡུལ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་ལམ་ན་ཡང་བྱན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཚེས་ཅན། རང་གང་ལ་རྟོག་
པར་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མེད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་
འདྲའི་དོན་ལྟར་མིན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་བྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གོམས་པ་ཀྱུན་ལ་གསལ་སྒྲུང་སྟེ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྒྲུམས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཀེང་རུས་སོགས་མི་གཙང་
བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་རྩལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་ཡང་ཡང་ཡང་བསྒྲུམས་པའི་
སྟོབས་གྱིས་སྐྱུལ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་ཆོད་མས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་སོགས་དང་། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་
དོན་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་གིན་དུ་གོམས་པར་གྱུར་པའི་བློ་ཚེས་ཅན། སྒྲོམ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བསྐྱེམ་བྱའི་དོན་དེ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་འབྲས་
བྱར་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བརྟན་གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱེམ་
བྱའི་དོན་དེ་བསྐྱེམས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་
དང་རྟོག་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་སྤར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
དངོས་པོ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་བསྐྱེམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་བྱུང་བའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བསྐྱེམ་བྱ་མེད་པ་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་
བྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞི་ཆར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་
ཉིད་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་བཞི་ཆར་རྟོག་བྲལ་དུ་
བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྲིད་ན་ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། རྟོག་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན།
གང་ལ་རྟོག་པར་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བ་མེད་པས་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཤེས་པ་གང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེད་དོན་འཛིན་པར་སོང་བ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་
ཏེ། ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེད་དོན་འཛིན་པར་སོང་བ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དེ་
ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེད་དོན་འཛིན་པ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེད་དོན་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མ་འབྲུལ་རྟོགས་བྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཤད་པ་ནི། མདོར། འབྲུལ་དང་

ཀྱུ་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། འབྲུལ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་
བྱའོ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུལ་པ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། ཀྱུ་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ནི་བུམ་པའི་རྗེས་དང་། གྲངས་དང་། ལས་
དང་། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། རྗེས་དཔག་ནི་རྟོགས་འཛིན་སེམས་སོ། །
རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའོ། འབྲུལ་པ་ནི་འདས་པ་དྲན་པའོ། འདོད་པ་ནི་
མ་འོངས་པའི་དོན་འདོད་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གཞུང་འདིར་དང་པོ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
དང་། གཉིས་པ་བརྟེན་ཅན་དང་། བྱི་མ་བཞི་པོ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་
གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་འཆད་དོ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་རུ་བསྟུ། རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་
བཤད། བསྐྱད་པ་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་སྟེ། ཀྱུ་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་བརྟེན་ཅན་དང་། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་
གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་པོ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྟེན་བདག་རྟེན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་
རྣམས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཀྱུ་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཤེས་
པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མིན་
པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་མིན་པར་སྐྱེབ་པར་བྱེད་
དགོས་ཏེ། རིག་པ་ཅན་པ་དབང་ཤེས་སུ་འབྲུལ་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་རྩྱུངས་ཏེ། རིག་པ་ཅན་པས་ཀྱང་འབྲུལ་
པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། ཀྱུ་བརྟུས་སུ་རིག་པ་ཅན་པ་ནི་དབང་པོ་དང་
དོན་ཡུན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་མོ་

ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་དབང་གིས་མིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་སྣ་མ་གཉིས་
ཉིད་དབང་སྟེས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐུན་དཔེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུལ་པ་མཐོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད། །རྗེས་དཔག་སོགས་
གྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད། །སྣ་མ་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཉིས་པོ་དབང་གིས་སུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བད་རྟེན་ཅན་སུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། རོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་སྤྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དག་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོད་བང་སྟེས་སུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སུམ་པ་དང་
སྤྱི་རྒྱ་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཉེ་བར་ཏེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་གྱི་
སྟོ་ནས་དེ་དག་གི་དངོས་ལུལ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རོན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ། རང་ལུལ་
འཛིན་པར་རང་ལུལ་གྱི་བད་བྱན་ལ་སྟོས་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དེ་ལྟར་སུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཀུན་
རྫོབ་པའི་གེས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་སོགས་འབྲུལ་པའི་གེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་
ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣར་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བད་བྱན་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་གིས་ཡིན་པའི་རང་ལུགས་བརྗོད། །ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་གཞན་
ལུགས་དགག། །དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྣང་བཞི་པ་རྟོག་མེད་འབྲུལ་གེས་དེ་རྟོག་པའི་སྟེ་ཆོན་ལས་འོགས་སུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་
པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།
ཞེས་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་། འབྲུལ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་དམིགས་

གྱིས་བསལ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེར་ནི་བདག་རྟེན་
དབང་པོ་ལ་བྱིན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྟེན་འཆད་པ་དེ་ལ་རབ་རིབ་
འབའ་ཞེག་སྒོས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཞོད་པའི་རྟེན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལུས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཅམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བཅོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་དང་སྒྲ་
བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་
རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བསལ་བ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚིག་དོན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་གྱིས་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་སྒྲོ་ལུང་དང་རིགས་པས་དགག་ག། རྟོག་པ་དངོས་སྟོབས་
རིགས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ལུང་གིས་དགག་ག། དབང་རྟེན་གཞན་ལ་
མཚུངས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཚུད་པ་སྒྲུབ་པར་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དབྱེད་པ་ན།
དོན་སྒྲུབ་བ་དག་རྒྱལ་ཕྱན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་
ལྟར་དམིགས་པས་དམིགས་རྟེན་དུ་བཅོད་དམ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དམིགས་རྟེན་དུ་
བཅོད། དང་པོ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོར་ཡང་དམིགས་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོད་ལྟ་བུ་
གཉིས་ལ་སོགས་སྟེ་དབང་པོའང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་ནི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་གསལ་
སྤང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་ཏེ་དེ་དག་ཡིད་རྟོག་ཡིན་ན། དབང་པོ་དེའི་རྒྱར་
བཅོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་དེའི་དོན་བརྒྱད་པས་དབང་པོ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འཛིན་
སོགས་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་རྒྱར་མ་བཤད་པས་མི་འགལ་ཞེན། དབང་པོའི་ཤེས་

པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དམིགས་སྐྱེན་དག་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
 པའི་དམིགས་སྐྱེན་དུ་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་སུ་རི་
 ལྟར་བབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་སྐྱེན་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
 ཡང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དབང་ཤེས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོང་གང་
 ཞིག་དབང་པོ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་གཉིས་
 གསལ་སྤང་ཡང་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ། དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དངོས་སུ་འཇུག་
 པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི།
 དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་པ་འང་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་
 དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྤང་འདི་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་
 འགོག་སྟེ་འགོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོ་འགྱུར་བ་ལས་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བཞི་ཡིས་དགག། གསལ་བར་སྤང་བའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་འགྱུར་བ་
 མིག་མཚུབ་མོས་བཅོར་བ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་ལ། དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ནི་ལོག་
 ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་
 བྱེད་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་
 འབྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འདི་སྒྱུལ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྒྱུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་རང་ཡུལ་བརྗོད་པ་དག་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་འཛིན་པ་དེ་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་མཐོང་བའི་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་རང་གི་སྤང་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྤང་དེ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྟོག་མེད་ཡིན་ནམ་སྤྱུམ་

པའི་དོགས་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ་དམིགས་བསལ་སྒྲོས་ཤེ་ན། དེ་བསྒྲོག་མི་དགོས་ཏེ་གཉིད་ལོག་
 པའམ་སང་པ་ན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོ་དོན་འཛིན་པས་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་ལོག་པ་དང་སང་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་གསལ་བར་
 སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་གསལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 སྒྲུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་
 པའི་ཆོག་ལས་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བཀག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་
 རྟོག་མེད་གྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། སྡེ་ཆན་གཉིས་པོ་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྟོག་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ན་མངོན་
 སུམ་མིན་པར་ཤེས་པ་དེའི་དོན་དུ་འད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་
 གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ཆད་མའོ་མཆན་ཉིད་
 གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མ་གཉིས་གྱི་གངས་ངེས་འབྲུལ་པར་གསུངས་
 བ། ཆད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བྱ་བའམ་འབྲས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་དེ་ལྟར་
 འབྲུལ་པ་ཡིན་ཞེན། ཆད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཆན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་གིས་རང་
 མཆན་གཞན་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་འབྲས་སུ་ཡིན་ན།
 ད་ནི་ཆད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཆད་འབྲས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བསམས་ནས་འདྲི་བ་ལ་གཞལ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་སུ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་བྱེད་སྟོན་པ་ནི་ཆད་འབྲས་གྱི་གཞུང་སྟེ། འདི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་

རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་སུམ་ལེུ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 རང་དོན་ལེུར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་སུ་སྐབས་འདིར་
 རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་མ་གསུངས་ལ། རིགས་གཉིས་ལས། ཐ་སྙད་བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་
 ཏུ་མཛད་ནས་སྐབས་འདིར་གཉིས་ཀ་གསུངས་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བས་ཚད་མ་མཚོན་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བས་མངོན་སུམ་མཚོན་པ་
 སྐབས་འདིའི་ཚད་འབྲས་སུ་སྐྱུ་བས་ནི་ཚད་འབྲས་གར་ཡོད་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་ངོ་མ་གྲེས་པའོ། །

ཚད་འབྲས་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྣང་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས་དོན་
 རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དང་པོ་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་པ་དང་། བྱི་དོན་ཡོད་
 གྲང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། དེར་སང་བོད་ཐམས་ཅད་ལ་
 གཤགས་ཆེ་བར་སྣང་མོད་གྱི། ཚད་འབྲས་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་འདྲུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡི་
 ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་མ་ཚད་བས་གར་སོང་བྱིས་
 བ་མཛུབ་མོས་མཚོན་དགོས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་གྲོས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །
 ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ལ་དང་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་པར་དེ་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་
 གྱི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅིས་པས་
 བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་དབྱེད་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་གི་ཚད་
 འབྲས་དང་། དེ་ལ་ཡང་དབྱེད་ན་རང་རིག་གི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་ལེགས་
 མོད་གྱི། རྣམ་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཚད་འབྲས་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་བགང་བ་དང་། ཚད་
 འབྲས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རྩད་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། གཞུང་འདི་
 དག་སྣར་གྱི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཚད་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་སྟེ་
 པའི་ལུགས་ལ་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་ཅེས་སོགས་དོན་རིག་འབྲས་
བུར་གསུངས་པས་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོན་བསྐྱར་འཆད་པ་དང་། འཛིན་བདག་གེས་པའི་སྟེ།
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་
མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

འགན་རྒྱ་ཀུན་བཤམ་ས་སྒྱུ་པའི་བཞེད་པ་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་རིག་དང་རང་
རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གསལ་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་
དང་། དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་སྐབས་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་པོ་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དོན་
རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། མངོན་སུམ་གསུམ་པས་གེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་
རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་
གིས་དབེན་པའི་ཕྱང་པོ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འདོད་པས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་
གིང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་འདིར། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡེ་གེས་ཅན། །དེ་ཡི་མཁུན་པ་དཔག་མི་རུས། །ཞེས་པ་ལྟར་ན།
སྐབས་འདིར་དེའི་ཚད་འབྲས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དོན་
རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་གསུམ་པ་བཀག་ནས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། བྱ་བ་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སློ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །
རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཐོག་མར་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་སྒྱུ་རིས་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དོན་
རིག་གང་ཡིན་ཅེས་པ་ནས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས་ཅེས་པའི་བར་རོ། །སྒྱུ་རིས་འདི་རྣམ་བདེན་
བརྟུན་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་བདེན་
ཁྱུང་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལ་
གཟུང་རྣམ་སློ་བཏགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་

གསུངས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་བརྒྱབ་པ་ནི།
གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དབྱད་ན། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
དོན་རིག་འབྲས་བྱར་འབྱར་བའི་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི་ཆད་འབྲས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་
ཏེ། དེར་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ནི། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོར། དེ་ཡི་རོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནོ། །
ལུགས་གཉིས་ཆར་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བྱ་ལའང་དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་
ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་དང་འབྲ་བའམ་གཞན་འབྲའང་
རུང་། །ཞེས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་ཚུལ་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
འདི་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱར་དགོས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞན་བདུན་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བལྟའོ། །
ལུགས་འདི་ཕྱོགས་གྲང་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བས་
ཁོ་བོ་ནི་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བཤད། །རྣམ་གཞག་དེ་
ཡི་རྒྱབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་དོན་རིག་ཆད་འབྲས་བཤད། །བག་ཆགས་བརྟན་
བྱུང་རྣམ་རིག་ཆད་འབྲས་བཤད། །ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་གྲུབ། །རྣམ་པ་བརྟུན་
ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་བརྒྱབ། །ཆད་འབྲས་དོན་
གཞན་ཡིན་པ་དགག། །བདག་གཅིག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་རྟོགས་འཛོག་རྣམས་རྒྱབ་བྱེད་ཡིན། །འཛོག་རྣམས་བྱེད་པར་གཉིས་
ལྡན་དགོས། །དེས་ན་ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་མིན། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱ་བྱེད་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བརྒྱབ་བྱ་བྱེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དང་།
རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་བརྒྱབ་བྱ་བྱེད་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱེད་ལས་བྱ་བ་

བྱེད་པ་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཚོས་
 ཕན། ལས་ཏེ་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དག་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་བྱ་ལ་གོ་བྱེད་
 ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྲིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་
 གྲིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ལ་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ལས་གཞན་གྲིས་
 བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀུན་གྲིས་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་
 ལའང་སྒྱར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་གང་ཡིན་ཞེན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཚོས་
 ཕན། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་རང་གི་བྱ་བའི་འབྲས་
 ལུ་བསྐྱབ་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་
 འབྲས་ལུ་བསྐྱབ་བྱར་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཉིད་གང་ཡིན་
 ཞེན། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཕན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་འདྲ་
 བ་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་བསྐྱབ་བྱར་གཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགོས། །དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
 དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་འབྱེད་པར་རུས། །དེས་ན་དབང་པོ་འཛོག་
 བྱེད་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལས་གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་སྟེ་རིག་པ་ཙམ་དུ་ནི་འདྲ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོ་འཛོམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཕན། །བྱེད་བྱེད་པ་པོ་གང་གི་ལས་ཏེ་ཡུལ་ནི་སོ་
 སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདིས་ནི་སྟོན་པོ་རྟོགས་སོ། །འདིས་ནི་སེར་པོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་སོགས་དོན་རྟོགས་
 སོ་སེར་རྣམ་པར་འབྱེད་རུས་པའི་ཚོས་དེ་ནི་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 བཅའ་པོས་དོན་རྟོགས་སོ་སེར་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དག་ལ་ཚོས་ཕན། །བྱེད་གསལ་མི་
 གསལ་ལས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་
 རིག་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ།

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱན་གྱི་མཚུངས་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་འབྲས་དོན་རྟོགས་འཛིག་པར་བྱས། །དེས་ན་དབང་པོ་འཛིག་
བྱེད་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མིན་པས་དོན་རྟོགས་འཛིག་མི་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་
པ་འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་གང་ལས་ཤེས་པ་འདི་དང་འདི་
ནི་སྒྲི་སེར་སོགས་འདི་དང་འདིའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རོན་རྟོགས་
དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བྱེད་པར་སོང་བ་ཡི་ནི་ལས་དོན་རྟོགས་ངེས་པ་སྟེ་
འཇུག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིག་བྱས་དེ་གང་ཞེན། ཁ་ཅིག་
དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་གོ་ཞེན། དབང་པོ་གསལ་མི་
གསལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་དེས་
བྱས་པའི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་མ་ཤར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རོན་རྟོགས་
གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་འདིས་ནི་དོན་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་དོན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་
པར་ཤར་བ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་ཕྱི་
དོན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་མཚོན་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་དང་
འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ལས་ཏེ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་
མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་དེ་ཚོས་
ཅན། ཚད་མ་དོན་འདྲ་བ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དོན་འདྲ་བ་དེ་ཡང་ཁྱོད་དེའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཅིང་བྱ་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ན་བྱ་བྱེད་གྱི་
ཐ་སྙད་མི་རུང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེན། ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།

ཁྱོད་དོན་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་མིན་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དེས་རང་གི་
ལས་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་སོ་སོ་ལ་ནི་རང་ཉིད་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤངས་སྟེ། དོན་ལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པས་དོན་ལ་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་ཁྱོད་དེའི་དབང་གིས་
དོན་རྟོགས་པ་དེར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ན་འབྲས་བུ་བྲུ་ཆ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པ་མ་རྒྱལ་སྟེ་བདག་
ཉིད་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། དོན་ལ་ལ་མའི་གཞུགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་
པའི་བདག་ཉིད་མིན་ཡང་འཛིན་རྟོག་ན་བུས་རྒྱ་པ་མའི་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་
བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་དགག །སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་
རྟོགས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་དབྱེད་པ་བ་འདོད་པའི་དོན་མཐོང་བ་སྟེ་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་བྱ་
དུ་སྦྱབ་པ་འདོད་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བྱེད་བྱ་པ་འདོད་པའི་དབང་དོན་འབྲེལ་བ་སྟེ་
ཐུང་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ནི་སྟོང་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་སྦྱབ་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། བྱ་བ་དེར་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཆོད་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་སྒྲིམ་ཕྱི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་སྦྱོར་ན་ཡང་ཐ་མ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་
རྟོགས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་ཀྱི། གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་མིན། །ཁྱད་པར་འཛིན་པ་འཛིན་
བྱེད་མིན། །དབང་དོན་ཐུང་པ་འཛིན་བྱེད་མིན། །གོམས་ལས་འདུས་བྱས་འཛིན་བྱེད་མིན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་རྣམས་པ་འདི་འདྲ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་
གསལ་མི་གསལ་ལས་ཤེས་པ་དེ་གསལ་མི་གསལ་པ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དབང་པོ་ཆོས་
ཅན། ཤེས་པ་འདི་དོན་འདིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཛིན་པར་དེ་གང་ལས་རྣམས་ཉེ་མི་
རྣམས་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་

བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དོན་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱང་
དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་
པ་མ་ཤར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་རྫས་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་སོགས་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཚད་མ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་རྫས་འཛིན་པའི་སློ་
འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱི་ཕྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱད་པར་གྱི་སློ་ཡང་
ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློ་གཞན་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པའང་མི་
འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་
མ་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱོན་མེད་དེ། དུས་སྤྱི་ཕྱི་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
དོན་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཅན་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་སློ་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱར་
བཏགས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སློ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཕྱི་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དོན་གཅིག་གིས་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློ་དེ་གཉིས་
ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཆར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འོ་ན་དོན་རྟོགས་དང་དོན་འདྲ་བཆོས་ཅན།
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གི་ཆ་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དང་འདྲ་བ་དག་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་པ་དེར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བར་སྦྱེས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ནི་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དབང་དོན་འབྲེལ་པའམ་ཕྱད་པ་ཚད་མར་འདོད་ན། ལུས་འཛིན་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བདག་མེད་སོགས་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱད་ན་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ནི་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་བར་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་སོགས་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའམ་ཕྱད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་བུ་གི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱན་གྱིས་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ཚད་མ་དང་། དོན་རྟོགས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱག་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་དང་བུམ་སོགས་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལུས་པ་ལ་འདྲུ་བའི་ཁ་དོག་གི་རོ་སོགས་དང་སྦྱོར་བ་འདྲུ་བའི་དང་། དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་ལ་སོགས་པ་དང་ནི་སྦྱོར་བར་འདྲུས་པའི་འདྲུ་བའི་དང་། རྩ་བའི་དབང་པོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱ་དང་འདྲུ་བའི་དང་། སྦྱ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་དང་འདྲུས་པ་འདྲུ་བའི་དང་། ས་སྟོགས་བུམ་མེད་དང་དབང་པོ་ནི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་ལྟར་ན་མིག་དབང་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་ཁ་དོག་དང་གི་རོ་སོགས་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་ན་ཡང་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་བར་གྱི་རོ་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་ཁ་དོག་གི་རོ་སོགས་དང་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་འཛིག་བྱེད་གང་ལས་འདི་ནི་འདིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛིག་ལུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འདིའི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲུམས་ཕྱི་མ་དོན་སོ་སོར་འཛིན་པར་འདྲུས་བྱས་པ་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སོ་སོར་འཛིན་པར་འདྲུས་བྱས་པ་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིག་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་གང་ཞིག །

དོན་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤར་བ་མེད་ན་དོན་སོ་སོར་འཛིན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་དང་དོན་འདྲ་བ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྩས་གཅིག་ཡིན་གྱང་བྱ་བྱེད་དུ་འགལ་བ་མི་བདེན་ཏེ། ལྷོག་ཚེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བྱེད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དུ་མ་ཟད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱ་གྲིས་གིང་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཚོས་ཅན། ལས་གིང་དང་གཅོད་བྱེད་སྤྱ་གྲི་ལས་ཐ་དད་པའི་གིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་མེད་དེ། རྟོག་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཙམ་ལས་ནི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་ལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། ཕྱི་དོན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཏེ། གཞུང་འདིར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། དོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལར་གཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་སོགས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། །ཐ་སྙད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བ་དོན་འབྲས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ། སྤང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་འཛིན་རྩས་གཞན་བདེན་པ་དགག། །དེས་ན་རང་རིག་

འབྲས་བུར་བྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། བྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
འབྱུང། །རང་ཉིད་རིགས་ལ་ཕྱོད་པ་སྤང། །དོན་གཞན་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། མེད་
ཀྱང་སྤང་བ་འབྱུང་འོར་བསྟན་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ། །བརྗོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དགག་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་གྱི་བྱིའི་དོན་མེད་པས་དོན་རིག་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། གང་གིས་ན་དེ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་
འཛིག་ཅེས་དགོངས་ནས་མདོ་སྟེ་པ་ལ་བྱི་བ་མཛད་པ། ཁྱོད་དོན་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར་ན།
དོན་རིག་ཉིད་གང་ཡིན། རྒྱུད་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་
སྤང་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་
གང་གིས་དོན་རིག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན། འདི་ལ་བྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་དོན་ལས་སྐྱེས་
ཤིང་དོན་དང་འབྲ་བ་ལས་དོན་རིག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲ་བ་
ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག། སྐྱེས་ལ་འབྲ་བས་སྐྱབ་པ་དགག། །དེས་དང་བཅས་པས་སྐྱབ་པ་དགག་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དང་འབྲ་བ་ཚོས་ཅན། དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དོན་
རིག་འཛིག་པ་ལ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཏྲགས་འོག་ནས་བསྐྱབ་བོ། །དོན་མྱོང་བ་མ་
གཏོགས་པའི་མྱོང་བ་མེད་ཅིང་དོན་མྱོང་བ་ཡང་མེད་ན་མྱོང་བ་གཏན་མེད་དུ་འབྱུང་རོ་སྟམ་དུ་
བསམས་ནས། འོན་ཏེ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་གང་མྱོང་བ་ལས་
འབྱུང་ཞེ་ན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་དོན་གང་མྱོང་བ་ལས་མྱོང་བར་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་
ཚོས་ཅན། རེད་ལ་བྱི་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་རིག་འདོད་པ་ཁྱོད་གྱིས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། རེད་ཀྱང་
ཁྱོད་ལས་ཤེས་པར་འདོད་པས་དོན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་རྣམ་པར་དབྱོང་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
དབྱུང་ན་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་རགས་པ་རྗེས་གཅིག་ནི་མེད་པས་དེ་དང་

ཤེས་པ་འདྲ་བ་མི་འབྲད་ལ། རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། གང་གིས་ན་ཤེས་པ་ལ་རགས་
 པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མ་ཉིད་དང་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རགས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རོན་དངོས་
 ཉེ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རོན་དེ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བ་ཚོས་ཅན། རོན་དེ་ཁྱོད་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་
 འཛིག་པར་བྱེད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རོན་ཁྱོད་བ་ལ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དོན་ཁྱོད་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དང་དོན་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་དུ་མཚུངས་པ་ཅན་
 གྱི་དྲན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱེན་སྟོ་འཛིན་སྟེ་མ་དེ་ཁྱོད་
 བར་འབྱུང་ཏེ། སྟོ་འཛིན་སྟེ་མ་ལས་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་
 མེད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན་དོན་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དང་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐོང་
 བ་དང་ཐོས་པ་ལས་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་པའི་སྒྲོས་ནི་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་། །སྐྱ་འདི་ཐོས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གང་ལ་ངེས་པའི་དོན་དེ་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེས་ཁྱོད་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་
 ཐག་ཀྱེན་ལ་ངེས་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་ཁྱོད་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐོང་བ་
 དང་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ཞེས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
 རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དོན་རྟོགས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རིགས་ཏེ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྣང་བ་སྟེ་ཕྱིའི་དོན་དང་དེ་མཐོང་
 བ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་ཉེ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དབྱེད་བྱ་སྟེ་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དེ་མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལྟ་བ་པོའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡང་ཕྱིའི་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་
 གི་ཁྱོད་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཁྱོད་བྱེད་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་

པ་ལ་སྔོ་སོགས་ཐ་དད་ལྷར་སྒྲུང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཉམས་སུ་མཛུགས་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བར་
 སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དེ་ཡི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཟུང་
 འཛིན་དུ་བདེན་པས་དེ་ལྷར་སྒྲུང་བ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་གཟུང་བས་སྟོང་པ་
 བསྟན་ལ། སྔོ་འཛིན་སོགས་ཤེས་པ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། དེ་དག་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དོན་གཞན་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་འདོད་པ་དེར་ཡང་ཤེས་པས་དོན་རིག་
 པ་འགོག་པའི་བརྟུང་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འཛིན་པས་སྟོང་པ་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གསལ་བའི་རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མྱང་བྱ་དོན་གཞན་དང་མྱོང་
 བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྔོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་སྒྲུང་བ་ལས་དེ་ལྷར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 དེའི་དངོས་ཏེ་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྔོ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 རིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ་སོགས་སུ་
 སྒྲུང་བའི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཙན་ཡིན་
 ཏེ། རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྣམ་ན་གསལ་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེ་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ན་རང་ལ་གསལ་བྱ་གསལ་
 བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྷར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་སྟོ་དེ་ཡི་རིག་བྱ་སྔོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་
 ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། སྔོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་དེར་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བྱ་ཆོར་
 བྱེད་དེ་མྱང་བྱ་མྱོང་བྱེད་འཐད་པ་དགའ་བར་ཐལ། དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐ་དད་
 དུ་སྒྲུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་གཟུང་བ་དང་རིག་
 བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། གཉིས་

སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོ་སོགས་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱོ་དེ་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་སྤང་གི་སྤྱོ་ཚེས་ཅན། འབྲུལ་ངོ་ལ་ལྷོས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་གང་གིས་འཛིན་ཅེས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྩུང་པ་སྟེ་བརྟག་བྱ་མིན་ཏེ། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པའི་དུས་གང་གི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་བས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་འདི་གཟུང་བ། འདི་འཛིན་པ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་འདིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྤྱོ་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། དབྱད་ན་རང་ཉིད་རིག་པའི་འབྲས་བུ་འཕམ་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རིག་པ་གང་ཞིག་། དབྱད་ན་རང་ལས་གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་བྱ་བྱི་ངོ་ལ་གྱི་དོན་བཀག་ཟེན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་སེམས་ཙམ་པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་དང་། བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་དབྱད་ན་རང་རིག་དུ་མཚུངས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱི་མ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་གཉེར་སྤྱོ་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་དེ། དམིགས་བརྟགས་ལས་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ལ་བྱུང་བས་དབང་མངོན་དུ་བསྟོན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། རིག་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འང་བསྟོན་མེད་དུ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཡོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྟེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྤྱོ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །ཞེས་པའི་

གཞུང་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་སང་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱད་ཡུལ་དུ་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྤང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་སྤང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད། །སྤང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད། །དེས་ན་ཚུལ་
གཉིས་སྒོ་ནས་རང་རིག་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱབ་བ་ན་རེ། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གྲོག་ན་མོ་མེད་
མོད། ཤེས་པས་རང་དུས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་སྤྱང་བར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་ཉིས་པ་
ཅི་ཡོད་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཆད་ཅེ་ན། དེད་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། གནས་
ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། སྟོན་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་ལ་རང་དུས་སུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཡོད་མོད། རྣམ་པ་དེ་ནི་
ཚིག་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་ཡིན་པ་འཇམ་གཞན་བཀ་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འོག་
ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཞོད་ཅེ་ན། སྟོན་པོར་སྤང་བ་ཚིག་ཅན།
མཐོང་བ་སྟོན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་སྟོན་འཛིན་
འཛིན་པ་དང་བུལ་བ་ན་ཁྱོད་མི་འཛིན་སྟོན་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་ཁྱོད་འཛིན་པ་སྟེ་སྟོན་འཛིན་དང་ལྟན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྟ་དབང་གིས། གལ་ཏེ་སྟོན་དེ་རྣམ་ཅན། ཞེས་
པ་མདོ་སྟེ་པའི་སྟོགས་སྤྱད་བྱས་ནས་བོད་རྣམས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་གཞུང་གོང་འོག་གི་
བསྟན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྤྱི་མས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རང་རིག་
འབྲས་བུར་བསྐྱབ། ཕྱི་མས་རྣམ་པ་ཉིད་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་
པའི་སྐབས་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་
སྐབས་གཉིས་སྒོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་བྱ་སྐྱབ་པས་སྟོན་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
མི་འབྲད་པས། སྟོན་དེ་རྣམ་ཅན་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཏོན་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། མེམས་མེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱུང་པར་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་ངོ་
བོར་འདོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་དོན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་འདིའི་ངོར་ཚུལ་གཉིས་
བསྐྱབ་པའང་སློ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཚུལ་གཉིས་
ཙམ་ནི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་བོང་ཅལ་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་གཞུང་
ལུགས་ཆེན་པོའི་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ནས་དཔྱད་ཅིག། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རེས་འགའ་
ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། མེར་སྣང་གི་སློ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་
བག་ཆགས་སང་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡོད་མེད་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རྣམ་པར་ངེས་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེ་ལ་ལྟོས་
ནས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་ཏུ་སྒྲ་བའི་སྐབས་འདིར་འཇུག་ཤེས་སྒྲ་མ་འགའ་
ཞིག་ནི་འཇུག་ཤེས་བྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སང་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱི་དོན་ཡན་གར་བ་མེད་པ་དེའི་བྱིར་རོ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཚོས་
ཅན། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་དེ། གང་གི་བྱིར་ན་
རང་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་དང་བྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། འདིར་ལྟས་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྟད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བུ་ཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་དངོས། གཞལ་བྱ་
བསྐྱབ། འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་ཐ་སྟད་ཏུ་དོན་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གི་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡི་
ཡུལ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བྱི་རོལ་དོན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དོན་
སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྟད་ཏུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་མི་
འདོད་དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་མི་

འདྲོད་དེ་ལྷར་མྱེང་བའི་སྒྲ་ནས་དོན་མྱེང་བར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་ལྷས་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་མྱུར་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དགོངས་སོ། །དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་འདི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོན་བསྐྱར་བྱས་ནས་ཚིགས་བཅད་འོག་མ་གཉིས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དོན་བསྐྱར་འཆད་པ་ནི་སྒྲོས་རན་གྱི་ཐེང་བས་མ་གྲིན་པ་བརྒྱན་པ་སྟེ་ཐ་སྟངས་ཏུ་དོན་རིག་འཛོག་པ་ནི་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་གི་རྒྱ་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པ་ཡང་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བརྟགས་ཏུ་སྦྱང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་མ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་ལ་
 གྱིད་ན་དུ་ནི་གཞག་ཅིང་། བ་སྒྲུང་འདོགས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་དང་བཅས་པ་སྟ་བུར་
 འཛོག་གི། །ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དོན་གྱིས་སྒྲུང་བ་དེའི་ཚེ་ཚས་ཅན། སྤྱོད་ན་གཞལ་བུར་འཛོག་
 རིགས་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱུར་བའི་ཉམས་སུ་བྱུང་བུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་གྱི་ངེས་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་ལ་གྱིད་ན་རྣམ་པ་རང་ངེས་པ་སྟེ་ཞེན་ཅིང་གཞག་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། བ་སྟོད་དུ་དོན་རིགས་འབྲས་
བྱར་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་གཞན་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མྱོང་
བར་གྱུར་ན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་དེས་ཀྱང་བ་སྟོད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་
པར་ནི་གྱུར་ཏེ་ཞེས་འདོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཁྱིའོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རིག་འབྲས་
བུ་ཡིན་པར་གྲུབ། །གཟུང་ནམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བརྟུབ། །ཁྱིའོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བརྟུབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱི་དོན་མྱོང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དེ་ཡི་ཉེས་སྦྱོང་རིམ་པར་དགག།
དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་ལུང་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་བྱི་དོན་སྟོན་ཅན་མོ་ལྟེ། རྒྱལ་ཡིག་པ་ལྟར་བསྟན་དུ་བྱི་ལོ་པ་

གྱི་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒོ་རང་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་སོགས་གྱི་ནམ་
པར་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་པ་ཉིད་དེ་ལས་དོན་ཡང་འདོད་མི་འདོད་སོགས་དེ་ལྟར་
དུ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་དགོས་གྱི། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དོན་གཅིག་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། སྒྲིམ་བུ་
ཐ་དད་གྱི་སྒྲོ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་
སྒྲུངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་སྣང་བའི་སྒྲིམ་བུ་
གཉིས་ཆོས་ཅན། འདོད་མི་འདོད་གཉིས་པོ་དག་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ནི་སྦྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་རེ་
རེས་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་སྦྱང་བར་ཐལ། དོན་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀར་ཁྱེད་གྱི་
སྣང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ལས་གྱིས་འདོད་མི་འདོད་གང་རུང་གཅིག་
བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེས་གཉིས་ཀ་སྦྱང་བ་མིན་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་པོ་ཐ་དད་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་
དབང་གིས་དོན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་
སུ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལས་
དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་
ཐལ། འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡི་བདག་ཉིད་
དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དུ་མར་སྣང་
བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྒྲོ་དབང་གེས་མིན་པས་དབང་གེས་གྱིས་དོན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་འཛིན་ཞེ་
ན། དབང་པོའི་སེམས་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་དུ་མར་སྣང་བ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ།
འཆི་ལྟས་དང་མིག་སེང་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དོན་གཅིག་པོ་སྣང་མཐོང་བ་བཞུགས་དུ་
མཆོམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་ཕྱིས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ནམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བཞུགས་སྦྱང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་
ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་ལ་འང་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཁོ་
ནའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཅི་ལྟར་སྒྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་འདོད་མི་

འདོད་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དོན་ནི་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་
དོན་དངོས་སུ་མི་སྦྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དབྱེ། །གཟུང་རྒྱུ་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགོད། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡུལ་གཞན་འགྱུར་བ་སྤྲང་། །དོན་རིག་འབྲས་
བྱུང་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་
ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་
རྒྱུ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་རྒྱུ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། འཛིན་པའི་བདག་སྟེ་རྒྱུ་པ་དེ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱི་སྤྱི་རོལ་
གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དོན་གཞན་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཡུལ་
ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཡིན་གྱི་དབྱེད་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་
གཉིས་ཀ་འབྲས་བྱུང་འཛིན་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་གཟུང་རྒྱུ་ལྱིས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཅུས། འཛིན་
རྒྱུ་ལྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འང་དོན་རིག་འཛིན་མི་ཅུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ལ་
ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་གྱི། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་འདི་བདག་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་ལ་གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་པར་
གནས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་དོན་འདི་ནི་གཙང་མི་གཙང་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་པ་རིག་པ་དེ་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་ན་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་དེ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་ནི་སྟོ་ལ་ནི་གནས་པའི་དོན་དང་འབྲུབ་པ་དེ་
ཡིན་ལ། དོན་འབྲུབ་པ་དེ་ཡི་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་དང་དབྱེད་ན་རང་རིག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་ནི་སྟོ་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་དེ་
རིག་པའི་རང་རིག་རབ་རྟགས་ལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་
ཐལ། ཚད་མ་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དོན་ལ་འཇུག། འབྲས་སུ་རང་རིག་ཡིན་པས་རང་གི་དོ་བོ་
ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚད་འབྲས་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་པ་འང་མིན་ཏེ་དབྱད་ན་
རང་རིག་ཡིན་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་དོན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་
དེ་ཐ་སྟད་དུ་དོན་དུ་འཛིག་ཅིང་དབྱད་ན་ཁྱོད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པ་ལ་འདིར་རང་རིག་འབྲས་སུ་རང་འཛིག་ན་སྒྲར་
དོན་རིག་འབྲས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་དོ་
བོ་སྟེ་གནས་ཚུལ་དཔྱད་པ་ན་རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། སྒྲར་དོན་རིག་ཏུ་བཤད་པ་
དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིག་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཡོད་ཀྱང་
ཅི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་
དེའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བའམ། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཞན་བག་ཆགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་
དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བའང་རུང་། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་
བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་
ལྟར་ན་སྒྲུང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འདྲ་ཞེས་པའི་
དོན་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། འདྲ་བ་རྣམ་ཤར་གྱི་
དོན་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་གཞན་ལས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དང་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། སྦྱར་ཚུལ་འདི་འདྲ་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་རོ། །དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
རི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་
སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མི་ལམ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྟ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་
ཞིག་ལྟར་རོ་ཞེན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དབྱད་ན་ཕྱི་དོན་མི་འཛིན་པ་བདེན་ཏེ།
དབྱད་ན་ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་སྟེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་

བྱེད་ཅེས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་འདི་ཞེས་པས་བརྟན་པའི་ཚད་འབྲས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྣམ་པ་བརྟུན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བརྟུན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་མིན། བདག་ཉིད་འཇལ་ཆེ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་སྣང་། སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གཞག སྣང་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག བདེན་པ་མེད་ན་འབྲུལ་པའང་མེད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་སྟེ། གང་ཆེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཁྲོད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། ། འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟེན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་སྟེ། ཕྱི་ངོ་ལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་རུ་ཞེན། དོན་སྣང་གི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིམ་བུ་རྣམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཁྱོད་བ་འབྲས་བུ་དག་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྟགས་དང་སྟུན་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིམ་དུམ་དང་དེའུ་སྟགས་རྟ་སྐྱང་སྟགས་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་འཛིམ་དུམ་སྟགས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་རྟ་སྐྱང་སྟགས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟ་སྐྱང་ཉིད་དུ་སྟགས་སྟགས་ལས་གསར་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འཛིམ་དུམ་སྟགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྟ་སྐྱང་སྟགས་སུ་སྒྲིམ་པ་མིན་ཏེ། སྟགས་སྟགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་རྟ་སྐྱང་སྟགས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོ་མུ་རམ་གྱི་ཐང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཁོད་སྟོམས་པ་ན་རྩེ་རྒྱུང་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་ན་རྒྱུང་ཡང་ཆེན་པོར་སྒྲིམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་སྒྲུང་གི་སྟོ་གཅིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་འབྲས་གཞལ་
གསུམ་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་
རིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཞལ་བྱ་
དང་། འཇལ་བྱེད་དེ་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འདི་ཤེས་པ་
འབྲལ་བ་ལ་རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ། གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛོན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་མི་བདེན་བཞིན་
དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་བདེན་ན་སྟོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དུ་མར་བདེན་ནམ་
གཅིག་ཏུ་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོ་འདི་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ཚོགས་
གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེ་དུ་མར་རི་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་བདེན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྟོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སྟོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་
པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ནས་དུ་མར་ཐལ། དུ་མར་སྒྲུང་བ་དེ་དུ་མར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་
སྟོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། སྟོ་མ་
འབྲལ་བ་ལ་དུ་མར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། བདེ་སྐྱེག་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་
ཚོས་ཅན། གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་
དེ་དག་ཚོས་ཅན། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཚད་མའི་སྟོས་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་
ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
རིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དག་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་
གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་
རྣམ་བརྟུན་པས་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ལ་

ལྷོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རང་གསལ་ལ་ལྷོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་ཆོལ་བ་ནི་ནོར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འགོ་བ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱ་མེད་མིན་གྱི། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འབྲུལ་བ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་དོན་དེའི་བདག་མིན་ལ་དེའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གི་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱར་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་འདི་འང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བློ་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བས་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིན་རྣམ་བདག་ཉིད་མྱོང་བས་རང་རིག་གྲུབ། །རང་རིག་ཆད་འབྲས་ཤེས་པ་ཀླུ་ལ་སྦྱར། །རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པའི་ཆད་འབྲས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བརྟུན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་རང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པ་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་མཆོན་པར་རྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྟུན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་སློ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་གཞག་
 པ་ན་རང་གཞལ་བྱ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དེ་ཚད་མ་དང་།
 དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སློ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་
 ཟེ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་གནས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ།
 འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ན་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་
 འབྲས་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྦྱར་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉམས་
 སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་དེ་ལའང་འདོད་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རང་གི་བདག་
 ཉིད་སྦྱང་བར་རུང་སྟེ། ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
 བརྟུན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པར་
 རུང་བ་ཉིད་དེ་ཚད་མ་དང་། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འམ་རང་སྦྱང་བར་རུང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་
 རྟོགས་སྒྲུང་གིས་རང་རིག་ཚད་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། རྟོགས་སྒྲུང་ཚོས་ཅན། འདིར་
 འཛིན་རྣམ་དང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་རིག་ཚད་
 མར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 ཅན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་རང་སྦྱང་བར་རུང་བ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ནི་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་
 རབ་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་སྦྱར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་
 རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་རྣམ་བདེན་པས་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་འདོད་པས་རང་
 རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་ལ། རྣམ་བརྟུན་པས་གཟུང་རྣམ་དོན་ཤེས་གང་དུ་ཡང་མི་
 བདེན་པས་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །དེས་ན། དེ་ལ་སློ་ནི་ཡོངས་གཙོད་པ། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ངོས་གཟུང་བ་
 ཟེ། སློ་གང་ཡིན་པ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆ་དེ་འབྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་
བཤད། །རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་བཤད་དེ་བསྐྱབ། །དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་བཤད་དེ་
བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། འོགས་པ་ཡོད་མེད་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བསྐྱབ། །རྣམ་པ་མང་ཉུང་བྱེ་
བྲག་ཡོད་པས་བསྐྱབ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བསྐྱབ། །དབང་པོ་གསལ་
དང་མི་གསལ་བྱེད་ལས་བསྐྱབ། །མེད་བཞིན་དཀྱིལ་ལོངས་རྣམ་པར་སྤང་བས་བསྐྱབ། །ཉེ་
རིང་བར་མའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལས་བསྐྱབ། །གཟུང་ཡུལ་འགགས་ཀྱང་སྤང་བ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོན་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པས་བསྐྱབ། །དོན་མེད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
སྤང་བས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་རྩལ་གཉིས་སུ་ལས་བྱེད་སྤངས་ནས་ཆད་འབྲས་གཞལ་
གསུམ་འཛོག་ན་རྩལ་གཉིས་ཉིད་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། མདོར། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་
བྲག་ལས་ནི་རྩལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མདོ་མཛད་པ་རང་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་
གཉིས་དང་། བརྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་
གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་
ལས་གཞན་དབང་ཡིད་སོགས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་
མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་རྣམ་འགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་།
དུས་དང་། ལས་དང་། བ་མ་ལ་སོགས་བྱ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་བྱ་དེ་ནི་བ་མ་གཅིག་གི་གཟུགས་
གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པ་འགའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་སོགས་དང་
རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་ཤེས་པ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆའི་སྒོ་ནས་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་རྣམ་ལྟར་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ཡིད་
སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོ་

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་མེད་ཕྱིར་ན་རྣམ་མེད་དོགས་པ་མེད། །རོན་དང་ལྷན་པར་
འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དབང་གེས་མ་འབྱུལ་བ་སོགས་ལ་ནི་ཚེས་ཅན།
རོན་རྣམ་མེད་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་སྤྱིད་དེ། རོན་ཉིད་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་འདས་པའི་དོན་བུམ་སོགས་ནི་འཛིན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཚེས་ཅན། རང་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནི་
ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་
གྱི་དོན་དེ་འགགས་ཤིང་དོན་གཞན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོ་དེ་ཚེས་ཅན། རང་རིག་
ཏུ་འང་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དོན་ལྷན་ཡིན་པ་དགག། །ལྷན་པ་མིན་པའི་དོན་ལྷན་དགག། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་དོན་ལྷན་དགག། །རྣམ་པ་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དགག། །རྣམ་པ་གེས་ལས་ཐ་དང་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདས་པ་བྲན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བ་འགགས་པས་མི་
སྣང་ཡང་། རིགས་དོན་གཞན་མ་འགགས་པར་ཡོད་པས་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྟོ་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་
སྣང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པར་མ་གྱུབ་ཅི་ན། འདས་པའི་སྟོ་སོགས་བྲན་པའི་གེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་
ཚེས་ཅན། །ཁ་དོག་སྟོ་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པ་མིན་པའི་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སོགས་ཐ་
དང་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་དེ་འང་རྟག་གསལ་མི་རྟག། །མི་རྟག་ན་
དེ་ཚེས་ཅན། རིགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ན་འང་དེ་ཚེས་
ཅན། རི་ལྟར་བྲན་པའི་གེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྲན་པ་དེ་ལ་འདས་པའི་དོན་གྱི་རིགས་མི་སྣང་ཡང་མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་
མིང་དང་མཚན་མ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་སོགས་ཚེས་ཅན། །ཁྱོད་བྲན་གེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་

མིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྒར་ནི་མིང་སོགས་བརྗོད་ན་ཞེས་སོགས་སུ་བཀག་ཟིན་ཏེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། དྲན་ཤེས་གྱི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། འོན་པ་དེན་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཟུང་དོན་གྱི་ལུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་མེད་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དྲན་ཤེས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་།
དེའི་རྒྱ་མུང་བ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་
བའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཡང་སྒར་དོན་མུང་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། འོན་དྲན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་དེའི་རྒྱ་མུང་བ་དེ་འདྲ་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པར་འདོད་ན་དྲན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དྲན་པ་གང་
ཞིག་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་མུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དྲན་པ་མུང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་དྲན་བྱའི་དོན་ལས་དངོས་སུ་
སྐྱེས་སོ་ཞེན། དྲན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དྲན་བྱའི་དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ།
རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དེའི་ཆེ་རང་གི་དྲན་བྱའི་དོན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་མུང་བ་མངོན་སུམ་
ལའང་ཆོས་ཅན། འོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
དྲན་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འོན་གྱིས་དངོས་སུ་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མིན་ཏེ་གསལ་
བའི་རྣམ་པས་དབེན་པ་སྟེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་ན། རྣམ་
པ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་སུ་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོ་ལ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། འོན་ཡིན་ཡང་བདག་གི་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་རྟག་དུ་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་
གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཞེན་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་པོ་དེས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དྲན་པ་པོའི་སྟོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བས་གཞན་
གྱིས་མི་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོས་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་གྱིས་འཆད་

པ་པོ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་པ་པོ་རང་གི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་གྱི་དོན་
 ཚོས་ཅན། འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉན་པ་པོས་གོ་བའི་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆད་ཉན་
 བྱེད་པའི་སྒྲོ་གཉིས་དོན་རེ་རེ་དག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ན་ནི་སྟེ་འབྲེལ་པས་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་དེ་
 གཞན་གྱིས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་གཉིས་གྱིས་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་
 དོན་རེ་རེ་སོ་སོར་འཛིན་ཡང་དོན་དེ་དག་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་དེ་དག་གཅིག་པར་ཐ་
 སྒྲུང་བྱེད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོ་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གཞན་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཐ་
 དད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་མ་གཟུང་བར་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་དེ་
 དག་ཐ་དད་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་མང་ཏུ་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་རྣམ་
 པ་གཉིས་པར་བྲན། བྱི་མ་རྣམ་པ་རེ་རེས་ལྟག་པར་བྲན། རྒྱལ་དེས་རྣམ་པ་ཅས་མི་འགྲུབ་སྒྲུབ་
 དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་ནི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་མིག་གི་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་
 པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་ཤེས་ཏེ་དེ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་མང་ཏུ་གི་བྱེ་བྲག་ལས་རྒྱལ་གཉིས་
 འགྲུབ་ཅེས་པ་འདིར་འཆད་དེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཉམས་སུ་བྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི་
 ཚོས་ཅན། སྒྲོ་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་གཉིས་ལ་ནི་རྟེན་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཡིས་དམིགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྲག་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་མིན་ན་ཅི་ལྟར་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་དུ་གནས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་པོ་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡུལ་

གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟློན་དང་ཟློན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཕྱི་
མ་དང་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་རྣམས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། རེ་
རེས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཟློན་དོན་གྱི་ངོ་བོས་ཏེ་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་པས་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་
ནི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གྱི་སྟེང་དུ་བདག་གི་སྟེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐབས་འགའ་ཞིག་
དུ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་རྣམ་པ་རེ་རེས་ལྷག་པ་ཅན་དུ་བྱི་མས་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་འབྲས་ཡིན་པས་བསྐྱེན་ཏེ་ཅང་ཐལ། རྟོན་དང་བསྐྱེན་པ་འདྲ་
བ་ལས་གཞན་མིན། འདྲ་བའི་བྱིར་ན་དོན་དང་བསྐྱེན་པ་དྲན། གཞན་དུ་བྱི་མ་བསྐྱེན་པ་མེད་
པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་རྣམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
རྗེས་གྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་
དོན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་དྲན་ན་དོན་ཡང་དྲན་པ་དེའི་བྱིར་ན་
རྗེས་གྱི་དྲན་པ་འབྲུལ་པ་ཡིས་སྟོ་དོན་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་ནོ་ཞེན། འོ་
ན་ཤེས་པའི་རྒྱ་སྒྲིང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་བྱི་མས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དྲན་
པ་ན་དེ་དག་དྲན་པ་དང་དེ་དག་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དང་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་དག་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་
ཡང་དྲན་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྟོན་བཞིན་དུ་འབྲས་སུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱའི་
འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདོད་ན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དྲན་
པ་མེད་པར་རྩའི་སུམ་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་སུ་ཀུན་རང་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་
འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་། སྒྲིང་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཡུལ་ཤེས་གྱི་རྒྱར་
མཚུངས་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་གྱི། གཞན་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་མི་དྲན་ཏེ་

ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
 དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱང་པར་གང་ལས་ཁྱོད་དོན་དང་འབྲེ་བ་བསྟན་པ་སྟེ་བསྟེན་ནས་འཛིན་པའི་
 བྱང་པར་དེ་ཁྱོད་དོན་དང་འབྲེ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེ་བ་
 ལས་གཞན་པའི་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན།
 དོན་དང་འབྲེ་བ་ལས་དོན་དུ་འབྱུང་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མཚེ་མ་སོགས་ལ་འབྲེ་བས་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་
 བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་མ་བཅས་སུ་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡུལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་
 གཉིས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱོད་དང་ཤེས་པ་
 དང་པོ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་དང་པོ་ལ་དོན་རྣམ་
 མེད་ན་གཉིས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དང་པོ་སྟོ་འཛིན་ལྟ་
 བུ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་སྟོ་སོགས་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པར་མཐུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་པའི་སྟོ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དུ་དོན་བསྟེ་བ་དང་འབྲེ་བ་ཅན་ཏེ། རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་
 པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་བྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་དོན་
 གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་བྲན་ན་དང་པོ་སྟོ་འཛིན་ལྟ་བུ་གཅིག་པོ་ཉིད་དོན་སྟོན་པོ་
 ལྟ་བུ་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དང་འབྲེ་བ་པའམ་དོན་དེའི་རྣམ་ལྟར་དུ་བྲན་པར་
 འགྱུར་གྱི། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྟར་དུ་རྗེས་གྱི་ཤེས་
 པས་བྲན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྟེ་མའི་དོན་སྟོན་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེ་བ་པ་སྟེ་སྟེས་པ་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་
 བཀག་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ། །དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བ་བྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག། བྱི་དོན་གཞན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་དགག། བྱི་
དོན་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་དགོད། བྱབ་པ་བསྐྱབ། བྱབ་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྔོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ནི་ཚུལ་ཅན། རང་སྤང་བའི་སྒོ་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་
ཉིད་དུ་རྣམ་པ་གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ནས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེས་པར་རང་སྤང་བའི་སྒོ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཆར་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་མཐུན་བྱོགས་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་ན་
ཐ་དད་དུ་སྤང་བས་བྱབ། དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཞེན། སྔོར་སྤང་དབང་གེས་
དང་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་ཚུལ་ཅན། ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མི་
འགྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་གཤམ་ལ་བྱུལ་
པས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
གཏན་ཚིགས་དེ་མི་མཐུན་བྱོགས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་དང་སེར་པོར་སྤང་བ་སྐྱབས་
འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། སྔོ་སེར་སོགས་སུ་སྤང་བ་རྩལ་ཐ་དད་པ་
དག་ལ་ནི་ཚུལ་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མྱོང་བའི་དེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དམིགས་པ་ལ་
གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོར་སྤང་གི་གཤམ་པ་དང་སྔོར་སྤང་དེ་དག་
དོན་ལ་ཐ་དད་མིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མྱོང་བ་མེད་པར་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འགའི་དོན་སྔོན་པོའི་
རྣམ་པ་མེད་པ་ཡི་མྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་དེ་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་གེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤང་བ་ཡི་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་ཚུལ་ཅན།
སྔོ་འཛིན་དབང་གེས་ལས་དོན་གཞན་མིན་པ་བསྐྱོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་གཤམ་པ་
ལས་གཞན་མིན་པར་རྣམ་པ་བཅས་པ་དག་མཐུན་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་
གཏན་པར་སྦྱབས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དེས་པ་ན། དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཚུལ་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡོད་པར་རྩལ་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ནི་

ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལས་ཁྱོད་གྱི་
རྒྱ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མ་
ངེས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་མ་ཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དོན་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་སྤོང་མ་སྤོང་གྱི་
ཁྱད་པར་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ངེས་པར་མི་སྤྲོ་ན་རྟགས་དེ་ལས་ཕྱི་དོན་འགྲུབ་པ་སྤོང་ན་ཡང་དེ་ལྟར་
སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་འཐད། །ཤེས་བྱེད་སྤོང་སྤར་
ཡིན་ལ་རྩྱུང་བ་སྤར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ས་བོན་ལས་སྤྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། དུ་བ་ལས་
མེད་པོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ས་བོན་ལས་ནི་སྤྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་
དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་སྤྲད་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་
ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་
ཅན། དབྱད་ན་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ས་བོན་
སོགས་སྤྲོ་སྤར་བའི་སྤོ་རྒྱར་གྱུར་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྱུ་གུ་སོགས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྤར་བ་དེ་ལྟར་ངེས་
པར་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་སྤོ་བའི་སྤོ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱེད་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་
བྱེད་ན་ཆོད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དུར་
སྤར་གྱི་སྤོ་ནི་མེར་སྤར་གྱི་སྤོས་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མེ་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་གཞི་འགར་རྒྱ་མེ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་མེས་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུར་སྤར་དེ་མེར་སྤར་དེའི་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་པར་
འདོད་ན་ཡང་དུ་བའི་རྟགས་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་
རྣམས་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་
སྤྲད་དུ་དུ་བས་མེ་རྩེས་སྤྲད་པོག་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྤར་བའི་སྤོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ལས་
གཞི་འགར་མེར་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་བ་ཅན་གྱི་མེར་སྤར་བ་ཡི་སྤོ་ཉིད་ནི་འབྱུང་

རུ་དུ་ཉོགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་མེ་དང་མེར་སྣང་གི་སྟོང་ལྟར་ཡོད་
བཞིན་པ་ཉིད་ནི་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལགར་མེར་སྣང་གི་སྟོང་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་ཞིང་བྱི་རོལ་གྱི་མེ་དང་མེར་སྣང་ད་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །
འོ་ན་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རྣམ་རིག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བ་སྟང་དུ་མེ་
ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་གང་ཞིག་མེར་སྣང་བའི་སྟོང་དེར་
བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བར་ནི་སྣང་བའི་སྟོང་གི་གསལ་བ་
སྟེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར་ འདིར་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་མེར་སྣང་གི་བག་
ཆགས་དེ་མེར་སྣང་གི་སྟོང་ཉིད་ལེན་དང་དུར་སྣང་གི་སྟོང་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱེད་པས་བྱི་མ་ལ་
བ་སྟང་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཅེས་པ་སྟེ། བྱིར་རྟོག་གི་རྒྱུད་ལ་དུར་སྣང་གི་སྟོང་
སྟེ་རོལ་དུ་མེར་སྣང་གི་སྟོང་མེད་ཀྱང་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་མཁས་པ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ལ་བཤད་མ་ཐག་
པའི་རྩོད་པ་དང་ལན་བརྟེན་པ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་སེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
མདོ་སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་སུ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་
སྦྱང་བའི་ངེས་པས་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དབང་པོ་གསལ་དང་མི་གསལ་ཁྱད་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་གསུམ་
པོ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དོན་ལས་སྐྱེས་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་དུ་མའི་སྣང་བ་སྟོང་
རང་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་བལྟས་པ་ན་དབང་
པོ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འདྲེས་མ་སྟེ་
བར་མ་དང་། ལ་སོགས་པ་དཀར་པོ་ལས་གཞན་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་འཛིན་
པ་ཡི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྤང་བ་མིན་པར་རྣམ་མེད་དུ་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་
བཞིན་འཛིན་ན། ལྷ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། དེའི་དོན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་
ཤེས་པ་ཀླན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དོན་ལས་འདྲ་བར་སྐྱེ་ན་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཡང་
གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་གནས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དེ་ཡི་རོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་བར་སོགས་རྒྱ་གཞན་འགའ་ཞིག་
ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཔེ་འདི་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་པ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་གཞན་
ལས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཆ་འགའ་ཡིས་བྱ་དེ་བཟང་རན་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མེད་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་སྤང་བས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་
རྣམ་པ་སྟོ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྐྱབ། །སྟོ་དོན་ཡིན་ན་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞོད། །དབང་ཤེས་
འབྲུལ་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྱི་བའི་མདོད་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོ་དང་། དམར་
དང་། དེ་དག་ཀྱང་མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བའི་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་
བའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོ་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྒྱལ་གཉིས་པར་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དུ་སྤང་
ཡང་ཡུལ་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་སྤང་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གསལ་དུ་སྐྱེས་པ་
ཡིན་པས་སྟོ་ཉིད་རྒྱལ་གཉིས་པ་མིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དེར་གནས་པའི་
དབང་པོ་གསལ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཅིས་དེ་འཛིན་པའི་ལྷས་པ་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་
རུང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།

དབང་པོ་ཉམས་པས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་པ་སྟེ་བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་གསལ་དེ་ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་
 གྱིས་ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་སྒྱུན་བྱས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། རབ་རིབ་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་
 བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་སྒྱུན་སྤངས་ནས་གསལ་བའི་མིག་ཏུ་བྱས་འདུག་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་
 གསལ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་དོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབེན་པའི་མར་
 མའི་ཕྱི་མོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ལུང་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བར་མཐོང་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་
 དབང་པོའི་སྒྱུན་སྤངས་ནས་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་དབང་གསལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་གསལ་དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཁྱོད་
 གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤང་བ་དབང་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་མར་མེ་གཅིག་གི་རྩས་པ་རྟོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩས་པ་མ་རྟོགས་པ་
 དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར། འདྲོད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་གསལ་དེའི་གཟུང་
 ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དབང་གསལ་དེའི་རྒྱ་མིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
 དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་སྟོང་དབང་གསལ་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། དབང་གསལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་
 དམིགས་རྒྱུན་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩམ་པ་དེ་ཁྱོད་
 གྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྱུན་མེད་དེ། མར་མེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་
 སྟོང་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཆོས་ཅན། མར་མེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ཆོགས་
 པ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀྱིལ་འཁོར་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མེད་ཀྱང་
 རྒྱུན་གཞན་དང་བཅས་པའི་མར་མེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དུག་པ་ཉི་ཤེར་བར་མའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད།
 ཉེས་སྟོང་དགག། བྱུ་བ་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩམ་པར་སྤང་བ་
 མིན་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཅི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་ན། ལུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཆོས་ཅན།
 ལྟ་བ་པོ་ཐག་ཉི་ཤེར་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་དབང་གསལ་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་

སོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། གསལ་མི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག། །ལས་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་
པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བ་ཙམ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དགག། སྒྲུབ་བ་གསལ་དང་མི་
གསལ་བྱུང་བར་དགག། སྒྲུབ་བ་མི་གསལ་ཆུ་མཚན་དྲིས་ཏེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཡུལ་དབང་གི་བར་གྱི་སྒྲུབ་བའི་བྱུང་བར་ཐ་དད་ཡོད་
པ་ལས་དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་གི་
བར་གྱི་སྒྲུབ་བའི་བྱུང་བར་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་གི་བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་པ་དང་མ་ཚད་པ་དག་
གང་ཡིན། མ་ཚད་པ་ཡིན་ན་དོན་གཅིག་ལ་ཉེ་རིང་གནས་པ་གཉིས་ཚེས་ཅན། དོན་དེ་མཐོང་
བའི་ཚུལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཚད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན། དོན་དེ་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དོན་དེ་དང་རང་གི་དབང་པོའི་བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་བ་གསལ་བས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་
རིང་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་བ་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་སྒྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐག་ཉེ་
རིང་ལ་དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་སྒྲུབ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐོང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་
ཡིན་ནམ་རྒྱལ་སྒྲུབ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་ཅན། ཐག་རིང་བའི་ཆེ་
དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་ཐ་དད་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཚེས་ཅན།
དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་ཐ་དད་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་ཡུལ་མཚུངས་པ་ན་གནས་
པ་ཡིན་པས་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའམ་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཐག་ཉེ་རིང་གི་
སྒྲིབ་བྱེད་སྟེ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཚེས་ཅན། གཞན་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པས་ཆུ་

མཚན་གང་ལས་རང་ཉིད་དབང་གེས་མ་ལུལ་བ་ལ་ཐ་དད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་སྤང་བ་མི་
གསལ་ན་སྤང་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་གསལ་ཞེས་དྲིས་པས། རྩལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། རྩལ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉི་བ་འདྲིར་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིའོ། །ཉི་
བ་ན་རྩལ་སོགས་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱབ་པ་ཞེས། ཉི་བའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། རྩལ་སོགས་ཀྱིས་
སྤང་བ་སྐྱབ་ཁུས་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་རྩལ་སོགས་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་སྤང་བའང་སྤང་བ་དེ་
ལྟར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིང་བ་ན་སྐྱབ་རྩལ་མང་བར་ཡོད་པས་སྤང་བ་སྐྱབ་ཀྱི།
ཉི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཉི་བ་ལས་གཞན་དུ་རིང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་རྩལ་གྱིས་སྤང་
བ་སྐྱབ་མི་ཁུས་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་རྩལ་སོགས་མང་བ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྤང་བའང་སྤང་བ་མིན་
པ་གིན་དུ་མང་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཐག་ཉི་བས་སྤང་བ་གསལ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་མཐོང་ན་ཡུལ་ཐག་གིན་དུ་ཉི་བ་མིག་ལ་བུམ་པ་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་ལ་
ཆོས་ཅན། ཡུལ་དབང་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉི་རིང་གི་དོན་གསལ་མི་གསལ་དུ་མཐོང་བ་དེར་ཡང་མཐོང་
བ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་མི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་དུ་སྤང་
ནས་ཡོད་པའི་གཟུགས་དེ་ལས་གཞན་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་སྟེ་ཆོགས་གསལ་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་དེ་ཉི་རིང་ལ་གནས་པས་སོ་སོར་མཐོང་ངོ་ཞེས། གསལ་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་དག་
ནམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན་གཟུགས་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གེས་པ་ལ་སྤང་བ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་ཐལ།
ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གཅིག་ལ་ཐག་ཉི་རིང་ནས་
བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུའི་གེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་གསལ་སྐྱེས་དེ་དག་མི་སྤང་བར་གསལ་མི་
གསལ་གང་རུང་གཅིག་དུ་གནས་པའི་སྤང་བ་གྱི་གཟུགས་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། གཟུགས་དེ་སྤང་རུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་སྤང་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་གཞུགས་དེ་དག་པན་ཚུན་མ་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེན། རོན་གཅིག་ལ་
 ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་ནི་གཞུགས་གསལ་བ་དང་མི་
 གསལ་བ་རང་བཞིན་དག་རེ་རེས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞུགས་གསལ་མི་གསལ་
 གཉིས་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་རེ་རེས་ཀྱང་སྒྲུང་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་རུ་མེད་
 པའི་ལས་ཀྱིས་གསལ་མི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་མི་མཐོང་ཞེན། གཞུགས་གསལ་
 བ་དང་མི་གསལ་བ་ཅམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་དེ་ཚོས་དང་ཚོས་
 མིན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་གིས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་དོན་ཕན་པ་དང་དོན་
 མིན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ན་སྒྲུང་བ་དང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་དོན་གསལ་མི་
 གསལ་དུ་སྒྲུང་བ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པར་གྱུར་བའི་མྱོང་བ་ཚོས་ཅན། བག་ཆགས་སད་བྱེད་སོགས་ཇི་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་གསལ་མི་
 གསལ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ལྟག་
 མ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་དང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་ཀྱིས་དོན་གསལ་མི་གསལ་དུ་
 འཛིན་ཞེས་པ་ནི་སློང་ན་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་ངན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་གཟུང་ཡུལ་འགགས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་
 འགགས་སྒྲུང་བ་ཤེས་པར་བསྐྱབ། བྱི་དོན་སྒྲུང་བའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྒྲི་དང་མར་མེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
 མཚན་གང་གིས་རང་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་དུས་ན་
 ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ནི་ཅིག་ཤོས་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྒྲ་མ་ན་བུང་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ཞིག་ཀྱང་སློང་རང་
 ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བས་སློང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་དོན་ཉིད་སྒྲུང་བ་དགག། རྒྱུད་བྱེད་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་

དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་སྐྱ་མ་དེ་དག་གེས་པའི་དུས་ན་མེད་པས་མི་སྣང་ཡང་རོན་སྐྱ་མ་ལས་གེས་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རོན་དེ་དག་གེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེན། གེས་པ་དང་དུས་
 མཉམ་གྱི་རོན་ཚེས་ཅན། གེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། གེས་པ་ལ་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་རོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་ཉན་གེས་ལྟ་བུ་གཅིག་
 ལ་འང་ཚེས་ཅན། རོན་ཀྱན་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་རོན་གཞན་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བའི་བྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་དུས་མཉམ་གྱི་རོན་ཚེས་
 ཅན། ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་གྱི་སྟོ་དེ་ལ་སྣང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རོན་སྐྱ་མ་
 ལས་དེ་དང་གེས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེན། དུས་མཉམ་པའི་རོན་དང་གེས་པ་ལ་རྒྱ་
 གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ཡང་ཚེས་ཅན།
 རུང་བ་མེད་དེ། རུང་ན་དབང་པོ་སྐྱ་མ་ལས་གེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ཡང་གེས་
 པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རོན་སྐྱ་མ་དེས་བྱས་པའི་དབང་པོའི་གེས་པ་ལ་ཚེས་
 ཅན། རོན་སྐྱ་མ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་རོན་སྐྱ་མ་དེ་གསལ་བར་སྣང་ཞེས་ཐ་སྣང་དུ་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་སྐྱ་མས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གེས་པ་དང་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོན་གཞན་ནི་ཚེས་ཅན། དུས་མཉམ་གྱི་གེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་ངེ་
 ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་མཉམ་གྱི་གེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིས་རྣམ་པ་
 གཏོད་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དུས་མཉམ་གྱི་གེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་
 རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་སྐྱ་ཅིག་མ་དེ་གེས་པའི་དུས་ན་འགགས་ནས་མེད་པས་མི་སྣང་ཡང་།
 ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་རྩོམ་དང་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་གེས་པའི་དུས་ན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པའི་
 བྱིར། རོན་དེ་ཉིད་སྟོ་ལ་སྣང་ཞེན། བཏན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་གང་རྩོམ་དང་རྩོམ་གསུམ་གྱི་
 རོན་ཡང་ཚེས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་ལ་དམིགས་པའི་གེས་པ་ནི་ཅིག་ཆར་དུ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
 རྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་

ལྷོས་པ་མེད་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་གིས་རང་གི་ཡུལ་ཕན་བསྐྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 པས་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་མོགས་འདི་ཡི་ཡུལ་ཕན་གྱི་སློ་དེ་དག་རིམ་པ་ཕན་
 ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན། རྩོམ་དང་རྩོམ་གསལ་ཕན། སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་
 པར་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལ་ལྷོས་ནས་ཡུལ་ཕན་གྱི་སློ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ཡང་རྩོམ་མོགས་ཕན། ཡུལ་ཕན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཡུལ་ཕན་གྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུས་ཕྱིས་དེ་དག་པ་བཤད་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་པ་ཡོད་པས་དོན་རྣམས་
 གྲུབ། །དོན་རྣམས་མེད་ན་ཏེ་ཕང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱི་རབས་པ་དག་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཡུལ་ཕན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྤྱི་
 མས་གྲུབ་པས་དེ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་མི་སྣྟུབ་པར་རང་རིག་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་མུང་བྱ་
 མུང་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སྣྟུབ་ཞེས་ཟེར་བ་འགོག་པ་ལ། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མུང་བ་ལ། །བརྟན་
 པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་སྤྱིར་བཏིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མེད་པས་རང་
 རིག་མི་འདོད་པས་རང་རིག་ཉིད་ལ་མུང་བྱ་མུང་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གཉིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་
 ལྟར་ཞེ་ན། འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དེ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཕན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཙམ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་མེད་པ་ཚོས་ཕན། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཡུལ་ཕན་གྱི་སློ་མུང་བ་སྣྟུབ་མི་དགོས་
 ཏེ་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མུང་བ་ལ་བརྟན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་སྣྟུབ་ཅེ་ན། རྣམ་པ་དེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་
 མ་གྲུབ་པས་སྣྟུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚོས་ཕན། རང་
 དུས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མུང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཕྱིས་འདི་ནི་གཞུགས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱི་འཛིན་པ་མིན་ཞེས་སོགས་ཐ་དད་པར་ཡང་དག་པར་དེ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་གྲུབ་པོ། །དོན་
 བོ་སློ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དག་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འདོད་པས་སྤྱིར་
 ཡུལ་ཡུལ་ཕན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཉིད་དུ་འདོད་གྱི། སྤྱི་འཛིན་

བོར་མི་འདོད་པས་སློའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་ཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཚུལ་གཉིས་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་གིན་ཏུ་
གཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མ་ཤར་ཞིང་དེ་ལྟར་མ་ཐུངས་ན་གཟུགས་
སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དུས་ཕྱིས་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི།
སྐྱེ་འཛིན་པ་འདི་ལྟར་ནི་མིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་དྲན་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་
སྤྱོད་བ་མེད་པར་ཡུལ་ཀྱན་ལ་སྤྱོད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་དད་དེ་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲོ་
ནས་འདི་གཟུགས་འཛིན། འདི་སྐྱེ་འཛིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་
ལུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀྱན་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་ནི་མཚུངས་པའི་བྱིར་
གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་དུས་ཕྱིས་ཐ་དད་དུ་དྲན་ཞེན། དོན་
སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་སྤྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
དེའི་སྒྲོ་ནས་དུས་ཕྱིས་ཁྱེད་རྣམས་འདི་གཟུགས་འཛིན། འདི་སྐྱེ་འཛིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་ལུས་པའི་དྲན་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་དེ་བྱང་པར་གསལ་བ་
རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་བྱིར་། དཔེར་ན་མཆོ་མ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་
པར་སྤྲ་མོ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་པར་གསལ་བར་མ་མཐོང་བས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་སློའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤར་བཤད་མདོ་ཡི་
རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ། །སྤར་
ཡང་མདོ་ཡི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དག་
གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡལ་ཆེར་ཏེ་ཞར་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་

བའི་གཟུང་རྣམ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆོ་མུང་བྱ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་མུང་བས་བསྐྱབ། །དཀར་སོགས་གསལ་
བའི་རྣང་བ་དབྱེད་ནས་བསྐྱབ། །རང་སྟོ་མཛོན་གྱི་མིན་པ་བཀག་ནས་བསྐྱབ། །མུང་བྱེད་
གཞན་གྱིས་མུང་བ་བཀག་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ཚས་ཅན།
རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མུང་བར་བྱ་བ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མུང་བྱ་འགགས་པས་མུང་བ་མེད་པར་བསྟན། །བདག་མུང་
མེད་ན་མཛོན་སུམ་ཉིད་དང་འགལ། །ཡུལ་གཞན་མུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་གནོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་ཀྱང་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོ་སྐྱ་མ་དེ་
རང་གིས་མི་མུང་བར་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྟོ་ཕྱི་མས་མུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོ་སྐྱ་མ་དེའི་དངོས་
ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྐྱ་མ་ཇི་ལྟར་མུང་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
ཤེས་པ་སྐྱ་མ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་ཕྱི་མ་དེས་ཆོས་ཅན། ཉམས་མུང་མ་ལུས་
ལྷོག་པར་འཇུར་བ་སྟེ་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་འཕྲུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་འཛིན་པ་སྟེ་མུང་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་
ཆོས་ཅན། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྤང་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་དོན་གཞན་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་གཞན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའི་དབང་
ཤེས་སོགས་དེ་ནི་རང་ཡུལ་དོན་གཞན་འཛིན་པས་ཕྱི་རོལ་མཛོན་ཕྱོགས་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
ཉིད་དུ་སྤང་བར་འཇུར་བས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་བདག་ལ་སྟེ་རང་གི་
རྟོགས་བྱ་ལ་ནང་དུ་མཛོན་པར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་རང་རིག་
གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྟོ་སོགས་གང་གི་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཆོས་

ཅན། རོན་དེ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རོན་དུ་སྤང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདྲ་
འཐོབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། འདྲ་བ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། སྟོང་འདྲ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་
ཡིན་པ་དགག། འདྲ་བའི་རོན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག། སྟེ་འདྲ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་
ཡིན་པ་དགག། རེས་དང་བཅས་པས་མྱོང་བ་འཛིག་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གོང་གི་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། རོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་རོན་མྱོང་བར་
འཛིག་བྱེད་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པས་རོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རོན་མྱོང་ཅེས་འདོད་ན། སྟོང་རོན་
འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་དུ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ཚུན་
དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་རོན་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྟོང་
དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་དེ་རོན་མྱོང་བར་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་ནི་སྟོང་
དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ཆོས་ཅན། རོན་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
རང་ཉིད་རོན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རོན་དུ་
སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་
གཞག་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་མྱོང་བྱ་དེ་རང་ཉིད་རོན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པ་དེ་མྱོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོང་ངོ་བོའི་རོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ན་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་སོ་སོ་
དང་། འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲུའོ་ཞེས་ཡུལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི།
འོན་ཀྱང་དེས་མྱོང་བར་ནི་འཛིག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རོན་གྱི་རྣམ་
པར་སྟེས་པ་མྱོང་གི་དོན་གཞན་མི་མྱོང་ན་ཅི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་སྟགས་མྱོང་བའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་ཅེ་ན།
རོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་སྟགས་མྱོང་བའི་ཐ་སྟངས་ཙམ་གྱིས་སྟོང་སྟགས་མྱོང་བར་སྒྲུབ་མི་
ལུས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དེའི་སྟོང་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་
གྱི་སྟོང་སྟགས་མྱོང་བར་སྟོང་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་སྟགས་མྱོང་བར་གྲགས་པ་
ཡིན་གྱི་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སློན་མོ་སོགས་གྱི་དངོས་
 པོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེན།
 སློན་མོ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་མིན་ན་སྟེ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
 རི་ལྷར་དོན་མཐོང་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གང་
 གི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གྱི་གཟུང་རྣམ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་
 ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་འདིའི་གཟུང་རྣམ་མཐོང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཏེ་དོན་
 དང་འདྲ་བས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་སྟེ་རང་ཉིད་མཐོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལས་གྲུབ་པས་ཏེ་
 དེས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་མཐོང་བར་འཛིག་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འདྲའམ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ། དང་པོ་ལྷར་ན་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བཅས་པོ་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་ན་ནིའོ། །དོན་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་
 གིས་མཚུངས་པས་དོན་མཐོང་ན་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚོས་ཅན། སྐྱ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་སོགས་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རི་ལྷར་སྟེ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྟེ་སོགས་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྐྱེས་
 པའི་བྱིར་ན་སྟེ་སོགས་ཉམས་སུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་འཛིན་བྱི་མ་ཚོས་ཅན། སྟེ་
 འཛིན་སྐྱ་མ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་སུ་མཐོང་སྟེ་སྟེ་འཛིན་སྐྱ་མའི་ངོ་བོ་སྟེ་
 རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་འཛིན་བྱི་མས་
 ཉམས་སུ་མཐོང་སྟེ་སྟེ་འཛིན་སྐྱ་མ་དེ་ཉམས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དོན་སྟེ་སོགས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྟེ་
 སོགས་མཐོང་ཞེས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མིན་པ་དེའི་བྱིར་སྟེ་འཛིན་བྱི་མས་སྐྱ་མ་
 མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཅན། །དོན་སྟེ་སོགས་རྒྱན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་འང་ཚོས་ཅན། སྟེ་སོགས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྟེ་སོགས་མཐོང་ཞེས་ངེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་
 སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་ཡུལ་གཞན་ལ་གཡེང་བ་སྤིང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་དེ། ངེས་ཤེས་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་དོན་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་

པས་སོ་ཞེན། སྡོ་འཛིན་བྱི་མ་ཆོས་ཅན། བྱོང་བ་སྡོ་འཛིན་སྡེ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡོ་འཛིན་
སྡེ་མ་བྱོང་ཞེས་པའི་ངེས་ཤེས་མེད་པའང་ཅིའི་བྱིར་ཏེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་སྡེ་མ་ལས་སྐྱེས་
འབྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཀར་སོགས་གསལ་བའི་སྣང་བ་དབྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་
བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དྲིས། དྲིས་པའི་མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་སེར་
སོགས་མཐོང་བ་ན། དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་གཞན་གྱི་རིག་པ་ལ་གསལ་བ་
ནི་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན་ཏེ། ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་སྤྱར་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་གོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དངོས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །བདག་སྤྱར་ཡིན་ན་རང་རིག་སྤྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ། །དོན་མཐོང་ངེས་པ་མེད་
པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
རི་ལྟར་དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བར་སྤྱར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་རང་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ནའོ། །བྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་གསལ་བར་སྤྱབ་ན་དེ་ལ་དོན་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བ་འཐད་པ་ཡིན་
གྱི། རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་ན་ཤེས་པ་དེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྟེ་དོན་གང་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བ་
མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མི་
གསལ་ཡང་བྱིས་འབྱུང་བའི་གསལ་བྱེད་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ནའང་། དཀར་
སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དང་དེའང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་
བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྒོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒོས་ཚེས་ཅན། དཀར་སོགས་འདིའི་མཐོང་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཀར་སོགས་དེ་རང་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན་དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་ལྟ་བུ་དོན་ཤེས་གཉིས་ལས་གཅིག་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོ་གཉིས་པ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྒོས་ཚེས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡུལ་དཀར་པོ་དེ་དཀར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱབ་སྟེ། དོན་ཤེས་གཉིས་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་ན་དོན་འདི་སྒོ་འདིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདྲ་བ་ཡོད་ན་རང་རིག་གྲུབ། །འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འདྲ་བ་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཤེས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒོ་སོགས་གང་གིས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དོན་སྒོ་སོགས་དང་འདྲ་བར་སྒྲིས་པ་ནི་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འདིས་དོན་འདི་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་བ་སྟངས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཅི་ན། དོན་མཐོང་གི་ཤེས་པ་འདི་ཚེས་ཅན། རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ནའོ། །གཞན་ཡང་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ་མི་རིག་པར་ཐལ། ཅི་སྟེ་ན། རང་གི་དངོས་ངོ་མི་རིག་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ནི་དོན་མྱོང་ཞེས་པར་འདོད་ན། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་མྱོང་ཞེས་པ་དེ་འང་ཚེས་ཅན། མི་འཐད་དེ། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་རྒྱུ་དུ་ཞེས་པར་སྤྱིར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བའི་དོན་རིག་གི་རྗེས་གྱི་ཤེས་པ་དེས་ཚེས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་གཟུགས་སོགས་དེ་ནི་དེ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །བྱབ་སྟེ། སྤྱིར་

འདྲ་པོ་འདྲ་ལུ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་འདྲ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་མ་ཟད་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་གཉིས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་
 ཅིང་དོན་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་འང་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་དོན་དང་འདི་ནི་ཤེས་པ་འོ་
 ཞེས་དོན་ཤེས་དེ་དག་སྒྲིམ་སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དབང་ཤེས་ལ་དཀར་སོགས་
 གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་དཀར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བ་སྟེ་རང་རིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ལ་གསལ་
 བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་སྒྲུབ་
 བའི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པའམ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་དོན་གསལ་བར་
 སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག །རང་མི་གསལ་ན་ནི་དོན་མི་གསལ་ཏེ་དོན་གསལ་བར་མི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་སྟོ་མངོན་གྱུར་མིན་པ་བཀག་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྤྲ་
 མས་ཞིགས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བདག་རིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཀུན་མཐོང་བ་
 མེད་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་སྟོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་སྟོག་གྱུར་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འང་ལན་བཏབ་བོ་སྟེ་དགག་པ་བྱས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ། །མངོན་གྱུར་མིན་ན་
 ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དགོད། མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་
 རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱོད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ཏེ་བདག་ཀྱིན་མིག་དབང་

སོགས་དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་
 རྒྱད་པར་ལས་དགའ་གདུང་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་
 སྐྱེག་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་བྱ་ཡིན་པས་མྱོང་བྱེད་
 ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱི་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་ཏྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་
 གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སོགས་མྱོང་བར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་ཐལ། །རྒྱལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གདུང་བར་མྱོང་བར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ལས་རྒྱད་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་
 མྱོད་པ་སྟེ་མྱོང་བར་འགྲུང་བར་ཐལ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སོགས་རིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་འདྲ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག། །མངོན་སུམ་ཡིན་
 མིན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛོན་པའི་སྒོ་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་དེ་
 མྱོང་བ་མིན་ནོ་སྟེ་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་སོགས་དེར་སྤང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 སྟེ། བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྤང་བའི་སྒོ་ནིད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རིག་པ་སྟེ་མྱོང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒོ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་
 བ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་བདེ་
 སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དེར་སྤང་བ་གཉིས་པོ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་
 བདེ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལས་སྐྱེས་
 པ་མིན་ཞིང་དེར་སྤང་ཅན་ཡང་མིན་ན། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛོན་པའི་སྒོ་དེ་ཚོས་ཅན།

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་བདེ་སོགས་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་མིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སློ་དེས་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་རང་
མཚན་མི་འཛིན་ཡང་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་འཛིན་པས་ཡུལ་མེད་མིན་ཞེ་ན།
གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བའི་
དངོས་པོ་དག་ཀྱང་མི་འཛིན་པར་ཐལ། གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་མ་གཟུང་བའི་བྱིར་
ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་གསལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཛིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྤྱི་
དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་ཀྱང་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདེ་སོགས་སློ་
གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོན་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་དོན་བདེ་སོགས་སུ་སྤར་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤར་སྤྱོད་
བའི་སློ་དེ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བདག་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་སྤྱོད་
བའི་སློ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཅུང་ཡིན་
ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ནི་འཛིན་པ་མིན་ལ། རང་གི་ཤེས་པས་རང་གི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
འཛིན་པས་རང་གཞན་ལ་དགའ་གདུང་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་གཞན་
ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་
མི་འཛིན་གྱི་ཐ་དད་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་བདེ་སོགས་རང་ལས་སྟོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་ལ་རང་གི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་མ་
མཐོང་བའི་ལས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་བདེ་སོགས་དང་རང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་བདག་གི་དོན་
གཅིག་ལ་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་རང་གི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་ཐུག་
དགའ་བ་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་དེ་ལས་བསྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་
རང་གཞན་ཀྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞན་
ཀྱི་བདེ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་

གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་ལ་སོགས་པ་
ལས་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་མྱོང་མི་མྱོང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་སྤྲིའི་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་
པའི་བྱིར་ཞེན། རང་སྐྱོ་ཆོས་ཙན། རང་གི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་བ་དང་གཞན་གྱི་བདེ་
སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མྱོང་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་
སོགས་སྒྲིག་གྱུར་དུ་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསལ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསལ་ལ་
སོགས་པ་མྱོང་སྟེ་རིག་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཙན། སྤྲུག་བསལ་བྱུང་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསལ་གྱིས་གདུང་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤྲུག་བསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཚུངས་
པས་ན་སྟེ་སྤྲུག་བསལ་རིག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས་བླངས། གཉིས་པ་ནི།
གཤམ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཡུལ་སོགས་དང་དབང་པོ་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་
བསལ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་མེད་པས་སོ་ཞེན། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཙན། རྣལ་
འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་ཤེས་པའི་བྱིར་ན་མྱོང་བར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ། སྤྲུག་བསལ་མི་སྐྱེ་
བས་སྤྲུག་བསལ་མྱོང་བ་མིན་ཞེས་པ་ལན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་ཉིད་སྤྲུག་
བསལ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྤྲུག་བསལ་མྱོང་བར་འདོད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ནི་
སྤྲུག་བསལ་ཤེས་པ་ཡི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མྱོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་བྱོད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་པས་བདེ་སོགས་རིག་པ་རི་ལྟར་ཞེན། ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཙན། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་
སྤྲུག་བསལ་ལ་དམིགས་པས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་གྱིས་གདུང་བ་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་
འབྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་ལ་སོགས་མྱོང་བ་མིན་པར་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསལ་གྱིས་གདུང་བ་དང་། བདེ་བས་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གི་ཆོ་
སེམས་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསལ་གྱི་རང་གི་རོ་བོར་སྤྲོད་པ་ནི་གདུང་བ་ཡིན་ལ། རོ་བོར་མ་སྐྱེས་ན་
སྤྲུག་བསལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་སྤྲུག་བསལ་དེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མྱོང་བ་མིན་པར་
འདོད་པ་དེའི་ཆོ་སྟེ་དེའི་བྱིར། སྤྲུག་བསལ་དམིགས་པ་ཙམ་ལ་མྱོང་བ་མིན་པ་དེས་ན་ཤེས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཅན། དམིགས་པ་དང་མྱོང་བ་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རོན་ལས་རོན་དང་
འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་དམིགས་པ་འདི་རོན་དང་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་
མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་མིན་ན་ཏེ་ཅད་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སློ་རྟགས་ལས་རྟགས་
པར་ཐལ། །དེ་ཉིད་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རང་གི་གཟུགས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབང་སློ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
ཚེས་ཅན། རང་གིས་རྟགས་ལས་རྟགས་པར་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་
མས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་རང་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་སློ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་དགག། །ཡིད་སློ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་
དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་སློའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་བརྟག། །བརྟགས་ན་གཏན་
ཚིགས་ཉིད་མི་འགྱུབ། །གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་ལ་འདོད་ན། རང་ལ་དབང་སློ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་མིག་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱ་ལ། གཟུགས་སོགས་རོན་ནམ། དབང་སློ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཡིད་
བྱེད་སྤྲུལ་ཏེ་དེ་ནམས་གང་རྟགས་སུ་འགྱུར་བྱིས་པས། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་རྟགས་པར་མི་
རིགས་ཏེ། བདག་ཡིད་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབང་སློའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟོག་པར་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དབང་པོ་དང་། རོན་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་སློ་ཚིགས་པ་
འདི་དག་ལས་གཞན་བདག་ཡིད་སྤྲད་པ་སོགས་ཚེས་ཅན། དབང་སློའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཏེ་དངོས་
རྒྱུར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་དབང་སློ་དངོས་སུ་སྤྱེད་པའི་ལུས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཞི་པོ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །རོན་གསལ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་
འགྱུར། །སློ་ཚེས་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་སློའི་རྟགས་སུ་བརྟག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་ཚེས་ཅན། ལྷས་བྱིན་
རང་རྒྱུད་ལ་དབང་སློ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དབང་སློ་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གཉིད་ལོགས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་ཚོ་བྱོད་ཡོད་ཀྱང་དབང་སློ་མེད་པས་སོ། །དོན་ཡང་ཚོས་
 ཅན། དབང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ལ་དབང་སློ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མིན་ཏེ། དབང་སློ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཡོད་ཀྱང་མིག་བཅུ་མས་པ་ན་དབང་སློ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སློ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་
 གྱི་རྟགས་ཀྱང་མི་རྟོག་པས་སོ། །འདོད་ན། སློ་དང་ཡིད་བྱེད་ནི་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་
 ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཅམ་རྟགས་མིན་ཡང་དོན་གསལ་བ་དེ་རང་ལ་དབང་སློ་སྒྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་ཅེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བ་སློ་ཡིས་བྱུང་པར་བྱས་པ་
 གཏལ་ཚིགས་མིན། །གསལ་བ་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པ་གཏལ་ཚིགས་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་གསལ་བའི་སློ་ཡིན་ནམ་སློས་གསལ་བའི་དོན་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། ཤེས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ལ་དབང་སློ་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ་འོ། །སློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་
 ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སློ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་སློའི་རྟགས་སུ་འདོད་
 པའང་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅི་ལྟར་སློ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཚད་
 མས་མི་ངེས་པར་ཐལ། གསལ་བ་བྱོད་ཉམས་སུ་བྱོང་ཞིང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
 འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟགས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་གསལ་བའི་བྱུང་པར་མེད། །ཡོད་ཀྱང་བརྟགས་ན་
 གཏལ་ཚིགས་མིན། །ཚུལ་དེས་གྲུབ་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་དོན་གསལ་བ་སྟེ་དོན་གསལ་བའི་སློ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་
 པར་སྒྲར་མི་གསལ་བ་ལས་བྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེན། དོན་ལ་

ཆོས་ཅན། སྤར་མི་གསལ་བ་ལས་བྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མི་ལེན་པར་སྐྱེ་འཛིག་
ཅན་དེར་འདོད་ན་ཡང་། དོན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སོ་སོར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་བ་དང་
འཛིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་བྱེད་གང་ཞིག་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྟོ་ཏྲག་པ་གཅིག་སྤར་འདོད་པ་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གསལ་བའི་བྱད་པར་རང་ལ་སྟོ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་འདོད་པ་དེའང་
རང་གིས་ཤེས་པའམ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་ཏྲགས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཏྲགས་ཡིན་ན། དོན་
གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྟོ་དེས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་
ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། དོན་གསལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་འོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་སྟེ་མེད་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
དོན་གསལ་བ་རང་སྟོས་ཤེས་པ་ནི་ཏྲགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་སྟེ་དོན་གསལ་བ་རང་
སྟོས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡིན་ཅེ་ན། འོ་ན་གཞན་གྱིས་
མཐོང་བའི་དོན་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་རང་སྟོ་ཏྲགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་
གསལ་བའི་བྱད་པར་རང་གིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་བྱོད་ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཏྲགས་
གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་བ་དེ་ཡང་རང་གིས་འགའ་ཡང་མཐོང་
བར་གྱུར་པ་མེད་པའི་དོན་གསལ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་རང་སྟོ་དཔོག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་བྱིར།
དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་
པར་རྟུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོ་འོ་ཆོས་ལ་ལྟོས་པའམ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཏྲགས་མ་ཡིན། རྒྱ་ཆོགས་གཞན་པ་ཏྲགས་
མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་ཆོས་སྟོ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་མ་ཡིན་གྱི་སྟོ་རང་གི་ཆོས་ཏྲགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། སློ་རྒྱལ་པའི་རྟགས་སློའི་ཚོས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་རིགས་ཀྱི་མ་
གྲུབ་ན་མི་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་
ཡིན་པའི་སློ་རང་གི་ཚོས་ཚོས་ཅན། རང་སློ་ལས་གཞན་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་སློ་ལས་
གཞན་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་སློ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་
སུམ་རུང་རོ། །གཞན་ཡང་སློའི་རྟགས་སུ་འདོད་པའི་ཚོས་དེ་སློའི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་ཉིད་དམ་རྒྱ་ཚོགས་
གཞན་ལས་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སློའི་ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན། སློ་ལས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་སློ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐལ། སློ་དང་རྒྱ་ཚོགས་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་
ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་གཞན་ལས་སྟེས་ན་སློའི་ཚོས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སློ་ལ་འབྲུལ་པ་
ཅན་ཏེ་སློ་རྒྱལ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། སློ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་
བུར་ཁས་བླངས་དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་དང་། །དབང་པོ་དང་ནི་
དམིགས་པ་སློ་དག་སྟེ། །དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སློ་དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཚོས་ཅན། ཉེ་བར་
མཚོན་པ་སྟེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་སློ་གཉིས་
ནི་ཚོས་ཅན། སློ་རྒྱལ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་སློ་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་ན་དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལྡན་དག་ལས་གཟུགས་ཚོས་ཅན། གཟུགས་
འཛིན་གྱི་སློའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་བའི་སློ་ལས་སྟེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་
དུ་སྟེ་གཞན་ལས་སྟེ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཚད་མས་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སློ་རྒྱལ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སློ་རྒྱལ་པའི་
རྟགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་མི་འགྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་མི་འགྲུབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སློ་རྒྱལ་པའི་རྟགས་མེད་མོད། རྟགས་ཡོད་དུ་རྟག་ན་ཡང་སློའི་
རྟགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཅི་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་སློ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་

རྒྱུད་ལ་སློབ་སྦྱང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་བཤམ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་
 ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དེ་གང་དུ་འང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ནི་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡི་ཚེས་རང་གི་
 ཚེས་ཅན་ལ་གསལ་བྱེད་དེ་གོ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རང་ལ་སློབ་སྦྱང་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་
 ལས་རང་ལ་སློབ་སྦྱང་པའི་སྒྲུབ་གཞན་ལ་སློབ་དེ་ནི་གྲུབ་ནས་དེར་རྟགས་དང་སློབ་གཉིས་འབྲེལ་བ་
 དེས་རྟེ། ཕྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་སློབ་སྦྱང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ཅེན་ནི། རང་ལ་སློབ་སྦྱང་
 བྱེད་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེའི་སྦྱང་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བཤམ། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་རང་
 གཞན་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་རྟགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་ཚེས་སློབ་རྟགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རོན་གྲུབ་ཀྱི་རོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་རྟེ། ཁྱོད་དེ་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་རོན་རང་ཉིད་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་སློབ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། རང་ལ་སློབ་སྦྱོང་གས་པར་མ་ཟད་
 གཞན་ལ་ཡང་མི་རྟགས་རྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུས་བུ་ཚེས་ཅན། ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་གཞན་
 རྒྱུད་ལ་སེམས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤམ་རྟེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དེ་བདག་རྒྱུད་
 ལ་སློབ་དང་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་སློབ་
 མཐོང་བ་དང་། སློབ་ལས་ནི་ངག་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་འགྱུར་བར་མཐོང་
 བས་ ལུས་ ངག་ གི་ ཐ་ སྒྲུབ་ དེ་ ལས་ གཞན་ ལ་ སེམས་ ཡོད་ པར་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པར་ དེགས་ ཀྱི།
 གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་སློབ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་དགག་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་སློབ་རྟགས་པ་ཚེས་ཅན།
 རང་གི་གཟུང་རོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱོད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་མིན་རྟེ། ཁྱོད་སྦྱང་
 བ་ལ་རང་གི་གཟུང་རོན་རང་མཚན་གྱི་རྟགས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མྱོད་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོད་བ་བཀག་ནས་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས་རྟེ། གཉིས་ཀ་རང་
 གསལ་མིན་ན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན། །སྒྲ་མ་རང་གསལ་ཡིན་པས་བྱི་མས་གསལ་མི་དགོས་

པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློ་རང་གསལ་མ་ཡིན་པས་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་
ཞེས་སློ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ན་སློ་ནི་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་རབ་རྩ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས།
གལ་ཏེ་སློ་མ་ལས་སྤྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བས་སློ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སློ་སྤྱི་
སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གསལ་བ་མིན་
པའི་བདག་ཉིད་རྩ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་རིག་མེད་པས་སློ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་ན་ཡུལ་
བུམ་སོགས་ཀྱང་ནི་ཅི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སློ་ལ་གསལ་བའི་བུམ་
སོགས་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་གསལ་བ་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་གསལ་བའི་ཤེས་
པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་རྣམ་པ་འཕོ་བའི་སློ་ནས་གསལ་བར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སློ་
ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་རྩ་གསལ་བ་སྤྱི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་
གསལ་བའི་རྣམ་པ་དེའང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་སློ་སྤྱི་མ་ལ་སློ་སྤྱི་མའི་
རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་ན། སློ་སྤྱི་མ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་
རིག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་རང་ལ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །སློ་སྤྱི་
མ་རང་རིག་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། སློ་སྤྱི་མ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སློ་སྤྱི་མ་དེ་སློ་སྤྱི་མའི་གསལ་བྱེད་གང་ཞིག། སློ་སྤྱི་མ་དེ་
དང་ལྟན་ཅིག་གསལ་བ་མིན་པར་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རེད་ཀྱི་ལུགས་
ཀྱི་སློ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སློ་ནས་རབ་རྩ་གསལ་ཞིང་གཞན་གྱི་
གསལ་བྱ་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ནི་ཚོས་
ཅན། རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་ཡང་རབ་རྩ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྣང་འཕྲུག་རྩ་རྩེ། ཤེས་པ་
དེར་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་རྣམ་པ་འཕོ་བ་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སློ་ལ་གསལ་བ་ན་ནི་སྤྱི་གསལ་བའི་བྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློ་གཞན་སྤྱི་མ་ཚོས་ཅན། སློ་སྤྱི་མ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་སློ་སྤྱི་
མ་དེ་ཡིས་ནི་རབ་རྩ་གསལ་བར་བྱ་བར་མི་འདོད་དེ། རང་ཉིད་རབ་རྩ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་

ཇི་ལྟར་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་སྟོན་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་དང་འདྲ་བའི་སྟོ་ཚོས་
 ཕན། དོན་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་མིན་ཏེ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བས་དོན་རབ་ཏུ་
 གསལ་བར་བྱེད་པར་འཛིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཅི་ལྟར་རང་གསལ་ཡིན་ན་གསལ་བྱ་
 གསལ་བྱེད་མིན་ཅེ་ན། སྟོ་མ་བྱི་གཉིས་ཚོས་ཕན། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་ཏེ། རང་གསལ་
 དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་ དཔེར་ན་སྟོན་མེ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དོན་དང་སྟོ་གཉིས་ཚོས་ཕན།
 གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་སྟེ། གང་རུང་གཅིག་རང་གསལ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་རང་
 གསལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་དང་བུམ་པ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་གཅིག་གསལ་བ་དང་ཅིག་
 ཤོས་མི་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེར་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་གསལ་བྱ་མར་མེ་གསལ་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་འཛིག་
 ཏེན་ན་ཐ་སྟངས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོ་མངོན་གྱུར་མིན་པར་སྟོ་བའི་རྒྱལ་དཔོག་
 པ་བྱེད་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ཚོས་ཕན། བྱིར་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་
 བའི་དུས་ན་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་རང་གི་ངོ་བོ་དེའང་མཐོང་བ་སྟེ་མྱོང་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ།
 བྱིར་གྱི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་བྱིས་དུན་པའི་བྱིར་ བྱིར་སྟེ། སྟོ་རང་ཉིད་མ་མྱོངས་
 ན་ཡུལ་དང་དབང་བོ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ནི་སྟོ་འདིས་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་སྟེ་བ་མ་
 ཡིན་པ་དེས་ན་སྟོ་རང་ཉིད་མྱོང་བ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྟོ་འདིས་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ངེས་པ་འདིར་
 འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐར་ཡང་མདོའི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུན་པའི་རྟགས་
 གྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ། བྱུང་བའི་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་པ་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་དུན་པ་ལི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་
 པར་མ་ཟད་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་ཚོས་ཕན།
 རང་ཡོད་དུས་ན་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་བྱིས་དུན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུན་པའི་རྟགས་ལས་རང་གིས་མྱོང་བ་བསྐྱབས་ན་མ་ངེས་ཤིང་། མྱོང་བ་
 ཙམ་བསྐྱབས་ན་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཤེས་པ་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་སྟེ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འཛིན་སོགས་འཛིན་པ་
མེད་པར་ཐལ། བྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་སྒོ་གཅིག་གི་རིང་སོགས་འཛིན་པ་རིགས་པས་དགག། རིམ་
ལྷན་དུ་མས་རིང་སོགས་འཛིན་ན་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ་དེའི་ལན་སྐྱོགས་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པའི་བྲག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
རིགས་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་རིང་
སོགས་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲུང་བ་མེད་ན་བྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ན་ཡི་གེ་
རིང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཉན་སྒོ་རིམ་མེད་གཅིག་གིས་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བྱེད་
སྒྲེལ། ཉན་སྒོ་རིམ་ལྷན་དུ་མས་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བྱེད་སྒྲེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་སྒོ་
གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་གིན་ཏུ་རིང་པོ་དང་། བྱང་དུ་སོགས་ཡི་གེ་གཅིག་ཙམ་
རྗོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། ཡུན་རིང་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་ཙམ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་
གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགགས་ལ་ཡི་གེ་བྱང་མཐའ་
གཅིག་ཀྱང་མིག་འཕྲེད་འཇུག་ཙམ་ཐོགས་པས་སྐྱད་ཅིག་དུ་མའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིམ་ལྷན་མེད་ན་རིང་པོ་འཛིན་པ་འགལ། རིམ་དང་ལྷན་པས་
རིམ་མེད་བསྐྱེད་པ་འགལ། རྣམ་མཐའ་བར་གནས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། ཡིག་ཆ་རིམ་མེད་ཅིག་
ཆར་སྐྱེ་བ་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་རིང་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཉན་སྒོ་དེ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་ནས་ཡི་གེ་རིང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱན་འཛིན་ཞེ་ན། ཉན་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་
པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡི་ཆ་རིམ་ལྷན་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་ཆ་རྣམས་ཅིག་ཆར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་རྣམས་སྐྱང་བ་གང་ཞིག་
གོ་རིམ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི། ཡི་གེའི་ཆ་སྒྲིབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་

ན་རིམ་མེད་པའི་སློ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སྤྱི་རིམ་ལྷན་གྱི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་སྤྲོ་མ་རྣམས་མཐའི་བར་ཏེ་ཆ་ཐ་མའི་དུས་ན་ཡང་མི་འགག་པར་གནས་པས་ན། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་སློ་རིམ་མེད་གཅིག་བསྐྱེད་ཅེ་ན། འབད་རྩོལ་མཚུངས་པས་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲུ་ནི་རྩེ་ཆར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་ཆ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་གནས་པའི་སྤྱི་དུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་རྣམས་རིམ་ལྷན་ཁོ་ནས་ཉན་སློ་ལ་སྤྲོ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་སྤྲོ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་ཆ་སྤྲོ་མ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་འོག་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། ཆ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཐོས་པའི་སློ་རིམ་མེད་དེ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡི་གེའི་ཆ་དང་པོ་ནི་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་མི་གནས་ཀྱང་སློ་རང་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་གནས་ན་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཛིག་པར་ཐལ། སྤྱི་རང་ཉིད་མི་འཛིག་པ་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིམ་པ་མེད་པའི་རིང་པོ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་དེ་ཉན་ཤེས་རིམ་མེད་ཀྱིས་འཛིན་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བའི་སློན་འདི་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱང་སྤྲོ་མི་འཛིག་པ་དེ་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྩོལ་བ་ལས་གཅིག་བཅའ་བ་ལས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་བ་སོགས་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རྩོལ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ཟིན་རྩོལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པར་སྒྲིབ་པ་ལའང་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཞེས་པའི་སློན་འདི་རྩེ་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ཐམས་

ཅད་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིམ་ལྔ་ན་དུ་མས་རིང་སོགས་འཛིན་ན་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིང་
སྒོ་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ། ། དྲན་པར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཕྱིར་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུ་མེད་དེ། ཉན་གས་སྐད་
ཅིག་སྒྲི་བྱ་བྱུན་ལྔ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སྒྲི་བྱ་མ་དེ་བར་མ་ཆོད་པར་འཛིན་ཞིང་སྒོ་དེ་
དག་སྒོ་ཐ་མ་དེས་ཕྱིར་བས་སོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཐོས་པའི་སྒྱུ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་
པའི་སྒོ་དྲན་པར་མི་འགྲུང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སྒོ་གཅིག་ཤུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ཕྱིར་གི་གཞན་མ་ཕྱངས་ལ། གཅིག་ཤུ་དེ་ཡང་རིང་པོར་འཛིན་པ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་བྱ་ཕྱིར་བྱེད་སྒྲེལ་ནས་སྒྱེ་བ་དགག། བྱང་བྱ་ཕྱིར་བྱེད་ཅིག་
ཆར་སྒྱེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་སྒོ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ། བྱུང་བས་བར་མ་ཆད་དུ་
འབྱུལ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་ཆ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྐད་ཅིག་སྒྲི་བྱ་མས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་ཕྱིར་
བྱེད་ཀྱི་སྒོ་རེ་རེས་སྒྲེལ་ནས་ཕྱིར་བས་ཡི་གེའི་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སྒོ་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་
སྒྱུ་མེད་ཅེ་ན། ཡི་གེ་དེའི་སྒྲི་ཐོས་པའི་སྒོ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲང་བར་མི་
འགྲུང་བར་ཐལ། ཕྱིར་བྱེད་ཇུས་གཞན་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྒྲི་མས་ཤེགས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གི་ཐལ་བ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྒྲི་བྱེད་འཇུག་པ་ལྟར་བས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་
བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱིར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྒྲི་
ཐོས་པ་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱིར་བར་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་
ལྟར་བས་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱིར་བ་དེ་འདྲའི་ནི་གཞན་ལ་འདམ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པར་བསལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཉེ། འཇུག་པ་མུར་བས་འབྲུལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དབང་པོས་སྒྲིབ་ན་ལོག་གེས་
ཉིད་ཏུ་ཐལ། །སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་དབང་གེས་ཉིད་མ་ཡིན། །རྟོག་པས་སྒྲིབ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཉིད་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་གེས་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བར་དུ་ཆོད་པ་མཐོང་ན་ཡང་
གེས་པ་འདི་འཇུག་པ་མུར་བས་བར་ནམ་ཆད་མེད་པར་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ན་ཨ་ཨ་ལྷ་བུའི་ཡི་གེ་
བྱང་ཏུ་གཉིས་ནི་བརྟོན་ན་ཡང་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བར་ནམས་ཆད་མེད་པར་ཅིག་ཆར་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇུག་པ་མུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ཐོས་པ་ན་གེས་པ་སྒྲ་ཕྱི་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་
ཆད་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་དབང་གེས་ཉིད་ཀྱིས་འདོགས་སམ། སྒྲོ་གཞན་ཀྱིས་འདོགས།
དང་པོ་ལྷར་ན་དབང་པོའི་གེས་པས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ནམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་མཐོང་ན་
ཡང་། དབང་པོའི་གེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རུང་ཉེ།
ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནམས་ཀྱན་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཐལ། རང་ཉིད་མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཤོས་ཨ་ལྷ་བུ་ཡང་
ཆོས་ཅན། རྟོན་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། མིག་འཇུམ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་དུ་གནས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་བས་བྱང་བས་མི་རྟོགས་ལ། མིག་འཇུམ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་ཐུན་ནི་དུ་མ་
གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་བསྒྲིས་པ་དག་དང་འབྲེལ་པས་རྟོགས་ལ། རྟུལ་ཐུར་བ་གཅིག་སྒྲར་གྱི་
གོ་ས་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲིས་ཙམ་གྱི་དུས་ནི་དུས་རྒྱུད་བ་སྟེ་བྱང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་ཅིང་
དེ་ཉིད་ཀྱང་དུས་མཐའི་རྟོན་ཅིག་གི་ཆད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་པའི་སྒྲོ་འང་ཆོས་
ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་ནམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་སྒྲ་ཕྱི་ནམས་འཛིན་པའི་ཉན་
གེས་གང་ཞིག །དུས་མཐའི་རྟོན་ཅིག་གིས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡི་གེ་དང་
གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་གེས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་

ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་སྡུ་བྱི་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་
 ཆོད་པར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་དེ་དབང་བོའི་ཤེས་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་སྡུ་བྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 མིན་པས་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ས་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱི་བར་ཆོད་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་འདྲིའོ་ཞེས་བར་མ་ཆོད་པར་སྒྱུར་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་རྟོག་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱི་བ་དང་དུ་མཆོན་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་མེད་པས་འབྲུལ་
 རྒྱ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་
 སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་མིང་དོན་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཡི་གེ་སོགས་གསལ་བར་
 འཛིན་པའི་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཞུང་བའི་དོན་ལ་སྒྲུ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་
 ཟེན་ཏོ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཤེས་བར་མ་ཆད་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད། གཞོད་བྱེད་ལུང་དོན་
 བརྟགས་ནས་གཞན་དུ་བཤད། །རྩལ་དེས་ངོ་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞིགས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་བོའི་ཤེས་པས་མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་རྩལ་གྱིས་དོན་མཐོང་ན་
 ཡང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་ཅི་ན། དོན་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེའི་མྱོང་བ་སྟེ་ཁྱོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུང་བ་
 དག་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པ་དམ་པའི་གཞོད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞོད་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ལ་རང་རིག་
 མེད་པས་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་སྡུ་
 མ་རེ་རེས་བྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དེ་
 ནི་ཆོད་མ་གང་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་བྱིས་པས། ཅིག་ཆར་སྒྲོ་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་མིན་
 པར་ཐལ། བར་ཆོད་སྤྱིད་ཀྱང་བར་ཆོད་པར་མ་མཐོང་བ་འདི་ལྟར་སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་བ་ཡོད་

བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལུང་ལས་སེམས་གཉིས་
ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོ་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་ཅེན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་
པ་མིན་པ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སྟོ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་སྐྱ་མ་རེ་རེས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཉིད་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ངས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་མཐུན་གྱི་སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་
སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་ཀྱི་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་གེས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་དབང་གེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་
ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་དཔོག་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ངོ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་
དེའང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རིས་མཐུན་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་
མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དེ་འདི་ལྟར་སྐྱ་བྲགས་
པ་སྐྱར་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་མའི་སྟོང་ཐ་དད་ཕྱི་མ་དང་། མར་མའི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་སོགས་སྐྱར་གྱི་
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱར་གྱི་དེ་
འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པའི་སྟོ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། འདོད་ན། སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་
མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་ཤེས་པའི་སྟོ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་དང་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ཏུ་
ངས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མེད་དེ། འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་མིན་པ་བཀག་ནས་དབང་གེས་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། སྐྱར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་
བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དབང་གེས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་
ཐལ། སྟོན་ཁྱོད་བ་དྲན་པ་ལས་སྟོན་གྱི་དོན་དེ་ཡི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་

མེད་པར་ནི་ཁྱོད་མེད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཕྱིས་གྱི་ཆོས་ལ་སྤར་གྱི་དོན་གྱི་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱང་བྱ་ཕྱོད་བྱེད་ཅིག་ཆར་སྒྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ། རིམ་བཞིན་སྒྱེ་བ་ལའང་མཚུངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོན་ཅི་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་ཅི་གཞན་གྱིས་ཕྱོད་བར་གྱུ་བ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་ཤེས་པ་ཅིག་ཆར་མི་སྒྱེ་བ་བཀག་པ་དེའི་ཆེ་དོན་ཤེས་པའི་སྟོན་དང་། དེ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཅིག་ཆར་སྒྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པས་སོ་ཞེན། དཔྱོད་པ་བཙུགས་ཅན། གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་སྟོན་དང་དུས་མཉམ་གྱི་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཕྱོད་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཕྱོད་བ་དང་ཤེས་པ་དེ་ཕྱོད་བའི་སྟོན་དག་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་མིན་ཞིང་སྟེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་ལྟུང་ལེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་སྒྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་དོན་ཤེས་ཕྱོད་བའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པར་སྤང་བའི་སྤང་བ་རྩལ་གཞན་གཉིས་དག་སོ་སོར་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་དང་དེ་ཕྱོད་བྱེད་རྩལ་གཞན་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་དོན་མཐོང་བའི་སྒྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་ཕྱོད་བའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་རྩལ་ཤེས་སུ་སྤང་བ་དང་དོན་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་འབང་ཞིག་པར་སྤང་བ་རྩལ་གཞན་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པར་ཐལ། ཉགས་སྤུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེན། དོན་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི་སྟོན་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོན་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། དོན་ཤེས་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ཕྱོད་བའི་དུས་ན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་ན་ཐ་དད་དུ་བྲན་པ་སྤིང་ཀྱང་། དོན་དང་དོན་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བྲན་

ཉེ་མི་བྱན་པར་ཐལ། བྱེད་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་མྱོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ལེགས་
པར་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་གྱི་མྱོང་བ་དང་རོན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡུལ་ཅན་དག་གི་མྱོང་བ་གཉིས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལའང་རོན་རིག་པའི་སྟེས་བྲུ་ཆོས་ཅན། རོན་ཤེས་ལ་རོན་དུ་སྣང་བ་
དང་། རོན་ཤེས་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རོན་ཤེས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
རོན་ཤེས་དང་དེ་མྱོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་རིམ་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྩེད་པའི་སྟོན་
འདི་གདོན་པར་དཀའ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་རིག་པ་ན་སྟེ་འཛིན་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དམ་སྟེ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་སྟེ་འཛིན་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་
སྣང་བའི་སྟེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་མྱོང་བ་སྟེ་འཛིན་གཅིག་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་
པོར་སྣང་བ་ནི་མྱོང་བ་སྟེ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་དེ་སྟེ་འཛིན་ལས་རྣམས་གཞན་སྟེ་འཛིན་དུ་
སྣང་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་རིག་པ་ལ་ནི་སྟོན་འདི་མེད་དེ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་
མྱོང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱགས་བསྟན་བྱག་མེད་
རིགས་པ་བརྟེན། དངོས་བསྟན་འཕོ་མེད་རིགས་པ་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་ཤེས་པ་སྤྲུམ་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་བྱན་པའི་
རྟོགས་ཀྱིས་མྱོང་བྱེད་ཅམ་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་
གྱིས་མྱོང་ན་ནི། བྱག་མེད་དེ་ལའང་བྱན་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། མེད་
འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་བྱིར་རོ། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་འདིར་རྒྱགས་
ལ་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་པ་སྟེ་འཛིན་སོགས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྟེན་སུ་མྱོང་
བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། ཤེས་པ་བྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་བྱན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་
མུངས་པའི་བྱིར་ འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ངའི་ཤེས་པ་ནི་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དེ་ལའང་བྱན་པ་
མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །མ་མུངས་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་བྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་མྱོང་བ་
ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་དེའི་རྟེན་སུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ཞེན། རོན་སྣང་གི་

ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་བྱས་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དང་དེ་འདྲ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དེ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། རྣམ་པ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
དྲི་བ་མཛད་པ་ནི། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་དངོས་སུ་སྤྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་སྒྲ་
མའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེན། དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་ཡུལ་གཞན་
གཟུགས་སོགས་ལ་ནི་འཕོ་བ་སྟེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་རང་གི་གཟུང་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཉེ་བ་སྟེ་
དངོས་སུ་སྤྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ནི་རི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་གཟུགས་སོགས་ནི་
འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་
གྱུར་བ་སྟེ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་ཡི་གེགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་དགག། སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་ཟད་
ནས་འཕོ་བ་དགག། གཅིག་གིས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག། འཕོ་ཆེ་ཕྱི་མ་མྱོང་བྱེད་
མེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ན་དེས་སྒྲོ་ཕྱི་མས་སྒྲོ་སྒྲ་མ་འཛིན་པའི་གེགས་
བྱས་པས་སྒྲོ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་ཞེན། སྒྲོ་སྒྲ་མ་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲོ་ཕྱི་མས་ཁྱོད་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་
གཞན་ཕྱི་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་གང་གིས་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དངོས་སུ་བསྤྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པའི་ནང་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲ་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་སྒྲོ་ཕྱི་
མས་ཁྱོད་འཛིན་པ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་རྣམ་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
ནི་ཉེ་བ་ན་སྤྱེས་སུ་འགས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲ་མ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲིམ་བྱ་ཚེས་ཅན། སྒོ་སྒྲུ་མ་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཉི་བ་
མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲིམ་བྱ་ཚེས་
ཅན། སྒོ་སྒྲུ་མའི་བྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒོ་སྒྲུ་མ་བྲན་པའི་ཅ་བ་སྒོ་སྒྲུ་མ་མྱོང་བ་ནི་མེད་པའི་
ཕྱིར་ནའོ། །འདོད་ན་དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཞེས་དབྱས་པའོ། །གཞན་
ཡང་དབང་གསལ་ལ་དོན་ཉི་བ་ཡོད་པས་དེས་གཤམ་བྱས་ནས་དོན་ལ་འཕོ་བའི་དོགས་པ་སྒྲིམ་བྱ་
ན་ཡང་འདས་མ་འོངས་སོགས་ལ་ནུམ་རྟོག་གང་གང་ལ་ཚེས་ཅན། བྱི་རོལ་ལ་སྒྲིད་པ་མི་སྲིད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉི་བ་ནི་
ཡོད་པ་མིན་ལ་སྟེ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུ་མའི་རྒྱས་པ་ཟད་ན་བྱི་མ་མེད། །སྒྲིད་བྱེད་ཡིན་ཡང་གཟུང་
ཡུལ་མིན་པ་དགག། །གཟུང་རྒྱས་ཟད་ཀྱང་སྒྲིད་རྒྱས་ཡོད་པ་དགག། །གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད། གཞོད་བྱེད་བསྟན། གཞན་ལ་ན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐབས་འགར་གསལ་པ་སྒྲུ་མ་དག་ལ་གསལ་པ་བྱི་མ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
དེ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་གསལ་པ་སྒྲུ་མ་འཛིན་པའི་སྒོ་མི་སྒྲིམ་བྱས་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་མ་གྱི་སྒོ་ནི་སྒོ་བྱི་མ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པ་ན་ཚེས་ཅན། སྒོ་བྱི་མ་
དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དོན་འཛིན་པའི་སྒོ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་སྒྲུ་མ་རྒྱས་པ་ཅན་སྟེན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་སྒོ་བྱི་མ་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུ་མ་དེ་དོན་གཞན་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པས་
གསལ་པ་དེའི་སྒྲུ་མ་འཛིན་སོགས་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་ན། སྒྲུ་མ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
གསལ་པ་སྒྲིམ་བྱ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་གསལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་སྒྲིམ་བྱ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲིམ་ཀུན་གཞི་ལས་དུས་ཅིག་ཆར་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་
འཇུག་གསལ་དུ་མ་སྒྲིམ་ཅུང་ཡང་། ཡིད་གསལ་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ་ན་ཚེས་ཅན།

ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཟུགས་ཁོ་
ན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་ཀུན་གཞིས་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་སྡེ་མ་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡིད་གཞན་གྱི་
མ་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྡེ་མ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མཚུངས་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་
ཤེས་སྡེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གྱི་
མ་སྡེ་མ་ལ་ལྟོས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རེ་རེ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་སྟེ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡིད་རྟག་པ་རྒྱལ་པོ་ཙམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་གཟུགས་ལ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་གཞན་ན་
བའི་དབང་པོ་སོགས་ལ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བར་རེ་རེ་སྐྱེ་
བར་རེས་པར་ཡིན་གྱི། སྟོ་སྡེ་མའི་རྣམས་པ་ལས་རེ་རེ་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེན། དོན་མཐོང་བའི་སྐྱེས་སུ་
ཆོས་ཅན། ཡིད་གཅིག་ཏུ་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་རེས་པ་མིན་པར་ཐལ།
སྐབས་ལ་ལར་གཟུགས་འཛིན་སོགས་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་
ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་ཚང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་སྡེ་མ་ཡུལ་ལྷ་ཆར་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་སྟེ་གང་རུང་
གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་རྟོགས་
པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་སྟོ་སྡེ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དང་ཡིད་རྟག་པ་
ལྷན་པ་ཙམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་བྱ་བ་
འབྲས་སུ་ཤེས་པ་འང་གཅིག་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་ཞེན་ངང་མར་མེ་གཅིག་
ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་སྐྱེས་སུ་དུ་མས་མཐོང་སྟེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དུ་མ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་རྟག་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མིན་ན་ཡིད་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ་ཏེ། སྐྱིས་ཀྱང་སྟོ་དུ་མ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་རྟག་

པས་སྟོ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ཚས་ཅན། ལུས་ཏྲག་པ་གཅིག་གིས་སྟོ་རིམ་
 ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་འདོད་པ་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཏྲག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་
 ལ་རིམ་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་
 སྐྱེས་བུ་ཏྲག་པ་སྟོ་དུ་མ་དང་ལས་དུ་མའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ན་ཅིག་ཆར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མིན་ན་
 རིམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བར་མཚོན་ནུས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་
 ལས་སྟོ་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་ངས་ཞེན། འདུ་བྱེད་ཏྲག་པར་དང་པོ་ནས་ཡོད་ན་སྟོ་ནམས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་དེ་ཕྱིས་གང་ལས་སྐྱེ། སྟོ་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞེན། དེ་སྐྱར་ཡིན་མོད།
 སངས་རྒྱས་པ་ཚས་ཅན། རང་གི་འདོད་པ་སྟོ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྟོ་བྱི་མ་
 འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ། དེ་སྟོ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་སྐྱ་མ་དེ་རང་འཛིན་པའི་སྟོ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་གཟུང་
 ཡུལ་མིན་པས་སྟོ་བྱི་མ་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་ཞེན། སྟོ་སྐྱ་མ་ཚས་ཅན། བྱོད་ལ་སྟོ་བྱི་མའི་
 གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆར་སྟེ། བྱོད་རང་འཛིན་པའི་སྟོ་བྱི་མ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། བྱབ་སྟེ། སྐྱིར་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ནམས་ལ་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་རང་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་འཛིན་དངོས་
 སུ་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ། སྐྱང་བ་རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་
 གཟུང་ཡུལ་མིན་པས་སོ་ཞེན། སྐྱང་བ་ཚས་ཅན། བྱོད་རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་
 གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ་བྱོད་རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དེ་གཟུང་ཡུལ་དེ་དང་རྩལ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དཔེར་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱང་
 བ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་དེའི་པ་རོལ་གྱི་ཆ་སོགས་གཟུང་བ་མིན་པ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྐྱ་མའང་བྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གཟུང་བ་མིན་ནོ་ཞེན།
 སྟོ་སྐྱ་མ་ཚས་ཅན། ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་སྟོ་བྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 ཀྱང་གཟུང་བ་མིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པ་ལ་སྟེ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་པ་དངོས། རྩོད་པ་སྟོང་། མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་བྱི་མའི་
 རོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཤེས་པ་སྣ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་པ་བྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
 གཞན་ནི་ཉམས་པ་མིན་པའི་ཆོན་ཤེས་པ་བྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་ཞེན། སྤྱིར་གཟུང་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་མ་ཉམས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ཆ་
 ལས་རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པར་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་
 བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གཟུང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་དེ་
 ལྷ་མིན་པར་ན་རང་འཛིན་གྱི་སློ་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པས་ན། གཟུང་ཡུལ་བྱེད་
 བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཟུགས་སོགས་འདི་ཡིད་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་
 བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སློ་སྣ་མ་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཅན། དེའང་སློ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལའང་སློ་བྱི་མ་
 རང་འཛིན་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་ བྱིར་སྤྱེ། རང་འཛིན་པ་ཡི་སློ་བྱི་མའི་
 བྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་སློ་བྱི་མའི་མུང་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་སྤྱོ་སློ་བྱི་མའི་
 གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སྣ་བ་སོགས་དང་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་རིམ་པ་
 ལྷ་ར་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སྣ་
 བ་སོགས་དང་། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་གཞན་གྱི་སེམས་སོགས་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ཞེ་
 བ། གཟུགས་སོགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རགས་པར་སྤྲང་བ་དང་། བར་མ་ཆོད་པ་དང་།
 ཐག་ཉེ་བ་སོགས་དགོས་ཞེས་པ་དང་ནི། སེམས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་གཞན་དཔྱོད་པ་འདི་ཆོས་
 ཅན། མ་དག་སློ་ཅན་ཚུར་མཐོང་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་བ་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་འཕགས་པས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཉེ་བ་དང་། བར་མ་ཚད་པ་དང་། རགས་
པར་སྒྲུབ་བ་ཕྱིས་རིང་བ་དང་། ཚད་པ་དང་། སྤ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིས་སྒྲུབ་གཟུང་བ་
ཕྱིས་གཟུང་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སློ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རགས་
པ་སྤ་བར་སོང་བ་སོགས་སྒྲུབ་མེད་གང་ཕྱིས་སྒྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཕྱིས་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སློ་སྤ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སློ་ཕྱི་མས་རང་སློ་སྤ་མ་
ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་ན། བེས་པ་ཕྱི་མ་ཚེས་ཅན། དོན་གཞན་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སེམས་སྤ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་
པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་རྩལ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སློ་སྤ་མ་ལ་སློ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་རྣམས་ཚེས་ཅན། གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་རྩལ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དུ་མ་ལ་རྒྱས་པ་
རྩལ་གཅིག་ཡོད་པས་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་གཅིག་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་
རྩལ་གཞན་དུ་མ་དང་། དུ་མ་ལ་རྒྱས་པ་རྩལ་གཅིག་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཚེས་ཉིད་གྱིས་
འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། གལ་
ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྒྱེ་བ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་ནི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པར་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་
ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་
བུ་གཅིག་སྒྱེ་བའང་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱ་གཅིག་ལ་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་གཅིག་སུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་ཀྱང་རྒྱ་
ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་ཀྱང་སྒྱེས་བུ་དུ་

མའི་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པས་མིག་ཤེས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་གིས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་གཞན་ཕྱི་མ་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྒྱུ་མེད་ཅེ་ན། ཨ་ཨ་ལྷ་བུའི་ཡི་གེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཕྱི་མ་ཨི་ལ་དེའོད་པ་ལ་སོགས་དོན་སེམས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་སྟེ་རེས་པར་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི་བརྗོད་པ་ཨ་ཨ་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་སྣ་མ་ཨ་ལ་དེ་ཤེས་པ་སྣ་མའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་དང་ཅིག་ཆར་ཡི་གེ་ཕྱི་མ་ཨི་ལ་དེ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དོན་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རིག་པའི་སློ་དང་སློ་དེ་རིག་པའི་སློ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འཕོ་ཆེ་ཕྱི་མ་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ལན་དུ་རང་རིག་མེད་བར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྣ་མ་སྣ་མ་མྱོང་ན་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དང་། དོན་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ལན་དུ་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ན་ཤེས་པ་ཐ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་དན་པ་མིན་པས་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དང་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་གྱིས་ལན་སྒྲུས་པ་ནི་དོན་མཐོང་བའི་སྒྱུས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་ཤེས་པ་སྣ་མ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་སྣ་མ་མྱོང་བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཤིང་ཕྱི་མ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་མྱོང་བ་དེ་བདག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བདག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པས་ན། རང་གིས་མྱོང་བ་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མི་མཚུངས་ཤིང་། བདག་གིས་མྱོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ལས་

གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཤམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དཔྱོད་པ་བཞུགས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བདག་ཕྱོད་དང་གཤམ་ཕྱོད་གི་ཁྱད་པར་དེ་
སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་གིས་ཕྱོད་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་རྒྱ་མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མིན་ཡང་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཅིང་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དབང་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདྲག་པར་
འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་འདོད་
པའི་སྡོ་འཛིན་སོགས་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་མི་གསལ་བ་ཞིན་དུ་སྡོ་སོགས་གསལ་བ་ཡིན་
ཏེ་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྡོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་ན་འགོ་བ་ཤེས་བྱ་
མ་ལུས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅན་གྱི་མང་མཚན་ཕྱིས་མཐུག་ཏུ་བཞུགས།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ལས་མངོན་
སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་པའོ། །

༣༡། གཞན་དོན་ལེན་བཞག་ས།

དེ་གཞན་པོ་མཉམ་པོ་དང་ལོ་འཁྱུག་སྒྲིག་

༣༡། གཞིས་པ་གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་
མཚམས་སྦྱར་བསྟན། བར་དུ་ལེན་ལེན་གཞན་ཉིད་བཤད། གཤམ་མཚན་གྱིས་མཐུག་སྟེད་
བསྟན་པའོ། །

ཅུ་ མཉམ་པོ་མཉམ་པོ་དང་ལོ་འཁྱུག་སྒྲིག་

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྱིས་མདོ་དང་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་འདིར་ཡང་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་
གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་འཆད་པར་འདོད་པ་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་དང་། ལྟས་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་
གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་ཉིད་ལྟས་པས་དེ་འཆད་པར་བཞེད་པ་ལེགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེན་དང་
པོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཅུ་ བར་དུ་ལེན་ལེན་གཞན་ཉིད་བཤད།

གཞིས་པ་ལ་སྒྲ་རབས་པ་དག་སྦྱབ་པའི་ངག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཤུགས་ལ་གོ་བྱ་
བསྐྱབ་བྱ་བཤད། །དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་
ལེགས་ཏེ། སྦྱབ་ངག་གི་ཤུགས་ལ་གོ་བྱ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱའི་གཞི་ལྟོག་ཡིན་ལ། དེ་
ཤུགས་ལ་གོ་བས་བཤད་མི་དགོས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲ་པས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་
བཤད་ཅེས་པས་འདིར་བཤད་པ་དང་ཤུགས་ལ་གོ་བྱ་གཞིས་པོ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱབ་
བརྗོད་རྟགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་སྒྲ་པས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་
སོ། །དཔེར་ན་ཆད་མ་རང་གི་རོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་རང་ལས་རྟགས་ཤིང་མི་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ཐ་
སྟོང་ལས་རྟགས་ཀྱང་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲ་པས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཞེས་
པའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་ཡིན་ལ།
སྦྱབ་ངག་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞིས་ལས་མེད་ཅིང་གཞན་བདུན་པོ་ལྟར་སྦྱར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་དག་བཤད། །མྱོངས་
པ་སེལ་བྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བཤད། །བཟོད་ཚུལ་རྟོགས་བྱིར་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །^{མ། བཟོད་བྱའི}

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མཐོང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དོན་ཅེས་སྟོས་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པའོ། །^{མ། བདག་གིས་མཐོང་པའི་རྣམ་བཟང་བཤད་པ།}

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བའི་རྣམ་བཟང་བཤད་པཤད། །རྣམ་བཟང་དོན་ཉིད་
རིགས་པས་བསྐྱབ། །ཐལ་བའི་དག་ལ་མཚུངས་པ་སྤྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་
རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་ཚིག་ཀླང་དང་པོས་མཚོན་བྱ་དང་། གཉིས་པས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་
ལས། རང་གིས་མཐོང་བ་ནི་སྤར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའོ། །དོན་ཅེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་གི་དོན་ལྟོག་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའོ། །རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། བཟོད་ཚུལ་ལྟག་
ཆད་ནོར་པའི་སྟོན་དང་བྲལ་བའོ། །འོ་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།
མདོར་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ཁ་ཅིག་སྟེ་
གངས་ཅན་པ་ན་ཤེ། སྟོ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བཀོད་པ་ན་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤར་ཚོལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
མཐོང་བ་མིན་ཡང་། གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ལུང་ལས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོ་བདེ་སེམས་
མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞན་བྱིར་ཚོལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྟགས་
བཀོད་ཀྱི་ཚོལ་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སྤྲང་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ལས་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དགག། སྟེ་འཇིག་ཅན་ལས་
སེམས་མེད་གྱུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་ཚིག་ཆད་མ་མིན། །ཆད་མ་མིན་པས་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས། །བྱིར་ཚོལ་ཉིད་ལ་ཆད་མར་གྱུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུང་ཚིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ།

ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དབྱད་པས་དག་པའི་
 ཚེ། གཞལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྱད་པས་དག་པའི་ཚེ་
 བཤང་ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སློབ་དེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་
 བེ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་ནི་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། དེས་གྲུབ་ན་གཏན་ཚིགས་མ་ལུས་པ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དེས་དོན་ལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུབ་ཀྱང་ལུང་དེ་དང་ལུན་པའི་
 ཕྱིར་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུང་དེས་རྟགས་དེ་གྲུབ་ཅེ་ན། སློབ་དེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་
 ལུང་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་དུ་
 དེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་
 གང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་
 དེ་རི་ལྟར་ན་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་
 ཚད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་
 ལུང་དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གལ་ཏེ་
 ཁས་ལེན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་
 ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་རིགས། །གཞན་གྱིས་ཁས་

སྒྲུབ་བྱེད་མིན། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རང་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཅིས་མ་བརྟོན་དེ་བརྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱིས་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་ལས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་གཞན་ལ་མ་བརྟོན་དོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆོལ་གང་ཞིག་རང་གི་ལུང་ལས་གཞན་པའི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཞན་ལ་མ་བརྟོན་དོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་ཆོལ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། སྒྲུབ་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གང་དག་གི་རྣམས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་། དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་བརྟན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་དོན་གྱི་རྣམས་པའམ་འབྲེལ་པ་གཤེས་པ་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དབྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟེས་སྒྱའི་བསམས་པ་སྟེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་

དེ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་མིན་པར་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་ཚད་
མར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་།
དེར་སྒྲུང་གི་རྣམ་གཞག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་ཆོས་ཅན། གྲོ་བདེ་སེམས་
མེད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། གྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མེད་པ་
ལ་གྲོས་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན་དོན་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་གྲོ་བདེ་སེམས་མེད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཡང་གྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དོན་ལ་ཡོད་པས་དེ་འཛིན་པའི་གྲོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གྲོ་བདེ་སེམས་
མེད་དོན་ལ་ཡོད་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལུལ་
བདེན་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་གྲོ་དང་འབྲུལ་བར་མཚུངས་ཏེ། དངོས་པོ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་
རྟགས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་པའི་གྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་རྟགས་ཆོས་
ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་ནི་འབྲས་བུའམ་སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་གྱི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་དེ་རྟགས་གསུམ་
པོ་གང་རུང་དུ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲེ་འཛིག་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་རང་ལ་གྲོ་
བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། གངས་ཅན་
རང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོར་མ་འདུས་ན་
གཞན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་ལས་གྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་
པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲེ་འཛིག་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤར་ཆོལ་རང་ལ་གྲུབ་པ་
དགོས་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱང་སྤར་ཆོལ་རང་ལ་གྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་འདོད་ན། ཁྱེ་
བྲག་པས་སྒྲི་རྩིས་གཅིག་ཉིད་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་
པོས། བ་ལང་གི་སྒྲི་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

པའི་ཐལ་བ་བཀོད་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 དོན་ལ་བྱབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་དུ་མར་ཐལ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་བསྐྱབ་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཆོག་སྒར་ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐལ་བར་འཕེན་པ་
 མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་དུ་མ་དེ་མེད་ན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་ལ་བྱབ་པ་དེ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དུ་མ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་ལ་བྱབ་པ་དགག་བྱས་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་དུ་མ་
 གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཆོག་ཏུ་ཆོགས་སྒར་
 ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་ལ་བྱབ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 །ཇཱ རྣམ་བཅད་དོན་ཉིད་རྟགས་པས་བསྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་རྣམ་བཅད་བཤད། རྣམ་གཅོད་དོན་ཉིད་
 རིགས་པས་བསྐྱབ། །སྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པས་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་ཡང་སྐྱ་སྟེ་ལུང་དག་དང་རྟོག་པས་རྟགས་སུ་སྟོ་བརྟགས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་
 རྗེས་དཔག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་
 བརྟགས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། ལུང་དང་
 རྟོག་པས་སྟོ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དོན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་
 ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དགར་བརྟགས་པ་དག་ནི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
 པའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་འང་འཇུག་
 སྟེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱོགས་ཚིག་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྐབ་བྱེད་མིན། །དེས་ན་གཞན་ལ་
བཀོད་སྒྲིལ་རང་ལ་མེད། །བྱོགས་ཚིག་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུངས་ལ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་གཉིས་དངོས་སུ་སྐབ་བྱེད་མིན་པར་མཚུངས། །བརྒྱད་ནས་
སྐབ་བྱེད་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད། །བྱོགས་ཚིག་བརྒྱད་ནས་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་བསྐབ་བྱེད་དངོས་སུ་སྐབ་པ་ལ་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
དགོས་པར་བསྟན་པས་ཚིག་གཉིས་ཀ་བསྐབ་བྱེད་དངོས་སུ་སྐབ་པའི་སྐབ་བྱེད་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ།
འདི་ལྟར། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བྱོགས་བརྒྱད་པ་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་
གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་པ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། བསྐབ་བྱེད་དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསྐབ་པ་ལ་
རྣམ་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐབ་བྱེད་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་དག་
ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེས་ན་འོ། །འོ་ན་བྱོགས་ཚིག་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་
མི་མེད་དམ་སྟུམ་ན། བྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཚོས་ཅན། རང་སྐབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྒྲོང་
གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
བའི་བྱིར། ཚིག་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་བརྒྱད་བྱེད་དངོས་སུ་སྐབ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་རང་གི་
བརྒྱད་བྱེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་བྱོགས་ཚིག་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་
པ་སྐབ་རྣམ་པའི་སྐབ་པ་ག་ཏུ་མེད་དེ། བསྐབ་པར་བྱ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་དེའི་སྐབ་
བྱེད་མ་བརྒྱད་པ་ཡིས་སོ། །གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་པའི་
སྐབ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བརྒྱད་ནས་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
དངོས་སུ་སྐབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྐབ་རྣམ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
སྐབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབ་དཔོན་བྱོགས་སྐབ་བྱོགས་ཚིག་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྐབ་བྱེད་
མིན་པར་བཞེད་དམ་ཞེན་བཞེད་དེ། བྱོགས་སྐབ་ཚོས་ཅན། བྱོགས་ཚིག་དངོས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་

མིན་པར་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་བཤད་ཅིང་། བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་
ཡང་བཞེད་དེ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་མེད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོག་གིས་བཞེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་དབག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །
གཏན་ཆོག་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉགས་ཆོག་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་ །རྣམ་པ་འཇུག་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བཞེད། ལུན་འབྱེན་བཤད། ལྷུང་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་
དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འགོད་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་ཆོལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ལས་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡིན་མིན་ཚད་པའི་སྐྱབས་དང་། ཆོལ་པའི་
དབག་འདོད་སོགས་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་
སོགས་ཆོག་མིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟག་པར་ཆོག་གིས་པས་ལེན་
ན་ཡང་ཆོག་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་བྱི་
རྟགས་ཆོག་འཇུག་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་བཞེད་
པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། བང་གི་ཡན་ལག་
བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་རྟགས་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས།
ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་བྱན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོག་ལ་
བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། དེ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བྱན་པ་བསྐྱེད་མི་རྣམ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྲིན་བཤད། རྩོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྩིས་ཡུལ་བསྟན་པ་སྟོགས་ཚིག་དག་ཉིད་ལས་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་རྩིས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྩིས་ཡུལ་བསྟན་པ་དག་མེད་
པར་ནི་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྩིས་པ་གྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྩིས་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་མི་དགོས་ཏེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་བྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་
ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་སྟོགས་ཚིག་སྟོན་འགྲོ་ཅན་ནི་
བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྟོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་དག་ཚེས་ཅན། རྩིས་གསུམ་ལས་རྩིས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་ན་མ་ཚང་བའི་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི། སྟོགས་ཚིག་མ་ཚང་བས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་
བཙའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་རྣམས་རང་ལ་མི་འཇུག་པར་
ཡང་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་
བཙའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱས་ནའང་། སྐྱ་བེ་དེ་ལ་ཚེས་ཅན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་
བཙའ་བར་ཐལ། ཞེས་པའི་སྟོན་འགོད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་
བརྗོད་པ་དམ་བཙའ་ཐལ་བའི་སྟོན་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཙའ་
ཡིན་ཞེས་པས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་བཞོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་པ་ཞིག་དམ་བཙའ་བསྟན་ལ།
དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་

གྲིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ངེས་གཟུང་གི་བྱད་པར་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཚེད་པ་ཙམ་དམ་བཙའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བས་སྒྲོན་འདི་འདྲུག་གོ་སྟུམ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བཟོད་པ་དམ་བཙའ་ཡིན། །
 ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་བྱད་པར་མེད་པར། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དམ་བཙའ་ཡིན་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཟོད་
 ན་ཡང་ཚིག་དེ་ལས་ཚོས་ཅན། དམ་བཙའ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
 བཟོད་པ་དམ་བཙའ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། དམ་བཙའ་དང་རིགས་
 གཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་དམ་བཙའ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་ཐེ་
 ཚོམ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་མི་གཅིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་དུ་དམ་
 བཙའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཀུན་དམ་བཙའ་དོགས་ན་ཇུ་མཐན་གྱི་ཇུ་
 བུམ་བུའི་ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། དམ་བཙའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་
 དེ་ལས་དམ་བཙའ་བར་ནི་དོགས་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་དམ་བཙའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ལས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་
 དམ་བཙའ་ཡིན་ཞེས་བྱགས་གྲིས་གོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེད་གྲིས་ཀྱང་ཚིག་
 དེ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དམ་བཙའ་ཡིན་ཞེས་བྱགས་གྲིས་གོ་བ་སྤྲོ་
 རུས་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚིགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཟོད་པར་གཞན་དག་ལ་ཡང་དཔེ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཚོས་ཅན། དམ་བཙའ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་ཚིག་དག་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྐྱེངས་སོ། །

ཇུ་ བུམ་ བུའི་ ཞེས་ བྱེད་ བྱ་ མཚུངས་ པ་ ཟུང་ བྱ།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་སྒྲོའི་འགྲེལ་བྱེད་མང་ལེན་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཚིག་
 ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྤྲོ་བ་དང་བཙས་པ་སྐྱབ་པ་འགོད་པའི་དུས་སུ་བཟོད་པའི་
 ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་ཚིག་བཞིན་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། སོགས་གྲིས་བསུས་
 པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྲིས་མ་ངེས་ཞེས་སུ་འབྱིན་བཟོད་པའི་ལན་དུ་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ལྟར་སྤྲོ་

བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པ་འགོད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚེས་ཅན།
 རྩོད་ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་ཉིད་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་སྒྲ་གསོ་བར་མི་རྣམས་པ་
 ལ་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚིག་གི་རང་བཞིན་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་བཀོད་པ་
 ལ་ཡང་བྱབ་པ་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱོགས་དེ་ལ་རིགས་སྒྲའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ལན་ཏེ།
 སུམ་འབྱེན་གྱི་ཚིག་གིས་མ་དེས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ལྟར་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱེད་བཀའ་ཡོད་ཅིས་དང་། དེའི་ལན་དུ་སུན་འབྱེན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་ཚིག་གི་
 རང་བཞིན་ལྟར་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མ་དེས་ཞེས་པའི་སུན་འབྱེན་ཡང་
 བྱི་ཚེས་ཅན། འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་བརྒྱད་པའི་སུན་འབྱེན་
 བརྗོད་དགོས་ན་མཐར་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འཕྱར་བས་སོ། །འོན་ཅི་ལྟར་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བྱོགས་སྒྲ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་
 བྱབ་ཟེར་བ་ལ། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཙམ་ནི་འདོན་པས་མ་དེས་ཞེས་སུན་
 ལྟར་བ་ན། རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་འདོན་པ་ཞེས་བྱེད་པར་ཡོད་པར་སྐྱེ་ཞིང་། བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་
 དྲིས་པས། གཞན་དུ་འདོན་མི་རྣམས་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

ཆད་རྗོདས་པ་སེལ་བྱིར་བརྒྱབ་བྱ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྗོདས་པ་སེལ་བྱིར་བརྒྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བརྒྱབ་བྱའི་
 མཚན་ཉིད་བཤད། གཞན་ལུགས་བརྒྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག། བྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དཔེ་
 ཡང་དགག་པའོ། །

ཆ.༡ རང་ལུགས་བརྒྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་ཅན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་རག་ལས་བརྒྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན།
 བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་

བྱེད་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ལས་
བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དོན་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བས་དེ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་འཛིག་བྱེད་ཆོག་བཞི་བཤད། །ཡང་དག་འཛིག་
བྱེད་མ་བསལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་བཞིས་བཟུང་བའི་དོན་བཞི་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་པོ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །
ཞེས་ལུ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་རོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟེན་དང་། འདོད་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི་བཟུང་སྟེ།
བྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་། དག་ཏུ་མ་སྦྱས་ཀྱང་
དོན་གྱིས་བཟོད་པ་སྟེ་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་
ཁས་སྒྲུངས་པ་ནམས་གཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་མ་བསལ་བ་འདིར་མ་བཟོད་ཅེ་ན། མཚན་
ཉིད་དང་པོ་བཞི་པོ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱངས་ཅན་པས་མིག་
སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བསགས་བཀོད་པའི་ཆོ་མིག་སོགས་བདག་དོན་
བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་ཆར་ཆར་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་དང་རིགས་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་
བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དོན་གཅིག་པས་དེའི་སྟེང་དུ་མ་བསལ་བ་ཆར་ན་སྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་མ་བསལ་བ་མ་སྦྱས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ནི་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྦྱོས་སོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་འདི་མདོར་བསྟན་
དུ་བྱས་ནས་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། ཅེས་པའི་ས་བཅད་བྱེད་པས་ནི་ཆོག་གིས་དེ་ཡི་
མཚན་ཉིད་བཞི་ཞེས་པ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་རྟོགས་པའོ། །འདིར་ཆོག་རྒྱང་དང་པོར་བདག་

ཉིད་དང་འདོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་པ་ནི་མདོའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱི་མར་དེ་ལས་
བསྒྲིག་པ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་
པ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པ་ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ན་ཚོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་
དོན་ཐམས་ཅད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། མདོ་ལས་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པ་
ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཐོག་མར་སྟོས་སོ། །གཞན་དག་ནི་དོགས་པ་ཅམ་
ཡང་མ་ཞུགས་ན་ཆོད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། །བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་ཉ་ཅང་
ཐལ། །ཚུལ་དེས་ལོག་ཏོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དཔེ། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཅོད་པ་སྤོང་། །དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཅེས་པས་དག་ཏུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཞེ་བས་འདོད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱར་བསྟན་ན། དེའི་དཔེ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། དག་ཏུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་ཚོལ་བས་ཞེ་བས་འདོད་པས་
ཁུབ་པའི་ཆོགས་དོན་ཆོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་
བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་མིག་སོགས་
བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྒྲོ་དོན་མེད་འགྱུར་བ་སྤང་། །འགལ་ཉགས་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་སྤང་། །འདོད་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཅེས་པས་ཚོལ་བས་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན་
རང་སྒྲོ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཅེས་པའི་སྒྲས་ཚོལ་བ་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་

ཡོད་དེ། རྒྱལ་བས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་
པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ། དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་
བརྟམ་གྱི་འགྲེལ་པར། བདག་ཉིད་ཅིས་བྱ་བའི་སྒྲི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་འགལ་ཉགས་ཐམས་ཅད་ཞེ་
འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་ཉགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་གཅིག་
ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མར་འགྱུར་རྟེ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་དག་གི་
སྒྲི་ནས་བརྗོད་པ་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་དག་གི་སྒྲི་ནས་བརྗོད་པ་དང་། རེས་འགའ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་གི་སྒྲི་ནས་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་
རེས་ལས། དེ་ནི་རེས་འགའ་ཆོས་དག་གི་སྒྲི་ནས་སམ། རེས་ཆོས་ཅན་དག་གི་སྒྲི་ནས་སམ།
དེའི་ཁྱད་པར་དག་གི་སྒྲི་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ས་སྐྱ་པས་བཀའ་བའི་ལུགས་ཏེ་
དགག་སྐྱབ་ཀྱས་པར་སྒྱི་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གང་ལས་
རྟོགས་ཤེ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ནང་ཞེ་བས་
འདོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེར་ནི་འདུས་བསགས་ཞེ་འདོད་
ཀྱི་སྐྱབ་ཆོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པས་འགལ་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
དེར་མ་ཟད་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྐྱབ་ཆོས་དེ་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཡི་སྒྱུ་ན་
ཡང་བསྟན་རྟེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་མཐུན་དཔེ་ལས་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་
དུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདག་ནི་གཞན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟན་ན་དེ་དཔེ་ལ་མ་
བྱུང་ཅིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཚུད་པའི་ཆོ་
གྲངས་ཅན་པ་ཡིས་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཞུགས་པའི་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་
པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་བཤམ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་གང་ཞིག །བདག་དོན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ན་སྐར་ཚོལ་གྱིས་སྐྱབ་མི་འདོད་པའམ་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་སྦྱོན་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུབ། །ཡང་དག་རྟགས་
ལ་མཚུངས་པའི་ཚུད་པ་སྦྱོང་། །རྒྱལ་དེས་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞན་ཡང་གྱུབ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱར་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན།
རྒྱུད་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཆོས་དཔེའི་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་གཏན་ཆོགས་འགལ་
བའི་སྦྱོན་དག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྦྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་དེ་
གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐྱབ་ཆོས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ཇི་ལྟ་བུ། སྦྱོན་གཉིས་པོ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ན། རྒྱུད་འཕེན་པས་ལུས་སེམས་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་འདོད་ནས་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྦྱེས་བུའི་ལུས་
དང་། བུམ་པ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་ཡིན་སྟེ། ལུང་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བུམ་ལུན་གྱི་ཕྱི་ལ་བཞེན་ཞེས་འགོད། དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་
སྦྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་ཡིན་པས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་དེ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་
ཁྱབ་པ་འགལ་བའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྐབས་དེར་དེ་སྐྱབ་ཆོས་དཔེའི་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་སྦྱིར་གྱུར་པ་དེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་
ན་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་སུ་གྱུབ་པ་མིན་པར་བཤམ། ཁྱོད་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་
ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ན་དེ་འདྲའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྦྱི་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་
གཞན་གྱི་ལྷ་བོར་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ལྷ་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་

ཀྱང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྐྱ་བཅས་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ནམས་
 གྱི་ཚིག་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱས་སྟོང་
 པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲའི་མི་རྟག་པ་དང་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་གང་
 བསྐྱབ་ཅེས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བརྟགས་ན་བྱས་པས་སྐྱ་འཛིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལའང་གཉིས་བཅས་
 གྱི་སྟོར་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་མཚུངས་ཏེ། སྤྲའི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་ན་དཔེ་ལ་མེད། བུམ་པའི་མི་
 རྟག་པ་བསྐྱབ་ན་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལ་མི་སྤྲའི་པའི་ཕྱིར་ཅན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་སྤྲའི་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ་སྐྱ་དང་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་
 བཅས་གྱི་སྟོར་བའི་སྟོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བུམ་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
 འཛིག་པ་ཙམ་གྲུབ་པ་ཡིས་སྤྲའི་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་
 གང་རུང་གི་སྤྲའི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བུམ་པའང་དེ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འང་ཚོས་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་བུམ་སོགས་ལ་རྗེས་
 འགོ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཡིས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། སྤྲའི་
 བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་བུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་སྒྲིག་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྲའི་རྣམ་གཅོད་ལ་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་དང་གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་
 གཉིས་ལས་ཚོས་དེས་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་གཞན་དང་ནི་
 རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་འཛིག་པར་
 གྲུབ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྲའི་འཛིག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 གང་ཞིག །འཛིག་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། འཛིག་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་
 ཀྱང་སྐྱ་འཛིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་ལ་སྤྲའི་འཛིག་པ་ཙམ་མི་ལྷན་རྣམ་
 གཅོད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་ཙམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་
 འགོ་མེད་པའི་སྟོན་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྤྲའི་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་བུམ་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིག་ཙམ་སྤྲའི་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱ་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དག་གིས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
 ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་འགོག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ནི་བསལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པར་བསྟན་པའི་
 བྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ནི་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་པ་དག་བསལ་བས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་སྐྱ་ལ་སྐྱ་དང་མི་རྟག་
 པའི་ཆོགས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་འདིར་ཆོས་མི་རྟག་པ་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད། །
 གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་དགག། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཚུག་བསྟུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྐྱའི་རྣམ་བཅད་དགོས་པ་བསྟན། །རྣམ་བཅད་དོན་ཉིད་རྒྱས་
 པར་བཤད། །རྒྱས་བཤད་སྐྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྟོས་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། བས་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་གཞག་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་
 འགོད་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་བདག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག། །རང་སྟེ་ལུང་
 དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་པ་དེས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ན་རང་གིས་ཁས་སྐྱབ་པའི་ལུང་
 དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་དགོས་ཏེ། སྟོན་པས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྐྱབ་པའི་བྱིར། དེ་
 བས་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་དོན་དེ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གནོད་ནའང་གཏན་ཆོགས་

འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དག་བསལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞོད་བྱེད་བརྗོད། རྒྱུ་བྱེད་དགག། རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པ་ན་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་སྒྲིབ་ནས་ཀྱང་གཏན་ཆོག་ས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་ལུང་དོན་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པས་གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པའི་རྟགས་འགལ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མི་རྟག་པར་བརྒྱུ་བ་པའི་ཆོ་གྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་བས་ཀྱི་བརྒྱུ་བ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྒྱུ་བ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་རྒྱ་འདིར་རྒྱུ་བས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱུ་བས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཀག་ན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཅན་གྲི་རྒྱུ་བས་སུ་མ་བབ་པས་དེའི་ཆོས་བཀག་ན་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རྒྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་བཀག་པས་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པས་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་འབྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་དོན་ཡིན་པས་དེ་བཀག་ན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གཞོད་ན་འང་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་བྱས་པས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་བརྒྱུ་བ་པ་ན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། སྐོལ་བས་བརྒྱུ་བ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་རྒྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་སོགས་པ་བརྒྱུ་བ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་གྱིས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་རྩོད་པའི་གནས་རྒྱུ་བས་འགལ་ཡིས་སྐོལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དཔག་འདོད་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་སྐོལ་གྱིས་རྟགས་པ་ཡང་དོན་དེ་ལ་རྒྱུ་བ་བྱེད་འགོད་པའི་འབྲས་རྟགས་དེ་དག་གིས་ཡིན་པ་ལས་དེ་འདྲི་རྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་པར་ནན་གྱིས་བྱོད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་རྒྱ་མི་རྟག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྐོལ་བས་བརྒྱུ་བ་བྱར་འདོད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་དབང་གིས་ཐུགས་པའི་རྒྱལ་

རིགས་རན་པའི་སྒྱུད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དོན་དམ་བཅས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཆོལ་ལ་དཔག་འདོད་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མིན་པར་བརྟེན་དེ། དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིས་ནི་དེའི་བྱུང་པ་ལ་གཞིན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞིན་ཀྱང་གཞན་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གཞིན་དེ་མི་གཞིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་དགག། །བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དགག། གྲུབ་དོན་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས། །ལུང་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་དུས། །ཀྱུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་འཇལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་ཏེ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རང་གི་སྒྱུད་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་ཅིས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ནས་རྩྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞིན་ན་ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ནས་རྩྱད་པ་དེ་དོར་བར་འབྱུང་བས་ཁས་སྤངས་ཉམས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ནས་རྩྱད་པ་དོར་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོལ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་ཡུལ་ལ་རྩྱད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་ལྟོག་གྱུར་གཉིས་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་གནས་གསུམ་པ་དཔྱད་པའི་དུས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།

བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཚོས་ཅན། གནས་གསུམ་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གནས་གསུམ་པ་ལ་ལུང་ཚད་མ་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལེན་པའི་དུས་གང་ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་ནས་གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་པ་ལ་འཕོ་བའི་སྒྲུབ་པ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འགལ་ཉགས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། གང་གིས་བྱས་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་བ་ལང་རྩི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་ཉགས་ལས་མེ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩོད་པའི་དུས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞེས་པའི་དོན་རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱེད་དམ། ལུང་ཁས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁས་མ་སྤངས་པའི་རྫོན་རྟོགས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲེ་བོ་ལུང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་བར་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ཀྱང་ལུང་ཙམ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་འདི་ནི་མི་བཟང་པའི་གདོན་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དགག་པ་ལ་བཞེསྟེ། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །ལུང་དོན་ཁས་སྤངས་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ། ལུང་དོན་མེད་ཀྱང་

གཏན་ཚིགས་སྒྲིབ་ཅན་མིན། །ལུང་དོན་མེད་ཀྱང་ཚོལ་བ་སྒྲིབ་ཅན་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱབ་པ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་བྱབ་པར་ངེས་པའི་རྟགས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་གྱི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་གཏན་ཚིགས་སྒྲིབ་ལྡན་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཚོས་ཅན། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་མ་ལུས་པས་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་སྒྲིས་བྱ་པ་རོལ་པོ་དང་ལའི་ཚོས་ནི་མ་ལུས་པས་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་མཐུན་དཔེར་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པར་ཁོ་ནར་ནི་སྒྲིབ་པས་ཚིག་དང་དུ་སོགས་ལས་སྒྲིས་བྱ་པ་རོལ་པོ་སེམས་ལྡན་དང་། ལ་ལ་མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ང་ཙམ་དང་། རྒྱ་མེད་ག་གཞི་འགར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། ཤ་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་འགའི་སྒྲ་བ་ལ་གཞོད་པས་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ནའོ། །ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བའི་ངོར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་ཤེས་པའི་ཚོལ་བའི་ངོར་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་གཞན་དག་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཤ་པ་དང་དུ་བ་དེས་རི་ལྟར་ན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་པ་དང་དུ་བ་དེ་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྟོགས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བ་དེ་ཚོལ་བ་སྐྱོན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོལ་བས་བྱས་པ་
 གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་སྟེ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ། འོན་
 ཏེ་བརྗོད་པས་གཞོད་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་ལུང་དོན་བཀག་པའི་ཆ་ནས་ཚོལ་བས་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ་ཅི་
 ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་དེས་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི་བྱས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱར་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྟགས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་
 ཆ་ནས་བྱོད་ཀྱིས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་མ་བརྗོད་ན་
 བྱས་པ་དེ་ཅི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་དང་པོ་ནས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཟུ་མཚན་ཅིས་ན་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་
 དུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲངས་བརྗོད་པའང་ཚོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོལ་བས་བརྗོད་པས་རྟགས་ལྟར་སྒྲངས་དུ་གྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་
 ཚིགས་ལྟར་སྒྲངས་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
 སྐྱོན་མེད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་མེད་པའི་རྟགས་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་ཚོལ་དག་ལ་ཚོལ་བ་རང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་མེད་
 པའི་རྟགས་བརྗོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མིན་ཏེ། རང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
 འགའ་རིགས་པ་མིན་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པས་ན་རིགས་པར་སྐྱ་བའི་དོན་སྐྱ་མི་རྟག་

པ་ལྟ་བུ་གཞན་པ་དག་གྲང་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་
 ངན་པའི་ལྷགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་གཅིག་བཀག་པས་རིགས་པ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་བཀག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མི་རིགས་པ་
 གཅིག་ལ་ཁྱོས་ནས་ཉེས་མེད་གཞན་ཡང་ཚར་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཉགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་ཤིང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། ལུང་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་
 པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་ལ་མི་འབྲུལ་ཉགས་སྒྲོན་མིན་པ་སྒྲོང་། །
 དེ་ལ་གཞན་ལམ་ལྟར་སྤང་བཟོད་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་
 ལུང་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ནས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་ཀྱང་མི་ཉག་པ་
 གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་ན། མཉན་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྒྲུ་ལ་ཉག་སོགས་གྲུབ་ཀྱང་མི་ཉག་སོགས་
 འགྲུབ་པ་དང་ཕན་ཚུན་མི་གཞོད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་སྒྲུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཚོས་ཅན།
 ཁྱིད་མི་ཉག་པ་ཡིན་པར་ཉགས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དང་འགལ་བར་ངས་པའི་ཉག་པ་ཡིན་པར་འགྲུབ་
 པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལ་ཉག་མི་ཉག་འགལ་བ་དག་ཚོགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །
 བྱས་པས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་རྒྱལ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་
 པ་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མིན་པ་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཉག་མི་ཉག་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་ཉག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བྱས་པས་སྒྲུ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ན་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པས་འགལ་ཉགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མི་
 ཉག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མིན་པ་དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི་མིན་ཡང་བྱས་པས་སྒྲུ་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱས་
 པ་དང་རྩོལ་བྱུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། འི་ཉག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གྱི་རྟག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱས་པས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་
 དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི། གྱི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་འགལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་
 དག་བཀག་ན་སྟོན་འགལ་བ་སོགས་དང་། སྐྱབ་ལུས་ན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མི་
 འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པ་མེད་ལ།
 འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བྱས་པས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་
 གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་རྟགས་འགལ་བའི་སྟོན་ཡིན་པ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་
 པ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཡང་གྱི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་གྱི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོད།
 རྟོན་འབྱོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །གལ་ཏེ་སྐྱོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཆོད་
 མར་ཁས་སྤངས་ན་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྐྱོལ་
 བས་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་གྲུབ་བརྟོད་པ་དམ་བཅར་
 ཐལ། །རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱོལ་བས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་དང་གཏན་

ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཁྱོད་ཚོ་ལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་
 བརྗོད་པའི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ལུང་ལས་བཤད་པའི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་བསྒྲིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ལུང་དོན་ཡིན་པའི་
 རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཏེ།
 ཚོ་ལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལ་ཚོས་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཚོས་
 ཅན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་བསྐྱབ་ཚོ་ལ་བས་བསྐྱབ་
 བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཚེ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་
 པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཅི་ཞེས་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཚོས་ཅན།
 རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ལས་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པའི་དོགས་པ་མི་སེལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་སེལ་ཡང་
 རང་སྐྱེ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་སྤྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དེ་དོར་ནས་ཅོད་
 པའི་དུས་སུ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་རུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་
 སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྷོག་
 བྱེད་རུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་
 ལྷོག་བྱེད་མི་རུས་སམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་འདི་གང་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་

ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་སོ་ཞེན། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་བས་རང་གི་འདོད་པའི་ལུང་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་དམ་མི་གཞོད། །མི་གཞོད་ན་ཁྱོད་ལ་བཞུགས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་འཛིན་པ་རང་སྒྲུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་རྒྱུན་གང་གིས་བསྒྲོག་པར་རུས་ཏེ་མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མས་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་གཞོད་ན་ཁྱོད་ལ་བཞུགས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལས་ལུང་ལ་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་འཛིན་པ་ཆད་མས་བཀག་ན་ཡང་སྟེ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལ་བཞུགས་ཅན་ཁྱོད་ལུང་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དག་སྒྲུར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་ཀྱང་རང་གི་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་བཤད་གྲུབ་པའི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཕྱོགས་གྲང་གིས་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་ཀྱང་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པས་གཏན་ཆོགས་འགལ་ན་འགལ་རྟགས་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ནའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་མན་ཆད་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རང་སྒྲུ་དེ་དགོས་པ་དགག་པ་ལ་སྒྱུར་པ་དང་། གཞན་དག་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་པར་དག །ཅིས་སོགས། རང་ཉིད་སྒྲུ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོགས་གཅོད་ལ་སྒྱུར་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་འདིས་རང་ལུགས་ཀྱི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་སྒྲུ་མའི་མཇུག་གིས་ཕྱི་མའི་མགོ་འདྲེན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རང་སྒྲུ་དེ་དགོས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲགས་པ་རྟེན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་དགག །ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
 པར་དག་སྐྱུ་མི་རྟག་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སྐོལ་བྱིར་སྐོལ་གཉིས་
 ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྐྱབས་དེའི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །སྐྱུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་སྐོལ་བྱི་སྐོལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་
 དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གྲེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟོ་མེད་དུ་
 ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་མེད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི་
 བྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པར་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་རང་རང་གི་འདོད་པས་བཀྲགས་
 པའི་བྱང་པར་ཅན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་
 རྩོད་པ་མེད་ཅིང་སྐྱུ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་རྩོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་དོན་ཉིད་བསྐྱབས་བྱ་མིན་པར་དགོས་པ་ཡིན་པ་དགག། །
 གཞི་མེད་ཆོས་ཅན་བསྐྱབས་བྱ་མིན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཆོས་ཅན་སྐོལ་བྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་བྱ་མིན་པར་བཟོད་
 ཅིན། བྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབས་བྱ་མིན་པར་གྲེས་པའི་དོན་
 དུ་བྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབས་བྱ་མིན་
 པ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་བཞིན་པ་དང་། སྐྱབས་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་ངོ་བོ་དཔེར་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དག་ནི་བསྐྱབས་བྱར་བསྟན་པ་འཇམ། དོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་
 ཟུར་དུ་བསྐྱབས་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབས་བྱ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་བསལ། ཆོས་
 ཅན་བསྐྱབས་བྱར་བསྟན་པ་སྟོགས་སྟོན་མིན། སྟོགས་སྟོན་ཡིན་ན་སྟོགས་ཀྱི་བསལ་བྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཚོས་
 ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་མིན་གྱི། གཙོ་བོ་སོགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་སེལ་ཞེན། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་དེ་སྒྲིམ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལའང་འགལ་བ་སྟེ་
 སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་དབག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱི་ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་སྟེ་དཔེ་
 དང་ཐུན་མོང་གི་ཚུད་གཞིའི་ཚོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་རྟོགས་སྒྲོན་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་རྟོགས་ཀྱིས་ཚོས་མེད་ཅིང་། ཚོས་སུ་གཟུང་ན་
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོས་ཅན་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པས་རྟོགས་ཚོས་མེད་པ་
 དང་། ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རྟོགས་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ལ་མ་སྟོས་
 པ་རྟོགས་དཔེ་དེ་དག་གི་སྒྲོན་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཡན་ལག་བྱི་མ་རྟོགས་དཔེ་
 ལ་སྟོས་པའི་སྒྲོན་རྟོགས་སྒྲོན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 རྟོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས་རྟོགས་སྒྲོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང་། ལ་
 སོགས་པ་དཔེའི་ཉེས་པ་ཀུན་ཡང་ཚོས་ཅན། རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་རྟོགས་སྒྲོན་མིན་པ་དཔེ་
 ཕྱིར་རྟོགས་ཚོས་ཅན། གཞན་རྟོགས་དཔེའི་སྒྲོན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་ན་དམ་
 བཅའ་བ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲོན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་
 བ་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་སྒྲོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་བསལ་བྱར་བསྟན། །རང་གཞུང་གཞན་དང་
 འགལ་བ་སྟངས། །ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྱུར་བ་སྟངས་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་ན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ།

ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱལ་ས་དཔེ་སོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་སྟོགས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཁུབ་པ་དང་ལྷོག་པ་ཁུབ་ཆེས་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་བརྟམས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་གང་དང་གང་གིས་བསལ་བྱ་གཉིས་པོ་བསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་དང་། ཆོག་ཕྱད་ཁོ་ན་དང་། རོ་བོའི་སྤྱོད་དང་། མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་དག་ཆོས་ཅན། སྟོགས་ཡང་དག་ལ་ལྷོག་པ་ཁུབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ལུང་དོན་དང་། སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཞེད་བཞིན་པ་དང་། ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནམས་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། སྟོགས་ལ་མ་ཁུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་ཏུ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་སྟོགས་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དགོས་ན་རིགས་སྒྲོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་གསལ་བ་དེ་ཡང་སྟོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་དེས་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། སྟོགས་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རིགས་སྒྲོར་ནས་གསུངས་པའི་སྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི་ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་། ལྷག་མ་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་བཞི་ལ་སྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །འདི་ནི་སྤང་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། སྟོགས་སྤང་གིས་གཞུང་གི་ཆ་འགལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་ཏེ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་བཤད་ནས་རིགས་སྒྲོར་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་ཏེ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་མདོའི་དོན་གཙོ་བོར་བཤད་ནས་གཞུང་གཞན་ཞར་བྱུང་དང་དོགས་སྤོང་གི་ཚུལ་དུ་འཆད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། །གཞན་དག་

གི་བཤད་ཚུལ་ལ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་ཟིན་པ་མི་སྣང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་རང་ཉིད་
འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བའི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པ་གཙོད་ལྟས་ན་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལྟས་ན་
རིགས་སྒྲིའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེན། བསྟན་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་ན་རང་
ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟགས་ན་ཡང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་དག་ཚེས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོས་པའི་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པ་གཙོད་ལྟས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་གཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོས་པའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་བྱེད་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
གཙོད་མི་ལྟས་པས། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བུང་གི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་
པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ངེས་གཟུང་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་དག་འདིར་ནི་ཚེས་ཅན། འདོད་
པའི་སྣང་གྱི་བྱིངས་ཨི་ཤིའི་རྒྱུ་ཞིལ་དེ་འདོད་པར་གྱུར་ཟིན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་དཔེར་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། ཞིལ་དེ་མ་འོངས་པ་
སྟོན་པའི་ཚིག་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྒྲིའི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་
ཡིན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དག་ལ་ཚེས་ཅན། དེ་ཡིས་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
པ་ལ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ལུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བས་
དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན།
གྲགས་པ་ཚེས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་སོགས་ཁྱོད་སྟོས་པའི་དགོས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གྲགས་པ་
ཚེས་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་ཚིག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་

མཚན་ཉིད་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རང་ཉིད་གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་ཀྱན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ནི་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རང་ཉིད་དེ་སྟོན་པ་བདག་ཉིད་ལ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཚེས་ཅན། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དག་
གཞོད་པ་ན་ཕྱོགས་ལ་བསལ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བས་
མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་ཀྱང་རི་ལྟར་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་འཛོག་བྱེད་མ་བསལ་བ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་འཛོག་
ལ་མ་བསལ་དགོས། །ཚད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཀྱན་བརྟམ་སུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་བཞི་པོ་རིགས་སྒྲོར་
གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ནང་དུ་འདྲུས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་
རམ་ཞེན། སྟོན་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཡང་དག་
དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་ཚད་མ་ནི་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
ཚད་མས་བསལ་བ་ཚེས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལྷུས་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་སྟོན་པས་ཐེ་ཚོམ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་ནི་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་སྟོན་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཉིད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེས་གྱི་ངོ་པོ་འགོག་པའི་བསལ་བ་བཤད། །ཚུལ་དེས་བྱུང་པར་འགོག་
སོགས་སྒྲིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་
པ་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སེལ་བྱེད་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན། །

དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད། །བསལ་གཞི་རང་རྟེན་དགོས་པ་བཤད། །རྟེན་སོགས་མ་
གྲུབ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསལ་བའང་གཉིས་སུ་འགྱུར་
རོ་ཞེན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཤུགས་ཀྱི་
དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དང་། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རྟེན་དུ་མངོན་
སུམ་སྟེ་སེལ་བྱེད་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིས་ཚད་མས་གཞོད་པའི་བསལ་བ་དེ་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པ་བཞིར་
བཤད་དེ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གཤམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅིས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཚད་མས་གཞོད་པའི་བསལ་བའི་ངོས་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་
ཅིག་ཚད་མས་བསལ་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་སྟུམ་ནས་མ་བསལ་བའི་ངོས་ནས་
བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོ་ནི་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོའི་སྒྲོན་ལོ་ཚོས་
ཅན་དུ་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་
གི་འཆད་ཚུལ་གྱི་བབས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
བ་ལ་མ་བསལ་བ་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པས་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་
ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་
ན། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་སྒྲོན་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་བཞིན་དབྱེ་རུང་ཅིས་པའི་བཞི་པོ་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་ཕྱོགས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་གང་གི་
ཚེ་བསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མི་འཇུག་ཅིས་དང་། ཤུས་བསལ་བ་
དག་ནི་ཕྱོགས་ལྷར་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་
གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་སྒྲུ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སོགས་བསལ་བའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་
བཤད། །ཅིས་དང་། དེགས་ཐིགས་ལས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲུ་ནི་མཉན་
དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི་དཔེར་ན་སུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་

བ་ལྷ་བུའོ། །གཤམ་པས་བསལ་བ་ནི་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། །རང་
ཚིག་གིས་བསལ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་ཚད་མ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ལྷ་ར་ན་
ཕྱོགས་ལྷ་ར་སྣང་བ་བཞི་བསལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཁས་སྤངས། གཤམ་པ། མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གི་བསལ་བ་བཞི་ཞེས་པའི་ས་བཅད་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁས་སྤངས་དང་གཤམ་
པ་གཉིས་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་དང་། མཇུག་ཏུ་དོན་བསྟུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ལོགས་
སུ་གཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་རང་དོན་ལེའུར་བསྟན་
ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲུབས་འདིར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡིད་ཆེས་གཤམ་པའི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། །དོན་དང་མཉན་བྱ་མངོན་སུམ་བསལ་བ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཁོངས་སུ་བསྟུ། གསལ་བ་གཉིས་
གྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་བཤད། གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་དོན་
ལེའུར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་མོད་གྱི་ཡིད་ཆེས་དང་
གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གང་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁས་སྤངས་ཏེ་ལུང་
ཚད་མ་རང་གི་ཞེན་དོན་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་སུའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཞེ་
འདོད་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་རང་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འགོ་བ་ལ་གཤམ་པ་སྟེ་རི་
བོང་ཅན་ལྷ་བའི་རྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱན་མཛད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་
ཁས་སྤངས་དང་གཤམ་པ་གཉིས་འབྲས་རྟགས་དང་རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་
ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་རང་དོན་ལེའུར་བཤད་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་

འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དངོས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་བཤད། བྲགས་པའི་བསལ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་མདོར་ཁས་སྐྱབས་དང་རང་ཚིག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་བསལ་བའི་དཔེར་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཡང་དག་ངེས་ལྟ་བུ་ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེས་ན་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཁས་སྐྱབས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས། དེས་ན་གཞོད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྟུག་གིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཁས་སྐྱབས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དངོས་བསྟན། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྟུག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་རང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན། དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་བསྟན་ནོ། །

འུལ་གསལ། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་རིགས་སྒྲོར་ཁས་སྐྱབས་དང་རང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱས་ནས། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་། རང་ལུགས་གཞག་། ཁས་སྐྱབས་བར་བྱ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་། ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་པ་ནས་གེགས་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅུད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་པ་ནི། དེས་ན་རབ་བྲགས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅུད་གཅིག་གོ། །

དེ་དག་གི་པ་ཁ་བསྐྱར་བ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། རྒྱུ་རེས་ལས་རག་གི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་
གཞག་པ་དང་ངོ་། །ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། འདི་ལ་བརྟགས་པ་ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་
ལས། ཁས་སྒྲུངས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མིན་ཡང་། ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྒྲ་ཡིན་ན་གྲགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་
མ་བཞེན་ཞེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་སོགས་མདོར་
རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་སྒྲོར་ཁས་སྒྲུངས་དང་
རང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་གཞག་པའི་དོན་འཆད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ཀྱིས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅི་
ན། ཞེས་པའི་དོན་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་
གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་རེས་ལས། ཆོས་ཅན་རྒྱུ་རེས་འཛིག་
བས་ན་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་རེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
དང་འགལ་ཞིང་། གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན། དེས་ན་རབ་གྲགས་ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲར་བྱེད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་དག །རང་གི་ཚིག་གྱུང་ཐ་དད་པ། ཞེས་པ་རིགས་སྒྲོར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ལས་རང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡིད་
ཆེས་ལ་གཉིས་ལས། ཁས་སྒྲུངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་གཞག་པའི་དོན་བསྟན་ཟེན་ནས།
འདིས་རང་ཚིག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་གཞག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་བའི་མདོ་དོན་བཤད། ཁས་ལ་བ་
གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་བཤད། ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། ཆོག་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་སྟུང་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་། རང་གི་ཚིག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
བསྟན་ནས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་བདག་ཉིད་དང་
གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རེས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་ནས་དོན་དེ་
གཞན་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོར་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཆོག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་

སུ་མཚུངས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར། བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་
 ཚིག་གིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་ལྷར་ཚོལ་བ་བདག་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་
 ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན། དོན་དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་རང་ཚིག་
 སྒྲིམ་པ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་མི་བསྟན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ལ་
 དབྱེད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པས་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་
 ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་རྒྱ་
 མཚན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བ་ནི་རྣམ་ངེས་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་སུ། སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ལ་
 གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་རི་ལྷར་བདག་ཉིད་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེའི་སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལུང་
 གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་རང་ཚིག་ཡིད་ཆེས་སུ་མཚུངས་པ་དེས་ན་ལུང་དང་རང་ཚིག་གི་
 བསལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དཔེ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པས་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར། འདི་ལུང་དང་
 རང་ཚིག་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚོལ་བ་དག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་ན་ཚིག་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཅན་དུ་གྲགས་ཀྱིས་
 བསྟན་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དང་། སྤར་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལུང་དེས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྒྱིར་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ཚད་མ་ཅན་དུ་མི་རུང་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་
 ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་

བཅའ་བཅས་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཚོས་
 ཅན། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། སྒར་ལུང་ཚད་མ་ཅན་དུ་ཁས་
 སྒྲངས་པ་དང་། བྱིས་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བཅས་པ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ལུང་དང་འགལ་
 བའི་དཔེར་བསྟན་གྱི། རང་གི་ལོག་སྟོགས་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པས་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་པ་དེ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཚོས་ཅན།
 ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་
 ཚོས་ལུང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཚིག་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །རང་ཚིག་
 ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་དང་པོའི་དོན་ལ་ཅོད་པ་སྤྱང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་རྟེན་ལ་ལུང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་མིན། །ལུང་གིས་
 གྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་ལུང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །དེས་ན་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
 འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔྱོད་པ་བས་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་
 འགལ་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་ཅིང་དམ་བཅའ་བཅས་ན་ཡང་ལུང་དེས་
 ཁྱོད་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡན་ཚུན་
 གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚིག་སྒྲ་ཕྱི་གེགས་བྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །སྒར་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལུགས་དེའི་ཚོ་ཚྲོལ་བ་རང་གི་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོ་ལ་བ་རང་གིས་དངོས་སྟོབས་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་ལོག་སྟོགས་སྒྲས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
 བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བཅས་ན་ཡང་ཡན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ནམ་ཞེན། གཉིས་

ཀ་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ན་གོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཚོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
 གཞན་སྐྱ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 ལ་ཚོས་འགལ་བ་དམ་བཅའ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག། བྱོད་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚོག་འགལ་བ་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་
 དེ་ལྟ་མིན་པར་ལུང་ཁོ་ནས་གཞི་བྱེད་ན། སྐྱ་རྟག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལུང་གི་དམ་བཅའ་ཚོས་ཅན།
 རང་དང་ལུས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རི་བཞིན་
 རོན་ཅན་གྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རི་ལྟར་གཞི་བྱེད་དེ་མི་གཞི་བྱེད་པར་ཐལ།
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བྲལ་བའི་
 ལུང་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་
 རོན་ལ་གཞི་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པའི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ལུང་གཞི་བྱེད་མིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཚོས་དབྱོད་པ་དག་ལ་ཚོས་
 ཅན་ལུང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་ལུང་ཚད་མས་གཞི་བྱེད་པའི་སྟོན་འདིར་འདོད་དེ།
 ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱོད་ཚོས་དབྱོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ལུང་ཚད་མ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་
 ཞེན་དོན་ལ་གཞི་བྱེད་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཚོས་ཅན།
 ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་རྗེས་དཔག་ལས་སྤྱི་ལོ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ངོར་རང་
 འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་མདོར་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་
 ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གཞི་བྱེད་ཡིན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་

དུ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདི་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད། མདོར་ཆད་མའི་
བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
བསལ་བ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་
རྟགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་
ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ཚིག་ཐ་
དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཀུན་བརྟུས་སུ་རང་གི་ཚིག་གྲང་དངོས་སྟོབས་ལས་ཐ་
དད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་
དངོས་ལྷགས་ཕན་ཚུན་གཤམ་བྱེད་པ་ཙམ་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ལ།
དངོས་སྟོབས་ནི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ངག་གི་དབྱེ་བའང་
འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ངག་གི་དབྱེ་བ་ལས་ཏེ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་སྟོས། ངག་གི་དབྱེ་
བ་ལས་ཏེ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་པ་ལོ་པོའི་སྒོ་ཅན་གྱི་ངག་གཞན་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་བཞག་
ནས་ཡང་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེ་
བྲག་པས་སྐྱེ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་དང་འགལ་ན་རང་ཚིག་
འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དང་། རིགས་གཏིར་དུ་
ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གིས་ཀུན་ལ་གཞོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །ལུང་གིས་གཞོད་
ཚུལ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་དབྱེ། །ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཆད་མ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ལུང་
རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས། འོ་ན་ལུང་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་སྤར་

ལུང་ཚད་མ་དང་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུང་གིང་བྱིས་ཚོལ་བས་དེ་ཚད་མ་དང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་
 པའི་ཚེ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མིན་པར་ཐལ། ལུང་དེ་ཚོལ་བས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་
 པས་ཚད་མ་དང་གཞོད་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཚོལ་བ་འདིའི་རང་ཚིག་སྔ་བྱི་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྔ་མ་དེས་བྱི་མ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ཞེན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་སྒྲུང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་བཅས་
 པ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་གཞིགས་བྱེད་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁོ་བོའི་འདོད་པ་གྲུབ་བོ། །གཞན་
 ཡང་ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དེ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་པའི་
 འདོད་པས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་བྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་མིན་པ་དེས་ན་
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་ཏེ། ཚོས་ཅན་དག་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཚོས་ཅན།
 བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དོར་ནའང་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་
 ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་ཚད་མས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་
 དོན་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔྱད་པ་ན་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དཔྱད་པ་ན་
 བསྟན་བཅོས་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་ཁྱོད་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་ཁྱོད་ལ་དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་
 བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་ཚད་མ་དང་གཞོད་བྱེད་མིན་ན་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཞུགས་གྱི་ཚད་མས་ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཞུགས་གྱི་ཚད་མས་ལུང་འདི་ལ་བརྟགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལལ་ཆེར་
 བྱི་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་པོ་ནི་ཚོས་མིན་
 གྱི་རྩ་བ་དང་། ལྷས་གྱིས་ཚོས་མིན་སྒྲིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁས་
 སྒྲུངས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་དེ་ལྟར་དཔྱད་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དངོས་སྟོབས་གྱི་ཚད་མས་ལུང་དོན་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་

པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་།
མ་མཐོང་བ་སྒྲིག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་དག་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། ལུང་རང་གི་ཚིག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་
གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་སྐབ་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དང་པོས་གནོད་བྱེད་
འགན་ཁུ་མེད། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་བྱེད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད། །འགན་ཁུ་མེད་པའི་དོན་དུ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། བརྗོད་རུང་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བསྟན། །དེ་ཉིད་གནོད་བྱེད་གྲགས་པར་
བསྟན། །བརྗོད་རུང་འགོག་ན་དེ་ཡིས་གནོད། །གྲགས་ཟིན་མེད་ཀྱང་བརྗོད་རུང་གྲུབ། །དེས་
ན་གནོད་བྱེད་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། གང་ལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྐྱ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་རི་བོང་ཅན་ནི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
འདིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་ཐོག་མར་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ལ། བརྗོད་རུང་དེ་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འདིར་དེས་གནོད་
པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པར་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བརྗོད་རུང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་
མི་རུང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་བརྗོད་རུང་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ་རྣམས་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་དོན་དུ་
བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །གཞན་དུ་འདིར་ནི་གནོད་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ་མདོ་ཚིག་བྲངས་པས་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། འདིའི་སྤྲ་
འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ཡང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
དང་། དེ་ལ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྤྲ་མའི་གྲུབ་དོན་བསྟན་ནས། གང་ལ་སྤུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་དང་ས་པ་དང་ལག་ལ་ལོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་སྐྱེས་
བུའི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་འདོད་ཀྱིས་བ་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཚེས་ཅན། །ཁྱོད་དོན་
གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་དག་ཏུ་ཐ་སྟོད་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཅིང་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་དེའི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པ་ལ་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་བརྗོད་རུང་གི་ཚེས་དེ་ཚེས་ཅན། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་
འདིར་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བཏགས་ནས་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བརྗོད་དེ།
སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཐ་སྟོད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གྲགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གྲགས་པར་བཏགས་ནས་དེས་གཞོད་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་
པར་གཞག་པར་མ་ཟད་མདོན་སུམ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡང་ཚེས་ཅན། འཇལ་བྱེད་མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ། མདོན་སུམ་
སོགས་མ་ཡིན་ཡང་དེས་གཞོད་པ་ལ་མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་
མ་དག་བརྗོད་རུང་དེ་བརྗོད་མི་རུང་གི་དམ་བཅའི་ལྟོག་སྟོགས་ཡིན་པས་བརྗོད་མི་རུང་གི་དམ་
བཅའ་སེལ་བ་རིགས་ཀྱང་། མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་རྣམས་ནི་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ལྟོག་
སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། ལྟོག་སྟོགས་ཉིད་མིན་པས་རི་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཅེ་ན།
བདེན་ཏེ། ཞེས་པའི་འཕྲོས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དག་སྐྱ་མའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འཆད་པ་གཉིས་
ཀས་ཀྱང་ཡང་སྐྱའི་ལུས་པ་མ་ཐོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་
ཞེས་སོགས་ཚེས་ཅན། །ཁྱོད་འཇུག་རུང་དོན་གང་ལ་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་
ཅམ་གྱིས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱར་སྐྱེ་བའི་བརྟེན་བྱས་པ་རི་བོར་ཅན་ལྟ་བུ་དང་མ་
བྱས་པ་བུམ་སོགས་རྣམས་སུ་ཚེས་ཅན། །སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱ་སྐྱ་ཚེས་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱ་རྣམས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

དེས་ན་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅུང་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་སྤར་བར་བཏགས་ཟིན་པས་སྐྱ་དེའི་
བརྗོད་རུ་བྱུང་བའམ་ནི་ཕྱིས་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་དེའི་བརྗོད་རུ་འགྱུར་
བར་འགྱུར་བའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་པར་བྱར་རུ་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། དེ་དང་མི་
མཐུན་པ་བརྗོད་རུ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རྟེ། བརྗོད་མི་རུ་གི་
འགལ་ལྷ་གང་ཞིག །རྒྱལ་རྟེན་ཆད་མ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལུས་པ་སོགས་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་གྲགས་ཟིན་པ་མེད་ཀྱང་ལུས་སོགས་དེ་
ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཀུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་འཇུག་ཏུ་རུ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཏུ་རུ་བ་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན། ལུས་སོགས་དེ་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་གྲུབ་པར་བཤད་པ་
ཡིན་རྟེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་ངེས་ཀྱི་བཤད་
རྒྱུ་ལོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་རུ་དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུ་མི་རུ་བ་དེས་
བརྗོད་རུ་ལ་གཞོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་རུ་དེ་འགོག་ན་རྗེས་
དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱ་དོན་དེ་ཁྱོད་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུ་ལ། དབང་པོའི་མདོན་
སུམ་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ལུས་རྟེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་རུ་
འདིར་ནི་གཞོད་བྱེད་རུ་བཞོད་པ་ཡི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚུངས་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་
ཐུན་མོང་བ་ཉིད་རུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་གཞོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་ཡང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་གཏན་
ཆོགས་གཞན་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་མོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་
རུ་རུ་བསྐྱབ་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་ཡོད་པ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། །ཅིས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུ་རུ་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡོད་པའི་རྟགས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་དོན་གང་ལ་

འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱ་གང་གིས་བཟོད་རུང་འགོག་ཀྱང་ཉགས་སུ་གང་བཞོད་པ་རྣམས་དཔེ་ལ་ཐུན་
མོང་མེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་མེད་ཅེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་དང་ནི་
ལྟན་པར་འདོད་དེ། བྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་འགོག་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་པའི་དཔེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་བཟོད་རུང་ཙམ་གྱུ་བཟོད་ཀྱི་བཟོད་རུང་དེ་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཟོད་རུང་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་
གྱིས་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཀྱིས་བའི་
སྐྱ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བད་དེ་ཡང་བཟོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་ན། ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱ་ཀུན་གྱིས་བཟོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དོན་གང་ལ་ཡང་
མ་གྲུབ་པ་མེན་ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་གཉིད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་
ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱ་བ་
རྣམ་ལ་གཞལ་བུའི་དོན་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་འཇལ་བའི་འགལ་བ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་གྲགས་པ་ལ་འང་འགྲན་ལྷའི་ཆད་མ་མེད་པར་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་ཅིང་སྟོན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བ་འགྲུབ་ཚུལ་དངོས། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་
དབྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་གྲགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་འགྲན་ལྷ་མེད་པར་བཤད་པ་ལས། ཡང་ན་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན།
འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོད་པ་རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བཟོད་མི་རུང་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་
པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། བཟོད་མི་རུང་ནི་

སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱ་མ་དག་རི་བོར་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དག་པ་
 བ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་ཅེས་དང་། བརྗོད་རུང་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་ཅེས་
 དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་འཆད་པ་རྣམས་ནི་དགོངས་པ་
 མིན་ཏེ། གང་ལ་སྤུང་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་
 ལྟར་ཡང་བརྗོད་པས་རི་བོར་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་
 རོན་དུ་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་མེད་པར་བརྟན་ཅིང་། གཉིས་པས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྟན་པ་གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་སྟེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་དུ། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་
 ལ་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་རི་བོར་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་
 བར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །རི་བོར་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་
 ཐ་དད་པ་དེས་ན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་
 དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བརྟན་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་དེ་སྟེས་སུའི་འདོད་
 པ་ཅམ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྟེའི་གཏན་ཆོགས་སྤུང་མོང་མིན་པར་བརྟན། རང་སྟེའི་
 འཆད་ཚུལ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྗོད་པས་རི་བོར་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་དེ་ནི་མ་སྤུང་དཔེ་ལ་སྤུང་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་
 མ་སྤུང་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་
 བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་དེ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པར་བརྟན་དགོས་ཏེ། བརྗོད་

པ་སྒྲ་བར་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་གྲགས་པ་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་མདོའི་ཚིག་དེ་དག་རི་
བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དཔེ་འདི་ཁོ་ན་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ཚུངས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དཔེ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། མདོའི་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་དེ་སྒྲ་བ་གང་པ་མིན་ཏེ། གྲགས་གསལ་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཏེ། མཚན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་
གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ག་སྟེ་སྒྲུར་རུ་འདི་སྟོང་པོ་
གིང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་བའི་སྒྲ་བུན་མོང་བར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ། བརྗོད་རུང་འགོག་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པས་ཅམ་ལས་དོན་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་
བུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་སྒྲོར་དང་བཅུད་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
ལས་རིམ་པ་ལྟར་ག་བྱར་དང་དདུལ་ཚུ་སྟགས་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་ནི་སྒྲ་བའི་སྒྲ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་
ཁྱོད་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ག་བྱར་དང་དདུལ་ཚུ་སྟགས་ལ་
ལར་ཁྱོད་བརྗོད་དབང་གིས་འཇུག་རུང་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་རི་བོང་ཅན་ལའང་བརྗོད་
དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ག་བྱར་སྟགས་ལ་གྲགས་
པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལའང་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆེད་མས་
བསྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་ངེས་སུ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འགལ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་

མི་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རིགས་གཉིས་དུ། བར་ལ་འཇུག་ནམས་སྤྱོད་མོང་བ། །
གཅིག་ལ་གྲུབ་ན་ཀུན་ལ་གྲུབ། །འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་
ཡིན་ལ། གཞན་དག་གིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ག་སྐར་སོགས་རྒྱ་མཚན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ལྷ་བའི་སྐྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རི་བོང་ཅན་ལའང་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་
པའི་སྐྱ་དེ་བསྐྱོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་
ཅན་ལ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་བསྐྱོག་
ཀྱང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་གང་
ཞིག །རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པས་བརྗོད་རུང་ཀུན་ལ་བྱབ། །དེ་ནི་དཔོག་ན་གྲགས་
པས་གཞོད། །སྐྱ་གཞན་འཇོག་ལ་གཞོད་པ་མེད། །དེས་ན་ལོགས་སུ་བསྟན་པར་འཐད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པ་འཇོག་ཀྱང་གྲགས་པས་མི་
གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཅན་འདོད་
རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རུང་བ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་རུང་དོན་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་བརྗོད་འདོད་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལ་ལར་ཞེས་པ་འདི་རྣམ་ངེས་དང་ལྷའི་འགྲེལ་པར་
གོང་དུ་སྟོན་གིང་། གོང་གི་གཞུང་ཆོག་དེ་དེ་གཉིས་ན་མེད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ལ། གོང་གི་
གཞུང་ཆོག་དེ་རྒྱན་ན་ཡོད་པས་དེ་འདིར་དྲངས་ནས་འཆད་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་
ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་བརྗོད་རུང་དེ་གྲུབ་ན། ལྷ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཅམ་གྱིས་མི་འཇུག་
པར་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཁྱོད་འཇུག་པ་བསྐྱོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དགོས་
པ་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་དོན་གང་ལའང་འཇོག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བའི་
རྗེས་སུ་དབག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་འགའ་ཞིག་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་བརྗོད་རུང་བ་ཉིད་དེ་

བཀག་པ་ལ་ཁྱོད་གིས་གཞོད་པར་བྱེད་དེ། རོན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་གང་ཡང་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡི་འདོད་ཀྱིས་གྱི་སྐྱེས་ཐམས་ལ་ནི་བཞེད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཞེད་དེ། འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེད་དག་ཐམས་ཅི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེར་འགོག་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེད་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཡི་བཞེད་རུང་གི་དོན་ནམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་སྐྱེས་ཐམས་ཀྱི་ནི་བཞེད་རུང་གི་དོན་དམ་པ་སྟེ་དངོས་པོ་བ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་སྐྱེ་བྱུང་གི་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེའི་ཡུལ་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སེལ་བྱེད་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཀྱིས་བའི་སྐྱེའི་བཞེད་རུང་བཀག་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེས་ན་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ཅམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་ཡུལ་བཞེད་རུང་སྟོས་པ་བ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་བསལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབེར་བཞེད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པར་སྟོབ་དཔོན་གིས་རབ་དུ་བཞེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་རྗེས་དཔག་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་

བཤད་པ་ལ་ལུང་དང་རང་ཚིག་ནི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་བྱུང་གི་བྲགས་པ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་འགོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དགོས་པ་འདི་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། མདོར། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་རྩ་བྲགས་པས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་བྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་སོ། །མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་བསལ་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོབ་དཔོན་བྲགས་སྒྲང་གིས་གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་བསལ་བྱའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་གྱི། གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོན་སྲུལ་དང་རང་དོན་ལེའུར་བརྟན་ཟེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དང་མཉན་བྱས་མདོན་སྲུལ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོན་སྲུལ་གྱིས་གཞོད་པའི་གསལ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་རུང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟན་སྟུ། ཕ་བར་དོན་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་བར་མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པའི་སྟོན་སྲུལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོན་སྲུལ་དོན་དང་ཞེས་དོན་གྱི་སྐྱ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྲགས་པའི་ནང་ནས་སྐའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག །ཉན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེད་བྲག་གཉིས་མེད་པར་སྒྲང་བར་བྱུར་པ་སྟེ་སྦྱི་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་སྐྱ་རང་མཚན་དེ་སྐྱབས་འདིར་བསལ་གཤི་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་སྐྱ་རང་མཚན་ལ་སྦྱི་བྱེད་བྲག་གཉིས་མེད་ཅེ་ན། སྐྱ་རང་མཚན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེད་བྲག་གཉིས་དོན་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེད་བྲག་སྟོ་ཚོགས་སུ་ནི་སྒྲང་བ་ཡི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྦྱི་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་

ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་རང་མཚན་འདི་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ན་ཉན་ཤེས་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱ་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲིའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ཡང་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མཉན་བྱའི་
ཆོག་སྒྲོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱའི་སྐྱས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་རང་མཚན་
བཤད་ན་དེ་རང་མིང་གིས་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བརྗོད་ཅེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་གྱི་སྐྱ་རང་མཚན་ཚོས་ཅན། རང་མིང་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་ལུས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀླུང་དུ་སྐྱས་
དངོས་སུ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མཉན་བྱའི་སྐྱས་དབང་པོའི་
སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་རང་མཚན་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རང་མཚན་ཉན་ཤེས་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཉན་ཤེས་དེ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱ་རང་མཚན་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དེས་སུ་འདིར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་འཕྲོས་
དོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསལ་གཞི་རང་རྟེན་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་གསུམ་པོ་
རྒྱས་པར་བཤད། །དགོས་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་། །དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་གཞག་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དྲོགས་པ་བསལ་བའི་དགོས་པ་བཤད། །ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་རང་གི་ཆོས་ཕན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མདོར་རང་གི་ཆོས་ཕན་ཞེས་སྟོས་པ་ཆོས་ཕན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་དུས་སམ་བསྐྱབ་བྱའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཕན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་གཞན་སྟོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཕན་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པ་མིན་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཕན་ལས་གཞན་དུ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཆོས་ཕན་གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་ཆོས་ཕན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འདི་ལ་ཆད་མས་ཅི་ཞིག་དགག་སྟེ་མ་བགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཕན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་རང་གི་ཆོས་ཕན་ཞེས་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆོས་ཕན་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་ཆོས་ཕན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་གཞོད་ན་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་མ་ཟད་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཕན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་ཕན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཕན་ནི་ཆོས་ཕན། རྩོད་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་ཆད་མས་གཞོད་དེ། རྩོད་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་སྟེ་བགག་པར་གྱུར་པ་ཡིས་དེ་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་སྟེ་བགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཕན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོད་པ་ཆོས་ཕན། རྩོད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཕན་ཞེས་སྟོས་དགོས་ཏེ། རྩོད་རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་རང་གི་ཆོས་ཕན་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྟོས་ན་བསྐྱབ་བྱུང་ཉིད་དུ་འདོད་

པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་
ལ་གཞོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཅན་
ལ་གཞོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེས་ན་དེ་སེལ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པར་བསྟན། །ལོག་རྟོག་དེ་ཡི་
དཔེར་བརྗོད་བཤད། །དེ་ཉིད་རི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྐབས་གྱི་ཚུལ་ཅན་ལ་གཞོད་ན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་འདི་ཡང་ཚུལ་ལ་གཞོད་
ན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པར་བསྟན་པས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཅན་ལ་གཞོད་
ཀྱང་ཚུལ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གི་ཚུལ་ཅན་ཞེས་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཞེན་བདེན་ཏེ། རང་
གི་ཚུལ་ཅན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོལ་
བ་འགའ་ཞིག་སྐབས་གྱི་ཚུལ་ཅན་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཚུལ་ཅན་ནི་འབའ་
ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི་རང་གི་ཚུལ་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་
འགའ་བའི་སྒྲིབ་དང་ལྟན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སྒྲིབ་དགོས་པའི་
བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་དང་། ཕྱོགས་
དང་། ཏུས་ལ་སོགས་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་གྲུབ་གྱི་ནམ་
མཁའ་སོགས་ཚུལ་ཅན་དུ་མ་གཟུང་བར་སྦྱིར་མཁའ་སོགས་ཚུལ་ཅན། རྟེན་གཞན་དག་གིས་སྒྲིབ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་རྣམས་མིན་ཏེ། ཞེས་ཚུལ་རྣམས་བཅད་ཙམ་གྲུབ་པ་
ལ་གཏན་ཚིགས་ཅིག་ཆར་སྒྲ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་སྟེ། ཅིག་ཆར་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་
བཤད་པ་ལ་སུན་འབྲིན་པ་ན་རེ། རྟགས་དེས་སྤར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
མཁའ་སོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་རོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཚུལ་ཅན་ནམ་
མཁའ་སོགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བཀག་པས་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགའ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་ཅན་ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་

པོར་ཡོད་པ་བསལ་ཡང་ཚོས་ཅན་མཁའ་སོགས་ཅམ་ལ་ཚོས་རྟག་རྩལ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་
 ལྟར་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་
 མཁའ་སོགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བསལ་ཡང་ཚོས་ཅན་མཁའ་སོགས་ཅམ་ལ་རྟག་རྩལ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ཚོས་ཅན་ཞེས་པ་འདིས་ནི་
 ཚོས་ཅན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་བ་ཉིད་
 ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་
 འགོག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་
 དེ་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་གི་ཚོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི་
 ཚོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་ན་
 གངས་ཅན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་བ་འདིར་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་
 རོ། ཅི་ལྟར་ན་གངས་ཅན་པས་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་རྟག་པར་འདོད་པ་ན།
 སངས་རྒྱས་པས་བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལུས་མིན་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཅིག་ཆར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་པ་སྟེ། རང་འབྲས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལ་
 སྐྱ་མ་བཞིན་ཏེ་སུན་འབྱེན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རྟག་པ་བཀག་ནས་བདེ་སོགས་མི་
 རྟག་པ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རྟགས་དེས་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་
 བཀག་ན་རང་བཞིན་ཅན་བདེ་སོགས་ཀྱང་བཀག་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་བདེ་སོགས་
 མི་རྟག་པ་ཡང་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེན། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་
 བ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་རང་འབྲས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་
 སོགས་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་བཀག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་ན་རང་གི་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བའི་
 མི་རྟག་པའི་བདེ་སོགས་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མ་ངེས་ཏེ།

མི་རྟག་པའི་བདེ་སོགས་འགོག་པ་ལ་རང་འབྲས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་
 ཚེས་ཅན། ལྷག་ལྷན་ཏེ་མ་ངེས་པའི་བྱང་པར་དུ་འདོད་དེ་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྐོར་གྱི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནོ། །དེའང་ཅི་སྟེ་ན། རྟགས་རིམ་བཞིན་དོན་
 བྱེད་པ་དང་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཚེས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ཚེས་ཅན། རྟོལ་
 བ་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དེའི་རྟེན་ཏེ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ནི་སྐབས་
 གྱི་བསྐྱབ་བྱའ་གཞོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཚེས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་
 མི་འདོད་པའི་ཚེས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཏེ་ཚེས་ཅན་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའ་གཞོད་པ་མིན་
 ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཚེས་དེ་ཚེས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་
 བར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲ་
 ཡིས་རྟོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཚེས་གཞན་ལུང་དོན་སོགས་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའ་
 གཞོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚིག་གིས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་
 ཚེས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའ་གཞོད་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །

བཞི་པ་རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྟོན་མིན་པ་ནི། རང་རྟེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚེས་
 ཅན་དང་། ཚེས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའ་གཞོད་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན།
 སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲ་འཇིག་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདག་
 བོ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདག་བོ་འཕྱོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་
 རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དག་ཀྱང་མདོ་མཛད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་
 འཆད་དེ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་འབྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་
 བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཚད་མས་འབྲུབ་པ་ཉིད་ལ་ནི་གཞོད་པར་འབྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་
 ཚེས་ཅན། ཕྱོགས་སྟོན་མིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ཉིད་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་ཚེས་
 ཅན་དང་། སོགས་པ་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ན་མས་ཚེས་ཅན། སྐྱིར་བ་དེའི་

ཕྱོགས་སྒྲིན་མིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་དེའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དང་། གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་བྱད་པར་འགོག་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། བྱི་མ་མཚོན་བྱེད་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིབ་མཉན་བྱ་མིན་ཞོ་ཞེས་སོགས་དཔེར་བརྗོད་བཞིའི་སྒྲིན་མཚས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བསལ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ཚོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པ་ཡི་བསལ་བ་དག་ནི་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལ་ཚོས་ཚད་མས་བསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟེབས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོར་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ཐོག་མར་སྒྲིས་ཤིང་རྒྱན་མཛད་པས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། མདོའི་རང་འབྲེལ་དང་། ལྟའི་འབྲེལ་བར་ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་པོར་སྒྲིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་དང་། རྗེས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སེལ་བྱེད་ཀྱང་མདོའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒང་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ལྟན་དོན་རྗེས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་སྟིང་པས་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་པོའི་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བསྟན་ནས། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་དེས་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་ཁ་འཕངས་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས། །དཔེ་དེས་ཕྱི་མ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་

བསལ་བ་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དཔའི་དོན་ནི་
ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་དཔའི་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་ཚུལ་བཤད། །ཁས་སྒྲངས་སོགས་
ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞོད་ཡུལ་དམ་བཅའི་ཞེ་འདོད་བཤད། །དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་རིགས་
པ་བསྟན། གཞོད་པ་མེད་པའི་གཞན་ཡན་དགག་ །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་བཀག་པར་གྱུ་བ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེད་བྲག་པ་ཆོས་ཙན། ཡན་ལག་རྣམས་ལྟན་པའི་དོན་ཏེ་ཡན་ལག་ཙན་དེ་
རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ། འོག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པ། དེ་དག་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཙན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་
རྗེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཙན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཞིག་རང་གི་ཡན་
ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཙན་ཡན་ལག་ལས་
གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྟེ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་
ཡན་ལག་ཙན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སྤར་རྒྱལ་གྱི་འདོད་པ་གྱུ་བ་
པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཙན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཙན་ཡན་
ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་བྱིར་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་འདོད་གྱུ་བ་པའི་དགོས་པ་མེད་
པའི་བྱིར། གཏན་ཆོགས་ཡང་མ་གྱུ་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ལྟན་རྣམས་ལ་
སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་གྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་
ཡན་ལག་ཙན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་མ་གྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་
གསུམ་ལྟན་གྱི་བྱང་པར་ཙན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཙན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱབ་
ན་བྱིར་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྱུ་བ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་བའི་བྱང་པར་མི་འདོན་པའི་བྱིར་ཞེས་རང་
རྒྱུད་གསུངས་པའི་དོན་འདིར་ཐལ་འཁྱུར་དུ་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཙན་འདི་ཡན་ལག་གི་

ལྷིད་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་མྱི་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་སུ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ན། ལྷིད་མཉམ་གྱི་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས་བཅུ་ཚན་གཅིག་བསྐྱེས་
 བས་སྒང་ལ་གཞལ་བའི་ཆོ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བསྐྱེས་པར་གཞལ་བའི་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་དེ་ལ་
 ལྷོས་ནས་སྒང་གི་མགོ་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བསྐྱེས་པར་གཞལ་བའི་འཛིམ་
 རིལ་བཅུ་ཚན་དེ་དང་ཡན་ལག་ལྷིད་མཉམ་ཞིང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་དང་འབྲས་སུ་འོག་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷིད་ལྷག་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ན་སྒང་
 མགོ་དམའ་བར་འགྱུར་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གསུམ་ངོས་འཛིན་
 པའི་ཆོ་འབྲས་སུ་སྒང་མགོ་ཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་མཁྱེན་པའོ། །ཐལ་བ་དེས་
 འཕེན་པའི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་སྐབས་འདིར་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའོ། །དེ་
 དག་ལ་སྒང་མགོ་དམའ་བའི་བྱུད་པར་མེད་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྷིད་
 ལྷག་དང་འབྲས་སུ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལྷག་པོ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་འགལ་ལོ། དེས་ན་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ་ཆོས་གསུམ་
 ལྷན་གྱི་རྗེས་དཔེ་འབྲས་སུ་འཕུང་ངོ་བོ་དག་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་མི་སྤྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྒང་དམའ་བའི་བྱུད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཙམ་པོ་ཉིད་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་
 ཀྱི་བྱུད་པར་གཞན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྷིད་ལྷག་དངོས་སུ་བཀག་
 པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་བརྗོད། དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩལ་ཕྱ་མོ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་སྤྲོས་
 ཐེབས་རེ་རེ་ལ་རྗེས་རེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་འདིར་ཡན་ལག་གི་རྗེས་མང་པོའི་སྐྱེད་བ་དག་ཅིག་ཆར་
 སྒང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བསྐྱེས་ཐེབས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་གཞན་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་མྱི་བ་ཉིད་སྒང་ལས་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་ཚོགས་མང་པོ་སྒང་ལ་གཞལ་

བའི་གསེབ་ཏུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཅིག་བཞག་བ་ན་དེ་ལ་མྱིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་
བ་བཞེན་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞོད་པའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན། །ཉེས་སྤོང་ཁས་སྤངས་
འགལ་བས་དགག། །དཔེ་ལ་དོན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱལ་བ་དེ་ཡི་ལྷན་ན་མྱིད་མཉམ་གྱི་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས། བཅུ་
ཚན་གཅིག་ཅིག་ཆར་ལྷན་པ་སྟེ་བསྐྱེས་པ་དང་། བཅུ་ཚན་གཅིག་སོ་སོར་ལྷན་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེས་པའི་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་དག་གོང་སུ་སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་སྟེ་སྤང་གཅིག་ལ་བཅལ་བ་
ན་ཚོས་ཅན། མྱིད་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་མྱིད་མཉམ་པ་གང་ཞིག །
སྤེམ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱིད་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་ཅིག་གོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱིད་དགུ་ཡོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་དང་འོལ་མ་སེ་ལ་སོགས་བཅུ་རིམ་པ་ཡིས་བསྐྱེས་པའི་
གོང་སུ་དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཤ་བཅུ་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས་པའི་གོང་སུ་དེ་དང་མ་ཤ་བཅུའི་གོང་སུ་གངས་
མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་མ་ཤ་བཅུའི་སྟེང་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་དགུ་ཡོད་
ཅིང་། ཅིག་གོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་དུ་གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གཉིས་
གསུམ་བསྐྱེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་འབྲས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིང་བ་ཡི་ལྷུ་བ་སྤང་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། འཛིམ་
རིལ་བཅུ་ཚན་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས་ནས་བཅལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་བཅལ་བ་མྱིད་མི་
མཚུངས་པའི་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། འོན་ཏེ་ལྷུ་སྤྲ་རབ་བསྐྱེམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་
འོངས་གྱི་བར་གྱི་འབྲས་སུའི་རྩིས་ཀྱི་ཕྱིང་བའི་ལྷུ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྤང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
དགའ་བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་མྱིད་ཆུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་ཚོས་ཅན།
ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྩུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་མྱིད་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱིད་གང་རུང་འཇལ་ཞིང་འབྲས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་འདིའི་མྱིད་ནི་

ཁྱོད་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ཙམ་
དུ་ཡོངས་ཀྱི་བར་གྱི་མྱིད་ཀྱང་མི་རྟོགས། དེ་བས་ཆེ་བའི་རགས་པའི་མྱིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེད་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མྱིད་དེ་རས་འདབ་དང་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་པར་ཐལ། རས་འདབ་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་རས་འདབ་བཞིན་
དུ་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་ཁྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའང་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་ཀྱང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་གཞན་ཡོད་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་
ན། གསེར་མ་ག་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་གོང་བླ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་དེའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་སྲང་དམའ་བའི་
ཁྱད་མེད་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དགག་པའི་རིགས་པ་
ཉི་བར་མཚོན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་དང་ལྷག་པོ་ཡོད་ན་སྒྲང་
དུ་རུང་བ་ལས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་གཤམ་པས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྒྲང་
རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཡང་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་
ལ་གྲེ་བྲག་པ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་། རང་གི་ཆོག་དང་། མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པ་
དག་ནི་སྤིང་པས་ནའོ། །གཞོད་ཚུལ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་དེས་བྱི་མ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་
དོན་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་།

ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་བསལ་བ་སོགས་
ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མདུན་གྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་མཚོན་

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་
ཉིས་པས་དགག། །བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་དགག། །ངེས་གཟུང་སྐྱར་ས་བརྟགས་ཏེ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། །གཞན་གྱི་ཉིས་སྟོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ།
མདོར་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ལ། སྐྱབ་པ་མེད་པར་དོན་བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་
དཔེ། །མ་སྐྱབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་དེ། མིག་གི་གཟུང་
བྱ་དང་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་གཞན་ཚོས་ཅན་སྐྱར་དང་དཔེ་སྟོང་དག་ལ་སྐྱོ་ཚོས་ཅན།
རྟག་སྟེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོང་བཞེན་ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ན། སྟོང་རྟག་
པ་དང་སྐྱོ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དེའི་ཆོ་སྟོན་ལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་ན་
ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་བརྟོད་པའི་ཆོག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྟོང་ཆོ་སྟོན་གྱི་
སྟོང་རྟག་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་སྐྱོ་དུས་གསུམ་གྱི་མ་སྐྱབ་པ་
ཡུལ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག། །ལས་སོགས་
བྱང་པར་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོ་མ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ཆོ་སྟོན་ལ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེར་རྟགས་མ་སྐྱབ་པ་བརྟོད་པ་དམ་
བཅའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེན། མ་སྐྱབ་པ་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་པ་བདེན་ཡང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱོ་
ཚོས་ཅན། ཆོ་སྟོན་ལ་བར་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་བྱང་པར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་འཇུག་པ་
མིན་པར་ཐལ། ཞེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་མ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། མ་སྐྱབ་པ་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་པ་དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་

ལ་ཚོས་ཅན། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་ན་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་རིགས་པ་ལས་མ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་ཚིག་
དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས། བྱེད་པ་པོ། བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་
ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ནི་ལས་དང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་གསུམ་
ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ནམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་
བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་གྱི་ནམ་པ་འགས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་
སོགས་གསུམ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་དེས་ནའོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་བསྟན་པས་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་
པ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་
དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དམ་
བཅའ་སྟོན་པས་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་མི་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ།
དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་གང་གིས་ཁས་
སྒྲངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ནི་དོན་གང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དཔེར་ན་གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པའི་
གྲུབ་མཐའ་དང་། ཚོས་གང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་ན་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གང་གྲུབ་པ་ན་ནམ་

པ་གཞན་འགྲུབ་པ་དཔེར་ན་ལུས་ཅན་མིན་པའི་བདག་ནི་གི་ནས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། དེར་
ལུས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་དང་། མ་བརྟགས་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལས་དེའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་དཔེར་ན་མ་བརྟགས་
པར་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཁས་
སྐྱེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞིའོ་ཞེས་གྲུ་སྟོས་བཤད་དེ་བྱེད་གྲག་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་
མཐུན་མེད། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་
ཁྱོད་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་གང་ཡིན། ཆོས་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། གཉིས་ཀ་ཡིན།
ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་དེའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་
ཅན་དཔེ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྟགས་སྟེ་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ཆོས་
ཅན། སྟེ་མི་རྟག་སྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྟེ་ལྟན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་
སུ་གྱུར་པའི་རྟགས་སྟེ་ལྟན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རྟགས་སྟེ་ལྟན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁས། རྟགས་ནི་རྟགས་སྟེ་ལྟན་སྟེ་ཆོས་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཆོས་
མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཁོན་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་སྟེ་ལྟན་ཆོས་ཅན།
ཆོས་ཅན་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྟེ་
གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྟོན་གཉིས་ཀར་
འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ནའང་རྟགས་
ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། སྟེ་མི་རྟག་སྐྱབ་བྱ་རྟགས་སྟེ་ལྟན་ཆོས་ཅན།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་དེས་སྒྲིམ་མི་རྟག་སྐབ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་
མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀའི་ཚོས་སུ་མཐུན་པར་དེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་པ་ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སྒྲ་དེ་ཚོས་སུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་ལྔ་ན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྒྲ་དང་སྐྱེ་ལྔ་ན་དུ་ཚོས་མཐུན་པར་དེས་པས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེའི་
ཚོས་སྐྱེ་ལྔ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་
ཕྱིར་ཁོ་ལ་དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་སྐྱེ་ལྔ་ན་དུ་ཚོས་མཐུན་པར་དེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲིམ་མི་རྟག་སྐབ་ལ་སྐྱེ་ལྔ་ན་དོན་མེད་དོ། ཚོས་ཅན་
ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ནའང་དེ་དག་མཚུངས་སོ། རྟགས་ཚོགས་དོན་
ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན། རིགས་
པ་ཅན་པ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་འོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་
པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་འོ་ཞེས་དམ་བཅའི་སྒྲར་རམ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་དམ་
བཅའི་ཕྱིས་དེས་གཟུང་སྟོར། དང་པོ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་སྟོན་པའམ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་
ཡིན་པ་བཞེས་པའི་དོན་དུ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བཞེས་ནས་མ་
གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེས་གཟུང་སྟོན་མི་དགོས་
པར་ཐལ། དེས་གཟུང་མ་སྟོས་ཀྱང་དོན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་ཁྱོད་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤོ། རྟགས་པ་ལྟར་ན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་དཔེའི་ཚིག་
ལ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེས་གཟུང་སྟོན་མི་དགོས་པར་ཐལ།

རིགས་པ་ཅན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོགས་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་བྱུང་བས་དམ་བཅའ་དོགས་པའང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་ཚེས་ཅན། དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་བྱི་དེར་ངེས་གཞུང་བརྗོད་དགོས་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་ཞེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དམ་བཅའི་སྐྱ་བྱི་གང་རུང་དུ་ངེས་གཞུང་སྟོར་བ་གང་ཞིག །དམ་བཅའི་སྐྱར་ངེས་གཞུང་སྐྱར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་གཞུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །འདོད་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚེས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་ཞེས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །

༥༩ རྟོགས་ ཉམ་ རྒྱང་ ལའི་དཔེ་ ཡང་ དགག་ ལ།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དཔེ་ཡང་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་བརྟགས་ནས་དགག། རྟགས་སུ་སོང་ཚོད་གང་ཡིན་བཤད། །དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་སྐྱ་རྟག་པར་བསྟན། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཚིག་གིས་སྐྱ་ལའང་མི་རྟག་པ་བསྟན་པས་གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དོན་རྟོགས་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའོ། །རྟགས་ཚེས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚེས་ཅན། དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྟེ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཚེས་ཅན་པ་རྟགས་མེད་ནའང་དེ་ཚེས་ཅན། དམ་བཅའ་སྟོན་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐུ་ལ་འཛིག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མེད། །ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་
སུ་འཕངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཚིག་གིས་སྐུ་དེ་མི་རྟག་པའི་
གཏན་ཚིགས་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པས་སྐུ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་སུ་བརྟེན་པར་བྱེད་ན་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། སྐུ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་
བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྐུ་རྟག་པར་
སྐབ་པའི་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྐྱེད་སྤྲོད་དེ་ལྟར་སྐུ་རྟག་
སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། སྐུ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་
སྐུ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་དང་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇམ་སྐྱོགས་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་
སྐུ་རྟག་པར་བསྐབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེའི་སྟོར་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་སྐུ་
མི་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་སྟེ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐུ་རྟག་སྟེ། ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། སྐུ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་སྐུ་ལ་ནི་གཞན་རྟག་པར་དམིགས་བསལ་བརྟེན་ནས། ལྷག་མ་ནམས་ལ་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སྐྱིར་བཏང་བའི་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱས་པས་ནའོ། །དེས་ན་སྐུ་
མིན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བམ་ཟེ་ཀུན་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བྱ་ལ་དར་བ་བྱིན།
བམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞོ་བྱིན་ཅིག་བརྟེན་པ་ན་ཀུན་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བྱ་ལ་ཞོ་སྟོན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་
ལས་གཞན་པའི་བམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞོ་སྟོན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ན་སྐར་ཀྱི་སྟོར་
དག་དེ་ཚོས་ཅན། སྐུ་རྟག་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟེན་དུགས་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱི་སྟེ་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་འདར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། སྐུ་མིན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མི་སྟོན་པར་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་སྐུ་
རྟག་པར་སྐབ་པའི་སྟོར་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་དེ་ཚོས་ཅན། སྐུ་རྟག་པར་སྐབ་པ་
ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་ན་སྐུ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐུ་མཚན་དེའི་

ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་སྒྲུ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་
ན་ལང་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་མ་འཕངས་པས་སྒྲུ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་མི་སེལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་སུ་
བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་སྒྲུ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འགལ་པའི་ཆོས་རྟག་པ་
དང་ལྟན་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་སྒྲུ་ཞིང་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོག་གིས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་
བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དམ། སྒྲུ་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད། གང་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱོགས་སྒྲོན་མིན་
ཞེས་པ་འོག་མ་དག་གིས་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཡིན་སྒྲུ་ལ་མེད། །སྒྲུ་མ་ཡིན་ལས་
གཞན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་
ལ་བྱེད་ན། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མིན་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་འཐད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། སྤྱིའི་སྒྲུ་ནི་རང་གི་ཁྱད་པར་
མི་སྤོང་ཞིང་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་གི་སྒྲས་ཤ་པ་མི་སྤོང་ཞིང་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་
སྒྲས་ཁྱད་པར་སྤོང་བ་ཡོད་དེ། ཤིང་ཤ་པ་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཤིང་ཤ་པ་
ཁོ་ན་ཤིང་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། སྒྲུ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྤྱིའི་སྒྲུ་
མཉན་པ་སྒྲུ་གཅིག་སུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི། སྒྲུ་གཅིག་སུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་
འཇུག་པ་འགོག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུ་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
སྒྲུབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ཤ་པ་ཤིང་ཡིན་པ་སྤོང་བ་མིན་གྱི་
ཤིང་གི་སྒྲུ་དེ་ཤ་པ་གཅིག་སུ་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲུ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་སྒྲུབ། སྒྲུབ་མིན་པའི་ཤེས་བྱའི་
 བྱུང་པར་རེ་རེ་བ་ཀུན་ཚུལ་ཅན། ཐམས་ཅད་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་དེ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མིན། སྒྲུབ་མིན་བྱུང་པར་རེ་རེ་བ་ཀུན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་སང་
 བདག་མེད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མིན་པས་བྱུང་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ལུ་མཚའས་སྐྱབས་ལ་བརྩོན་པ་དག་
 གིས་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་རིམ་ལྟར་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ལ་བྱེད་
 དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཏུ་གྱུར། སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་ཅན་སྒྲུབ་རང་ཉིད་
 ཚུལ་ཅན། སྒྲུབ་ཏུ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ། ཚུལ་ཅན་སྒྲུབ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 ཏུ། ཚུལ་ཅན་རང་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཞག་པར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཤེས་བྱའི་གཞི་དང་ཤེས་བྱེད་ཏུ་གསལ་གཉིས་ལྟེག་པ་
 ཐ་དད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་ལ་མཚའས་པ་སྒྲུབ། །བྱེད་བྱས་སྤྱི་
 ཚུལ་བཞག་པ་མཚའས་པ་སྒྲུབ། །བྱུང་པར་མཉན་བྱའི་ཏུ་གསལ་པ་མཚའས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཏུ་གསལ་ཀུན་ལ་ཚུལ་ཅན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཏུ་གསལ་སྤྱི་བཞག་པའི་ཉེས་པ་མཚའས་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཚུལ་ཅན་ཏུ་གསལ་དང་།
 བསྒྲུབ་བྱའི་ཚུལ་དང་ནི། ཚུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱས་པའི་ཏུ་གསལ་
 ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚུལ་ཅན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསལ་
 སྤྱི་བཞག་པ་མིན་ཏེ། ཏུ་གསལ་ཚུལ་དོན་གསུམ་ལྟེག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཏུ་གསལ་ཚུལ་དོན་གསུམ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་བྱས་ཏུ་གསལ་གྱིས་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏུ་གསལ་ཚུལ་དོན་གསུམ་རྣམས་
 ལ་ཚུལ་ཅན། དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་

དམ་པར་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་
ནི་སོང་ཚད་དེ། རྣམ་ཚད་ལ་ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་བོ། །འདིར་སོང་ཚད་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་དོན་
གསུམ་ཀུན་རྫོང་པའི་དངོས་པོར་བཤད་པས་ཀུན་རྫོང་པའི་དངོས་པོས་དངོས་པོའི་གོ་ཚད་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་ནི་གཞན་སེལ་དང་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པས་ཚོས་
ཀྱི་བྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རི་ལྷོང་དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
གཞག་ཅིན། དཔག་བྱ་ཚོས་དང་། དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྟགས་དང་། དོན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་
སྟོང་གནས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་འཐོབ་པའི་སྒྲོན་
མེད་དེ། མ་བྱས་རྟག་སོགས་ལས་ལོག་པའི་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟའི་ཐ་དད་ཀྱི་མཐར་
བྱག་པ་སྟེ། དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་སྒྲུང་བར་
གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། མ་གྱུབ་
པའི་རྟགས་སུ་བརྟན་པར་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟོང་ཀྱིས་གཞག་
པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཏེ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ལས་ལྷོག་
པ་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་སྟེ་བཀོད་པ་དེས་ན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུམ་པའི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་ཡང་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷོག་པ་ཐ་དད་ན་སྒྲོན་
མེད་པ་དེས་ན། རྟགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་སྒྲིམ་པས་གཞི་རྟགས་གཉིས་ཚོས་དེ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་བྲག་
ཚོས་ཅན་དང་སྒྲིམ་རྟགས་སུ་གཟུང་བས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་སྒྲིམ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་སོང་

ཚོད་གི་རྟགས་དང་ཚོས་ཕན་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་སྤྲི་མ་དང་འབྲེལ། །གལ་ཏེ་འདི་འདྲ་གཞི་
 རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཚོས་ཕན་དེ་རྟགས་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེ་ན།
 ཚུལ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་ཚོས་ཕན་ཕྱོགས་ཏེ་ཚོས་ཕན་གི་ཡན་ལག་གསུམ་བྱུང་པར་
 བྱེད་ཚོས་ཡིན་ནའང་ཚོས་ཕན་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་རྟེ། ཚོས་ཕན་གི་བྱུང་པར་བྱེད་ཚོས་
 ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་ཕན་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་གྲུ་ར་ཕན་
 འདི་ཚོས་ཕན། རྟ་མིན་རྟེ། ར་ཕན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་དེ་ཚོས་ཕན་གི་
 བྱེད་ཚོས་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཕན་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚུལ་བྱུང་ཚོས་ཕན།
 ཚུལ་སྒྲི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་པའི་དུས་སུ་ཚོས་ཕན་གི་ཡན་ལག་སྟེ་མཚོན་བྱེད་དུ་གནས་པ་
 མིན་རྟེ། སྤར་ཚུལ་བྱུང་གི་སྒྲི་དེའི་མཚན་གཞི་དུང་སྒྲི་ལྟ་བུ་རྟགས་པར་བྱས་ནས། དེ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ན་སྒྲིར་བ་དེ་སྒྲིར་གི་ཚོས་ཕན་གི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞུང་འདིའི་དོན་རྟེན་པ་སྤར་གངས་ཕན་འདིར་གཞན་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་དུ་འདུག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲི་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་དོན་གི་
 ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འགྱུར་རྟེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲི་མི་
 རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱུང་པར་མཉན་བྱའི་རྟགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཕན། དམ་བཅའི་དོན་གི་ཕྱོགས་གཅིག་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འབྲང་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཚོས་དེ་ཐོག་པ་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 །ཟེན་ཚུལ་རྟགས་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཕན་

ལ་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་བསྟན། ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྒྲིང་། །དབྱེ་བ་སོ་སོའི་
 དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྤྲང་པ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་
 ཚོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གི། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། ཕྱོགས་ཚོས་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱོགས་ཚོས་ཕན་

དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྷ་རྣམས་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་
དོན་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས་དགུར་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བརྗོད་ཚུལ་བདེ་
བར་གཟུང་བར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ན། ཚོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
པས་དབེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་སོགས་མི་རུང་ལ། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། དེས་
གཟུང་སྐྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་བཤད། །དེས་གཟུང་མེད་པའི་རྣམ་གཅོད་བཤད། །དེ་ཉིད་སྐབས་
ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་
ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་གཅོད་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་གསུམ་
ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་ཁོ་ན་འམ་ཉིད་ཅེས་པ་སྦྱོར་ས་ཐ་དད་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་
ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་མི་ལྟན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟན་པ་དང་། སྟན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་པར་གཅོད་
པར་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། སྐྱ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྱད་
དེ་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཚོས་ཅན། ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་མི་ལྟན་པ་རྣམས་པར་
གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟན་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་བྱིར་། སྐྱ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྱད་བྱུང་པར་ཅན་ཚོས་ཅན་དག་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཚོས་ཅན། ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་
དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །ལ་ལ་དུ་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྱད་བྱུང་པ་དག་སྲིད་པ་དག་ནི་ལྟན་
ཅིག་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་དེ་
ཚོས་ཅན་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ལ་ཚིག་ཕྱད་གསུམ་པོ་དངོས་སུ་སྐྱར་དགོས་
སམ་ཞེ་ན་དག་སྐྱ་བ་ན་ཚོས་ཅན། ཚིག་ཕྱད་དེ་དག་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་འཆད་པ་པོའི་

སྐབས་ལས་འོངས་པའི་བཞུད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་ཆོག་པུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་གཙོད་
གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོག་པུ་
དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རྣམས་གཙོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དཔེ་རིམ་པ་ལྟར་དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྟེན་ནམ་མི་སྟེན་དྲིས་པའི་
ཆོན་ག་པ་འཕོང་སྟེན་ཞེས་པ་འཇམ། ནག་པ་དང་སྤྱིད་སྦྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཕོང་སྟེན་
ཞེས་དྲིས་པ་ན་སྤྱིད་སྦྱབ་འཕོང་སྟེན་ཞེས་པ་འཇམ། མཆོ་སྟེས་ལ་སྟེན་པོ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད་དྲིས་པ་
ན། སྟེན་པོ་མཆོ་སྟེས་ལ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་
དག་གསུམ་པོ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་རང་རང་གི་སྒྲོལ་ནག་པ་འཕོང་མི་སྟེན་པ་དང་།
ནག་པ་འཕོང་སྟེན་པ་དང་། མཆོ་སྟེས་ལ་སྟེན་པོ་མི་སྤྱིད་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་
རྟོག་པ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཙོད་པ་དེ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་དེ་ལྟར་ལུས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་བཞུད་པར་འདོད་པའི་བཞུད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་ལྟན་པ་གཙོད་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེས་ན། རྟགས་ཀྱི་
ཆོས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་
མེད་པའི་སྟེན་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། མི་ལྟན་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱུང་
པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲུ་པོ་སོ་སོའི་དགོས་པ་བསྟེན་ཏེ་བསྟན། ཡང་དག་གཉིས་
དང་མཉན་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད། །དག་ག་རྟགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུ་པོ་སོ་སོའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་
དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བསྟོག་པ་འགལ་རྟགས་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་
འབྲས་བུ་གཉིས་རང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྒྱ་སྦྱབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་

རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྒྲུ་ཆོས་ཙན། ཉག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱང་
 པར་མཉན་བྱ་དང་སྟེ་གཞལ་བྱ་དག་བཤད་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཙན་
 དང་། རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་ཙན་གྱི་ཉག་ས་གཉིས་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ་རྩོད་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སྒྲུ་ཆོས་ཙན། རྩོད་པ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། ཉག་སྟེ།
 ལུས་ཙན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཙན།
 ཉག་ས་ཡང་དག་གི་རྟོག་པའི་ཚུལ་བྱེད་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྷར་རྗེས་འགོ་
 ཡོད་ཙམ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་ཆ་མཉམ་པ་དང་། རྗེས་འགོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་
 བོ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་མ་དེས་པར་བསྟན་པས་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་
 དག་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྟོག་པ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། །བྱེད་པར་མཉན་བྱ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱས་པ་བྱེད་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །རྩོད་བྱུང་རྣམས་གཉིས་
 འཇུག་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན། །རང་བཞིན་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །གཉིས་པོ་
 སྐབས་འདིར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །རྩོད་བྱུང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་འཇུག་པའི་བྱས་པ་སྐབས་འདིར་རང་
 བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་དཔེར་སྒྲོས་གཤམ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་
 ཀྱི་ཉག་ས་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་ཉག་ས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་
 མིན་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་འཇུག་
 པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་གཏན་
 ཆོག་ས་ཆོས་ཙན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམས་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་གང་

ཞིག །ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྱུང་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེར་སྒྲོས་ཤིན། ཚུལ་མ་ཐག་ཏུ་
བྱུང་བའི་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
འདི་ཡང་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཚུལ་བ་དེ་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་ལས་སྒར་ཡོད་པ་ཡི་སྐྱེ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཚུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་
ངས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱོད་ཏེ་སྒར་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྐྱེ་ཏྲག་པར་
དམིགས་པའི་དབང་པོ་དང་། སྐྱེ་ཏྲག་པ་ཉིད་དེ་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་ཁྱོད་པར་ཅུང་ཞིག་གྲང་
ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དང་། །དབང་
པོ་དང་། སྐྱེ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་
ཉན་ཤེས་མི་བྱེད་པ་འགལ་བ་སྟེ་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་དེ་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་
ནས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ངས་འགའ་བའི་འབྲས་བུར་ཆད་མས་གྲུབ་པས་
ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཀྱི་འང་དཔེར་བརྗོད་ཉིད་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་ཏྲགས་
ཀྱི་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་ཏྲགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚུལ་བྱུང་དཔེར་བརྗོད་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཚུལ་བྱུང་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་
ཏྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་གམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་
རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འབྲས་རང་གི་
གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཙམ་བཤད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་རྣམས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྗོད་པར་

བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་ཆོས་ཅན་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་བཤད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ནི་རང་
དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྡུ་མ་ཁ་
ཅིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་དག་ཆར་ལ་འདོད་པ་ནི་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་འཆད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་དག་ཡང་དག་གཉིས་ལ་འདོད་ཀྱང་དབྱེ་
བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད། །ཅིས་པའི་
དངོས་བསྟན་བྱུགས་བསྟན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི། འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་
བརྗོད་ལོགས་སུ་སྟོས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་
ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩོལ་
བྱུང་ལས་ལོགས་སུ་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བསྟན་
པ་ཡིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དཔེའང་བཤད་པས་
སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྐབས་རྟགས་གཉིས་
ཀ་མཚོན་རུས་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བ་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། རྩོལ་བ་ལས་སྟེ་
བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱོད་དུ་འབྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུར་ཡོད་པ་གང་རང་གི་རྒྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་འཇུག་རྟགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱུར་པའི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ལས་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་
རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མི་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་དང་འདུ་བ་ཅན་སོགས་རྟགས་སུ་བཞུགས་པ་གང་དག་ལ་བདག་

གཅིག་དེ་བྱུང་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ལ་བྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་བདག་
 གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་ན་རྟགས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོག་ལ་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་
 དགག་ །དེས་ན་མཉན་སྟོག་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་དགག་ །མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བརྟགས་ཏེ་
 དགག་ །ཐལ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་ལྟོག་པ་མེད། །དེ་ལ་ལྟང་དང་འགལ་བ་སྤོང་། །
 ལྟོག་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གསོན་ལུས་ཚོས་ཅན། བདག་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་བྱུང་རྒྱུ་པ་དང་། སྟོགས་ཚོས་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 བ་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་མཉན་བྱ་
 སྟོས་པ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་སྟོག་སོགས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། སྟོག་སོགས་
 ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བདག་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་
 རིགས་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པའི་མི་འབྲུལ་བའི་ལྟོག་པ་དེ་ཡང་བདག་དང་
 འབྲེལ་པ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྟོག་སོགས་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་
 བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགོ་གནས་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱད་པར་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སློག་སློགས་ནི་ཆོས་ཅན།
ལྷོག་བྱུང་མེད་ཅིང་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་
གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་རང་གི་བདག་གསལ་སྟེ་
རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལས་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ནི་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་ལྷོག་པ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀ་ལས་ལྷོག་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་ཅན། ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པ་ལ་
དགོངས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྷོག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཉན་བྱ་སློགས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་རྟག་པར་སྐྱུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་སློགས་ཆོས་ཅན། མ་ངས་པའི་
རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ནའོ། །
གཞན་དུ་སྟེ་མི་འབྲུལ་པའི་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པར་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་མ་ངས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྷོག་ཚུལ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་
གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་ལ་བྱུང་བྱེད་སློག་མེད་ལྷོག་པས་བྱུང་བྱེད་པར་མེད་
ཀྱང་ལྷོག་པས་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱུང་བྱེད་སློག་
མེད་ལོག་པས་བྱུང་བྱེད་པར་མེད་ལྷོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། །
སློག་སློགས་དག་ནི་ལྷོག་འགྱུར་ན། །སློག་སློགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ། །བྱུང་པར་འགྱུར་ན་
ཡང་བདག་ལྷོག་པས་སློག་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་སློག་ལ་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་གྲུབ་པ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་
གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སློག་སློགས་དེ་བདག་དེ་
ལས་བྱུང་བས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློག་སློགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་གི་འབྲས་

བྱ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དང་བདག་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་རུང་གི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དང་པོར་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་དམིགས་པ་འཇུག། ཡང་ན་ཁྱོད་དང་བདག་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དང་པོར་བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྟེ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་མ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་བདག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་རེས་འགའ་མཐོང་བ་དང་། རེས་འགའ་མ་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གི་ན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྟེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་སོགས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡིན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། བདག་ཚས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་ཅིང་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པར་རེས་ཞེས་ཚད་མས་གང་ལས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གཞན་གང་ལ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་སོགས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་མེད་ལ་རྟོག་མེད་གྱིས་བྱུང་བའི་ལྷོག་པའི་བྱུང་བའང་རི་ལྟར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བདག་ལྷོག་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་སྐྱུ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྟོག་སོགས་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡི་སྟོན་ས་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ཀྱང་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་ན་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན། །གཞོད་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། །གཞོད་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསོན་ལུས་ཚས་ཅན། རྟོག་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་སོགས་ཚས་ཅན། བདག་དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་སྟོང་དང་རྩྱལ་བ་སོགས་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་སོགས་མཐོང་བ་མེད་པ་ལྟར་གསོན་ལུས་ལ་འང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དེ་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་གསོན་ལུས་ལ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་

པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་རྣམས་སློག་སྟགས་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་རྩེ་ཟད་ཆོས་
མཐུན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་གསོན་ལུས་འདྲ་སློག་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་
པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་སྟེ་རྟོགས་ན། བུམ་སྟགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཅིས་མི་
དཔོག་སྟེ་བདག་བཅས་སུ་ཐལ། བདག་ཡོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མི་འདོད་པས་བདག་བཅས་
མིན་ཞེན། བུམ་སྟགས་ཆོས་ཅན། བདག་བཅས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་
དང་རྩེ་ཟད་ཆོས་མཐུན་པའི་རིགས་པས་བདག་བཅས་སུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟོག་ལྡན་གང་གིས་རྒྱས་
ཏེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་གང་ཞིག་ལོག་པས་སློག་སྟགས་ལྟོག་
པའི་སློག་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སློག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུག་དང་། ལ་སྟགས་པ་དབྱགས་
འབྱུང་རྒྱུ་འཇུག་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྦྱེས་པ་མིན་ཏེ། དྲན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
རྒྱས་པ་དང་། སློ་དང་། རྩལ་བ་སྟགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་འདོད་སྟགས་དེ་
དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྦྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། སློ་སྡུ་མ་ལས་
བྱུང་ཞིང་ཡུལ་དབང་སློ་དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱེན་ལ་ནི་ལྟོས་པའི་ཉེར་ལེན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡུ་མ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློག་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སློ་
དང་། ལུས་དང་། རྩལ་བ་སྟགས་དེ་ཙམ་ལས་འདི་དག་སྦྱེ། བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མིན་ཏེ།
རང་གི་རྒྱ་སློ་དང་། ལུས་དང་། རྩལ་བ་ལ་སྟགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་གྱི། བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱ་ས་ལས་
གཞན་དུ་སྟེ་གཞན་པའི་བདག་ཀྱང་རྒྱུ་རྟོག་ན་སློག་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་དགོས་
པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་མཉན་སྟོག་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་ལུའུལ་པས་མཉན་སྟོག་
མཚུངས་པར་བསྟན། །མི་མཚུངས་པ་ཡི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དགག། །སྟོག་སྟོགས་ལུའུལ་པ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་དགག། །སྟོག་སྟོགས་རྟོག་པ་ལུའུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་དང་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་
ལ། སྟོག་སྟོགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་
ལུའུལ་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱད་པར་བརྟེན། སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སྟོགས་མི་ལུའུལ་པའི་རྟོག་པ་ཅན་
ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་རྟོག་པ་ལུའུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉན་བྱ་ལུའུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོག་ལ་མཚུངས། །སྟོག་ལ་རྟོག་བྱབ་
ཡོད་ན་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་རྟོག་པ་རི་ལྟར་ལུའུལ་པ་ཡིན། སྐྱབ་མིན་ཏེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉིད་
ལས་དེ་རྟོག་པ་མིན་གྱི། མཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོན་མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན།
དོན་གྱིས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྟན་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་སྟོན་པ་རྟོག་པ་
ལུའུལ་བ་དེ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐུན་སྟོགས་ལས་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་རྟོག་པ་ལུའུལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སྟོག་སྟོགས་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ལུའུལ་བར་
ཐལ། མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དེ་ནི་བྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྟོག་སྟོགས་ཚོས་ཅན།
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོན་ལས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཡོད་མིན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གཅད་པ་སྟེ་རྟོག་ཅེས་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་
སྟེ་མཐུན་སྟོགས་ལ་གནས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་གཉིས་གནད་གཅིག་
པས་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་གཞན་དེའང་གོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་
ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བས་

ངག་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྟེན་དེ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་ཚུལ་ཅན། རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་འདི་འདྲའི་མི་འབྱུང་བའི་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་རྗེས་འགོ་ངེས་པས་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོག་སྟོགས་ཚུལ་ཅན། མཐུན་སྟོགས་བདག་བཅས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐུན་སྟོགས་བདག་བཅས་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཚུལ་དེ་བཞག་པ་སྟེ་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་དེ་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་བརྟེན། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོག་སྟོགས་ཚུལ་ཅན། སྐྱབ་མིན་ཏེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ལྷོག་པ་རྒྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་ཅན་གང་ཞིག་ །བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཐུན་སྟོགས་བདག་བཅས་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་མེད་པ་ལྷོག་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་པ་ལྷོག་གཞི་མིན་པ་མི་འགྲུབ། བྱུང་གྱང་མཐུན་སྟོགས་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། འདོད་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། །ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ལྷོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ། །མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཆད་པར་ཐལ། །དགག་པའི་དོན་ཡང་ཆད་པར་ཐལ། །རང་གི་སྟོགས་ལ་དགག་སྐྱབ་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེད་པ་ཚུལ་ཅན། ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་རི་ལྟར་ན་དེ་ལས་ལྷོག་པར་འདོད་དེ་ལྷོག་པའི་གཞི་མིན་པར་ཐལ། ལྷོག་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡི་ནི་དབྱེད་ལ་ལྷོས་ཏེ་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྟོག་སྟོགས་མཐུན་སྟོགས་དངོས་མེད་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོག་སྟོགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི་དངོས་མེད་ནའང་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་དངོས་མེད་དེ་
ལས་གཏན་ཚིགས་སྟོག་སྟགས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན་འཇུག་པ་དེ་འང་མིན་ཞེ་
ན། སྟོག་སྟགས་ཚེས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ལ་ལྷོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ་དགག་མི་རུས་
པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལྷོག་པ་བཀག་པ་ནི་
འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

བཞི་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་བཅས་སྟགས་དངོས་མེད་འདིར་ནི་ཚེས་ཅན། མི་སྐྱ་
བ་ཐོབ་སྟེ། ཐ་སྙད་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་། དགག་པའི་ཐ་
སྙད་དེ་གང་ཡང་ཁྱོད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྐྱ་ལས་
བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། འགོ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་ཚེས་ཅན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་པའི་དོན་ཏེ་གཞི་ནི་མེད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ནམས་བུམ་པ་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བྱར་མེད་ལ།
བུམ་པ་དགག་པ་དེ་ནི་བུམ་པ་མེད་པ་གང་ལ་འང་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སོ། །
གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱའི་ཚེས་འགའ་ཞིག་འགོག་ཅི་ན། ཡུལ་
དུས་འགའ་ཞིག་དུ་འང་ཚེས་ཅན། དགག་བྱའི་ཚེས་འགའ་ཞིག་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཇི་
ལྟར་དགག་བྱའི་ཚེས་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགོག་ལ། ཇི་ལྟར་དགག་བྱའི་ཚེས་དེ་མེད་པ་དེ་
ལྟར་ཡང་ནི་དགག་ཚེས་དེ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་འཇུག་ །སྟེ་རོལ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགག་ །
འབྱུལ་པོར་དགག་སྐྱབ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚེས་ཅན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་
རིགས་གྱང་། ཅི་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚེས་ཅན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ན་སྟོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པ་
མིན་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་

ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་
སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་ས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་
སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་ལ་
དགག་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི་
ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། འབྲུལ་ཐོར་དགག་སྒྲུབ་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །
སྒྲུ་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེན། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་བའི་
སྒྲུ་དོན་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དུ་བྱུང་སྟེ། སྒྲུ་འབྲུག་པ་ཉིད་ལས་སྒྲུ་དོན་དེ་ཁྱོད་
ལ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་མཚན་ལ་
དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་ན། ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་
པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྒྲུབ་ས་སམ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཀག་པ་ན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་མ་བྱས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་
ལས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དང་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་བཀག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཐ་
དད་མེད་པར་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་བྱས་
མི་རྟག་དག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱེད་གཉིས་
ལུས་པ་གཅིག་ལ་འདྲུ་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ལུས་པ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་བྱིར།
གཞན་ལུས་པ་དང་གཞན་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་གཞི་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདྲུ་བ་བཞིན། ཡང་
རྟག་པ་དགག་པ་དང་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲུ་
བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་པ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་པ་མིན་དང་སྒྲུབ་ལྟ་
མིན་པ་སོགས་བཀག་པ་གཞི་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བྱས་མི་རྟག་
རྗེས་ཐ་དད་པ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱས་ནས་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་འཕྲེལ་འགྲིབ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་། རྟོན་ལ་མེད་ཀྱང་
ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད། འབྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་ལ་དགག་སྐྱབ་མེད་ཀྱང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྷོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚོས་
 གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེལ་རོར་
 དགག་ཚོས་འགྲིབ་པ་དང་སྐྱབ་ཚོས་འཁེལ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། ཁྱོད་གཅིག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་ཚོས་དེ་བསྟེན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་བྱས་པ་ལ་སོགས་
 རྣམས་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
 འགོག་ན་རྟག་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་མ་བཀག་པ་རྣམས་ལ་ལྷོས་པ་ལྟ་བུར་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་ལ་མེད་པ་ཡི་ནི་རོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟངས་ལྟར་རྟོག་
 པའི་སྒྲོས་བརྟན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རི་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དེ་མ་བརྟགས་པར་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་རོན་ལ་བརྟུང་ནས་བརྟེན་པ་
 ཅན་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་
 སྟངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་རང་
 མཚན་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེན། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ཉིད་ལས་ཐ་དད་
 ཅས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། མིག་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཅན་དང་སྐྱ་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། སྐྱ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཐ་
 དད་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱི་རོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟུང་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་
 དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རོན་ལ་སྐྱབ་ཚོས་འཁེལ་
 བ་དང་དགག་ཚོས་འགྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་ཚོས་གསར་དུ་འཁེལ་བ་དང་དགག་ཚོས་གསར་དུ་
 འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཡི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པར་ཤེས་
 སམ་ཞེན། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་འང་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟངས་དེ་དང་འཇུག་ཡུལ་དེ་དག་གི་བརྟུང་ནས་འབྲེལ་པ་
 འགའ་ལས་རང་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་དུ་མཐོང་བས་སྒྲིང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་མ་ངེས་པ་ནི། ཁྱོད་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་
བཅས་མེད་པས་དེ་ལས་སློག་སོགས་མི་ལྟོག་ཅེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་དེ་ཆོས་ཅན།
མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གསོན་ལུས་ལ་
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་བདག་
མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་བདག་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མ་ཅན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
མཐུན་ཕྱོགས་བདག་བཅས་མེད་པ་ལས་སློག་སོགས་ལྟོག་པ་མེད་པར་བརྟོན་ན་ཡང་། སློག་
སོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་བཅས་ལས་ལྟོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཐལ། མཐུན་
ཕྱོགས་བདག་བཅས་དེ་ཡོད་མེད་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་ན་སློག་སོགས་ཆོས་
ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པར་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ་ལྟོག་པར་ཆད་མས་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་བཅས་ལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་གཉིས་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་བཅས་ལྟ་བུ་ཉིད་
གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལས་ནི་ལྟོག་པར་གྲུབ་ཀྱི།
གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སློག་སོགས་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་བུམ་སོགས་ལ་མ་
མཐོང་བས་བདག་བཅས་ལ་ཡོད་ཅིང་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། སློག་སོགས་ཆོས་
ཅན། མཐོང་བའི་བདག་མེད་བུམ་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་
བདག་མེད་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་
པའི་བདག་མེད་འགའ་ཞིག་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རིགས་ཅན་
འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་དེ་མ་མཐོང་བས་དེའི་རིགས་ཅན་འགར་ཡང་ཆོས་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བ་སྟེ་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ཆོས་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཡང་དེའི་
རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་དེ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མཁྱེགས་པའི་

བྱུང་པར་རྩོམ་སྒྲིག་མཚན་གྱིས་མི་ཚད་པར་མཐོང་ཡང་མཁྱེན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ལ་
སྒྲིག་པ་མཚན་གྱིས་ཚད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཕྱོག་པ་ལས་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བ་ངེས་
པ་མེད་པས་ཕྱོག་པ་ལས་ལ། །འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པས་ཕྱོག་པ་ལས་ལྷན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས། །ཡོད་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིག་སྒྲིག་ཚུལ་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་
གང་ལས་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཚད་མས་
མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སུ་མི་འགལ་ཡང་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་བྱུང་བྱེད་བདག་དང་
བདག་མེད་འགལ་བས་སྒྲིག་སྒྲིག་དེ་བདག་མེད་དང་བརྒྱུད་ནས་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲིག་སྒྲིག་
ཚུལ་ཅན། བདག་གི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲིག་ནས་བདག་མེད་དང་འགལ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། བདག་དང་བདག་གཅིག་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ།
བདག་མེད་དང་འགལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཡང་ན་བདག་དེ་
བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིག་སྒྲིག་འདིར་ནི་ཚུམ་
ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱོག་པར་ཐེ་ཚོམ་བྱས་ཕྱོག་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་
ལ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་སྒྲིག་བདག་མེད་ལས་ཕྱོག་ཅིང་གསོན་ལུས་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཡོད་
པས་བདག་མེད་ཕྱོག་ཏུ་རྒྱུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། གསོན་ལུས་ཚུལ་ཅན། བྱུང་ལ་བདག་མེད་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་
རིག་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་ཚུལ་དེ་ཕྱོག་པ་མེད་པས་ངེས་པར་དངོས་པོར་ཏེ་ཚུལ་དེ་
ཡོད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲིག་སྒྲིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོག་
པ་མེད་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྒྲིག་
སྒྲིག་ཚུལ་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པ་

དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱལ་ན། གསོན་ལུས་ཚེས་ཅན། བྱོད་བདག་མེད་མ་ཡིན་
པ་ཙམ་གྱིས་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་ཚེས་དེ་ལྟོག་པ་མིན་
ཡང་གཞི་དེ་ལ་ཚེས་དེ་རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་འང་འགྱུར་པ་མིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོག་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ་ལྟོས། །ངེས་བྱེད་མེད་པས་ལྟོག་པ་
འབྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་
པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱོད་འཇུག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ལ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་རང་གི་བྱུང་བྱེད་ཡོད་པ་
དང་། རང་གི་བྱུང་བྱེད་གང་མེད་ན་རང་མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་
ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱུང་བྱེད་དེ་ཉིད་ལྟོག་ན་རང་ཉིད་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཇུག་
པ་སྟེ་ཡོད་པ་ན་ཡང་རང་གི་བྱུང་བྱེད་དེ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡོད་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
རྟགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། རང་གི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚེས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་
ནི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་
ངེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་ངེས་བྱེད་མེད། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་
ངེས་བྱེད་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའི་ངེས་བྱེད་དངོས། །བདག་སྟོག་གཉིས་ལ་དེ་མ་
གྲུབ། །ངེས་བྱེད་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་རུང་གི་གཞི་འགར། དང་པོར་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས།
དེ་ནས་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་ན་དང་པོར་འབྲས་སུ་དམིགས། དེ་
ནས་རྒྱ་མ་ཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲས་སུ་མ་ཐོང་བ་དེ་དག་ཚེས་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་སུ་མདོན་སུམ་སྟུགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་སྟོགས་ཚེས་ཅན། བདག་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱོད་

ལས་དོན་གཞན་བདག་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་བདག་གི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོན་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པ་ན་རྟོན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདག་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་འབྲུལ་ན་འབྲས་བུ་མིན། །འབྲུལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བདག་གི་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་པའི་དབེར་བརྗོད་དགག་ །འབྲུལ་པ་མེད་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོས་དེ་རྟོག་ན་དེ་རྟོག་པར་མ་ངེས་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་མེ་རྟོག་ན་དུ་བ་རྟོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་བྱུང་ན་ངེ་ལྟར་རང་རྒྱར་འདོད་པ་དེས་སྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རང་རང་གི་རྒྱ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ལྷ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་པའི་རུས་པ་ཐ་དད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་འདིས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱ་ཐ་དད་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཚད་མས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་འདི་མེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་བྱེད་ལ། ཡང་མེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མིན་པར་མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སོགས་བསྦྱེད་པས་དུ་བ་དེ་མེ་ལ་རྟོག་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དང་མེ་ཡོད་མིན་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ། མེ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་། མེ་ཡོད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བའི་རྒྱར་འདོད་

པའི་གཞན་བརྒྱུ་བྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་བཞིན་དུ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་
མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཁྱོད་དེ་མེ་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དེས་རང་འབྲས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་
ཅིང་། འབྲས་སུ་དེ་རང་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་པན་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་
སུ་དེ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་དེ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། འབྲས་སུ་དེའི་རྒྱའི་རང་
བཞིན་མིན་ན་འབྲས་སུ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་སུ་མཐོང་
བ་བཞིན་འབྲས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་ན་ཡང་སྟེ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་ལས་གཞི་
འགར་རང་རྒྱ་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྲིད་དེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཚོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་འབྲས་སུ་དེགས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་
ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འོ་མ་མི་འདྲ་བས་རང་འབྲས་སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་
འོ་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་ཉིད་
དཔེར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་ཚོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས་འབྲས་སུ་དེགས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཤེར་བར་དེགས་གཅིག་པའི་ལུས་པ་གང་ལས་རང་འབྲས་
སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ཀའང་རྒྱ་དེགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་འབྲས་སུ་དེགས་གཅིག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཐ་དད་
དང་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟེ་ཐ་དད་དང་གཅིག་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་
པ་གཅིག་ཅིང་སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་འོ་མ་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་དང་གཅིག་
གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་རྩས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
གཤེར་བ་ཉིད་དུ་དེགས་གཅིག་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་པན་ཚུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། རྩས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་ཚོས་ཅན། གཤེར་བར་དེགས་གཅིག་ཅེས་
བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། གཤེར་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱར་མཚུངས་

པས་སྒོ་དེ་གཤེར་བར་ཐ་དད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་དང་འོ་མ་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒོ་
རིགས་གཅིག་གྱེད་པས་རིགས་གཅིག་པར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་ཀྱི་བྲག་རྣམས་ནི་ཐ་དད་
ཀྱང་སྒྲིག་ནུས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེད་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་
མཚུངས་པ་དེས་ན་དུ་བཞོས་ཅན། རྟོད་རྟགས་སུ་བྱས་པ་ལས་གཞི་འགར་མེ་ཙམ་དེ་ལྟར་རྟགས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཙམ་དེས་ནི་རྟོད་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དུ་བཞོས་ཅན། མེ་ཙམ་དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་རིགས་
གཅིག་པར་གྲེས་པའི་རེས་གྲེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་ཙམ་དེ་རྟེན་གཞན་བྱང་གིང་
ལས་ནི་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་རྟོད་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གཞན་
ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་སྟེ། རང་རང་གི་རྒྱ་དེའི་འབྲས་
བུ་གང་ཞིག་དེ་ལ་འབྲུལ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་འགའ་ཞིག་གལ་
ཏེ་མེ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དུ་བ་མིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་དེ་མེ་
ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྩལ་གྱིས་དུ་བ་མེ་ཡོད་ལ་མི་འབྲུལ་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱང་གིང་གི་འགྱུར་
བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མེར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་རེས་བྱེད་མེད་པ་ནི། རྟོག་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟོད་
གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟོད་བདག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྩལ་གྱིས་བདག་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་གཏན་
ཆོགས་རང་གི་རྒྱ་ལས་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བར་གྲེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་འཛིག་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་རྩལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་རྟོག་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་རྟོག་
ལས་བདག་རྒྱུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་རོ། །

གསུམ་པ་རྩལ་དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་རིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་འདོད་

པའི་སློག་སློག་སློག་སློག་མ་ཡིན་པར་མཉན་བྱ་དང་མཆོངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་སློག་སློག་ཉིད་དཔེར་མ་བཞེད་པར་མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་སློབ་དཔོན་བྱོགས་སྤྱང་
 གིས་དཔེར་བཞེད་པར་མཛད་པ་ལས་སློག་སློག་གཏན་ཆོག་མིན་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་པའདད་པའི་
 རིགས་པས་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་བྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ལུལ་པར་དཔག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་
 དག་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད། ཚུལ་དེས་མ་དམིགས་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་གྲུབ། སྤྱང་རུང་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བཞེད་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ། སྤྱང་རུང་སློག་སློག་སློག་
 ལུལ་པས་གྲུབ། དཔེར་བཞེད་གྲུབ་ལ་ཅོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་གཏན་
 ཆོག་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་ནས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཅི་སྟེ་མ་བསྟན་ཅེ་ན། བྱོགས་
 སྤྱང་ཆོས་ཅན། བྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ན་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་
 ལས་ཐ་དད་པར་ནི་རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མ་བཤད་དེ། འབྲས་སུ་དང་རང་
 བཞིན་གཉིས་རྒྱ་དང་བྱེད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ལྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་
 སུ་དང་བྱེད་བྱའི་དོན་ལྟོག་པར་ནི་དོན་གྱིས་བཞེད་པ་ལས་རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་
 ནི་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་རྟགས་དེ་དག་ལ་བྱུང་པར་སྤྱང་རུང་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་
 གང་ལས་ཐོབ་ཅེ་ན། གཏན་ཆོག་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྤྱང་
 རུང་དགོས་པར་བྱོགས་སྤྱང་བཞེད་དེ། བྱོགས་སྤྱང་གིས་སྟེ་སྟེ་བདག་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ་
 སྤྱང་དུ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་བདག་ལྟོག་པས་སློག་སློག་སློག་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སྟོག་སྟོགས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡི་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་
པས་ཁྱོད་དེ་དག་ལའང་གང་ལྟོག་པས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་གལ་ཏེ་སྣང་རུང་མིན་ན་བརྟ་
རུང་མིན་པའི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱུབ་རྟགས་གཉིས་དང་ཁྱོད་པར་མེད་
པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤུ་མ་
རྒྱུབ་རྟགས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་པར་མེད་པ་
མིན་ཏེ། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་།
དེར་མ་ཟད་རང་གི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་མིན་པ་ལའང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་སྤངས་པ་
མེད་པར་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཉིད་ནི་རྒྱུབ་པར་བྱེད་ལ།
ཁྱོད་གཉིས་པོ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་དགག་སྟེ་རྒྱུབ་ཚོས་རྒྱུབ་པ་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་རྟགས་གཉིས་ལས་འོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། རྒྱུབ་
རྟགས་གཉིས་ལས་འོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་མཚན་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྒྱུབ་པས་འོགས་སུ་བསྟན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྒྱུབ་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པས་རྒྱུབ་ཚོས་དགག་པ་རྒྱུབ་པར་བྱེད་ན་དེ་ལས་
འོགས་སུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་མི་དགོས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།
ཐྱོགས་སྤང་ཚོས་ཅན། མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་
སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལས་འོགས་སུ་རང་བཞིན་མི་
དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་དགོས་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུབ་ཚོས་
དགག་པ་རྒྱུབ་པ་དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་འགོག་པའི་
གཏན་ཚིགས་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུབ་སྟེ། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་
བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་ཚོས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ནམས་

གྲིས་ནི་ཡོད་པའི་དོན་དམིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མིན་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་གྲིས་ནི་
འབྲས་བུ་དང་བྱ་བ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་འགོག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་དག་གིས་ནི་ཇི་སྟེད་བཙལ་གྱུར་གཞུང་འདིའི་འབྲུ་མི་རྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་ངེས་ཐ་སྟོན་འགོག་པར་བསྟན། །མེད་ངེས་ཐ་སྟོན་སྐྱབ་
པར་བསྟན། །དྲགས་ཚེས་འཆོལ་བའི་རྩྱུང་བ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་ཚེས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་འགོག་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་གཞི་དེར་ཚེས་ཅན། ལས་ལ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་པར་བརྟུན་པའི་སྦྱོང་བ་མཐུན་
དང་། ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་ལ་
ཡོད་པའི་བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་མིན་གྱི་རྩལ་འགའ་ཞིག་
མེར་རྟག་པ་ན་དེ་ཚེས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ན་མེའི་ཡུལ་
ཅན་དེ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ཅན་དེ་གསུམ་འགོག་པ་བཞིན་
ནོ། །འདིར་ཤེས་བརྟུན་ནི་མ་དམིགས་པ་སྤྱིའི་དགག་ཚེས་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་ནི་སྒྲུང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་ཚེས་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་བྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་ནི་དེ་
གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་དག་ནི་
གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དགག་ཚེས་ལ་ལས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བརྟུན་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་
སྟེ། འགོག་པའི་རྩལ་ཡང་བཀོད་ཚོད་ལ་ལས་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས། མོང་ཚོད་ལ་བྱེད་
པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་སྐྱབ་ཚེས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ཁྱོད་མ་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མེད་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྤང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གཞི་དེར་ཚོས་ཅན། ཡུལ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་ཏེ་འབྲས་བུ་བུམ་པ་
 མེད་ངེས་ཀྱི་སྤྲ་དང་ཤེས་པ་སོགས་ཐ་སྟད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་དོན་
 རྒྱབ་མི་དགོས་ཤིང་ཐ་སྟད་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་
 པ་ལ་ལས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་དེའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དེས་དྲངས་
 པའི་གཅད་ཤེས་སོ། །དེས་ན་བཀོད་ཚོད་དང་སོང་ཚོད་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །འདིའི་སོང་ཚོད་དང་
 རྫོམ་ཚོད་གྱིས་ལྷས་ཕྱེ་བའི་སོང་ཚོད་མ་ལོར་བ་གལ་ཆེད། །

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 བ། དེ་ལས་དེ་རྒྱབ་པ་འབྲུལ་བར་འབྱར་ཏེ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་
 པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐོལ་ཚོས་ཅན།
 བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དེ་བུམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། བུམ་པ་
 སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ལས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་ངོར་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒོ་རྒྱ་སྟེ་ཐ་སྟད་ཐེ་
 ཚོམ་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིར་སྤང་རུང་གི་ཚོས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་སྤང་བར་རུང་བའི་དོན་མ་
 མཐོང་ན་དོན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་འདིས་བྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཟིན་པས་སོ། །
 དེས་ན་བུམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རྩོད་གཞི་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་
 གསར་དུ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ལ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་སྤང་
 རུང་མ་དམིགས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ལ་
 མྱོངས་པས་རྩོད་གཞི་འདིར་གཞན་དག་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ་ཡོད་
 པས་སྐོལ་བ་དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་རུང་གི་ཚོས་འགའ་ཞིག་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ཐ་
 སྟད་ཕྱིར་སྐོལ་དེ་ཉིད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་མེད་
 ངེས་ཀྱི་བད་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རྒྱུར་ན་དོན་གཞན་སྤང་
 མ་མཐོང་ན་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དོན་གཞན་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་

བྱ་ས་དང་། རྒྱ་མའི་བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས་རིམ་པ་ལྟར་མེད་དུ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་
སྟད་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྒྱ་མའི་རྗེས་སུ་བྱ་
ས་དང་བྱེད་པ་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བརྗོད་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྟད་ཆོགས་ཆུང་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་
ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་རང་བཞིན་ཡིན། །རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གྱི་
རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བསྟན་ཏེ། བྱ་
འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་རྒྱ་ཆོགས་གངས་
ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་གཏན་ཆོགས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་བྱ་བ་བརྗོད་ཚུལ་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདི་ཡང་བྱ་བ་
འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་
སུ་ལས་ལ་ཡོད་པའི་མ་དམིགས་པ་བཀོད་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་མ་
དམིགས་པ་བུམ་དག་གི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དེས་བུམ་པ་ཆད་མས་
མ་དམིགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྟོན་པ་མཁས་སྟོངས་གཉིས་ཀ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ཤིང་།
མཁས་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་རྟུས་པས་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་
ལ། སྟོངས་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པས་ཐ་སྟད་མ་དྲན་པ་དྲན་
པར་བྱེད་དོ། །ཐ་སྟད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། བུམ་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཕྱིར་སྟོན་སྟོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོན་སྟེ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་
ལོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ན་འདིའི་བྱ་བ་འབྲེལ་རྗེས་གྲུབ་
སྟུམ་ན། དག་གཞི་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་འབྱུང་རུང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་

ན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་འི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་འབྲུང་རུང་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཤུག་སྟོས། རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཤད་སྟེལ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བོད་སྐུ་ཕྱི་མང་པོ་རྣམས་འཛིན་གི་རྒྱ་ལས་རྣམས་གཞག་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཅེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གོང་འོག་རྣམས་མ་ཆུན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱ་ཚོགས་ཡིན། །གཏན་ཚིགས་གཞི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་སྟངས་འབྲུང་རུང་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྟོ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་འབྲུང་རུང་གྲུབ་ཅེན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་མ་དམིགས་པ་དགག་གཞི་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དགག་ཚོས་མ་དམིགས་པའི་དེས་ཤེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་ཤིང་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ནི་འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་གཞན་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཅིག་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་དེས་ཤེས་ནི་སྟེ་བར་འགྲུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཅིག་དམིགས་པ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི། ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། དེ་ལྟར་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ནི་རང་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་བུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་ཁྱོད་པར་ཅན་ཉིད་ལས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལས་ཁྱོད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཤེས་པ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོའི་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྟོ་རང་

ཉིད་ལས་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སློ་དེ་དག་གིས་སློ་དེའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐ་དད་དང་
 ཐམ་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བྱེད་སློ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་།
 དོན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སློ་རང་གི་རོ་བོ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པའི་རང་རིག་
 འདི་ཉིད་ནི་སློ་རང་གི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་སློ་གཞན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་འབྱེད་བྱེད་
 ཡིན་གྱི། སློ་གཞན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སློའི་དབྱེ་བ་རང་
 ཉིད་ལས་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སློ་རྫས་གཞན་གྱིས་འགྱུར་དགོས་ན། སློ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སློ་གཞན་
 གྱིས་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། སློ་གཞན་དེའི་དབྱེ་བ་འང་སློ་གཞན་གྱིས་འགྱུར་དགོས་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་དོན་དང་སློ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་དག་ནི་ཞར་ལས་འོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། ལྷང་རུང་གི་
 བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྷང་རུང་གི་བུམ་
 སོགས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་དེས་དབེན་པའི་དགག་གཞི་ས་སྟོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་ཁྱེད་པའི་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལས་གཞན་བུམ་པ་བསལ་བ་སྟེ་བཀག་པ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་
 ཁྱེད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་སྒྲུབ་པོ་ལ་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དེ་
 མེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟེ་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མཁའས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྟགས་ལ་མི་རྟོགས་པར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དགག་གཞི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་རང་

ཁྱོད་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ལས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་ན། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་
 མེད་པ་ཉིད་ནི་ལུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཚྭ་གས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རིག་གིས་མི་
 འགྲུབ་པར་ལུམ་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་གཞན་གྱིས་ལུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་
 པ་ཉིད་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་དམིགས་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་མ་དམིགས་གཞན་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མས་མི་སྣང་མ་
 དམིགས་གྲུབ། །ཕྱི་མས་འགལ་སྒྲུབ་དམིགས་པ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་ཉགས་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྣོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། འདི་ནི་རྒྱ་དམིགས་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་འདུས་
 ལ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་ཉགས་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་སྣོན་པ་ནི། ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་མེད་
 ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་སུ་བཞག་པ་སྟེ་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི་མེད་ངེས་
 སུ་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཤ་ཟ་མི་སྣང་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པས་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་མེད་པའི་ངེས་པ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩྱ་མཐོང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་པ་རོལ་པོ་ལ་ཉགས་མེད་པའི་
 རྣམ་ཉོག་ལ་སོགས་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། ཅིའི་ཕྱིར་དེས་ཤ་ཟ་མེད་པའི་
 ཐ་སྙད་མི་སྒྲུབ་ཅེ་ན། སྐལ་དོན་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་དེར་སྐལ་དོན་ལྡོག་པ་
 སྟེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐལ་དོན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་བྲུབ་
 པ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤར་མེད་ངེས་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མེད་ངེས་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་

སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་ན་ཚེས་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲུང་མ་
 དག་དགག་དྲགས་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། དཔེར་བཞེད་གྲུབ་ཟིན་པས་མ་བསྟན།
 མ་དམིགས་པའི་ངེས་ཀྱིད་བཤད། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་མི་ཅུས། སྒྲུང་
 རུང་མ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ས་བཅད་བྱས་ནས། གཞུང་
 འདིས་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཙམ་དང་། གཞུང་འོག་མས་སྒྲུང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་སྟོན་པར་འཆད་པ་དག་གིས་ནི་གཞུང་གི་འབྲོས་ཚུལ་དང་།
 སྟོན་ས་དང་། དགོས་པ་ལ་སློབ་གཏན་མ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚེས་ཙན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་
 པའི་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཙུང་ཆར་མ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འཆད་དགོས་ཤིང་། གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྒྲུང་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིས་མི་སྒྲུང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་ཅིང་། ལྷག་མ་འགལ་བྱ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཙུབ་ཞི། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་རྣམས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གཞུང་འོག་མས་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཞོད་
 ཟིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྒྱུར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་འབྲེལ་བྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་
 བྱ་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་མཐར་དགག་བྱ་སྒྲུང་
 རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་ལས་འབྲས་ལུ་
 སྐྱབ་པ་སྒྲུང་བཤད་ཟིན་པས་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་དང་པོར་འབྲེལ་བ་ངེས་ཀྱིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་
 མར་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་སྟོན་ས་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུར། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་
 དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་ལ་ངེས་པའི་
 འབྲས་ཙན་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདིར་གཞུང་འདི་དག་བཞོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ཚུལ་བཤད། །བརྒྱད་འགལ་སྒྱུར་བ་རྒྱས་

པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་
 པ་དང་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་དབེར་བརྗོད་ཅིའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤང་རུང་མ་
 དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་
 གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། རང་གི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དག་ལ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉགས་སུ་སྦྱོར་བ་རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའོ། དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་དོན་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་
 ལྷ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་འགལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་གཞོད་བྱ་རྒྱ་མ་ཟད་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ན་དེར་གཞོད་བྱེད་གསར་དུ་ཡོད་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་བྱ་དེའི་རྒྱན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་
 ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རིམ་བཞིན་ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་དངོས་ཏེ་ཉག་པ་
 དང་ནི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷ་གཅིག་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་ཅིག་
 ཤོས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་འགལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་མེད་
 ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་འགལ་
 ཞིག་ཉགས་སུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཚོས་གཞན་འགལ་ཞིག་ལ་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་ཚད་མ་དེའི་ཉེན་ཉགས་དེ་དང་ཚད་མ་དེའི་གཞོད་བྱ་བརྒྱད་ནས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་སོགས་ཚོས་ཅན། འཛིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་དེ། འཛིག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གྲུང་དང་
 བོ་སྟོས་བཅས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྟོས་བཅས་ཡིན་ན་ངེས་པ་འགལ། །ལྟོས་མེད་ཡིན་ན་ངེས་པ་
 འགྲུབ། །དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། །ངེས་པ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་གྲུང་དང་ལྟོས་བཅས་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་པ་འཛིག་པར་ངེས་ཀྱང་

འཛིག་ཀྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུས་པའི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་བུམ་པ་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལུས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འམ་རྒྱ་ལས་དངོས་པོ་འཛིག་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བྱུང་བའི་སྐོན་ནས་དེས་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་སྐྱེ་ཞིང་དེས་ཁྱོད་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེས་པ་བརྒྱུད་པའི་དྲུབ་པས་ཅི་ཞེག་
བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པའི་འཛིག་པ་དེས་
དངོས་པོ་དེ་ནི་འཛིག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྒྱ་དེས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡི་
རང་དུ་སྐྱེ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞེག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྲིས་པས། དེད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་མིན་ལོ་ཞེན། འཛིག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་གང་ཞེག་དགོས་ཏེ་མི་
དགོས་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྫོགས་པ་རང་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
འདོད་ན་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་པ་དེ་ཡིས་ལྟོས་
བྱའི་རྒྱ་གང་ཅི་ཞེག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་
བྱེད་མིན་པས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་
བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་དགོས། དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་
པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཡོད་པའི་
དུས་ནམ་ཡང་ནི་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཉིད་འཛིག་
པ་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཅམ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོའི་ཞེག་པ་དེ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་

བའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོན་
མེད་དེ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ཉིད་
ཡིན་གྱི་ཞིག་ཟེན་གྱི་དངོས་མེད་ནི་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་
སོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་དག་ཚོས་དེ་ཡོད་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲེས་
པ་དེ་དག་ཚོས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་ལུའི་ལས་ཏེ་འབྲས་ལུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་
གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲེས་པས་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་ཡང་རང་རྒྱ་ལས་
རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པར་སྒྲེས་སོ་ཞེས་པའི་དག་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ལས་གཞན་གྱི་དོན་
གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
༡༩ ཐ་མས་དགེ་བ་གསུང་གི་ཆེ་བ་འཛིན།

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྒྱ་
པོའི་དཔེ་དང་སྒྱུར། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉི་མའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་པའོ། །
གྲ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྒྱ་པོའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་བ།

དང་པོ་ནི། ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་རྣམས་འགྲེལ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་རྒྱ་བོ་གཞུ་
སོགས་བཞི་པོ་དང་པོར་ཡང་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནས་བརྒྱད་ནས་བྱུང་ཞིང་ཕྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ་
བཞིན་དུ་རང་གི་སྒོ་གོས་གྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྒྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་ཞེན། འགྲོ་བ་
རྣམས་ལ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་སྤྱིར་འཛིན་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ཞེན། སྒོ་ཡི་རྒྱས་པ་རྒྱུད་པ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དེ་
ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །བརྩོན་འགྲུས་གིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཚོག་གི་དེ་ཉིད་
མཐོང་མེད་ལྷན་པ་དེས་ནའོ། །

གྲ་རྟོགས་ལ་ལན་པ་ཉི་མའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་བ།

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བུ་བར་པའི་ཚང་ཚོར་བསྐྱེད། །འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དེས་ནའོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྷན་པའི་
གཞུང་ལུགས་འདིའི་སློ་གྲོས་རན་པ་ཉིན་མོ་སྤྲོད་བ་སྤོང་བྱ་ལྟ་བུ་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་སྤངས་
པ་དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི། སློ་མིག་ནམ་དག་མཁས་པའི་བསྟོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །
། ༡༩ བརྒྱུད་པ་མཐའ་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན།

གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུམ་བྱེད་གང་གིས་ཚུམ་
པའི་ཚུལ། སྐྱར་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ནམ་འགེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་ལྟོ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
བྱུང་བ་གཞུང་ལུགས་རན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་སྟོན་པའི་གྲགས་པས་
སའི་སྟེང་མ་ལུས་པ་བྱུང་བ་འགྲན་སྒྲ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱུ་ལྟུང་། བར་ལྟུང་། བྱིས་ལྟུང་རོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ལྷ་ཏི་ལྷོ་ལྷོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་དག་སྤྲོད་དག་བའི་སློ་
གྲོས་ཀྱིས་བསྐྱར།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དམ་པའི་ལས་ལ་མངོན་དགུས་པ། །ཞེས་པ་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་
ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དག་སྤྲོད་སློ་ལྷན་གེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུས་བྱིས་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ཞེས་
པ་ནས་སྟོན་པ་གངས་ཅན་འདི་ན་ཁོ་བོ་ཙམ་ཞེས་པའི་བར་སྟེ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་ཏམ་བཤད་
ཉན་གྱི་སློ་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའོ། །

ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་འདོད་རིགས་གནས་ལྟ་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་བྱའོ་ཞེས། །རྒྱལ་
ཚབ་ཆོས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དེ་ཡིས་གསུངས་བཞིན་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གསལ་བར་
བྱེ་ལས་ལོག་རྟོག་ཚང་ཚོར་འཛོམས་བྱེད་གཏན་ཆོགས་རིགས་པའི་སྟོལ། །འཕགས་པས་རྗེས་
བཟུང་དཔལ་ལྷན་དེ་མེད་སློ་མངའ་གང་དེས་བྱེ་བར་མཛད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ཆོག་བསྐྱེད་པ་མ་
རྟོགས་དེ་ལ་མོངས་པ་རྣམས། །དོན་མིན་སྟེ་བ་སྤངས་ནས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཡུལ་བྱུང་སར་

གཞག་པའི། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ཕྱིར་རིགས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་དེས། །སྤེ་
བདུན་འོད་གྱི་སྒྲུང་བས་ཡང་དག་རིགས་པའི་གཞུང་ཆེན་གསལ་བར་མཛད། །ཚུལ་དེ་ལྟ་རྒྱུ་
ཆོས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་ས་མཚན་མོ་གསལ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལྷག་བསམ་
མཁའ་ལ་བརྩོན་པའི་རྒྱུད་གིས་རབ་འདེགས་པའི། །སྤོན་རབས་མཁས་པ་རྒྱ་སྐར་ཐེང་བས་ཉི་
ཆེའི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། །ས་སྐྱ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཉི་འོད་སྒྲུང་བས་མ་བྱུང་དེ་སྤྱིད་དུ། །
ཀུན་བཏགས་གྲུབ་མཐའི་སྤྱབས་ནས་གྲགས་པའི་དགོངས་དོན་གོ་སར་གསལ་མ་རུས། །དེ་སྤྱིད་
སྤྱོས་ཐོབ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཡང་དག་བརྒྱུད་པའི་རྟ་ལྷང་ཅན། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པ་ཉི་
མའི་དགྱེལ་འཁོར་ལས་བྱུང་ལེགས་བཤད་འོད་སྤྲོད་འཕྲོ། །རིགས་གཏེར་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་
ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་མཆོག་སྒྲུང་བར་མཛད། །བདག་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཡི་རྩེས་འབྲངས་ནས། །
འཇུག་ལྷོག་ཡུལ་ལ་སྤྱང་དོར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཐ་སྙད་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ། །
རིགས་གཞུང་ཆེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུང་བ་ཐོབ། །ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་དེ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་བཞིན། །
གཞུང་གི་གོ་རིམ་གང་ལས་གང་འཕྲོས་དང་། །བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་གིས་གང་སྤོན་སོགས། །
དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་
ཅམ་ལ། །བརྟེན་ནས་སྤྱི་བསྐྱས་སྤྱོད་པའི་མང་མོད་ཀྱང་། །ལེགས་བཤད་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
འགྲེལ་གྱི། །གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བ་ཁོ་བོ་ཅམ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་གྲགས་
པ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་ནམ་མཁའི་ཁོར་བུ་མཛེས་བྱེད་པའི། །རིགས་པའི་འོད་ཟེར་འབུམ་སྤྲག་
སྤྱོད་བས་ན། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ཡིན། །སྤྱོས་རན་སྤྱི་བྱའི་སྤྱི་བྱའི་དོན་
གཏེར་ལ། །ལོག་རྟོག་ལྷས་རན་བསྐྱལ་བ་མ་མཐོང་ནས། །ལྷ་གཡང་འགྲུགས་པའི་སྤྱད་སྟན་ཇི་
བཞིན་དུ། །གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པའང་དམན། །དོན་སྤྱོད་མདོ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་
པའི་ཆེ། །རང་རིག་ཅམ་གྱི་གསལ་བ་ཡུལ་ཅན་འདོད། །རྣམ་པ་འཛོག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཡུལ་མིན་
ཞིང་། །རང་དུས་སྒྲུང་བ་དབྱུང་ཆེ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད། །སྤྱོད་བཏགས་སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འདོད། །
དེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྩལ་གཅིག་སྤྱོད། །དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་རིགས་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་ཟེར། །བྱེ་
བྲག་གཞི་མཐུན་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད། །རང་མཚན་ཐམས་ཅད་རང་རང་ལྷོག་པར་སྤྱོད། །ལྷོག་

བ་ལས་གཞན་གཞན་སེལ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། །དགག་པ་རྣམ་བཅད་ཆོ་ནའང་དགག་པ་ཡིན། །
 དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་ཞེས་ཟེར། །རང་མཚན་སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད། །
 དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དངོས་པོར་སྒྲ། །དངོས་བསྟན་དང་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། །
 དངོས་མིང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་ཟེར། །ཡན་ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་གཞན་ཅམ་ཐམས་ཅད་ནི། །
 འགལ་བ་སྒྲས་ཕྱིར་མེ་དུ་འགལ་བར་འདོད། །ཐ་སྙད་མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །
 ལས་རྒྱས་གཞན་བ་སྒྲང་རྟ་དང་འབྲེལ། །གཞན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་གསུམ་ནི། །ཡོན་
 ཏན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །སློ་རོར་འཛིག་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །
 དངོས་འགལ་ཡིན་ཕྱིར་རྩོད་གཞི་ཕྱོགས་གཉིས་སྒྲ། །དོན་མེད་རྣམ་རིགས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་ཆོ།
 ཐ་སྙད་ཆོ་ནའང་ཕྱི་དོན་མེད་སྒྲ་ཞིང་། །རིགས་པས་དབྱེད་ཆོ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འདོད། །
 རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་ཆོ། །རང་དུས་སྒྲང་བའི་གཟུང་རྣམ་འདི་ཉིད་ནི། །ཤེས་
 པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ། །འཛིན་རྣམ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཞེས་སྒྲ། །ཤེས་པ་ཡིན་
 གྲུང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་ཟེར། །དེ་སོགས་མདོ་སེམས་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཐ་སྙད་དོན་
 དམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡི། །སློ་གོས་གྲུ་སྒྲ་འཇུགས་པར་མ་ལུས་པའི། །མཁས་སློམ་དེ་དག་ཅ་
 ཅོ་ངེས་མེད་སྒྲ། །འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་བ་ཡི། །རན་རྟགས་བོད་འདིར་ལྷུང་བ་ཉར་
 གཅིག་ཡིན། །མཁས་སློམ་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་
 དབག་ཏུ་མེད། །དེ་སྒྲད་རིགས་པ་སྒྲ་བར་སློམ་རྣམས་ཀྱི། །ལོག་རྟོག་བྱ་བ་དུ་མ་བསལ་བ་དང་། །
 ཡང་དག་དོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲུལ་མེད་གནད་ཀྱི་ཉི་མ་འདི་བྱས་སོ། །རབ་
 དཀར་དགོ་ཆོགས་གང་ཞིག་གྲུབ་པ་དེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྟེ་འཛིན། །ཀུན་དགའ་
 བཟང་པོ་ལ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོགས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །
 དེ་དག་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲིན་ཆོགས་ལས་བྱུང་བའི། །ཁྱིན་སྒྲབས་བདུད་རྩི་ཆར་གྱི་རྣམ་པོལ་དེས། །
 བདག་དང་བདག་གི་སྒྲིབ་ཀུན་གྱི་མ། །མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ཤོག །

བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་གངས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྲུར་པ་མཐུན་རབ་

གྱི་དབང་ལྷན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་ལུང་རིགས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་གཞན་ཡང་མཁས་
 གྲུབ་དུ་མ་བསྟེན་པས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱད་སྡེ་བཞིའི་དོན་ལ་སྟོ་ཁ་ཅུང་ཟད་སྟོགས་པ་མདོ་
 ཁམས་འབོམ་གྱི་ས་ཆར་སྦྱེས་པའི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་རང་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གོང་འོག་དང་ཕན་ཚུན་བསྟེན་པས། དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་
 གཏེར་གྱིས་གཞི་བྱས། དེར་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་དང་། བོད་གྱི་མཁས་པ་སྡེ་མ་
 རྣམས་གྱི་ལེགས་བཤད་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་ཕོ་ཏྱའི་ལོ་ཁྲུམས་གྱི་ལྷ་བ་
 ལ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགོན་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ནུ་བཟང་པོས་བགྱིས་
 སོ།། །།

འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་མུར་ཐོབ་ཤོག །འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྡེལ་སྒྲན་གཅིག་ལ། །
 བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་
 གནས་མུར་ཅིག །དགེའོ། དགེའོ། དགེའོ།། །།